

YILMAZ DENİZ ATEŞ YÜKSEK LİSANS TEZİ GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ TARİH ABD 2014

T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI

**40 NUMARALI AYNTÂB ŞER'İYYE SİCİLİNİN
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ**
H.1103-1104/M.1692-1693
(S.110-220)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

YILMAZ DENİZ ATEŞ

GAZİANTEP
ARALIK 2014

T.C
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI

**40 NUMARALI AYNTÂB ŞER'İYYE SİCİLİNİN
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ
H.1103-1104/M.1692-1693
(S.110-220)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Yılmaz Deniz ATEŞ

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Bilgehan PAMUK

GAZİANTEP
ARALIK 2014

T.C
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI

**40 NUMARALI AYNTÂB ŞER'İYYE SİCİLİNİN
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ
H.1103-1104/M.1692-1693
(S.110-220)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Yılmaz Deniz ATEŞ

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Bilgehan PAMUK

GAZİANTEP
ARALIK 2014

T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI

40 NUMARALI AYNTAB ŞER'İYYE SİCİLİNİN
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ

H.1103-1104/M.1692-1693

(S.110-220)

Yılmaz Deniz ATEŞ

Tez Savunma Tarihi: 05.12.2014

Sosyal Bilimler Enstitüsü Onayı

Prof. Dr. Hilmi BAYRAKTAR

SBE Müdürü

Bu tezin Yüksek Lisans/Doktora tezi olarak gerekli şartları sağladığını onaylarım.

Doç. Dr. Numan Durak AKSOY

Tarih ABD Başkanı

Bu tez tarafımda (tarafımızca) okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans/Doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Bilgehan PAMUK

Tez Danışmanı

Bu tez tarafımızca okunmuş, kapsam ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans/Doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri:

Prof. Dr. Bilgehan PAMUK (Danışman)

Yrd. Doç. Dr. İsmail KIVRIM (Jüri Üyesi)

Yrd. Doç. Dr. Yücel KARADAŞ (Jüri Üyesi)

İmzası

ÖNSÖZ

İnsanoğlu var olduğu günden beri üzerinde yaşadığı evreni daha yaşanılabilir bir düzeye getirmenin çabası içerisinde olmuş devletler, imparatorluklar kurup medeniyetler tesis etmiştir. Bu süreçlerin gelecek nesillere ulaşmasını sağlayan da geçmişle gelecek arasında köprü görevi üstlenen Tarih ilmi olmuştur.

Bugün üzerinde yaşadığımız ve tarih boyunca birçok medeniyete ev sahipliği yapmış topraklar üzerinde altı asır boyunca varlığını sürdüren içerisinde birçok farklı etnik gruba ve inanışa sahip topluluğu barındıran Osmanlı Devleti de geleceğin inşası için Tarih ilmi için önemli bir veri kaynağı olmuştur. Zira Osmanlı Devleti sadece günü yaşamakla kalmamış gelecek kuşaklara yol gösterecek faaliyetlerin kaydedilmesine önem vermiş bu sayede zengin bir arşiv kaynağını gelecek nesillere miras olarak bırakmıştır. Başka bir deyişle bugünün tarihçilerine geçmişin muhasebesinin yapıp geleceğin inşa edilmesinde yardımcı olarak tarihsel misyonunu tamamlamıştır. Bu misyonun önemli öğelerinden birisi de Şer'iyye Sicilleri diye adlandırılan Osmanlı dönemi mahkeme kayıtlarının tutulduğu defterlerdir. Bu sicillerde yer alan ferman, berat, buyruldu, hüccet, İ'lam ve vakfiyeler gibi belgeler bölgenin idari ve sosyo-ekonomik yapısının öğrenilmesinin yanı sıra merkez-taşra münasebetleri devletin içinde bulunduğu siyasi, askeri ve ekonomik yapı, devletlerarası münasebetler,bölgede bulunan örf-i ve şer-i görevliler, yer ve mevki adları ile merkezi yönetimin bölgeye dönük uyguladığı politikalar, vergi ve asker toplanması talebi ile asayişin sağlanmasına yönelik emirler hakkında bilgilere ulaşılabilir.

Bu gayeyle Hicri 1103-1104 (M.1692-1693) yıllarına ait 40 numaralı Ayntâb Şer'iyye sicilinin transkripsiyon ve değerlendirilmesi yapılmış elde edilen bulgularla birlikte XVII.yüzyıl Ayntâb bölgesinin idari ve sosyo-ekonomik yapısı ile dönemin siyasi yapısı hakkında bilgi sunulmaya çalışılmıştır.Çalışmada, Ayntâb'ın tarihçesi hakkında kısa bilgi verilmiş,Şer'iyye Mahkemelerinde yer alan kişiler ve görevleri ile Şer'iyye Sicillerinde yer alan belge türleri hakkında bilgi verilmiştir.

Çalışmada, gerek zaman bağlamında göstermiş olduğu derin anlayıştan, gerekse karşılaşılan zorluklar karşısında yardımlarından ve yönlendirici tutumundan dolayı değerli hocam ve tez danışmanım Prof.Dr.Bilgehan PAMUK'a teşekkürlerimi sunarım.

Gaziantep 2014
Yılmaz Deniz ATEŞ

İÇİNDEKİLER

ÖZET	i
ABSTRACT	ii
ÖNSÖZ	iii
KISALTMALAR	iv
GRAFİK LİSTESİ	vii
TRANSKRİPSİYON ALFABESİ	viii
1.GİRİŞ	1
1.1 AYNTÂB'IN COĞRAFI KONUMU VE TARİHÇESİ	2
1.1.1 Ayntâb'ın Coğrafi Konumu	2
1.2 Ayntâb'ın Tarihçesi	2
2.1 OSMANLI DEVLETİ'NİN ADALET ANLAYIŞI	5
2.2.1 Şer'iyye Mahkemeleri ve Görevlileri	6
2.2.1 Kâdı	7
2.2.2 Na'ib	8
2.2.3 Muhzır	9
2.2.4 Mübaşir	9
2.2.5 Kâtip	9
2.2.6 Şuhûdü'l-Hal	10
2.2.7 Müftü	10
2.2.8 Kassam	10
2.2.9 Asesbaşı ve Asesler	10
2.3 ŞER'İYYE SİCİLLERİ	11
2.4 ŞER'İYYE SİCİLLERİNDE YER ALAN BELGE TÜRLERİ	13
2.4.1 Hücjet	13
2.4.2 İ'lam	13
2.4.3 Mürasele	14
2.4.4 Maruz	14
2.4.5 Buyruldu	15
2.4.6 Fermân	15
2.4.7 Berât	15
2.4.8 Vakfiye	15
2.4.9 Tezkire	15
2.4.10 Temessük	16
2.4.11 Mektup	16
2.4.12 Arz	16
2.5 AYNTÂB ŞER'İYYE SİCİLLERİ	17
2.5.1 Çalışılmış Ayntab Şer'iyye Sicilleri	17
2.6 40 NUMARALI AYNTÂB ŞER'İYYE SİCİLİ (S.110-220)	19

HAKKINDA GENEL BİLGİ	
3.1 40 NUMARALI AYNTÂB ŞER'İYYE SİCİLİNİN BELGE ÖZETLERİ VE TRANSKRİPSİYONU	20
4.1 MATERYAL VE YÖNTEM	202
5.1 BULGULAR VE TARTIŞMA	204
5.1.1 40 NUMARALI AYNTÂB ŞER'İYYE SİCİLİNİN 110-220 SAYFALIK KISMININ DEĞERLENDİRMESİ	204
5.2.1 Fermân ve Berâtlar	205
5.2.2 Hücetler	218
5.2.2.1 Satış İşlemleri	218
5.2.2.2 Aile Yapısı	223
5.2.2.3 Asayiş	227
5.2.2.4 İdari Yapı	231
5.2.2.4.1 Ayntâb ve Civarında Görev Yapan Şer-i Görevliler	231
5.2.2.4.1.1 Kâdı	231
5.2.2.4.1.2 Na'ib	231
5.2.2.4.1.3 Müftü	232
5.2.3.2.2 Ayntâb ve Civarında Görev Yapan Örf-i Görevliler (1692-1693)	232
5.2.3.2.2.1 Vali (Beylerbeyi)	232
5.2.3.2.2.2 Mir-alay (Alaybeyi)	232
5.2.3.2.2.3 Dizdar	233
5.2.3.2.2.4 Kethüda	233
5.2.3.2.2.5 Kale Kethüdası	233
5.2.3.2.2.6 Kale Muhafızı	233
5.2.3.2.2.7 Muhzır ve Muhzırbaşı	234
5.2.3.2.2.8 Mütessellim	234
5.2.3.2.2.9 Sipahi	234
5.2.3.2.2.10 Subaşı	234
5.2.3.2.2.11 Şehir Serdarı	235
5.2.3.2.3 İsimler ve Yer Adları	235
5.2.3.2.3.1 Mahalleler (1692-1693)	235
5.2.3.2.3.2 Nahiyeler ve Karyeler (Köyler) (1692-1693)	236
5.2.3.2.3.3 Mezralar (1692-1693)	236
5.2.3.2.3.4 Cemaatlar (1692-1693)	237
5.2.3.2.3.5 Vakıflar (1692-1693)	237
5.2.3.2.3.6 İmamlar ve Görev yaptıkları Camiler (1692-1693)	237
5.2.3.2.3.7 Medreseler ve Müderrisleri (1692-1693)	238
KAYNAKÇA	239
SONUÇ	245
EKLER	247
EK A. 40 Numaralı Ayntâb Şer'iyye Siciline Ait Belge Listesi	248
EK B. 40 Numaralı Ayntâb Şer'iyye Siciline Ait Belge Örnekleri	269
ÖZGEÇMİŞ	281
VİTEA	281

KISALTMALAR

a.g.e	Adı Geçen Eser
a.g.m	Adı Geçen Makale
A.Ş.S	Ayntâb Şer'iyeye Sicilleri
AMS	Asia Minor Studies
AÜEHFD	Ankara Üniversitesi Erzurum Hukuk Fakültesi Dergisi
EKEV	Erzincan Kültür Ve Eğitim Vakfı
EÜHFD	Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi
Fak	Fakülte
H	Hicri
İSAM	İslâm Araştırmaları Merkezi
M	M
M.E.B	Milli Eğitim Bakanlığı
s	Sayfa
say	Sayı
T.D.V.İ.A	Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi
TTK	Türk Tarih Kurumu
yy	Yüzyıl

GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1: Şer'iyye Sicilinde yer alan belge türleri	216
Grafik 2: Sefer Amaçlı Gönderilen Fermanların Konulara Göre Dağılımı.....	219
Grafik 3: Sicilde Yer Alan Beratların içerdikleri hükümlere göre dağılımı.....	226
Grafik 4: Sicilde Yer Alan Hüccetlerin konulara göre dağılımı	231
Grafik 5: Menzil Satışlarının Mahallelere Göre Fiyatı	235
Grafik 6: Bostan Satışlarının Mahallelere Göre Fiyatı	235
Grafik 7: Bağ Satışlarının Mahallelere Göre Fiyat Dağılımı	236
Grafik 8: Mehir Miktarının Mahallelere Göre Dağılımı.....	239

TRANSKRİPSİYON ALFABESİ

ا (ā)	a, ā	ص	ş
ا (ā)	a, e, ı, i, u, ü	ض	z, d
ب	b, p	ط	t
پ	p	ظ	z
ت	t	ع	c
ث	ş	غ	ğ
ج	c, ç	فا	f
چ	ç	ق	k
ح	h	ك	k, g, (ñ)
خ	h	ق	ñ
د	d	ل	l
ذ	z, d	م	m
ر	r	ن	n
ز	z	و	v, u, ū, ü, o, ö
ژ	j	ه	h, a, e
س	s	لا	la, lā
ش	ş	ی	y, ı, i, ī
		ء	,

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

1.1.Giriş

Yontma Taş devriyle birlikte insan yerleşiminin başladığı Ayntâb ili, birçok uygarlığın mücadele sahasına dönüşmüştür. Şehri bu denli cazip kılan özellik ise, Mezopotamya'nın uç bölgesinde yer alıp Anadolu ve Avrupa arasındaki kara ticaretinde trânsit bir konuma sahip olmasıdır. Uygarlıklar arası mücadelenin sebebi haline gelen şehir birçok uygarlığın izini taşıyarak önemli bir kültür merkezi haline gelmiştir. Osmanlı-Memlûk münasebetlerinde önemli bir mevki teşkil eden Ayntâb ili Yavuz Sultan Selim Han döneminde Dulkadiroğulları'yla yapılan 1516 Turnadağ Savaşıyla, Osmanlı Devleti idaresine girmesiyle birlikte daha da gelişerek geleneksel Osmanlı şehir anlayışını kazanarak idarî teşkilât içerisinde yerini almıştır.

Şehrin, bu zaman dilimindeki tarihinin öğrenilmesinde Şer'iyye Sicilleri önemli bir veri olarak karşımıza çıkmaktadır. Şer'i Mahkemelerde yerel davalaların kaydının tutulduğu ve merkez ile taşra arasındaki yazışmaların kaydedildiği defterler olan siciller içerdiği belgeler sayesinde, yazıldığı dönemin siyasi gelişmeleriyle birlikte ait olduğu bölgenin idari, sosyo-ekonomik durumu hakkında önemli bilgiler sunmaktadır.

Bu sicillerin bir örneği olan ve şehir tarihçiliğine katkı sunmak amacıyla incelemeye alınan, H.1103-1104/M.1692-1693 yılları arasında Ayntâb ili şer'i mahkeme kayıtlarının yer aldığı 40 numaralı Şer'iyye Sicili toplamda 220 sayfa olup 57 varak ve 110 sayfalık diliminin transkripsiyonu ve değerlendirilmesi yapılmıştır.

Sicil, yazıldığı tarih itibarıyla Osmanlı Devleti'nin kutsal ittifak ülkeleriyle mücadele ettiği bir döneme denk gelmesi, sicilin sadece şehir tarihi araştırmalarına kaynak teşkil etmesinin yanında dönemin siyasi durumunun öğrenilmesi hususunda önemli veriler teşkil etmesini sağlamıştır.

1.1 AYNTÂB'IN COĞRAFİ KONUMU VE TARİHÇESİ

1.1.1 Ayntâb'ın Coğrafi Konumu

Dünyanın en eski yerleşim merkezlerinden biri olup Yontma Taş Devri'nden itibaren insan yerleşimi söz konusu olan¹ Ayntâb, tarih boyunca devletleri, uygarlıkları ve kültürleri birbirinden ayıran bir uç bölgesinde yer almıştır².

Güneydoğu Anadolu'nun en büyük il merkezlerinden biri olup Fırat nehrine karışan Sacur çayının yukarı kollarından Aynleben (Allaben) deresinin üzerinde, Halep'in kuzeyinden itibaren gittikçe yükselerek devam eden yaylanın (Ayntâb yaylası) merkezî bir mevkiinde, deniz seviyesinden ortalama 900 m. yükseklikte engebeli bir arazide tepeler üzerine kurulmuştur. Ayntâb şehri ve bölgesi, en eski devirlerden beri uygun iklim ve mevki sebebiyle iskâna açık bir saha olarak bilinmektedir³.

1.2 Ayntâb'ın Tarihçesi

Umumiyetle ilk çağa ait belli başlı kaynaklarda Ayntâb ismi yer almamakla beraber, Ayntâb'ın 12 km. kuzeyinde, Ayntâb - Maraş yolu üzerindeki Dülük'ün ismine sık sık tesadüf edilmektedir⁴. Bölgenin Ayntâb adı ile tam olarak ne zaman anıldığı bilinmemektedir ve bölge ilk olarak Arap coğrafyacıların eserlerinde Dülük olarak adlandırılmıştır⁵. Bu bölgeye Asurlular; Babiğü, Bilabhi, Doluk; Romalılar; Dolichenus, Doulichia, Doliche; Bizanslılar ise Tolonbh demekteydiler⁶. Haçlı seferleriyle ilgili vekayi'nâmelerde Hamtap, Ermeni kaynaklarında Anthaph, diğer bazı kaynaklarda ise Hantab, Entab, Hatab gidi adlandırmalara da rastlanmaktadır⁷. Ayntâb İlk Çağ'da Hitit, Asur, Pers, İskender İmparatorluğu, Selekoslar, Kommagene Krallığı, Roma İmparatorluğu; Orta Çağ'da Bizans, Sasani, Müslüman Araplar, Hamedaniler, Selçuklular, Haçlılar, Eyyubiler, Moğollar, Memlükler, Dulkadiroğulları, gibi birçok imparatorluk, devlet ve beyliğin egemenlik sahası içinde kalmıştır⁸. Bizans hâkimiyeti, döneminde bölgede muhtemelen araplarla çatışmalarının yaşandığı sırada İmparator I. İustiniounus (527-565) zamanında Dülük yakınında bir kale inşa edilmiş ve daha sonra burası Ayntâb olarak anılacak olan şehrin ilk temelini oluşturmuştur⁹. Hazreti Ömer zamanında İslam orduları

¹ Bilgehan Pamuk. (2009). *Bir Şehrin Direnişi Ayntâb Savunması*. IQ Kültür Sanat Yayıncılık, İstanbul, s.34

² Hülya Canbakal (2009), *XVII. Yüzyılda Ayntâb Osmanlı Kentinde Toplum ve Siyaset*, İstanbul, s.35

³ Hüseyin Özdeğer (1996). "Ayntâb", *T.D.V.İ.A. c. XIII*. İstanbul. s.466

⁴ Mustafa Güzelhan (1959), *Ayntâb Tarihi'nden Notlar*, Ayntâb, s.10

⁵ Özdeğer. a.g.m. ss.466

⁶ Erdal Ceylan. (1999). *Ayntâb Tarihi*. Ayntâb Ticaret Odası Yay, s.130

⁷ Özdeğer. a.g.m. ss.466

⁸ İlyas Gökhan. (2000). "Ayntâb ve Yöresinin Osmanlı Hâkimiyetine Geçmesi", *Osmanlı Döneminde Ayntâb Sempozyumu*, Küçükdağ Y. (Ed.), Ayntâb, s.59

⁹ Ahmet Yiğit. (2007). *Ayntâb'dan Ayntâb'a: Bir Osmanlı Şehrinin Profili. Ayntâb Dört Yanı Dağlar Bağlar*, Özpallabıyıklar Selahaddin, (haz.), Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, s.87

tarafından feth edilen şehre, şehrin etrafındaki pınar ve sulara izafeten pınar şehri anlamına gelen “Ayntâb” ismi verilmiştir¹⁰.

Abbasilerin zayıflamasıyla birlikte Kuzey Suriye bölgesinde yeniden Bizans İmparatorluğu egemen olmuş, XI. yüzyılın sonlarından itibaren ise bölgede Büyük Selçuklu Devleti zamanında Türk-İslam hâkimiyeti kurulmaya başlanmıştır. Selçukluların uç komutanlarından Afşin Bey, Anadolu’ya yönelik Selçuklu harekâtı sırasında Fırat’ı geçerek Ayntâb’ın kuzeybatısındaki Karadağ’da geniş fetih harekâtında bulunmuş, 1067 senesinde Afşin, Ayntâb ve Raban’ı almış ve fetih hareketleri için Dülük’ü askeri üs haline getirmiştir¹¹.

Ayntâb’da Türk hâkimiyetinin başlangıcı 1077’dir. Bu tarihte Süleyman Şah’ın komutanlarından Gümüş Tegin, Ayntâb yöresini Bizanslılardan almıştır. 1097 yılında ise bu bölge Urfa Haçlı kontluğuna tabi olmuş. Haçlı seferleri şiddetini kaybedince, Selçuklular Anadolu’ya yeniden hâkim olmak maksadıyla Haçlılara karşı taarruza geçtiler. 1149 yılında Ayntâb, Konya Sultanı Sultan Mesut tarafından ele geçirildi¹² ve şehrin muhasara edilmesi sonrası 1218 yılında İzzettin Keykavus bu bölgesi yeniden ele geçirmiş ve Ayntâb 1242 yılına kadar Anadolu Selçukluları hâkimiyetinde kalmıştır. Bu tarihten sonra Ayntâb kenti Mısır Memlûklarının hâkimiyetine geçmiş ve bu dönemde önemli bir bilim ve sanat merkezi olmuştur. Ayntâb tarihi açısından bu bölgedeki Dulkadiroğulları Beyliği hâkimiyeti de önemli bir devreyi teşkil etmektedir. Osmanlı dönemine gelinceye kadar bölgede hâkim olan bu beylik, şehre önemli eserler kazandırmıştır. Ayntâb’i Yavuz Sultan Selim 1516’da Memlûklerden almıştır. Bu tarihten sonra Ayntâb Osmanlı Devleti’nin hâkimiyetine geçmiştir¹³.

Osmanlı idaresine girdikten sonra fizikî yönden ve nüfus bakımından gelişimini sürdüren şehir¹⁴ kısa sürede Osmanlı kültürünün tezahürü olan cami, mescit, medrese, imaret, suluk, çeşme, han ve hamamlarla donanmış iktisadi ve ticari bakımdan kısa sürede gelişerek önemli bir merkez haline gelmiştir¹⁵. İdari olarak sancak statüsünde olan Ayntâb, 17. Yüzyılın sonlarında başlayan dönemin bazı yıllarında da devam eden arpalık uygulamasıyla mütesellimler ve malikâne sisteminin uygulamaya konulması ile de malikâne mutasarrıfları tarafından yönetilmiştir. Bu dönemde, daha önceki yıllarda şehrin en üst ehl-i örf temsilcisi olan sancakbeyinin görev ve fonksiyonları, geliri ile beraber, bu yeni yönetici

¹⁰ Zeynel Özlü,(2006).“XVIII. Yüzyılın İkinci Yarısında Gaziatep Mutfağı”, *Millî Folklor Dergisi*, yıl 18, say. 72

¹¹ Pamuk. a.g.e. ss.42

¹² Osman Turan (1971), *Selçuklular Zamanında Türkiye*, İstanbul,.s. 87

¹³ Hale Şıvgın (1997), *19. Yüzyılda Gaziantep*, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Yayınları, Ankara.

¹⁴ Özdeğer, a.g.m. ss.468

¹⁵ M.Oğuz Göğüş (1997). *İlk İnsanlardan Bugüne Çeşitli Yönleriyle Ayntâb*, Cihan Ofset, Ayntâb. t.y

kesim eline geçmiştir¹⁶. Ayntâb 1818 yılında kaza haline getirilip Halep'e bağlanmış ve XIX. yüzyıl boyunca bir kaza olarak kalmıştır. 1908 yılındaki düzenlemeler sırasında sancak olmuştur. XIX. yüzyılda ise Halep Eyâletine bağlanmıştır¹⁷.

1916'da Halep vilâyetine bağlı Ayntâb sancağı Rumkale, Menbiç ve Maarretünnu'man adlı kazalardan oluşmaktadır. Ayntâb kazasında toplam dokuz nahiye ve 346 köy vardır. 1839 tarihinde kısa bir süreliğine Mısır Valisi Mehmet Ali Paşa kuvvetleri tarafından işgal edilen şehir¹⁸, I. Dünya Savaşı'ndan sonra 15 Ocak 1919 tarihinde İngilizler tarafından resmen işgal edilmiştir¹⁹.

İngilizler, şehrin ileri gelenlerini önce Halep'e oradan da Mısır'a sevk ederek bölgeyi Fransızlara terk etmişlerdir²⁰. Ayntâb halkı 1 Nisan 1920'den 7 Şubat 1921'e kadar Fransız kuvvetlerine karşı büyük bir mücadele vermiştir. Türkiye Büyük Millet Meclisi, kendi gücüyle işgale on ay dayanan ve düşmana geçit vermeyen Ayntâb'a 6 Şubat 1921'de gazilik unvanı vermiştir. Böylece şehir Ayntâb adıyla anılmaya başlanmıştır. Fransızlar Ankara Anlaşması'nın ardından 25 Aralık 1921'de şehri boşaltmışlar ve şehir iki yıl süren işgalden kurtulmuştur²¹. Ayntâb Türk Tarihinde ve Türkiye'de "gazi" unvanını alan ilk ve tek şehrimizdir. Millî Mücadele'de bütün dünyanın hayranlığını kazanmış şehrimiz 1921 Kanunu ile bu hakkı (unvan) almış, 1928'den bu yana da bu unvanla söylenen şehrimizdir²².

¹⁶ Hüseyin Çınar (2000). 18. Yüzyılın İlk Yarısında Ayıntab Şehri'nin Sosyal ve Ekonomik Durumu. Doktora Tezi. İstanbul s. 77

¹⁷ İbrahim Yılmazçelik (1998), "XVIII. Yüzyılda Ayntâb'ın İdari, Fiziki ve Sosyo-Ekonomik Durumu", Osmanlı Araştırmaları XVIII. s.106

¹⁸ Özdeğer, a.g.m. ss.467-469

¹⁹ Ayhan Öztürk, (1994), *Millî Mücadele'de Gaziantep*, Geçit Yayınları, Kayseri. s.26

²⁰ Abdülhaluk M.Çay; Yaşar Kalafat, (1990), *Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da Kuvay-ı Millîye Hareketleri*, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara. s.65

²¹ Özdeğer, a.g.m. ss.468

²² İbrahim Altunel, (2000), "Gaziantep ve Yöresi Halk Kültüründe Mahallî Fıkra Tipleri ve Bu Tiplere Bağlı Fıkra Örnekleri", *Osmanlı Döneminde Ayntâb Sempozyumu* (22 Ekim 1999), Ayntâb, s. 337

İKİNCİ BÖLÜM

LİTERATÜR BİLGİLERİ VE ŞER'İYYE SİCİLİ TRANSKRİPSİYONU

2.1.OSMANLI DEVLETİ'NİN ADALET ANLAYIŞI

Tarih boyunca, devletlerin imparatorluk yapılarını, farklı dilleri konuşan, etnik yapı ve dine mensup sosyal grupların, idari ve ekonomik statülerin bir arada bulunması sağlar. Osmanlı devleti de bu nitelikleri bakımından tam bir imparatorluk yapısı arz eder. Bu sebeple Sultandan beklenen "adaletle yönetme" ilkesi bu gruplara uygulanırken, grupların statülerin ve ayrıcalıkların göz önünde tutulduğu bir anlayış hâkimdir. Toplumun hayat tarzı, dini, kültürel, sosyal, ekonomik ve idari açılardan bir takım tabakalara ayrıldığını; devlet mekanizmasının da tamamen kendi açısından toplumu askerî, reaya, şehirli, konar-göçer, Müslim, gayrimüslim, yaya-müselleme-voynuk vb. idari, ekonomik, kültürel ve sosyal yönden bir takım sınıflandırmaya tabi tutar²³.

Şark siyaset geleneğinde hükümdarların adil olması, devletin kuvvetinin ve hükümdarın otoritesinin devam edebilmesi için önemlidir. Adaletin temininde uygulanacak hukuk kurallarının belli ve biliniyor olması, keyfiliği ortadan kaldıracığı gibi hukuk sistemi ve dolayısıyla hükümdara olan güveni arttırıp istikrarı sağlayıcı etkiye sahiptir²⁴.

Adâlet kavramının Osmanlı yönetici seçkinleri nezdinde de istikrarı ifade etmesi nedeniyle Osmanlı Devleti, Klasik devlet anlayışı, adalet ve eşitlik prensibi üzerine inşa edilip²⁵ İmparatorluğu'nun yönetim ve hukuk esasları da İslam dinine dayandırılmıştır²⁶.

İslâm, sadece bir din değil, aynı zamanda bir hukuk düzenidir. Müminin Allah'a, kendisine ve diğer kimselere karşı dış sahadaki faaliyetini tanzim eden kurallardır. İslam dini doğup geliştikçe kendine özgü bir hukuk sistemi teşkil etmiştir. Kur'an'daki buyruklar, Hazret-i Muhammed'in sünnet dediğimiz söz ve davranışları ile birlikte uygulanarak hayatın tüm alanında uygulanmaya çalışılan²⁷,islâm hukukunun gayelerinden en önemlisi adaletin tecelli etmesidir²⁸.Peygamberin ölümünden sonra seçkin din bilginleri Kur'an ve sünnetteki

²³Yunus Koç (2013).“Klasik Dönem Osmanlı Kanunnamelerinde Halk Algısı”, *Milli Folklor Dergisi*. yıl:25.say.98.s.36

²⁴M.Akif Aydın (2004).“Kanunnameler ve Osmanlı Hukuku'nun İşleyişindeki Yeri”, *Osmanlı Araştırmaları XXIV*. s.37,38

²⁵Taner Aslan (2010).“Osmanlı Devleti'nin Siyasi ve İdari Tarihinde Adalet ve Müsavat Meselesi”, *Akademik Bakış Dergisi*. say.21.s.1

²⁶İbrahim Orkun Atalay (2007).“Osmanlı Ceza Yargılaması Usulü Hukuku Üzerine Bir Deneme”, *EÜHFD*. c.XI. S.3-4.s.239

²⁷ İlhan Akbulut(2000).“Osmanlı Devletinde Adalet Düzeni”, *AÜEHFD*. c.IV. S 1-2.s.219

²⁸ Atalay. a.g.m. ss.239

kuralları yorumlayarak gelişen hayata uydurmuşlardı. Bunu yaparken de çok doğru biçimde akla dayanmışlardı²⁹.

Osmanlı Devleti, kamu ve özel hukuk konularında temel olarak İslâm hukukunun yeterli olmadığı alanlarda, temelini Türk âdet ve geleneklerinden, yaşam tarzından alan³⁰ ‘‘Nizam-ı Âlem’’ için akla dayanarak hükümdarın koyduğu nizama ‘siyaset-i sultani’ ve yasağ-i padişahi şeklinde tanımlanmış olan ‘örf’e dayanan ve genellikle idare, maliye ve ceza ile ilgili muhtelif hukuki alanlarda tatbik edilen bir ‘örfi hukuk’ sistemini geliştirmiştir³¹. Bahsi geçen örfiliğin kaynağı sultan kanunnameleri olduğu gibi aynı zamanda örf-âdetin kanunnamelerde yer almasıdır³².

2.2.ŞER’İYYE MAHKEMELERİ VE GÖREVLİLERİ

Adliye teşkilatı ve onun icra yeri olan mahkemeler, bir ülkedeki hukukun uygulayıcısı olan makamlar olarak görülmektedir³³.Tarih boyunca İslam devletlerinin adalet işlerine büyük önem verdiklerini ve ilk Halifeler, hatta Hz. Peygamber zamanında teessüs eden geleneklerin büyük bir titizlikle korunarak müstakil ve güçlü bir adli teşkilatın kurulduğu bilinmektedir³⁴.

İslam devletlerinde olduğu gibi Osmanlı İmparatorluğu’nda da hukuk ile ilgili bütün meseleler, İslam hukukunun çizdiği çerçeve içerisinde Şer’iyye mahkemelerinde görülürdü. Şer’iyye mahkemelerinde yargı görevini ifa eden şahıslar, İslam hukukunun merkezinde yer alan kadılardır³⁵.

Şer’iyye mahkemelerinin belli bir makam binası yoktur. Ancak bu "Şer’i meclis adıyla yargılamanın yapıldığı belirli bir yerin olmadığı manasına alınmamalıdır. Kadıların yargı işlerini yürütebilecekleri ve tarafların kendilerini her an bulabilecekleri muayyen yerleri vardır. Bu Kadı’nın evi, cami, mescit veya medreselerin belli odaları olabilir. Ancak Kadılar, Bayram ve Cuma günleri dışında yargı görevini ifa ederlerdi³⁶.

Şer’i Mahkemelerde görev alanlar; ‘*Kadılar, Naibler, Muhzırlar, Mübaşirler, Müşavirler, Kâtipler, Şuhûdü’lhâller, Müftüler, Kâssamlar ve Asesbaşı ve Asesler*’dir. Bunların görev ve yetkilerine aşağıda kısa bilgiler bağlamında değinilmiştir.

2.2.1.Kâdı

²⁹ Akbulut. a.g.m. ss.219

³⁰ Halil İnalcık (1958), ‘‘Osmanlı Hukukuna Giriş: Örfi-Sultanî Hukuk ve Fatih’in Kanunları’’, *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, c. XIII, Ankara, s.102.

³¹Turan Gökçe (1990).‘‘Osmanlı Kanunnameleri ve Bir Kanunname Sureti Hakkında’’, *Tarih İncelemeleri Dergisi V*,s.202,205

³² Atalay. a.g.m. ss.240

³³Ekrem Buğra Ekinci,(2005).‘‘Osmanlı Devlet’inde Mahkemeler ve Kadılık Müessesesi Literatürü’’, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, c.3,say 5.s.421

³⁴Osman Çetin,(1987).‘‘Bursa Şer’i Mahkeme Sicillerinden Notlar’’, *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*. c.2,say.2,s.59

³⁵İmran D. Şahin (2005).‘‘Şer’iyye Sicillerinin Önemi ve Çanakkale Şer’iyye Sicilleri’’, *Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi Atatürk ve Çanakkale Savaşları Araştırma Merkezi*. say 3.s.137

³⁶Ahmet Akgündüz,(2009).‘‘İslam Hukukunun Osmanlı Devletinde Tatbiki: Şer’iyye Mahkemeleri ve Şer’iyye Sicilleri’’, *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, say.14,s.14

Kâdî'lık İslamiyetle birlikte ortaya çıkan bir görevdir³⁷. Kadılara hâkim veya hakim'ül-şer' de denilirdi³⁸.İslam dünyasında kadı adı verilen hâkimleri belli yargı çevrelerinde dava görüp çözümlenmek üzere devlet başkanı tayin ederdi. Hz. Peygamber bizzat dava dinleyip hüküm verdiği gibi, kadılar da tayin etmiş, ondan sonraki halifeler de bu yolda hareket etmişlerdi³⁹.Kuruluş yılından itibaren“Şer'i kaza usulünü benimseyen Osmanlı Devletinin birinci Padişahı Sultan Osman'ın ilk tayin ettiği iki memurdan birisi *kadı* olmuştur⁴⁰. Osmanlı hukukçuları, kâdıyı ahali arasında meydana gelen anlaşmazlıkları, şer'i hükümlere göre karara bağlamak için devletin en yüksek icra makamı tarafından tayin edilen şahıs diye tarif etmektedir⁴¹. Sultan I. Murad, zamanında da önceki İslam devletlerindeki kadıyüklü kadatlığın benzeri kazaskerlik kurumu ihdas edilmiş ve kâdılarının özlük işlerini artık fiilen bu makam tayin etmeye başlamıştır⁴².

Bir Kadı'nın atanması için aşağıdaki nitelikleri taşıması gereklidir;

- 1) Reşit olmalı
- 2) Temyiz kudretine sahip olmalı
- 3) İman sahibi ve adil olmalı
- 4) Hukuki ehliyet, muamele kabiliyetine sahip olmalı
- 5) Bitaraf olmalı
- 6) Nesebi sahih olmalı
- 7) Yeterli derecede hukuki bilgi sahibi olmalı
- 8) Erkek olmalı... Bir kadın ne kadar bilgili ve gerekli niteliklere sahip olursa olsun Kadı olamaz⁴³.

Kadılarının tayini mutlaka padişah berâtı ile olur. İlmiye mensuplarının tayin, yol ve nakil işlemlerini Anadolu ve Rumeli kazaskerlerinin daireleri yapardı; bunun içinde kâdının mesleğe intisabında bu dairelerin birini seçmesi gerekirdi⁴⁴.Bunlar Osmanlı Devleti'nde ilmiye sınıfı adı verilen ve kaza, fetva ve öğretim işleriyle uğraşan sınıfın başıydı. Bunların her birine medreselerin yüksek sınıflarından mezun olmuş, üstün ahlak ve ilmi ehliyet sahibi kimselerden kadılar iki yıllığına tayin edilirdi. Mekke ve Medine gibi mutena yerlerde bu süre bir yıldır.

Kâdılarının, gittikleri yerlerde ahaliyle içli- dışlı olmalarına yol açmamak gibi amaçlarla tespit edilen bu bir veya iki yıllık sürenin bitiminde, kadılar merkeze gelerek yeni

³⁷ İlber Ortaylı,(1968).“Osmanlı Kadısı, Tarihi Temeli ve Yargı Görevi”, *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, c.30,s.117

³⁸ Akgündüz, a.g.m. ss.14

³⁹ Ekinci, a.g.m. ss.417

⁴⁰ Akgündüz, a.g.m. ss.14

⁴¹ Şahin, a.g.m. ss.138

⁴² Ekinci, a.g.m. ss.417

⁴³ Ortaylı, a.g.m. ss.118

⁴⁴ İlber Ortaylı (2001). “Kâdı”, *T.D.V.İ.A.* c.24 İstanbul. s.70

bir göreve atanmalarını beklerlerdi. Bu bekleme süresinde de medreselerde müderrislik yaparak nazari bilgilerini geliştirebilirlerdi⁴⁵.

Rumeli veya Anadolu Kazaskerliğine bağlı olan kaza kadılarının yetki alanları dâhilindeki bölgenin mülki, idari, adli, mali, askeri ve beledi konularda her türlü sorumluluğu üstlendiği görev alanı bulunmaktadır⁴⁶. Kâdılar dava ve nizalarda bulunduğu mezhebin şer'i hükümlerine uygun olarak sultan adına hüküm vermekle vazifeliydi. Bu vazifelerin yanı sıra vakıf tescili ve tanzimi, mirasın taksimi, nikâh akdi, boşanma, mukataaların işlenmesi, yol ve beldelerde asayişin sağlanması, ordunun iaşesi, esnaf teşkilatının kontrolü, merkezden gelen erlerin tatbiki, naiblerin tayini, yetimlerin ve mallarının muhafazası, vâsi tayini, vekâlet, borçlanma vs. pek çok idarî ve hukukî vazifeyi ihtiva etmekteydi⁴⁷.

Kâdıların, asıl görevi insanlar arasında meydana gelen hukuki ihtilafları sonuçlandırmak, hukuka aykırı davranışların cezasını hükme bağlamak, verdikleri hüküm ve cezaları icra ve infaz etmektir. Kadılar, kendilerine tevdi edilen görevleri titizlikle yerine getirmekle ve davaları dikkatli bir şekilde inceleyip makul bir sürede sonuçlandırmakla yükümlüdür. Yargılama esnasında kadıların tam bir tarafsızlık içinde olmaları, davacı ve davalıların menfaatlerini eşit bir şekilde gözetmeleri gerekir⁴⁸.

2.2.3.Nâib

Sözlükte birini temsil etmek birine vekâlet etmek anlamındaki nevb (niyabe) mastarından türeyen nâib, bir makamın sorumluluğunu asıl sahibi yerine geçici bir zaman için yüklenen kimse demektir⁴⁹. İşleri yoğun olduğu yerlerde kadılar kendilerine kadılık vasıflarını haiz kimselerden vekiller seçebilirlerdi. Bunlara nâib denirdi⁵⁰.

Nâibler, medrese eğitimi alarak özellikle fıkıh alanında kendi kaza dairesinde ihtilafları çözebilecek seviyede tahsil görmüş ilmiye mesleği mensubuydu.

Nâibler genelde süresiz olarak tayin edilirdi, ancak belirli süreler içinde görev değişiklikleri olurdu. İstisnai olarak yigirmi beş otuz yıl aynı yerde nâiblik yapanlar vardı⁵¹.

Nâibler, görevlerinin mahiyetine göre bir takım sınıflara ayrılırlardı. Uzunçarlı'ya göre, bunlar;

- 1) Kaza nâibleri
- 2) Kadı nâibleri
- 3) Mevali nâibleri

⁴⁵ Ekinci, a.g.m. s.417

⁴⁶ Vehbi Günay,(2003).“Balkan Şehir Tarihleri Kaynağı Olarak Şer’iye Sicillerinin Envanter ve Kataloglarının Tespti Hakkında”, *Tarih İncelemeleri Dergisi*, c.XVIII. say. 2.s.71

⁴⁷ İsmail H. Uzunçarşılı,(1935).*Şer’i Mahkeme Sicilleri V*,Ankara 1935, s. 83

⁴⁸ Fahrettin Atar (2001).“Kâdi”, *T.D.V.İ.A.* c.24.s.69

⁴⁹ Casım Avcı (2006).“Nâib”, *T.D.V.İ.A.* c.32.s.311

⁵⁰ Ekinci, a.g.m. ss.418

⁵¹ Mehmet İpşirli (2006).“Nâib”, *T.D.V.İ.A.* c.32.s.312

- 4) Bâb nâibleri
- 5) Ayak nâibleri
- 6) Arpalık nâibleri

olmak üzere altı çeşittir⁵².

2.2.4. Muhzır

‘Huzura getiren, hazır bulunduran’ anlamına gelir. Mahkemelerde davalı ve davacıyı mahkeme huzuruna getiren görevli ve yüksek rütbeli bir yeniçeri kumandanının unvanıdır. Muhzır, mahkemenin bulunduğu yerin ahalisi özellikle daha önce bu görevi yapmış kişiler arasından veya bir şekilde devlet görevi almış (askeri) grupların mensuplarından seçilirdi. Sivil halktan muhzır seçilmezdi⁵³.

2.2.5. Mübaşir

Mahkemelerde celp ve tebliğ vazifesi yanı sıra devlet adına soruşturma veya bir işi yapmakla vazifeli memurlardır⁵⁴.

2.2.6. Kâtip

Şer’i Mahkemelerde sicilleri yazan ve vesikaları tanzim eden görevlilerdir⁵⁵. Kadılar’ın mahkeme maiyetinde bulunan kâtiplerin de önemli görev ve rolleri bulunmaktadır. Yazıları düzgün, güvenilir, becerikli kişiler arasından kadı tarafından seçilen kâtiplerin görevleri ise, davalara bakmak, şahitlerin ifadelerinin zapta geçirilmesini, sicillerin düzgün tutulmasını ve korunmasını, merkezden gelen yazıları, Kâdılar’ın verdikleri Hücet, İ’lâm, Senet vb. gibi şeyleri sicile kaydetmek ve hesapları kontrol etmekten ibaretti. Ancak kâdı yukarıdaki belirtilen görevlerden başka, mahkemeyi ilgilendiren ve keşfe çıkmak, davaya ait özel durumlarda tahkikatı yapmak, suçluları suçüstü yakalamak vb. işler içinde kâtibî görevlendirebilirdi⁵⁶.

2.2.7. Şuhûdü’l-Hâl

Şer’i Mahkemede bir davanın görülmesi sırasında, davalı, davacı ve kadı haricinde en az üç kişinin mahkemede bulunması gerekmektedir⁵⁷.

Bu kişilere başka bir deyişle Mahkemelerde yargılamayı bir nevi müşahit gözüyle izleyen görevlilere Şuhûdü’l-hâl, şühûdü’l-udûl veya udûlü’l-müslimîn denmektedir⁵⁸. Bu kimselere “Şuhûdü’l-hâl” denilmesinin nedeni davanın görüşüldüğüne ve mahkemede dava

⁵² Feda Şamil Arık,(1997).“Osmanlılarda Kadılık Müessesesi I”, *Ankara Üniversitesi, Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi*, say.8,s.27

⁵³ Receb Ahıskalı.(2006).“Muhzır”, *T.D.V.İ.A.* c.31.s.85

⁵⁴ Ahmet Akgündüz,(1998).*Şer’iyye Sicilleri, Mahiyeti, Toplu Kataloğu ve Seçme Hükümler*, İstanbul s.72

⁵⁵ Halil İnalçık (1993). “Mahkeme”, *T.D.V.İ.A.*, c.VII, s.150

⁵⁶ Arık, a.g.m. ss.23

⁵⁷ Hülya Taş.(2008).“Osmanlı Kadı Mahkemesindeki “Şuhûdü’l-Hal” Nasıl Değerlendirilebilir”, *Bilgi-Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi*, say.44, s.27.

⁵⁸Hasan Tahsin Fendoğlu (1999).“Osmanlı’da Kadılık Kurumu ve Yargının Bağımsızlığı”, *Osmanlı Ansiklopedisi (Teşkilât)*, c.VI.Yeni Türkiye Yayınları,, s. 453

ile ilgili olaylara şahit olmalarıydı⁵⁹. Şuhûdü'l-hâl kazânın ileri gelenleri arasından seçilen, kâdı'ya müdahale edemeyen, ama üzerinde dolaylı etkisi olan bir kurumdur⁶⁰. Şuhûdü'l-hâl olarak görev yapan kimseler adalet sahibi ve dürüst kimselerdir⁶¹.

2.2.8. Müftü

İslam adliye teşkilatında verecekleri kararlarda tamamen hür olan hâkimler herhangi bir hukukî hataya düşmemek için yanlarında fakihler ve İslam Hukuku'nu iyi bilen müftüleri bulundurlardı⁶². Bu sebeple Müftü'yü de adlî alanda kadıya yardımcı olanlar grubunda gösterebilir. Müftü, şeriati iyi bilen ve verilecek hükümlerin şer'e uygun olup olmadığını tayin eden "fetva makamı" sıfatı ile kadıya görevinde yardım ederdi⁶³.

2.2.9. Kâssam

“Taksim eden, bölüştüren” mânasına gelen kâssam, İslam hukuk literatüründe ganimet, şirket ve miras gibi konularda her türlü menkul ve gayrimenkul malı bölerek şâyi hisseleri belirli hale getiren kişi ya da resmî görevliye kâsım veya kâssam denilmiştir. Daha dar anlamda ve özellikle Osmanlı uygulamasında kassâm, miras davalarında bizzat dava mahalline giderek gerekli tahkikatı yapıp ihtilâf hakkında bir neticeye vardıldıktan sonra davayı hükme bağlayan ve terekeyi vârisler arasında taksim eden şer'î memuru ifade etmektedir.⁶⁴

2.2.10. Asesbaşı ve Asesler

Ases kelime olarak “bekçi” anlamına gelmektedir⁶⁵. Evliya Çelebi Asesler için ‘Bunlar bölük odalarından bir oda asker ile sefere giden çorbacılarıdır. Eli âsâlı muhteşem ve üsküflü neferlerdir’ diyor⁶⁶. Asesler, subaşının yanında geceleri çarşı ve pazarları bekleyen kimselerdir. Bu vazifelerine karşılık dükkân sahiplerinden belli bir ücret alırlardı. Genellikle şehirdeki dükkân sahiplerinin güven duydukları kimseler arasından seçilirlerdi. Geceleri sabaha kadar kendi görev bölgelerindeki çarşıları dolaşıp dükkânları beklemekte olan asesler, herhangi bir hırsızlık olayında şayet suçlu bulunamazsa, çalınan eşyayı tazmin etmek zorunda idiler⁶⁷.

Aseslerin amiri olan ve yeniçeri ağa bölüklerinden birini teşkil eden asesbaşı, ocak içindeki askeri görevi dışında şehrin özellikle geceleri inzibat ve asayişinden sorumlu olmuştur. Ağakapısı'nda devamlı bir kapı kethûdası bulundurur ve yeniçeri ağası ile irtibatını bu kişi aracılığıyla sağlardı. Bulunduğu yerin kâdısının denetimi altında çalışan asesbaşının tâyinini kâdının teklifi üzerine padişah yapardı. Asesbaşının özel bir kıyafeti

⁵⁹ Taş. a.g.m. ss.27

⁶⁰ Fendoğlu. a.g.m. ss.453

⁶¹ Nâsi Aslan (1999), *İslâm Yargılama Hukukunda “Şuhûdü'l-Hal” Jüri Osmanlı Devri Uygulaması*, İstanbul, ,s.53

⁶² Akgündüz. a.g.e. ss.72

⁶³ Arık. a.g.m. ss.24

⁶⁴ Sait Öztürk.(2001).‘‘Kâssam’’, *T.D.V.İ.A.* c 24.s.579

⁶⁵ Abdulkadir Özcan.(1991).‘‘Asesbaşı’’, *T.D.V.İ.A.*, c.3.s.464

⁶⁶ Arık. a.g.m. ss.30

⁶⁷ Özer Ergenç.(1995). *XVI. Yüzyılda Ankara ve Konya*, Ankara, s.71-72

vardı. Başına yeşil çuhadan yapılmış çatal bir kalafat, sırtına zağra yakalı ve yeşil kaplı divan kürkü, altına beyaz çakşır, ayağına ise sarı yemeni giyerdi⁶⁸.

2.3. ŞER'İYYE SİCİLLERİ

Bir toplumun mevcut veya istikbale yönelik yapısının ve sosyal değişmesini iyi anlaşılması ve analiz edilmesi için geçmişteki sosyal yaşam biçiminin de doğru ve gerçekçi şekilde ortaya konulması gereği vardır⁶⁹.

Şer'iyye Sicilleri XV. asrın ikinci yarısından XX. asrın ilk çeyreğine kadar uzun bir zaman dilimi içinde yer alan Türk tarihinin, iktisadi, siyasi, sosyal ve hukuki hayatını yakından ilgilendiren mahkeme kayıtları olarak Türk kültür ve tarihinin temel kaynaklarının başında gelmektedir⁷⁰.

Şer'iyye sicilleri, kadı defteri, kadı sicili, kadı sicilleri ve zabt-ı vekayi gibi çeşitli sözlerle adlandırılmaktadır. Zaman zaman bunlardan Osmanlı mahkeme kayıtları veya Osmanlı mahkeme sicilleri diye de söz edilmektedir⁷¹.

Şer'iyye Sicilleri ihtiva ettikleri konularla Osmanlı tarihi ve sosyolojisi için önemli kaynaklardır. Şer'iyye Sicilleri kadıların devlet merkeziyle yaptıkları resmi yazışmaları, halkın şikâyet ve dileklerini, mahalli idarelere ait hukuki düzenlemeler olarak kabul edilen fermân ve hükümlerle, ait olduğu yerin sosyal ve ekonomik hayatını yansıtan mahkeme kararlarıdır. Mahkemeler hukukun uygulandığı yerler olmakla birlikte, bireylerin bu kuruma geliş nedenleri sadece sorunların çözülmesi değildir.

Mahkemeler, kişilerin aile mahalle ve diğer kurumlarla olan ilişkilerini kayıt tutmaktadır. Bu açıdan mahkeme kayıtları yaşanan bölgeyle ilgili önemli bilgiler sunmaktadır. Şer'iyye Sicilleri incelenmeden Osmanlı Devleti'nin siyasi, idari ve sosyal tarihi hakkında ortaya koymak mümkün değildir⁷².

Şer'iyye Sicili her konunun araştırıcısı için bir şeyler barındıran ve bu sebeple pek çok konuda araştırma yapanlar için önemli olan birinci el bir kaynak durumundadırlar. Yalnız bakış açılarına göre, onlara atfedilen önem konudan konuya değişiklik göstermektedir⁷³.

Şer'iyye Sicillerinin Önemi Şu Şekilde Sıralanabilir;

⁶⁸ Özcan, a.g.m. ss.

⁶⁹ Hayri Erten,(2000).“Sosyolojik Veri Olarak Şer'iyye Sicillerinin Değerlendirilmesi”, *Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, say. X. s.531

⁷⁰Şahin, a.g.m. ss.137

⁷¹ Fethi Gedikli,(2005).“Osmanlı Hukuk Tarihi Kaynağı Olarak Şer'iyye Sicilleri”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, c.3,say.5,s.187

⁷² Şahin, a.g.m. ss.137

⁷³ Gedikli, a.g.m. ss.190

- a) Osmanlı tarihi kaynakları arasında önemli bir yer teşkil eden birinci elden kaynaklardır⁷⁴.
- b) Siciller, Osmanlı idari teşkilatının aydınlatılması açısından da kayda değer vesikalardır. Kaza, sancak ve eyâlet taksimatı, beylerbeylik, sancakbeyliği, kethüdalık ve voyvodalık gibi idari; kadılık, naiplik, muhızrlık, mübaşirlik, bostancıbaşılık, çavuşluk ve subaşılık gibi adli kurumların hem idari yapısını, hem de görevlerini kadı sicillerindeki kayıtlardan çıkarmak mümkündür⁷⁵.
- c) Siciller Osmanlı adli teşkilatı hakkında da önemli bilgiler sunmaktadır. İslam hukukunun uygulamada nasıl görüldüğü, nasıl bir şekil aldığı, şer’i hukukun örfü hukukla nasıl bir ilişki içinde olduğu sicillere bakılarak tespit edilebilmektedir⁷⁶.
- d) Şer’iyye sicillerine suret olarak geçmiş bulunan çeşitli fermânlar, berâtlar, mektuplar, divan tezkiresi ve diğer resmi kayıtlar; eski nizamların iç yüzlerini ortaya koyan en müsbet belgelerdir.
- e) Askeri ve siyasal bakımlardan şer’iyye sicillerinin ehemmiyetleri ön planda yer alır. Bu defterlerdeki kayıtlar, seferler hakkında tarihçilerce verilen bilgileri çoğu kez çürüttüğü gibi bazen de destekler. Bu nedenle harp tarihi bakımından bu belgelerin incelenmesi ihmal edilememelidir⁷⁷.
- f) Siciller halkın geçim tarzı, ithalat ve ihracat malları, yetiştirilen tarım ürünleri, imal ettiği sanayi mamulleri, meşgul olduğu zanaat ve meslek grupları, toplanan vergiler, cari para cins ve değerleri, para enflasyon ve paranın değerinin düşmesiyle alakalı hususları bize anlatan en önemli kaynaklardır⁷⁸.
- g) Siciller, ekonomi, sosyal tarih, antroponimi ve toponimi gibi hemen tüm toplum/sosyal bilimlerin gereksinim duyduğu istatistiklere imkân verebilen oldukça geniş bir veri tabanının mevcut olduğu defterlerdir⁷⁹.

2.4. ŞER’İYYE SİCİLLERİNDE YER ALAN BELGE TÜRLERİ

2.4.1 Hüccet

⁷⁴Rıfat Özdemir (1986).“Şer’iyye Sicillerinin Sosyo-Ekonomik Tarihi ve Halk Kültürü Açısından Önemi”, *Battalgazi ve Malatya Çevresi Halk Kültürü Sempozyumu’na Sunulan Bildiriler*, Malatya, s. 179

⁷⁵Gedikli, a.g.m. ss.191

⁷⁶Ahmet Akgündüz (1988). *Şer’iyye Sicilleri*, I, İstanbul, s.15

⁷⁷Münir Atalar. (1980).“Şer’iye Mahkemelerine Dâir Kısa Bir Tarihçe”, *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fak. İslâm İlimleri Enstitüsü Dergisi IV*, s.312-313

⁷⁸Ahmet Akgündüz (1988).*Şer’iyye Sicilleri*, I, İstanbul, s.15

⁷⁹Nejdet Ertuğ (2004),“18. Asır İstanbul Şer’iyye Sicillerinde, Miras ve Satış Hüccetlerindeki, Sosyal Nitelikli Verilerin Değerlendirilmesi”, *Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi*, say. 11 İstanbul, s. 29

Arapça asıllı bir kelime olan ‘hüccet’, delil, vesika, sened manalarına gelir. Osmanlı diplomatiğinde ise Şer’i mahkemeler tarafından verilen, fakat i’lâm’dan farkı olarak, hüküm ihtiva etmeyen sadece kâdı huzurunda iki tarafın anlaşmaya vardıklarına dair kâdı’nın tasdikini ihtiva eden bir belgedir. Hüccetler, çok çeşitli hususların tespiti için tertip edilmiş olup kadılar tarafından tanzim edilen bir nevi noterlik olarak kabul edilebilir⁸⁰.

2.4.2 İ’lâm

Sözlükte ‘bildirmek, öğretmek, işaret koymak ’manalarına gelen i’lâm terim olarak şer’i bir hükmü ve altında kararı veren hâkimin imza ve mührünü taşıyan belge demektir⁸¹.

Hukuk terimi olarak ise i’lâm, bir davanın mahkemece nasıl bir hükme bağlandığını gösteren belgeyi ifade eder⁸². İ’lâm belgelerini diğer Şer’iyye Sicil kayıtlarından ayıran en önemli özellik, hâkimin verdiği kararı ihtiva etmesidir. Şer’iyye mahkemelerinde tanzim edilen bir i’lâm’ın şu temel özellikleri ihtiva etmesi gerekir:

1. Hâkim’in imza ve mührü i’lâm’larda alt tarafta yer alır.
2. Taraflar ve davanın görüldüğü yer formüle edilmiş ifadelerle tanıtılır.
3. Davacının iddası yani dava konusu yazılır.
4. Davalının cevabı yani karşı davası, def’i ve itirazları veya iddiayı kabulü belirli ifade kalıplarıyla yazılır.
5. İ’lâmda kararın gerekçesi demek olan ispat vesikaları mutlaka yer alır ve ispat vesikalarına göre kullanılan kalıplar da farklı olur.
6. İ’lâm’ın son kısmını verilecek hükmün kalıp ifadeleri teşkil eder.
7. Tarih ya Arapça yazılır veya bugünkü tarih atma şekillerine benzer bir tarzda kaydedilir.
8. İ’lâmlarda ‘‘şühûdü’l-hâl’’ başlığı altında şahitler listesinin verilmesi şart değildir⁸³.

2.4.3 Mürâsele

Mektuplaşma, resmi mektuplar anlamlarına gelen Mürâsele kelimesi, şer’iyye sicillerinde; kadının kendisine denk veya kendisinde daha aşağı rütbedeki şahıs veya makamlara hitaben kaleme aldığı yazılı belgelere verilen isimdir. Bundan başka mürâsele değişik anlamlarda da kullanılmaktadır. Mesela, Anadolu ve Rumeli kazaskerleri tarafından kadı ve naiplerine ve onlar tarafından nahiye naiplerine tayinleri, yetki ve salahiyetlerini açıklamak üzere yazılan emirler hakkında da mürâsele terimi kullanılır. Ayrıca, kâdılar tarafından bir husus hakkında yapılan resmi kâğıtlara da mürâsele ismi verilir. Tariflerden de

⁸⁰ Mübahat S.Kütükoğlu.(1994).*Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik)*, Kubbealtı Neşriyat, İstanbul, s.350

⁸¹ Ahmet Akgündüz.(2000).‘İ’lâm’, *T.D.V.İ.A*, c.32..s.72

⁸² Kütükoğlu. a.g.e ss.345

⁸³ Akgündüz, a.g.e. ss.72

anlaşılacağı üzere, herhangi bir makamın, dengi veya altı olan makamlara yazdığı resmi yazılar mürâsele ismiyle anılmaktadır⁸⁴.

2.4.4 Ma'ruz

Küçüklerin büyüklere karşı şifahi ve tahriri olarak yaptıkları ifade şekli manasında kullanılan ve kâdılar tarafından, icra makamlarına idari bir durumun arz edildiği yazılı kayıtlara veya halkın kâdiya yahut icra makamına hitaben yazdığı şikâyet dilekçelerine, Osmanlı hukuk ıstılahında "maruz" denir. Diğer bir ifadeyle astın, üstüne yazdığı bir istek veya durumun arz edildiği yazılı belge ve kayıtlar ma'ruz adını almaktadır.

Halk tarafından, mahkemelere çeşitli konularda yapılan şikâyetler, hâkimin emriyle görevliler tarafından yapılan keşif ve tahkikat raporları ve naiplerin, daha çok ceza konularında yürüttükleri soruşturma ve hâkimin onayına bağlı olarak verdikleri hükümler ve hâkimlerin bir üst makamlarına arz ettikleri konular, sicil defterlerine hep maruz başlığı altında kaydedilmiştir Gerçekten de içerikleri oldukça geniş olan bu belgeler, kadı tarafından kaleme alındığı halde, kadının kararını içermez ve hüccet gibi de hukuki bir durumun tespiti açısından yazılı delil olarak kabul edilemezse de, mahkemelerin safhalarıyla ilgili daha geniş bilgi, kaza dâhilinde işlenen suçlar ve yapılan gayr-ı meşru davranışların tespitinde çok önemli bir rol oynar⁸⁵.

2.4.5 Buyruldu

Türkçe buyurmak mastarından yapılmış bir isim olan buyruldu, Osmanlı diplomatliğinde sadrazam, vezir, defterdar, kazasker, kaptan paşa, beylerbeyi gibi yüksek rütbeli vazifelilerin, kendilerinden aşağı mevkilerde bulunan görevlilere gönderdikleri emirler için kullanılan bir terimdir⁸⁶.

2.3.6 Fermân

Fermân, Divan-ı Hümayun veya Paşa Kapısı'ndaki divanlarda alınan kararlara uygun olarak yazılan ve üzerinde padişah tuğrası bulunan emirlere denir⁸⁷. Bu emre sultandan sadr olduğu için genel itibariyle, Fermân-ı hümayun ve emir-i şerif denilmiştir⁸⁸.

2.4.7 Berât

Berât, Arapça asıllı bir kelime olup yazılı kâğıt demektir⁸⁹. Bir adı da nişan olan ve ilk devirlerde 'bitti' ve 'misal' da denilen Berât, bir memuriyete tayin, bir gelirden tahsis, bir şeyin kullanma hakkı, bir imtiyaz ve muafiyetin verildiğini gösteren ve padişahın tuğrasını taşıyan belge olup ancak tuğranın sahibi olan padişahın saltanatı sürecince geçerli olan

⁸⁴ Ali Duman.(2007).“Kadı Defterleri (Şer’iyye Sicilleri),Mahiyetleri, Muhtevaları ve İslam Hukuku Açısından İncelenmelerinin Önemi”, *Ekev Akademi Dergisi*, yıl,11 .say,33.s,151

⁸⁵ Duman, a.g.m. ss.150-151

⁸⁶ Kütükoğlu, a.g.e. ss.231

⁸⁷ Kütükoğlu, a.g.e. ss.99

⁸⁸ Nejdet Gök,(2001).“Osmanlı Diplomatasında Fermân ve Berât Arasındaki Benzerlik ve Farklar”, *Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi*, say. XI, s. 215

⁸⁹ Kütükoğlu, a.g.e. ss.124

belgedir. Berât'ın tahta yeni çıkan padişah zamanında da geçerliliğini koruyabilmesi için 'tecdid'olduğunu belirten yenisi verilirdi. Bir bölgede 'tahrir 'yapıldığında da Berâtlar yenilenirdi⁹⁰. Berâtlarda, verilen hizmetin adı, mahalli, maaş veya geliri, vergisi, şahsın adı, hizmeti ve ne için verildiği belirtilirdi⁹¹.

2.4.8 Vakfiye

İslam tarih ve medeniyetinde önemli bir hayır müessesesi olan vakıf VIII. yüzyılın ortalarından XIX. yüzyılın sonlarına kadar bütün İslam ülkelerinin sosyal, ekonomik ve kültürel hayatında son derece etkili olmuştur⁹².

Başlangıçta sözlü olarak kurulan vakıfların sonradan ortaya çıkan aksaklıklar yüzünden şartlarının yazılarak belirtilmesine ihtiyaç oluşmuş bu durum vakfiyelerin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Böylece vakfiyeler kurulan vakfın nasıl idare edileceği, nerelere ne gibi harcamalar yapılacağı kaç kişinin çalışacağı, bunlara ne kadar maaş ödeneceği, harcamaların hangi gelirle karşılanacağı, vakıftan kimlerin ne şekilde faydalanacağı gibi hususların vakıf tarafından ayrıntılı biçime belirlendiği belgeler haline gelmiştir⁹³.

2.4.9 Tezkire

Tezkire Arapça zıkr kökünden gelmekte olup kelime anlamı "tezekküre vesile olan şey" demektir. Diplomatik olarak ise, aynı beldedeki resmi daireler veya şahıslar arasındaki haberleşmeleri temin eden belgeler için kullanılır⁹⁴.

2.4.10 Temessük

Arapça'da "tutunmak, sarılmak, yapışmak" manasına gelen temessük diplomatik dilinde borç verilmesi, borcun ödenmesi, bir şeyin teslim edilmesi veya teslim alınması gibi durumlarda karşı tarafa verilen belgeyi ifade eder⁹⁵.

2.4.11 Mektup

Mektup arapça asıllı bir kelime olup 'yazılmış' demektir⁹⁶.

Osmanlı diplomatiğinde bir tür yazışma evrağı olarak özel bir yeri bulunmaktadır. Mektuplar yazılış sebeplerine göre tebrik, teşekkür, taziye, tavsiye ve itiraz mektupları şeklinde sınıflandırılabilir⁹⁷.

2.4.12 Arz

Sözlükte "ortaya koymak, göstermek, sunmak, bir şeyi gözden geçirip durumuna bakmak, teklif etmek" gibi manalara gelir⁹⁸. Genelde resmî görevlilerin bir konu hakkında bilgi vermek veya dilekte bulunmak üzere sundukları resmî mahiyetteki belgeler arz adını

⁹⁰ Mübahat S. Kütükoğlu,(1992). "Berât", *T.D.V.İ.A*, c.5.s.472

⁹¹ İ. Hakkı Uzunçarşılı.(1988).*Osmanlı Devleti'nin Saray Teşkilâtı*, TTK. s. 28

⁹² Bahaeddin Yediyıldız(2012). "Vakfiye", *T.D.V.İ.A*, İstanbul, c.42.s.479

⁹³ Osman Gazi Özgüdenli,(2012). "Vakfiye", *T.D.V.İ.A*, İstanbul, c.42,s.465,466

⁹⁴ Kütükoğlu, a.g.e. ss.245

⁹⁵ Mübahat S. Kütükoğlu,(2011). "Temessük", *T.D.V.İ.A*, İstanbul, c 40.s.413

⁹⁶ Kütükoğlu, a.g.e. ss.221

⁹⁷ Mübahat S. Kütükoğlu,(2004). "Mektup", *T.D.V.İ.A*, İstanbul, c.29.s.18,20

⁹⁸ Abdullah Aydınli. (2001). "Arz", *T.D.V.İ.A*, İstanbul c 3 s.438

alır. Aynı kimselerin veya reayanın özel dilek veya şikâyetlerini dile getirdikleri belgeler ise arz-ı hal (arzuhal) dır⁹⁹.

2.5.AYNTÂB ŞER'İYYE SİCİLLERİ

Ayntâb'a ait Şer'îye Sicil defterleri toplam 174 adettir. Ayntâb'a ait ilk defter H.938 / M.1531–1532 tarihlidir. En son defter ise H. 1327 / M. 1909–1910 tarihlidir. Tespiti yapılan Ayntâb Şer'îye Sicillerine ait yapılan çalışmalar aşağıda belirtilmiştir.

2.5.1. ÇALIŞILMIŞ AYNTÂB ŞER'İYYE SİCİLLERİ

<i>C.Cahit GÜZELBEY.(1966) Ayntâb Şer'i Mahkeme Sicilleri. M. 1886-1909.C 153-160. Fasikül 1.Gaziantep</i>
<i>C.Cahit GÜZELBEY.(1966) Ayntâb Şer'i Mahkeme Sicilleri. M. 1841-1886. C 144-152. Fasikül 2.Gaziantep</i>
<i>C.Cahit GÜZELBEY.(1966) Ayntâb Şer'i Mahkeme Sicilleri. M. 1828-1838.C 142-143.Fasikül 3.Gaziantep</i>
<i>C.Cahit GÜZELBEY-Hulusi Yetkin (1970) Ayntâb Şer'i Mahkeme Sicillerinden Örnekler. C 81-141.M.1729-1825.Gaziantep</i>
<i>Galip Eken.(1988).Gaziantep'in 113 Numaralı Şer'îyye Sicili Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi (H. 1168-1169 M. 1755-1756) Yüksek Lisan Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.</i>
<i>Fuat Yıldırım. (1996). 108 Nolu Antep Şer'îyye Sicili. Yüksek Lisans Tezi. FıratÜniv.. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ</i>
<i>Adnan Arslantaş. (1997). 141 Nolu Antep Şer'îyye Sicilinin Transkripsiyon ve Kataloğu. Yüksek Lisans Tezi. İnönü Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya</i>
<i>Ahmed Yılmaz (1997).19. Yüzyılın İlk Çeyreğinde Şer'îye Sicilleri ve Tereke Defterlerine Göre Medine-i Ayntâb'ın İktisadi ve İçtimai Durumu. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü Ankara</i>
<i>Zeynel Özlü. (1999) 120 nolu Antep Şer'îyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü Ankara.</i>
<i>Zeynel Özlü. (1999) Kassâm Defterlerine göre 18. Yüzyılın İkinci Yarısında Ayntâb. Doktora Tezi. Gazi Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü Ankara.</i>
<i>Hüseyin Çınar. (2000). 18. Yüzyılın İlk Yarısında Ayntâb Şehri'nin Sosyal ve Ekonomik Durumu. Doktora Tezi. İstanbul Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsüİstanbul</i>
<i>Handan Bozkurt. (2002). 17 Nolu Antep Şer'îyye Sicili. Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. İnönü Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü. Malatya.</i>
<i>Rabia Sultan Timbil. (2003). 19 Nolu Antep Şer'îyye Siciline Göre Mülk Satışları.Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü. Konya.</i>

⁹⁹ Kütükoğlu. a.g.e. ss.20

<i>Yüksel Babinoğlu. (2004). 155 Nolu Antep Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü. Gaziantep</i>
<i>Ayşe Erkmen - Havva Yıldız. (2005) 156 Nolu Antep Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü. Gaziantep.</i>
<i>Nalan Özel. (2006). 23 Nolu Antep Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Muğla Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü. Muğla</i>
<i>Hüsniye Güner. (2006). 21 Nolu Antep Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Muğla Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü. Muğla</i>
<i>Mehmed Ali Yıldırım. (2006). 152 Nolu Antep Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü. Gaziantep</i>
<i>Serhat Kuzucu (2006). 123 Nolu Antep Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü. Gaziantep.</i>
<i>Hasan Karakuş. (2006). 121 numaralı 'Ayntab Şer'iyye Sicili (H.1179-1200/M.1765-1785). Yüksek Lisans Tezi. Fırat Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü.</i>
<i>Aynur Geçgil. (2006). 141 numaralı Gaziantep Şer'iyye sicili, metin-değerlendirme (h. 1234-1236/m. 1818/1821). Yüksek Lisans Tezi. Fırat Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü.</i>
<i>Aynur Geçgil. (2006). 141 Numaralı Gaziantep Şer'iyye Sicili Metin- Değerlendirme. (H. 1234-1236/M.1818/1821)Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ</i>
<i>Faruk Yılmaz. (2007) 151 Nolu Antep Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü. Gaziantep</i>
<i>Cuma Çam. (2008).11 Nolu Antep Şer'iyye Sicili Yüksek Lisans Tezi. Kafkas Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü. Kars.</i>
<i>Zemzem Yüçetürk. (2009).98/3 Numaralı Ayntáb Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Erciyes Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Kayseri.</i>
<i>İlkay Köroğlu. (2009).131 nolu Gaziantep şer'iyeye sicilinin H. (1182-1196) değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü.</i>
<i>Zemzem Yüçetürk. (2009). 98/3 Numaralı Gaziantep Şer'iyye Sicili (H. 1155 /M. 1742-1743) Transkripsiyon ve Değerlendirme, Yüksek Lisans Tezi, Kayseri Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.</i>
<i>Sıtkı Dal. (2009). 139 numaralı Gaziantep Şer'iyye Sicilinin transkripsiyonu ve değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Atatürk Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü.</i>
<i>Neşe Toğrul. (2010). 129 Nolu Antep Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü. Gaziantep</i>

<i>Ökkeş Narinç.(2010) 64 Nolu Gaziantep Şer'iyye Sicili'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (H.1123/1124-M.1711-1713). Yüksek Lisans Tezi. Kilis 7 Aralık Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü</i>
<i>Ahmet Külek.(2010). 71 Numaralı Gaziantep Şer'iyye Sicili Transkripsiyonu(1-101.30 sayfalar-H. 1132/M. 1720). Yüksek Lisans Tezi. Yüzüncü Yıl Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü.</i>
<i>Ömer Faruk Yılmaz.(2010). 98/1 numaralı Gaziantep Şer'iyye Sicili (H.1155/M.1742?1743) transkripsiyon ve değerlendirme. Yüksek Lisans Tezi. Erciyes Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü.</i>
<i>Adem Çalışkan. (2011).159 Nolu Antep Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü. Gaziantep.</i>
<i>Mehmed Karasakal. (2011). 109 Nolu Antep Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü. Gaziantep.</i>
<i>Mustafa Can. (2011).157 Nolu Ayntâb Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü. Gaziantep.</i>
<i>Murat Eryetgin. (2011).149 Nolu Ayntâb Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü. Gaziantep</i>
<i>Serpil Acioğlu. (2012). 137 Numaralı Ayntâb Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi.Yüksek Lisans Tezi,Gaziantep Üniv.,Sosyal Bilimler Enstitüsü. Gaziantep</i>
<i>Enver Demir.(2013). 148 Nolu Ayntâb Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.</i>
<i>Mustafa Çavdaroğlu (2013).61 Numaralı Ayntâb Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi.Yüksek Lisans Tezi.Gaziantep Üniv.Sosyal Bilimler Enstitüsü,Gaziantep</i>

Bu çalışmada Yılmaz Deniz Ateş tarafından 40 Numaralı Ayntâb Şer'iyye Sicili'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi yapılmaktadır.

2.6 40 NUMARALI AYNTÂB ŞER'İYYE SİCİLİ (S.110-220) HAKKINDA GENEL BİLGİ

Yüksek Lisans Tezi olarak çalışılan, H. 1103-1104 (M.1692-1693) yılları arasındaki Aynâtâb mahkeme kayıtlarından oluşan 40 numaralı Şer'iyye Sicili toplamda 220 olup 110 sayfalık kısmı çalışmaya tabi tutulmuştur. Çalışmaya tabi tutulan kısım, 57 varak 293 mahkeme kaydını içermektedir. Talik yazısı kullanılarak kayda alınan sicilin orijinal nüshaları, Ankara Milli Kütüphanesinde bulunmaktadır.

40 Numaralı Aynâtâb Şer'iyye Sicili, katalog çalışması esnasında numaralandırılıp üzerinde orijinal numaralar bulunmamaktadır. Bu sebeple transkripsiyon çalışması numaralandırılan sayfa sıralaması esas alınarak yapıldı. Belgelere sırayla numara verilerek sayfa ve belge numarası her belgenin başına, ‘‘Sayfa / Belge no’’ şeklinde yazıldı

Sicilde, merkezden gönderilen fermân ve beratlar'ın yanısıra aynâtâb ile diğer taşra merkezleri arasındaki yazışmalar olan mürâsele, mektup, ârz ve buyuruldu kayıtları ile yerel davalara konu olan, vesayet, vakıf, veraset, alım-satım, asayiş gibi mevzulara ilişkin, hüccet ve i'lâm kayıtlarının olduğu tespit edilmiştir.

40 Numaralı Aynâtâb Şer'iyye Sicilinde bazı belgelerde eksikliklere rastlanmıştır. Sayfa 164/Belge 117, Sayfa 177/Belge 159, Sayfa 182/Belge 177 ve Sayfa 196/Belge 216 numaralı belgeler eksik bırakılmıştır. Eksik bırakılan Sayfa 182/Belge 177 numaralı belge, Sayfa 185/Belge 185'den devam edilmiştir. Ayrıca Sayfa 177/Belge160,Sayfa 187/Belge 194'te bazı kişi isimlerinin yazılmadığı tespit edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

40 NUMARALI AYINTÂB ŞER'İYYE SİCİLİNİN 110 VE 220 SAYFALIK KISMININ BELGE ÖZETLERİ VE TRANSKRİPSİYONU

S.110 /Belge 1

Haleb muhasıllığına tabi Babullah subaşı olan Hacı Mehmed Ağa'nın Sacur nehri vergisini toplamaya yönelik talebi hakkında verilen berât kaydı

Sebeb-i tahrîr-i kalem ve müceb-i tastîr-i rakam oldur ki;

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân el-hâc Mehmed Ağa zîde kadrihû divan-ı Halebe 'arz-ı hâl idüb Haleb Muhassıllığı mülhakâtından olub Babullâh subaşıllığı ile resm-i Sacurdan ma'adâ meşedliği mukata'ası bin yüz dört senesi evvelinden olmak üzere iki bin üç yüz guruş ile nef ve zararı kabûliyle ber-vech-i iltizam deruhde eylemeğe tâlib ve râğıb olub mîrî mümzâ ve mahtum temessük vir ilme kle temessüki mücebince uhdesinde kayd olunub mutad-ı kadîm olageldiği üzere zabt için tezkere-i divan terkîm ve irsâl olunmuşdur gerekdir ki bin yüz dört senesinden evvelinden mukataa-i mezbûrı ağa-yı mûmi-ileyh el-hâc Mehmed Ağa zîde kadrihû zabt ve rabt idüb mîrîye aid mahsûlât ve rûsûmatını bi hasebü's-şer ve'l-kanun ahz ve kabz idüb şer-i şerîfe mugayir ve olagelmîşe muhalif bir ferde ta'allül ve niza itdir ilme ye tahrîren fî et-tarihi'l-mezbûr

S.110/Belge 2

Ayntâb, Kilis ve Haleb'in Kadı ve Mütesellimleri'ne, Rakka bölgesine iskân edilecek halkı mallarıyla birlikte görevli mübaşire teslim etmelerine dair gönderilen buyruldu kaydı

Şerâyi-i şîâr fezâyil-visâr Haleb ve Kilis ve Ayntâb kadıları zîde fazlihû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân Haleb mütesellimliği ve Kilis voyvodası ve Ayntâb mütesellimi ve mahfil-i mezbûrlarda olan ayan-ı vilayet ve bi'l-cümle iş erleri zîde kadrihû inhâ olunur ki;

Hatt-ı hümâyûn ve hatt-ı hümâyûn ile manun tuğralu ve nişanlı defter-i cedîd-i sultânî Rakka havalilerine iskânları fermân olunan Türkman tayfalarından Yüzkoyunlu ve... ve Çukurlu ve Haliçalı ve Emenekli ve Döğerli ve Şeyhker ve Musa Şeyh oğulları ve Günç ve Kazlu ve Kara şeyhli ve Kara koçlı ve Kozcuklu ve sâyir Beğdili tabii oğullarından perakende olub taht-ı kazalarınızda sakin olanları buyruldu vusûlünde te'hir ve tevâkkuf olunmayub ber-müceb-i hatt-ı hümâyûn olduklarını yerlerinden kaldırub memur oldukları üzere tayîn olunan mübaşire evleri ve ehl-i iyalleri ile teslim idüb mahall-i iskâna îsâl ve irsâl itdirmeleriniz bâbında buyruldu isdâr olunub kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân ağa zîde kadrihû

tayîn ve irsâl olunmuşdur gerekir ki hatt-ı hümâyûn ve sûret-i defter-i sultânî üzre iskânları fermân olunan Türkman tayfasından gerek yeni ve gerek kadîmden taht-ı kazalarınızda sakin olanları bilâ- te'hir oldukları yerlerden kaldırub mübâşir-i merkûma koşub evleri ve ehl-i iyalleriyle mahall-i iskâna irsâl ve îsâl itdiresiz şöyleki bundan sonra tavâif-i iskândan bir ev ve bir adam taht-ı kazalarınızda ihtifâ itdirüb mahall-i iskâna irsâl eylemezse hatt-ı hümâyûna 'adem-i ita'âtiniz zâhir olub mu'atab olmanızı mukarrer bilesiz husus-ı mezbûrda ihtimam idüb eda ve tekmilden bezl-i kudret eyleyüb müceb-i buyruldı ile âmil olub hilâfından ve ihmal ve müsamahadan be gâyet ihtirâz eyleyesiz deyû buyruldı

Bâ hatem Hüseyin Paşa fi 19 S sene 1104

S.110/Belge 3

Ayntâb ve köylerinde yapılacak iskâna müfettiş tayin edilen İslam Ağa'ya iskânın sorunsuz bir şekilde yapılmasını sağlaması yönünde gönderilen buyruldu kaydı

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân İslam Ağa zîde kadrihû inhâ olunur ki;

Nefs-i Ayntâbda ve Ayntâb karyelerinde tavâif-i iskândan bir eve ve bir adam koymayub kaldırub herkesi aşireti tarafından vekîli olanlara teslim idüb birgün mukaddem ve bir sa'at akdem mahfil-i iskâna irsâl ve îsâl itdiresin şöyleki tavâif-i iskândan ol havalilerde bir tarîkle bir ev ve bir adam alıkoyduğunuz ve istima olunur ise bir vechle cevaba kâdir olmayub eşedd-i ukûbuna mazhar ve müstehak olursun ve hac... ve oğullarının evleri ve eşli bekar kurbında... ileri dahi sürüb berü tarafa geçirüb ihmalden ziyâde ihtirâz eyleyesiz

Bâ hatem Hüseyin Paşa fi gurre-i ra sene 1104 kayd fi el-yevmü's-sâni rebîü'l-evvel

S.111/Belge 4

Rakka bögesine yapılan iskânın, teftişi ve iskân edilen halka ait bilgilerin yer aldığı defter kaydı

Oldur ki;

Hatt-ı hümâyûn-ı saâdet-makrûn ile manun tuğralu ve nişânlu defter-i sultânî ile iskânları fermân olunan Türkman tayfasını teftiş ve tefahhus ve mahall-i iskâna irsâl için bi'l-fiil Rakka valisi olan mükerrermetli saâdetli Hüseyin Paşa hazretleri taraf-ı şerîflerinden buyruldı-i şerîfleri ile mübâşir tayîn buyrulan fahrü'l-akrân İslam Ağa marifetiyle medîne-i Ayntâb mahallâtından teftiş ve zuhur iden tavâyifin esâmileridir ki zikr olunur fi evâhir-i saferü'l-hayr sene erba'a ve mie ve elf

<i>Mahalle-i Hâyik Baba</i>	<i>Abdallı Ahmed</i>
<i>Mahalle-i Seng-i Tavil</i>	<i>Kacılı Abdürrezzak</i>
<i>Mahalle-i Kurb-ı Minla</i>	<i>Ahmed Bayındır Ebu Derda, Buçak Uşarı Sofılardan Cuma</i>
<i>Mahalle-i Cevizlice</i>	<i>Bıçak Uşarı Hac Mehmed nefer 1</i>

<i>Mahalle-i Çukur Kaçılı</i>	<i>Ahmed nefer 1, Kaçılı Ali nefer 1</i>
<i>Mahalle-i Tarla-i Cedid</i>	<i>Bozkoyunlu Mehmed nefer 1</i>
<i>Mahalle-i Kürkiyan</i>	<i>Bozkoyunlu Hasan nefer 1</i>
<i>Mahalle-i Tarla-yı Atik</i>	<i>Kacılı Mehmed ve Kacılı Süleyman ve Kacılı Kır Yusuf</i>
<i>Mahalle-i Tohtemurlu</i>	<i>Satılmış Nefer 1, Tohtemurlu Cubur oğlu nefer 1</i>
<i>Mahalle-i Yahni</i>	<i>Barak Mehmed 1 ve Tohtemurlu oğlu nefer 1 ve Tohtemurlu Hüyük nefer 1 Kalaş oğlu Hasan nefer 1 Üveys nefer 1</i>
<i>Mahalle-i Ehl-i Cefa</i>	<i>Kırcalı Hasan nefer 1, Yüz Koyunlu Süleyman nefer 1, Abalı Osman nefer 1</i>
<i>Mahalle-i İbn-i Eyyüb</i>	<i>Dögerli Veli Kurd nefer 1</i>
<i>Mahalle-i Şehreküsti</i>	<i>Musa Şeyhli... Seyyid Mehmed, Barak Dur... nefer 1, Bucak Uşarı Veli nefer 1, Bucak Uşarı Mehmed ve Ali nefer 2 Dögerli Kulu nefer 1, Ulaşlı Cuma 1, ... Yusuf nefer 1, Musa Şeyhli Seyyid Ahmed nefer 1, Abalu Murad nefer 1 ve Abalu Hasan nefer 1 ve Dimekli Hasan 1 nefer, Genbeş oğlu Mehmed nefer 1</i>
<i>Mahalle-i İbn-i Boyacı</i>	<i>Musa Şeyh oğlu Es-seyyid Mehmed Bozludan Seyyid Ali nefer 1</i>
<i>Mahalle-i Hayik</i>	<i>Zimmîyan Harbendeli Mikail oğlu Mehmed ve Osman nefer 2, Harbendeli... oğlu Ali nefer 1</i>
<i>Mahalle-i Kozanlı</i>	<i>Harbendeli Koyunlu Ali nefer 1, Mahalle-i Ali Nacar nefer 1, Mahalle-i Ali Nacar Kazlı Deli Ahmed, Bucak Uşarı Süleyman nefer 1, Abalı Minla Süleyman nefer 1</i>
<i>Mahalle-i Kürtünciyan</i>	<i>Boz koyunlu Ali nefer 1</i>
<i>Mahalle-i Ali Nacar</i>	<i>Kazlı Deli Ahmed nefer 1, Bucak Uşarı Süleyman nefer 1, Abalı Minla Süleyman nefer 1</i>
<i>Mahalle-i Akyol</i>	<i>Harbendeli Deli Cuma nefer 1, Dögerli Kör Musa nefer 1, Kırca Arablı Ama nefer 1,</i>
<i>Mahalle-i Şarkiyandan</i>	<i>Bucak Uşarı Üveys Nefer 1, Defa Cuma Nefer 1</i>
<i>Mahalle-i Şarkiyandan</i>	<i>Bayındır Topla Mehmed nefer 1, Bucak Uşarı Hüseyin nefer 1, Haliçalı Mehmed nefer 1, Defa Bektaş nefer 1, ... Âşık nefer 1</i>

<i>Mahalle-i Kanalıcı</i>	<i>Boz koyunlu Halil Odabaşı Bağdada gitmiştir nefer 1 Defa Ali ve... nefer 2, Kurb-ı Ali Nacar Te'cirli Halil nefer 1</i>
---------------------------	--

Sayfa 112 Belge 4'ün devamı

<i>Mahalle-i Şehreküsti</i>	<i>Barakdan Dede Ali nefer 1, Karakocalı Beğzade nefer 1, Barakda Musa nefer 1, Barakda Ahmed nefer 1, Abalu Cuma nefer 1, Abalu Kara Mustafa nefer 1, Barakda Abdürrezzak nefer 1, Acurlı Süleyman nefer 1, Barakda Abdülgaffar nefer 1, Musa Şetim oğlu Seyyid Mahmud nefer 1</i>
<i>Mahalle-i Zincirli</i>	<i>Bozulus Hacı Oğlu Ali nefer 1, Defa Bali nefer 1, Kazılı Musa nefer 1, Kacılı hacı Ahmed nefer 1, Kacılı Minla Ömer nefer 1</i>
<i>Mahalle-i Zincirliden</i>	<i>Bozulushı Murtaza nefer 1, Kacılı Bektaş nefer 1</i>
<i>Mahalle-i Kaya</i>	<i>Naib Musa Şetimli nefer 1 ve oğulları Mehmed ve Abdülkerim nefer 2</i>
<i>Mahalle-i Kaya</i>	<i>Naib Musaşeyhlü Nebi, Dede oğlu Mustafa nefer 1, Defa Fatıma oğlu Mehmed nefer 1, Defa Şeyh Ali oğlu Mehmed nefer 1, Ceman yekün nefer 86</i>

S.112/Belge 5

İslam Ağa tarafından haps edilen Mahmud'un Birecik kalesine getirilmesine yönelik Birecik Sancağı Alaybeyi Yusuf Ağa'ya gönderilen buyruldu kaydı

Kıdvetü'l-emâsi'l-ve'l-akrân Birecik sancağı alaybeğisi zîde kadrihû inhâ olunur ki; Musaşeyh oğlu Mahmud hâliyâ bizim İslam Ağa yanında mahbus olmağla varub zikr olunan Mahmud İslam Ağadan alub götürüb Birecik kal'asında kal'abend eyleyesin yollarda gaybet ve firarından ihtirâz eyleyesin ve sen ki bizim İslam Ağasının Musaşeyh oğlu Mahmudı Birecik Alaybeğisi Yusuf Ağaya teslim eyleyüb muhalefet itmeyesin deyû buyruldu fî gur-re-i ra sene 1104

S.112/Belge 6

Minla Ahmet'in menziline, Mustafa'nın imar edilmiş menziliyle değiştirilmesine yönelik talebi hakkında i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâb kal'asında vâki mescid-i şerîfin evkâfi mütevellîsi olan Minla Yusuf bin el-hâc Ahmedin oğlu tarafından vekil-i şerîsi olan Minla Ahmed nâm kimesne meclis-i şer-i hatır lâzımü't-tevkîrde takrîr-i kelâm ve tabir-i ani'l-merâm idüb cami-i mezkûrun evkâfi cümlesinden olub Kal'a-i mezbûrede vâki bir tarafı Baru ve bir tarafı

Mustafa nâm kimesne ve bir tarafı solak Mustafa mülkleri ve bir tarafı tarîk-i has ile mahdûd iki yan duvarı ve bir ön duvarı veseki ve havluuyı müştemil bir beyt-i sağîrin binası haraba müşerref ve intifadan beri olub kâbil-i süknâ olmadığı ecilden cânib-i vakfa bir akça ve bir habbe hasılı olmamağın işbu hâzır-ı bi'l-meclis Mustafa bin Ali Ağa nâm kimesnenenin yine Kal'a-i mezbûrede vâki bina ve rub' cihetinden ekred-i evfer olan mamur ve abadan olan menzili ile istibdâl murâd iderim üzerine varılıb ba'de'l-keşf ve'n-nazar istibdaline hükm matlubumdur didikde bu fakîr ve bina tayfasından istirdad Ahmed nâm kimesne ve zeyl-i vesikada muharrerü'l-esâmi olan bî garaz ehl-i vukûf-ı Müslimîn ile Kal'a-i mezbûrede evvela vakf olan menzil-i mezbûrûn üzerine varub zikr olunan beyt-i sağîrin üç tarafında olan duvar ve sakf ve arsasını yigirmi gurus tahmin idüb sâniyen mezbûr Mustafanın mülki olan menziline dahi varub nazar ve tahmini sahih ile tahmin olundukda ânın dahi mamul olan bina ve mülhakât ve arsası ceman altmış gurus değer bahası olub vücûh ile istibdali vakfa enfe'dir deyû haber virüb kütüb-i fikhiyyeden tettebbü' olundukda kitâb-ı kazıhanda ecmeû alâ inne'l-vâkıf izâ şerate'l-istibdâl ... fî ezale'l-vakfa bisahîhi'l-şarate ve'l-vâkıf ve yemlike'l-istibdâl ammâ bi devni'l-şarta işâre fî'l-seyrâli innehû lâ yemlikü'l-istibdâl illâ kâzî izâ re'yi'l-muallehate fî lek deyû mestur ve mukayyed bulunmağın mücebiyle ba'de'l-hükm vekîl-i mezbûr meclis-i mezbûrda merkûm Mustafa muvâcehesinde vakf olan menzil-i mezbûr mezbûr Mustafaya teslim mezbûr Mustafa dahi mülki olan menzili vakf için vekîl-i mezbûra teslim idüb vakf olan menzil mülk ve mülk olan menzil vakf olmağın mâ hüve'l-vâki gibbe't-taleb ketb olundı fî evâyil-i şabanü'l-muazzam lisene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Ali Ağa Dizdar, Bayram Çelebi bin Ali Ağa, Ramazan Çelebi kâtib-i kal'a, Mustafa min kal'a, Ahme bin Hacı İbrahim, el-hâc Mehmed Ali an kal'a, el-hâc Abdullah arpa... Ramazan bin Hacı (çıkamış) Minla Hüseyin imam-i kal'a, İbrahim Beşe... kal'a, ... bezzazistan, el-hâc Süleyman bezzaz, el-hâc Mehmed bin... Bekir, Ömer Beşe kethüda-i kal'a, kapu... an kal'a, (silik)

S.113/Belge 7

Acem tüccarlarından vefat edenlerin mallarının geri verilmesi hakkında berât kaydı

Sâdır olan emr-i vâcibü'l-imtisalim mücebince 'amel olunub hilâfından tahrîz ve ictinâb oluna;

Sûret-i sûret-i hatt-ı hümayûn şevket-makrûndur

Çün tayfa-i tüccar bâis-i mamur-ı memleket ve sebep-i muamelât-ı erbâb-ı maişet olmakla himâyet ve sıyânetleri adet-i hüsn-i şehriyârî ve kaide-i müstahsene-i cihandarıdır binâen aleyh zalike râfian-ı tevkî-i refiü'ş-şân-ı hâkâni ve nâkilân-ı yerliğ-i belîğ-i meserret-i ünvânî-i sultânî tüccar tayfasından olan Erâmîne-i Acem'dergâh-ı muallâma gelüb memâlik-i mahrûsemde ticaret üzre iken bunlardan birisi fevt oldukda muhallefâtına beytü'l-mal

eminleri tarafından ta'arruz olunduğundan ma'a dâ cizyedar olanlar dahi ... cizyesi talebiyle rencîde ve remîde itmeleriyle tavâif-i mezbûreden memâlik-i mahrûsemde fevt olanlarının muhallefâtı fevt olduğunu diyarda olan Acemtüccarına teslim ve zabt itdirilüb vüzerâ-yı izâm ve mîr-i mîrân-ı kirâm ve ümerâ ve kadılar ve mütesellimler ve voyvodalar ve ümenâ ve amâl ve sâyir ehl-i örf tarafından dahl ve ta'arruz olunmayub ve cizyedar olanlar yave cizyesi talep eylemeyüb bu vechle rencîde ve remîde olunmamak üzere istidâ-yı inayet ve vech-i meşrûh üzere isâf-ı emr-i mîr için alâ hazret-i meâli maişet-i sâmi mertebet fermânı memâlik-i Acem... izlâl-i iclâlihû taraf-ı tâhirü's-şerîflerinden gelen elçi iltimas eylediği ecilden taht-nişîn serîr-i saltanat-ı Osmanî olan ecdâd-ı âli neşred nûrullâh-i ... hazerâtının ezmine-i saâdet iktirânlarında tavâif-i merkûmenin refah-ı hâl ve itminân-ı meâl ile memâlik-i mahrûseme eyyâb-ı vukûfullâh için evâmir-i şerîf ve berât-ı seniyye virilüb kadide-i maraziye-i islaf-ı saâdet ittisaf-ı muktezâsı üzere benim dahi eyyâm-ı saltanat ve hengâm-ı hilâfetimde diyar-ı acemdne gelen tüccarın himâyet ve sıyânetleri aksâ-yı murad-ı hümâyûnum olmağla bu nişân-ı âli şanı virdüm ve buyurdum ki ba'de'l-yevm tayfa-i merkûmeden memâlik-i mahrûsemde fevt olanlarının muhallefâtı fevt oldukları diyarda olan Acemtüccarlarına teslim ve zabt itdirilüb vüzerâ-yı izâm ve mîr-i mîrân-ı kirâm ve ümerâ ve kuzât ve mütesellimler ve voyvodalar ve ümenâ ve amâl ve sâyir ehl-i örf tayfasından dahl ve ta'arruz olunmayub ve ve memalik-i mahrûsemde olan Acem'tüccarı tarafından olan cizyedar olanlar min ba'de yave cizyesi talep eylemeyüb bu vechler ile tavâif-i merkûmeyi rencîde ve remîde eylemeyüb himâyet ve sıyânetleri ile takayyüd ve ihtimam olunmak üzere işbu nişân-ı şerîfim daima şurût-ı mezkûre ile câri ve merî tutulub ol bâbda hiç ferd mani ve dâfi olmayub dahl ve ta'arruz kılmayalar şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî evâhir-i cemâziye'l-âhire sene selâse ve mie ve elf be-makâm-ı Edrene el-mahrûsa

Tıbka firka-i âli Abdullah el-mevlâ nemekahü'l-Abdulfakîr ileyhi sübhâne ve teâlâ hilâfe bi medîne-i Kostantiniyye el-mahrûsa 'ufiye 'anh

S.114/Belge 8

Acem tüccarlarından vefat edenlerin mallarına el konulmamasına yönelik gönderilen fermân kaydı

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm meâdinü'l-fezâil ve'l-keâm memâlik-i mahrûsede Acemtüccarı gezegeldikleri yerlerin kadıları zîde fazlihû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân memâlik-i mahrûsede vâki olan zâbitleri zîde kadrihûm tevkî-i refî-i hümâyûn vâsil olıcak malum olaki;

Erâmine-i Acemtüccarı tayfası ve şah-ı Acemvekîli olan Orhan mahrûse-i Edrenede divan-ı hümâyûnuma 'arz-ı hâl idüb memâlik-i mahrûsede olan Acemtüccarı tayfasında yave cizyesi alınmaya ve fevt olanların muhaliflerine beytü'l-mal eminleri dahl ve ta'arruz eylemeyeler deyû yedlerine berât-ı şerîf ve hatt-ı hümâyûn saâdet-makrûn mücebince memâlik-i mahrûsede olan kadılar kayd ve tescil idüb ve yüz üç senesinde cizye tahsiline

memur olanlar cizye aldıkları var ise ve beytü'l-mal eminleri tarafından Acemtüccarının muhalledatlarından kabz eyledikleri var ise gerü ashabına eda olunmak bâbında emr-i şerîf vir ilme k rica ideriz deyû bildirdükleri ecilden hazîne-i âmiremde mahfuz olan baş muhasebe defterlerine nazar olundukda erâmîne-i Acemtüccarı tayfasının fevt olanların muhalledatı fevt oldukları diyarda Acemtüccarına teslim ve zabt itdirilüb vüzerâ-yı izam ve mirirmiran ve kuzât ve mütesellimleri ve ümenâ ve amâl ve sâyir ehl-i örf tayfası tarafından dahl ve tarruz olunmayub ve memâlik-i mahrûsede olan Acem'tüccarı tayfasından cizyedar olanlar min ba'de yave cizyesi taleb eylemeyüb bu vechle rencide ve remide olunmayub ve himâyet ve sıyânetlerine ... tekayyüd oluna deyû mukaddemâ virile nişân-ı hümâyûn mûcebince işbu bin yüz üç recebinin onuncu günü berât-ı şerîf virilüb ve ünvanına sâdır olan emr-i vacibü'l-ımtisalim mûcebince 'amel olunub hilâfından hazar ve ictinab oluna deyû hatt-ı hümâyûn saâdet-makrûn sâdır olmağın mahalline kayd ve şerh olunduğı der-kenâr olunub 'arz olundukda imdi derkenârı mûcebince şer ve kanun üzre 'amel olunmak fermânım olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzre 'amel idüb dahi Acemtüccarı tayfası memâlik-i mahrûsede getirdikleri ve oturdukları yerlerde yâve cizyesi ve beytü'l-mallarına müdahale eylemeyüb vüzerâ-yı izam ve mîr-i mîrân ve kuzât ve mütesellimler ve ümena ve amal ve sâyir ehl-i örf tayfasına müdahale itdirmeyesiz ve hilâf-ı berât-ı hümâyûn ve mugayir-i emr-i şerif cizye cemine memur olanlar tayfa-i mezbûreden aldıkları yâve cizyelerin ve beytü'l-malların girü ashabına eda itdirdüb ihkâk-ı hak eylesesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe itimad kılasız tahrîren fi el-yevmü's-sabi aşer min şabanü'l-muazzam sene selâse ve mie ve elf

Be-makâm-ı Edrene el-mahrûse

S.114/Belge 9

Hacı Musa'nın, Kara Musa tarafından el konulan ürürünün geri verilmesi hakkında gönderilen buyruldu kaydı

Şeriat-meâb Ayntâb kadısı efendi zîde ilmihû ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimi zîde kadrihû inhâ olunur ki;

Sahib-î 'arz-ı hâl mezbûrûn hilâf-ı kanun ve karyesin taşir eyleyen Kara Musa mahall-i şer'îye ihzar idüb kendü ile mürafa'a ve sahib-î 'arz-ı hâlin yedinde olan berât-ı şerîf mûcebince karye-i mezbûrede Kara Musanın kabz eylediğı mahsûlâtı girüye hükm idüb Hacı Mustafaya virüb şer'le olan hukukun icra eylesesin deyû buyruldı fi 29 S sene 1104 Bâ-hatem Hüseyin Paşa Vali-i Rakka halen

S.115/Belge 10

Vefat eden Defterdar Yusuf'un mîrîye olan borcunun ve Haleb'de yaşayan Kurd'a ait olan, bazı kişiler tarafından zimmetlerine geçirilen miktarın tahsil edilip merkeze gönderilmesine dair fermân kaydı

Akzâ kuzâti'l-Müslimîn evlâ vulâti'l-muvahhidîn madinü'l-fazl ve'l-yakin râfi-i ilâmü'ş-şeriate ve'd-din varis-i ulûmi'l-enbiya ve'l-mürselin el-muhtass bi mezîd-i inayeti'l-melikü'l-muîn mevlânâ Haleb kadısı zîde fezâilihû ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkam madinü'l-fazl ve'l-keâm ve kadıları zîde fazlihû ve kıdvetü'l-emâcid-i ve'l-ayân Haleb mütesellimi zîde mecdihû tevkî-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcak malum ola ki;

Müteveffâ defterdar-ı sâbık Yusufun mîriye deyni olub zimem-i nâsda olan akçaları mîriye olan deyni için bi'l-cümle tahsil ve kabz olunmak lâzım gelmekle bundan akdem Haleb sakinlerinden Kurd zîde kadrihûnin rikâb-ı hümâyûnuma irsâl eylediği memhur defteri mücebince bazı kimesneler zimmete tarafımızdan kırk sekiz bin sekiz yüz elli bir guruş olmağla meblağ-ı mezbûrı irsâl olunan mübâşir marifet ve marifet-i şer'le müteveffâ-yı mezbûr muhalledâtından olmak üzere mübâşire virile defter mücebince yerlü yerinden bi eyy-i hâl bi't-tamam tahsil idüb kiseleyüb ve mühürleyüb irsâl olunan mübâşir ve mutemed aleyh ademler ile rikâb-ı hümâyûnuma irsâl ve bir gün evvel teslim-i hazîne-i âmirem itdirmekde her biriniz takayyüd-i tâmla ihtimam eylesesiz deyû fermânım olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celilü'l-kadrim mücebince 'amel idüb dahi meblağ-ı mezbûrı işbu emr-i şerîfim varduğu gibi mübâşir-i mûmi-ileyhe virile defter mücebince yerlü yerinden bi eyy-i hâl bi't-tamam tahsil idüb kiseleyüb mühürleyüb irsâl olunan mübâşir ve mutemed aleyh ademler ile rikâb-ı hümâyûnuma irsâl ve bir gün evvel teslim-i hazîne-i âmirem itdirmekde her biriniz dikkat-ı tâmla ihtimam idüb vech-i meşrûh üzere olan emrimi yerine getüresiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe itimad kılâsız tahrîren fî el-yevmü'r-râbi ve'l-'ışrîn min zi'l-hicce sene selâse ve elf be-makâm-ı Edrene el-mahrûse

S.115/Bege 11

Vefat eden Defterdar Yusuf'un Haleb ve Antakya'da bulunan mallarının, kimler tarafından zimmete geçirildiğinin teftişi ve mîriye olan borcunun tahsili için merkeze gönderilmesine yönelik fermân kaydı

Akzâ kuzâti'l-Müslimîn evlâ vülâtü'l-muvahhidîn madinü'l-fazl ve'l-yakîn râfi-i ilâm-ı şeriate ve'd-din varis-i ulumü'l-enbiya ve'l-mürselin bi mezîd-i inâyeti'l-melikü'l-muîn mevlânâ Haleb kadısı zîde fezaile ve kıdvetü'l-kuzât ve'l-hükkâm madinü'l-fazl ve'l-keâm mevlânâ Antakya kadısı zîde fezâilihû ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-ayan Haleb mütesellimi zîde mecdihû tevkî-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcak malum ola ki;

Sâbık defterdar-ı evvel olan Yusuf fevt olub zaman-ı emaneti ve kasab başılığından ve sâyir küllî ve cüz'î cânib-i mîriye deyni olmağla eşyasının ekseri ve nukud ve emlakı Halebde ve Halebde olan vekîllerinden ve sâbık kendü tarafından Haleb mütesellimi olan Antakyalı Halil zimmetinde ve müteveffâ Ahmed Paşanın Bağdad ve mütesellimi olan Halebli Ali zimmetinde ve bazı kesân zimmetlerinde küllî akçası olmağla hâliyâ tayîn olunan dergâh-ı muallam kapucubaşlarından iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Mehmed dame mecdihû mübâşeretiyile ve marifet-i şer'le tahrîr ve kabz ve ale'l-acele defteri rikâb-ı hümâyûnuma

irsâl olunak için hatt-ı hümâyûn saâdet-makrûn sâdır olmağın imdi vech-i meşrûh üzere Halebde müteveffa-yı merkûmun nukûd ve eşyası her kimlerin zimmetlerinde ise Kemal-i takayyüd ve ihtimam ile kat'abir nesnesi ketm ve ihtifâ olunmamak üzere gereği gibi teftiş ve tefahhus nukudı gerek akâ ve ersak ve resm-i mâl-ı itlâk olunur küllî ve cüz'î ve Antakyada dahi her nesi var ise sahih ve hakikati üzere defter ve kabz idüb mühürlü ve imzalu defterin ale't-ta'cil rikâb-ı hümâyûnuma irsâl ve îsâl itdirmekde dikkat-ı tam eyleyesiz deyû fermân-ı âli şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel idüb dahi vech-i meşrûh üzere müteveffa-yı mezbûrûn Halebde ve gerek Antakyada nukud ve eşyası her kimlerin zimmetlerinde ise kemal-i takayyüd ve ihtimam ile kat'abir nesnesi ketm ve ihtifâ ve itlak olunmamak üzere mübâşir marifeti ile mübaşereti ve marifet-i şer'le muhkem teftiş ve tefahhus idüb gerek nukud ve akârın gerek erzak ve ism-i mâl itlâk olunur her ne var ise küllî ve cüz'î cümlesini sıhhat ve hakikati üzere defter ve kabz idüb defterin imzalayub ve mühürleyüb ber vech-i ta'cil rikâb-ı hümâyûnuma irsâl ve îsâl itdirmekde dikkat ve ihtimam idüb vech-i meşrûh üzere sâdır olan emr-i şerîfimin mazmûn-ı münîfi ile âmîl olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe itimad kılasız tahrîren fî el-yevmü's-sâni ve'l-ısrîn şehr-i zi'l-hicce-i şerîfe sene selâse ve mie ve elf be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahmiye

S.116/Belge 12

Vefat eden Defterdar Yusuf'un Bağdad ve Haleb'de bulunan mallarının tespiti ve merkeze gönderilmesine dair fermân kaydı

Akzâ kuzâtî'l-Müslimîn evlâ vülâtü'l-muvahhidîn madinü'l-fazl ve'l-yakîn râfi-i ilâm-ı şeriate ve'd-din varis-i ulumü'l-enbiya ve'l-mürselin bi mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-muîn Bağdad ve kadıları zîde fazlihû ve iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim ... ve'l-mekârim el-muhtass-ı bi mezîd-i inâyetü'l-melikü'd-dâim dergâh-ı muallâm kapucibaşlarından Mehmed dame mecdihû tevki-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcak malum ola ki;

Sâbık baş defterdarım olan Yusuf Efendi fevt olub cânib-i mîriye küllî deyni olmağla imdi sen ki kapucibaşı mûmi-ileysin müteveffâ-yı mezkûrun Bağdad ve Halebde resm-i mâl itlâk olunur kalîl ve kesîr her nesi var ise bi't-tamam mîrî için kabz ve marifet-i şer'le defter eyleyüb mümzâ ve mahtum defteri muaccelen der-devlet-medârıma irsâl eylemek bâbında hatt-ı hümâyûn saâdet-makrûnumla fermân-ı âli şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle dergâh-ı muallâm kapucibaşlarından iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim câmiü'l-mehâmîd ve'l-ekârim Mehmed zîde mecdihû vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan hatt-ı hümâyûn saâdet-makrûnumla sâdır olan fermân-ı celilü'l-kadrim mücebince 'amel eyleyüb dahi sen ki kapucibaşı mûmi-ileysin memur olduğun üzere müteveffâ-yı mezkûrun Bağdad ve Halebde resm-i mâl itlâk olunur kalîl ve kesîr her nesi var ise marifet-i şer'le defter ve bi't-tamam mîrî için kabz ve mümzâ defteri der devlet-medarıma irsâl eyleyüb bir akça ve bir habbesi itlaf ve izâat olunmaktan bi gâyet ihtirâz eyleyesin şöyle ki tam-ı ham sebebi ile bir

nesnesi ketm ve ihtifâ olunduğı mesmû-ı hümâyûnum olunur ise sonradan öZRÜN makbûl-i hümâyûnum olmayub hakkında gelinür bilmiş olub âna göre ihtimam eyleyesin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad akılasın tahrîren fî evâsıt-ı zi'l-hicce sene selâse ve mie ve elf be-makâm-ı Edrene el-mahrûse

S.116/Belge 13

Haleb ve Ayntâb'da bulunan Kafirkendi ve Telfar köylerinin mahsul gelirinin bir yıllığına ikiyüz seksen kuruş karşılığında Osman Efendi'ye bırakıldığına dair temessük kaydı

Vech-i tahrîr-i huruf budur ki;

Mahmiye-i Halebde ve râfi-i Haremeyni'ş-şerîfeyn şerefehümullah-i teâlâ fi'd-dareyn evkâfi müzâfâtından nefsi medîne-i Ayntâbda musakkafât ve nahiyesinde olan maktûâtı ma'a karye-i Kafirkendi tamamen ve karye-i Telfarın nefyi işbu dârende-i temessük fahrü'l-fuzelâ ve müderrisîn Osman Efendi gelüb mezkûr olan musakkafât ve mukâtilerin tâlib ve râğib olmağın kendüye sene bin yüz üç mâh-ı Şevvâli'l-mükerremmin guresinden bir sene tamamına değin iki yüz seksen guruşa icareye virilmiştir ki mezkûr varub eline virile sûret-i defter-i vakf mücebince minvâl-i kadîm üzre zabt ve tasarruf eyleye ancak Kafirkendi ve Telfarın nisfi mahsulleri sene-i atiyede zabt olunur ve meblağ-ı icaresinden cânib-i vakfa ber-vech-i peşin yüz elli guruş ahz ve kabz olundu ve bâki kalan yüz otuz guruş mâh-ı recebü'l-müreccebin guresinden gurre-i sene irişmek için îsâl eylemek şartıyla yedine işbu icar temessüki vaz olundu âhardan bir kimesne müdahale eylemeye tahrîren fî et-tarihi'l-mezkûr ... mezbûre

S.117/Belge 14

Asker maaşlarının ödenmesi amacıyla Sivas, Karaman, Kütahya ve Anadolu'daki tüm eyâletlerin, vergilerinin toplanıp merkeze gönderilmesine dair fermân kaydı

Fermân-ı âli şânım mücebince 'amel oluna hilâfından hazar oluna yani tekâsül ve ihmali mesmûum olursa sen bilürsün tez irsâl-i isticaline say eyleyesin başın gerekse hizmetine mukayyed olasın taksiratdan hazar eyleyesin hâzâ sûret-i hatt-ı hümâyûn nemahakul fakîr ... eş-şeyh makbûl el-kadı be medîne-i Ruha ğufire lehû

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-'izz ve'l-ihtişâm el-muhtass-ı bi mezîd-i inâyetü'l-melikü'l-âlâm Rakka beğlerbeğisi olub halen vilayet-i Anadolu'da müfettiş olan Hüseyin dâme ikbâlihû tevkî-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcak malum ola ki;

Sen ki mîr-i mîrân-ı müşârü'n-ileyhsin işbu emr-i şerîfimle vardığı gibi Sivas ve Karaman ve Kütahya ve cümle eyâlet-i Anadolu'da bin yüz iki ve bin yüz üç senelerine mahsub olmak üzere tahsili fermânım olan gerek 'avârız ve bedel-i nüzul ve cizye ve emvâl ve mukâtaât ve sâyir mîri her ne ise tahsildârlarının bu âna değin tahsil idüb yanlarında mevcut bulunan mâl-ı mîri cümlesin kendilerinden tahsil idüb kiseleyüb ve mühürleyüb

yarar ve mutemed-aleyh âdemler ile gâyet sürat ve isticâl ile rikâb-ı hümâyûnuma irsâl ve halen sefer-i hümâyûnuma gelecek dergâh-ı muallâm yeniçerileri ve cebeci ve topcı ve sâyir kapum kullarının ihraç olunacak mevâcibleri için rûz-ı kasımdan mukaddem teslim-i hazine-i âmirem itdirmekde mücedded ve sâi ve gereği gibi dikkat ve ihtimam-ı tâm ve re'aya zimmetlerinde kalmış var ise tahsiline iânet ve ve tahsildârlardan zimmetlerinde olan mâl-ı mîriyi edada teallül ider olur ise ol makûle ta'allül idenleri kayd-bend ile rikâb-ı hümâyûnuma ihzar idüb eda-i hizmetde bezl-i makzur eylesesin deyû fermân-ı âli şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda sâdir olan emrim üzere 'amel idüb dahi sen ki mîr-i mîrân-ı müşârü'n-ileyhsin zikr olunan senelere mahsub olmak üzere Sivas ve Karaman ve Kütahya ve cümleten Anadolu eyâletlerde tahsili fermânım olan 'avâriz ve bedel-i nüzul ve cizye mukata'at ve sâyir emvâl-i mîrî her ne ise tahsildârlardan bu âna dek tahsil eylemeyüb yanlarında mevcut bulunan mâl-ı mîrî cümlesin kendülerden tahsil idüb kiseleyüb mühürleyüb yara ve mutemed-aleyh ademler ile gâyet sürat ve isticâl ile rikâb-ı hümâyûnuma irsâl ve hal-i sefer-i hümâyûnumdan gelecek dergâh-ı muallâm yeniçerileri ve cebeci ve topcı ve sâyir kapum kullarının ihraç olunacak mevâcibleri için rûz-ı kasımdan mukaddem teslim-i hazine-i âmirem itdirmekde mecd ü sâi ve gereği gibi dikkat ve ihtimam idüb eda-i hizmetde bezl-i makzur eylesesin ve'l-hasil zikr olunan emvâl muaccelen tahsil ve teslim-i hazine olunmak ehemmi umûrdan olmakla katâ te'hire cevaz göstermeyüb re'aya zimmetlerinde kalmış var ise tahsile iânet ve tahsildârlardan zimmetlerinde olan mâl-ı mîrî edada teallül ider olur ise ol makûle teallül idenleri kayd ü bendle rikâb-ı hümâyûnuma ihzar idüb vech-i meşrûh üzere sâdir olan fermân-ı âli şânımın mazmûn-ı münîfi ile âmil olasın şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılasın tahrîren fî er-râbi min saferü'l-hayr sene erba'a ve mie ve elf be-makâm-ı Edrene el-mahrûse kayd fî el-yevm es-sâbi aşer şehri rebîü'l-evvel

S.118/Belge 15

Maraş Eyâletinin 1691 ve 1692 yıllarına ait vergi gelirinin, merkeze gönderilmesine dair fermân kaydı

Şerâyi-i fezzâyil-visar Maraş eyâletinde vâki olan kuzât efendileri zîde fazlihû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân mahall-i mezbûrlarda mütesellimler ve ayan-ı vilayet ve bi'l-cümle iş erleri zîde kadrihûm inhâ olunur ki;

Bin yüz iki ve yüz üç senelerine mahsub olmak üzere eyâlet-i Maraşda olan voyvoda ve cizyedarlar ve ümenâ ve avâriz ve nüzul ve erbâb-ı zuemâ ve timarın mâl-ı bedelleri ve emvâl ve mukâtaât ve sâyir cüz'î ve küllî mâl-ı mîrî tahsildârları mâl-ı mîrî kabz ve re'aya ve ahali zimmetlerinde komayub kendüleri ahz idüb kendü zimmetlerinde kalmış tahsildârı ve mültezimi bir hoş muhasebeleri görilüb üzerlerinde olan cüz'î ve küllî mâl-ı mîrî tahsil itdirilüb kiseleyüb ve mühürlenüb ve yanına mutemed-aleyh ademler koşub teslim-i hazîne-i âmire itdiresiz mâl-ı mezbûrdan henüz re'aya ve ahali zimmetlerinde kalmış var ise cümleliz

yek dil ve yek cihet iânet-i küllî ile cem-i tahsiline muavenet idüb olan yerlerden tahsil itdirdüb fermân olunduğı üzere hazîne-i âmireye teslim itdirdesiz ve ahali-i re'aya zimmetlerinde kalub cizyedarlar ve voyvodalar ve ümena ve ... cemine memur olanlar ve 'avâriz ve bedel-i nüzül tahsil idenler zimmetlerine çıkub bu güne değın muhasebelerin görmeyüb henüz teslim-i hazine eylemeyenleri her kim olursa olsun bil aman ahz ve girift ve tayîn olunan mübâşir marifetiyle kal'abend ve rikâb-ı hümayuba ihzar itdir ilme k bâbında tarafımıza hitaben mü'ekked ve müşedded hatt-ı hümayûn celalet-makrûn ile dergâh-ı ali kapucıbaşılardan iftiharü'l-emâcid ve'l-ekârim izzetli Halil Ağa zîde mecdihû tayîn olub husus-ı mezbûr tarafımıza sipariş olmağla mücebince tarafımızdan dahi buyruldı isdâr olundu kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ağa zîde kadrihû tayîn ve sûret-i hatt-ı hümayûn 'amel olunub hilâfından ihtirâz idüb taht-ı eyâletinizde vâki gerek voyvodalar ve gerek ümena ve gerek ze'amet ve timarları mâl-ı bedelin cem'idenler ve gerek 'avâriz ve bedel-i nüzül ve sair küllî ve cüz'î emvâl-i mîrî tahsildârları üzerlerinde bu güne değın muhasebesin görmeyüb mâl-ı mîrî kalub teslim-i hazîne-i âmire eylemeyenleri her kim olur ise olsun bilâ aman ahz ve girift ve tayîn olunan mübâşir-i merkûm marifetiyle kal'abend ve husus-ı mezbûr için fermân-ı şerîf ile gelen kapucıbaşı izzetlü Halil Ağa vardıkda âna teslim idüb kayd ve bend rikâb-ı hümayûnuma ihzar itdirdüb muhasebesin görmek için irsâl eylesesiz ve yedlerinde bulunan nukudı kabz eylesesiz ve bi'l-cümle tahsil itmeyüb veya bir mikdarın tahsil olunub bâkileri var ise cümleniz yek dil ve yek cihet olub bi eyyi vech-i kân re'ayadan ve ahailerden bir gün mukaddem ve bir sa'at akdem tahsil ve mübâşir-i merkûm marifetiyle teslim-i hazine itdirüb bir kimesnede bir akça komayasız şöyleki hizmet-imezbûre ile an karib evvel taraflara vardığımızda mâl-ı mîrîden zimem-i nâsda bir akça kalduğı istima olunur ise hatt-ı hümayûn mücebince kendümüze olan atab ve hitab sizlere olub çokklarınızın ... vir ilme ği mukarrer ve muhakkak bilüb âna göre hareket eylesesiz ve mâl-ı mîrî tamamen tahsil idüb taraf-ı devlete giden erbâb-ı mültezimleri tarafımıza 'arz ve mâl-ı mezbûrı tamamen tahsil idüb ekel ve bey' idüb telef idenleri ol sa'at kal'abend idüb vukui üzere tarafımıza ilam ve ifade eylesesiz deyû buyruldıfı 8 ra sene 1104 bâ hatem Hüseyin Paşa Vali-i Rakka

S.119 /Belge 16

İmam Gazali Hazretleri ruhu için Kur'an-ı Kerim okumakla görevli Seyyid Hasan'ın yerine usulsüzce göreve gelen Veli'nin görevden alınarak görevin Seyyid Hasan'a iade edilmesine dair berât kaydı

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki;

Ayntâb kal'asında vâki İmam Gazali hazerâtları ruhiçün iki cüz-i şerîf tilavet itmek üzere yevmi iki akça vazifeye mutasarrıf olan işbu dârende-i fermân-ı hümayûn Seyyid Hasan bi'l-fiil berât-ı şerîfle mutasarrıf iken âhardan Veli nâm kimesne hilâf-ı inhâ bir tarikle alub

mezbûra küllî gadr itmekle ref'olunub gerü mezbûra ibkâ ve mukarrer kılınmak bâbında inayet taleb itmeğin azli müceb hali yok ise sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnı virdüm ve buyurdum ki varub mezbûr cüzhân olub hidmet-i lâzimesin merî ve mü'eddî kıldıktan sonra yevmi iki akça ile mutasarrıf olub vâkıfın ruhi ve devâm-ı ömr ü devletim için duaya müdâvemet göstere şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî evâil-i Şabanü'l-muazzam sene selâse ve mie ve elf

Be-makâm-ı Edrene el-mahrûsa

S.119/Belge 17

Anadoludaki bazı kazaların vergilerini toplamakla görevli Kapıcıbaşı Mehmed'in vergileri toplayıp merkeze göndermesine dair fermân kaydı

İftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim câmü'l-mehâmid ve'l-ekârim el-muhtass-ı bi mezîd-i meliki'd-dâim dergâh-ı muallâm kapucıbaşlarından halen Anadolu'da bazı kazalardan emr-i şerîfimle emvâl-i mîrî bakiyesi cem' ve tahsiline memur olan Mehmed dâme mecdihû tevkî-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcak malum ola ki;

Hâliyâ memur olduğun emvâlden mîrî mukâtaât deruhde idenlerin marifet-i şer'le zimmetlerinde müretteb olan mâl-ı mîrî cem' ve tahsiline bir gün evvel tedarik ve itmam ve ihtimam eyleyüb virmekte ta'allül ve muhalefet idenleri kayd ü bend ile divan-ı hümâyûna ihzar eylemek bâbında fermân-ı âli şânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusul buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celilü'l-kadrim mücebince 'amel idüb sen ki kapucıbaşı-i mûmi-ileysin mîrî mukata'at ve deruhde eyleyüb zimmetlerinde mâl-ı mîrî tahsil olunmayub zimmetlerinde bakiyesi kalanlardan marifet-i şer'le tedarik cem' ve tahsil ve itmama eyleyüb bir gün evvel rikâb-ı hümâyûnuma irsâl eylesin şöyle ki virmekden ta'allül ve muhalefet idenleri ahz ve kayd-ı bend ile divan-ı Edreneye ihzar eyleyüb vârid olan emr-i şerîfimin mazmûn-ı münîfi ile âmil olasın şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılâsın tahrîren fî evâhir-i zi'l-hicce sene selâse mie ve elf be-makâm-ı Edrene el-mahrûse

S.119/Belge 18

Seferde halindeki askerlerin maaşlarının ödenmesi için gereken miktarın karşılanması amacıyla Maraş eyâleti 1692 ve 1693 yılları vergi gelirinin merkeze gönderilmesine dair fermân kaydı

Akzâ kuzâti'l-Müslimîn evlâ vülâti'l-muvahhidîn madinü'l-fazl ve'l-yakîn vârisi ulûm-i enbiyâ ve'l-mürselîn râfi-i alâmi'ş-şerîfe ve'd-din el-muhtass-ı bi mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-muîn Mevlânâ Maraş kadısı zîde fezâilihû ve kıdveti'l-emâsi'l-ve'l-akrân Maraş alaybeğisi olub eyâlet-i mezbûrenin züemâ ve erbâb-ı timar bedeliyesi cemine memur olan zîde kadrihû tevkî-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcak malum ola ki;

Halen sefer-i hümâyûnumda olan dergâh-ı muallâm yeniçerileri ve sâyir kapum kullarının ihraç olunacak mevâcibler için ziyâde hazine tedariki lâzım ve mühimm olub bin yüz bir senesi bakiyesi olub on bin guruş ile yüz üç senesin eyâlet-i mezbûrenin yigirmi beş

bin esedî gurus bedeliyeleri malı ki ceman tahsildâr-ı merkûmun zimmetinde otuz beş bin esedî gurus bâki kalub henüz teslîmâtı olmamağla imdi meblağ-ı mezbûr mevâcib-i merkûm için tayîn ve havale olunmağın işbu emr-i şerîfim vardığı gibi bi't-tamam taleb ve tahsil ve kiseleyüb ve mühürleyüb irsâl olunan mübâşir ve mutemed-aleyh ademler ile serian ve azilen rikâb-ı hümâyûnuma irsâl ve bir gün mukaddem teslim-i

Sayfa 120/Belge 18'in Devamı

hazîne-i âmirem itdirdüb bu zamanı sâyir vakte kıyas ile tekâsül ve ta'vik olunub vakt-ü zamanla irişmemekle müzayakaya bâis olmakdan bi gâyet ihtirâz eylesesiz deyû fermânım olmuşdur buyurdum ki hükmi şerîfimle iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim dergâh-ı muallâm kapucubaşlarından Mehmed dâme mecdihû vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzre 'amel idüb dahi sen ki bedeliye-i merkûm tahsildârı mezbûr alaybeğî zîde kadrihûsin katâ tehir ve tevakkuf ve bu vakti sâyir vakte kıyas ile özr ve bahane eylemeyüb meblağ-ı mezbûrî işbu emr-i şerîfim vardığı gibi bi eyy-i hâl tedarik idüb kiseleyüb ve mühürleyüb irsâl olunan mübâşir ve mutemed-aleyh ademler ile dergâh-ı hümâyûnuma irsâl ve mevâcib-i merkûm için teslim-i hazîne-i âmirem itdirmekde mecd-ü say' olub ihmal ve müsamahadan ve sefer-i hümâyûnum avdetinden mukaddem irişmekle sefer-i hümâyûnumdan olan kapum kullarının mevâcibleri ihracı te'hire kalub müzayakaya bais olmakdan bi gâyet ihtirâz ve ictinab eylesesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe itimad kılâsız tahrîren fî el-yevmü's-sâni aşer min şehr-i zilhicce-i şerîfe sene selâse ve mie ve elf

Sûr-i sahrâ-yı Belgrad

S.120 /Belge 19

Seferden dönen askerlerin maaşlarının ödenmesi amacıyla Maraş eyâleti 1691-1692 yıllarına ait 35 bin kuruşluk vergi geliri ve Maraş Alaybeyi'nin zimmetinde bulunan miktarın merkeze gönderilmesine dair fermân kaydı

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zülkadr ve'l-ihtiram sahibü'l-'izz ve'l-ihtişam el-muhtass bi mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-alâ vilayet-i Anadolu da müfettiş olan Hüseyin dâme ikbâlihû ve akzâ kuzâti'l-Müslimîn evlâ vülâti'l-muvahhidîn madinü'l-fazl ve'l-yakin râfi-i ilam-ı şeriate ve'd-din varis-i ulum-i enbiya ve'l-mürselin el-muhtaz-ı bi mezîd-i inayeti'l-meliki'l-muîn Mevlânâ Maraş kadısı zîde fezâlihûhû tevkî-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcak malum ola ki;

Halen sefer-i hümâyûnumdan avdet iden kapum kullarının ihraç olunacak mevâcibleri için ziyâde hazine tedariki lâzım ve mühimm olmağla bin yüz iki ve yüz üç senelerine mahsub olmak üzre Maraş eyâletinde vâki züema ve erbâb-ı timarın bedeliyesi tahsiline memur olan Maraş alaybeğilerinin zimmetlerine otuz beş bin gurus icab eylemeğın meblağ-ı mezbûr kapum kullarının mevâcibleri için tayîn olunmuşdur imdi işbu emr-i şerîfim vardığı gibi bi eyy-i hâl bi't-tamam tahsil ve bir gün evvel mevâcib-i merkûm için rikâb-ı hümâyûnum hazinesine teslim itdirilüb ta'allül üzre olurlar ise ordu-yı hümâyûnuma

... itdir ilme k bâbında halen ordu-yı hümâyûn nusret-makrûnum tarafından emr-i şerîf-i âli şânım sâdır olmağla mûcebince ‘amel olunmak fermânım olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle emekdarlardan kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân Receb zîde kadrihû vardıkda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celilü’l-kadrim mûcebince ‘amel idüb dahi katâ te’hir ve tavakkuf ve bir vechle’ özr ve bahane itdirmeyüb meblağ-ı merkûm otuz beş bin guruşu işbu emr-i şerîfim vardığı gibi merkûmun alaybeylerden bi eyy-i hâl muaccelen bi’t-tamam taleb ve tahsil idüb kiseleyüb ve mühürleyüb mübâşir-i mezbûr ve mutemed-aleyh ademlerin ile rikâb-ı hümâyûnum hazinesine irsâl ve teslim itdirmekden sen ki müfettiş-i mûmi-ileyh dâme ikbalihû sen gereği gibi takayyüd ve ihtimam idüb katâ teallül ve muhalefet itdirmeyesin şöyle ki edada ta’allül ve muhalefet iderler ise mübâşir-i mezbûr ile ordu-yı hümâyûnuma ihzar itdirüb sâdır olan emr-i şerîfmin mazmûn-ı müünifi ile âmil olasın şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe itimad kılâsın tahrîren fi el-yevmi’s-sani min şehr-i rebî’l-evvel sene erba’a ve mie ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

S.121/Belge 20

Ayntâb halkının arı kovanlarından bazı kişilerin şer-i kanun diye her yüz adet kovandan birer kurus alarak halkı rencide ettiği, bu durumun düzeltilmesi amacıyla gönderilen fermân kaydı

Akzâ kuzâti’l-Müslimîn evlâ vülâti’l-muvahhidîn madinü’l-fazl ve’l-yakîn vârisi ulûm-i enbiyâ ve’l-mürselîn râfi-i alâmi’s-şerîfe ve’d-din el-muhtass-ı bi mezîd-i inâyeti’l-meliki’l-muîn Mevlânâ Ayntâb kadısı zîde fezâlihû tevkî-i refî-i hümâyûn vasıl olıcak malum ola ki;

Kaza-i mezbûre ahali der-saâdetime ‘arz-ı hâl idüb biz hasıl olan kovanlarımızın sahib-î ‘arz olanlara öşrin bir defa kanun üzre defter mûcebince eda idüb kusurumuz yoğiken eyyâm-ı şitâda menzilizimize götürdüğümüzde âhardan bazı kimesneler hilâf-ı şer’ü ve kanun her yüz aded kovanlarımızdan birer guruş alurum deyû rencîde ve te’addiüzre oldukların bildirüb ol vechle rencîde ve taddi itdir ilme yüb bir defa öşri virilen kovanlarımızdan yüzde bir guruş alurum deyû ve sair bahane ile rencîde ve hilâf-ı şer’ü ve kanun te’addiidir ilme mek bâbında emr-i şerîfim rica eyledikleri ecilden imdi fermân olunduğı üzre bir defa tekaliflerin eda idenlerden hilâf-ı şer’ü ve kanun defter rencîde itdir ilme ye deyû fermânım olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfim vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzre ‘amel idüb dahi husus-ı mezbûra mukayyed olub göresin fi’l-vâki mezbûrlar hasıl olan kovanlarının bir defa öşürlerin kanun ve defter mûcebince eda idüb kusurları yoğiken hilâf-ı şer ve kanun her yüzer aded kovanlarından birer guruş talebiyle rencîde ve te’addiidirmeyüb husus-ı mezbûr için dahi emrim varmağa muhtaç eylemeyesin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılâsın tahrîren fi el-yevmü’r-rabi ve’l-işrin şehr-i ramazanü’l-mübarere sene selâse ve mie ve elf

Be-makâm-ı Edrene

S.121/Belge 21

Has ve Tütün vergisi'ni toplama yetkisinin 1693 yılı nisan ayından başlamak üzere Hasan Ağa'ya verildiğine dair gönderilen buyruldu kaydı

Kıdvetü'n-nüvvâb ve'l-müteşerriîn halen Ayntâb naibi olan efendi zîde ilmehû ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân kethüda eri ve yeniçeri serdarı ve sâyir ayan-ı vilayetin iş erleri zîde kadrihûm inhâ olunur ki;

Halen tasarrufumuzda olan Ayntâb sancağının bin yüz dört mâh-ı rebü'l-âhirin ibtidâsından kaza-i mezbûrûn hasların ve bâd-ı hevâsın zabt ve rabtın her ne ki tarafımızdan aid olursa işbu dârende-i huruf kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Hasan Ağa zîde kadrihû irsâl ve tayîn olmuştur vusûlünde gerekdir ki mezbûrûn hasların ve... zabt ve rabtın kemakân zabt itdirdüb taraf-ı âhardan kimesneye müdahale itdirmeyüb hilâf-ı şer ve hilâf-ı kanun kimesneye rencîde ve remîde olunmaya deyû buyruldu sene 1104 Bâ Hatem Vali-i Ayntâb Abdülkâdir Paşa

S.122/Belge 22

Yeniçeri serdarlığına Murat adlı kişinin getirildiğine dair mektup kaydı

Şeriat-şîâr Ayntâb kadısı zîde fezâlihûhû tahiyyât ithafından sonra inhâ-i muhibbân olunan oldur ki;

Taht-ı kazanızda vâki yeniçeri serdarı olan birinci bölüğün Murad nam mütekâid yoldaş memur olduğu sefer-i hümayûna gelüb isbat-ı vücud ve eda-yı hizmet eylediği ecilden serdarlığı kendüye ibkâ ve mukarrer kılınmağın işbu mektub tahrîri ve irsâl olundu vusûlünde gerekdir ki mezbûrî memur olduğu serdarlığı umûrunda istihdam idüb aharı müdahale itdirmeyesiz ve ol cânibde yeniçeri acemi oğlanı topçu ve cebeci mezbûrî üzerlerine serdar bilüb sözünden taşra ve re'yinden hâric vaz ü hareket itmeyüb ita'ât ve inkıyad üzre olalar ve tavâif-i mezbûrûndan bila varis-i ma'ruf fevt olanların muhalefât ve metrukâtın merkûma ahz ve kabz ve sük-i sultânîde fûruht itdirilüb hasıl olan nükudî mümzâ ve mahtum müfredat defteriyle bu cânibe irsa itdiresiz ve lakin hilâf-ı şer'ü ve kanun kimesneye rencîde itdirmeyesiz bâki ilm-i şeriat ziyâde bâd tahrîren fî evâhir-i şehr-i saferü'l-hayr sene erba'a ve mie ve elf İsmail Ağa Yeniçeriyan dergâh-ı ali

Tıbka aslehü'l-mümzâ el-mahtum el-fakîr ileyhi sübhane Mustafa el-kadı gufirallâh Belgrad ... ufiye anh

S.122/Belge 23

Ayntâb Kazası'nın kısmet-i askeriye vergisinin nâib'e teslim edilmesine dair mürâsele kaydı

Faziletli saâdetli efendi hazretleri şigâh-ı desthaları savb-ı izzet ittiham ithafı siyakında minhâ-yı muhlisidir ki;

Arpalıkları olan Ayntâb kazasının umûr-ı kısmet-i askeriyyesi cenâb-ı şerîflerine tefviz olundu me'muldür ki dûşen-i ... askeriye muhallefâtını tahrîr ve beyne'l-verese tevzi ve taksim itmek üzere nâiblerine sipariş buyurulara hurire fî el-yevmü's-sâni aşer min şehri muharremü'l-haram sene erba'a mie ve elf mine'l-muhlis

El-fakîr Mehmed el-kadı-i bi asker-i Anadolu

S.122/Belge 24

Kale Ağa'sı Mehmed'in vefatı üzerine Mustafa'nın kale ağalığı'na getirildiğine dair berât kaydı

Kıdvetü'n-nüvvâb ve'l-mustahfizîn Ayntâb kal'ası dizdarı Ali zîde kadrihû dergâh-ı muallâma mektub gönderüb Ayntâb sancağında (silik) Azikumal? Nam karye ve gayrıdan bin yedi yüz akça gerek timarıyla kal'a-i mezbûre mustahfizlarından Mehmed fevt olub gerek timar ile kal'a-i mezbûre mustahfizlığı mahlûl olmağla dârende-i tevkî-i refî-i hümâyûn Mustafaya vir ilme k bâbında inayet ricasına 'arz itmeğin hidemât-ı lâzimesin eda itmeğin şartıyla erba'a ve mie ve elf muharreminin on altıncı gününden hükm-i şerîfim virildikten sonra tezkeresi ihraç olunmak fermânım olmağın zikr olunan bin beş yüz akça gerek timar ile kal'a-i mezbûre mustahfizlığı vech-i meşrûh üzere müteveffâ-yı merkûm Mehmed tahvilinden mezkûr Mustafaya tevcîh idüb virdüm ki zikr olunur Azikumal tabi-i mezraa-i tabi-i ... 5000 900 yekün 5900 ve buyurdum ki ba'de'l-yevm taht-ı yedinde olub tasarruf kılub şöyleki vezayif-i hidemât gerek timar ile kal'a-i mezbûre mustahfizlıktır bî kusur-ı merî ve mü'eddî kıla ol bâbda efrad-ı aferiden ferd mani olmaya dahl ve ta'arruz kılmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî el-yevmi's-sâmin aşer min şehri erba'a ve mie ve elf

Be makâm Edrene el-mahrûsa kayd fî 11 rebû'l-âhir sene 104

Sayfa 123/Belge 25

Telbaşer Kantara köyünde 50.000 akçe timar ile kale muhafızı olan Ali'nin yerine sahte mütesellim arzıyla gelen Abdurrahman'ın görevden alınarak görevin Ali'ye iade edilmesine dair berât kaydı

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki;

Çün hâfizîn-i kılâ' ve hârisîn beka olanları ale'd-devam ihsanımla merî ve muhterem olmak adet-i hüsnîye-i şehriyârî ve kaide-i müstahsene-i cihandâridir binaen aleyh zâlike râfi-i tevkî-i refiü's-şân-ı hâkânî kıdvetü's-şaban ve'l-müstahfizîn alâ zîde hıfze dergâh-ı muallâma gelüb Ayntâb sancağında Telbaşer Kantara nam karye ve gayrıdan elli bin akça gerek timar ile Ayntâb kal'ası dizdarlığı on beş seneden mütecevaz ve hüdavendigâr sabık berâtıyla azl icab hali yoğiken âhardan Abdurrahman hilâf-ı inhâ sahte mütesellim 'arzıyla bir tarîki ile alub kaydın bozdurub tezkere itdirüb gadr itmekle elinde olub berâtı mücebince müceddeden ibkâ ve mukarrer kılınmak bâbında inayet rica itmeğin gerek timar ile kal'a-i

mezbûrda dizdarlığın mezkûrun elinde olan berâtı mücebince ibkâ ve mukarrer ve kemakân zabt ve tasarruf itdirüb fî ba'de vech-i meşrûh üzre alub kaydın bozdurub tezkere itdirüb dahl iden mezbûr Abdurrahmanı taraf-ı âhardan bir ferdi dahl itmişler ise ba'de's-sübut hükm idüb gerü bî kusur alıviresin deyû sene selâse ve miete ve elf zilhiccesinin evâhirinden hükm-i şerîfim virildikten sonra tezkeresi ihraç olunmak ermanım olmağın zikr olunan altı bin akça gerek timarıyla kal'a-i mezbûre dizdarlığı vech-i meşruh üzre hilâf-ı inhâ olub dahl iden Abdurrahman tahvilinden hıdmet-i lâzimesin eda eylemek şartıyla elinde olan berâtı mücebince mûmi-ileyh Ali zîde hıfzeye ibkâ ve mukarrer ve müceddeden tevcîh olunub her vechle evla ve elyak ve ... ve enseb görüb virdim ki zikr olunur ve şerh ve ayan kılınır Kantara tabi-imezbur ma'a rüsûm 4500 Sak tabii-i m ... 8000/15000 yekün 6000 ve buyurdum ki ba'de'l-yevm taht-ı yedinde olub tasarruf kılub şöyleki vezâif-i hidemât kal'a-i mezbûre dizdarlığıdır bî kusur-ı merî ve müedî kıla ve kal'a-i mezbûrenin neferâtı mûmi-ileyh üzerlerine dizdar bilüb dizdarlığa müteallik olan umûrda müracaatı mûmi-ileyhe idesin ol bâbda efrad-ı aferiden bir ferd ... min kâne ve keyfe mâ kâne vechen mine'l-vücûh ve nevan mine'l-envâ ve sebeben mine'l-esbâb mani ve dafi olmayub dahl ve ta'arruz kılmayalar şöye bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar be-makâm-ı Edrene el-mahrûse

S.123/Belge 26

Ayntâb kazası kısmet-i askeriyesi'nin teslim edildiğine dair mürâsele kaydı

Meclis-i celilü's-şân ve mahfil-i mekerremet ünvanlarına ediye-i icabet nizam ithafi siyakında maruz-ı muhlis oldur ki;

Halen arpalıkları olan Ayntâb kazasının umûr-ı kısmet-i askeriyyesi cenab-ı saâdet-meâblarına tefviz olunmuşdur me'muldür ki nüvvâb-ı kirâma işaret buyrula el-bâki ve mine'd-dua hurire fî evâil-i rebû'l-evvel sene erba'a ve mie ve elf El-muhlis el-fakîr ebu'l-mehâmid Mahmud el-kadı-i asker Anadolu

S.124/Belge 27

Rakka bölgesine iskanları fermân olunan halkın, Kethudaları Mahmud Bey'e teslim edimesine dair gönderilen buyruldu kaydı

Şeriat-meâb Ayntâb kadısı zîde fazlihû ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân mahall-i mezbûr mütesellimi zîde kadrihû inhâ olunur ki;

Şeyhler cema'âtinden hatt-ı hümâyûn celâlet-makrûn ile Rakka havalilerine iskânları fermân olunan evlerden taht-ı kazanızda her ne kadar evler var ise oldukları yerlerden evleri ve ehl-i iyalleriyle kaldırub kethudaları olan dârende-i buyruldu Mahmud Beye teslim idüb mahall-i iskâna irsâl ve îsâl eyleyesiz tayfa-i mezbûrdan ... kalduğı istima olunur ise mu'atab olursuz âna göre hareket idüb müceb-i buyruldu ile âmil olasız deyû buyruldu 26 r sene 1104

Be-hatem Hüseyin Paşa Vali-i Rakka

S.124/Belge 28

Orul ve Göcek köyleri vergi gelirlerinin, geliri iltizam eden Bosnevi Ahmed Ağa'ya teslim edilmesine dair temessük kaydı

Vech-i tahrîr-i huruf budur ki;

Ayntâb sancağında hatt-ı hümayûn saâdet-makrûn ile mutasarrıf olduğum Orul ve Göcek nam karyelerinin bin yüz dört senesinde vâki mâh-ı rebû'l-evvelinin guresinden bir sene tamamına dek tarafımıza aid ve raci olan aşar-ı şer'îye ve rûsûm-ı örfîye ve resm-i bennak ve mücerred ve resm-i arusan ve boyahane ve değirmen ve sair bi'l-cümle kalîl ve kesîr mahsûlât zabt ve rabt ve hâliyâ hafîzû't-temessük Urum-ı Bosnevî Ahmed Ağa deruhde ve mezbûr dahi iltizam ve kabûl eylemeniz işbu zabt temessûki memhurumuz ile yedine vaz olunub ve siz ki karye-i mezbure ahâlileri ve fukaraları siz mezbûrî ağanız bilüb ve tarafımıza aid ve raci olan kalîl ve kesîr mahsûlâtımızı bi't-tamam ve'l-kemal eda ve teslim idüb mûmi-ileyhe subaşî ağanın sözünden taşra mugayir iş ve hareket itmeyesiz tahrîren fî gurre-i rebû'l-evvel sene 1104 kayd fî 19 rebû'l-ahir sene 104

Süleyman

S.124/Belge 29

1688 yılı vergi gelirlerini hesabında bulunduran Hacı Ahmed Ağa'nın, Kanalıcı, Yazıcık ve Cabi mahallelerinin de vergi gelirinin tahsiline yönelik görevlendirildiğine dair berât kaydı

Şeriat-meâb Ayntâb kadısı zîde fazlihû ve kıdvetü'l-emasil ve'l-akrân mütesellim zîde kadrihû inhâ olunur ki;

El-hâc Ahmed Ağa tarafımıza 'arz-ı hâl idüb bin doksan dokuz senesine mahsub olmak üzere Ayntâbın 'avârız ve nüzul mezbûrûn uhde ve zimmetinde olub cem'idüb nefsi-i Ayntâb mahalle-i Kanalıcı ve mahalle-i Yazıcık ve Mahalle-i Cabi yigirmi beş buçuk hane olub bu güne değin üzerlerine lâzım gelen mâl-ı merkûmı mûmi-ileyhe eda ve teslim eylemeyüb ... süluk idüb yedlerinde eda temessûki dahi olmadığın bildirüb cem' ve tahsil itdirüb tarafına eda ve teslim itdirmeniz bâbında buyruldu isdâr olunub kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ağa zîde kadrihû tayîn ve irsâl olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere mahalle-i mezbûreler üzerlerinde yedlerinde temessük olmayan ahâlilerden kanun-i kadîm ve tuğralu defter mücebince bi eyy-i hâl tahsil ve mûmi-ileyh eda ve teslim idüb husus-ı mezbûrda ihmali asla cevaz göstermeyesiz ve... İhzar itdüresiz deyû buyruldu fî 4 ra sene 1104

S.124/Belge 30

Rahib Ohan'ın, Sis köyü Gayr-i müslim halkı üzerindeki aidatının devam ettiğine dair buyruldu kaydı

Şeriat-meâb fazilet nisab faziletli Haleb efendisi zîde fazlihû şeriat-meâb Ayntâb kadısı zide fazlihû ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimler zîde kadrihû inhâ olunur ki;

Fermân-ı şerîfle sis tabii ve hissesi olan Orhan nam rahib tarafımıza ‘arz-ı hâl idüb bunun ayin-i batılı üzre aidatının ahz ve kabzına ... hükümetinizde dahil zımmîyan tayfasından nefis-i Ayntâbda Fezenbaş bogos Zomlak oğlu ve Haleb zımmîyanlarından Kirkor Karabaş ve Nağmi? Rokof ve Mölökünve Maraş ve Kilis zımmîleri ve keşişleri (silik) olduğun bildirüb elinde olan fermân-ı şerîf mücebince ayin-i batılı üzre aidatın tahsili bâbında buyruldu iltimas itmekle tahrîr ve isdâr olunub gönderilmiştir vusûlünde gerekdir ki mezbûrûn ... kimesne Mani olmayub ve ... yerlerden avayidin aldırısız veya ihtizar itdiresiz deyû buyruldu fi 10 ra sene 104

Sayfa 125/Belge 31

Tımarlı Sipahilikten günlük sekiz akçe ile emekli olan Süleyman’ın ulûfesinin yenilenmesine dair berât kaydı

Nişân-ı şerîf-iâli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki;

Devlet ü ikbal ve saâdet-i İclal ile hâliyâ taht-ı âli baht-ı Osmanî üzre cülûs-ı hümayûn saâdet-makrûn vâki olub umûmen tecdîd-i berât fermânım olmağın bundan akdem ebna-i sipâhiyândan iken dimos-ı Ayntâb mukata’âsı malından almak üzre yevmi sekiz akça ulufe ile tekaüd olan işbu dârende-i fermân-ı hümayûn meserret-makrûn-i hâkânî Süleyman İbrahim Abdulah yedinde olan berâtın getirüb tecdîdin rica itmek hakkında mezîd-i inayet-i padişâhânem zuhura getirüb atîk berâtı mücebince bin yüz iki ramazanının yigirmi altıncı gününden müceddeden bu berât-ı hümayûn saâdet-makrûn virdim ve buyurdum ki mezkûr varub tayîn olunan yevmi sekiz akça ulufesin üslub-ı sâbık üzre dimos-ı Ayntâb malı mukata’âsı malından emin olanlardan ber-vech-i tekaüd alub mutasarrıf ola ve resm-i berâtı emini yediyle teslim-i hazine oluna şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fi el-yevmü’s-sâdis işrin ramazanü’l-mübâreke sene selâse ve miete ve elf kayd fi 3 cemâziye’l-ülâ sene 104 Be-makâm-ı Edrene el-mahrûsa’

S.125/Belge 32

Seyyid Mehmed Şirvani Camisi kürsi vaizi Seyyid Mehmed’in vefatı üzerine görevin Mevlana Şeyh Mehmed Halife’ye verildiğine dair berât kaydı

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki;

Ayntâbda merkûm Seyyid Mehmed Şirvanî bina eyledüğü cami-i şerîfde vaz’ eylediği kürsi vaizi olan Seyyid Mehmed nam fevt olub yeri mahlûl olmağın yerine erbâb-ı istihkakdan ve sulehâdan işbu dârende-i fermân-ı hümayûn kıdveti’s-sulehâ ve’s-sâlikin Mevlânâ Şeyh Mehmed Halife zîde salaha her vechle layık ve mahall ve müstehak olmağın mezbûra ber-vech-i hasbî tevcîh olunub berât-ı şerîfim vir ilme k bâbında mezbûrûn kendi ‘arz-ı hâli mücebince inayet rica itmeğın mahlûl ise sadaka idüb bu berât-ı hümayûnı virdüm ve buyurdum ki ba’de’l-yevm mezbûr zıkr olunan kürside fevt olan mezbûrûn yerine vazî

olub hizmet-ilâzimesin merî ve mü'eddî kıldıktan sonra ber-vech-i hasbî mutasarrıf olub vâkıfın ruhı ve devam-ı ömr ü devlet rûz efzûnum ediyesine müdâvemet ve mülâzemet göstere ol bâbda taraf-ı âhardan bir ferd mani ve daîf olmayub mezbûra asla dahl ve ta'arruz kılmayalar şöyle bilüb alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî evâsıt-ı vasıt-ı muharrerm sene erba'a ve mie ve elf be-makâm-ı Edrene

S.125/Belge 33

Vefat eden Okçızade Mehmed Ağa'nın miriye olan borcunun tahsiline kadar mallarına el konulmamasına yönelik gönderilen buyruldu kaydı

Şeriat-meâb Ayntâb kadısı zîde fazlihû ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellim zîde kadrihû inhâ olunur ki;

Ayntâb sakinlerinde olub bundan akdem fevt olan Okçızade Mehmed Ağanın taraf-ı mîrîye virecek deyni olub rûznâmçe-i hümâyûndan ihraç olunmuş sûret-i defter ile tahsili bâbında tarafımıza hitaben mü'ekked ve müşedded fermân-ı cihan muta vârid ve sâdır olmağın müteveffâ-yı mekumun aharlara vireceği deyni var ise ve bir vechle malına kimesne vaz'-ı yed ve bir akçalık eşyasın fûruht itdirmeyesiz mâl-ı mîrî eda olunmadıkça sâyir ashab-ı duyûn bir akça alamaz âna göre hareket idüb bir akçalık eşyasını bir ferde vaz'-ı yed ve bir akçalık eşyasın fûruht itdirmeyüb ve bir kimesneye aldırılmayub gereği gibi mal vve erzakın hıfz itdirüb müceb-i buyruldu ile âmîl olasız deyû buyruldu fî 1 c sene 104 be-hatem Hazret-i Hüseyin Paşa Vali-i Ruha

S.125/Belge 34

Seyyid Osman'ın, İbn-i Şeker mahallesindeki Ömeriye Mescidinin İmamı ve mütevellisi olmasına dair berât kaydı

Nişân-ı Şerîf-i âli şân

Ayntâbda İbn-i Şeker mahallesinde vâki Ömeriye Mescid-i şerîfinde imam ve mütevellî olan işbu dârende-i fermân-ı hümâyûn es-seyyid Osman bi'l-fiil berât-ı şerîfle mutasarrıf olub lakin taht-ı âlî baht üzre cülûs-ı hümâyûnum vâki olmağla Der-saâdetimden müceddeden berât-ı şerîfim vir ilme k bâbında yedinde olan berât-ı atiki mücebince istidâ-yı inayet itmeğin üzerinde ise sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnı virdüm ve buyurdum ki varub mezbûr kemakan imam ve mütevellî olub hizmet-i lâzimesin mer'î ve mü'eddî kıldıktan sonra üslûb-ı sâbık üzre mutasarrıf olub vâkıfın ruhı ve devam-ı ömr ü devletimçün duaya müdâvemet göstere ve resm-i berâtı kendi yediyle teslim-i hazine oluna şöyle bilüb alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî evâil-i şehri ramazanü'l-mübâreke sene selâse ve mie ve elf be-makâm-ı Edrene

S.126/Belge 35

Ulu Masere köyü tumar mutasarrıfı olan Şakird Mehmed'in sefere katılmaması üzerine tumarın Halil'e verildiğine dair berât kaydı

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki;

Çün inâyet-i aliyü'l-mikdar-i şâhâne ve himâyet-i seniyye illâ sâre padişâhânem iyyâd-ı inayet-mutadımından mistehak irtifâ-ı şân ve mestuceb-i itilâ-yı mekan olanlar hakkında mebzûl ve bider ... binâen aleyh zalike orta boylu ela gözlü açık kaşlı râfi-i tevkî-i refîü's-şân-ı hâkânî kıdvetü'l-emâsi'l-ve'l-akrân Halil zîde kadrihû orduy-ı hümâyûnuma gelüb bundan akdem yararlığı 'arz olundukda ibtidadan yigirmi bin akça ze'ameti ve iki defa üçer bin beşer yüz akça terakkilere irade-i şerîfim Ayntâb sancağında Telbaşer nahiyesinde Ulu masere nam karye ve gayrıdan yigirmi yedi bin akça ze'amet ile defter-i hâkânî katibleri şakirdlerinden Şakird Mehmed işbu sene-i mübârekede me'mur olduğu sefer-i hümâyûnuma gelmeyüb ze'ameti mahlûl olmağla kendiye vir ilme k bâbında inayet rica' ve mezkûrun sefer-i hümâyûnuma gelmedüğün bi'l-fiil defter emini olan iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Mustafa dâme mecdihûhû ilam itmekle ze'ameti olmaduğı sancakda sakin olub alay beğisi bayrağı altında sefere eşmek şartıyla tevcîh olunmağ için sene selâse ve mie ve elf zilhiccesinin evâsıtı tarihiyle hükmi-i şerîfim virildikten sonra tezkeresi ihraç olunmak fermânım olmağın zikr olunan yigirmi yedi bin akça ze'amet vech-i meşrûh üzre sefer-i hümâyûnuma gelmeyen merkûm şakird Mehmed tahvilinden ibtida ve terakkileri ile mûmi-ileyh Halil zîde kadrihûya tevcîh olunub virdüm ki zikr olunur;

Ulumasere tabi-i mezbûr rüsûm 12000 tabi mezbûr ma'a rüsûm 3250/13000 yekün 2000
Kameri ... tabi ma'a rüsûm 2000ma'a rüsûm 8000 yekün 1000/7000
Öyüm sükün tabi-i mezbûr 4350	Karye-i ... yekün 4000/2000
Yekün 14000/7000	Ceman 27000
Ağçakend tabi-i mezbûr ma'a rüsûm 5400	

Ve buyurdum ki;

Ba'de'l-yevm taht-ı yedinde olub tasarruf kılub şöyleki vezâif-i hidemât-ı mezbûre ve mevfüre ve mesâî-i meşkûre asâkir-i mansûre ... müceb-i defter-i hâkânî bî kusûr-ı merî ve mü'eddî kıla ve ze'ameti halkı mûmi-ileyhi üzerlerine subaşı bilüb subaşılığı müteallik umûrda müracaatı mûmi-ileyhe (silik) ideler olunanda efrâd-ı âferideden hiç ferd mani ve dafi olmayub dahl ve ta'arruz kıla şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar kayd fî el-yevmü's-sâmin aşer min cemâziye'l-ülâ sene 1104 sîru sahrâ-yı Belgrad

Mutâbık-ı li aslehü'l-âli zümretü'l-fakîr ileyh-i sübhâne teâlâ Mustafa el-kâdı-i be asker-i sultânî ğufire lehû

S.127/Belge 36

Yahni mahallesi, Hacı Yusuf Mescidi'nin İmamı Mehmed Halife'in vefatı üzerine görevin Mustafa Halife'ye verildiğine dair berât kaydı

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki;

İşbu râfi-i tevkî-i refîü'ş-şân-ı hâkânî Mustafa Halife zîde salâhe der-saâdetime 'arz-ı hâl idüb Ayntâb mahallâtından Yahni Mahallesinde Hacı Yusuf evkâfı mescid-i şerîfinin yevmi iki akça vazife ile imam olan pederi Mehmed Halife fevt olub imameti mahlûl olmağla kendüye tevcîh olunub vir ilme k bâbında inayet rica itmeğın hakkında mezîd-i inayet-i padişâhânem zuhura getirüb mezbûrûn 'arz-ı halî ve bin yüz dört saferinin yigirmi yedinci günü tarihiyle müverrah virilen ruûs-ı hümâyûnum mücebince tevcîh idüb bu berât-ı hümâyûnı virdüm ve buyurdum ki mezbur Mustafa Halife zîde salaha varub mescid-i mezbûra imam olub eda-yı hizmet eyledikten sonra tayîn olunan yevmi iki akça vazifesin evkâf-ı mezbûre mahsûlâtından mütevellîsi yedinde alub mutasarrıf ola ol bâbda hiç ferd dahl ve ta'arruz kılmayalar şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî el-yevmü's-sâmin şehir-i rebû'l-evvel sene erba'a ve mie ve elf be-makâm-ı Edrene el-mahrûsa

S.127/Belge 37

Tevbe mahallesi, Esed Oğlu Vakfı'nın İmam ve mütevellisi olan Mehmed'in vefatı üzerine görevin Mustafa Halife'ye verildiğine dair berât kaydı

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki;

Kıdvetü'n-nüvvâb ve'l-müteşerriîn Ayntâb kazasında nâibü'ş-şer olan Mevlânâ el-hâc Receb zîde ilmihû Der-saâdetime 'arz gönderüb medîne-i Ayntâb mahallâtından Tevbe mahallesinde vâki Esed oğlı evkâfı mescid-i şerîfinin vazife-i muayyenesiyle imam ve mütevellîsi olan Mehmed fevt olub imamet ve tevliyeti mahlûl olmağla sulbî oğlı olan işbu râfi-i tevkî-i refîü'ş-şân-ı hâkânî Mustafa Halife zîde salaha tevcîh olunub berât-ı âli şânım vir ilme k ricasına ilam itmeğın hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhûra getirüb mûmi-ileyhin 'arız ve bin yüz dört saferinin yigirmi ikinci günü tarihiyle müverrah virilen ruûs-ı hümâyûnum mücebince tevcîh idüb bu berât-ı hümâyûn izzet-makrûnı virdüm ve buyurdum ki mezbûr Mustafa Halife zîde salâhdî varub mescid-i mezbûra imam ve mütevellî olub hizmet-i lâzimesin mer'î ve mü'eddî kıldıktan ve bundan evvel imam ve mütevellî olanlar vazife-i muayyenesine ne minvâl üzre mutasarrıf olagelmışler ise mezbûr dahi ol minvâl üzre mutasarrıf ola ol bâbda ifrâd-ı âferîden bir ferd dahl ve ta'arruz kılmayub mani ve müzâhim olmayalar şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî el-yevmi'r-râbi ısrîn saferü'l-hayr sene erba'a ve mie ve elf Edrene el-mahrûsa

S.127/Belge No: 38

Sam köyü, Mescidi'nin İmam ve mütevellisi Mehmed'in vefatı ve naibi olan Mevlana Hacı Receb'in de vefatının yakın olması nedeniyle görevin Mustafa Halife'ye verildiğine dair berât kaydı

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki;

Ayntâb kazasına tabi Sam nam karyede vâki mescid-i şerîfde vazife-i imam ve mütevellî olan Mehmed fevt olub yeri mahlûl olmağın yerine işbu râfî-i tevkî-i refîü'ş-şân-ı hâkânî sulbî oğlı Mustafa Halife her vechle mahall ve müstehak olmağın tevcîh olub berât-ı şerîfim vir ilme k ricasına kadısı naibi Mevlânâ el-hâc Receb 'arz itmeğın fevti vâki olub mahlûl ise sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnı virdüm ve buyurdum ki ba'de'l-yevm mezbûr varub zikr olunan cami-i şerîfde hatib olub hizmet-i lâzimesin mer'î ve mü'eddî kıldıktan sonra tayîn olunan yevmi vazife-i muayyenesine mutasarrıf olub vâkîfın ruhu ve devam-ı ömr ü devletimçün duaya müdâvemet göstere ol bâbda âhardan asla bir ferd dahl ve ta'arruz kılmayalar şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî evâhir-i saferü'l-hayr sene erba'a ve mie ve elf

Be-makâm-ı Edrene

S.128/Belge 39

Vefat eden Kale kethüdası Mustafa'nın yerine oğlu Ömer'in yerine usulsüzce göreve gelen Abbas'ın görevden alınarak görevin Ömer'e verilmesine dair berât kaydı

Çün inayete aleyhü'l-mikdar-ı şâhâne ve himâyet-i seniyyetü'l-asar-ı padişâhânem müstehak irtifa-ı şân olanlar hakkında mezbûl ve bider ... binaen aleyh zalike râfî-i tevkî-i refîü'ş-şân kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ömer zîde kadrihû dergâh-ı muallâma gelüb Ayntâb sancağında ve nahiyesinde Aziret-i hali nam karye ve gayrıdan iki bin dokuz yüz akça ve gerek timar ile Ayntâb kal'ası kethüdalığı babası Mustafa fevtinden kendüye tevcîh olunub üzerinde olub ve azl icab ider hali yoğiken icabetindendir deyû âhardan Abbas alub berât itdirüb gadr itmekle babası etmeği olub ve mahall ve müstehak olduğuna kıbel-i şerden hüccet-i şer'iyeye virilüb ve kal'a-i mezbûr dizdarı Abdurrahman zîde hıfzihû ilamıyla sene erba'a ve mie ve elf rebû'l-evvelinin yigirmi yedinci gününden mîr-i mîrân tarafından kendüye tevcîh olunub berât vir ilme kle mücebince inayet rica itmeğın tarih-i mezbûrda tevcîh olunmağınçün sene-i mezbûre rebû'l-âhirinin evvelinde hükm-i şerîfim virildikden sonra tezkeresi ihraç olunmak fermânım olmağın zikr olunan iki bin dokuz yüz akça gerek timar ile kal'a-i mezbûre kethüdalığı vech-i meşrûh üzre hilâf-ı inhâ olub dahl iden Abbas tahvilinden hizmet-i lâzimesin eda eylemek şartıyla mûmi-ileyhe Ömer zîde kadrihûye tevcîh ve ibkâ ve mukarrer olunub virildiği zikr olunur ve şerh ve ayan kılınur ... hali tabi mezbûr çift ma'a rüsûm 5000

... tabi-i mezbûr çift 900/5900/2900 ve buyurdum ki ba'de'l-yevm taht-ı yedinde olub tasarruf kılub şöyleki vezâif-i hıdmet-i kal'a-i mezbûre kethüdalıdır bî kusur-ı merî ve mü'eddî kıla ve kal'a-i mezbûre neferâtı mûmi-ileyhi kethüda bilüb kethüdalığa müteallik olan umûrda müracaat ideler ol bâbda hiç ehad mani ve dafi olmayub dahl ve ta'arruz kılmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tarih-i zuhriye tahrîren fî 7 şehr-i reaiül ahir sene erba'a ve mie ve elf kayd fî el-yevmi't-tâsi aşer min cemâziye'l-ülâ sene 1104 Be-makâm-ı Edrene el-mahrûsa

S.128/Belge 40

Bostancı Camisi Mutasarrıfı Ali Halife'nin yerine usulsüzce gelen Halil'in görevden alınıp görevin Ali Halife'ye verilmesine dair berât kaydı

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki;

Nefs-i Ayntâbda vâki Bostancı cami-i Şerîfinin Ömer Ali nâm kimesne vakf eyledüğü ... şerîfine mutasarrıf olan erbâb-ı istihkakdan işbu râfi-i tevkî-i refîi'ş-şân-ı hâkânî Ali Halife cihet-i mezbûreye mutasarrıf olub bir vechle hidmet-i lâzimesinde müceb-i azli yoğiken âhardan hilâf-ı inhâ ve bir tarikle Halil nâm kimesne alub mezbûr Ali Halifeye ziyâde gadr ve hayf itmekle ref' olunub gerü mezbûra kemakane ibkâ ve mukarrer kılınmak bâbında merkûmun kendi 'arz-ı hâli mücebince inayet rica itmeğin vâki ise sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnı virdüm ve buyurdum ki ba'de'l-yevm mezbûr varub zikr olunan ecza-i şerîfeye kemakan ref' olunan mezbûrün yerine kır'aâtı idüb hidmet-i lâzimesin merî ve mü'eddî kıldıktan sonra üslûb-ı sâbık üzre mutasarrıf olub vâkıfın ruhi ve devam-ı ömr ü devletimçün duaya müdâvemet ve milazemet göstere ol bâbda taraf-ı âhardan ferd mani ve dafi ve müzâhim olmayub mezbûra asla dahl ve ta'arruz kılmayalar şöyle bilüb alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî evâsıt-ı Muharremü'l-haram sene erba'a ve mie ve elf Be-makâm-ı Edrene el-mahrûsa kayd fî cemâziye'l-ülâ sene 104

S.129/Belge 41

Kurtulmuş köyü kale muhafızı olan Allahvirdi'nin vefatı üzerine görevin Abdurrahman'a verilmesine dair berât kaydı

Sebeb-i tahrîr-i tevkî-i refî-i hümâyûn oldur ki;

Dârende-i fermân-ı hümâyûn Mehmed dergâh-ı muallâma gelüb Ayntâb sancağında ve nahiyesinde Kurtulmuş nam karye ve gayrıdan bin altı yüz akça gerek timarıya Ayntâb kal'ası mustahfizlarından Allahvirdi fevt olub gerek timarıyla kal'a-i mezbûre mustahfizlığı mahlûl olub kal'a-i mezbûre dizdarı Abdurrahman zîde hıfze ilamıyla sene erba'a ve mie ve elf rebiül evvelinin yigirmi dördüncü gününden emirü'l-ümerâi'l-kirâm Maraş Beylerbeyisi dame ikbalihû tarafında kendüye tevcîh olunub berat vir ilme kle mücebince inayet rica itmeğin mücebince tarih-i mezbûrdan tevcîh olunmağičün sene erba'a ve mie ve elf rebü'l-âhirinin altıncı günü hükmi-i şerîfim virildikten sonra tezkeresi ihraç olunmak fermânım

olmağın zikr olunan bin altı yüz akça gerek timarı ile kal'a-i mezbûre mustahfızlığı vech-i meşruh üzre hidmet-i lâzimesin eda itmek şartıyla mezkûr Mehmede tevcîh olunub virdüm ki zikr olunur Kurtulmuş tabi-i mezbûr çift ma'a rüsûm 6400, ... tabi mezbûr çift ma'a rüsûm 2500, Moylum tabi-i mezbûr çift 1600 yekün 10500/1600 ve buyurdum ki ba'de'l-yevm taht-ı yedinde olub mutasarrıf kılub şöyleki vezâif-i hidemât-ı kal'a-i mezbûre mustahfızlığıdır ... merî ve mü'eddî kılalar ol bâbda hiç ehad mani olmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî el-yevmü's-sâbi şehri rebû'l-âhir sene erba'a ve mie ve elf

Be-makâm-ı Edrene el-mahrûsa kayd fî 21 cemâziye'l-ûlâ sene 104

S.129/Belge 42

Kale muhafızı Ali'nin görevi ihmal etmesi üzerine görevin Bayram'a verildiğine dair berât kaydı

Sebeb-i tahrîr-i tevkî-i ref-i hümâyûn oldur ki;

Kıdvetü's sikât ve'l-mustahfızın Ayntâb kal'ası dizdarı Ali zîde hıfzihû dergâh-ı muallâma mektub gönderüb Ayntâb sancağında ve nahiyesinde beş hanedir nefsi-i Ayntâb ve gayrıdan bin altı yüz akça gerek timar ile Ayntâb kal'ası mustahfızlarından Halil fevtinden Asitane tezkeresiyle mutasarrıf olan Ali kendi heva ve hevesinde olub gerek timarı ile kal'a-i mezbûre muztahfızlığı mahlûl olmağla dârende-i tevkî-i ref-i hümâyûn Bayrama vir ilme k bâbında inayet ricasına 'arz itmeğın mücebince tevcîh olunmağıçün sene erba'a ve mie ve elf rebû'l-evvelinin evâhirinde hükm-i şerîim virildikten sonra tezkeresi ihrac olunmak fermânım olmağın zikr olunan bin altı yüz akça gerek timar ile kal'a-i mezbûre mustahfızlığı vech-i meşruh üzre heva ve hevesinde olub terk-i hidmet iden Ali tahvilinden hidmet-i lâzimesin eda itmek şartıyla merkûm Bayrama tevcîh olunub virdüm ki zikr olunur ve şerh beyân kılınur mahsul beş hanedir nefsi-i Ayntâb hariç ez-defter tabi-i mezbûr 1600 ve buyurdum ki ba'de'l-yevm taht-ı yedinde olub tasarruf kılub şöyle ki vezayif-i hidemât-ı kal'a-i mezbûre mustahfızlığıdır bî kusur-ı merî ve mü'eddî kıla ol bâbda dahi hiç ehad mani ve dafi olmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî selh-i rebû'l-evvel sene erba'a ve mie ve elf layd fî 21 cemâziye'l-ûlâ sene 104

Be-makâm-ı Edrene el-mahrûsa

S.129/Belge 43

Kale muhafızı Ali'ye hacca gitmesi için verilmesi hakkında fermân kaydı

Emirü'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zülkadr ve'l-ihitram sahibü'l-izz ve'l-ihtişam Maraş beylerbeyisi dame ikbalihû tevkî-i ref-i hümâyûn vâsıl olıcak malum ola ki;

Dârende-i fermân-ı vacibü'l-izân kıdvetü's-sikât ve'l-mustahfızın Ayntâb kal'ası dizdarı Ali zîde hıfzihû dergâh-ı muallâma gelüb Ayntâb sancağında Telbaşer nahiyesinde Kantara nam karye ve gayrıdan altı bin akça timara mutasarrıf olub inayet-i rabbâni karîn-i

hali ve hidayet-i samedâni rehin-i âmâli olub işbu sene-i mübâreke de tavâif-i beytü'l-haram ve ziyaret-i ravza-i mutahhara Hazret-i Resul-i Ekrem aleyh-i efzalü's-salâtü's-selam niyet-i azimet itmekle yerine nasb eylediği vekîl edâ-yı hizmet itdikce timar ve dizdarlık gedüğüne zarar gelmemek üzere izin vir ilme k bâbında inayet rica itmeğin ol bâbda izn-i hümâyûnum arzani kılınmışdır buyurdum ki sâdır olan emrim üzere mezkûr işbu sene-i mübarekede hacc-ı mebrûrı eda idüb gelince yerine nasb eylediği vekîli eda-yı hizmet itdikce timar ve dizdarlık gedüğüne aharı

Sayfa 130/Belge 43'ün devamı

dahl ve ta'arruz itdirmeyesin ve deftere dahi ol vechle kayd ve işaret itdiresin ki sehven timar ve dizdarlığı ahara vir ilme k ihtimali olmaya şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe itimad kılâsın tahrîren fî evâil-i rebîül ehîr sene erba'a ve miete ve elf kayd fî 30 cemâziye'l-ûlâ sene 104

Be-makâm-ı Edrene el-mahrûsa

S.130/Belge 44

Mahmud Paşa Vakfı mütevellisi olan Mehmed'in vefatı üzerine görevin oğlu Mustafa'ya verildiğine dair berât kaydı

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki;

Ayntâb'da vâki merhum Mahmud Paşa evkâfının yevmi bir akça vazife ile mütevellisi olan Mehmed fevt olub yeri mahlûl olmağın yerine erbâb-ı istihkakdan sulbî oğlu işbu râfi-i tevkî-i refiü's-şân-ı hâkânî Mustafa nâm kimesne her vechle mahall ve müstehak olmağın mezbûra babasının mahlulünden yevmi bir akça vazife ile cihet-i merkûma tevcih olunub berât-ı şerîf-i âli şânım vir ilme k bâbında yedinde olan babası berât-ı atiki mûcebince inayet rica itmeğin fevt olub ahâr kimesne üzerinde değil ise sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnı virdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm mezbûr zikr olunan evkâfa fevt olan mezbûr babası mutasarrıf olub vâkıfın ruhu ve devam-ı ömr ü devlet-efruz üzere ediyesine müdâvemet ve mülâzemet göstere ol bâbda taraf-ı âhardan ferd mani ve dafi ve müzâhim olmayub mezbûra asla dahl ve ta'arruz kılmayalar şöyle bilüb alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî evâsıt-ı şehri saferü'l-hayr sene erba'a ve mie ve elf kayd fî 31 cemâziye'l-ûlâ sene 104

Be-makâm-ı Edrene el-mahrûsa

S.130/Belge 45

Mahmud Paşa vakfında bir cüz Kuran-ı Kerim okumakla görevli Mehmed'in vefatı üzerine görevin oğlu Mustafa'ya dair berât kaydı

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki;

Ayntâb'da vâki merhum Mahmud Paşa eczalarından bir cüz-ü şerîf tilavet iden Mehmed fevt olub yeri hali ve hidmeti mahlûl olmağın yerine erbâb-ı istihkakdan sulbî oğlı işbu râfî-i tevkî-i refiü'ş-şân-ı hâkânî Mustafa her vechle layık ve mahall ve müstehak olmağın mezbûra babasının mahlulünden nezareti ve cüzhanlığı yevmi iki akça vazifesiyle tevcîh olunub berât-ı şerîf-i âli şânım vir ilme k bâbında yedinde olan babasının berât-i atiki mücebince inayet rica itmeğın mahlûl olub ahar kimense üzerinde değıl ise sadaka idüb bu berât-ı hümâyûn saadet-makrûnı virdüm ve buyurdum ki ba'de'l-yevm mezbûr zikr olunan ecza-i şerîfenin müteveffâ-yı mezbûr babasının yerine cüzhan ve nazır olub hidmet-i lâzimesin merî ve mü'eddî kıldıktan sonra tayîn olunan yevmi iki akça vazifesine mutasarrıf olub vâkıfın ruhi ve devam-ı ömr ü devletimçün duaya müdâvemet ve mülâzemet göstere ol bâbda taraf-ı âhardan ferd mani ve dafî ve müzâhim olmayub mezbûra asla dahl ve ta'arruz kılmayalar şöyle bilüb alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fi evâsıt-ı şehri saferü'l-hayr sene erba'a ve mie ve elf

Be-makâm-ı Edrene

S.130/Belge 46

İstanbul Patriği Mabtos Rahibin Patrikliğine dâhil olan Sis, Adana, Haleb ve Tevabii kazalarındaki Ermeni halkı üzerlerine piskopos olan Ohan rahibin görevden alınıp görevin Kirkor'a verildiğine dair berât kaydı

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki;

Hâliyâ İstanbul ve tevâbi-i keferesi batrîği olan Mabtos nam rahib der-saâdetime 'arz-ı hâl idüb bi'l-fiil batrîkliğine dahil vilayet-i Sis ve Adana ve Haleb ve tevabii kazalarda sakın Ermeni keferesine tayfası üzerlerine murahhas olan Ohan nam rahibin re'aya ile hüsn-i zindikanesi olmayub ayinlerine muhalif vaz' eyleyüb re'aya fukarası kendüden müteşekki oldukların 'arz u mahzar eylemeleriyle mezbûr Ohan rahib ref' olunub murahhaslığı ayin-i âtilaları muktezasınca mahall ve müstehak olan işbu dârende-i fermân-ı hümâyûn Kirkor nam rahibe tevcîh olunub berât-ı al-i şânım vir ilme k ricasına ilam eylemeğın adet-i pişkeşi için lâzım gelen altı bin akça bâ-fermân inâm olunmakla batrîk-i mesfûrun 'arz-ı mücebince tevcîh idüb bin yüz dört saferü'l-hayrının on dördüncü gününden bu berât-ı hümâyûnı virdüm ve buyurdum ki mesfûr Kirkor nam rahib varub zikr olunan Sis ve Adana ve Haleb ve Maraş ve Ayntâb ve Rumkal'ası ve tevabii kazalarda sakın Ermeni tayfası üzerlerine kadîmden olagelen adet ve kanun üzre ve ayinleri mücebince ref' olunan mezbûr Ohan yerine murahhasa olub vech-i meşrûh üzre zikr olunan yerlerde ve tevabide olan Ermeni papasları ve keşişleri ve kaloğurları? ve sâyir Ermeni tayfasının evlisi ve ... rahib-i mezbûrı kendü üzerlerine murahhasa bilüb murahhasağına müteallik olan umûrlarına rahib-i mezkûra müracaatları olub doğrı sözünden taşra tecavüz eylemeyeler ve itdir ilme ye ve rahib-i mezkuurun murahhaslığına tabi azl ü nasba müstehak olan Ermeni papaslarını ve keşişlerin

rahib ve mezbûr ayinleri üzre azl ve nasb eyledikde âhardan kimesneye müdahale ve mu'ar'aza eylemeyeler ve mezbûrûn marifeti yoğiken... Ermeni papasların ayinlerinde muhalif nikah caiz olmayan Ermeni keferesi nikah eylemeyeler ve itdir ilme ye ve mürd olan Ermeni papaslarının ve keşişlerinin ve kaloğarlarının mutad-ı kadîm üzre batriğe aid beş binden ekal olan metrukâtları ve kara kaftanları ve İncil kitâbların ve asaların rahib-i mezbûr ve yahut vekîlleri ahz ve kabz eyledükde hilâf-ı mutad ve beytü'l-mal ve kâssam ademleri ve aharı müdahale eylemeye (silik) kendü ayin-i batılları üzre kilisaları fukarasına ve patriğe her ne vasiyet iderlerse makbûl oluna Ermeni şâhidleri ile 'amel oluna ve bir zımmîye avrat erinden kaçsa veya bir Ermeni zımmî avratın boşamalu olsa veyahut ... olsa aralarına murahasadan gayrı kimesne girmeye ve karışmaya ve murahasalara tabi olan yerlerde rahib-i mezbûrûn izni ve marifeti yoğiken ahar-ı diyardan bazı Ermeni papasları ve keşişleri gelüb hilâf-ı mutad rüsûmatına müdahale eylemeyeler ve itdir ilme ye ve bi'l-cümle kinisaya müteallik olan bağ ve bağçelerine ve çiftliklerine ve çayırlarına ve panayır ve ayazmalarına ve manastır ve tarlalarına ve sâyir kinisalarına vakf olanlar bundan evvel ya bunun emsali olan murahhasa olanlar bu âna dek ne minvâl üzre zabt ve tasarruf ide gelmişler ise rahib-i mezbûr

Sayfa 131/Belge 46'nın devamı

Mezbûr dahi ol minvâl üzre zabt ve tasarruf eylemeye ol bâbda ref' olunan merkûm Ohan ve aharı mani ve müzâhim olmayub dahl ve ta'arruz kılmayalar şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî el-yevmü'l-hamis ve'l-'ışrin min saferü'l-hayr erba'a ve mie ve elf kayd fî 30 cemâziye'l-ülâ sene 104

Be-makâm-ı Edrene el-mahrûsa

Mutâbikü'l-aslehü'l-âliyyü'l-a'lem ileyhi teâlâ Abdülhalim el-kadı be-medîne-i Haleb el-mahrûsa ufiye anh tıbka aslehü'l-mezalim ... el-fakîr ileyhi-i teâlâ Muhammed el-kadı-i asker-i Anadolu ufiye anh

S.131/Belge 47

Hangerman köyü timar mutasarrıfı Hüseyin'in eşkıyaya kaptırdığı berâtı, kendisine tahsis eden Hasan'ın yerine timar'ın mutasarrıflığının Hüseyin'e verildiğine dair berât kaydı

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki;

Orta boylu ela gözlü açık kaşlı râfi-i tevkî-i refîü's-şân-ı hâkânî Hüseyin dergâh-ı muallâma gelüb Ayntâb sancağında Telbaşer nahiyesinde Hangerman nam karye ve gayrıdan beş bin dokuz yüz altmış bir akça timara mutasarrıf iken küffâr-ı hâkesâra esir olub bahâ ile halas olub timar-ı mezbûrî âhardan Hasan alub berât itdirüb gadr itmekle ordu-yı hümâyûnum tarafından ibkâ ve mukarrer kılınub berât virilmişken yolda gelürken hudud eşkıyası berâtın alub zayi olmağla timar-ı mezbûr müceddeden kendüye vir ilme k bâbında

inayet rica itmeğin mezbûr Hüseyin timar-ı mezbûr üzerinde iken esir olmuş ise timarı olduğu sancakda sakin olub alaybeyisi sefere eşmek şartıyla tevcîh olunacağıçün sene erba'a ve mie ve elf Muharrreminin evâsıtında hükm-i şerîfim virildikten sonra tezkeresi ihraç olunmak fermânım olmağın zıkr olunan beş bin dokuz yüz altmış bir akça timar vech-i meşrûh üzre alub dahl iden Hasan tahvilinden mezkûr esir Hüseyine ibkâ ve mukarrer ve mücedde ve tevcîh olunub virdüm ki zıkr olunur ve şery ve beyân kılınur Hangerman tabi-i mezbûr 5961 ve buyurdum ki ba'de'l-yevm taht-ı yedinde olub tasarruf kılub şöyleki vezâyif-i hidemât-ı mebrûre mevfüre mesai-i asâkir-i mansûredir bî kusur-ı merî ve mü'eddî kıla ol bâbda efrad-ı aferideden hiç ferd mani ve dafi olmayub dahl ve ta'arruz kılmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tarih-i zuhriye tahrîren fî 15 şehr-i muharremü'l-haram sene erba'a ve mie ve elf be-makâm-ı Edrene el-mahrûsa kayd fî 21 cemâziye'l-ûlâ sene 104

S.131/Belge 48

Kale muhafızı Abdî'nin görevi ihmal etmesi nedeniyle görevin Ömer'e verildiğine dair berât kaydı

Sebeb-i tahrîr-i tevkî-i refî-i hümâyûn oldur ki;

Kıdvetü's-sikât ve'l-mustahfizîn Ayntâb kal'ası dizdarı Ali zîde hıfzihû dergâh-ı muallâma mektub gönderüb Ayntâb sancağında ve nahiyesinde İki Ahur nam karye ve gayrıdan bin beş yüz akça timar gerek timar ile kal'a-i mezbûre ve mustahfizlarından Abdî diğer kendü heva ve hevesinde olub gerek timarıyla kal'a-i mezbûre mustahfizlığı ol vechle mahlûl olmağla dârende-i fermân-ı hümâyûn Ömer ver ilme k bâbında inayet ricasına 'arz itmeğin mücebince tevcîh olunacağıçün sene erba'a ve mie ve elf rebû'l-âhiresinin evâilinde hükm-i şerîfim virildikten sonra tezkeresi ihraç olunmak fermânım olmağın ba'de kaydı yokdur icmalinde berât rica ider deyû 'arz olundukda zıkr olunan bin beş yüz akça gerek timarıyla kal'a-i mezbûre mustahfizlığı vech-i meşrûh üzre eylemek şartıyla mezkûr Ömere tevcîh olunub layık ve sezâvâr görüb virdüm ki zıkr olunur İki Ahur tabi-i mezbûr ma'a rûsûm 1500 ve buyurudum ki ba'de'l-yevm taht-ı yedinde olub tasarruf kılub şöyleki vezâyif-i hidemat gerek timarıyla kal'a-i mezbûre mustahfizlığıdır bî kusu-ı merî ve mü'eddî kılalar şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî el-yevmü't-tasi şehr-i rebiül ahie sene erba'a ve mie ve elf kayd fî 21 cemâziye'l-ûlâ sene 104 Be-makâm-ı Edrene el-mahrûsa Vilayet-i Anadolu'da teftişe memur olan Rakka Valisi Hüseyin Paşaya ... olub tahsili kendülere tefviz olunan bakayanın defterdiri;

Der-karye-i Hacı Kalender Ağa sakinan-ı Ayntâb 4 akça mütesellimliği Maraş sene 1098 gurus esedî 12401
--

Der-karye-i Okcızâde sakin-i Ayntâb 4 akça mukata'ası dimos-ı Ayntâb sene 1099, 1100
--

Gayr-ı ez teslîmât 297666/63200= 360866 mâl-ı mezbrum ve Telbaşer sene 1103

Haza sûret-i el-defterü'l-hâkânî nemekahü'l-fakîr el-verâ eş-şeyh makbûl el-kadı-i bi medîne-i ... gufire lehu

S.132/Belge 49

Rakka'ya bağlı eyâlet ve sancaklardaki vergileri toplayan görevlilerin zimmetlerinde olan miktarı sefer halindeki ordunun ihtiyacının karşılanması amacıyla Rakka Valisi Kadızade Hüseyin'e göndermelerine dair fermân kaydı

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zülkadır ve'l-ihtirâm sâhibü'l-'izz ve'l-ihitşâm el-muhtass-ı bi mezîd-i inâyeti'l-melikü'l-a'lâ Halen Rakka eyâletine mutasarrıf olan Kadızade Hüseyin dâme ilbâle tevkî-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcak malum ola ki;

Eyâletinize semt olan eyâlet ve sancaklarda sakin olup bundan akdem mukata'at zabt ve 'avârız ve nuzul tahsil idenlere ve halen tahsil üzere olan ... ve mübâşirîn ve mültezimîn zimmetlerinde olan akçaları tahsil ve der-saâdetime irsâl ve teslim-i hazîne-i âmirem itdirdesin deyû rikâb-ı hümâyûnumda mü'ekked ve müşedded sana hitaben emr-i şerîf ve mûcebince hatt-ı hümâyûn saâdet-makrûnum sâdır ve mukaddemâ gönderilmiştir zikr olunan ammal ve mübâşirîn ve mültezimînin kangı maldan ve kangı seneden derûn-ı mahalde sakinlerdir ale'l-esâmi defteri gönder ilme diğinden tahsili mümkün olmadığı ilam idüb vech-i meşrûh üzere ale'l-esâmi defteri irsâl olunmak bâbında iltimas eylediğin ecilden hazîne-i âmiremde mahfuz olan defterlerinden ol tarafda sakin olan ve halen tahsilde olan ammal ve mültezimin ve mübâşirlerin sakin oldukları mahaller ile ve zimmetlerin ale'l-esâmi defter ve tahrîr ve nişânlanub gönderilmiştir imdi vusûlünde bir an tehir ve tevakkuf itmeyüb tarafında mukaddem ve mutemed ademlerim tayîn ve tamamen tahsil idüb ve huzur-ı şerde zimmet defteri mûcebince tekmlen tadad itdirdüb ve kiseleyüb ve sahiblerine mühürledüb ve her bir mültezim ve ammal ve mübâşir ve kendü ademlerin koşub ve sen dahi tarafından mutemed ademlerin tayîn ve inşâallâhu teâlâ bu sene-i mübârekede def-i muzırrat-ı ada-yı din için vâki olacak sefer-i hümâyûnum mühimmatına sarf ve memur olanların mevâciblerine vir ilme k üzere bir gün evvel Edrenede hazîne-i âmireme teslim itdirüb ... irsâl olunan defterden noksan virüb illet ve bahane iden olursa asla öZR ve cevabın istima itmeyüb hesabın görmek için kayd ve bend ile der-saâdetime ihzar ve irsâl eylesin bundan sonra dahi öZR ve bahane idüb tekâsül üzere olur ise senin dahi öZR ve cevabına tevcih-i samia olunmayub eşedd-i atab ile mu'atab olmanı mukarrer bilesin deyû fermnaim olmuşdur buyurdum ki hükmi-i şerîfimle vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel idüb dahi sen ki mîr-i mîrân-ı müşârü'n-ileyhsin vech-i meşrûh üzere ol tarafda sancak ve halen tahsildâr olan amal ve mültezimîn ve mübâşirînin sakin oldukları mahalleriyle defteri ale'l-esâmi defter olunub nişânlu tarafına irsâl olunmağla vardıkda ol defter mûcebince tahsil için tarafından mukaddem mutemed ademlerin tayîn idüb ve tamamen tahsil ve huzur-ı şer'le tekmlen tadad itdirüb ve kiseleyüb ve sahiblerine mühürledüb her bir mültezim ve ammal ve mübâşir kendi ademlerin ve sen dahi tarafından mutemed ademlerin koşub mühimmat ve

mesarif-i seferiye-i merkûma kullarım mevâcibleri için bir gün evvel Edrenede hazîne-i âmireme teslim idüb bir ... illet ve bahane ve avk ve tehir itdirmeyesin şöyleki irsâl olunan defterden noksan virüb illet ve bahane iders olursa asla istima itmeyüb hesab görölmek için kayd ve bend ile der-saâdetime ihzar ve irsâl eyleyesin bundan sonra dahi öZR ve cevaba sâlik olursa tekâsül üzre olursan senin dahi öZR ve cevabına tevcîh-i samia olunmaz mesul ve mu'atab ildüğundan gayrı eşedd-i atab ile mu'atab olmanız mukarrerdir âna göre malumun olub mâl-ı mîrînin tahsil ve irsâlinde sa'y-i nâ mahsur idüb emr-i âli şânımın mazmûn-ı münîfi hilâfından ihtirâz eyleyesin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılasın tahrîren fî el-vevmü's-sani aşer min şehri rebü'l-ahir sene Erba'a ve mie ve elf kayd şod fî 20 cemâziye'l-ülâ lisene-i mezbûr

Be-makâm-ı Edrene el-mahrûsa

S.132/Belge 50

Zimem-i Nas defteri gereğince borçların tahsil edilip merkeze gönderilmesine dair buyruldu kaydı

Şerâyi-i şîâr Ayntâb kadısı zîde fazlihû ve kıdvetü'l-emasil ve'l-akrân mütesellimi zîde kadrihû inhâ olunur ki;

Zimem-i nas üzerlerinde vâki olan mâl-ı mîrî bir gün ve bir sa'at mukaddem tahsil ve hazîne-i âmireye teslim olunmak bâbında tarafına hitaben mü'ekked fermân-ı şerîf-i âli şânım ve tuğralı nişanlı hazîne-i âmireden ihrac olunmuş defter-i hâkânî vârid ve sâdır olub zimem-i nas üzerlerinde olan emvâl-i mîrî mahallerinden ve mültezimînin zimmetlerinde olan müceb-i defter-i hâkânî tarafımıza tefviz olunmağın sûret-i fermân-ı âli şân ve sûret-i defter ve tarafımızdan dahi tahsili buyruldu isdâr olunub ağalarımızdan kıdvetü'l-emasil ve'l-akrân Ağa zîde kadrihû tayîn ve irsâl olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzre... mestur olub taht-ı hükümetinizde bulunan bir bab mülteziminin zimmetlerinde vâki olan

Sayfa 133/Belge 50'in devamı

Mâl-ı merkûmı ber-müceb-i defter tahsil olunub bir gün ve bir sa'at mukaddem hazine-i amireye irsâl itdirmekte her biriniz gereği gibi vakt-ü ihtimam eyleyesiz ve ... defterden noksan virüb öZR ve bahane ider olursa mübâşir-i merkûm koşub bi eyy-i vech-i kân muhasebeleri görölmek için huzurumuza ihzar idüb huzur-ı mezbûrda bir ferde himaye itmekle emvâl-i padişahinin tatiline illet ve badi olmakdan bi gâyet ihtirâz olunub mazmûn-ı kadîmden cihandari ve ber-müceb-i buyruldu âmil olasız deyû buyruldu fî 13 c sene 104

S.133/Belge 51

Vefat eden Okçızade Mehmed Ağa'nın devlete olan borcunun tahsil edilmesine yönelik gönderilen buyruldu kaydı

Şeriat-meâb Ayntâb kadısı efendi zîde fazlihû ve kıdvetü'l-emasil ve'l-akrân mütesellimi inhâ olunur ki;

Ayntâb sakinlerinden fevt olan Okcızâde Mehmed Ağanın cânib-i mîrîye deyni olduğuna hazîne-i âmireden tuğralu ve nişanlı defter vârid ve sâdir olub tahsili tarafımıza tefviz olmağla sûret-i fermân ve sûret-i defter ile tarafımızdan dahi buyruldu tahrîr olunub ağalarımızdan kıdvetü'l-emasil ve'l-akrân Ağa zîde kadrihû teyin ve irsâl olundu vusûlünde gerekdir ki müteveffâ-yı mezbûrûn hâliyâ defter-i hâkânîyle mestur olan deyni için varan mübâşir marifetiyle muhallefâtın fûruht itdirüb hasıl olan akça bir mahall ve mutemed yere alıkoyub tarafımıza ilam eylesin şöyle ki müteveffâ-yı mezbûrûn deyni tamamen mîrîye eda olunmadıkca ahar deyni için eşyasından bir habbesi vir ilme ye mâl-ı mîrînin tahsilinde ziyâde sa'y ü ihtimam idüb müceb-i buyruldu ilea mil olasin deyû buyruldu fi 14 d sene 104

S.133/Belge 52

Nehrü'l cevaz nahiyesine bağlı Üç Kilise köyü Çay Kuyu bölgesinin, Kale muhafızı Ahmet bey'in mutasarrıflığına bırakılmasına dair berât kaydı

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki;

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân dimos-ı Ayntâb mukata'âsı emini Mustafa zîde kadrihû dergâh-ı muallâma mektub gönderüb Ayntâb sancağında Nehrü'l cevaz nahiyesinde Üçkilise nam karye ve gayrıdan bin beş yüz akça gerek timarıyla Ayntâb kal'ası mustahfizlarından dârende-i fermân-ı hümâyûn meserret-makrûn-ı hâkânî Ahmed Beyler mutasarrıf olduğu üç kilise nam karyenin cânib-i şerisinde vâki Çay kuyı dimekle ma'ruf mezraanın toprağı mezbûrûn mutasarrıf olduğu timar toprağıyla mahlut olub beher sene dimos eminleriyle nizadan hâli olmamağla mezraa-i merkûme maktuiyyet üzre senede mâl-ı mîrîsinden ziyadesiyle ber-vech-i teknil yigirmi guruş olub meblağ-ı mezkûrı beher sene vakt-ü zamanıyla tamamen dimos eminlerine eda ve teslim eylemek şartıyla mezbûre deruhde ve iltizam olunub berât-ı şerîfim vir ilme k ricasına 'arz itmeğın hazîne-i âmiremde mahfuz olan baş muhasebe defterlerine nazar olundukda dimos-ı Ayntâb icmal üzre olub kurâ müzâiriinin müfredat defteri olmamağla defterhane-i amirem defterlerine dahi müracaat olundukda mezraa-i merkûmenin senede iki yüz elli akça yazusu olduğu icmalden derkenâr olunub 'arz olunmağın mûmi-ileyhin 'arız mücebince senede mâl-ı maktui olan yigirmi guruşu tamamen vakt-ü zamanıyla eda ve teslim eylemek şartıyla bin yüz dört senesi rebîü'l-âhîrinin yigirmi üçüncü gününden zikr olunan Çaykuyu mezraası merkûm Ahmed Beye deruhde ve iltizam olunub berât-ı âli şânım vir ilme k fermânım olmağın bu berât-ı hümâyûnı virdüm ve buyrtudumki mezbûr Ahmed Bey varub mezraa-ı merkûmeyi bin yüz dört rebîü'l-âhîrinin yigirmi üçüncü gününden kadîmden olageldüğü üzre zabt ve tasarruf idüb vâki olan mahsûlât ve rüsûmatın bi hasebü's-şeri ve'l-kanun ahz ve kabz idüb ve senede mâl-ı maktui olan yigirmi guruşun vakt-ü zamanıyla dimos eminlerine tamamen eda ve teslim idüb yedine mamül-bih temessük aldıkca taraf-ı âhardan vir ferd mani ve dafi ve müzâhim olmayub dahl

ve ta'arruz kılmayalar şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî el-yevmü's-sâlis ve'l-ışrin min şehr-i rebû'l-âhir sene erba'a ve mi eve elf kayd fî 27 cemâziye'l-ûlâ sene 104 Sûr-ı sahra-yı Edrene

S.134/Belge 53

Eşkiyalar tarafından soyulan ve berâtının kaybolan Mustafa Yakup Kilis'in ulûfesinin yenilenmesine dair berât kaydı

Nişân-ı şerîf-iâli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki;

Bundan akdem ebnâ-i sipahiyândan olub dimos-ı Ayntâb mukata'âsı malından almak üzre yevmi on bir akça ulufe ile tekaüd olan işbu dârende-i fermân-ı hümâyûn meserret-makrûn-ı hâkânî Mustafa Yakub Kilis bundan akdem cülûs-u hümâyûn için berât virilüb ... gelür iken kıtaü't-tarîk eşkiyası bunı soyub yedinde olan berât-ı cedîdi ve atık zayı olmağla zayıinden berât-ı ali şânım vir ilme k ricasına kıdvetü'l-kuzâtî'l-Müslimîn Kilis kadısı Mevlânâ Abdurrahman zîde fazlihû 'arz itmeğın hakkında mezîd-i inayet-i padişâhânem zuhura getirüb mevlânâ-yı mûmi-ileyhin 'arızı mûcebince bin yüz dört senesi rebû'l-âhirinin onuncı gününden zayıden bu berât-ı hümâyûn saâdet-makrûnı virdüm ve buyurdum ki mezbûr varub vech-i meşrûh üzre tayîn olunan yevmi on bir akça ulufesin üslub-ı sâbık üzre dimos-ı Ayntâb mukata'âsı malından emin olanlar yedinden alub mutasarrıf ola şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî el-yevmü'l-ışrin min şehr-i Rebû'l-âhir sene erba'a ve mie ve elf kayd fî 28 cemâziye'l-âhir fî sene 104 sûret-i dimos-ı hümâyûn

Be-makâm-ı Edrene el-mahrûsa

S.134/Belge 54

Şhreküstü mahallesi Mehmed Efendi Abdücelil Medresesinin Müderrisi olan Mevlana Müftizade Osman Efendi'nin yerine usulsüzce gelen Ali'nin görevden alınarak görevin Osman Efendi'ye iâde edilmesine dair buyruldu kaydı

Medrese-i Mehmed Efendi Abdücelil der-mahalle-i Şhreküstü der-Ayntâb Medrese-i mezbûrenin yevmi on dört akça vazife ile müderrisi olan kıdvetü'l-ulemâi'l-muhakkıkîn Mevlânâ Müftizâde Osman Efendi fuzelâdan olub medrese-i mezbûrede talebe-i uluma funûn-ı şitâ ile tedris ve ifade-i ulum-ı nafîa üzre iken bundan akdem tedris idd'iasında olub tedrisinde ve Anadolu Muhasebesinde kaydı ref' olunan Ali bir tarikle berât itdirüb mûmi-ileyhe Osman Efendiye küllî hayf ve gadr itmekle yedinde olan mufassal ve meşrûh berâtı mûcebince ibkâ ve mukarrer kılınub müceddeden berât vir ilme k bâbında inayet ricasına Ayntâb kadısına naibü's-şer olan Mevlânâ Hacı Receb 'arz itmekle ve mazmûnı 'arz beyân vâki idüğün mutemed aleyh kimesneler haber virmekle mezbûr Müftizâde Osman Efendiye ibkâ ve mukarrer kılınmak üzre faziletlü Şeyhü'l- İslam Mevlânâ

Feyzullah Efendi hazretleri işaret itmeleriyle işaretleri mücebince tevcîh olunub deyû buyruldu kayd fi 5 cemâziye'l-âhir sene 104 30 ... Erba'a ve mie ve elf

Mutâbîku'l-aslehu'l-mamul aleyh hurire el-fakîr Mehmedü'l-mevla bâ semai'l-umûrû's-şer'iyeye ... ğufire lehu

S.134/Belge 55

Şeyh Camisinde, Bali Paşa tarafından yaptırılan Medrese'nin Müderrisi olan Hacı Mehmet'in vefatı üzerine yerine Ömer Efendi'nin müderris olarak atanmasına dair berât kaydı

Nişân-ı şerîf-iâli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki;

İşbu râfi-i tevkî-i refîü's-şân-ı hâkânî kıdvetü'l-ulemâi'l-muhakkıkîn ve umdetü'l-fuzelâi'l-müdakkıkîn Ömer Efendi zîde ilmehû südde-i saâdetime gelüb Medîne-i Ayntâbda Şeyh Camii-i Şerîfinde vâki merhum Bali Paşa bina eyledüğü medresede vazife-i muayenesiyle müderrisi olan Hacı Mehmed fevt olub yeri hâli ve hidmeti muattal olmağın mahlûlünde kendüye vir ilme k bâbında inayet taleb itmeğın kendi 'arz-ı hâli ve alemü'l-ulemâi'l-mütebahhirîn ve efzalül'l-fuzelâi'l-müteverriîn bi'l-fiil Şeyhü'l-İslamım olan Feyzullah zîde fezâlihûhu hazretleri işaret itmeleriyle hakkında mezîd-i inayet-i padişâhânem zuhura getirilüb işbu sene-i selâse ve mie ve elf şehir-i zilhiccesinin yigirmi yedinci günü tarihiyle müverrah virilen ruûs-ı hümâyûnum saâdet-makrûnum mücebince tevcîh idüb bu berât-ı saâdet eyyâmı ve mükerrerem-gayatı virdüm ve buyurdum ki müşârü'n-ileyh Ömer efendi zîde ilmehû varub medrese-i mezbûrda fevt olan merkûm Hacı Mehmed yedine müderrisi olub hidmet-i lâzimesin merî ve mü'eddî kıldıkdan sonra bundan akdem müderris olanlar vazifesine ne minvâl üzre müderris olagelmişler ise bu dahi ol minvâl üzre mutasarrıf ola ol bâbda ehad mani ve dafî ve müzâhim olmayub dahl ve ta'arruz kılmayalar şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fi evâhir-i şehir-i zilhicce-i şerîfe sene selâse ve mie ve elf kayd fi 7 cemâziye'l-âhire sene 104

Be-makâm-ı Edrene el-mahrûsa

S.135/Belge No: 56

Maraş Eyâleti, zuema ve tımarlıların sayılarak üzerlerindeki borç tahsil edilip bölgedeki eşkiyaların cezalandırılması ve eşkiyalıkla ilgisi olmayan halka kötü davranılmaması hakkında gönderilen fermân kaydı

Emirü'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm Zülkadr ve'l-ihtiram sahibü'l-izz ve'l-ihtişam el-muhtass-ı bi mezîd-i inayeti'l-melikü'l-ala Maraş Beğlerbeğisi dame ikbalihû tevkî-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcak malum ola ki;

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmi-ileysin eyâlet-i mezbûrenin zuemâ ve erbâb-ı timarın yoklayub mevcut ve nâ mevcutların defter ve zimmetlerinde olan bedel-i malın bir gün evvel tahsil itdirmeğe ihtimam eyleyüb ve eyâlet-i mezbûrda zuhur iden kitâu't-tarfık ve

eşkiyasın ele götürüb şer'le cezaların tertib eyleyüb ama bu bhane ile eşkiya ve ... alakası olmayanlara ta'arruz umdan ve fukaraya te'addive tecavüzden ihtirâz eylemek bâbında Fermân-ı âli şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda sâdir olan fermân-ı celilü'l-kadrim mücebince 'amel eylesin sen ki mîr-i mîrân-ı mûmi-ileysin eyâlet-i mezbûrenin zuemâ ve erbâb-ı timarın yoklayub mevcut ve nâ mevcudların defter ve zimmetlerinde olan bedel-i malın bit gün evvel tahsil itdirmeğe ihtimam eyleyüb ve eyâlet-i mezbûrede zuhur iden kıtâü't-tarîk eşkiyasın ele götürüb şer'le cezaların tertib eyleyüb ama bir bahane ile şekavetde alakası olmayanlara ta'arruz dan ve fukaraya te'addive tecavüzden ihtirâz idüb emr-i şerîfimin mazmûn-ı münîfi ile âmil olası şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılasın tahrîren fi evâsıt-ı şehri rebû'l-âhir sene erba'a ve mie ve elf

Be-makâm-ı Edrene el-mahrûsa

S.135/Belge 57

Maraş Eyâleti, zuema ve timarlıların sayımı esnasında Ayntâb Alaybeyisi Kasım'ında hazır bulunması hakkında buyruldu kaydı

Kıdvetü'l-emâsi'l-ve'l-akrân Ayntâb alaybeyisi Kasım zîde kadrihû inhâ olunur ki;

Halen devlet-i aliyye tarafından eyâlet-i Maraş zuemâ ve erbâb-ı timarı yoklanub mevcudların ve na mevcudların başka başka defter eylemek bâbında emr-i şerîf-i âli şânım sâdir olmağla buyruldu tahrîr ve isdâr olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki liva-i mezbûrda vâki zuemâ ve erbâb-ı timarı bir gün akdem cem'ü berâtları ile ma'a n gelüb bir tarafda yoklanmak üzere sen dahi ma'a n kalkub gelmekde müsamaha ve ihmal üzere olmayasız tekâsül ve müsamaha üzere olub ... yoklamada mevcud bulunmazsanız na mevcud defterine kayd olunmanız mukarrer bilesiz müceb-i buyruldu ile amil olası deyû buyruldu fi 7 sene 1104

Be-hatem Ebu Bekr Paşa Vali-i Maraş

S.135/Belge 58

Ayntâb Kalesi'ndeki askerlerin sayımının yapılarak deftere kaydedilmesine dair gönderilen buyruldu kaydı

Şeriat-şîâr Ayntâb kadısı faziletlü efendi zîde fazlihû ve kıdvetü's-sikât ve'l-mustahfizîn Ayntâb kal'ası dizdarı zîde hıfze inhâ olunur ki;

Kal'a-i mezbûrede vâki hisar ehli ve topcı ve cebecileri ve sâyir kal'a neferâtları ale'l-esâmi yoklanub mevcut ve nâ mevcudları başka başka başka defter idüb tarafımıza ilam eylemek üzere buyruldu tahrîr ve isdâr ve irsâl kılınmışdır vusûlünde gerekdir ki ağa-yı mezbûr marifetiyle kal'a-i mezbûrûn cem'i neferâtların ale'l-esâmi yoklayub mevcudların ve na mevcudların başka başka defter idüb defterlerin tarafımıza irsâl ... olunub müceb-i buyruldu ile âmil olası deyû buyruldu fi 7 sene 1104

S.135/Belge 59

İşkân edilen Tohtemürlü Cemaatine mensup olup halen Ayntâb'ta olan Satılmış, Çopur Oğlu, Süleyman Oğlu, Hüseyin, Süleyman ve Ahmed'in yakalanıp Mübaşir'e teslim edilmelerine dair gönderilen buyruldu kaydı

Hâliyâ Ayntâbda seccade-nişîn-i şeriat olan effendi zîde fazlihû ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimi zîde kadrihû inhâ olunur ki;

Tavâif-i iskândan olub Tohtemürlü cema'âtinden Satılmış ve Çopur oğlu ve Süleyman oğlu ve Hüseyin ve Süleyman ve Ahmed nâmûn kimesneler derûn-ı Ayntâbda olub bu âna dek memur oldukları mahalle gelmediklerinde ihrac ve mahallerine sürülüb iskân olunmaları bâbında buyruldu tahrîr ve tayîn olunub gönderilmiştir vusûlünde gerekidir ki zikir olunan ademleri bila tevakkuf ihrac ve cümle evleri ve malları ile sürüb mübaşir-i merkûma teslim ve bir sa'at evvel memur oldukları mahalle irsâl ve iskân itdirmekde bezl-i maktûr eylesiz müceb-i buyruldu ile amil olub ... cevaz göstermeyesiz deyû buyruldu fî 16 S sene 104

Bâ hatem Hüseyin Paşa kayd şod fî 20 S sene 104

S.136/Belge No:60

Karasul bölgesi 21 bin akçe timara mutasarrıf olan Kasım'ın vefatı üzerine İbrahim'in sefere katılmak şartıyla timara mutasarrıf olmasına dair gönderilen fermân kaydı

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-'izz ve'l-ihtişâm el-muhtass-ı bi mezîd-i inâyeti'l-melikü'l-a'lâ Maraş beylerbeyisi dâme ikbâlihû tevkî-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcak malum ola ki;

Boylu gözü kaşlu dârende-i fermân-ı vacibü'l-izân kıdvetü'l-emâsi'l-ve'l-akrân İbrahim zîde kadrihû dergâh-ı muallâma gelüb bundan akdem yararlığı 'arz olundukda ibtidadan yigirmi akça ze'amete ve bin akça terakkiye evâmir-i şerîfim virilüb Ayntâb sancağında ve nahiyesinde mezraa-i Kararesul ve gayrıdan yigirmi bir bin akça ze'amete mutasarrıf olan Kasım fevt olub ze'ameti mahlûl olmağla kendüye vir ilme k bâbında inayet rica itmeğın defterhane-i amiremde mahfuz olan rûznâmçe-i hümâyûnuma müracaat olundukda ze'amet-i mezbûr İshak üzerinde bulunmağla mücebince tevcîh olunmak emrim olmuşdur buyurdum ki göresin mezkûrun elinde ol mikdar ze'amet ve terakkiye emirleri var ise ve mezbûr fevt olub ze'ameti mahlûl ise sancağında vâki olub alaybeğisi bayrağı altında sefere eşmek şartıyla tevcîh idüb tezkeresin viresin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılasın tahrîren fî selâse ve'l-ışrin şehr-i rebîü'l-âhir sene Erba'a ve mie ve elf kayd fî el-yevmi'l-âşir min cemâziye'l-âhir sene 1104 Be-makâm-ı Edrene el-mahrûsa

S.136/Belge 61***Yeniçeri serdarlığına Murat'ın getirildiğine dair mektup kaydı***

Şeriat-şîâr Ayntâb kadısı efendi zîde fazlihû tahiyyât ithafından sonra inhâ-i muhibbân olunan emirlerdir ki;

Taht-ı kazanızda vâki yeniçeri serdarı olan birinci bölüğün Murad mütekaid yoldaşı memur olduğu sefer-i hümâyûna gelüb isbat-ı vücud ve eda-yı hizmet eylediği ecilden serdarlığı kendiye ibkâ ve mukarar olunmağın işbu mektub tahrîr ve irsâl olundukda vusûlünde gerekdir ki mezbûri olduğu serdarlığı umûrunda istihdam idüb ahara müdahale itdirmeyesiz ve ol cânibde yeniçeri ve acemi oğlanı topcı ve cebeci-i mezbûri üzerlerine serdar bilüb umûrundan taşra ve re'yinden haric vaz-ü hareket itmeyüb ita'ât ve inkıyad üzre olalar ve tavâif-i mezbûrûndan bilâ varis-i ma'ruf fevt olanların muhalledfât ve metrukâtın merkûma ahz ve kabz ve sûk-i sultânide (silik) itdirilüb hâsıl olan nükudı mûmzâ ve mahtum-ı müfredat defteriyle bu cânibe irsâl itdirdesiz ve lakin hilâf-ı şer'ü ve kanun kimesneye rencide itdirmeyesiz bâki ilm-i şerîf tahrîren fî evâhir-i şehri saferü'l-hayr sene Erba'a ve mie ve elf

İsmail yeniçeriyân-ı dergâh-ı âli-i halen

S.136/Belge 62***Telbaşer nahiyesine bağlı Kurtulmuş köyünde 1500 akçe timar ve kale muhafızlığına mutasarrıfı olan Ali'nin vefatı üzerine görevin Mustafa'ya verildiğine dair berât kaydı***

Sebeb-i tahrîr-i kitâb-ı kalem ve müceb-i tastîr-i hitab-ı rakam oldur ki;

Ayntâb sancağında Telbaşer nahiyesinde Kurtulmuş nam karye ve gayrıdan bin beş yüz akça timar ile kal'a-i Ayntâb mustahfızlığı gedüğüne mutasarrıf olan Ali fevt olub timar ile mustahfızlığın güdüğü mahlûl olmağın dizdar 'arzı ile boylu kaşlu gözlü işbu Dârende-i huruf Mustafa yarar ve emekdar ve tüfenk-endaz ve her vechle mustahfızlık güdüğü leyl ü nehar kal'a-i mezbûre muhafazasında olub vâki (silik) hizmetlerde mevcut olmak üzre müteveffa-yı mezbûr Ali tahvilinden merkûma tevcih olunub sultanü'l-guzât ve'l-mücahidin haldetü'l-hilâfete ilâ yevmü'd-dîn hazretlerinin şerîfleriyle vir ilme diği zikr olunur şerh ve ayan kılınur gerekdir ki kurtulmuş tabi-i m çift ma'a rüsûm 6400 Tabi-i çift ma'a rüsûm 2400 Kutluda tabi-i çift ma'a rüsûm 1600 10500/10500 vezâif-i hidemât ki mezbûre mustahfızlığıdır ber-müceb-i defter-i hâkânî bî kusûr-ı merî ve mü'eddî kılalar ol bâbda hiç ferd efrad-ı aferiden ehad mani ve dafî ve müzâhim olmayub bi garaz olmayalar şöyle bileler tarih-i zuhriye tahrîren fî 21 zilkade-i şerîfe mine had ve semanin ve elf

El-mahrûsa-i Maraş

S.137/Belge 63***Sefer nedeniyle Maraş Eyâletinde asker toplama görevinin Hasan'a verildiğine dair gönderilen fermân kaydı***

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm meâdinü'l-fezâil ve'l-keâm Maraş eyâletinde vâki kadılar zîde fazlihû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân zikr olunan kazalarda vâki yeniçeri serdarları zîde kadrihûm tevkî-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcak malum ola ki;

İşbu sâl-i meymenet meâlde musammem olan sefer-i hümâyûnum için taht-ı kazanızda dahi fermânım olan sura-yı neferâtın üzerine sâbikan serdar olan dergâh-ı muallâm yeniçerilerinden kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân birinci bölüğün el-hâc Hasan zîde kadrihû başbuğ tayîn olunmağla ve zikr olunan kazaların yeniçeri serdarları üzerlerine dahi serdar nasb ve tayîn olunub inşâallâhu teâlâ piyade olan neferâtı serdarlarıyla ve süvari olan neferâtı dahi ağalarıyla ma'a ihrac ve herkesin bayrağın açdurub neferâtın eline cem' ve cümlelerin önüne düşüb nevrûz-ı fîrûzda Edrene sahrasında gelüb isbat-ı vücud ve eda-yı hizmet eylemeler için fermân-ı hümâyûnum sâdır olmağla siz ki serdarlırsız mûmi-ileyh el-hâc Hasan zîde kadrihû marifetiyle umûmen neferâtınızı mükemmel ve müsellağ boylu tüfenkler ile ihrac ve bir gün evvel ve bir sa'at mukaddem vakt-i mezbûrda Edrene sahrasında gelüb isbat-ı vücud eyleyesiz şöyleki sahihü'l-esâmi olanlar odasına ve esâmisi çalık olanlar tashih ve koloğulları müceddeden bedirgah olunub korucu ve oturak olanlar dahi kanun-ı kadîm üzre mamur oldukları Asitane-i saâdetim muhafazasına ikamet idüb hizmet-i lâzımlerinde mecd-i sâî olalar bundan sonra istiklali sürüciler tayîn olunub vakt-i mezbûrda evlerinde bulunanların bilâ- te'hir haklarından ile gelmediğinden gayrı sizin dahi 'adem-i ita'ât de bulunduğunuz hasebiyle eşedd-i ukûbet ile hakkınızdan gelinemek mukarrerdir âna göre herbirinizi haber ve ağah olub hilâfından bi gâyet ihtirâz eyleyesiz ve siz ki eyâlet-i mezbûrede olan yeniçeri serdarlırsız cümlelizin umûr el-hâc Hasan zîde kadrihûye sipariş olunmağla katâ sözünden taşra ve re'yinden haric vaz ü hareket eylemeyüb her vechle ita'ât ve inkıyad üzre olasız ve sen ki mûmi-ileyh el-hâc Hasansın sen dahi me'mur olduğun üzre zikr olunan serdarları vakt-ü zamanıyla ihrac ve memur oldukları sefer-i hümâyûnuma götürüb teslim eyleyesin ihmal ve tekâsül ider olur ise ol makûle serdarları izn-i şer'le ahz ve habs ve şer'le cezaları vir ilme k için der-devlet-medârıma ilam eyleyesiz ki sâyire müceb-i gayret ve sebep-i nasihat olmak için ukûbât-ı meşruadan şer'le lâzım gelen cezaları virile bu bâbda gereği gibi basiret ve isbat üzre hareket idüb hilâfından ihtirâz eyleyesin deyû bi'l-fiil dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan düstûr-i mükerrem müşîr-i müfehham nizâmü'l-âlem vezirim İsmail Paşa edâmallâhu iclâlihû tarafından mühürlü mektub vir ilme k mücebince 'amel eylemeniz bâbında Fermân-ı âli şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celilü'l-kadrim ve vezir-i müşârü'n-ileyh tarafından virilen mühürlü mektub mücebince 'amel idüb ... hilâfına rıza ve cevaz göstermeyesiz şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılâsın tahrîren fî evâsıt-ı cemâziye'l-ülâ sene erba'a ve mie ve elf

Be-makâm-ı Edrene el-mahrûsa

S.138/Belge 64***Sefer nedeniyle Maraş Eyâletinde asker toplama görevinin Hasan'a verildiğine dair gönderilen mektup kaydı***

Fezâyil visâr şerâyi-i şiar Maraş eyâletinde vâki kuzât efendiler hazeratı tahiyât-ı safiyyât ithafından sonra zikr olunan eyâlet-i mezbûrede vâki yeniçeri serdarları inhâ ve ilam olunan oldur ki;

İnşaaşşahu teâlâ işbu sâl-i meymenet iştimanda vâki musammem olan sefer-i hümâyûn için taht-ı kazanıdan nihracı fermân olunan süvari neferâtınız üzerine sâbikan serdar olan dergâh-ı ali yeniçerilerinden kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân birinci bölüğün el-hâc Hasan Ağa zîde kadrihû başbuğ tayîn olunmağla eyâlet-i mezbûrede vâki kazaların yeniçeri serdarları üzerine serdar nasb ve tayîn olunub inşaallâhu teâlâ vakt-ü zamanıyla piyade olan neferâtı serdarlarıyla ve süvari olan yoldaşları dahi ağalarıyla ma'a ihracı ve herkesin bayrağın açdurub neferâtın altına cem've cümlemin önüne düşüb nevrûz-ı firûzda Edrene sahrasına gelüb isbat-ı vücud ve eda-yı hizmet itmesiçün fermân-ı âli sâdır olmağla işbu tahrîr ve merkûm el-hâc Hasan Ağa zîde kadrihû cümle serdarların üzerine serdar olub gönder ilme kle siz ki serdarlarsız gerekdir ki sâdır olan fermân-ı âli mücebince herbiriniz ita'ât idüb ve üzerinize serdar tayîn olunan el-hâc Hasan Ağa marifetiyle umûmen neferâtınızı mükemmel ve müsellaah boylu tüfenkleriyle ihracı bir gün ve bir sa'at mukadem vakt-i mezbûrda Edrene sahrasında gelüb isbat-ı vücud eylesesiz şöyleki sahihü'l-esâmi olanlar odasına ve esâmisin çalık olanlar tashih ve kuloğulları müceddeden bedirgah olub korucu ve oturak olanlar dahi kanun-ı kadîm üzre memur oldukları Asitane-i Saâdet muhafazasında ikamet idüb hizmet-i lâzîmelerinde mecd ü sâi olalar bundan sonra istiklali sürüciler tayîn olunub vakt-i mezbûrda evlerinde ve yerlerinde bulunanların bilâ- tehir haklarından gelindiğinden maada sizin dahi 'âdem-i ita'ât -i emr-i âlide bulunduğunuz hasebiyle eşedd-i atab ile hakkınızdan gelmek mukarrerdir âna göre herbiriniz habir ve âgah olub hilâfindan bi gâyet ihtirâz eylesesiz ve siz ki eyâlet-i mezbûrede olan yeniçeri serdarlarsız gerekdir ki cümlemin umûr merkûm Hasan Ağaya tefviz ve sipariş olunmağla katâ sözünden taşra ve re'yinden haric vaz ü hareket itmeyüb her vechle ita'ât ve inkıyad üzre olası ve sen ki el-hâc Hasan Ağa zîde kadrihûsin sen dahi memur olduğun üzre zikr olunan serdarları vakt-ü zamanıyla ihrac ve memur oldukları sefer-i hümâyûnuma götürüb teslim idesin ve illa ihmal ve müsamaha ve yahud vakt-i mahalli ile sefer-i hümâyûna memur olan serdarlardan her kangısı avk ve tehir ider ise ol makûleleri izn-i şer'le ahz ve habs ve lâzım gelen cezaların vir ilme siçün tarafımıza 'arz ve ilam eylesesin ki âna göre ukûbât-ı meşrua lâzım gelen cezaları virilüb sâyire dahi müceb-i ibret ve sebep-i nasihat ola husus-ı mezbûrda ziyâde gayret ve basiret ve âkılânen hareket idüb hilâfindan bi gâyet ihtirâz idesiz şöyle bilüb müceb-i mektub ile âmil olası tahrîren fi evâsıt-ı şehri cemâziye'l-ûlâ sene erba'a ve mie ve elf

Ağa-yı yeniçeriyân-ı Ali İsmail

S.139/Belge 65

Sefer için gerekli 700 süvari askerinin temin edilerek Hacı Hasan önderliğinde Edirne'ye gelmesi hakkında gönderilen fermân kaydı

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm meâdinü'l-fezâil ve'l-keâm Maraş eyaltinde vâki olan kadılar zîde fazlihû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân zikr oluna kazalarda vâki yeniçeri serdarları ve ocak ihtiyarları ve ayan-ı vilayet iş erleri zîde kadrihû tevkî-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcak malum ola ki;

İnşâallâhu teâlâ işbu sene-i mübâreke de musammem olan sefer-i hümâyûnum için ziyâde süvari asker iktiza itmekle taht-ı kazanızda ve nevâhi ve kurâda sakin sahhü'l-esâmi ve esâmisi çalık yeniçeri ve yarar ve tuvanan koloğullarından ve dirliğe tâlib ocağa rağbet iden garib yeks ve levendât tayfasından mükemmel ve müretteb nefsi Maraş ve Malatya ve Ayntâb ve Kars sancaklarında vâki kazalardan yediyüz nefer süvari ihrac ve üç bayrağa tevzi ve beher iki bayrağa ikişeryüz Neferden dörtyüz nefer vaz olunub ve halen Ayntâb kazasında yeniçeri serdarı olan birinci bölüğün sâbikan serderngeçdi ağası Murad zîde kadrihûye bir bayrak ve bir dahi ol tarafda münasib gönderilen bir mukaddem ve mutemed aleyh ağa nasb ve tayîn olunub ve neferât-ı mezbûrûn üzerlerine başbuğ olan dahi bi nefsihi bayrak açub ve üçyüz nefer süvari yeniçeriye altına cem've mecmu üç bayrak ve yediyüz nefer olmak üzere tekmi ve vakt-ü zamanıyla yerlerinden ihrac ve inşâallâhu teâlâ nevrûz-ı firûzda Edrene sahrasında mevcut bulunmaları fermânım olub ve sâbikan kaza-i mezbûrda yeniçeri serdarları olan birinci bölüğün Hacı Hasan zîde kadrihû üzerlerine başbuğ tayîn olunmağla her kangınızın taht-ı kazasına dahil olur ise gayret-i islamiye muktezası üzere cenk ve harbe kâdir tekmi sefere terğib ve müretteb ve mükemmel tedarikleri görilüb ihrac ve irsâl eyleyüb min cehzi gâziyâ fî sebilillâhi fegad gazâ hadis-i şerîfine mazhar olmağa her biriniz tekayyüd ve ihtimam eylesesiz bu sefer ... gelüb hizmetinde bulduklarınca mevanetleri görilüb sahihü'l-esâmi olanlar terakki ve ihsan olunub ağalarına ve bayraklarına dahi uğur-ı hümâyûnuma eda-yı hidmet itdiklerince kemâ yenbaği rağbet ve mutad-ı kadîm üzere mazhar-i inayet-i aliyyem olmaları mukarrerdir âna göre herbiriniz dikkat ve bu emr-i ... tekmiinde say-i belîğ eylesesiz ve sen ki neferât-ı mezkûre üzerlerine baş ve buğ olan Hacı Hasan zîde kadrihûsin elviye-i mezbûrûndan fermânım olan ol mikdar neferâtı bir gün ve bir sa'at mukaddem ihrac ve beher iki bayrağa ikişer yüz neferden dörtyüz nefer süvari vaz ve kendin dahi binefsihi bir bayrak açub açduğun bayrağın altına dahi üçyüz nefer süvari vaz idüb mecmu üç bayrak ve yediyüz nefer olmak üzere tekmi ve memur olduğun üzere neferât-ı mezbûrûn üzerine ve ağalarına baş ve buğ olub vakt-ü zamanıyla kalkub önlerine düşüb mükemmel ve müsella olmak üzere gelüb Edrene sahrasında isbat-ı vücud ve eda-yı hidmet eylesesiz şöyleki husus-ı mezbûrda ihmal ve tekâsül veyahud tam-ı ham sebebiyle re'aya fukarasına gadr veyahud bir gün taksiratın zâhir olub vakt-ü zamanıyla irişmeyecek olursan

mazhar-ı atab olmak mukarrerdir âna göre memur olduğun üzre itmam-ı hizmete dikkat ve hilâfindan ihtirâz eyleyesin deyû dergâh-ı muallâm yeniçerilerim ağası olan düstûr-ı mükerrerem müşîr-i müfehham nizâmü'l-âlem vezirim İsmail Paşa edâmallâhu teâlâ iclâlihü tarafından mühürlü mektub vir ilme kle mücebince 'amel olunmak emrim olmuştur buyurudm ki vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim ve müşârü'n-ileyh tarafından virilen mühürlü mektub mücebince 'amel idüb dahi min ba'de hilâfına rıza ve cevaz göstermeyüb bu bâbda vârid olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâımın mazmûn-ı münîfi ile âmil olasın şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılasın tahrîren fî evâsıt-ı cemâziye'l-ülâ sene erba'a ve miete ve elf kayd fî 13 cemâziye'l-âhire

Be-makâm-ı Edrene el-mahrûsa

S.140/Belge 66

Sefer için gerekli 700 süvari askerin Maraş, Malatya, Ayntâb ve Kars sancaklarından temin edilerek Hacı Hasan önderliğinde Edirne'ye gelmeleri hakkında gönderilen mektup kaydı

Fazilet-visâr şerâyi-i şiâr Maraş eyâletinde vâki sancaklarda kuzât efendiler hazerâtına tahiyât-ı safiyât ithafından sonra zikr olunan sancaklarda vâki yeniçeri serdarları ve ocak ihtiyarları ve ayan-ı vilayetin iş erleri zîde kadrihü inhâ ve ilam olunan oldur ki;

İnşâallâhü'l-melikü'l-fettâh işbu sâl-i meymenet isti'malde evvel-i bahar hacetse asârda musammem olan sefer-i hümâyûn nusret-makrun için ziyâde süvari neferâtın bulunması ehem-i mühimmât-ı din-i devlet-i aliye olub taht-ı kazanızda nevahi kurada sakın mukim ve misafir sahihü'le-esâmi yeniçeri ve esâmisi çalık ve... ve harbe kâdir yarar tuvana kuloğullarınından ve ocağa râğıb mükemmel ve müsellahev levendât tayfasından ve garib ve... Güzin ve tuvana neferât süvari ihrac ve inşâallâhu teâlâ vâki olan sefer-i hümâyûna gelüb hıdmet-i padişâhide bulunmaları ziyâde mühimm ve muktezâ olmağın imdi eyâlet-i mezbûrda vâki sancaklardan nefsi Maraş ve Malatya ve Ayntâb ve Kars bu zikr olunana dört sancakda vâki kazalardan mükemmel ve müretteb yediyüz nefer süvari ihrac ve üç bayrağa tevzi olunub ve beher iki bayrağa ikişeryüz neferden dört yüz olamk üzre vaz olunub ve halen Ayntâb kazasında yeniçeri serdarı olan birinci bölüğün sâbıkan serdengecdi ağası Murad Ağaya bir bayrak ve ve bir dahi ol tarafda münasib görülen yoldaşlardan ber mukaddem ağa tayîn olunub ve Neferât-ı mezkûrun üzerine baş ve buğ olan dahi binefsihi bir bayrak açub ve üç yüz nefer süvari yoldaşları altına cem've mecmu üç bayrak ve yedi yüz nefer olmak üzre tekmil ve vakt-ü zamanyla yerlerinden ihrac ve inşâallâhu teâlâ nevrûz-ı firûzda Edrene sahrasına gelüb isbat-ı vücud ve eda-yı hizmet itmeleri bâbında fermân-ı âlî sâdır olmağın işbu mektub tahrîr ve sâbıkan kaza-i mezbûrda yeniçeri serdarı olan dergâh-ı ali yeniçerilerinden kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân birinci bölüğün el-hâc Hasan Ağa zîde kadrihü üzerlerine baş ve buğ tayîn olunmağla her kangınızın taht-ı kazasına dahil

olursa muktezâ-yı gayret-i din-i İslam cümleliz uğur-ı din-i mübinde dâmen-i dermeyan ve bu zamanı sâyire kıyas eylemeyüb cenk ve harbe kâdir ... sefere terğib ile mükemmel ve müsellahtan tedarikleri görölüb uğur-ı hümâyûnda tahsil-i rıza-yı padişâhide besli makdur eylesin inşâallâhu teâlâ bu sefer-i zafer-i eserde gelüb hizmet-i padişâhide bulduklarınca küllî mevanetleri görölüb sahihü'l-esâmi olan yoldaşlara terakki ve esâmisi çalık olanlar tashih kuloğulları ve dirliğe tâlib ocağa rağbet iden garib ... ve levendat taysafı dahi müceddeden bedirgah olduklarında dörder akça terakki ihsan olunub ağalarına ve berâta uğur-ı hümâyûnda eda-yı hizmet eylediklerince rağbet ve riayet ve mutad-ı kadîm üzre inayet-i padişahiye mazhar olmaları mukarrerdir âna göre herbiriniz kemal-i rağbet ve hamiyet ve uğur-ı din-i mübinde bezli kudret idüb umûr-ı mühimmenin tekmili bâbında sa'y tebliğ idesiz ve sen ki neferât-ı mezbûrûn üzerlerine başbuğ tayîn olunan el-hâc Hasan Ağa zîde kadrihûsin ocakda küllî hizmetin sebkât idüb her vechle sadakatin zâhir ve işgüzar olduğun ecilden neferât-ı mezbûrûn tedariki ve vakt-ü zamanıyla getirüb mahalline teslim itdir ilme si mücerred sana tefviz ve fermân olunmağın imdi kat'atehir ve tevakkuf eylemeyüb sâdır olan fermân-ı âlî mücebince eyâlet-i mezbûrdan ihracı fermân olunan yediyüz nefer süvari yoldaşları bir gün evvel ihrac ve merkûma Murad Ağaya bir bayrak ve ol tarafda münasib görülen yoldaşlardan dahi ber mukaddem ağa ve beher iki bayrağa ikişer yüz neferde dört yüz nefer süvari olmak üzre vaz idüb ve kendin dahi bi nefsihi bir bayrak ile açduğun bayrağa altına dahi üçyüz nefer süvari vaz idüb yine mecmui üç bayrak ve yediyüz nefer olmak üzre tekmil tamam olub memur

Sayfa 141/Belge 66'nin devamı

olduğun üzre neferât-ı mezbûrûn üzerlerine ve ağalarına başbuğ olub vakt-i zamanıyla kalkub önlerine düşüb mükemmel ve müsellahtan olmak üzre gelüb Edrene sahrasına isbat-ı vücud ve da-yı hizmet idesin şöyleki ihmal ve tekâsül veya... sebebi ile re'aya fukarasına te'addi ve yahud vakt-ü mahalli ile gelüb irişmeyecek olursan bir vechle cevaba kâdir olmayub mazhar-ı atab olmak mukarrerdir âna göre hareket üzre olub hilâfına bigâyet ihtirâz idesin şöyle bilüb müceb-i mektub ile âmîl olasin tahrîren fî evâsıt-ı şehri cemiayel ula sene Erba'a ve mie ve elf kayd fî 13 cemâziye'l-âhire

Ağa-yı yeniçeriyan dergâh-ı Ali

S.141/Belge 67

Hazine adına alınan muhalledatın teslim edilmesi hakkında gönderilen mektup kaydı

Fazilet visar şariat şiar Maraş eyâletinde vâki kuzât efendiler hazeratına tahiyât ithafından sonra zikr olunan eyâlet-i mezbûrede yeniçeri serdarı üzre serdar olan el-hâc Hasan zîde kadrihû inhâ ve ilam olunan oldur ki;

Taht-ı kazanızda kasabat ve cebeci tayfasının bu âna değin vâki olan beytü'l-malları makbuz olanlarından yeniçeri serdarlarından teftiş ve tefehhüm ve ve yedlerine ahz ve kabz ve

cânib-i beytü'l-mâle getürmek için tayîn olunmağın işbu mektub tahrîr ve irsâl olundu ve ... tayfa-i mezbûrûnun vâki olan beytü'l-mal muhallefât-ı nükud ve eşya mümzâ ve mahtum müfredat defteri ile cânib-i beytü'l-mâle irsâl itdir ilme k say bilesiz ve siz ki serdarlarsız gerekdir ki bu âna değın ahz ve kabz itdiğınız Beytü'l-mal muhallefât nükud ve eşya ve cüz'î ve küllî bila noksan taraf-ı beytü'l-mâle irsâl ve merkûmâna teslim idüb bir nesne ketm ve ihtifâ eylemekden bi gâyet ihtirâz idüb şöyle bilüb müceb-i mektub ile âmil olasız tahrîren fi evâsıt-ı cemâziye'l-ülâ sene erba'a ve mie ve elf kayd şod fi 13 cemâziye'l-âhire

Ağa-yı yeniçeriyan dergâh-ı Ali

S.141/Belge 68

Maraş Eyâletinde sefere katılmak üzere hazır bulunan askerlerin Hasan Ağa önderliğinde Edirne'ye gelmesi hakkında gönderilen buyruldu kaydı

Şeriat şiar Ayntâb kadısı faziletlü efendi ve ol cânibde sakın birinci bölüğün El-hâc Hasan Ağa ve Yeniçeri serdarı olan zîde kadrihû inhâ olunur ki;

Eyâlet-i Maraşda vâki ihracı fermân buyrulan süvari ve piyade yeniçeri neferâtının işbu snee-i mübârekece üzerlerine başbuğ tayîn olunan el-hâc Hasan Ağa marifetiyle herkesin bayrağın açdurub mükemmel ve müsellaht tüfenkler neferâtının yanına cem've önüne düşüb bi avnillahi teâlâ nevrûz-ı firûzda yeniçeri ağası hazretleri tarafından mühürlü mektub sâdır olub ve tarafımıza hitaben ağa-yı celilü'l-kadr hazretleri tarafından sipariş olunub mahsus mektub vârid olmağla müceb-i buyruldu tahrîr ve isdâr ve irsâl kılınmışdır gerekdir ki sâdır olan emr-i şerîf-i âli şân ve mektub mücebince 'amel idüb husus-ı mezbûrûn husûlüne bir gün mukaddem say ve ihtimam ve tayîn ve ikdam idüb üzerlerine tayîn olunan zabitleri el-hâc Hasan Ağa marifetiyle vakt-ü zamanıyla piyade ve süvari dergâh-ı ali yeniçerilerinden serdarlar ve ağaları ile ema ihrac ve herkesin bayrağın açdurub önüne düşüb vakt-i mezbûrda Edrene sahrasına mevcut bulunalar husûs-ı mezbûrda müsamaha ve ihmal üzre olanları şer'le cezaları vir ilme k için tarafımıza ilam eylesin inşaallâhu teâlâ kendimiz dahi an karibü'l-cânibe varmamız ... mukarrerdir âna göre malumunuz olub avk ve tehir üzre olanları ism ve resimleri ile ilam idesiz ki şer'le cezaları tertib ve zabitleri marifetiyle haklarından gelünüb ibret oluna şöyle bilüb müceb-i buyruldu ile âmil olasız deyû buyruldu fi 10 C sene 104 kayd fi m mezbûr

S.142/Belge 69

Birecik timar halkının Ayntâb'da sakın olmaları konusunda izin talebi hakkında arz kaydı

Ayntâbda hâliyâ hakimü'ş-şer olan fazlihûtlü efendi zîde fazlihû ve mütesellimi zîde kadrihû inhâ olunur ki;

Sahib-î 'arz-ı hâl mezbûrûn timarı karyesi re'ayaları kadîmi karyelerine iskâna teslim eylesiz deyû buyruldu fi 21 sene 1104

Devletlü saâdetlü ve bu kullarına merhametlü sultanım hazretleri sağolsun bu kulları Birecik erbâb-ı timarından olub timar olan olan zat nam karyeden zevc adem perakende ve perişan olub Ayntâbda sakin olmalarıyla yine herkes yerlü yerlerine avdet olmaları için devletlü saâdetlü sultanım hazretlerinin mürâhim-i ‘aliyyelerinden mercu ve ... ki kadısına ve mütesellimine hitaben buyruldu-i şerîfleni sadaka ve ihsan buyrulmak bâbında ‘arz olundukda bâki-i emr-işerîf sultanım hazretlerindir

Bende-i Ömer

S.142/Belge 70

Ayntâb mukataa emini olan Beşir Damadıd Süleyman’ın 1692 yılına ait olan 10 bin 41 kuruşluk miktarı Mübaşire teslim etmesine dair gönderilen fermân kaydı

Akzâ kuzâti’l-Müslimîn evlâ vülâti’l-muvahhidîn madinü’l-fazl ve’l-yakin râfi-i ilam-ı şeriate ve’d-din varis-i ulum-i enbiya ve’l-mürselin el-muhtaz-ı bi mezîd-i inayeti’l-meliki’l-muîn Mevlânâ Ayntâb kadısı zîde fezâilihû ve kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân Ayntâb mütesellimi zîde kadrihû tevkî-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcak malum ola ki;

Dimos-ı Ayntâb ve tevabii mukata’âtının mâl-ı mîrîsi senede on bin kırk bir gurus olub bin yüz üç senesine mahsub olmak üzere Beşir damadıd Süleyman nâm kimesneye bundan akdem deruhde ve iltizam ve berât-ı âli şân virilüb lakin deruhde olub zabt eyledüğü gündün bu ana gelince bir akça irsâl ve hazîne-i âmireye teslim eyledüğü olmayub henüz tamamen zimmetinde bâki olduğu baş muhasebe defterlerinde mestur ve mukayyed olub ve hâliyâ bin yüz dört senesinde vâki sefer-i hümâyûnumda guzât-ı islâmın ulufe ve mühimmat ve levazımleri için ziyâde hazine tedariki lâzım ve mühimm olmağla imdi işbu emr-i şerîfimle tayîn olan mübâşir vardıkda mezbûr Süleymanın kendüde mevcut olan akçasıyla mübâşire koşub hesabı görilüb ahvâli malum-ı hümâyûnum olmak için Edreneye darsaâdetime irsâl ve ihzar idüb bir dürlü illet ve bahane ve avk ve tehirden bigâyet ihtirâz ve ihtisab idüb vech-i meşrûh üzere olan emr-i şerîfimi yerine getüresin deyû fermânım olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere ‘amel idüb dahi işbu emr-i şerîifm vardığı gibi mezbûr Süleymanın kendüde mevcut olan akçasıyla tayîn olunan mübâşire koşub hesabı görilüb ahvâli malum-ı hümâyûnum olmak için Edreneye darsaâdetime irsâl ve ihzar idüb bir dürlü illet ve bahane ve avk ve tehirden bigâyet intiraz ve ictinab idüb vech-i meşrûh üzere olan emr-i şerîfi yerine getüresin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılâsın tahrîren fi el-yevmü’s-sadi ve’l-ışrin min cemâziye’l-ülâ sene erba’a ve mie ve elf

Be-makâm-ı Edrene el-mahrûsa

Sayfa 143/Belge 71

Mahkeme huzurunda öldürülen Âdem adlı kimsenin katillerinin yargılanıp haps edilmesine dair gönderilen buyruldu kaydı

Ayntâb kadısı faziletlü efendi zîde fazlihû ve yeniçeri serdarı zîde kadrihû inhâ olunur ki;

Ayntâb içinde mahkeme huzurunda hilâf-ı şer-i şerîf Âdem paralanub otuz yedi yerde mecrûh eyledikten sonra maktul-i mezbûrî katl eyleyenleri şer'le ve yeniçeri zabıtları ve serdar marifetiyle bi eyyi hâl ahz ve habs idüb tarafımıza ilam itmenüz bâbında buyruldu isdâr kılınmışdır vusûlünde gerekdir ki bu makûle fesada devletlü efendilerimizin rıza-yı şerîfleri yokdur imdi mezbûr katilleri ahz ve habs idüb tarafımıza ilam eylesiz ve bundan sonra bu makûle fesad ve şekavet itdirmekden ziyâde hazar eyleyüb buyrulduyla âmil olasız deyû buyruldu fi 22 sene 104 be-hatem hazret-i Ebu Beki Paşa vali-i Maraş halen

S.143/Belge 72

Ayntâb eyaleti vergi toplama yetkisinin İbrahim Ağa'ya verildiğine dair buyruldu kaydı

Şeriat-şîâr fazilet-visar Ayntâb kadısı efendi zîde fazlihû ba'de't-tahiyâtü's-safiyât inhâ olunur ki;

Halen kıbel-i şehriyariden işbu bin yüz dört senesinin recebi guresinden Ayntâb ma'a eyaleti tevcîh ve inayet-i buyruldu tarafımızdan zabt ve rabt ve vâki olan mahsûlât ve rûsûmât ve cürüm ve cinayet ahz ve kabz itmek için iltizamına kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân İbrahim Ağa zîde kadrihû tâlib ve râğıb olmağın deruhde olunub zabtçün işbu buyruldu tahrîr ve isdâr olundu gerekdir ki sene-i merkûmede tarafımıza aid ve raci olan sancağ-ı mezbûrûn tevabii vâki mahsûlât sayfi ve... ve surumat ve cürüm ve cinayet ve sâyir muted-ı kadîm üzre olagelmişleri ahz ve kabz ve rabt itdirüb min ba'de seneyn-i sâbıkadan ziyâde talebiyle fukaraya zul ve teaddiden ve hilâf-ı şer ve kanun bir ferde iş itdirmeyüb ve taraf-ı âhardan bir ferdi dahl ve ta'arruz itdirmeyüb müceb-i buyruldu ile âmil olasız deyû buyruldu fi gurre-i ba sene 1104

S.143/Belge 73

Kilis... mezasına mutasarrıf olan Amâ Bektaş'ın vefatı üzerine mutasarrıflığın Yekdest Kasım'a verildiğine dair berât kaydı

Nişân-ı şerîf-iâli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki;

Hâlen taht-ı âli baht üzre cûlus-ı hümâyûnum vâki olub umûmen tecdîd-i berât fermânım olmağın ihtisab mukata'âsı malından hazinemânde olan yevmi dört akça ulufesi bedeli Ayntâb dimos mukata'âsı tevabiinden kilis... mezasına mutasarrıf olan Amâ Bektaş fevt olub yeri hâli olmağla işbu râfi-i tevkî-i refiü's-şân-ı hâkânî Yekdest Kasım kâr ü kesbe kâdir olmayub dahi mazur olmağla tevcîh olunub berât-ı şerîfim vir ilme k ricasına Ayntâb kazası naibi Mevlânâ Abdüsselam zîde ilmihû 'arz itmekle fevti vâki ise mûmi-ileyhin 'arzi ile bin doksan dokuz rebû'l-âhîrinin yigirmi dördüncü günü tarihiyle müverrah virilenruûs-ı hümâyûnum mücebince tevcîh olunub halen yedinde olan atîk berâtın getürüb

tecdîd rica itmeğin hakkında mezîd-i inayet-i padişâhânem zuhura getürüb atîk berâtı mûcebince bin yüz iki ramazan-ı şerîfinin altıncı gününden müceddeden bu berât-ı hümâyûnı virdüm ve buyurdum ki mezbûr Yekdest Kasım varub mezraa-i mezbûreye kadîmden mutasarrıf olanlar ne minvâl olagelmişler ise mezbûr dahi o minvâl üzere kemâkân mutasarrıf ola ol bâbda taraf-ı âhardan bir ferd mani ve müzâhim olmayub dahl vce ta'arruz kılmayalar şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî el-yevmü's-samin ve'l-ı'şrin cemâziye'l-âhire sene erba'a ve mi eve lf kayd fî 16 Receb sene 104

Be-makâm-ı Edrene el-mahrûsa

S.144/Belge 74

Elbeğli Cemeati'nin Rakka bölgesine iskân ettirilmesi hakkında gönderilen buyruldu kaydı

Hâliyâ Ayntâbda mesned-nişîn şeriat-ı garrâ olan efendi zîde fazlihû ve mefâhirü'l-emâsîl ve'l-akrân mütesellimi ve ayan-ı vilayet ve sâyir iş erleri ve bi'l-cümle hamal ve silaha kâdir ahalilileriz siz inhâ olunur ki;

Bâ-hatt-ı hümâyûn şevket-makrûn ile Elbeğli cema'âti Rakka havalilerinde nehr-i belence üzerinde iskân olunmaları bâbında maliye tarafından mü'ekked ve meşdeded fermân-ı âlî sâdır olmağla cema'ât-i mezkûr sürülüb memur oldukları mahalle iskân itdir ilme k hususuna tarafımızdan Kilis voyvodası olan kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekârim Hüseyin Ağa zîde mecdihû tayîn olunmuşdur cema'ât-i mezbûre kalkub mahalli ile memur oldukları mahalle iskâna gîtmeye muhalefet iderler ise tarafından sizlere âdemi geldikde cümleünüz ale'l-umûm kalkub mûmi-ileyh ile ma'an durub mezkûrları kaldırub ber-mûceb-i hatt-ı hümâyûn sürmekte ihtimam eylemeniz için buyruldu tahrîr olunub gönderilmişdir vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere mûmi-ileyhe tarafından âdemi geldikde cümle hamel-i silaha kâdir olan piyade ve süvari ile ale'l-umûm kalkub cema'ât-i mezkûre bir gün evvel yerlerinden kaldırub bâ hatt-ı hümâyûn memur oldukları mahalle iskâna sürmekte her biriniz imdad ve îânet idüb hizmet-i padişâhide ihtimam eyleyesiz mûceb-i buyruldu ile âmil olub hilâfına cevaz göstermeyesiz deyû buyruldu fî 26 ma sene 1104

Mutâbıku'l-aslühü'l-mahtum nemekahu'l-fakîr ilehi teâlâ Abdurrahman el-kadı-i bi medîne-i Kilis ğufira lehu

S.144/Belge 75

Elbeğli cemeatinin Rakka'ya iskanları hususunda Ayntâb'daki devlet görevlilerinin hazır olmaları hakkında gönderilen buyruldu kaydı

Fahrü'l-akrân Ayntâbın devletlülere ve sâyir iş erlerisiz el-mükerrem inhâ olunur ki;

Halen fermân-ı âlî ve Hüseyin Paşa hazretlerinin buyruldu ile Elbeğli cema'âtinin Rakkaya iskân olmaları için tayîn olduğumuz ecilden bizim ile ma'a ... için sizlere hitaben buyruldu vârid olmağla sûretin ihrac idüb irsâl olunmuşdur vusûlünde haberdar ve âgâh olub cümle silaha kâdir olanları hazır ve müheyya eyleyesiz bundan sonra dahi mektubum

vardıkda ale'l-umûm buyruldı ve hatt-ı hümâyûn mücebince gelüb bize mülaki olasız vesselam

El-fakîr Hüseyin Voyvoda-i Kilis Halen

S.144/Belge 76

Yevmiye defteri nedeniyle üç günlük erzak temin edilmesi hususunda gönderilen buyruldu kaydı

Kıdvetü'n-nüvvân ve'l-müteşerriîn Medîne-i Ayntâbda naibü's-şeriat olan efendi zîde ilmihû ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân yeniçeri serdarı ve ayan-ı vilayetin iş erleri zîde kadrihûm inhâ olunur ki;

Bâ fermân-ı âlî ol tarafa varılmak lâzım gelmekle yevmiye defteri mücebince üç günlük zâhire tedariki hazır ve amade eylemeniz bâbında buyruğları tahrîr ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân ağa zîde kadrihû gönderilmiştir vusûlünde gerekdir ki ağa-yı mûmi-ileyhin yedinde olan yevmiye defteri mücebince kifayet mikdarı üç günlük zâhire tedarik ve hazır ve amade eyleyesiz inşaalahu teâlâ nezdimizde zâhire için usret çekdirmeyüb müceb-i buyruldı ile ameil eyleyesiz deyû buyruldı fî 23 d sene 104

S.145/Belge 77

Askerlerin sefer için hazır halde tutulması hakkında gönderilen fermân kaydı

Emr-i şerîfim mücebince 'amel olunub hilâfından hazar idesiz ihmal ve müsamaha mesmû olmaya sonra siz bilürsüz sûret-i hatt-ı şerîf-i âli şândır

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm meâdinü'l-fezâil ve'l-keâm Edreneden Anadolunun sağ kolu nihayeti Halebe varınca üzerinde vâki olan kadılar zîde fazlihû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân zikr olunan kazalarda vâki kethüdayerleri zîde fazlihû tevkî-i refî-i hümâyûn vâsil olıcak malum ola ki;

A'dâ-yı din ve küffâr-ı düzah karin el-keferetü millet-i vahide muhtevası üzre birbirlerine teavün ve tezahür ile memâlik-i İslamiyeden bazı bilâda müstevli olmağla ila-i kelime-i din def-i muzırrat-ı muharibîn için işbu sene-i mübâreke sefer-i hümâyûn nusret-makrûnum mukarrer ve muhakkak olub illâ kademe fe illa kademe bu vakitte cihada kudreti olan âmme-i mü'minîn ve kâffe-i muvahhidîn üzerlerine gazâ f'arz-ı ayn olub bâ husus harbi kefere bilâd-ı İslamiyeden bazı beldeye müstevli olmağla kefere-i mezbûre ile mukabele ve mukateleye memur olan tayfadan bazı ita'âtden imtisal itmeyüb bilâ özr-i şer'i... ol gitmeyenler ism-i azim ile amim olub dünyada tazir-i şedîd olunur ve âhiretde mazhar-ı eşedd-i ukûbât-ı ilâhiye müstehak olurlar deyû fetva-yı şerîfe virilüb ve altı bölük halkı muharebîn ile mukatele için tayîn olunmuş devlet muvazzaf kullarından olmağla sefer-i hümâyûn nusret-makrûnuma memur ve nevrûz-ı firûzda alâ eyyi hâl Edrene sahrasında ordu-yı hümâyûnumda... nusret-i eserde mevcut bulunmaları bâbında fermân-ı âlî şadım sâdır olmağla sipah ve silahdar çavuşlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân ve zîde kadrihûmâ sürici tayîn ve ber-vech-i ta'cil irsâl olunmuşlardır siz ki kethüdayerleri ve siz vusûlünde gerekdir

ki... olan mahallerde fetva-yı şerîfe ve fermân-ı şerîfimin mazmûnı saâdet-makrûnı ilâ ve işâat ve cümle yoldaşlarınızı haber ve âgâh idüb ihyâ-yı din-i mübin ve ibkâ-i şeriat-ı seyyid-i fahrü'l-mürselin için dâmen-i gayreti dermeyân idüb şimdiden tertib-i esliha-i harb ve tekmil-i âlât-ı darb ile tekayyüd ve ihtimam ve birbiriniz taht-ı hükümetinizde olan yoldaşlarınız hazır ve âmâde idüb inşâallâhu teâlâ vakt-ü zamanıyla cümle yoldaşlarınız ile ma'a esna-yı tarîkde meks ü ârâm eylemeyüb memur olduğunuz üzre nevrus-ı firuzda Edrene sahrasında Cenâb-ı Resul-i Ekrem sallallâhu teâlâ aleyhi vesellem hazretlerinin liva-i şerîfleri sayesinde mevcut bulunmağa ikdam eyleyesiz ve siz ki altı bölük halkısız bu sene-i mübâreke de musammem olan gazve-i hümâyûn ve cihad-ı meymûneme sâyir senelerden ziyâde asker tedariki fermânım olub ve siz bu husus için mavzu kul tayfasından olub bi sene-i mübâreke de her vechle gayret ve hamiiyet memur olmağla virilen fetva-yı şerîfe mücebince sâdır olan fermân-ı şerîfimin mazmûn-ı münîfinden birbirinizi haberdar eyleyüb ve şimdiden hazır ve âmâde olub inşâallâhu'r-rahman vakt-ü zamanıyla hareket ve kethüda yerlerinizle ma'a mükemmel silah ve besat ile memur olduğunuz vakitte Edrene sahrasında ma'a asker nusret eserinde mevcut ve seyl-i gazve-i cihadda mechud ile tahsil-i saâdetdârına ihtimam eyleyüb 'adem-i ita'ât ve... herbiriniz ihtirâz ve ictinab eyleyesiz siz ki kethüda irlersiz şöyle ki bu bâbda virilen fetva-yı şerîfe ve fermân-ı şerîfimin mazmûn-ı münîfi ilan ve işaatta ve yoldaşlarınızı haberdar eyleyüb sebil-i cihada techizde vakt-ü zamanıyla ihrac idüb mahall-i merkûmda gelüb mevcut bulunmayub bu emr-i celil ve hatırda tekâsül ve taksir ve yoldaşlarınızdan bir nefer müsamaha idüb hîn-i hareketinizde gerüye kalmalarına müsade eylemeyesiz hakkınızdan gelünür ve siz ki altı bölük halkısız bu vakti sâyir mahalle kıyas ile... her kim bu sene-i mübâreke de memur olduğu gazve-i hümâyûnuma gelmeyüb 'adem-i ita'ât ve rızâ-yı ilâhiye muhalefet vaz ü hareket ider ise virilen fetva-yı şerîfe mücebince iyâzü billâh-i teâlâ âhiretde eşedd-i ukûbât-ı ilâhiyeye mazhar olmağla müstehak olduğundan ma'dâ bundan sonra taraf-ı devlet-i aliyyemden müfettişler tayîn olunub ol makûleleri oldukları mahallerde fetva-yı şerîfe mücebince haklarında tertib-i ceza olması mukarrerdır b ilme dik ve âgâh olmadık dimeyesiz

Tıbıka aslehü'l-mutâ nemekahü'l-fakîr ileyhi sübhâne Abdurrahman el-kâdı-ı be-medîne-i Kilis ğufire lehû

S. 146 Belge 77'nin devamı

Encâmkâri mülâhaza idüb âna göre hareket ve hilâfından bi gâyet ihtirâz ve ictinab eyleyesiz ve siz ki süricilersiz tam-ı hama düşüb mücerred celb-i emvâl için ihracına memur olduğunuz altı bölük halkını tenbih ve tekid ve vakt-ü zamanıyla ihracda sizin dahi tekâsülünüz istima olunur ise gedikleriniz ahara virildiğiyle ikitifa olunmayub mazhar-ı atab olmanız mukarrerdır âna göre mülâhaza eyleyesiz deyû ağaşarı tarafından mühürlü mektub vir ilme kle mücebince 'amel olunmak bâbında fermân-ı âlî şânım sâdır olunmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celilü'ş-şânım ve ağaları

tarafından virilen mühürlü mektub mücebince ‘amel idüb min ba’de hilâfına cevaz ve rıza göstermeyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe itimad kılasız tahrîren fî evâsıt-ı cemâziye’l-ûlâ sene erba’a ve mie ve elf

Be-makâm-ı Edrene el-mahrûsa

S. 146/Belge 78

Askerlerin sefer için zamanında Edirne’de bulunmaları hakkında gönderilen buyruldu kaydı

Şeriat-şîâr Ayntâb kadısı faziletlü efendi zîde fazlihû ve ol cânibde yeniçeri serdarı ve cümle yeniçeriler üzerlerine serdar olan Hacı Hasan Ağa ve sâyir ihtiyarları ve yoldaşlarız zîde kadrihûm inhâ olunur ki;

Halen ol cânibde ihracı fermânım buyrulan dergâh-ı ali yeniçerilerinin sâdır olan emr-i ali mücebince nevrûz-ı firûzda Edrene sahrasında mevcut bulunub isbat-ı vücud bulmaları lâzım ve mühimm-i din ü devletden olmağla buyruldu tahrîr ve isdâr ve irsâl kılınmışdır vusûlünde gerekdr ki ber-müceb-i emr-i ali dellaları nida itdirüb tavâif-i mezbure bir gün mukaddem ve bir sa’at akdem ber-vech-i istical bayrakların açdurub serdarları ile ma’a n taraf-ı devlete irsâl ve isalde her biriniz kemal-i mertebe takayyüd ve ihtimam eyleyüb şöyleki bundan böyle yine Ayntâb içinde sakin olub memur oldukaları üzre bir gün evvel kalkub gitmeyüb meks ü aram eyledikleri mesmû olunur ise mu’atab ve mesul olmaları emr-i mukarrer bilüb cevabları mesmû olunmaz âna göre malumunuz olub müceb-i buyruldu ile âmil olar deyû buyruldu fî 8 Receb sene 104 be-hatem Hazret-i Ebu Bekr Paşa Vali-i Maraş

S. 146/Belge 79

Şehreküstü mahallesi Abdülcelil Medrese’sinin Müderrisi Mevlana Osman’ın yerine usulsüzce göreve gelen Ali’nin yerine Mevlana Osman’ın görevlendirilmesine dair berât kaydı

Nişân-ı şerîf-iâli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki;

Ayntâb’da vâki Şehreküsti Mahallesinde Mehmed Efendi ibni Abdülcelil Medresesinin yevmi on dört akça vazife ile müderrisi olan işbu râfi-i tevkî-i refiü’ş-şân-ı şehriyari kıdvetü’l-ulemâi’l-muhakkıkîn umdetü’s-sâdâtü’l-müdakkıkîn Mevlânâ Müftizade Osman zîde ilme hû ve zîde fazlihû fuzeladan olub medrese-i mezbûrede uluma fûnun-ı şitâ ile tedris ve ifade-i ulum-ı nafia izere iken bunda akden tedris iddasında olub tedrisden ve Anadolu muhasebesinden kaydı ref’ olunan Ali bir tarikle berât itdirüb mûmi-ileyh Osman zîde ilme ye küllî hayf ve gadr itmekle yedinde olan ... meşrûh berâtı mücebince ibkâ ve mukarrer kılınub müceddeden berât-ı şerîfim vir ilme k bâbında inayet ricasına kıdvetü’n-nüvvab ve’l-müteşerriîn Ayntâb kazasında naibü’ş-şer olan Mevlânâ Hacı Receb zîde ilemlu ve zîde fazlihûye ibkâ ve mukarrer kılınmak ricasına alemü’l-ulemâil mütebahhirîn bi’l-fiil

şeyhül eslamım Feyzullah edâmallâhu teâlâ fezâilihû işsaret itmeleriyle işaretleri mucibince bu berât-ı hümâyûnı virdüm ve buyurdum ki mevlânâ-yı mûmi-ileyh varub fermân mezbûrede vech-i meşrûh üzre müderris olub eda-i hizmet eyledikten sonra tayîn olunan yevmi on dört akça vazifesi evkâf-ı mezbûre mahsulünden mütevellîsi yedinden alub mutasarrıf ola ol bâbda ref' olunan mezbûr Ali ve taraf-ı âhardan bir ferd mani olmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren el-yevmi's-sâdis ve'l-'ışrin şehr-i rebû'l-ahir sene erba'a ve mie ve elf kayd fî 12 Receb sene 104

Be-makâm-ı Edrene el-mahrûsa

S. 146/Belge 80

Dülük Baba mevkisinin Aşar ve Rüsûm vergisi ile Mahsulatından Şeyh Abdülkâdir Geylani tarikatına bağışlanan miktarın Hacı Şaban tarafından toplanacağına dair buyruldu kaydı

Medîne-i Ayntâb tevabiinden Dülük baba imamı ve ihtiyarları el-mükerremûn inhâ olunur ki;

Karye-i merkûmenin aşar-ı şer'îye ve rüsûm-ı örfiye ve sâyir cüz'î ve küllî aid olan mahsuli kutbü'l-ârifin ve fahrü'l-vâsılın ve seddü's-sâlikîn el-mansur-i bi'n-nüzzâr el-melikü'l-hakku'l-mübîn merhum Şeyh Abdülkâdir el-Geylani kâddise sırrahü'l-azîzin tarikat-ı aliyyelerine intisab iden sultan-ı Dervişân taamiyesi için sadaka ve ihsan olunan mütebbeyin tuğrâ-yı garrâyı sultânî ile mahallî berât-ı şerîf-i âli şân ile mutasarrıf eş-şeyh Abdurahman Efendi tarafından vekâlet ve velayetimiz hasebiyle karye-i merkûmenin işbu bin yüz dört senesi martı mahsulini taşır ve sâyir cüz'î ve küllî avayid ve rüsûmatını zabtıçün işbu hafizü't-temessük el-hâc Şaban ikiyüz gurusu deruhde ve iltizam olunmağın gerekdir ki sene-i mezbûrede hasıl olan mahsûlât ve rüsûmatı merkûm el-hâc Şaban zabt ve rabt itdirüb ahar kimesneye müdahale itdirmeyesiz hurire fî et-tarihi'l-mezbûre

El-fakîr el-hâc ...

S.147/Belge 81

Nurvane ve Telbaşer köylerine ait geliri hesabında bulunduran Ahizade Mehmed'in vefatı üzerine mukataa gelirinin Mustafa ve Yusuf'a verildiğine dair berât kaydı

Nişân-ı şerîf-iâli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki;

Kıdvetü'n-nüvvâb ve'l-müteşerriîn Ayntâb naibi mevlânâ el-hâc Receb zîde ilme hû Edrenede divan-ı hümâyûnuma 'arz gönderüb dimos-ı Ayntâb mukata'ası na tabi Nurvane ve Telbaşer nam karye tevabileriyle Ahizade Mehmedin uhdesinde olub fevt olmağla sulbî oğulları işbu râfiân-ı tevkî-i refiü'ş-şân-ı hâkânî kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mustafa ve Yusuf zîde kadrihûm âya deruhde ve berât-ı şerîfim vir ilme k rica itmeğın hazîne-i âmiremde mahfuz olan baş muhasebe defterlerine nazar olundukda Ayntâb

mukata'ası ndan ifraz olan karye-i Nurvane ve Telbaşer ma'a ... mukata'ası malı altmış üç bin iki yüz akça olub beher sene malın hazîne-i âmireme teslim eylemek üzre bin yüz dört senesi muharrem guresinden mezkûr Okcızâde Mehmedin üzerinde olduğu derkenâr olduğu derkenâr olunub 'arz olundukda mûcebince beher sene mâl-ı mîrîsin virmek üzre müteveffâyı mezbûrûn iki oğluna tevcîh olunmak fermânım olmağın hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhûra getirüb bin yüz dört cemâziye'l-evvelinin yigirmi dördüncü gününden bu berât-ı hümâyûn saâdet-makrûnı virdüm ve buyurdum ki mezbûrân Mustafa Mustafa ve Yusuf zîde kadrihûm â mukataa-i mezbûreyi babaları fevtinden bin yüz dört muharremi guresinden zabt ve tasarruf idüb ve senede mâl-ı mîrîsi olan altmış üç bin iki yüz akçayı beher sene hazîne-i âmireme teslim ve yedine rûznâmçe alub ve sene ahirinde muhasebesin görüb ve yedinde sûret-i muhasebe oldukca taraf-ı âhardan bir ferd dahl ve ta'arruz kılmayub mani ve müzâhim olmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fi el-vevmü's-sâlis ve'l-ısrîn min şehr-i cemâziye'l-ülâ sene erba'a ve mie ve elf

Be-makâm-ı Edrene el-mahrûsa

S.147/Belge 82

Kararesul mezrası tımar mutasarrıfı olan Kasım'ın vefatı üzerinde yerine İbrahim'in tımar mutasarrıf olduğuna dair berât kaydı

Nişân-ı şerîf-iâli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki;

Çün inâyetü'l-aliyyetü'l-mikdar-ı şâhâne ve avârif-i seniyyetü'l-asâr-ı padişâhânem ibad-ı halisü'l-itikad inayet makâmından müstehak irtifa-ı şân ve mestuceb-i itila-yı mekan olanlar baında mebzûl ve masruf ve bîderîğ ve matuf olmak levazım-ı merasim kâmkârı ve cihandâri der-binaen aleyh zalike orta boylu ela gözlü açık kaşlı râfi-i tevkî-i refîü's-şân-ı hâkânî kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân İbrahim zîde kadrihû dergâh-ı muallâma gelüb bundan akdem yararlığı 'arz olundukda ibtidadan yigirmi bin akça ze'amete ve bina akça terakkiye emr-i şerîfim virilüb Ayntâb sancağında ve nahiyesinde Mezraa-i Kararesul ve gayrıdan yigirmi bin akça ze'amete mutasarrıf olan Kasım fevt olub ze'ameti mahlûl olmağla kendüye vir ilme k bâbında inayet rica itmeğın ze'ameti olduğu sancakda sakin olub alaybeğisi bayrağı altında sefere eşmek şartıyla tevcîh olunmağıçün sene erba'a ve mie ve elf rebîü'l-âhirinin yigirmi üçüncü günü hükmi-i şerîfim virildikden sonra tezkeresi ihrac olunmak fermânım olmağın zikr olunan yigirmi bin akça ze'ameti vech-i meşrûh üzre müteveffâyı mezkûr Kasım tahvilinden ibtidâ ve terakisi bedeli mûmi-ileyh İbrahim zîde kadrihûye tevcîh olunub dergâh-ı muallâmdan layık ve evlâ ve sezâvâr görilüb virdüm ki zikr olunur

.....

Sayfa 148 Belge 82'nin devamı

ve buyurdum ki;

Ba'de'l-yevm taht-ı yedinde olub tasarruf kılub şöyleki vazâyif-i hidemât-ı mebrûre mevfûr ve mesâi-i meşkûre asâkir-i mansûre der-mûceb-i defter-i hâkânî bî kusur-ı merî ve mü'eddî kıla ve ze'ametın halk mûmi-ileyhi subaşı bilüb subaşılığa müteallik umûrda müraccatı mûmi-ileyhe idelim ol bâbda hiç ehad mani olmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tarih-i zuhriye tahrîren fî 24 şehr-i rebû'l-âhir sene erba'a ve mie ve elf kayd fî el-yevmü'l-hamis işrin min recebü'l-ferd sene 164

Be-makâm-ı Edrene el-mahrûsa

S.148/Belge 83

Askerlerin sefere katılmak üzere bir an önce harekete geçirilmesine dair gönderilen buyruldu kaydı

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ayntâb serdarı zîde kadrihû inhâ olunur ki;

Sizin nevrus-ı sultânîye varub Edrene sahrasında mevcut bulunmanız için mü'e'ked fermân-ı âlî sâdır olub bu ana dek hareket itmeyüb halen yerlerinizde olduğunuzdan bir an avk ve tehir itmeyüb bayrağın çıkarub memur olduğunuz mahalle azimet eylemek bâbında buyruldu tahrîr ve isdâr olundu vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzre avk ve tehir itmeyüb vardığı gibi bayrağın alub neferâtıma görülmeyüb acele üzre memur olduğun üzre mahalle-i mezkûreye irişmek üzre ... ve revan olan inşâallâhu teâlâ üç dört güne dek o taraflara varmamız mukarrerdir vardığımızda bayrağı ile gitmeyüb kerü kalanları mûceb-i fermân-ı âlî cezaları virilür âna göre hareket idüb mûceb-i buyruldu ile amel olub hilâfına cevaz göstermeyesiz deyû buyruldu fî 15 Receb sene 104

Be-hatem Hüseyin Paşa

S.148/Belge 84

Rakka bölgesine iskân edilen halk arasından firar edenlerin yakalanıp cezalandırılması hakkında gönderilen buyruldu kaydı

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimi zîde kadrihû inhâ olunur ki;

Ber-mûceb-i fermân-ı hümâyûn saâdet-makrûn Rakka havalilerinde tahrîr ve iskân olunan tavâif-i Türkman ve Ekrâddan bazıları mahall-i iskândan firar idüb Ayntâbda ve kuralarında kendülerin ihtifâ idenler ve bu taraftan firar idüb semtinize varanları bir hoş gereğı gibi teftiş ve tefahhus idüb bi eyyi hâl ele getirüb malların yağma ve başların kesüb tarafımıza irsâl eylemek bâbında buyruldu isdâr olunub irsâl olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzre mahall-i iskândan firar idüb Ayntâbda ve kuralarında kendülerin bir tarikle ihtifâ ve semtinize varanları bi eyyi vech-i kân ele getirüb malların yağma ve başların kesüb tarafımıza irsâl eylemede mecd ü sâî idüb husus-ı mezbûrda müsamaha ile semtinizden bir an iskân adı geçdüğü istima olunur ise mesul ve mu'atab olmanı mukarrer bilüb âna göre hareket ber-mûceb-i buyruldu âmil olasız deyû buyruldu fî 15 Receb sene 1104

Bâ hatem Hüseyin Paşa Vali-i Rakka

S.149/Belge 85

Nakibül Eşrâf kaymakamının gelinceye kadar Seyyid Abdullah Efendi'nin kaymakam olmasına dair buyruldu kaydı

Hâliyâ Ayntâbda mesned-nişân şeriat-ı garrâ olan faziletli efendi zîde fezâilihûhu inhâ olunur ki;

Vilayetin ulema ve sulehâ ve sâdât-ı kirâmı tarafımıza gelüb taht-ı kazanızda vâki sâdât üzerine nakib kaymakâmlığı Asitaneden gelinceye değin işbu dârende-i huruf kıdvetü's-sâdâtü'l-kirâm es-seyyid Abdullah Efendi zîde şerefihûsâdât-ı kirâm üzerine kaymakâm nasb ve tayîn olmasın münasib görüb kıbel-i şerden dahi yedinde mürâsele vir ilme ğin mücebince tarafımızdan buyruldu iltimas olunmağla zabt itdir ilme k babında tahrîr olunub virilmiştir vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzre mûmi-ileyhe es-seyyid Abdullah Efendi cümle sâdât üzerine nakib ve kaymakâm idüb Asitane... gelince zabt itdirdesiz deyû buyruldu fî 17 Receb sene 104

S.149/Belge 86

Başbuğ Hasan Ağa gelinceye kadar sefere katılmak üzere belirlenen askerlerin hazır bulunması hakkında gönderilen buyruldu kaydı

Hâliyâ Ayntâbda dergâh-ı muallâ yeniçeri serdarı olan Davud Ağa zîde kadrihû inhâ olunur ki;

Fermân-ı şerîf ile cümle üzerine baş ve buğ tayîn buyrulan el-hâc Hasan Ağa zîde kadrihû gelince tahrîr olunan süvari serdengeçdiler ve piyade yeniçerileri zabt ve rabt idüb kimesneye rencîde itdirmeyüb şekavet üzre olanları haklarından gelüb zabt eylemek babından buyruldu tahrir olunub sana gönderilmiştir vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzre Hacı Hasan Ağa gelince cümle üzerine sen baş ve buğ olub süvari serdengeçdileri ve sâyir piyade yeniçerileri gereği gibi zabt idüb kimesneye te'addi itdirmeyesin bundan sonra ihmal ve müsamaha idüb tavâif-i mezbûrı zabt eyleyüb kimesneye te'addive rencîde iderler ise nedamet müşahadesinde olub müceb-i buyruldu ile âmil olasın deyû buyruldu fî 19 Receb sene 104

Bâ hatem Hüseyin Paşa

S.149/Belge 87

Telbaşer nahiyesine bağlı Seylan köyü Mescidi'nin İmamı olmadığından Mehmed Halife'nin İmam olarak atanmasına dair berât kaydı

Nişân-ı şerîf-iâli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki;

Ayntâb kazasına tabi Telbaşer nahiyesinde Seylan nam karyede vâki mescid-i şerîfin imamı olmayub imam lâzım ve mühimm olmağın erbâb-ı istihkakdan işbu râfi-i tevkî-i refiü's-şânî hâkânî Mehmed Halife her vechle layık ve mahall ve müstehak olmağın tevcîh-i berât-ı şerîf-i hümayûnum vir ilme k kendü 'arz-ı hâli mücebince istidâ-yı inayet rica

eylemek vâki ise sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnı virdüm ve buyurudm ki varub mezbûr Mehmed Halife ba'de'l-yevm zikr olunan mescid-i şerîfde imam olub hidmet-i lâzimesin merî ve mü'eddî kıldıktan sonra yevmi bir akça ile mutasarrıf olub vâkıfın ruhı ve devam-i ömr ü devletimçün duaya müdâvemet göstere ol bâbda taraf-ı âhardan bir fer mani ve müzâhim olmayub asla dahl ve ta'arruz kılmayalar şöyle bilüb alâmet-i şerife itimad kılalar tahrîren fî el-yevmü'l-hamis şehr-i cemâziye'l-âhir sene selâse ve mie ve elf

Nahiye-i Telbaşer der-liva-i Ayntâb

Be-makâm-ı Edrene el-mahrûsa

Ahmed an tahvil-i Musa el-müteveffâ Karacaviran tabi 16000

S.149/Belge 88

Telbaşer nahiyesine bağlı Karacaviran köyü timar mutasarrıfı Musa ve oğlu Musa'nın vefatı üzerine tımarın Ahmed'e mutasarrıf kılındığına dair berât kaydı

Ayntâb sancağında Telbaşer nahiyesinde Karacaviran nam karye ve gayrıdan ... akça timara babası Musa fevtinden tahvil hükmi ile mutasarrıf olan diğeri Musa berâtı müyesser olmadan fevt olub timarı mahlûl olduğın erbâb-ı istihkakdan boylu gözlü kaşlu Ahmed bendeleri için mahall ve müstehak der-liva-i mezbûr alaybeğisi Kasım zîde kadrihû ilama eylemekle sancağında sakin olub alaybeğisi bayrağı altında sefere eşmek şartıya erba'a ve miete ve elf Recebinin on yedinci gününden tahcil mektubı vir ilme kle zikr olunan ... akça timar vech-i meşrûh üzre babası Musa fevtinden tahvil hükmi ile mutasarrıf olan diğeri Musa tahvilinden merkûm Ahmed bendelerine tevcîh olunub berât-ı âli şân sadaka ve ihsan buyrulmak ricasına tezkere-i bendegi birle der-devlet-medâra 'arz olundu bâki fermân dergâh-ı muallâ ve bargâh-ı alânındır tahrîren fî 17 şehr-i recebü'l-ferd sene erba'a ve mie ve elf

Bende-i Ebu Bekr mîr-i mîrân-ı Maraş

S.150/Belge 89

Anadolu'nun orta kolunda bulunan Kazalar ve Kasabalardaki topçu, cebeci ve yeniçeri askerlerinin sefer için hazır tutulmasına dair gönderilen fermân kaydı

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm meâdinü'l-fezâil ve'l-keâm Anadolu'nun orta kolunda vâki olan kadılar zîde fazlihû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân zikr olunan kazalarda vâki yeniçeri serdarları ve ocak ihtiyarları zîde kadrihû tevkî-i refî-i hümâyûn vâsil olıcak malum ola ki;

İnşâallâhu teâlâ işbu sâl-i meymenet iştimalde sefer-i hümâyûn nusret makrûnum mukarrer ve muhakkak teksir ve tevfir-i asâkir-i mansûre için takayyüd ve ihtimam ve ehemmi mühimmât-ı din ü devlet-i aliyyemden olub adâ-yı din-i küffar-ı duzah-ı karin el küfri millete vahide muhtevası üzre birbirlerine mu'avin ve tezahür ile memâlik-i İslamiyeden bazı bilâda müztevli olmağla ila-i kelime-i din ve def-i muzırrat-ı muharibin için illâ kademe fe illa kademe bu cihada kudreti olanlardan âmme-i müminin ve kâffe-i

muvaahhidin üzerine gaza f'arz-ı ayn olup ba husus taraf-ı hümâyûnumdan kefer-i mezbûre ile mukabele ve mukateleye memur olan tayfadan bazı ita'ât ve imtisal itmeyüb bila özrişer'i gitmeseler ol gitmeyenler ism-i azim ile âsim olup dünyada tazir-i şedîd olurlar ve âhiretde mazhar-ı ukûbât-ı ilâhiyeye müstehak olurlar deyû fetva-yı şerîfe vir ilme ğin siz ki mevlânâ-yı mûmi-ileyhimsiz taht-ı hükümetinizde vâki kasabat ve kurada sakın ve mukim ve misafir sahihü'l-esâmi ve esâmisi çalık yeniçeri ve korucu ve oturak ve tobcı ve cebeci ve kul oğlanlarından bir ferd kalmayub umûmen yerlerinde ihrac ve serdarları bayrağın açub önlerine düşüb nevrûz-ı firûzda Edrene sahrasında ordu-yı hümâyûn nusret makrûnumda isbat-ı vücud ve saye-i liva-i resul-i ekremde mevcut bulunmaları bâbında Fermân-ı âli şânım sâdir olmağın inşâallâhu teâlâ emr-i şerîfim her kangınızın taht-ı kazasına varub dahil olur ise mecma-ı nas olan mahallerde fetva-yı şerîfe ve fermân-ı münîfimin mazmûn-ı saâdet-makrûnunu ilan ve işaada ve cümle guzât-ı İslamı haber ve âgâh idüb ihya-yı din i mübin ve ika-ı şeriat-ı seniyye-i tavâif-i mezbûrûnı bi'l-cümle yerlerinden ihrac ve serdarlarının bayrağı altına cem' ve vakt-ü zamaniyla memur oldukları sefer-i hümâyûnumda mevcut bulunmaları için herbiriniz ikdam ve eda-yı fariza-i cihad ve kıyam ile tahsil-i saâdet-i dareyne bezl-i makdur eylesesiz ve siz ki serdarlarsız bu sene-i mübâreke musammem olan gazve-i meymun ve cihad-ı sâyir senelerden ziyâde asker tedariki fermânım olup ve sizler bu husus için mahsus ve mevzû kul tayfasından olup sizden bu sene-i mübâreke her vechle gayret ve hamiyet memul-i hümâyûnum olmağla virilen fetva-yı şerîfe mücebince sâdir olan fermân-ı âli şânımın mazmûn-ı münîfinden cümleiniz haberdar olup umûmen yoldaşlarınız ile maiyet ve mürafa'at ve bir gün mukaddem hareket ile bayraklarınız açub neferâtınızı cem' ve mükemmel ve müsellaah boylu tüfenkleriyle önlerine düşüb esna-yı tarîkde meks ü ârâm ve re'aya fukarasına rencîde ve remîde eylemeyüb ber vech-i müsaraada memur olduğunuz üzre nevrûz-ı firûzda Edrene sahrasında Resul-i hüda ve Habib-i Kebîr Yâ Hazret-i Muhammedü'l-Mustafa sallallâhu teâlâ aleyhi ve sellem hazretlerinin liva-i şerîfleri sayesinde mevcut bulunmağa ikdam-ı tam ve say-i ihtimam eylesesiz inşâallâhu teâlâ sahihiü'l-esâmi olanlar odasına esâmisi çalık olanlar tashih ve kul oğulları mücedde bedrgah ve korucu ve oturak olanlar dahi kanun-ı kadîm üzre memur oldukları Asitane-i Saâdetim muhafazasına ikamet idüb hizmet-i

Sayfa 151 Belge 89'un devamı

lâzimesinde mecd-ü sâi olanlar şöyle ki virilen fetva-yı şerîfe ve Fermân-ı âli şânımın mazmûn-ı münîfini ilan ve işaada ve cümle yoldaşlar ile ma'a n gelüb sebil-i cihadda mevcut bulunmayub bu emr-i celilde taksir ve tekâsül veyahud bir ferde müsamaha ve hin-i hareketinizde gerüye kalmalarında müsade eylemeğe ihtimaliniz olur ise 'adem-i ita'ât rızâlullâha muhalif hareket itmeniz ile el-iyâzü billâh-i teâlâ âhiretde eşedd-i ukûbât-ı ilâhiyeye mazhar olmağa müstehak olduğunuzdan ma'a dâ bundan sonra devlet-i aliyyem tarafından müfettişler tayîn olunub ol makulleri buldukları mahallerde fetva-yı şerîfe

mûcebince haklarında tertib-i ceza olunmasın mukarrer ve muhakkaktır b ilme dik ve âgâh olmadık dimeyesiz encamkâri mûlahaza idüb âna göre hareket ve hilâfından ihtirâz eyleyesiz ve sen ki süricilik hizmetine memur olan zîde kadresin tam-ı hama düşüb mücerred celb-i mal için ihracına memur olduğun tavâif-i mezbûrûndan bir serdar veklî çavuş ve mumcı ve serdar velhasıl bir nefer kalmak ihtimali olur ise senin dahi ‘adem-i tekayyüd ve tam-ı hamına h’amel olunmağla öZR ve cevabın mesmû-ı hümâyûnum olmayub gedikli ahara vir ilme kle iktifa olunmayub mazhar-ı atab olmak mukarrerdir âna göre mûlahaza idüb fetvâ-yı şerîfe mûcebince sâdır olan fermân-ı âli şânımın mazmûn-ı münîfiyle amel ve icrasında bezl-i kudret idüb hilâfından bi gâyet ictinab eyleyesin deyû bi’l-fiil dergâh-ı muallâm yeniçerilerim ağası olan düstûr-ı mükerrerrem müşîr-i müfehham nizâmü’l-âlem vezirim İsmail Paşa edâmallâhu iclale tarafından mühürlü mektub-ı şerîf vir ilme kle mûcebince ‘amel olunmak bâbında Fermân-ı âli şânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfimle dergâh-ı muallâm yeniçerileri ocağının gedüklülerinden umdetü’l-emâcid ve’l-ayan hâliyâ baş yaya başı olan Receb zîde mecdihû sürici tayîn ve vusûl buldukda sâdır olan fermân-ı celilü’lkadrim ve ağa-yı müşârü’n-ileyhe tarafından virilen mühürlü mektub mûcebince ‘amel idüb dahi min ba’de hilâfına rıza ve cevaz göstermeyesiz bu bâbda sâdır olan fermân-ı vacibü’l-ittibaimın mazmûn-ı münîfiyle âmil olasız şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılâsın tahrîren fî evâhir-i cemâziye’l-ülâ sene erba’a ve mie ve elf Tıbika aslehü’l-âlî bi’l-hattü’l-şerîf zîde el-fakîr-i ileyh-i sübhane Mehmed el-kadı be-medîne-i Kostantiniyye el-mahmiye ufiye anh Kayd fî el-yevmü’s-sânî min şabanü’l-muazzam

S.151/Belge 90

Elbeğli Cemaati’nin iskân edilecekleri bölgeye bir an önce gönderilmesine dair buyruldu kaydı

Mefâhirü’l-emasil ve’l-akrân Ayntâb mütesellimi ve ayanı zîde kadrihûm inhâ olunur ki;

Hâliyâ hatt-ı hümâyûn ile iskânı fermân buyrulan Elbeğli cema’âti bu âna değin memur oldukları mahalle gelmediklerinden nâşi buyruldu tahrîr ve isdâr olunmuştur vusûlünde gerekdir ki Ayntâbda öte tarafda olan kuralardan mikdar-ı h’amel ve sülaha kâdir piyade ve süvari tedarik idüb Kilis voyvodası kıdvetü’l-emâcid ve’l-ayan Hüseyin Ağa zîde mecdihûnun ... herbirinizi bezl-i makdur eyleyesin şöyleki bu hususa ihtimal ve müsamahanız olur ise ber-mûceb-i hatt-ı hümâyûn nedamet müşahede eyleyesiz deyû buyruldu. Fî 5 S sene 104

Be-hatem Hüseyin Paşa Vali-i Rakka

S.152/Belge 91

Seng-i Nakkaş mahallesinde Abacı Mescidi’nin imamı ve mütevellisi Abdullah’ın vefatı üzerine oğlu Abdullah’ın İmam ve İdareci olarak atandığına dair berât kaydı

Nişân-ı şerîf-iâli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki,

Medîne-i Ayntâbda vâki Seng-i Nakkaş Mahallesinde Abacı Mescid-i Şerîfnde vazife-i muayyesiyle imam ve mütevellîsi olan Abdullah nâm kimesne fevt olub yeri hali ve hidmeti mahlûl olmağın yerine erbâb-ı istihkakdan sulbî oğlı işbu râfi-i refî'ş-şân-ı hâkânî Ahmed Halife zîde salahdi her vechle mahlûl ve müstehak olmağın mezbûrûn mahlulünden vazife-i muayyenesiyle tevcîh olunub berât-ı şerîf-i âli şânım vir ilme k bâbında kadısı nâibi Mevlânâ Osman 'arz itmeğın fevt olduğı mukarrer ise sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnı virdüm ve buyurdum ki ba'de'l-yevm mezbûr zikr olunan mescid-i şerîfde fevt oldı babası mezbûrûn yerine imam ve mütevellîsi olub hidmet-i lâzimesin merî ve mü'eddî kıldıkdan sonra kadîmi mutasarrıf olanlar ne vechle mutasarrıf olagelmişler ise mezbûr dahi ol vechle vazife-i muayyenesiyle mutasarrıf olub vakıfın ruhı ve devam-ı ve ... devam-ı ömr ü devlet-rûz efdunum ediyesine müdâvemet ve mülâzemet göstere ol bâbda taraf-ı âhardan ferd mani ve dafi ve müzâhim olmayub mezbûra asla dahl ve ta'arruz kılmayalar şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî evâhir-i şehri-i rebû'l-evvel sene erba'a ve mie ve elf

Be-makâm-ı Edrene el-mahrûsa

S.152/Belge 92

Diyarbakır Eyâleti Valisi Vezir Mehmed Paşa'nın sefer için asker toplamakla görevlendirildiğine dair fermân kaydı

Düstûr-ı mükerrem müşîr-i müfehham nizâmü'l-âlem müdebbir-i umûrû'l-cumhur bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimü mihâmü'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib mümehhidü bünyânü'd-devlete ve'l-ikbâl meşîd-i erkânü's-saadete ve'l-iclâl el-mahfuf-i bi sunûfi avâtıfû'l-melikü'l-alâ Diyarbekir eyâletine mutasarrıf olan vezirim Mehmed Paşa edâmallâhu teâlâ iclâlihü tevkî-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcak malum ola ki;

İnşâallâhu teâlâ bi avnihi ve tabide ve hüsn-i tevfiğe ve Tesdîde binti Halisa ile alâ-i kelimetullâh el-müteâl ve istiâl-i rüsûm küfr-i ve dalâl için bu sâl-i meymen-i mâlde musammem olan gazve-i hümâyûnuma sâyir senelerden ziyâde iddet-i atâd ve kesret-i ahşâ ve ihbar iktizâ idüb işrâ ve küffâr ve kuccâr-ı duzah karar-ı teveccüh ve azimeti için fermân-ı hümâyûnum sâdır olmağın Anadolu ve Rumelinde vâki vüzerâ-yı izam ve mîr-i mîrân-ı kirâm ve ümerâ-i fihâm ve dergâh-ı muallâm müteferrikalari ve çavuşları ve divan-ı hümâyûnum defter-i hâkânî katibleri ve şakirdleri ve züemâ ve erbâb-ı timar ve altı bölük halkı ve ceng ve harbe kudreti olan sipahizâdeler sahihü'l-esâmi dergâh-ı muallâm yeniçerileri ve sebil-i din-i mübinde hidmeti sebkat idüb ve hin-i yoklamada esâmisi çalık olanlar ve korucu ve oturak ve kul oğulları ve cebeci ve tobcı ve sâyir tavâif-i askeri inşâallâhu teâlâ alâ eyyi hâl ol ... Edrene sahrasında ordu-yı hümâyûnuma mülhak-ı İslamiyeden bazı beldeye müstevli olmağla taraf-ı hümâyûnumdan kefer-i mezbûre ile mukabeleye memur olan tayfadan bazı ita'ât ve imtisal itmeyüb bilâ özr-i şerî

gitemeleriyle ism-i azim ile âsim olub dünyada tazir-i şedîd olunurlar âhiretde mazhar-ı eşedd-i ukûbât-ı ilâhiye olmağa müstehak olurlar deyû fetva-yı şerîfe vir ilme kle mücebince her tarafa evâmîr-i şerîfem gönderilüb tenbih-i hümâyûnum olmağla tavâif-i merkûm bir gün ve bir sa'at mukaddem evlerinden ihrac ve vakt-ü zamanıyla Edrene sahrasında ma'a sker-i nusret eserde îsâl olunmaları için takayyüd ve ihtimam ehemmi-i mühimmâtdan olub sen ki vezir-i müşârü'n-ileyhsin bu emr-i azimde sıdk ve hulus ile senden küllî hizmet memul-i hümâyûnum olmağla umûmen Anadolu'da asker ihracı tesyirine sen memur olmuşsundur imdi emr-i şerîfim

Sayfa 153 Belge 92'nin devamı

sana vardığı gibi tehir ve tevakkuf eylemeyüb kalkub ... ve yemîn ü yesârında vâki vech-i meşrûh üzere sefer-i hümâyûnuma memur olan vüzerâ-yı izâm ve mîr-i mîrân-ı kirâm ve ümerâ-yı fihâm ve sâyir tavâif-i askeriyeyi evlerinden ve yerlerinden ihrac ve evvel-i rabide ve ordu-yı hümâyûnum Edrene sahrasından hareket eylemezden mukaddem me asker nusret-eserimde mevcut bulunmak üzere tesyir iderek Kütahya ve Aydın ve Saruhan taraflarına değin gelüb bi'n-nefs varılması mümkün olan mahallere kendün varub hadd-i imkanda olmayan yerlere mutemed-aleyh ve müstakim ademler gönderilüb hasılı hizmet hitamına değin leyl-i nehar hâb-ı rahatı kendüne haram idüb ol tarafa gönderdiğin ademlerin ahvâlin ... ve kemal-i teyakkuz ve intibah ile hareket itdirüb göreyim seni bu emr-i mühimde melhûz-i hümâyûnuma muvafik hidemât-ı cemile vücuda getürmeğe bezl-i kudret ve sarf-ı mekinet eyleyüb ihraca tenbih için gönderdiğin ademlerden ve gayırdan vardığı mahallerde mürur ve ubur eyledikleri yerlerde kimesneden bir akça ve bir habbe olmağla tesyir-i asker emrinde müsamahadan ve hilâf-ı şer-i şerîf bir ferde teaddiden tevakkî ve inşâallâhu teâlâ hitam-ı hizmetinden sonra yine mansıbına varub zabt ü rabt-ı memâlik ve himâyeyi zabıt ve rağbet ve sâyir hidemât-ı aliyyemden bezl-i kudret eylemek bâbında Fermân-ı âli şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda sâdir olan fermân-ı celilü'l-kadrim mücebince 'amel idüb dahi sen ki vezir-i müşârü'n-ileyhsin emr-i şerîfim sana vardığı gibi tehir ve tevakkuf eylemeyüb kalkub hareket ve yemîn ü yesârında vâki vech-i meşrûh üzere sefer-i hümayuma memur olan vüzerâ-yı izâm ve mîr-i mîrân-ı kirâm ve ümerâ-i fihâm ve sâyir tavâif-i askeriyeyi evlerinden ve yerlerinden ihracı ve ol rabide ordu-yı hümâyûnum Edrene sahrasından hareket eylemezden mukaddem me asker nusret eserimde mevcut bulunmak üzere tesyir iderek Kütahya ve Aydın ve Saruhan taraflarına değin gelüb bi'n-nefs varılmak mümkün olan mahallere kendün varub hadd-i imkanda olmayan yerlere mutemed aleyh ve müstakim ademle gönderüb hasılı hizmet hitamına değin leyl ü nehar hâb-ı rahatı kendüne haram idüb ve etrafa gönderdiğin ademlerin ahvâlini ... ve kemal-i teyakkuz ve intibah ile hareket idüb göreyim seni bu emr-i mühimden melhuz-ı hümâyûnuma muvafik hidemât-ı cemile vücuda getürmeğe bezl-i kudret ve sarf-ı mekinet eyleyüb etrafa gönderdiğin ademlerden ve gayırdan bir şey vardıkları mahallerde ve mürur ve ubur

eyledikleri yerlede kimesneden bir akça ve bir habbe olmağla tesyir-i asker emrinde müsamaha ve hilâf-ı şer-i şerîf bir ferde teaddiden tevakki ve inşâallâhu teâlâ hitam-ı hizmetinden sonra yine mansıbına varub zabt ü rabt-ı memleket ve himâyet ve hıyanet rağbet ve sâyir-i hidemât-ı aliyyemde bezl-i kudret eyleyesin şöyleki gerek vüzerâ ve mîr-i mîrân ve ümerâ ve sâyirlerinden reyine muhalefet idenleri der-devlet-medarıma ilam ve sefer-i hümâyûnuma ittibaıma muhalefet sefer-i hümâyûnumdan kalkub evlerinde ve yerlerinde bulunanları ahz ve kurbet olan kal'ada habs ve ism ve resmleriyle yazub 'arz eyleyesin ki virilen fetva-yı şerîfe mücebince sonradan haklarından emr-i şerîfim ne vechle sâdır olur ise mazmûn-ı münîfi tenfiz ve icra eyleyesin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılasın tahrîren fî evâhir-i cemâziye'l-âhir sene erba'a ve mie ve elf

S.154/Belge 93

Bölgedeki asker sayımlarını yaparak mevcut olanların bir an önce Edirne'ye ulaşmalarını sağlamaları hususunda Ruha, Haleb, Adana, Konya ve İznik'e varıncaya kadar yol üzerindeki Kadılar, Ayanlar, Mütesellimler, Kethudayerleri, Yeniçeri Serdarları, Ayanlar ve İş erlerine gönderilen fermân kaydı

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm madinü'l-fazl ve'l-keâm Mevlânâ-yı Ruha ve Haleb ve Adana ve Konya ve sâyir İznik'e varınca yol üzerinde vâki olan kuzât efendileri zîde fezâilihûhum ve mefâhirü'l-emâcid ve'l-ayan vilayet-i mezbûrede elviye mütesellimleri zîde mecdihûm ve mefahirü'l-emâsil ve'l-akrân kethudayerleri ve yeniçeri serdarları ve sâyir ayan-ı vilayetin iş erleri zîde kadrihûm inhâ olunur ki;

İnşâallâhu teâlâ bi avnihi ve fazlihû ve Hüsn ve Tefrika binti Halisa ile ila-i kelime-i din ü def-i muzırrat-ı müsterekîn için işbu sâl-i meymenet ma'a de musammem olan gazve-i meymun ve cihad-ı hümâyûn sâyir senelerden ziyâde kesret-i cünûd ve... cübuş iktizâ idüb işrâr-ı küffâr ve füccâr-ı duzah karar... islamiyeden bir mahalle sû-i kâd ile hareket bî bereket eylemezden mukaddem askerin teveccüh ve azimetleri fermân olub ve umûmen Anadolu vâki vüzerâ-yı izâmım ve mîr-i mîrân-ı kirâm ve ümerâ-i fihâm ve dergâh-ı muallâm müteferrikaları ve çavuşları ve divan-ı hümâyûn ve defter-i hâkânî katibleri ve şakirdleri ve züemâ ve erbâb-ı timar ve altı bölük halkı ve ceng ve harbe kudreti olan sipahizâdeler ve sahihü'l-esâmi dergâh-ı muallâm yeniçerileri ve sebil-i din-i mübinde hizmeti sebkât idüb ve hîn-i yoklamada esâmisi çalık olanlar ve korucu ve oturak ve kuloğulları ve cebeci ve tobcı ve sâyir tavâif-i asker inşâallâhu teâlâ ala eyyi hâl evvel rabide Edrene sahrasında ordu-yı hümâyûna mülhak ve mülaki olmak üzre sefer-i hümâyûnuma memur olub bâ husus harbî keferi bilad-ı İslamiyeden bazı beldeye müstevli olmağla taraf-ı hümâyûn-ı şehriyariden keferi-i mezbûre ile mukabeleye memur olan tayfadan bazı ita'ât ve imtisal itmeyüb bilâ özr-i şerî gitmeseler ism-i azim ile âsim olub dünyada tazir-i şedîd olunurlar ve ahrette mazhar eşedd-i ukûbât-ı ilâhiye olmağa müstehak olurlar deyû fetva-yı şerîfe vir ilme kle mücebince tavâif-i merkûme bir gün evvel ve bir sa'at mukaddem

evlerinden ve yerlerinden ihrac ve vakt-ü zamanıyla Edrene sahrasında me asker nusret esere îsâl olunmaları ehem-i mühimmât-ı diniyeden olmağla o ecilden umûmen Anadolu'da vâki asker ihrac ve tesyirleri der-devlet-aliyye-i şehriyariden tarafımıza sipariş ve fermân-ı celilü's-şân vârid olmağla sûreti ihrac ve mucebince tarafımızdan buyruldu tahrîr ve isdâr ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân ağalarımızdan zîde kadrihû gönderilmiştir vusûlünde gerekdir ki sûret-i fermân-ı celilü's-şân beher kazada ahali-i vilayet muvâcehelerinde kır'aât ve sicilât ve tavâif-i merkûmundan olanlar Fermân-ı âli şân mücebince teveccüh ve azimetler için... itdirüb ve kemâ yenbağî tenbih ve te'kid eyleyesiz şöyleki fermân-ı celilü's-şân mücebince hareket ve azimet ihmal ve müsamaha ve tehir ve tevakkufa cevaz virilüb vakt-ü zamanıyla memur oldukları mahalde bulunmayacak olurlar ise inşâallâhu teâlâ hîn i vusûlümüzde eman ve zaman vir ilme yüb eşedd-i ukûbet ile haklarından gelinmeleri mukarrerdir ve muhakkak bilüb âna göre ihtirâz ve müceb-i buyruldu ile 'amel oluna deyû buyruldu fi 29 R sene 1104

Bâ-hatem Mehmed Paşa Vali-i Diyarbekir

S.155/Belge 94

Asker maaşlarının ödenmesi amacıyla, Maraş Eyâleti'ne ait 1692 yılı 25 bin kuruş ve 1690 yılından kalan 10, 30 ve 35 bin kuruşluk vergi miktarının toplanıp merkeze gönderilmesine dair fermân kaydı

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zülkadr ve'l-ihtiram sahibü'l-'izz ve'l-ihtişam el-muhtasss bi mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-alâ Maraş beylerbeyisi olan Ebu Bekr dame ikbalihû ve mefahirü'l-emâsil ve'l-akrân bin yüz üç senesine mahsub olmak üzere Maraş eyâletinde vâki züema ve erbâb-ı timar bedeliyesi tahsiline memur olan Alaybeğileri zîde kadrihûm tevkî-i refî-i hümâyûn vâsil olıcak malum ola ki;

Halen kapum kulları mevâcibler için ziyâde hazine tedariki lazım ve mühimm olmağla siz ki alaybeğiler ve bedel tahsiline memur olan mübâşirlersiz bin yüz üç senesi Maraş eyâletinde züema ve erbâb-ı timarın bedeliyesi malı yigirmi beşer bin esedî guruş ve yüz bir senesinde kûsür kalan on bin guruş ile ceman otuz ceman otuz beş bin guruş işbu emr-i şerîfim vardığı gibi alâ eyyi hâl tedarik sefer-i hümâyûnuma hareket olmazdan mukaddem der-saâdetime irsâl ve teslim-i hazine itdirüb yüz dört senesi bedeliyesi tahsili ... gönderilmiş olan siz meblağ-ı mezbûrı acelete sefer-i hümâyûnuma hareket olmazdan mukaddem irsâl ve teslim-i hazine eylemedüklerin halde yüz dört senesinde seferlü olmak üzere sen ki mîr-i mîrân-ı müşârû'n-ileyhsiz 'arz ve ilam eyleyesiz deyû fermânım olmuştur buyurdm ki vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel idüb dahi siz ki alaybeğiler ve bedeliye tahsiline memur olan mübâşirlersiz bin yüz üç senesi Maraş eyâletinde vâki züema ve erbâb-ı timarın bedeliyesi malı yigirmi beş bin esedî guruş ve yüz bir senesinde kusur kalan on bin guruş ile ceman otuz bin guruş işbu emr-i şerîfim vardığı gibi alâ eyyi hâl tedarik ve sefer-i hümâyûnuma hareket olunmazdan mukaddem der-

saâdetime irsâl ve teslim-i hazine itdirdüb yüz dört senesi bedeliyesi tahsili dahi gönderiliyor bilmiş olasız meblağ-ı mezbûrı acelete sefer-i hümâyûnuma hareket olunmazdan mukaddem irsâl ve teslim-i hazine eylemediğünüz halde yüz dört senesinde seferlü olmak üzere sen ki mîr-i mîrân-ı mûmi-ileysin 'arz idüb avk ve tehirden ve ihmal ve müsamahadan fermânım üzere meblağ-ımezbûrı sefer-i hümâyûnuma hareket olunmazdan mukaddem vech-i meşrûh üzere olan emr-i şerîfimin mazmûn-ı münîfi ile âmil olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe itimad kılasız tahrîren fî el-yevmü's-sani aşer şehri cemâziye'l-âhir sene erba'a ve mie ve elf Be-makâm-ı Edrene el-mahrûsa

S.155/Belge 95

Asker maaşlarının ödenmesi hususunda Maraş Eyâleti'ne ait 1692 yılı 25 bin kuruş ve 1690 yılından kalan 10 bin kuruşluk vergi miktarının toplanıp Abdurrahman Ağa aracılığıyla merkeze gönderilmesine dair gönderilen buyruldu kaydı

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Meraş ve Ayntâb alaybeğileri ve bedel malına kefil olan züema ve erbâb-ı timarları zîde kadrihûm inhâ olunur ki;

Hâliyâ dergâh-ı ali yeniçerileri mevâcibler için ziyâde hazine tedariki lâzım ve mühimm olmağla bin yüz üç senesi Maraş eyâletinde vâki zuemâ ve erbâb-ı timarın bedeliyesi malı yigirmi beş bin esedî guruş ve bin yüz bir senesinde kusur kalan on bin guruş ile ceman otuz beş bin guruşu ala eyyi hâl tedarik sefer-i hümâyûn hareket olunmazdan mukaddem der-saâdetime irsâl ve teslim-i hazine itdirdüb ve yüz dört senesi bedeliyesi tahsili dahi göndermiş olasız meblağ-ı mezbûrı aceleten sefer-i hümâyûna hareket olunmazdan mukaddem irsâl ve teslim-i hazine eylemediğiniz ... yüz dört senesinde seferli olmak üzere 'arz ve ilam eylesiz deyû tarafımıza hitaben devletlü sadr-ı ali efendimiz hazretleri ağalarından Abdurrahman Ağa yediyle fermân-ı âlî vârid olmağla mücebince buyruldu tahrîr ve risal olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki bir an avk ve tehir eylemeyüb mâl-ı mezbûra kefil olan züema ve erbâb-ı timarları alub ma'a tarafımıza gelesiz ki husus-ı mezbûr ale't-ta'cil der devlete ala vukûa ilam olunmağa muhtacdır bir vechle avk ve tehir ve ihmal ve müsamaha eylemeyüb acele gelüb hesabınızı ... idüb müceb-i buyruldu ile âmil olasız deyû buyruldu. fî 27 sene 104

S. 155/Belge 96

Ayntâb kulluğu'nun İsmail Beşe'ye verildiğine dair gönderilen buyruldu kaydı

İzzetlü ve faziletlü efendi hazretlerinin meclis-i şerîflerine der-tahiyyât-ı safiyyât ve gadr teslîmât-ı vafiyât ithaf ... kılındıktan sonra muhibbâna inhâ olunur ki

Taht-ı hükümetinizde olan Ayntâb kulluğu on değnek olub beher üç mahda ve altı mahda bir yeniçeri yoldaşlara tevcîh oluna gelmek mutad olmağın bin yüz dört senesi şabanü'l-muazzamının guresinden altı mah tamamına varıncaya dek Ayntâb kulluğun işbu hafizü'l-mektub el-hâc İsmail Beşe nam yoldaşa tevcîh olunub yedine zabıt mektubu virildi inşâallâhu teâlâ vardıkda olageldiği üzere zabt idüb bi hasebü'ş-şeri ve'l-kanun vâki olan

hususlarına nazar-ı şerîfiniz bir terakki buyrulmak iltimas olunur tahrîren fî gurre-i Şabanü'l-muazzam sene erba'a ve mie ve elf kayd fî 16 Şaban sene 104

El-muhlis Abdi Çavuş Ağa-yı Haleb Halen

S.156/Belge 97

Halebü's-şehba eyâleti, Maraş, Malatya ve Rakka sancağında bulunan Gayr-i müslümler üzerindeki cizyeleri toplamakla Türkmen Voyvodası Kara Ahmed'in görevlendirildiği, ayrıca bölgelerdeki askerlerin sefere katılması amacıyla yeniçeri ağaları tarafından mektup gönderileceğine dair fermân kaydı

Bundan akdem memâlik-i mahrûsede olan ehl-i zimmînin vuku üzerine mevzû olan cizyelerinin cibayetinde olan şurût ve kuyûd vech-işer'i üzere müracat olunmamağla ehl-i zimmetin ahvâli ... ve beytü'l-malın usûl-i ahvâl-i meşruasında olan mâl-ı cizye gereği gibi mazbut ve mahfuz olmadığından zayi ve telef olmağın bu bâbda hazret-i imam-ı azama ve eimme-i hanefiye'nin mezhebine muvafık ... radiyallâhu anhüm hazretlerinin sahabe-i kirâm rıdvanullâhi teâlâ aleyhim ecmain mahzarlarından cibayet eyledikleri vech ve hibe üzere fakîr ve mutemedlerinin on iki dirhem kazıyye ve yahudşer'i ve vasatü'l-hal olundu yigirmi dört dirhem kazıyye ve yahud bedeli dört şerîfi altın ala ve evsat ve edna itibariyle cem've cibayet olunmak bâbında sâdır olan hatt-ı hümayûnum mücebince fermân olunmuşdur lakin zikr olunan vechle esnaf-ı selâse itibariyle ehl-i zimmetin cizyeleri bin yüz üç senelerinde cibayet eylemek için tayîn olunan amilleri bazıları tam'a düşüb ala ve evsat olanlarından ol minvâl üzere cem've tahsil ve yedlerine edna tezkereleri virüb hin-i muhasebede ala ve evsat tezkereleri virecek zimmî az bulunmağla viremedik deyû tezkerelerin ibrâz ve gerü canb-i mîrîye teslim ve edna cizyesi aldım deyû kağıd ile muhasebesin kapadub bundan maada nice dürli hile ... ile cânib-i beytü'l-mâle gadr ve hıyanetleri zâhir olmağın ehl-i zimmetin cümlesinden ale's-seviyye cizyeleri alınmağa müsağ-işer'i var ise bu bada olan müşettet ve gaile bit taraf ve mâl-ı cizye dahi mazbut ve mahfuz olur deyû a'lemü'l-ulemâi'l-mütebahhırîn bi'l-fiil bi'l-fiil şeyhü'l-islam ve Rumili kazaskeri edâmallâhu teâlâ fezâilihühümâdan istifta ve istifsar olundukda mezheb-i eimme-i Hanefiyeden cevaz na kavil görülmemiştir lakin bir hususda eimme-i mezhebimiz kavilleri 'amel olunmağın usret ve müşkat olunmak eimme-i müctehidinden sahib-î mezheb-i ahir olan eimme-i müctehid kavli ile caiz idüğüne mezhebimizin eimme-i ... akval vardır cizye hususı ise bir emr-i eime-i küllîdir ki muhafaza-i dîn ü devlet emrinin ekseri âna menuttur imdi eimme-i dîn müctehidlerinden çoğı meratib-i mezbûre üzere cem'olunmayub fakîr ve ganidin yeksan olunmağa zahiblerdir eimme-i mezbûreden bazıları dahi kırkar dirhem gümüş yahud altundan bedeli alınmak üzere zahib olmuşdur bu takdirce fakîr ve ganiden ale's-seviyye ikişer şerîfi alınmağa emr-i şerîf sâdır olsa kadîmden taleb ve ahz eyledikleri vech-i na meşrudan ictinab ve ehl-i zimmet fukarası dahi kadîmden viregeldikleri tasannu mertebesi tenzil olunmağla mazhar-ı merhamet olmuş olurlar deyû cevap bâ savabları ve rikab-ı

hümâyûn şevket-makrûnuma ‘arz ve telhis olunmağın işbu bin yüz dört senesi cemâziye’l-âhirinin gurresinden memâlik-i mahrûsede olan ehl-i zimmetin fakîr ve ganisinden ale’s-seviyye ikişer şerîfi altun cibayet ve tahsil olunmak şer-i şerîfe müstenid olmağla fî mâ ba’de amillerin hada ve hiylesi ber taraf olmak üzere izn-i hümâyûnum sâdır olmağın minval-i muharrer üzere Halebü’ş-şehba eyâletinde ve Maraş sancağında ve Malatya sancağında ve Rakka sancağında vâki kadılıklarda sakin ve mevcut bulunan ehl-i zimmet ve nasara ve yahudi tayfasının tarih-i mezkûra mahsub olmak üzere cizyeleri cibayetinme memur olan kıdvetü’l-emâcid ve’l-ayan sâbıkan Türkman voyvodası Kara Ahmed zîde mecdihûnun yedine virilen mühürlü ve imzalı defterde mezkûr kazaların birer beldesinden ve herbir karyesinde sakin ve mevcut bulunan ehl-izimmetin bir ferdi haric kalmamak üzere cizyeleri alunub eda-i cizye eylediği malum olmağ için evsat mühri ile mahtum yedine cizye kağıdı virilüb eda-i cizye eylediği ve kangı karyeden idüğü isim ve nisbeti ile deftere kayd olunub ve cibayetine memur olanlar takdir ve tayîn olunduğı mikdardan bir akça ve bir habbe ziyâde almayub ve cem’eylediği cizyenin akçasın teslim-i hazîne-i âmire eyledikde ve muhasebesi görüldükde rûznâmçe ve harc muhasebe namıyla kendüsünden bir şey talep olunmamak üzere tahsil eylediği cizye ne mikdar ise her bir ... cizyeden on ikişer para asıl mal cizyeden kendüsüne maişet olmak üzere taraf-ı miriden mahsub oluna ve bundan maada ... cizyeden birer para cizye muhasebecisi ve katiblerine ücret-i kitâbet vir ilme k üzere taraf-ı miriden mahsub oluna ve bundan maada ehl-i zimmetden cizye-i mevzua-i muayyenelerinden bir nesne ziyâde alunduğı istima olunur ise gerü ashabına red itdirilüb ahvâllerin der-devlet-medarıma ‘arz ideler ve ehl-i zimmet üzerine eda-yı cizye lâzım gelenlerinden eğer bir ferdi zil ve hakaret ile cizyesin virmeyüb bir tarikle ihtifâ ve yahud firar iderse eda-yı cizyeden imtina eylediğın zâhir oldukda rakabesi üzerine mazrub olan cizyesi alundukdan sonra eşedd-i ukûbât ve nigâl ile mu’atab olunur ve bundan maada memâlik-i mahrûsede vâki cümle evkâf kurâsında sakin

S.157 Belge 97’nin devamı

ve mukaddem yeniçeri olub (silik) ve korucu ve oturak oğullarından (silik) cümlesin yerlerinden (silik) bayrağı altında cem’itdirüb bir gün ve bir sa’at mukaddem gelüb memur oldukları sefer-i hümâyûnumda mevcut ve isbat-ı vücud itmeleri bâbında müceddeden fermân-ı şerîfim sâdır olmağın dergâh-ı muallâm yeniçeri ağaları tarafından dahi mektub tayîn ve irsâl olundu inşaallâhu teâlâ vusûlünde siz ki kadıarsız gerekdir ki macma-ı nas olan mahallerde muhkem ... nida ve tenbih ve mukaddemâ virilen fetva-yı şerîfe ve fermân-ı hümâyûnum mücebince tavâif-i askeride bir ferdi komayub cümlesin yerlerinden kaldurub serdarları bayrağın açub önlerine düşüb ber-vech-i müsariat gelüb

S.157/Belge 98

Telbaşer nahiyesine bağlı Kantara köyü, 6 bin akçe timar ve kale muhafızlığına mutasarrıf olan Abdurrahman'ın yerine usulsüzce göreve gelen Ali'nin yerine Abdurrahman'ın getirilmesine dair berât kaydı

Nişân-ı şerîf-iâli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki;

Çün inâyetü'l-aliyyetü'l-mikdar-ı şâhâne ve himâyete seniyye-i mutad-ı padişâhânem ibad-ı inayet-i mutadımıza irtifâ-ı şân ve mestucebi'l-italil olanlar hakkında masruf ve bî deriğdir binaen aleyh zâlîke işbu dârende-i râfi-i tevkî-i refü'ş-şân-ı hâkânî ve nâkil-i terli-i belîğ-i meserret ünvan-tâcidârı kıdvetü's-sikât ve'l-mustahfizîn Abdurrahman zîde hıfzihû divan-ı hümâyûnuma gelüb Ayntâb sancağında Telbaşer nahiyesinde Kantara nam karye ve gayrıdan altı bin akça timar ile Ayntâb kal'ası dizdarlığına mutasarrıf olub ve neferât-ı kal'a kendüden rıza ve şükran olmalarıyla ve azl icab ider hali olmayub dizdar-ı sâbık Ali üzerinde bir tarîk alub berât itdirüb merkûm Abdurrahmana hayf-ı gadr eyledüğünden maada mezbûr Alinin dizdarlığı halinde tarîk-i şerde Kal'a-i mezbûrede habsend olan mahbus firar idüb kal'a-i mezbûrûn miftahların zayi ve telef idüb ve bazı neferâtın kimi terk-i kal'a ve kimi fevt oldı deyû birbirlerine mugayir 'arzlar virüb bu makule cinayeti zâhir olduğun emîrû'l-ümerâi'l-kirâm Maraş beylerbeyisi Ebu Bekr dâme ikbâlihûhûnun tezkeresi mücebince dizdarlığı mezkûrî müceddeden kendüye tevcîh olunmak bâbında inayet rica itmeğın hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhûra getirüb kendüye tevcîh olunmağ için sene erba'a ve mie ve elf şabanının evâsıtı tarihiyle hükmi şerîfim virildikden sonra tezkeresi ihrac olunmak fermânım olmağın zikr olunan altı bin akça timar ile kal'a-i mezbûre dizdarlığı hayatını ... olan mezbûr Ali refindne kıdvetü's-sikât ve'l-mustahfizîn Abdurrahman zîde hıfzeye (silik) ve müceddeden ittiba ve mukarrer kılınub virdüm ki zikr olunur ve şerh-i ayan ve beyân olunur

Kantara tab-i Telbaşer ma'a rüsûm 4500 Karadinak tabi-i Ayntâb 8500- 1500 yekün 6000

Buyurdum ki;

Ba'de'l-yevm taht-ı yedinde olub mutasarrıf kılub şöyleki vezâyif-i hidemât gerek timar ile kal'a-i mezbûre mustahfizliğidir bî kusur-ı merî ve mü'eddî kıla ve kal'a-i mezbûrûn gadayı neferâtı ve sâyir ahalileri üzerlerine dizdar bilüb dizdarlığına müteallik umûrda müracaat-ı mûmi-ileyhler ol bâbda vechen minel vücuh ve sebeben minel esbab hiç ferd-i aferiden ehad mani şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar kayd fî el-yevmü's-sabi min Şevvâlil mükerrerem sene Erba'a ve mie ve elf tarih-i zuhriye tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i şabanü'l-muazzam sene erba'a ve mie ve elf

Be-makâm-ı Edrene el-mahrûsa

S.158/Belge 99***Nurvana köyündeki Caminin İmamı olan Ali'nin vefatı üzerine Mehmed Salih Halife'nin İmam olarak atanmasına dair berât kaydı***

Medîne-i Ayntâba tabi Nurvana nam karyede vâki cami-i şerîfde vazife-i muayyene ile İmam olan Ali fevt olub yeri hali ve hidmet muattal kalmağla mahall ve müstehak olan işbu dârende-i fermân-ı hümâyûn meserret-makrûn-ı hâkânî Mehmed Salih halife her vechle muhtar-ı cema'âtolduğı ihbar itmeleriyle müteveffa-yı mezbûr mahlûlünden merkûma berât-ı şerîfim vir ilme k ricasına inayet kazasında naibü's-şer olan mevlânâ el-hâc mûmi-ileyhimin 'arzı ve bin yüz dört recebinin yigirmi üçüncü günü tarihiyle müverrah virilan (silik) hümâyûnum mücebince bu berât-ı hümâyûn saâdet-makrûnı virdim ki mezbûr Mehmed Salih halife varub cami-i mezbûrda imam olub eda-yı hidmet eyledikten sonra bundan evvel imam olanlar vezife-i muayyenesine minvâl üzre mutasarrıf olagelmişler ise mezbûr dahi ol minvâl üzre evkâf-ı mezbûre mahsulünden mutasarrıf ola ol bâbda taraf-ı âhardan bir ferd dahl ve ta'arruz kılmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî el-yevmü'l-hamis ve'l-ısrîn min şehr-i Recebü'l-ferd sene erba'a ve mie ve elf kayd fî 8 Şevvâl sene 104

Be-makâm-ı Edrene el-mahrûsa

S.158/Belge 100***Hacar köyü Caminin hatibi Mehmed'in yerine Abdurrahman'ın hatib olmasına dair berât kaydı***

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki;

Ayntâba tabi Hacar nam karyede vâki cami-i şerîfîn vazife-i muayyenesiyle hatib olan Mehmed nâ ehil olduğundan maada ve hidmeti uhdesinden gelmeğe kâdir olmayub ulemadan mahall müstehak olan işbu dârende-i fermân-ı hümâyûn saâdet-makrûn-ı hâkânî Abdurrahman Halife her vechle mahall ve müstehak ve hidmetde mezbûre uhdesinden gelmeğe kâdir olmağın mezkûr Mehmed ref' olunub merkûm Abdurrahman Halifeye berât-ı şerîfim vir ilme k ricasına Ayntâb kazasında naibü's-şer olan Mevlânâ el-hâc Receb zîde ilmihû 'arz itmekle hakkında mezîd-i inayet-i padişâhânem zuhura getürüb naib-i mûmi-ileyhin 'arzu ve bin yüz dört Şabanının üçüncü günü atrihiyle müverrah virilen ruûs-ı hümâyûnum mücebince bu berât-ı hümâyûnı virdüm ve buyurdum ki vazife-i muayyenesi evlaf-ı mezbûre mütevellîsinden alub mutasarrıf ola ol bâbda ref' olunan Mehmed ve taraf-ı âhardan bir ferd dahl ve ta'arruz kılama şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî el-yevmü'l-hamis ve'l-ısrîn min Şabanü'l-muazzam sene erba'a ve mie ve elf kayd fî 10 Şevvâl sene 104

Be-makâm-ı Edrene el-mahrûsa

S.158/Belge 101

Telbaşer nahiyesi tımar mutasarrıfı Mustafa'nın sefere gitmemesi nedeniyle tımarın Avaz'a verildiğine dair arz kaydı

Dergâh-ı felekmedâr ve bargâh gerdûn-i iktidar turabına 'arz bende-i bî midar ve zerre-i hâk-sâr budur ki;

Ayntâb sancağında Telbaşer nahiyesinde... nam karye ve gayrıdan yigirmi yedi bin beş yüz akça ze'amete mutasarrıf olan Mustafa sabi olub kılıca kâdir ve sancağımız askeri ile sefere eşmeyüb ve ahir sancakda sakin olub bu makûle kimesnelerin dirlikleri müstehak olan kimesnelere 'arz oluna deyû fermân-ı âlî vârid olmağla işbu dârende-i 'arz-ı ubûdiyet Avza kulları her vechle yarar ve emekdar mahall-i müstehak kulları olmağla ze'amet-i mezbûr mezkûr Avza kullarına sadaka ve ihsan buyrulmak ricasıyla 'arz olundu bâki fermân dergâh-ı muallâmındır ve bargâh-ı alinindir tahrîren fî 4 R sene 1104

Bende-i Kasım Miralay-ı Ayntâb halen

S.159/102

Hayırlı'nın davasından altmış kuruş ve iki sülüs karşılığında vazgeçtiğine dair hüccet kaydı

..... Müslimûn-ı müslihûn tavassut idüb mezbûre Hayırlıyı dava-yı mezkûresinden âlâ sebیلü'n-nehârüc eş-şeri altmış bir guruş ile iki sülüs üzerine sulh eylediklerinde ol dahi sulh-ı mezbûrî kabûl ve bedel-i sulh olan altmış bir guruş ile iki sülüs guruş mezbûre Şemsi yedinden tamamen ahz ve kabz eyledikten sonra validesi mezbûre Afife ve kız karındaşları mezbûretân Fatıma ve... kalîl ve kesîr muhalledfâtlarından kendüye isabet iden hisse-i ırsiyeleri davasından mezbûre Şemsi ve vasisi mezbûre Asiyenin zimmetini ibrâ-i âmm katiü'n-nizala ibrâ ve ıskât idüb min ba'de mezbûre Şemsi ile mirasa müteallaka dava ve nizam ve alaka ve medhali kalmadı didikde gibbe't-tasdi-işer'i mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fî evâhir-i şehr-i Rebü'l-âhir sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Ömer Efendi el-kadı, el-hâc Mehmed Mühnizade, Ahmed Çelebi Hac Osman, Seyyid Abdullah Seyyid Yusuf, el-hâc Ali Bekmez Ahmed, Ali Bey bin Veli, el-hâc Mehmed... Mehmed, el-hâc, Abdullah bin el-hâc Osman, Hüseyin bin Kenan, Mustafa bin Bayram, Mehmed bin Osman, Ali Bey bin Mehmed Ağa

S.159/103

Hayik-ı Müslüman mahallesinden Kirkor Gayr-i müslimin vefat etmesi üzerine kızı Hurum'a amcasının vâsi tayin edilmesi ve günlük altı akçe nafaka bağlanması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Hâyik-ı Müslüman mahallesinde sakin iken bundan akdem hâlik olan Tavud veled-i Kirkor nam (çıkmamış) sulbiye-i sağîre kızı Hurum semiye babası hâlik-i mesfûrdan intikal iden malını hıfz ve tesviye-i umûruna vazi lâzım ve mühimm olmağla

sağîre-i merkûmenin ammis işbu rafîü'l-kitâb Kirkor nam zımmî vesâyet (çıkmamış) ehil olmağın savb-ı şerden merkûm Kirkor sağîre-i mezbûre üzerine vasi nasb ve tayîn olundukda ol dahi vesâyet-i merkûmeyi kabûl ve hidmet-i lâzimesin edaya ta'ahhüd ve iltizam eyledikten sonra hâlik-i mesfûrun ammi Serabun nam zımmî dahi vasi-i mesfûr Kirkor üzerine nazır nasb ve tayîn olunub ol dahi ba'de'l-kabûl sağîre-i mezbûre nafaka ve kisveye muhtac olduğuna binaen hâlik-i mesfûr talebiyle hâkim-i muvakki-i sadr-ı kitâb tûbâ lehû hüsn-meâb yüz otuz üç akça (çıkmamış) olmak üzre sağîre-i mezbûreye yevmi altışar akça nafaka ve kisve-i bahâ k'arz ve takdir idüb vakt-i zaruretde istidane ve lede'z-zafer sağîre-i mezbûrenin malından rücûa vasi (çıkmamış) Kirkora izin virilme ğin mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fî el-yevmü'l-'ışrin min şehr-i rebîü'l-âhir sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hal

..... veled-i Bertus, Hacador veled-i Bugaz, Sefer veled-i Makbel, Kazal veled-i

Baya

S.159/104

Ispatrın köyü ahalisinden Musa ve Salih'in, Hayık mahallesinde vefat eden Emine hatunun evlatlarına kalan tarlanın çeresinde bulunan yerlerle alakalarının olmadığına dair ifadeleri hakkında hüccet kaydı

Ayntâba tabi Ispatrın karye sükkanından Hamza bin Musa ve Musa bin Salih nâm kimesneler mahfil-i kazada Medîne-i mezbûrede Hayık-ı Müslüman mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan Emine binti nam hatûnun Sadri (çıkmamış) oğulları Halil ve Hüseyin ve sağîre kızı Ümmü Gülsüm kibel-i şerden mansub vasileri olan işbu rafîü'l-kitâb Mehmed Çelebi bin Mustafa mahzarında her biri ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm idüb sığâr-ı mezbûrûn valideleri müteveffiyeye-i mezbûreden ırs-işer'i ile intikal iden karye-i merkûmede bir tarafı Eskici oğlu Hacı Mehmed ve bir tarafı Sarı Ahmed tarlaları ve bir tarafı (çıkmamış) ve bir tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd muskıye mülk tarlalarının etrafında olan tarla ve etrafında olan eşcarda kat'aalaka ve medhalimiz dava ve nizamımız yokdur (silik) sığâr-ı merkûmunun mülk-i mevrûslarıdır didiklerinde ğıbbe't-tasdik-işer'i ma vaka bi't-taleb ketb olundu fî evâhir-i şehr-i rebîü'l-evvel sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Şeyh Ömer bin ..., Veli bin Cafer, Mehmed bin Kaya, Mustafa bin Hacı Hüseyin

S.160/Belge 105

Hayık-ı Müslüman Mahallesinden Kirkor ve kardeşi Adlob adlı zımmilerin vefat eden Tavud ile babaları Kirkor adlı zımmî'den kalan mülk üzerine vâsi tayin edildiklerine dair hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Hayık-ı Müslüman mahallesinde sakin işbu râfiü'l-kitâb Kirkor veled-i Kirkor nam zımmî mahfil-i kazada li ebeveyn karındaşı Adlob bundan akdem hâlik olan Tavud nam zımmînin sulbiye-i sağîre kızı Hurum Semiyeye li ecli'l-musliha vasi olan

Serabun veled-i Vanes nam zımmî mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki bir taraf- Zülfikar Ağa mülki ve bir tarafı Ömer Şah mülki ve bir tarafı zımmî Serabun ve bir tarafı zımmî Temerhan mülkleri ile mahdûd buyut-ı müteaddideyi müştemil menzil ve tecemmülât-ı hane ve bezistanda vâki bezzaz esvabı ve zimem-i nâsda olan duyûn karındaşım hâlik-i mesfûr Tavud ile bana babamız mezkûr Kirkordan intikal idüb ilâ elân hâlik-i mesfûr ile müşa ve müşterek zabt ve tasarrufumuzda iken halen mersum Tavud hâlik oldukda vasi-i merkûm vaz'-ı yed idüb hisse-i şayiama... ider su'al olunub ihkâk-ı hak olunmak matlubumdur didikde gibbe's-su'al vasi-i merkûm cevabında fi'l-vâki salifü'z-zikr menzil ve tecemmülât-ı hane ve bezzaz esvabı ve zimem hâlik-i merkûm Tavudun muhallefâtı olmak üzre vaz'-ı yed murad iderim müdde-i mersum Kirkor ile müşa ve müşterek oldukları malumûm değildir didikde müdde-i mersum Kirkordan müddeâsını mübeyyine beyyine taleb olundukda zımmî tayfasından Vartan veled-i Merker ve Yasef veled-i Yakob li-ecli'ş-şehade meclis-i şere hazıran olub eserü'l-istişhad fi'l-vâki mahalle-i mezbûrede hudud-ı mezkûr ile mahdûd olan menzil ve tecemmülât-ı hane ve bezzaz esvabı ve zimem cümleten hâlik-i mesfûr ile müdde-i merkûma babaları ... İntikal idüb bu âna gelince müşa ve müşterek merkûmân Tavud ve Kirkorun zabt ve tasarruflarındadır biz bu hususa şahidleriz şehâdet dahi ideriz deyû her biri eda-i şehâdet-i şer'ie eylediklerinde ba'de riayete şeraiti'l-kabûl vasi-i merkûmun kasr-ı yedine tenbih-i birle mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fi evâhir-i şehri rebü'l-âhir sene Erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Ali Çelebi ibni Ahmed Çelebi, Serkis veled-i Berbuş, Hacador veled-i Boğoz, Sefer veled-i Makbel, Kazal veled-i Bayi

S.160/Belge 106

Hacı Osman'ın Nurvana köyündeki mülklerinin elli dokuz kuruş karışılığında Hacı Mustafaya satıldığına dair hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Şehreküsti mahallesinde sakin sâdât-ı kirâmdan es-seyyid Mustafa bin el-hâc Osman nâm kimesneler tarafından akd-i âti'l-beyân ikrara vekîli olub Mehmed bin Mehmed nâm kimesne mahfil-i kazada sahib-î haze'l-kitâb es-seyyid Mustafa bin Mehmed nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrar ve takrîr-i kelâm idüb Medîne-i mezbûreye tabi Nurvana nam karyede vâki bir tarafı Raziye mülki ve bir tarafı el-hâc Hüseyin nâm kimesne mülki ve bir tarafı hark-ı ma ve bir tarafı tarîk-i am ile mahdûd iki yüz elli teğek kabarcık üzümü bağı ve etrafında vâki eşcar-ı mütenevvia ve yine karye-i mezbûrede vâki ... dimekle ma'ruf iki tarafı Mehmed dam kimesne tarlası ve bir tarafı vakf-ı tarla ve bir tarafı sacur ile mahdûd bir kıta subsar tarla ve cevanib-i Erba'asında kaimü'l-usûl eşcar-ı muhtelif müvekkil-i mezbûr el-hâc Mustafanın mülki olmağla tarih-i kitâbdan beş ay mukaddem mahdûdân-ı mezkûranı defe bey-i kati ile mezbûr es-seyyid Mustafaya elli dokuz guruşa bey ve teslim ol dahi işira ve kabûl ve tesellüm itmeğin mârû'z-zkir bağı ve tarla

merkûm es-seyyid Mustafanın mülk-i müşterasıdır hasbî mâ yeşâ ve yahtar mutasarrıf olsun didikde gibbe't-tasdik-işer'i mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fî evâhir-i şehr-i rebû'l-âhir sene Erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Molla Abdullah bin es-seyyid Yusuf, es-seyyid Süleyman bin İbrahim, el-hâc Mehmed bin el-hâc Hüseyin, Mahallî bin el-hâc Hüseyin, el-hâc Ömer bin el-hâc Mehmed, Mehmed bin Mustafa Hıyamlı, es-seyyid Abdülkâdir bin Mustafa, Nalband Mehmed bin Veli

S.161/Belge 107

Kürtünciyan mahallesinden Tursun hatuna günlük altı akçe nafaka bağlanması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Kürtünciyan Mahallesinde sakine bâis-i haze'l-kitâb Tursun binti Abdullah nam hatûn mahfil-i kazada takrîr-i kelâm idüb gâib-i ani'l-meclis zevcim Hüseyin bin Bayram nâm kimesne bundan akdem beni tatlik idüb diyar-ı ahara gitdikden sonra karındaşından hamelim zâhir olmuşdı halen... iden Hadice nam sağîreye kadr-i ma'ruf nafaka ve kisve-i bahâ k'arz ve takdir olunub babası merkûm Hüseyne rücu itmek üzere istidaneye izn taleb iderim didikde hâkim-i muvakkı-i sadr-ı kitâb tûbâ lehû hüsn-meâb dahi yüz otuz iki akça bir guruş hesabı üzere sağîre-i mezbûrenin nafaka ve kisvesi ve sâyir havâyic-i zarûriyesiçün yevmi altışar akça k'arz ve takdir idüb vakt-i zaruretde istidane ve infaka ba'de mezbûre Hüseyinden rücûa mezbûre Tursuna izn birle mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fî el-yevmü's-sâdis ve'l-işrin min cemâziye'l-ûlâ sene Erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Mustafa bin Ali, Osman Çelebi bin Muhzırbaşı, eş-şeyh Ömer...

S.161/Belge 108

Kürtünciyan mahallesinden vefat eden Mahli'nin mallarının Mehmed Beşe'ye satılması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Kürtünciyan mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan Seyyid Zeynel bin Mahallinin sulbî sağîr oğlu Mehmed ve sağîre kızı Hadicenin kıbel-i şerden mansub vasîleri ve kebîre kızı Fatımanın tarafından bey-i âti'l-beyânı ikrara vekîli olub Sadık bin Ahmed ve Sultan bin İsa şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Abdülkerim bin Mehmed nâm kimesne mahfil-i kazada işbu rafîü'l-kitâb Mehmed bin Cuma nam racil mahzarında vesâyete ve vekâlete ikrar ve takrîr-i kelâm idüb sağîran-ı mezbûrânın nafaka ve kisve-i bahaya ihtiyaçları olub sergend nam mahallde vâki bir tarafı Yusuf nâm kimesne ve bir tarafı Zeynel nâm kimesne mülkleri ve bir tarafı cebel ve bir tarafı tarîk-i salik ile mahdûd bin teğek cedîd bağlarından gayrı bey olunub ittifak olunmak menkûlat kısmından bir şeyleri olmamağla bi'l-izn-işer'i Mehmed ve mezkûr beyne'l-Müslimîn müzayede olunub rağbat-ı nas münkatia oldukdan sonra mezbûr Mehmed Beşe üzerinde on altı guruşa karar idüb mahdud-ı mezkûrun değer-i baha olduğunı ba'de'l-ihbar mezbûr

Mehmed Beşeye on altı guruşa bâten bey ve teslim ol dahi ba'de'l-kabûl semen-i mezkûr bundan tamamen ahz ve kabz itdim hudud-ı mezkûr mülk-i müşterasıdır keyfe ma yeşa ve yahtat mutasarrıfı olsun didikde gibbe't-tasdik-i şer'î mâ vaka kayd şod fî evâhir-i cemâziye'l-ûlâ sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Seyyid Murad Sabuncı, Cuma bin Tuzcı, Mehmed bin Diyah, el-hâc Mehmed bin Taşcı, Seyyid Sadri bin Mehli, Ahmed bin Mustafa, Seyyid Cuma Kasab

S.161/Belge 109

Bostancı mahallesinden vefat eden Zekeriya'nın 200 teğek bağının yirmi iki kuruşa Mehmet'e satışı hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Bostancı Mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan İbrahim bin Zekeriya ati hacı an el gayr için vasi-i muhtar nasb ve tayîn eylediği zevcesi Hatice binti el-hâc Ali nam hatûn tarafından bey-i âti'l-beyânı ikrara vekîl olub Minla Ali bin Abdülkâdir ve Minla Mustafa Minla Murad nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan İsmail bin Abdurrahman nâm kimesne mahzarında işbu rafîü'l-kitâb el-hâc Ahmed nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâ-yı merkûm İbrahim maraz-ı mevtinde Karye-i Dülükde Kebîr nam mahallde vâki bir tarafı el-hâc Mustafa ve bir tarafı diğere Mustafa ve bir tarafı Abdurrahman nâm kimesneler mülkleri ve bir tarafı yine kendi mülki ile mahdûd ikiyüz teğek mülk bağını hac an el-gayr için vasiyet idüb mezbûre Haticeyi vasi-i muhtar eyledikde vasiyet-i merkûme üzerine hasran fevt olmağla halen müteveffâ-yı merkûmun vasiyeti sülûs malına müsaid olub mahdûd-ı mezkûr beyne'l-Müslimîn müzayede olundukda merkûm Mehmed üzerinde yigirmi iki guruşa karar idüb ziyâde ile tâlib ve râğibi olmamağın mezbûr Mehmede bâten bey yigirmi iki guruşa bey ve teslim ol dahi ba'de'l-kabûl semen-i mezkûr yigirmi iki guruş yedinden bi't-tamam ahz ve kabz eyledi ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr mezbûr Mehmedin mülk-i müşterasıdır keyfe mâ yeşâ ve yahtar mutasarrıfı olsun didikde gibbe't-tasdik-i şer'î mâ vaka kayd şod fî evâhir-i cemâziye'l-ûlâ sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Minla Halil bin Hacı Hasan, Minla Mustafa bin Minla Murad, Minla Ali bin Abdülkâdir, Ebu Bekr bin ..., Hasan bin Hacı Mehmed, Abdurrahman bin İsmail

S.161/Belge 110

Seng-i Nakkaş mahallesinden Beyazıt'ın babasından kalan ve Hüsameddin, Ahmet ve Beyazıt'ın tasarrufunda olan menzilin geri verilmesi yönünde talebi hakkında i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâbda Seng-i Nakkaş Mahallesinde sakin Ali bin Bayezid Efendi nam şâb emred mahfil-i kazada mahalle-i mezbûre sükkanından ashab-ı haze'l-kitâb Ömer Beğ bin Hüsameddin ve Ali Çelebi bin Ahmed ve Hüsameddin bin Bayezid nâm kimesneler ve

sâyirleri mahzarlarında üzerlerine dava ve takrîr-i kelâm idüb babam mezbûr Bayezid Efendi tarih-i kitâbdan yigirmi sene mukaddem mahalle-i mezbûrenin ‘avârızına meşruta nukud olunub rub ve ...fermân-ı âlî ile vârid olan ‘avârız-ı sultânîyeye virile deyû şart idüb evvel-i tarihte mütevellîsi olan el-hâc Mehmed bin el-hâc Mustafa nâm kimesneye teslim ol dahi minvâl-i mezkûr üzre kabz ve tasarruf idüb fevt olduktan sonra halen meblağ-ı merkûm on yedi guruş mezbûrûn tasarrufunda olmağın ... mahalle-i mezbûrede vâki babam mütevaffa-yı mezbûrdan ırsen intikal iden menzilimi ahara bey itmekle meblağ-ı merkûmı (silik) iderim su’al olunub şer’an alıvirilme si matlubumdur didikde

Sayfa 162/Belge 110’nun devamı

müddeî-i mezbûr Alinin müddeî-i aleyh mezbûrûndan mutalebesi bi vech olub ve merkûmun Ömer Beğ ve Ali Çelebi ve Hüsameddine su’al ve dahi teveccüh itmemeğın müddeî-i mezbûrûn mu’arazadan men-i birle mâ vaka bi’t-taleb ketb olundı fî evâhir-i cemâziye’l-ûlâ sene erba’a ve mie ve elf

Şuhûdü’l-hâl

Osman Çelebi bin Mehmed Ağa, Mustafa bin Ali, Ali bin Abdullah Beğ, el-hâc Mehmed ibn Minla Mustafa

S.162/Belge 111

Tevbe mahallesinden vefat eden Hacı Mustafa’nın kızları Ümmühan, Fahri ve Raziye’ye, Miyase hatunun vâsiye tayin edildiğine dair hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Tevbe Mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan Mehmed Çavuş ibni el-hâc Mustafanın sulbiye-i sağîre kızları Ümmühan ve Fahri ve Raziye babaları müteveffa-yı merkûmdan intikal iden mallarını hıfz ve tesviye-i umûrlarına bir vasi lâzım ve mühimm olmağla savb-ı şeriat-ı merğûbeden sığâr-ı merkûmenin ceddeleri işbu rafû’l-kitâb Miyase ibnite Mahmud nam hatûn sığâr-ı merkûma üzerlerine vasi nasb ve tayîn olundukda ol dahi vesâyet-i merkûme kabûl ve hidmet-i lâzimesin edaya müteahhide olmağın ma vaka bi’t-taleb ketb olundı fî evâhir-i cemâziye’l-ûlâ sene erba’a ve mie ve elf

Şuhûdü’l-hâl

Mehmed Çelebi ibni hac Mustafa, el-hâc Ali ibni el-hâc Şemseddin, Mehmed Beşe ibni Fahri, Hac Mehmed bin Hac Hüseyin

S.162/Belge 112

Ali Nacar Mahallesinden vefat eden Abdulaziz’in oğlu Mehmed’in validesi Halime hatuna günlük beş akçe nafaka bağlanması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Ali Nacar mahallesinde sakin iken bundan akdem olan Aişe binti Abdülazizin sadr-i oğlı Mehmedin ceddese râfiate haze’l-kitâb Halime binti Ali nam hatûn meclis-i şer-i şerîf-i vacibü’t-teşrifde takrîr-i kelâm ve tabir-i ani’l-meram idüb sağîr-i mezbûrûn babası Mehmed bin Mürsel nâm kimesne gaybet-i münkatia ile gâib olub bi

tarîkü'l-hazane saġîr-i mezbûr Mehmed halen taht-ı terbiyemde olmaġın nafaka ve kisve-i bahâya eşedd-i ihtiyacı olduġı ecilden kıbel-i şariat-ı merġûbeden kadrü'l-kifaye nafaka ve kisve-i bahâ k'arz ve takrîr olunub şartü'l-rücu bana istidaneye izn taleb iderim didikde saġîr-i mezbûrûn nafaka ve kisvesi ve havâyic-i zarûriyesine yevmi beş saġ akça k'arz ve takdir olunub vakt-i zaruretde istidane ve ... ba'de babası mezbûr Mehmedden lede'z-zafer rücuâ mezbûre Halime Hatûna izin virilme ġın mâ vaka kayd şod fi 25 Cemâziye'l-ûlâ sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Ali el-hâc Mehmed Bakkal, el-hâc Abdullah Kasab, Satılmış bin Ali, Mustafa bin Ali

S.162/Belge 113

Ali Nacar Mahallesinden vefat eden Ali'nin oġlu Ali, kızları Safiye ve Fatma'ya valideleri Raziye hatunun vâsi tayin edildiġine dair hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Ali Nacar mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan Seyyid İsmail bin Alinin sulbî saġîr oġlu Ali ve saġîre kızları Safiye ve Aişe ve Fatmaya babaları müteveffâ-yı merkûmdan intikal iden mallarını zabt ve tesviye-i umûrlarına kıbel-i şerden ceddeleri rafiâte haze'l-kitâb Raziye binti es-seyyid Hüseyin nam hatûn merkûmun üzerlerine vasi nasb ve tayîn olundukda ol dahi vesâyet-i merkûmei kabûl itmeġin ma vaka bi't-taleb ketb olundu fi el-yevmü't-tasi ve'l-ışrin min cemâziye'l-ûlâ sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Seyyid Mahmud bin Ahmed, Mustafa bin Ali, Osman Çelebi Muhzırbaşı, Ahmed bin Ramazan

S.162/Belge 114

Haremeyn Vakfı mütevellisi Çelebi'nin vakfa yaptıġı tamir masrafının icar meblaġından karşılanması hakkında izin talebi üzerine verilen i'lâm kaydı

Haremeynü'ş-şerîfeyn şerefümallâhu fi'd-dareyn evkâfı mütevellisi olan Çelebi Matuk Çelebi nâm kimesne tarafından Medîne-i Ayntâbda vâki evkâfin umûruna vekîl-i şerîsi olan Osman Efendi ibni Abdullah Efendi meclis-i şer-i şerîf-i lâzımü't-teşrifde evkâf-ı merkûme cümlesinden olub sultan hamamı dimekle ma'ruf hamam-ı müsteciri olan râfi-i haze'l-kitâb el-hâc Ahmed bin Yusuf nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrar ve takrîr-i kelâm idüb mukaddemâ hamam-ı mezkûrun müsteciri olan el-hâc Hüseyin nâm kimesne bi tarîkü'l-... muhasebe-i şer'îye ve defter mücebince elli beş guruş harcı ve mesarif-i muayenesi olmakla müddet-i icare tekmilinden sonra hamam-ı mezkûrun mezbûr Ahmed isticar idüb bi şartü'l-rücu müstecir-i sâbık mezbûr el-hâc Hüseyinin elli beş guruş mesarifi kendi malından eda ve teslim eyleyüb ve bundan akdem mezbûr el-hâc Ahmed dahi bizim masrafımızla zikr lunan hamamın taşra döşemesin ve ... ve pencereleri ve hariciye ferşini ve

... ve anbar duvarlarını ve sâyir tamir iktiza iden mahallerini tamir ve terkim idüb kırk iki buçuk guruş masrufatı zâhir olub min haysü'l-mecmu 'doksan iki buçuk guruşundan

S.163/Belge 114'ün devamı

guruşundan beher sene on beşer guruş meblağ-ı icareden nikas olunub madasını cânib-i vakfa eda ve teslim itmek üzere vekâletim hasebiyle yedine memhur temessük virilme kle li ecli'l-istihkâm kıbel-i şerden yedine hüccet-i şer'iyeye ita olunsun didikde gıbbe't-tasdik el muteber müstecir-i sâbık el-hâc Hüseyinin elli beş guruş mesarifi oldukda sikatdan es-seyyid Mustafa Çelebi bin el-hâc Nasır ve Mehmed Çelebi bin el-hâc Ahmed nâm kimesneler ala tarîkü'ş-şehade haber virmeleriyle mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fi evâhir-i Cemâziye'l-ülâ sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Mansur Efendi bin Ali, el-hâc Arab Bazarbaşı, el-hâc Ömer bin el-hâc Ali, es-seyyid Osman bin es-seyyid Musa

S.163/Belge 115

Ehl-i Cefa Mahallesinden Hacı Ebubekir'in mallarının kızı Ayşe hatunun oğulları Mehmed ve Ahmet'in mülki sayılması hakkında verilen i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâbda Ehl-i Cefa Mahallesinde sakin el-hâc Mehmed bin el-hâc Ebu Bekr nâm kimesne tarafından husus-ı atil beyâna vekîli olub Ömer bin Ali ve Mehmed bin el-hâc Hanifi nam kimesne şehâdetleriyle şer'an vekaleti sâbite olan el-hâc Mehmed bin el-hâc Muslı nâm kimesne mahfil-i kazada müvekkil-i mezbûr el-hâc Mehmedin sulbiye kızı Aişe nam hatûnun sadrir sağır oğulları Mehmed ve Ahmedin ceddeleri ve kıbel-i şerden mansûbe vasîleri olan bâisete hâze'l-kitâb Hatice binti el-hâc Rıdvan nam hatûn tarafından nehc-işer'i üzere vekâleti sâbite olan el-hâc Ahmed bin el-hâc Hüseyin mahzarında bi'l-vekâle ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm idüb müvekkilim mezbûr el-hâc Mehmed mahalle-i mezbûrede vâki bir tarafı Ebu Derda nâm kimesne ve bir tarafı Kuyumcı Mehmed nam kimesne ve bir tarafı Berber Ali nâm kimesne menzilleri ve bir tarafı tarîk-i has ile mahdûd menzilinden kapusu kıble cânibine feth olunur bir beyt-i süfli ve hazine ve divan ve havluyu muayenesini ve tecemmülât-ı hanesinden bir don kazganı ve bir sini ve bir sağır tencere ma'a kapak ve bir don taşı ve iki sahan ve bir şamdan ve bir hamam leğeni ve bir cedîd zili ve bir yorgan ve bir döşek mezbûr Mehmede hibe ve temlik idüb ve yine mahdûd-ı mezkûrdan kapusu kibleye nazır bir beyt-i sağır ve bir matbah ve kenif ve havlu-yı muayenesi ve asar-ı tebeyyiğinden bir teşt ve bir kebîr tencere ma'a kapak ve bir el leğeni ve bir tepsî ve bir bakır ... ve iki sahan ve bir kahve ıbrığı ve bir cedîd kilim ve bir sağır hamam halıçası mezbûr Ahmede hibe-i sahiha-i şer'iyeye ile hibe ve temlik idüb tarih-i kitâbdan bir sene mukaddem ceddeleri ve vasîleri olan merkûme Hatice hatûna def ve teslim ol dahi vesâyete kabz ve teslim itmekle zikr olunan menziller ve asar-ı beyt-i malumeleriyle sağırın-ı merkûmân Mehmed ve Ahmedin mülk-i mevhublerıdır didikde hibe-i merkûme

şer'an sahiha olmağın mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fî evahr-i Cemâziye'l-ûlâ sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Minla Abdülhalim bin Minla Ebu Bekr, Minla İshak bin el-hâc Külabi, el-hâc Osman bin Abdurrahman, Osman bin Minla Veli, el-hâc Mehmed bin Mehmed nalband, Minla Hüseyin bin İbrahim mekteb-i hoca, Kara Selman bin Mehmed

S.163/Belge 116

Hoca Bahadır'a yirmi bir kuruş karşılığında satılan köle Şahin için Ahmet'in kefil olması hakkında hüccet kaydı

Mahmiye-i Maraş sakinelerinden olub halen Ayntâbda mütemekkiye Fatıma binti Musa nam hatûnun karındaşı Ahmed nâm kimesne meclis-i şer-i hatır-ı lasümü't-tevkîrde Medîne-i Kilis sükkanından Hoca Bahadır bin nâm kimesne tarafından husus-ı atî'z-zik-rir tasdike vekîl olub nehc-işer'i üzre vekâleti sâbite olan el-hâc Mehmed bin el-hâc Ahmed nâm kimesne mahzarında ikrar ve takrîr-i kelâm idüb mezbûre Fatıma çergesi... Şahin bin Abdullah nam abd-i memlukini bundan esbak mezbûr Hoca Bahadıra yigirmi guruşa baten bey ve teslim ve kabz-ı semeni merkûm itmişidi ba'de'l-yevm abd-i mezkûra âhardan müstehak zuhur idüb ve yahud hürri'l-asl olduğu lede'ş-şer sabit ve zâhir olub şer'an kıymeti istirdad lâzım gelürse ben... kefil e zamimim didikden sonra Mahmiye-i mezbûre sükkanından Ebu Bekr bin Ahmed ve Mustafa bin Ali nâm kimesneler dahî meclis-i mezbûrede merkûm Şahin mezbûre Fatımanın abd-i memlükidir deyû her biri ala tarîkü'ş-şehade haber virmeğın ma hüvel'l-vâki gıbbe't-taleb ketb olundı fî evâsıt-ı cemâziye'l-ûlâ sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Ebu Bekr bin Ahmed Maraş, Mustafa bin Ali Maraş, Ali bin el-hâc Ali Ayntâb, Osman Çelebi Muhzırbaşı

S.164/Belge 117

Belge Eksik

(Zincirli kurbu mahalesi ahalisinden Fatma Hatun'un vefat eden babası Hacı Mehmed'in terekesinden kendisine kalan yirmibeş kuruşluk hisseyi kardeşi Mehmet'ten talebi)

Medîne-i Ayntâbda Zincirli kurbu mahallesinde sakine Fatıma binti el-hâc Mehmed nam hatûn mahfil-i kazada li ebeveyin er karındaşı sahib-î haze'l-kitâb Mehmed nam şab emred mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüb bunda akdem fevt olan babamız merkûm el-hâc Mehmedin emlakından olub karye-i mezkûrede vâki inde'l-ahali ve'l-cîrân menziline min cihetil-ırs bana yigirmi beş guruş hisse tayîn olunmuşidi tarih-i kitâbdan on üç sene mukaddem mezbûr Mehmed sağır iken zikr olunan hususı

S.164/Belge 118

Kozanlı Mahallesinden zımmiye Nersiz'in, zımmi Tanel'in kendisine fiil-i şeni uyguladığına dair şikâyeti ve şahitlerin ifadesi üzerine verilen hüccet kaydı

Halen Ayntâb sancağı mütesellimi olan fahrü'l-akrân Hasan Ağa tarafından bi'l-vekâle Bayram beğ bin Mehmed nâm kimesne Kozanlı Mahallesi sükkanından Turfanda binti Nersiz nam zımmîye ile Tanal veled-i Maksad nam zımmî meclis-i şer-i şerife ihzar ve muvâcehelerinde takrîr-i kelâm idüb tarih-i kitâbda altı ay mukaddem mesfûretanın mesfûre Turfanda ile muaşeret ve fiil-i şeni idüb mesfûrenin bekâretini izale itmekle hameli zâhir olmağın su'al olunub mûceb-i icra olunması murâdıdır didikde gıbbe's-su'al mesfûre Turfanda cevabında tarih-i mezkurede merkûm Tanel beni bir mahall-i tenhada bulup cebren... zina idüb merkûmda hamelim zâhir olmuştur deyû bi'd-defat ikrar ve itiraf itmeğın mezbûrenin ikrarı alâ kavli'l-imameyn kendi nefsinde sahih olup ve merkûmdan zımmî Tanel dahi istintak olundukda husus-ı mezbûrı ... olmağla şer'an üzerine bir sene tereküb itmediğinden gayrı mahalle-i mezbûre sükkanından es-seyyid Mehmed bin es-seyyid Hasan ve Mehmed bin Ali ve Sinan bin Yusuf ve Hasan bin Ali ve Murad ve İbrahim bin Musa nâm kimesneler li-ecli'l-ihbar meclis-i şera hazırın olup istihbar olundukda fi'l-hakika merkûm zımmî Tanel kendi halinde olmağla ilâ el ân bu makûle ifsaddan ve sû-i haline muttali olmadık deyû haber virmeleriyle mâ vaka gıbbe't-taleb kayd şod fî gurre-i Cemâziye'l-âhire sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

El-hâc Amu bin Sıddık, Ali bin Aydoğmuş, Ebu Bekr bin Yusuf, Ömer bin Hacı Yusuf, el-hâc Mustafa bin Şaban, Mustafa bin Ali

S.164/Belge 119

Beğ mahallesinden vefat eden Avaz'ın eşlerinden Gülfen, Avazın diğer eşleri Turfanda ve Nersiz üzerine dava ederek Avaz'dan kalan mallar üzerindeki hissesini talebi üzerine şahitlerin ifadesiyle malların Avaz hayatta iken Turfanda'nın tasarrufuna bırakıldığıının belirlenmesiyle Nersiz'in davadan men edilmesine dair i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâbda Beğ mahallesinde sakin iken bundan akdem mürd olan Avza veled-i Oseb nam zımmîni veraseti zevce-i metrukesi Turfanda binti Hatar ve Asma bin Gülfen binti Avza nam zımmîye avratlara münhasıran olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık olduktan sonra mesfûre Gülfenin damadı ve tarafından vech-i ati üzre davasına vekili olup nehc-işer'i üzre vekâleti sâbite olan Marata veled-i Derviş nam zımmî mahfel-i kazada sahib-i esfer mezbûre Turfandanın zevc-i sanisi ve tarafından hususet ve redd-i cevaba vekili olup Yusuf bin Mehmed ve Bayram bin Mehmed nam kimesneler şehâdetleriyle vekâleti sâbite olan Nersiz veled-i Yakob muvâcehesinde bi'l-vekâle üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüb mürd-i mezbûr Avza ın mahalle-i mezbûrede vâki inde'l-ahali ve'l-cîrân menzili ve dahilinde olan bi'l-cümle tecemmülât-ı hanesi ile şehir kurbında meydan başı nam mahallde

vâki bir tarafı Şaban ve bir tarafı Hüseyin ve bir tarafı el-hâc Ömer nâm kimesne bağları bin dört yüz teğek bağını mezbûre Turfanda tecemmülât zabt ve tasarruf idüb müvekkilem mezbûre Gülfen hisse-i ursiyesini edadan imtina ider su'al olunub teslimine şer'an tenbih olunmasını talep iderim didikde gıbbe's-su'al vekîl-i mesfûr Nersiz cevabında mürd-i merkûm Avza tarih-i kitâbdan dört sene mukaddem hal-i sıhhatinde zikr olunan bin dört yüz teğek bağ ve menzil-i mezkûr dahilinde olan tecemmülât-ı hane bi'l-cümle zevcem'Turfandanın mülk-i mahzı olub benim alaka ve medhalim yokdur deyû inde'ş-şuhud ikrar ve itiraf ve dahi işhad itmekle bu âna değin malikene mutasarrıfdır didikde gıbbe'l-inkâr vekîl-i mesfûr Nersizden takrîr-i meşrûhuna mutâbık beyyine talep olundukda udul haziran olub eserü'l-istişhâd fi'l-hakîka tarih-i mezkûrda mürd-i merkûm Avza hal-i sıhhatinde mârû'z-zikr bağ zevcem'Turfandanın mahsusan mülkidir benim alakam yokdur deyû bizim huzurumuzda ikrar ve itiraf ve bizi dahi işhad itdi şâhidleriz şehâdet dahi ideriz deyû her biri eda-yı şehâdet-i şer'îye eyledikden sonra zımmî tayfasından İbrahim veled-i Yakob ve ... oldundukda fi'l-vâki mürd-i mezbûr Avza tarih-i mezkûrda sahih ü salim iken mahalle-i mezbûrede vâki menzil ve tevabii ve dahi dâhilinde vâki asar-ı beyt-i malume cümle zevcem'Turfandanın malıdır benim alaka ve medhalim yokdur deyû bizim huzurumuzda ikrar ve itiraf ve bizi işhad itdi biz bu hususa bu vech üzre şâhidleriz şehâdet dahi ideriz deyû her biri eda-yı şehâdet-i şer'îye eylediklerinde şahadetleri makbûle

S.165/Belge 119'un devamı

olmağın vekîl-i mesfûr zımmî Maratos bi vech-i davadan men-i birle mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fi evâil-i Cemâziye'l-âhire sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Molla Ahmed bin Ali, Halid Beğ bin Orhan, Ali Beğ bin Ahmed Ağa, Mustafa Beşe Kasabbaşı, Seyyid Bayram bin Seyyid Mahmud

S.165/Belge 120

Kürtünciyan mahallesinden vefat eden Seyyid Caferin kızı Ümmü Gülsüm'e yevmi dört akçe nafaka bağlanması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Kürtünciyan Mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan es-seyyid Mustafa bin Caferin sulbiye-i sağîre kızı Ümmü Gülsümün karındaşı ve kıbel-i şerden tesviye-i umûruna vasi-i mansubı olan işbu râfiü'l-kitâb es-seyyid Mehmed nâm kimesne mahfel-i kazada takrîr-i kelma idüb sağîre-i mezbûrenin nafaka ve kisveye eşedd ihtiyacı olmağla kıbel-i şerden mikdarü'l-kifaye nafaka ve kisve-i bahâ k'arz ve takdir olunub istidane ve infaka bana izin virilme si matlubumdur didikde hâkim-i muvakkı-i sadr-ı kitâb dahi yüz otuz iki akça bir guruşa rayiç olduğu üzre sağîre-i mezbûrenin nafaka ve kisve-i bahâsiçün yevmi dört akça k'arz ve takdir idüb vakt-i zaruretde istidane ve infaka ba'de sağîre-i mezbûrenin mâl-ı mevrûsundan rücûa vasi-i mezbûr Seyyid Mehmede izin virmeğın mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fi gurre-i Cemâziye'l-âhire sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Seyyid İsmail bin Minla Mustafa an kal'a, İbrahim bin Ali, Ahmed bin Ramazan, Ebu Bekr bin Mustafa

S.165/Belge 121

Kürkciyan mahallesinden vefat eden Mahmut'un oğlu Mahmut'un büyük kardeşi ve vâsisi olan Durmuş beğ'in Hacca gidecek olması nedeniyle vâsillikten azledilip mahmuta validesi Mahbube hatunun vâsi tayin edilmesi hakkında i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâbda Kürkciyan Mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan Ali beğ binti Mahmudun sulbî sağır oğlu Mahmudun kebîr karındaşı ve kıbel-i şerden mansub vasisi olan Durmuş Beğ mahfil-i kazada takrîr-i kelâm idüb işbu sene-i mübârekece üzerime hacc-ı şerîf f'arz olmakla hacc-ı şerîfe azimet itmeğe vesâyet-i merkûmeden kasr-ı yed eyledim sağır-i mezbûrûn umûrî tatil olmamak için savb-ı şeriat-ı merğûbeden üzere bir vasi nasb ve tayîn olunsun didikde hâkim-i muvakkı-i sadr-ı kitâb tûbâ lehû hüsn-meâb mezbûr Durmuş Beğ vesâyet-i merkûmeden azl idüb sağır-i mezbûr üzerine işbu râfiü'l-kitâb evgi validesi Mahbube binti Ali nam hatûnu vasi nasb ve tayîn eyledikde ol dahi vesâyet-i merkûmeyi kabûl ve hidmet-i lâzimesin edâya ta'ahhüd iltizam itmeğin mâ vakâ' bi't-taleb ketb olundı fî evâhir-i el-Muharrem sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Mustafa bin Mehmed, el-hâc Ebu Bekr bin Hacı Hızır, Mustafa bin Hac Ömer

S.165/Belge 122

Cevizlice mahallesinden vefat eden Derviş'in eşi ve oğlunun Muslu'nun zimmetini ibra etmesi hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Cevizlice Mahallesinde sakin iken bundan akdem vefat iden Derviş bin Süleymanın zevce-i metrukesi Fatıma binti İsmail nam hatûn ve sulbî oğlu el-hâc Mehmed ve sulbiye kızı Emine nam hatûn mahfil-i kazada müteveffâ-yı mezbûrun ahir oğlu işbu râfiü'l-kitâb Muslu nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mûrisimiz mezbûr Derviş mukaddemâ oğlu mezbûr Muslının Cemile binti Mustafa nam hatûn yedinde vedia vaz itdiği yigirmi beş guruş ile yigirmi beş guruşluk eşya-i malumesin ahz ve kabz idüb kable'd-def' ve't-teslim zimmetinde iken fevt olmağla ba'de'l-mürâfaa-i şerîfe meblağ-ı merkûm elli guruş terekesinden olub mahalle-i mezbûrede vâki bir tarafı el-hâc Ömer ve bir tarafı Hüseyin ve bir tarafı el-hâc Ahmed nâm kimesneler mülkleri ve bir tarafı tarîk-i has ile mahdûd menzilden kapısı şimal cânibine feth olunan bir beyt-i süfli ve bir matbah ve bi'r-i mâ' ve havlusını mezbûr Musluya zikr olunan elli guruş mukabelesi def ve teslim ol dahi kabz ve teslim ve kabûl idüb hukuk-ı mezkûresinden ve sâyir babası müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden müteallaka-i âmmei davadan bizim zimmetimizi ibrâ ve ıskât idüb ba'de'l-yevm menzil-i mezkûra müteallaka davadan her birimiz dahi merkûm Muslının zimmetini ibrâ ve ıskât itdik kıbel-i şerden yedine hüccet-ı şer'iyeye virilsün ita

olunsun didiklerinde gibbe't-tasdîk-i şerî mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fî evâil-i Cemâziye'l-âhire sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed bin Hasan, Mustafa bin Ali, Hüseyin bin el-hâc Hasan, Veli bin Yusuf

S.165/Belge 123

Sam köyü ahalisinden vefat eden Ömer'in oğlu Mehmed'e validesi Fatma'nın vâsi olması hakkında hüccet kaydı

Karye-i Sam mezraasında sakin iken bundan akdem fevt olan Ömer bin Hacı Hamzanın sağır oğlu Mehmede validesi Fatıma binti Ali vasi nasb olundukda ol dahi vesâyet-i merkûmeyi kabûl ve iltizam itmeğin mâ vakâ' bi't-taleb ketb olundu fî evâil-i Cemâziye'l-âhire sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Seyyid Hüseyin bin Ahmed, Seyyid Mehmed bin Ali, Seyyid Hasan bin Halil

S.166/Belge 124

Ammu mahallesinden Seyyid Ali Kaya'nın, Mehmet tarafından evinde yaralandığına dair şahitlerin ifadesi hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Ammu mahallesinde sakin es-seyyid Ali Kaya bin es-seyyid Hüseyin nâm kimesne mahfil-i kazada mahalle-i mezbûre sükkanından Kör Felek dimekle ma'ruf Mehmed bin nam şab-ı emred mahzarında teşekki-birle üzerine dava ve takrîr-i kelâm ... kitâb gicesi vakt-i aşada kendi menzilime giderken mahalle-i mezbûre beyninde merkum Mehmed aryanen kılıc ile üzerime hücum itmekle ben dahi kaçub kendimi halas itmek sadedince iken yetişüb kılıc ile zuhruma darb ve mecrûh itmişdir su'al olunub mûceb-i icra olunması matlubumdur didikde gibbe's-su'al ve akîbü'l-inkâr müdde-i mezbûr Seyyid Ali Kayadan takrîr-i meşrûhuna mutâbık beyyine talep olundukda udûl-i ricâlden Hasan bin Osman ve Ali bin Mehmed ve Mehmed bin Hasan nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırûn olub istişhâd olundukda fî'l-vâki tarih-i mezkûr ve vakt-i merkûmda mezbûr Melek Mehmed mahalle-i mezbûrede aryan kılıc ile müdde-i mezbûr üzerine musallat olmağla kaçmak halinde iken merkûm Melek Mehmed fâriğ olmayub mezbûr Seyyid Ali Kayayı kovub giderken müşahede itdik biz bu husûsa bu vech üzre şâhidleriz şehâdet dahi ideriz deyû her biri eda-yı şehâdet-i şer'îye eylediklerinde şehâdetleri makbûle olmağın mâ hüve'l-vâki gibbe't-taleb ketb olundu fî evâil-i Cemâziye'l-âhire sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Abdurrahman, Mustafa bin Veli, Yunus bin Hasan

S.166/Belge 125

Cağdığın köyündeki bahçe ve bosta'nın Ahmet Çelebiye ait olduğu hakkında i'lâm kaydı

Husus-ı âti'l-beyânın mahallinde tahrîri iltimas olunmağın savb-ı şerden Mevlânâ el-hâc Mehmed Efendi tayîn ve irsâl olundukda ol dahi Medîne-i Ayntâbda Seng-i tavil mahallesinde sakine el-hâce Aişe Hatûn ibnite Ahmed Çelebi nam marızanın menziline zatı zeyl-i sahifede muharrerü'l-esâmi olan Müslimîn mahzarında akd-i meclis-i şer-i hatır olundukda mezbûre el-hâc Aişe Hatûn meclis-i makud-ı mezkûrda sahibete haze'l-kitâb Ümmühani binti el-hâc Cuma nam hatûn mahzarında ikrar ve takrîr-i kelâm idüb akarımından olub Çağdığın nam karyede vâki bir tarafı Boz Ahmed ve bir tarafı el-hâc Ahmed ve bir tarafı el-hâc Şaban nâm kimesneler mülkleri ve bir tarafı değirmen harkı ile mahdûd şeftalü eşcarını müştemil bir kıta bağçeyi mezbûre Ümmühani Hatûn tarih-i kitâbdan üç sene mukaddem bey-i bât-ı sahîh-i şerî ile elli esedî guruşa bey ve teslim ol dahi kabz ve tesellüm idüb yine tarih-i mezkûrda Korkün nam karye... vâki lede'l-ceyran malümü'l-hudud ve tahminen üç kile tohum istiab ider bir kıta tarlası dahi mezbûre Ümmühani Hatûndan yigirmi guruşa baten bey ve teslim idüb ol dahi işıra ve kabz ve tesellüm eyledikten sonra semenleri olan yetmiş guruşu yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ve kabz itdim zikr olunan bağçe ve tarla müşteriye-i merkûmenin mülk-i müşterasıdır hasbe mâ yeşâ ve yahtar mutasarrıfa olsun didikde gibbe't-tasdîk mukırre-i mezbûrenin kendüye... olan mezbûre Ümmühani ne vech-i muharrer üzre ikrar-ı sahîh-işer'i olmağın husus-ı mezbûrî Mevlânâ-yı merkûm mahallinde tahrîr idüb ba'de meclis-i şere gelüb ma'a irsâl olunan çukadar el-hâc Abdullah ve el-hâc Mehmed ve Mustafa nâm kimesneler ile alâ vukûa ikrar ve takrîr itmeleriyle mâ hüve'l-vâki gibbe't-taleb ketb olundı fi evâil-i Cemâziye'l-âhire sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Ağa bin Arnavud Osman, Minla Mehmed bin Abdülvahab, el-hâc Abdullah bin Osman, el-hâc Zeynel bin Ahmed, Minla Mehmed bin el-hâc Ali, el-hâc Mehmed bin Osman, Osman Çelebi bin Ahmed Beşe, Ahmed bin el-hâc Mir, el-hâc Mehmed bin el-hâc Mehmed, Minla Mustafa bin Ali Efendi

S.166/Belge 126

Hacı Ahmed Ağa'nın 1690 ve 1692 yılları arası Lala Mustafa Paşa Vakfı muhasebe defterlerinin kontrol edilmesi talebi hakkında verilen i'lâm kaydı

Fatih-i Kıbrıs Lala Mustafa Paşanın evkâfı mütevellîsi olub halen Şam-ı Şerîfde mütemekkin olan fahrü'l-akrân Mehmed Beğ tarafından Medîne-i Ayntâbda vâki evkâfı umûruna vekîl-i şerîsi olan Ahmed Ağa bin Mahfil-i kazada mütevellî-i mûmi-ileyh cânibinden sâbıkan evkâf-ı merkûme umûruna vekîl olan râfî-i haze'l-kitâb el-hâc Ali bin el-hâc Şemsüddin mahzarında takrîr-i kelâm idüb mezbûr el-hâc Ali Beğ yüz iki recebül'ferdi guresinden bin yüz üç recebi guresine değın bezistan vesâyir musekkafât ve gayr-ı musekkafât ve hamamların meblağ-ı icarelerin (çıkmamış) mezkûre cânibi olan işbu hazır-ı bi'l-meclis es-seyyid Abdi Çelebi bin es-seyyid Kasım yediyle cem've tahsil ve bi'l-vekâle

ahz ve kabz idüb sene-i mezkûrede naibü'ş-şer olan Mevlânâ Osman Efendi irad-ı evkâf-ı mezkûreden makbuzatı dokuz yüz doksana sekiz guruş iki sülüse baliğ olub ve mesarif-i lâzimesi ve bi'l-cümle harc-ı makûle dahi dokuz yüz doksana beş guruş olmak üzere mûmi-ileyhe Osman Efendi ba'de'l-muhasebe yedine mûmzâ ve mahtum defter virmele halen mezbûr el-hâc Alinin defterinde mûnderic olan meblağ-ı icare ve masrufatı hesab ve kitâb olunması matlubumdur didikde vekîl-i sâbık mezbûr el-hâc Alinin defteri mûcebince evkâf-ı merkûme icaratından makbuzatı tecessüs ve tefekkud olundukda balada zikr olunduğı üzere irad makbuzatı yerlü yerinde bulunub ancak zimmetinde üç guruşu bir sülüs mikdarı ziyadesi zuhur itmekle... dahi vekîl-i merkûm Ahmed Ağaya teslim ol dahi kabz ve tesellüm idüb merkûm el-hâc Alinin umûr-ı evkâf-ı merkûmeden makbuzı (silik) yüz doksana sekiz guruşu bir sülüsünden zimmeti beri olmağın mâ hüve'l-vâki gıbbe't-taleb ketb olundu fı (silik) Cemâziye'l-âhire sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

El-hâc Mehmed Mühnizade, Abdülhalim Çelebi bin Mustafa, Mustafa Çelebi Hamamcı, Osman Çelebi Muhzırbaşı

S.167/Belge 127

Akyol mahallesinden Hacı Mehmet'in vefat eden Kirkor'dan kalan elli kuruşluk alacağıının Kirkor'un terekesinden karşılanması hususunda i'lâm kaydı

Medîne-i Aynâtâbda Akyol Mahallesinde sakin sahib-î haze'l-kitâb el-hâc Mehmed bin Hacı Yusuf nâm kimesne mahfil-i kazada Hayik-ı Müslüman mahallesinde sakin iken bundan akdem hâlik olan Tavud veled-i Kirkor nam zımmînin sulbiye-i sağîre kızı... vekîl-i şeriden tesviye-i umûruna vasi nas ve tayîn olunan kızı veled-i Makdes muvâcehesinde üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüb hâlik-i merkûm zimmetinde müşteri ve makbuz-ı kitâb bahasından yetmiş guruş olub hal-i hayutunda on beş guruş yedinden ahz ve kabz itmişdim bâki elli beş guruşumu kable'l-eda hâlik olmağla su'al olunub terekle-i vafiyesinden edaya vasi-i mesfûra tenbih olunmak matlubumdur didikde gıbbe's-su'al ve akîbü'l-inkâr müdde-i mezbûr el-hâc Mehmedden müddeâsını mübeyyine beyyine talep olundukda udûl-i ricâlden es-seyyid Mehmed bin seyyid Mehmed ve Ahmed bin el-hâc Abdurrahman nâm kimesneler li-eclî'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırûn olub eserü'l-istişhâd fi'l-hakîka müdde-i mezbûrun hâlik-i mesfûr zımmî Tavud zimmetinde kitâb bahasından yetmiş guruş hakkı olduğuna şâhidleriz şehâdet dahi ideriz deyû her biri eda-yı şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de riayete şeraiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın meblağ-ı merkûm on beş guruşdan gayrı küllen ve bazen isitifa ve ahz veya hibe veya ahara havale itmeyüb ve taraf-ı şer'iyeden bir tarikle hâlik-i merkûmun zimmetini ibrâ ve ıskât itmediğine müdde-i mezbûr el-hâc Mehmede yemin teklif olundukda ol dahi âlâ vifku'l-mesûl hulfi billâhi'l-a'aliyyü'l-a'lâ itmeğın meblağ-ı bâki elli beş guruşu hâlik-i merkûmun terekesinden edaya vasi-i mesfûra

tenbih-birle mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fî evâhir-i Cemâziye'l-âhire sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Ali Beğ bin el-hâc Ahmed, İshak Beğ bin Mehmed Beşe, Mustafa bin Ali, Ebu Bekr bin Mustafa

S.166/Belge 128

Ammu mahallesinden Hızır ve Mehmet Nebi Yusuf'un babaları Yusuf'tan kalan malların anneleri Züleyha ve kardeşleri Haticeye düşen hisseyi vererek kalan kısmını Hacı Medmed'e kırk üç kuruşa sattıklarına dair hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Ammu Mahallesi sükkanından Hızır ve Mehmed bin Yusuf nâm kimesneler mahfil-i kazada işbu râfîü'l-kitâb el-hâc Mehmed bin el-hâc İbrahim nâm kimesne mahzarında her biri ikrar ve takrîr-i kelâm idüb Medîne-i mezbûreye tabi karye turabında vâki bir tarafı cebel ve bir tarafı harık ve bir tarafı sacur ve bir tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd beş kile bezr istiab ider beş dib ceviz eşcarını müstemil bir kıta muskiye tarla babamız mezbûr Yusufdan ırsen bize ve validemiz Züleyha ve kız karındaşımız Haticeye intikal idüb mezbûretân Züleyha ve Haticenin mahdûd-ı mezkûrdan hisse-i irsiyelerini şîrâ-ışer'i ile işтира ve kabzından sonra halen siz dahi mahdûd-ı mezkûrun tamamını mezbûr el-hâc Mehmede kırk üç guruşa bâten bey ve teslim ol dahi iştirâ ve kabûl ve tesellüm eyledikten sonra semeni olan mezblağ-ı mezbûr kırk üç guruşa yedinde bi't-tamam ahz ve kabz eyledik ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr mezbûr el-hâc Mehmedin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdîk-i şerî mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fî evâil-i Cemâziye'l-âhire sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Ali bin hacı Ahmed, Ahmed bin Mehmed Ali, Kılıc Ali bin, Mehmed bin Hanacı, Mustafa bin Osman, Helvacı Ahmed, el-hâc Ali bin Hac Yusuf

S.166/Belge 129

İbn-i Şeker mahallesinden vefat eden Bayram'ın kızı Askalana'ya Zümer hatunun vâsi tayin edildiğine dair hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda İbn-i Şeker Mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan el-hâc Mehdi bin Bayramın sulbiye-i sağîre kızı Askalana babası müteveffâ-yı mezbûrdan ırsen intikal iden malını zabt ve tesviye-i umûrına bir vasi nasb ve tayîn olunmak lazı ve mühimm olmağla kibel-i şer-i şerîfden validesi râfiate hâze'l-kitâb Zümer binti Ebi Bekir nam hatûn sağîre-i mezbûre üzerine vasi nasb ve tayîn olundukda ol dahi vesâyet-i merkûmeyi kabûl ve hidmet-i lâzimesin edâya ta'ahhüd iltizam itmeğın mâ vakâ' bi't-taleb ketb olundı fî evâsıt-ı Cemâziye'l-âhire sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

El-hâc Mustafa bin Şaban, Maksud bin Şeyh Etmekciyan, Minla Ali bin el-hâc Mehmed, Osman Çelebi Muhzirbaşı

S.168/Belge 130

Ammu Mahallesinden Mehmet ve Şarkıyan Mahallesinden Kavlı'nın Tevbe Mahallesinden Osman, Seyyid Mehmet ve Hüseyinin mallarını çaldıklarına dair şikâyetleri üzerine Mehmet'in mütesellime teslim edilmesine dair i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâbda Tevbe Mahallesinde sakin işbu râfiü'l-kitâb Osman bin el-hâc Mustafa ve şeriki olan es-seyyid Mehmed bin Hüseyin nâm kimesne Medîne-i mezbûrede mütesellim olan fahrü'l-akrân Hasan Ağa mübaşeretiyle Ammu mahallesinde sakin Mütevellî oğlu dinmekle ma'ruf Mehmed bin Minla Ahmed ve Şarkıyan Mahallesinde sakin Kavli bin Ali nâm kimesneleri meclis-i şer-i şerîfe ihzar idüb muvâcehelerinde üzerlerine bi'l-vekâle dava ve takrîr-i kelâm idüb mezbûrân Mehmed ve Kavli bazı hevalarına tabi sarikler ile ittifak idüb tarih-i kitâbdan on beş gün mukaddem nısfü'l-leylde taht-ı kal'a da vâki Şirvanî Mehmed Efendi cami-i şerîfine muttasıl bakkal dükkânını açub dâhilinde mevcut edevat-ı nühasiye ve mekûlat kısmından eşyamı ve yedi nakid guruşu serika idüb halen mezbûr Kavlinin ihfa ve ihbarıyla ihrac olunan bir sağır badiye ve bir leğeni ve bir bakır maşraba ve otuz akçalık otuz aded debbağ mumı ve yigirmi akçalık beş kalıb sabun bulunub sâyir eşyamızı ekel ve itlaf itmeleriyle su'al olunub ber-mûceb-i fetva-yı şerîfe icra-i şer olunması matlubumuzdur didiklerinde gıbbe's-su'al mezbûr Mehmed cevabında fi'l-vâki biz gâybûn-ı ani'l-meclis Seyyid Ali ve Kara Ali ve Hızır nâm kimesneler ile serikada şerikleri olub tarih-i mezkûrda ba'de'l-aşa müddeiyan-ı mebzuranın marüz'z-zikr muttasıl dükkânını... kırub ba'de'l-feth cümlemiz içine dahil olub ben ancak bir kutu ile tahminen bir guruş kıymetli beş batman... ve bir sağır katremiz içinde nısf guruş kıymetli zeyt serika itdim deyû tayian ikrar ve itiraf idüb ba'de mezbûr Kavli dahi istintak olunub cevabında fi'l-vâki vech-i muharrer üzre biz gayibun-ı merkûmun ile ale'l-iştirak müddeiyân-ı mezbûrânın... olan salifü'l-beyân dükkânını açub mezbûr Mehmed ve mezbûrân Seyyid Ali ve Kara Ali ve Hızır dükkân-ı mezkûra dahil olub ahz ve serika itdikleri eşyalardan bana işbu bir sağır badiye ve bir lengeri ve bir maşraba ve otuz mum ve bir batman mikdarı bağ ve beş batman mikdarı pirinç ve mercimek mezbûrân virdiler ve ben ahz itdim deyû ikrar ve itiraf idüb ve lakin dükkân-ı mezbûr içlerinde dahil olmadım didikden sonra müddeiyân-ı mezbûrânın yedlerinde olan fetva-yı şerîfeye nazar ve kır'aât olunub mazmûnunda zeyd sarik leylan mekan-ı ... dahil olub mütemeyyen on dirhem şer'îye balığ örmedin eşyasını serika itdiği... şer-i şerîf tavan ikrar ile sabit oldukda kat-ı yedü'l-yemin min zeyde lâzım olur mu el-cevab olur deyû buyrulmayub mazmûn-ı fetva-yı şerîfe ile şerayit kat-ı mezbûr Mehmedin ikrar-ı meşrûhunda mevcut olub müddeiyân-ı mezbûrân talebleriyle şer'an kat-ı yedi lâzım gelmeğin mûcebiyle ba'de'l-hükm sarik mezbûr Mehmedin mütesellim-i mûmi-

ileyhe teslim-birle mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fî el-yevmü'l-âşir min Cemâziye'l-âhire sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Mefharü'l-fuzelâ Ömer Efendi el-müfti, Kıdvetü'l-ulemâ el-hâc Mehmed Efendi Debbağ Efendi, Mevlânâ Osman el-müderris, Mevlânâ Ali Efendi el-kadı, Mevlânâ (çıkمامış) Hac Ali Efendi, Mevlânâ Mehmed Efendi Sinanzade, Ömer Efendi el-kadı, Mehmed Efendi bin Hamza Efendi, Seyyid Hüseyin Çelebi bin Seyyid Hamza, Hacı Ali Çelebi Kamalakzade, el-hâc Osman Bah'arzade, el-hâc Ömer Muhsinzade, el-hâc Mehmed Mühnizade

S.169/Belge 131

Hırsızlık yapan Müslümanların ırzına musallat olan fesat ehlinin katlinin meşru olduğuna dair fetva kaydı

Zeyd daima adet-i müstemiresi mekân-ı muharrizun serika ve leylen alat-ı silahla Müslümanların ırzını... ve avarat ve oğlan tasarruf idüb sâî-bi'l-fesad olmasıyla katl olunması meşru olur mu beyân buyrulub siyaset olalar el-cevab olur
Ketebehü'l-fakîr ileyhi sübhane Ömer el-müfti-i bi Medîne-i Aynâtâb

S.169/Belge 132

Tevbe Mahallesinden Osman, Seyyid Mustafa'nın, Ammu mahallesinden Mehmed ve Şarkıyan mahallesinden Kavli'nin eşkiyalarla işbirliği yaptıklarına dair şikâyetleri ve şahitlerin de bu durumu onaylamaları üzerine siyaseten katledilmeleri hakkında verilen i'lâm kaydı

Medîne-i Aynâtâbda Tevbe Mahallesinde sakin Osman bin el-hâc Mustafa ve esseyyid Mehmed bin Hüseyin nâm kimesneler halen medîne-i mezbûre mütesellimi olan fahrü'l-akrân Hasan Ağa mübaşeretiyile Ammu mahallesinde sakin müteveffa oğlı dimekle ma'ruf Mehmed bin Minla Ahmed ve Şarkıyan Mahallesinde sakin Kavli bin Ali nâm kimesneleri meclis-i şer-i şerîfe ihzar ve mahzarlarında üzerlerine dava ve takrîr-i kelâm idüb mezbûrlar tarih-i kitâbdan on beş gün mukaddem leylen bazı eşkıya ile ittifak idüb taht-ı kal'ada ale'l-iştirak serika itmeleriyle vakiü'l-hal inde's-ier-i şerîf ikrarları mücebince hûccet-i şer'îye olunub müceb-i şerisi icra olunmak üzere tenbih olunmuşdur bundan maada mezbûr Mehmed eşkiyadan olub hevasına tabi sirak ile leylen alet-i harble gezüb bu makûle serika ve fesad ve dehtek-i ırz itmek adet-i müstemiresi olduğu beyne'n-nas şayi olmağla keyfiyet-i hali dah istihbar ve müceb-i icra olunması murâdıdır didiklerinde mezbûrân Mehmed ve Kavli istintak olunduklarında her biri cevabında minvâl-i muharrer üzere serika ile mezbûrların dükkânın açub mezbûr Mehmed duhul ile ve mezbûr Kavli haricinde eşyaların serika itdiklerin ikrar ve itiraf eylediklerinden sonra huzzâr-ı meclis-i şer-i şerîf olan Beğ Mahallesi el-hâc Hızır ve el-hâc Ramazan bin el-hâc Mustafa ve Çukur Mahalleden el-hâc Halil bin Ali ve el-hâc Mehmed bin el-hâc Muslı ve sâyir... İstihbar

olundukda fi'l-vâki mezbûr Mehmedin hali daima eşkıya ile ittifak idüb leylen alet-i harble gezüb serika ile ma'ruf sâi bi'l-fesad ve mekabir... ve vech-i 'arzdân izalesi lâzım şakidir deyû her biri alâ tarîkü's-şehade haber virdikleri zeyd daima adet-i müstemiresi mekan-ı muharrizden serika leylen alet-i silahla Müslümanların ırzını tehek ve avrat ve oğlan tasarruf idüb sâi bi'l-fesad olmasıyla siyaseten katl olunması meşru olur mu el-cevab olur deyû fetva-yı şerîfe ibrâz olunmağın ber-mûceb-i fetva-yı şerîfe şaki-i mezbûr Mehmed bin Mütessellim ve siyaseten katline tenbih-birle mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fi el-yevmü's-sani aler bin Cemâziye'l-âhire sene 1104

Şuhûdü'l-hâl

Muharrerü'l-âli Ömer Efendi el-müfti, Kıdvetü'l-ulemâ el-hâc Mehmed Efendi debbağ Efendizade, Mehmed Efendi bin Ahmed... zade, Ahmed Efendi el-müderriş, es-seyyid Osman Efendi el-müderriş, es-seyyid Abdullah Efendi en-nakib, eş-şeyh Mehmed ..., es-seyyid Mehmed Çelebi bin es-seyyid Yusuf, Fahrü'l-sulehâ Mahmud Efendi el-vaiz, es-seyyid Hüseyin Çelebi bin Hamza, Kasım Ağa Miralay, Murad Ağa Serdar, el-hâc Ali Çelebi Kamalakzade, el-hâc Mehmed mühnizade, Abdülkâdir bin Minla Mehmed, Minla Abdurrahman bin İsmail ve gayrühüm el-huzzâr

S.169/Belge 133

Hayik-ı Müslüman Mahallesinden Kirkor Gayr-i müslim, vefat eden babası Kirkor'dan kalan iki yüz elli kuruşluk meblağı vefat eden kardeşi Tavud tarafından Kudüste harcanması nedeniyle meblağın Tavud'un terekesinden karşılanması talebi hakkında verilen i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâbda Hayik-ı Müslüman Mahallesinde sakin işbu râfîü'l-kitâb Kirkor veled-i Kirkor nam zımmî mahfil-i kazada li ebeveyn karındaşı olup bundan akdem hâlik olan Tavud nam zımmînin zevce-i metrukesi sulbiye-i sağîre kızı Hursimiye li-ecli'l-musliha vasi olan Elmas binti Kızı tarafından vekîl-i sabitü'l-vekâlesi olan mezbûr kızıl mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüb babam mersum Kirkor hâlik oldukda ırs-işer'i ile bana ve sair veresesine intikal iden muhallefâtı mersum karındaşım hâlik-i mesfûr Tavud ile beynimizde müşterek iken merkûm Tavud ve muhallefât-ı merkûmeden iki yüz elli guruşı Kuds-i şerîfe gidüb mühimat Kuds-i Şerîfe harc ve sarf ve yüz elli guruş dahi tehhül eyledikde mesarifine harc ve sarf itmekle halen meblağ-ı mezbûrdan hisse-i irsiyesi talep iderim su'al olunub terekesinden alıvirilme k matlubumdur didikde gıbbe's-su'al ve'l-inkâr müdde-i merkûm Kirkordan müddeâsını mübeyyine beyyine talep olundukda zımmî tayfasından Abraham (silik) ve Nail veled-i Nersiz li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup istişhâd olundukda fi'l-vâki hâlik-i mesfûr Tavudun babalasından intikal iden muhallefât beyne'l-verese müşterek iken muhallefât-ı merkûmeden iki yüz elli guruşı Kuds-i Şerîf masrafına ve yüz elli guruşı tehhüle harc ve sarf itdim deyû bizim huzurumuzda ikrar itdi biz bu hususa

Sayfa 170 Belge 133'ün devamı

bu vech üzre şâhidleriz şehâdet dahi ideriz deyû her biri eda-yı şehâdet-i şer'iyeyeylediklerinde ba'de riayete şeraiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın meblağ-ı mezbûrdan müdde-i mezbûr Kirkor hissesini hâlik-i mesfûr Tavudun terekesinden edaya vekil-i mersum Kızıl ma vaka vi't-taleb kayd şod fi evâil-i Cemaziyel ehire sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Serabun veled-i Nanes, Tanel veled-i Nersiz, Kızıl veled-i, İbrahim veled-i Kızıl

S.170/Belge 134

Şehreküstü mahallesinden vefat eden Minla Mehmet'in oğlu Mehmet, kızları Fatma ve Hatice'ye günlük üç akçe nafaka bağlanması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Şehreküsti Mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan Minla Mehmed ibni Halilin sulbi sağır oğlu Mehmed ve sağire kızları Fatıma ve Haticenin valideleri işbu râfietü'l-kitâb Aişe binti Yunus nam hatûn talebiyle yüz otuz iki akça bir guruş olmak üzere hâkim-i muvakkı-i kitâb sığâr-ı merkûmunun her birine üçer akça nafaka ve kisve-i bahâ k'arz ve takdir idüb vakt-i zaruretden istidane ve lede'z-zafer rücûa mezbûre Aişeye izin virmeğın bi't-taleb ketb olundu fi el-yevmü's-sâlis aşer min Cemâziye'l-âhire sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

El-hâc Halil bin el-hâc Veli, Osman Çelebi Muhzırbaşı, Ahmed bin Ramazan, Ebu Bekr bin Mustafa

S.170/Belge 135

Şehreküstü sakinlerinden Hacı Veli'nin on sene önce oğlu Hacı Halil'e hibe ettiği menzil ve dâhilindeki mallarla bir alakasının olmadığına dair hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Şehreküsti Mahallesi sükkanından el-hâc Veli bin Piri nâm kimesne meclis-i şer hatır-ı lâzımü't-tevkîrde Kablıoğlu işbu sahibü'l-kitâb el-hâc Halil nâm kimesne mahzarında ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki bir taraftan es-seyyid Ömer nâm kimesne menzili ve bir taraftan el-hâc Hüseyin nâm kimesne menzili ile Murad Beğ menzili ve bir taraftan Tesliman menzili ve bir taraftan mahdûd ve mümtaz menzilimden kapusu şimal cânibine feth olunur bir beyt-i süfli ve bir hazine ve bir tabaka ve ceb-i mâ ve havlu-yı muayeneyi havi menzili tarih-i kitâbdan on sene mukaddem oğlum mezbur el-hâc Halile hâle ani'ş-şevâğil hibe-i sahiha-i şer'iyeye ile hibe ve temlik ve teslim idüb ol dahi ittihad ve kabz ve temellük itmekle ilâ el ân sakin ve mutasarrıf olub ve menzil-i mezkûr dâhilinde vâki evani-i nühasiye ve gayrı tecemmülât-ı haneden kalîl ve kesîr her ne mevcud ise ve dahi yed ve tasarrufunda olan sermaye ve attar emtiası kendi kesbi ile hâsıl mahsus malı olub mârû'z-zikr beyt-i süfli ve tecemmülât ve sermaye ve eşyasından benim vechen mine'l-vücuha dava ve nizamım ve alaka ve medhalim yokdur hasbe mâ yeşâ ve

yahtar mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdîk-işer'i mâ vaka bi't-taleb ketb olundı tahrîren fî el-yevmü's-sâlis min Cemâziye'l-âhire sene erba'a ve mie ve elf min hacere min lehü'l-kemal el-izze ve's-şeref

Şuhûdü'l-hâl

Osman Efendi bin Halil Efendi, Mehmed Çelebi bin eş-şeyh Mustafa, Minla Abdullah el-imam, el-hâc Mehmed Kasab, Ahmed bin Taşcı, Abdullah Çelebi bin Hac Musa, Mustafa Efendi bin İbrahim Çelebi, Ebu'l-Kasım Çelebi bin Dursun, Osman Çelebi Muhzırbaşı

S.170/Belge 136

Hayik-ı Müslüman Mahallesinden vefat eden Hatice'nin validesi ve vâsisi olan Tatar hatunun, Hatice'nin oğlu Serabun ve Diveriş'in zimmetlerinde kalan yüz kuruşu teslim aldığına dair hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Hayik-ı Müslüman mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan Receb Beğ bin sulbiye-i sağîre kızı Haticenin validesi ve kıbel-i şerden mansûbe vasisi olan Tatar binti Abdullah nam hatûn mahfil-i kazada işbu... Serabun veled-i Vanes ve sulbî oğlu Diveriş nam zımmîler mahzarlarında bi'l-vesâyeye ikrar ve takrîr-i kelâm idüb sağîre-i mezbûrenin malından mesfûran Serabun ve diveriş zimmetlerinde bâki kalan yüz guruşu dahi yedlerinden bi't-tamam ahz ve kabz eyledim min ba'de meblağ-ı mezbûr yüz elli guruşdan ve güzeşte ... mesfûran Serabun ve diveriş zimmetlerinde bir akça ve bir habbe alaka ve medhalim ve dava ve nizam kalmadı savb-ı şerden yedlerine hüccet-i şer'iyeye virilsün didikde gıbbe't-tasdîk-i şerî mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fî evâil-i Cemaziye'l-âhire sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

İsa Çelebi bin İbrahim, el-hâc Ali Efendi bin Mehmed Efendi, Mehmed Efendi el-imam, Minla Abdurrahman bin el-hâc İsmail, Ramazan Çelebi bin el-hâc Halil

S.171/Belge 137

Seng-i Karasakal mahallesi meskun iken vefat eden Mehmet'in oğlu Mehmet'e validesi Fatma hatunun vâsi tayin edilerek günlük dört akçe nafaka bağlanması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Seng-i Karasakal mahallesinde sakine iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin Recebin sulbî sağır oğlu Mehmede babası müteveffâ-yı mezbûrdan ırsen intikal iden malını zabt ve tesviye-i umûruna bir vasi lâzım ve mühimm olmağla kıbel-i şerden sağır-i mezbûrûn validesi işbu râfiü'l-kitâb Fatıma binti Ebu Bekr nam hatûn sağır-i mezbûr üzerine vasi nasb ve tayîn olundukda ol dahi vesâyet-i merkûmeyi kabûl ve hidmet-i lâzimesin edâya ta'ahhüd iltizam eyledikten sonra sağır-i mezbûrûn nafaka ve kisve-i bahâsiçün vasi-i mezbûre talebiyle hâkim-i muvakkı-i sadr-ı kitâb tûbâ lehû hüsn-meâb hazretleri dahi yüz otuz iki akça bir guruşa olmak üzere sağır-i mezbûrûn nafaka ve kisve-i

bahâsiçün yevmi dört akça k'arz ve takdir idüb vakt-i zaruretde istidane ve lede'z-zafer rücûa mezbûre Fatımaya izin virilme ğin mâ vaka bi't-taleb kayd şod fî 15 Cemâziye'l-âhire sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Osman Efendi bin Abdullah Efendi, Osman Beşe Muhzırbaşı, Ahmed bin Ramazan, Ebu Bekr bin Mustafa

S.171/Belge 138

Ali Nacar Mahallesinden vefat eden Seyyid İsmail'in oğlu Ali ve kızları Ayşe ve Fatma'nın üzerlerine vâsi olan valideleri Arziye hatunun nafaka ve eşyaya fazlaca ihtiyacı olması sebebiyle Seyyid Ali'ye ait mülki Seyyid Mahmut'a on iki kuruş karşılığında satması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Ali Nac'ar Mahallesinde sakin iken bundan akdem vefat iden es-seyyid İsmail bin Alinin sulbî saġîr oġlu Ali ve sulbiye-i saġîre kızları Aişe ve Fatıma ve saġîrenin ceddeleri ve kibel-i şerden tesviye-i umûrlarına vasi-i mansûbeleri olan Raziye binti Hüseyin nam hatûn mahfil-i kazada sahib-î haze'l-kitâb es-seyyid Mahmud bin Ahmed nâm kimesne mahzarında bi'l-vesâye ikrar ve takrîr-i kelâm idüb sıġâr-ı mezbûrûnun nafaka ve kisveye eşedd ihtiyacı olduġu ecilden babaları müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden dört guruşu ile mahsusan mülk-i mevrûsları olub Dülük Baba zaviyesi turabında vâki bir tarafı Düġmeci Baġı ve bir tarafı cebel ve bir tarafı Ebu Derda nâm kimesne baġı ve bir tarafı vadi ile mahdûd dâhilinde bir dib ba'dem şeceri mezbûr es-seyyid Mahmud Bey-i kati ile on iki guruşa vesâyetim hasebiyle bey ve teslim idüb ol dahi işтира ve kabûl ve tesellüm eyledikten sonra semen-i merkûmı yedinden bi't-tamam ve'l-kemal ahz ve kabz eyledim min ba'de Mehmed ve mezkûr müşteri-i merkûm es-seyyid Mahmudun mülk-i müşterâsıdır hasbe mâ yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didikde gibbe't-tasdik-i şerî mâ vaka bi't-taleb ketb olundu hurire fî evâsıt-ı Cemâziye'l-âhire sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

El-hâc Mustafa bin İbrahim, İbrahim Çelebi bin Abdülcelil Çelebi, eş-şeyh Ömer eş-Şami, Osman Çelebi bin Mehmed Aġa

S.171/Belge 139

Kızılca Mescid Mahallesinden vefat eden Mehmed'in oġulları ve kızlarının vâsileri olan valideleri Sara hatunun nafaka ve kisveye fazlaca ihtiyaç olması nedeniyle Mehmet'in mülkünün on altı kuruş karşılığında Seyyid Mehmed'e satılması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Kızılca Mescid Mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan el-hâc Mehmed bin Mehmedin sulbî saġîr oġulları Ömer ve Ali ve Veli ve saġîre kızı Aişenin valideleri ve kibel-i şerden mansûbe vasîleri olan Sara ibnite el-hâc Ömer nam hatûn tarafından bey-i âti'l-beyânı ikrara vekîl olub Şeyh Ebu Bekr bin el-hâc Hüseyin ve Ebu

Bekr bin Ahmed şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Minla Ebu Bekr bin Mustafa mahfil-i kazada işbu râfiü'l-kitâb es-seyyid Mehmed ibni es-seyyid Ali nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrar ve takrîr-i kelâm idüb sıgâr-ı merkûmunun nafaka ve kisveye eşedd ihtiyaçları olub Medîne-i mezbûreye tabi Karye-i Dülükde vâki bir tarafı Ahmed Beğ ve bir tarafı Ramazan nâm kimesne mülkleri ve iki tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd üç kile bezr istiab ider bir kıta... tarlalarından gayrı bey olunub infak olunacak resm-i mâl ıtlâk olunur nesnelere olmamağla mahdûd-ı mezkûr beyne'l-Müslimîn müzayede olunub rağbat-ı nas münkata olduktan sonra mezbûr Seyyid Mehmed üzerinde on altı guruşda karar idüb ziyâde ile tâlib ve râğibi olmayub mahalle-i mezbûre sükkanından Muslı Beğ ibni Abdullah ve Mehmed bin Ebu Bekr sıgâr-ı merkûmunun... ve mahdûd-ı mezkûrdan gayrı menkûlat kısmından bir nesnelere olmadığına ve on altı guruş mahdûd-ı mezkûrun değeri bahası olduğunun haber virdiklerinden sonra vasi-i mezbûre Sara mahdûd-ı mezkûr mezbûr Seyyid Mehmede on altı guruşa baten bey' ve teslim ol dahi ba'de'l-kabûl semen-i mezkûr on altı guruşu yedinden ahz ve kabz eyledi ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr on altı guruşu yedinden ahz ve kabz eyledi ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr merkûm Seyyid Mehmedin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didikde gibbe't-tasdik-i şerî mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fî evâsıt-ı Cemâziye'l-âhire sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Mustafa ibni Hacı Hüseyin, Hacı Mehmed bin Hac İbrahim, Muslı Beğ ibni Abdullah, Mehmed bin Ebu Bekr, Ali bin Abdullah, Şeyh Ömer eş-Şami

S.172/Belge 140

Ammu mahallesinden vefat eden Hacı Ali'nin eşi ,oğlu Ahmet ve kızları Ayşe ve Elif'in validesi ve vâsileri olan Döne hatunun nafaka ve kisve ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla Hacı Ali'den kalan malları Seyyid Mehmed'e altı kuruş karşılığında satması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Ammu mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan Ali bin el-hâc Mehmedin zevce-i metrukesi ve sulbî sağır oğlu Ahmed ve sulbiye-i sağire kızları Aişe ve Elifin valideleri ve kıbel-i şerden mansûbe vasîleri olan Döne binti Hüseyin nam hatûn mahfil-i kazada sahib-î haze'l-kitâb es-seyyid Mehmed bin Seyyid Ali nâm kimesne mahzarında ikrar ve takrîr-i kelâm idüb sıgâr-ı merkûmunun nafaka ve kisveye eşedd ihtiyaçları olub menkûlat kısmından bir nesnelere olmamala babaları müteveffâ-yı mezbûrdan müntakil Tahtâni nam karyede vâki bir tarafı Hacı İbrahim nâm kimesne bağı ve bir tarafı İbrahim ve bir tarafı nâm kimesnelere bağları ve bir tarafı 'arz-ı hâliye ile mahdûd tahminen beş yüz teğek harabe bağlarını zarûriye-i nafakaları için izn-işer'i ile vesâyetim hasebiyle mezbûr Seyyid Mehmede Bey-i kati ile altı guruşu ve bir rub'a bey ve telsim idüb ol dahi iştırâ ve kabûl ve teslellüm eyledikten sonra semen-i merkûm altı guruşu ve bir rub'ı yedinden bi't-tamam ve'l-kemal ahz ve kabz itdim min ba'de zikr olunan harabe bağı

müşteri-i mezbûrûn mülk-i müşterâsıdır hasbe mâ yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdîk-i şerî mâ vaka kayd şod sene 1103

Şuhûdü'l-hâl

Hüseyn bin Bayram, Mebla Mehmed an karye-i Çarıtlar, İsmail bin Yakub, Mehmed bin Musa, Hasan bin Ömer

S.172/Belge 141

Seng-i Tavil mahallesinden vefat eden Hacı Ayşe hatunun, tüm malını Göğeri Camisinin tamiratına bıraktığının belirlenmesi üzerine verilen i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâbda Seng-i Tavil Mahallesinde sakine iken bundan akdem vefat iden el-hâc Aişe binti Ahmed Çelebi nam hatûnun vasi-i muhtarı olduğunu iddia iden râfi-i haze'l-kitâb Minla Mustafa bin Ali Dede mahfil-i kazada müteveffıye-i mezbûrenin ibn-i ammi ve hasur varisi ve eşyasına vazîü'l-yed olan Ramazan Çelebi bin el-hâc Halil nâm kimesne mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüb mezbûre el-hâce Aişe sahibete'l-fıraş olduğu halinde cem-i malının sülüsini halen imamı olduğum Göğeri Cami-i Şerîfinin tamiratına sarf eyle deyû beni vasi-i muhtar nasb ve tayîn idüb ba'de masraten fevt olmağla su'al olunub vasiyet-i mezbûrenin şer'an ... hükm ve tenbih olunması matlubumdur didikde gıbbe's-su'al ve akîbü'l-inkâr müdde-i mezbûr Minla Mustafadan müddeâsını mübeyyine beyyine talep olundukda udûl-i ricâlden es-seyyid Hasan bin Seyyid Mehmed ve Mustafa bin Bayram nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-hakîka mezbûre el-hâc Aişe sülüs malını cami-i mezkûrun tamirine sarf itmek üzre vasiyet idüb bizim huzurumuzda merkûm Minla Mustafayı vasi-i muhtar nasb ve tayîn eyledikde ol dahi kabyl-i vesâyet eyledikten sonra hasran fevt olmuşdur biz bu hususa bu vech üzre şahidleriz şehâdet dahi ideriz deyû her biri eda-yı şehâdet-i şer'ıye şehâdetleri makbûle olmağın müteveffıye-i mezbûrenin sülüs malını mazbure Teslime mezbûr Ramazan Çelebiye tenbih-birle mâ vaka kayd şod fi 17 Cemâziye'l-âhire sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Es-seyyid Abdullah Çelebi bin Seyyid Yusuf, Minla Hüseyn bin Minla Mehmed, es-seyyid Mehmed bin Mehmed, Ali bin Hasan

S.172/Belge 142

Cevizlice Mahallesi civarı ahalisinden vefat eden Osman'ın eşi Ayşe hatunun otuz kuruşluk mehir hakkına karşılık Osman'nın menzilinin yirmi dört kuruşa verilmesi ve Ayşe'nin kalan altı kuruştan feraget ettiğine dair hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Cevizlice Mahallesi kurbında sakın iken bundan akdem fevt olan Osman bin Mehmedin sulbiye-i sağîre kızları Âmine ve Haticenin li-ecli'l-musliha vasîleri olan el-hâc Mustafa bin Hâkim nâm kimesne mahfil-i kazada müteveffâ-yı mezbûrun zevce-i metrukesi işbu râfiü'l-kitâb Aişe binti Mehmed nam hatûn mahzarında bi'l-vesâye ikrar ve takrîr-i kelâm idüb mezbûre ve hâkim-i muvakkı-i kitâb huzurunda es-seyyid Ebu Bekr ibni

es-seyyid Mehmed ve Ahmed bin İbrahim nâm kimesneler şehâdetleriyle otuz guruş... isbat ve ba'de't-tahâlîf-işer'i meblağ-ı mezbûr otuz guruş tereke-i müteveffâ-yı merkûmdan edaya tenbih olunub müteveffâ-yı merkûmun karye-i mezbûrda vâki bir tarafı el-hâc Hasan ve bir tarafı Yağmur ve bir tarafı Mahmud nâm kimesneler mülkleri ve bir tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd menzilinden gayrı menkûlat kısmından bir nesnesi olmamağla mahdûd-ı mezkûr ba'de'l-müzayede ve inkıtâü'r-rağbât-ı nâs mezbûre Aişeye vesâyeten yigirmi dört guruşa bâten bey ve teslim ol dahi iştirâ ve kabûl ve tesellüm eyledikden sonra semen-i mezkûr yigirmi dört guruş müteveffâ-yı mezbûr zimmetinde sâbit olan otuz guruş mehr-i müeccelindne yigirmi dört guruşuna mukas idüb ol dahi mukasa ve kabûl ve bâki kalan altı guruşundan fâriğa oldı ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr mezbûre Aişe mülk-i müşterâsıdır diidkde mezbûre Aişe dahi vasi-i mezbûri ikrar-ı meşrûhudna tasdik ve tahkik itmeğın mâ vaka bi't-taleb kayd şod fi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhire sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Minla Mehmed bin Ali, Mehmed bin Mehmed, el-hâc Mustafa bin Canbaz, Mehmed bin İmam, Mustafa bin Ali

S.172/Belge 143

Ayntâb Seng-i Hoşkadem Mahallesi sakinlerinden Mustafa ve kardeşi Mehmed'in mülklerini yetmiş iki kuruş karşılığında Yusuf'a satması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Seng-i Hoşkadem Mahallesi sükkanından Mustafa bin Ramazan nâm kimesne kendi asâleten karındaşı Mehmed nâm kimesne tarafından ma'a âti'l-beyân vekîl olub nehc-i şer'i üzre vekâleti sâbite oldukdan sonra vekâleten mahfil-i kazada işbu râfiü'l-kitâb Yusuf bin Abdullah nâm kimesne mahzarında asalet ve vekâlete ikrar ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki bir tarafı Seyydi Ali mülki ve bir tarafı Ramazan nâm kimesne mülki ve bir tarafı Emine nam hatûn mülki ve bir tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd ve iki tahtâni ve bir fevkâni beyt ve bir matbah ve havluyu müştemil karındaşım merkûm Mehmed ile müşa ve müşterek mülkümüz olub mezbûr Yusuf yetmiş iki guruşa bey-i bât-ı sahîh-i şerî ile bey ve teslim eyledikden sonra semen-i olan meblağ-ı mezbûr yetmiş iki guruş asâleten ve vekâlete yedinden ahz ve kabz eyledim mahdûd-ı mezkûr merkûm Yusufun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdîk-i şerî mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhire sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Ali Efendi bin İbrahim, el-hâc Mustafa bin el-hâc Osman, Mehmed bin Mustafa Beşe, Ahmed bin Mehmed, Zenbili Ali bin, Mehmed bin Ahmed, (silik) bin el-hâc Mehmed

S.173/Belge 144

Ehl-i Cefa Mahallesinden Mustafa Beşe'nin Osman Beğ'e yirmi beş kuruş karşılığında sattığı beygirin Mehmed Efendi'nin malı olduğunun ortaya çıkması üzerine Mustafa'nın Osman'dan aldığı yirmi beş kuruşu geri vermesi hakkında verilen i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâbda Ehl-i Cefa Mahallesi sükkanından Mustafa Beşe bin Asaf nam racil mahfil-i kazada işbu râfiü'l-kitâb Mehmed bin el-hâc Ebu Bekr mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüb tarih-i kitâbdan dokuz ay mukaddem mezbûr Mehmedden otuz beş guruşa bir re's demir kır aygır at işтира ve def-i semen idüb yine... işbu hâzır-ı bi'l-meclis Osman Beğ bin Karlı nâm kimesneye yigirmi beş guruşa bey ve kabz-ı semen itmişidim Mahrûse-i Belgradda divan-ı hümâyûn kitâbında Sezi Mehmed Efendi zikr olunan at benim mülk-i müşteram olub... itmişidim deyû mezbûr Osman Beğden dava ve mahrûse-i merkûmede mürafa'a-i şer-i şerîf olub ba'de'l-isbat zikr olunan mezbûr Osman Beğ yedinde... olunmamağla mezbûr Osman Beğ dahi hûccet-i şer'iyeye ibrâz idüb semen-i mezkûr yigirmi beş guruşu benden talep ve ahz itmekle halen ben dahi mezbûr Mehmede teslim eylediğim semen-i mezkûr otuz beş guruşu talep iderim su'al olunub alıvirilme k matlubumdur didikde gıbbe's-su'al mezbûr Mehmed cevabında fi'l-vâki zikr olunan atı tarih-i mezkûrda mezbûr Mustafa Beşeye meblağ-ı mezbûra bey ve kabz-ı semen idüb ba'de mahrûse-i merkûme ve mûmi-ileyh Mehmed Efendi vech üzre mülk-i müşterası olduğunu isbat eylediğini ikrar ve lakin evsaf-ı merkûme ile mevsuf olan at benim bayim işbu hazır-ı bi'l-meclis Hamza bin Ahmedin mülki olan bir re's dorı kırsağından mütevellid nütacıdır didikde bu sûrete... nütac mülk-i müştera beyyinesinden evla olduğu ketb... musarrah olub mezbûr Mehmedden müddeâsını mübeyyine beyyine talep olundukda udûl-i Müslimînden Hasan bin Hasan ve Yakub bin Abdullah nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırûn olub istişhâd olundukda fi'l-vâki evsaf-ı merkûme ile mevsuf olub mûmi-ileyh Mehmed Efendinin mezbûr Osman Beğden dava ve müstehak olduğu at mezbûr Hamzanın mülki olub mülki olan bir re's dorı kırsağından mütevellid nütacıdır biz bu hususa bu vech üzre şâhidleriz şehâdet dahi ideriz deyû her biri eda-yı şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de't-tadil ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olub zikr olunan at mezbûr Hamzanın nütacı olduğu zâhir ve mütehakkık olmağla mezbûr Osman Beğ'in mezbûr Mustafa Beşeye rücu meşru olub mezbûr Mustafa Beşeden ahz itdiği yigirmi beş guruşun reddi lâzım gelmeğın mücebiyle ba'de'l-hükm mezbûr Mustafa Beşe dahi mezbûr Mehmede mu'arazadan men-i birle mâ vaka bi't-taleb ketb olundi fi evâil-i Cemâziye'l-âhire sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Ömer bin Karlı, Ahmed bin Ömer, Mustafa bin Ali, Mustafa bin Hızır

S.173/Belge 145

Cabi Mahallesi sükkanından Hasan'ın eşkıyalar tarafından gasb edilen atının, Halil'de olduğunu ileri sürmesi üzerine atın Halil'den alınması hakkında i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâbda Cabi Mahallesi sükkanından işbu râfiü'l-kitâb Hasan bin Ali nâm kimesne mahfil-i kazada Halil bin Mahmud nâm kimesne mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüb işbu meclisde mevcut ve müşahede olunan bir re's dorı atın bargir mülk-i müşteram olub tarih-i kitâbdan iki sene mukaddem Türkman eşkıyası gasb itmişidi halen

mezbûrûn yedinde buldum taleb iderim su'al olunub ihkâk-ı hak olunmak matlubumdur didikde gıbbe's-su'al mezbûr Halil cevabında zikr olunan bargiri bundan akdem kasaba-i Arabgir sükkânından el-hâc İbrahim nâm kimesneden iştira itdim mezbûr Hasanın mülki olduğu malumûm değildir didikde müddeî-i mezbûr Hasandan müddeâsımı mübeyyine beyyine taleb olundukda udûl-i Müslimînden Hasan bin İbrahim ve Ali bin Hasan nâm kimesne li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olub istişhâd olundukda fi'l-vâki zikr olunan bargiri ahara bey veya hibe itmeyüb taraf-ı şer'iyeden bir tarikle mülkünden ihrac itmediğine müddeî-i mezbûr Hasana yemin teklif olundukda ol dahi âlâ vifku'l-mesûl hulf-i billâhi'l-aliyyü'l-azîm lakin zikr olunan bargir mezbûr Halil yedinden nez olunub ma vaka kady şod sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Ahmed Beşe bin İsmail, Hamza Çelebi bin İsmail, Bekir bin Hüseyin, Süleyman bin Ömer

S.173/Belge 146

Zincirli kurbu Mahallesinden Hatice'nin muhalaa yoluyla Mehmet'den boşanma talebi hakkında verilen hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Zincirli kurbu Mahallesinde sakine Hatice binti Mehmed nam bikr-i baliğe mahfil-i kazada zevc-i nakihi râfi-i hâze'l-kitâb Mehmed bin Derviş nâm kimesne mahzarında ikrar ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Mehmed ile beynimizde ülfet ve hüsn-i muaşeret olmayub tarafeynden muhalaa murad eylediğimizde merkûm zimmetinde mütekarrir ve makud-ı aleyh yigirmi gurus mehr-i müeccel ve nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâm üzerine muhalaa-i sahiha-i şer'iyeye ile mezbûr Mehmed ile hul olub her birimiz aharın zimmetini hukuk ve zevciyete müteallaka davadan ibrâ ve ıskât itdikden ba'de dava ve nizamız kalmamışdır didikde mezbûr Mehmed dahi hul-ı mezkûrı kabûl ve mukırra-i mezbûreyi cari olan kelimatında tahkik ve tasdik itmeğin mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fi 22 Cemâziye'l-âhire sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Mustafa Efendi bin Ali, Tatar Mehmed Ağa bin el-hâc Ebu Derda, es-seyyid Mehmed bin Seyyid Mustafa, es-seyyid Bayram bin Mahmud

S.173/Belge 147

Ayntâb Beğ Mahallesinden vefat eden Hacı Mustafa'nın oğlu Ahmet, kızları Fatma ve Ümmühane'nin üzerlerine Ahmet'in vâsi tayin edilmesi ve her birine günlük dört akçe verilmesi hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Beğ Mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan el-hâc Mustafa bin Ahmedin sulbî sağîr oğlu Ahmed ev sağîre kızları Fatıma ve Ümmühaniye babaları müteveffâ-yı mezbûrdan ırsen intikal iden mallarını zabt ve tesviye ve umûrlarına kibel-i şerden bir vasi nasb ve tayîn olunmak lâzım ve mühimm olmağla sığâr-ı merkûmunun

ceddeleri işbu râfiü'l-kitâb Ahmed bin Mustafa nâm kimesneler üzerlerine vasi nasb ve tayîn olundukda ol dahi vesâyet-i merkûmeyi kabûl ve hidmet-i lâzimesin edâya ta'ahhüd iltizam eyledikten sonra vasi-i mezbûr talebiyle sığâr-ı merkûmune yüz otuz iki akça bir gurus olmak üzre hâkim-i muvakkı-i sadr-ı kitâb tûbâ lehû hüsn-meâb hazretleri dahi sığâr-ı merkûmunun her birine yevmi dörder akça k'arz ve takdir idüb vakt-i zaruretde istidane ve lede'z-zafer sığâr-ı merkûmuna irsen intikal iden mallarına rücûa vasi-i merkûm Ahmed izin virilme ğin mâ vaka kayd şod fi 23 Cemâziye'l-âhire sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Hacı Ramazan bin Mehmed, el-hâc Abdullah bin Hac Şabani el-hâc Safer bin Çubra, el-hâc Ali Kaya bin Çubra

S.174/Belge 148

Kanalıcı Mahallesinden Hasan Beşe'nin, babası Mehmed Ağa tasarrufunda olan ve babasının vefatıyla Minla Abdullah'ın tasarrufuna geçen tarlanın kendi tasarrufuna verilmesi talebi üzerine Abdullah'ın tarladan el çektirilmesi hakkında verilen i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâbda Kanalıcı Mahallesi sükkanından bâis-i haze'l-kitâb Hasan Beşe bin Mehmed Ağa nam şab-ı emred mahfil-i kazada zikr-i âti tarlaya vazii'l-yed olan Minla Abdullah bin Mehmed nâm kimesne mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüb Medîne-i mezbûreye tabi Edbeni? nam mezra hududunda vâki bir tarafı el-hâc Hasan ve bir tarafı Ali Kaya nâm kimesneler tarla kurbı ve iki tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd bir kıta tarla babamız merkûm Mehmed Ağa tasarrufunda olub tarih-i kitâbdan beş sene mukaddem fevt oldukda tasarrufi îsâl-i âdi ile bana intikal idüb ol hinde saĝır bulunmaĝla mezbûr Minla Abdullah istişra-i tarikle bu âna deĝin tasarruf itmeĝin su'al olunub mezbûr Minla Abdullah cevabında zikr olunan tarla tasarrufunda imiş lakin tarh-i mezbûrda müdde-i mezbûrûn eniştisi olub bundan esbak vefat iden Hüseyin çelevi ibni el-hâc Mustafa nâm kimesne mahdûd-ı mezkûrı on bir guruşa bana baten bey ve kabz-ı semen itdiĝi mahallinde merkûm Hasan Beşe âkil ve baliĝ olub mezbûr Hüseyin Çelebinin bey'ine rıza virmekle malikâne tasarruf iderim didikde ğıbbe'l-inkâr merkûm Minla Abdullahdan takrîr-i meşrûhunu mübeyyine beyyine taleb olundukda ityan-ı beyyineden acz ve kasır olub istihlaf idicek müdde-i mezbûr Hasan Beşe tarih-i mezkûrda akil ve baliĝ olmayub ve mahdûd-ı mezkûrun bey'ine dahi rıza virmediĝine tahalîf olundukdan sonra zikr olunan tarladan merkûm Abdullahın kasr-ı yedine tenbih-i birle mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fi evâhir-i Cemâziye'l-âhire sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

El-hâc Mustafa bin Mehmed, Mehmed bin Kilic, Osman bin Mehmed Beşe, Mustafa bin Ali

S.174/Belge 149

Kızılhisar köyünde vefat eden Ebu Derda'nın oğlu Mehmed'e akrabası Abdurrahman vâsi olması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâba tabi Kızılhisar nam karyede fevt olan Ebu Derda bin Abdülbâkinin sulbî sağîr oğlu Mehmede akrabasından Abdurrahman bin Allâhvirdi vasi nasb ol dahi kabûli kayd şod fi evâhir-i Cemâziye'l-âhire sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Osman bin Abdürrezak, Osman bin Mehmed, Ahmed bin Ramazan, Bekir bin Mustafa

Yevmü's-sâlis fi 25 min Cemaziye'l-âhire sene 104 Receb Efendinin azimeti günidir

S.174/Belge 150

Kanalıcı mahallesinden katledilen Abdülkâdir'i katlettiği belirlenen Ömerin serdarı Murad Ağaya teslim edilmesine dair i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâbda Kanalıcı mahallesinde sakin iken bundan akdem mecrûhen maktul olan Abdülkâdir bin Ömerin veraseti babası mezbûr Ömer ve zevce-i metrukesi Emine binti el-hâc Hanifi nam hatûn ve sulbi sağîr oğulları Ömer ve Mehmed Hanifiye münhasıran olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra mezbûrân Ömer ve Emine meclis-i şer-i şerîf-i lâzümü't-teşrifde Ali Nacar Mahallesi sükkanından Ömer bin el-hâc Mehmed nam şab-ı emred mahzarında her biri bi'l-verase üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüb tarih-i kitâbdan bir gün mukaddem aliyyü'n-nasah şâb-ı merkûm Ömer mevrûsumuz mezbûr Abdülkâdiri taht-ı kal'ada vâki sağırcı bazarında bilâ sebep bir siyah kabzalı hançer ile zuhrından amden darb-ı şedîd ile darb ve mecrûh idüb ol darbin tesirinden gice vakt-i aşâda merkûm Abdülkâdir fevt olmuşdur su'al olunub müceb-i şerisi icra olunması murâdıdır didiklerinde gibbe's-su'al şâb-ı mersum Ömer müteveffâ-yı mezbûrî darb ve cerhini bi'l-küllîye münker olmağın müddeiyân-ı mezbûrân Ömer ve Emineden takrîr-i meşrûhları mübeyyine beyyine taleb oldukda udul-iricalden Kaysar Mahallesi sükkanından Minla Mehmed bin Minla Ebu Derda ve Ali Nacar Mahallesi sükkanından es-seyyid Ali bin es-seyyid İsmail nam kimesnler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olub istîşhâd olundukda fi'l-vâki işbu şâb-ı mezbûr Ömer tarih-i mezkûr günü mezbûr Abdülkâdiri bizim huzurumuzda darb-ı şedîd ile amden darb ve mecrûh idüb cerhin te'sirinden fevt olmuşdur biz bu hususa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahi ideriz deyû her biri eda-yı şehâdet-i şer'îye eylediklerinde ba'de't-tadil ve't-tezkiye şehâdetleri hîn-i kabûlde vakia olmağın mücebiyle ba'de'l-hükm şâb-ı mezbûr Ömer ehl-i seferden olmağla serdarı Murad Ağaya teslim-i birle mâ vaka bi't-taleb ketb olundı tahrîren fi evâhir-i Cemâziye'l-âhire sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Fahrü'l-akrân Murad Ağa Serdar-ı Ayntâb, Meşharü's-sâdât es-seyyid Mehmed Çelebi en-nakib, es-seyyid Mehmed Efendi el-müderriş, es-seyyid Hasan Çelebi bin es-seyyid Ali Çelebi, es-seyyid Zekeriya bin Ali, es-seyyid Abdullah Çelebi bin ..., es-seyyid İsmail bin el-hâc Yakub, el-hâc Abbas Kethüda-yı kal'a

S.175/Belge 151

Kanalıcı mahallesinden Hasan Beşe'nin, vefat eden babası Mehmet Ağa tasarrufunda olan tarlanın kendisine verilmesi talebi hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Kanalıcı Mahallesinde sakin râfi-i haze'l-kitâb Hasan Beşe bin Mehmed Ağa mahfil-i kazada zikr-i âti tarlaya mutasarrıf olan es-seyyid Mikdad Çelebi bin Seyyid İbrahim mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüb medîne-i mezbûreye tabi Edbeni nam mezra hududunda vâki bir tarafı bazarbaşı tarlası ve bir tarafı cebel ve bir tarafı Bayram Ağa tarlası ve bir tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd bir kıta deşti tarla baba merkûm Mehmed Ağa tasarrufunda olub ba'de vefate îsâl-i adi ile bana îsâl itmişidi lakin ben sağır ve tasarrufuna kâdir olmadığım ecilden hâli kalmışdır deyû mezbûr Seyyid Mikdad beş seneden beri zira'ât ve tasarruf ider su'al olunub kasr-ı yedine tenbih olunması murâdıdır didikde gibbe's-su'al mezbûr Seyyid Mkdad cevabında zikr olunan tarlayı sipahisinden tapu ile alub beş senedir ki ... zabt ve tasarruf iderim mezbûrün babası tasarrufunda olduğu malumûm değildir olduğu takdirde mahdûd-ı mezkûrdan kasr-ı yed itdim min ba'de mezbûr Hasan Beşe mutasarrıf olsun didikde ma vaka bi't-taleb ketb olundu fî evâhir-i Cemâziye'l-âhire sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Bazarbaşı el-hâc Arab, Ebu Bekr Beşe bin Ali, Osman Çelebi Muhzırbaşı, Ebu Bekr bin Mustafa, Mustafa bin Ali

S.175/Belge 152

Zincirli Kurbu Mahallesinde yaşayan Elif'in, Mehmet'ten 30 kuruşluk mehir hakkını tahsil ettiğine dair i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâbda Zincirli kurbunda sakine Elife binti Mürsel nam hatûn mahfil-i kazada zevc-i mutallakı işbu râfiü'l-kitâb Mehmed bin Zeki nâm kimesne mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Mehmed tarih-i kitâbdan altı sene mukaddem beni mübanete tatlik itmişidi zimmetinde mütakarrer ve makud-ı aleyh olan otuz guruş mehr-i müeccelimi taleb iderim su'al olunub alıvrılme k matlubumdur didikde gibbe's-su'al mezbûr Mehmed cevabında mezbûre Elife zikr olunan otuz guruş mehr-i müeccelinden fariğa olub nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknası kendi üzerine olmak üzre benimle muhalaa ve zevciyete müteallaka cem'i hukuk ve deâviden zimmetimi ibar ve ıskât eylemişdir didikde gibbe'l-inkâr mezbûr Mehmedden müddeâsını mübeyyine beyyine taleb olundukda udûl-i Müsliminden Abdülgani bin İlyas ve Mehmed bin Ramazan nâm kimesneler li-ecli's-

şehâde meclis-i şer'îe hâzırân olub istişhâd olundukda fi'l-vâki mezbûre Elife tarih-i mezkûrda balığa ve mükellefe olub kendi nefesine ikrarı sahih olduğu halde bizim huzurumuzda mezbûr Mehmed zimmetinde mütekarir ve makud-ı aleyh olan otuz gurus mehr-i müeccelinden fariğa olub nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknası kendi üzerine olmak üzere mezbûr Mehmed ile muhalaa idüb zevciyete müteallaka cem'i hukuk ve deâviden merkûm Mehmedin zimmetini ibrâ ve iskât itdi biz bu hususa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahi ideriz deyû her biri eda-yı şehâdet-i şer'îye eylediklerinde ba'de't-tadil ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mezbûre Elife bi vech-i mu'arazadan men-i birle mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fi evâhir-i Cemâziye'l-âhire sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Ali Ağa Dizdar, Minla Mehmed Arablarlı, Ramazan Çelebi Katib-i Kal'a, Osman Çelebi Muhzirbaşı

S.175/Belge 153

Şehreküstü Mahallesinden vefat eden Mahmud Beşe'nin vefatından önce menzilini İbrahim'a hibe ettiğine dair i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâbda Şehreküstü Mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan Mahmud Beşe bin İbahimin veraseti sulbî kebîr oğlu Mehmed Beşe ve kebîre kızı Halime ve babası mezbûr İbrahime münhasıran olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra mezbûr Mehmed Beşe mahfil-i kazada cedit mezbûr İbrahim mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr İbrahim tarih-i kitâbdan on üç sene mukaddem mahalle-i mezbûrede vâki lede'l-ahali malumü'l-hudud menzilini ve sahilinde vâki cem'i emtia ve asar-ı beyt-i malumesini babam merkûm Mahmud Beşeye hibe-i sahiha-i şer'îye ile hibe ve temlik ve teslim ol dahi ittihab ve kabz ve kabûl ve temellük idüb vefat mahalline değın zabt ve tasarrufda iken mezbûr İbrahim cevabında hibe-i merkûmeyi bi'l-küllîye inkâr idicek mezbûr Mehmed Beşeden müddeâsını mübeyyine beyyine talep olundukda udûl-i Müslimînden Minla Yahya bin Musa ve el-hâc Receb bin Hüseyin nâm kimesne li-ecli's-şehâde meclis-i şer'îe hâzırân olub istişhâd olundukda fi'l-vâki mezbûr İbrahim tarih-i mezkûrda bizim huzurumuzda mahalle-i mezbûrede vâki menzilini ve dâhilinde olan cem'i emtia ve asar-ı beyt-i malumesini oğlu mezbûr Mahmud Beşeye hibe-i sahiha-i şer'îye ile hibe ve temlik ve teslim ol dahi ittihâb ve kabz ve kabûl ve temellük eyledikden sonra vefatı mahalline değın mezbûr Mahmud Beşenin zabt ve tasarrufunda oldu biz bu hususa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahi ideriz deyû her biri eda-yı şehâdet-i şer'îye eylediklerinde ba'de riayete şeraiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın zikr olunan menzil ve asar-ı beyt-i malume her ne ise bi'l-farizatü's-şer'îye beynlerinde taksime tenbih-i birle mâ vaka kayd şod fi evâhir-i Cemâziye'l-âhire sene 104

Şuhûdü'l-hâl

El-hâc Mehmed Bazarbaşı, Ramazan Çelebi Katib-i kal'a, Ebu Bekr Beşe bin Ali, Osman Çelebi Muhzırbaşı

S.175/Belge 154

Seng-i Tavail Mahallesinden vefat eden Ömer bin Yusufun oğulları Yusuf ve İbrahim'in valideleri Emine hatuna günlük dört akçe nafaka bağlanması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Seng-i Tavail Mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan Ömer bin Yusufun sulbî sağır oğulları Yusuf ve İbrahimin valideleri râfi-i hâze'l-kitâb Emine ibnite Seyyid Ali nam hatûn mahfil-i kazada takrîr-i kelâm idüb sağîran-ı mezbûrân Hacer hazanemde olub nafaka ve kisveye eşedd ihtiyaçları olmağla babalarından müntakil menkûlat kısmından bir nesnelere olmadığına binaen savb-ı şerden nafaka ve kisve-i bahâ k'arz ve takdir olunub vakt-i zarûretde istidâne ve lede'z-zafer cedit el-hâc Yusuf bin İbrahim zerine rücûa izin taleb iderim didikde yüz otuz iki akça bir guruşa olmak üzere sağîran-ı mezbûrân yevmi dörder akça k'arz ve takdir olunub vech-i meşrûh üzere istidaneye mezbûre Ümmetullâha izin virilme ğin mâ vaka kayd şod fi... Cemaziye'l-âhir sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Osman Çelebi bin Mehmed Beşe, Mehmed Çelebi bin Mehmed Efendi, Şeyh Ömer bin İsmail, Osman Çelebi Muhzırbaşı

S.176/Belge 155

Kızılca Mescit Mahallesinden Şaban Çelebi'ye ait evin üst oda, iki kahve odası, eyvan, ahır ve havluyu otuz sekiz kuruş karşılığında Hacı Mehmed'e satması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Kızılca Mescid Mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan Şaban çelebi bin Osmanın sulbiye kızı İsmihan Hatûnun oğlı tarafından bey-i âti'l-beyânı ikrara vekîl olub Abdüssamed bin Receb Osman bin Süleyman şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Hasan Çelebi bin Ali Ağa meclis-i şer-i şerîf-i lâzımü't-tevkîrde işbu râfiü'l-kitâb el-hâc Mehmed bin Mustafa nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrar ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki bir tarafı Hacı Halil ve bir tarafı el-hâc Ali ve bir tarafı Mehmed Çelebi mülkleri ve bir tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd bir fevkânî oda ve iki kahve odası ve eyvan ve ahır ve havluyu müştemil menzilin nısf-ı şayini mezbûr el-hâc Mehmede otuz sekiz guruşa bey-i bât-ı sahîh-i şerî ile bey ve teslim ol dahi işтира ve kabûl ve tesellüm eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr otuz sekiz guruşu yedinden tamamen ahz ve kabz eyledi ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûrun nısf-ı şayii merkûm el-hâc Mehmedin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didikde ğibbe't-tasdîk-i şerî mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fi evâhir-i Cemâziye'l-âhire sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Efendi bin Osman Efendi, el-hâc Mehmed bin Bakkal, el-hâc Mustafa sağırıcı, Abdullah sağırıcı, Mustafa bin Ali, Hüseyin bin Hasan Çelebi

S.176/Belge 156

Hayik-ı Müslüman mahallesinden Mehmet Ağa'nın Gayri menkullerinin validesi Mühni Hatun'a satışı hakkında huccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Hayik-ı Müslüman Mahallesinde sakin Mehmed Ağa bin Osman Çelebi mahfil-i kazada validesi bâis-i hâze'l-kitâb Mühni Hatûn ibnite Rüstem Beğ tarafından tasdike vekîl olub Ebu Derda bin Tobrak Beğ ve Ebu Bekr bin Mustafa şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Mehmed Ağa bin Ebu Derda Çelebi mahzarında tavan ikrar ve takrîr-i kelâm idüb tarih-i kitâbdan bir sene mukaddem sûk-i sultânîde vâki yüzükci hanında mülk-i mevrûsumuz rub-ı şayi ile kazzaz bazarında vâki Çavdızade el-hâc Osman sakin olduğu kazzaz dükkânının nisf-ı şayiini ve yine Takyeci Ömer Beğ sakin olduğu takyeci dükkânının nisf-ı şayiini ve taht-ı kal'ada... ağzında vâki bir bab malumetü'l-hudud bakkal dükkânının tamamını validem müvekkile-i mezbûre Mühni Hatûn bi safkate vahide bin esedî guruşa bey-i bât-ı sahîh-i şerî ile bey ve teslim ol dahi işтира ve kabûl ve tesellüm eyledinden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr bin esedî guruşu yedinden bi't-tamam ve'l-kemal ahz ve kabz eyledim emlak-ı merkûme müvekkile-i merkûmenin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun ve bundan maada üzerimde esvabımdan gayrı müvekkile-i merkûmenin taht-ı tasarrufunda olan emvâl ve erzak ve nukud ve cümleten kendi malıdır kat'a alaka ve medhalim yokdur didikde gıbbe't-tasdîk-i şerî mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fî evâhir-i Cemâziye'l-âhire sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Hasan Ağa bin Yusuf Beşe, Mehmed Efendi bin Ebu Bekr Efendi, Seyyid Osman Çelebi bin Durmuş, Abdullah Efendi el-katib, Osman Çelebi Muhzırbaşı, Mustafa bin Ali, Mehmed Çelebi bin Mehmed Efendi, Hüseyin bin Hasan Çelebi

S.176/Belge 157

Hayik-ı Müslüman Mahallesinden Mehmet Ağa'nın gayrimenkullerinin Hatar ve Abraham adlı zimmilere ikiyüz elli kuruş karşılığında Hatar ve Abraham zimmilere satması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Hayik-ı Müslüman Mahallesinde sakin Mehmed Ağa ibni Osman Çelebi mahfil-i kazada Hatar ve Abraham veled-i Vanes Keşiş nam zimmîler mahzarlarında ikrar ve takrîr-i kelâm idüb Hayik Zımmîyan Mahallesinde vâki bir tarafı Cafer Ağa ve bir tarafı Şahin nâm kimesne ve bir tarafı Hatice Hatûn mülkleri ile mahdûd bir beyt-i kebîr ve bir beyt-i sağır ve bir matbah ve bi'r-i mâ' ve mağara ve havluyı müştemil mülk menzilimi tarih-i kitâbdan beş sene mukaddem mesfûran Hatar ve Abraham'a iki yüz elli guruşa bey-i bât-ı sahîh-i şerî ile bey ve teslim ânlar dahi işтира ve kabûl ve tesellüm

eylediklerinden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki yüz elli guruşu yedlerinde bi't-tamam ve'l-kemal ahz ve kabz eyledim mahdûd-ı mezkûr mesfûran Hatar ve Abrahamın mülk-i müşterâlarıdır keyfe mâ yeşâ' mutasarrıf olsunlar didikde gibbe't-tasdîk-i şerî mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fî evâhir-i Cemâziye'l-âhire sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

El-hâc İsmail bin İbrahim, el-hâc Mustafa Birader, el-hâc Hüseyin bin el-hâc Durak, Ebu Derda birader, Ali bin Çerkes, Ebu Bekr Beğ sipahiyân, Ahmed bin el-hâc Mehmed, Mirza bin, Ali bin Bayram, Minla Arab bin Abdullah, Ahmed bin Hamza, Ömer bin Osman

S.176/Belge 158

Kanalıcı Mahallesinden yaralanması sonrası vefat eden Abdülkadir'in çocuklarına Emine'nin vâsi tayin edilmesi hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Kanalıcı Mahallesinde sakin iken bundan akdem mecrûhan maktul olan Abdülkâdir bin Ömerin sulbî sağır oğulları Ömer ve Mehmed Hanifi bin (silik) babaları maktul-i mezbûrdan isabet iden mallarını hıfz ve tesviye-i umûrlarına bir vasi nasb ve lâzım ve mühimm olmağla savb-ı şeriat-ı merğûbeden sağır-ı mezbûrânın valideleri bâisete hâze'l-kitâb Emine binti el-hâc Hanifi nam hatûn sağır-ı mezbûrân üzerlerine vasi nasb ve tayîn olundukda ol dahi vesâyet-i merkûmeyi kabûl ve hidmet-i lâzimesin edaya ta'ahhüd ve iltizam itmeğın ma'a vaka bi't-taleb kayd şod fî evâhir-i Cemâziye'l-âhire sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

El-hâc Yusuf bin el-hâc Mehmed, el-hâc Mehmed bin Kasım, Hamza bin el-hâc Mehmed, Hüseyin bin Hasan Çelebi

S.177/Belge 159

Belge eksik

(Bağ Satışı)

Sacur ile mahdûd yediyüz teğek bağdan yüz on beş teğek hisselerini ikrar ve vekîl-i mezbûra teslim eyledikten sonra vekîl-i mezbûr dahi ahz ve kabz itdiğini Mevlânâ-yı merkûm gelüb meclis-i şerde vuku üzre inhâ itmeğın mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fî evâil-i Muharrem sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Es-seyyid Ömer bin es-seyyid Halil, Mehmed bin veli, Halil bin Byram, Minla Mustafa İmam-ı Karye, Minla Ömer bin, es-seyyid Abid bin Seyyid Hüseyin

S.177/Belge 160

Seylan köyünde vefat eden Süleyman'ın kızı Emine'nin vâsileri olan validelerine günlük beş akçe nafaka bağlanması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâba tabi Seylan nam karyede sakin iken bundan akdem fevt olan Süleyman bin Hüseyinin sulbiye-i sağîre kızı Emineye babası müteveffâ-yı mezbûrdan irsen intikal iden malımı zabt ve tesviye-i umûruna bir vasi lâzım ve mühimm olmağla kıbel-i şer-i şerîfden sağîre-i mezbûrenin validesi işbu râfîü'l-kitâb Züleyha binti... nam hatûn sağîre-i mezbûre üzerine vasi nasb ve tayîn olundukda ol dahi vesâyet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesin edâya ta'ahhüd iltizam itdikden sonra sağîre-i mezbûrenin nafaka ve kisve-i bahâsıçûn vasi-i mezbûr talebiyle yüz otuz iki akça bir gurun hesabı üzre mezbûrenin nafaka ve kisve-i bahâsıçûn hâkim-i muvakkı-i sadr-ı kitâb tûbâ lehû hüsn-meâb hazretleri dahi yevmi beşer akça k'arz ve takdir idüb vakt-i zarûretde istidâne ve lede'z-zafer sağîre-i mezbûreye babası müteveffâ-yı mezbûrdan irsen intikal iden malından rücûa mezbûre Züleyhaya izin virmeğın mâ vaka bi't-taleb kayd şod fi 14 Cemâziye'l-ûlâ sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed bin Mustafa, Osman Beşe bin Mehmed Ağa, Mustafa bin Ali, Ahmed bin Ramazan

S.177/Belge 161

İbni Kôr Mahallesinden Ali Çelebi'ye ait bostandaki fidanlarının Ömer tarafından çalınarak şehirde satıldığıının şahitlerce tasdiki hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda İbni Kôr Mahallesinde sakin işbu râfîü'l-kitâb es-seyyid Ali Çelebi meclis-i şer hatır-ı lâzımü't-tevkîrde Medîne-i mezbûreye tabi Karye-i Hacerde sakin Ahmed bin Ömer nâm kimesne mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Ahmed karye-i merkûmede emlak ve akarı olan Müslimînin gece ile... bostanlarına varub meyveye salih olan eşcarları fidanlarını kat idüb getürüb medîne-i mezbûrede bey itmek mutad-ı kadîmden olmağla bundan akdem karye-i merkûmede vâki mülk-i anar bostanımızdan birkaç fidan kat idüb bana ve sâyir Müslimîne gadr-ı küllîsi olmağla su'al olunub müceb-i şerisi icra olunması matlubumdur didikde gıbbe's-su'al ve'l-inkâr müddeî-i mezbûr es-seyyid Ali Çelebiden müddeâsını mübeyyine beyyine talep olundukda udûl-i Müslimînden Mustafa bin Mehmed ve Mehmed bin Ramazan nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olub istişhâd olundukda fi'l-vâki mezbûr Ahmed müddeî-i mezbûr es-seyyid Ali Çelebinin karye-i mezbûrede vâki mülk-i anar bostanından birkaç fidan gasb kat idüb götürüb gütdiğini muayene ve müşahede itdik bundan maada sâyir Müslimînin dahi bostanlarıdır meyve eşcarlarını kat itmek adet-i müstemireleridir biz bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi ideriz deyû her biri eda-yı şehâdet-i şer'îye eylediklerinde ba'de riayete şeraiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın mücebiyle ba'de'l-hükm mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fi evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 104

Şuhûdü'l-hâl

El-hâc Ali Çelebi Kamalkazade, el-hâc Osman Çelebi bin Abdullah Efendi, Hasan Ağa bin Yusuf, el-hâc Mehmed Mhnizade, el-hâc Ömer bin el-hâc Mehmed

S.177/Belge 162***Kızılca Mescit Mahallesinden Mehmet ile Hüseyin arasındaki nizamın iki keyl buğday karşılığında sulh etmeleri hakkında hüccet kaydı***

Medîne-i Ayntâbda Kızılca Mescid Mahallesinde sakin râfi-i haze'l-kitâb Mehmed bin el-hâc Hasan nâm kimesne mahfil-i kazada Hüseyin bin el-hâc Kasım nâm kimesne mahzarında ikrar ve takrîr-i kelâm idüb... guzât züemasından olub Rum kal'a kazasına tabi Merziman nahiyesinde vâki karye-i (silik) ve teveccühan ze'ametine mutasarrıf olan Abdülkerim nâm kimesne bin yüz üç senesinde vâki ze'amet-i merkûmenin zabt ve taşirini bana tefviz idüb ben dahi tefevvüz idüb yedime mûmzâ ve mahtum temessük idüb bir sene tamamına değin tasarrufumda iken mezbûr Hüseyin fuzûlen ze'amet-i merkûmeden bazı mahsulat kabz itmekle bundan esbak hâkim-i muvakkı-i sadr-ı kitâb huzurunda makbuzını kendiden talep ve dava idüb mürafa'a-i şer-i şerîf olduğumuzda mezbûr Hüseyin vech-i muharrer üzre tefviz-i mezkûrı ikrar ve kendi dahi ze'amet-i merkûmeden on beş keyl ve beş sümün hinta ile on bir batman hışva ahz ve kabz itdim deyû itiraf itmekle... mertebesini bana red ve teslimine tenbih-işer'i olunduktan sonra ... müslihûn tavassut idüb dava-yı merkûmeden beni yigirmi dört guruş ve iki keyl buğday üzerine sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezkûrı kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı merkûm ile iki keyl buğday üzerine sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezkûrı kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı merkûm iki keyl buğdayı yedinden bi't-tamam ahz ve kabz idüb dava-yı mezkûreden mezbûr Hüseyinin zimmetini ibrâ ve ıskât itdim didikde ol dahi mukırr-ı merkûm el-hâc Mehmed kelâm t-ı meşrûhasında vicâhen ve şifâhen tahkik ve tasdik itmeğın mâ vaka kayd şod fî evâsıt-ı Cemâziye'l-ülâ sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Kıdvetü'l-ulema Mehmed Efendi Debbağ Efendizâde, Mehmed Emin Çelebi Birader, Minla Veli bin Süleyman, Osman bin Mehmed Ağa

S.177/Belge 163***İbni Şeker Mahallesinden Fatma'nın Gayr-i menkulleri otuzbeş kuruş karşılığında Yahya'ya satması hakkında hüccet kaydı***

Medîne-i Ayntâbda İbn-i Şeker Mahallesinde sakine Fatıma binti Osman nam hatûn tarafından bey-i âti'l-beyânı ikrara vekîl olub Mehmed bin Hasan ve Receb bin Mehmed şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Abdullah bin Mehmed nâm kimesne mahfil-i kazada işbu râfi'l-kitâb Yahya bin Abdullah nâm kimesne tarafında bi'l-vekâle ikrar ve takrîr-i kelâm idüb Medîne-i mezbûrede... bazarında vâki bir tarafı debbağ han mescidi... vakfi ve bir tarafı Merekci Mescidi şerîfi vakfi ve bir tarafı harabe dükkanı arsası ve bir tarîk-i âmm ile mahdûd bir bab (silik) dükkanı müvekkilem mezbûre Fatımanın mülki olub mezbûr Yahyaya otuz beş guruşa bey-i bât-ı sahîh-i şerî ile bey ve teslim ol dahi iştırâ ve kabûl ve tesellüm eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr otuz beş guruşu yedinden

bi't-tamam ve'l-kemal ahz ve kabz eyledi ba'de'l-yevm dükkan-ı mezbûr merkûm Yahyanın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdîk-i şerî mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fi evâsıt-ı Cemâziye'l-ûlâ sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Es-seyyid Veli Keşşger, Minla Mehmed bin Minla Hüseyin, İbrahim Keşşger, Mehmed bin Osman

S.178/Belge 164

Kayacık Mahallesinden Bakdesar ve Selur'un Arkil, Abraham ve Kirkor zımmilerin Billur üzerine açtıkları davada mahkemenin ağaç ve meyveler üzerinde tasarruf etmeleri hakkında İ'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâb Kayacık Mahallesi sükkanından Arakil veled-i Sıddık ve Abraham veled-i Maktar ve Kirkor veled-i Devlet nam zımmîler mahfil-i kazada Medîne-i mezbûre tabi Orul nam karyede sakin iken bundan akdem mürd olan Osaf veled-i Kızıl nam zımmînin zevcesi Billur ve kebir oğlu Bagdesar muvâcehelerinde her biri üzerlerine dava ve takrîr-i kelâm karye-i merkûmede vâki bir tarafı Ali beğ ve bir tarafı Orullızade Ali Beğin mülkleri ve bir tarafı... ve bir tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd bir kıta muskıye tarla mülk-i mevrûsumuz olub tarih-i kitâbdan on sene mukaddem mesfûrların mevrûsları merkûm Yasefe eşcar gars idüb ol dahi vech-i muharrer üzre eşcar gars itdikden sonra mürd olub verasete halen mefsurlar tamamını zabt itmeleriyle su'al olunub ihkâk-ı hak olmak matlubumdur didikde gıbbe's-su'al mesfûran Bagdesar ve Sülur cevaplarında mesfûrun Arakil ve Abraham ve Merek tarih-i mezkûrda mahdûd-ı mezkûrun... eşcar ve esmarından nısfında şerik olmak üzre mevrûsumuz mürd-i merkûm ile akd-i müsakat-işer'i idüb ol dahi vech-i muharrer üzre eşcar gars eyledikden sonra tasarrufunda iken mürd olub irsen bize ve sâyir vereseye intikal eylemişdir didikde gıbbe'l-inkâr mezbûrân Bagdesar ve Sülurdan müddealarına mutâbık beyyine taleb olundukda zımmî tayfasından ... veled-i Nersiz ve Ohan veled-i Tanil li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olub istişhâd olundukda fi'l-vâki merkûmun Arakil Abraham ve Merek tarih-i mezkûrda bizim huzurumuzda mürd-i merkûm Yasef ile mahdûd-ı mezkûrdan hâsıl olan eşcar ve esmarın nısfında şerik olmak üzre akd-i müsakat-ı resmi itdiler biz bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi ideriz deyû her biri eda-yı şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de't-tadil ve't-tezkiye şehâdetleri makhûle olmağın mahdûd-ı mezkûrdan mezbûrân Bagdesar ve Selurun mârüz'z-zikr eşcar ve esmara nısfiyet üzre tasarruflarında tenbih-i birle mâ vaka kayd şod fi evâsıt-ı Cemâziye'l-ûlâ sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Budak veled-i Malak, Nersiz veled-i Allahvirdi, Nefrus veled-i Kirkor ve gayrihum

S.178/Belge 165

Şirahan Vakfı mütevellisi Ahmet Çelebi'nin on altı kırat hissesini, Beş Yaşar Hamamı müsteciri Ali Bey'e kırk beş kuruş karşılığında bırakması ve beş kuruşun hamamın tamirine sarf edilmesi hakkında i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâbda Şirahan evkâfı demekle ma'ruf evkâfın evladiyet ve meşrutiyet üzere mütevellisi olan Ahmed Çelebi ibni Çelebi nâm kimesne tarafından akd-i âti'l-beyâna vekîli olub es-seyyid Sadık ibni es-seyyid Hasan ve Arslan bin Kuru nâm kimesneler şehâdetleriyle vekâleti sâbite olan Mevlânâ es-seyyid Hasan Şükri ibni el-hâc İbrahim nâm kimesne meclis-i şer-i hatır-ı lâzımü't-tevkîrde evkâf-ı merkûme cümlesinden olub İbn-i Eyüb Mahallesinde vâki Beş Yaşar Hamamı müsteciri olan râfi-i hâze'l-kitâb Ali Beğ ibni Mustafa Beğ nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrar ve takrîr-i kelâm idüb hamam-ı mezkûrun yigirmi dört kıratından on altı kıratı vâkıf-ı mezkûr evkâfından mezbûr Ali Beğ icaresinde olmağla bin yüz yedi mâh-ı Şabanı guresinden bin yüz sekiz şabanı guresine varınca zikr olunan on altı kırat hisse vekâletimiz hasebiyle kırk beş guruş üzerine on altı kırat hisse vekâletimiz hasebiyle kırk beş guruş üzerine mezbûr Ali Beğe akd-i icar-ı şer'i idüb ol dahi isticar ve kabûl itmeğin meblağ-ı icaresinden ber-vech-i peşin kırk guruşı yedinden ahz ve kabz idüb bâki beş guruşı hamam-ı mezkûrun tamir (silik) mahalline harc ve sarf için vedia olunub yedine memhur temessük (silik) kıbel-i şerden yedine hücet-i şer'iyeye ita olunsun didikde gıbbe't-tasdîkü'l-muteber mâ vaka bi't-taleb ketb olundi fî evâsıt-ı Cemâziye'l-ülâ sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Mefharü'l-ulema Ömer Efendi, el-müfti-i Ayntâb, Mevlânâ Ali Efendi el-müderriş, Fahrü's-sâdât es-seyyid Hüseyin Çelebi ibni, Fahrü's-sâdât Abdullah Efendi en-nakib, eş-şeyh Mehmed eş-şâfi Minla Ahmed bin Halil Efendi, Hüseyin Ağa Devecizade

S.179/Belge 166

Bayraktar Mustafa'nın arı kovanı ashabının kendisine vermesi gereken vergileri ödemesi talebi hakkında i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâbda sakin erbâb-ı timardan Bayraktar Mustafa Beğ bin nâm kimesne mahfil-i kazada Medîne-i mezbûrede vâki arı kovanı ashabından işbu râfiü'l-kitâb Minla Mehmed bin Hüseyin ve Seyyid Ali bin İdris ve el-hâc Mehmed bin Hamza ve el-hâc Ömer bin el-hâc Mustafa ve Ebu Bekr bin el-hâc Hasan ve Mehmed bin el-hâc Ömer ve el-hâc Mustafa bin Zeynelabidin nâm kimesneler ve sâyirleri mahzarlarında üzerlerine dava ve takrîr-i kelâm idüb mezbûrların kovanlarında hâsıl olan temellük öşri mukabelesinde resm-i güvareleri berât-ı âli şân ile timarıma hazıl-i kayd olunmağın her sene resmini bana eda iderler iken halen teallül iderler su'al olunub mutad üzere edaya tenbih olunması matlubumdur didikde gıbbe's-su'al mezbûrlar cevablarında eyyâm-ı sayfda her birimiz kovanlarımızı medîne-i mezbûre nevahisinde vâki... getirüb bir müddet meksden sonra ber-

mûceb-i defter-i hâkânî hâsıl olan asıdan öşr-i mutadın resm-i güvareyi... eda eyleyüb... hâliyâ eyyâm-ı şettada menzilizimizde getürüb hıfz ideriz lakin bundan akdem mezbûr Bayrakdar Mustafa Beğ ve aharı taraflarından her yüz kovandan birer guruş resm-i güvare talebiyle bize rencîde ve remîde olunmağla ahvâlimizi der-devlete ‘arz ve ilam eylediğimizde şeyhü’l-islam sellemü’l-İslam hazretleri taraf-ı şerîflerinden fetva-yı şerîfe virilüb mûcebince dahi men-i def olunmak bâbında fermân-ı âlî şan virilmiştir deyû fetva-yı şerîfe ve emr-i ali ibrâz eylediklerinde bi’l-muvâcehe feth ve kırat olundukda zeyd sipahinin timarı karyesi ahalisinden amr ve zeydin timarına olan kovanlarının ahar karyede vâki bir yaylaka nakl idüb ba’de birkaç ay mürurunda ol yaylakda asl hasıl olub amr ve öşr-i asli sahib-î ‘arz virüb ba’de kovanları hâliyâ karyesine götürdükde karye sipahisi ol asıdan amrdan tekrar öşr almağa kâdir olur mı cevab ba savabılarında olmaz deyû buyrulub ve mazmûn-ı emr-i hümayûnda dahi fi’l-vâki mezbûrlar hasıl olan kovanlarının bir defa öşrlerini kanun-ı defter mûcebince eda idüb kusurları yok iken hilâf-ı şer ve kanun her yüz kovanlardan birer guruş talebiyle rencîde olmuşlar ise ol takdirde fermân olunduğı üzre bir defa tekaliflerin eda idenler hilâf-ı şer ve kanun ve defter tekrar talebiyle rencîde ve te’addi itdirilmeye deyû tasrih olunmağın ber-mûceb-i fetva-yı şerîfe ve emr-i ali merkûm Mustafa Beğın tekrar talebiyle şer olunmağın mâ vaka bi’t-taleb ketb olundu fî evâsıt-ı Cemâziye’l-ülâ sene erba’a ve mie ve elf

Şuhûdü’l-hâl

Eş-şeyh Ömer bin Minla İsmail, Osman Çelebi bin Mehmed Ağa, Mustafa bin el-hâc Ali, Ebu Bekr bin Mustafa, el-hâc Mehmed bin Minla Mustafa

S.179/Belge 167

Muslı bin Derviş’in Cemile binti Mustafa’dan emanetlerini istemesi hakkında i’lâm kaydı

Medîne-i Ayntâbda Cevizlice Mahallesinde sakin Muslı bin Derviş nâm kimesne mahfil-i kazada işbu bâisü’l-kitab Cemile binti Mustafa nam hatûn mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem mezbûreye yigirmi beş guruş ve yigirmi beş guruş kıymetli eşya-i malume emanet vaz’ ve teslim itdirmişdim halen bana teslimden imtina ider su’al olunub şer’an teslimine tenbih olunması matlubumdur didikde gibbe’s-su’al mezbûre Cemile Hatûn cevabında müddeî-i mezbûr Muslıdan mutada mezkûr meblağ ve eşya-i vedia ahz ve kabz itdiğini ikrar ve itiraf idüb lakin ba’de teslim zikr olunan vedia’yı merkûm Dervişe teslim eyle deyû emr itmekle ben dahi emrine binaen tamamen... mezbûra teslim itdim didikde gibbe’l-inkâr mezbûre Cemileden takrîr-i meşrûhunu mübeyyine beyyine taleb olundukda udûl-i ricâlden İbrahim bin Hasan nâm kimesne ve nisa taifesinden Emine binti Derviş ve Hatice binti Veli nam hatûnlar li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer’e hâzırûn olub eserü’l-istişhâd fi’l-hakîka mezbûr Muslı merkûme Cemileye vedia itdiğı yigirmi beş guruş ile yirmi beş guruş kıymetinde eşyasını babasına teslim emr itmekle mezbûre Cemileye dahi bizim

huzurumuzda vedia-i mezkûreyi bi't-tamam merkûm Dervişe eda ve teslim itdi biz bu hususa bu vech üzre şâhidleriz şehâdet dahi ideriz deyû her biri eda-yı şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de riayete şeraiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın müdde-i mezbûri dava-yı mezkûreden men-i birle mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fi evâsıt-ı Cemâziye'l-ûlâ sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Osman Çelebi bin Mehmed Ağa, Mustafa bin el-hâc Ali, Mehmed bin Mehmed, Ebu Bekr bin Mustafa

S.179/Belge 168

Şehreküstü Mahallesinde meskûn Abdullah'ın Seng-i Nakkaş Mahallesinden müteveffiyeye Emine Hatun terekesinden ev arsası talebi hakkında i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâbda Şehreküsti Mahallesinde sakin Abdullah bin... nâm kimesne mahfil-i kazada Seng-i Nakkaş Mahallesinde sakine bâisetü'l-kitâb Emine Hatûn binti Üveys Beğın oğlı ve tarafından husumet ve redd-i cevaba vekîl sabitü'l-vekâlesi olan es-seyyid Hasan Çelebi bin İbrahim Ali nâm kimesne mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki bir tarafı müvekkile-i mezbûre mülki ve bir tarafı Seyyid Hüseyin Çelebi ve bir tarafından Ömer nâm kimesne mülki ve bir tarafı Hüseyin nâm kimesne mülki ile mahdûd menzil ve müştemilatı validem olub bundan esbak fevt olan Miyase nam hatûndan ırsen bana karındaşım Fatımaya intikal itmekle... müvekkile-i mezbûrenin er karındaşı olan Murad nâm kimesneye kırk dokuz guruşa baten bey' ve teslim ve kabz-ı semen eylediğimde hissesi bey'den haric iken ba'de mezbûr Murad Beğ dahi menzil-i mezkûr ve vasiyesini âhardan Minla Hüseyin nam kimesneye bey' ve kabz-ı semen (silik) itmişdi fevt olduktan sonra veraseti hasran mezbûr Emine Hatûna intikal itmeğın halen terekesinden menzilin mezkûr arsasının (silik) talep iderim su'al olunub şer'an alıverilme si matlubumdur didikde gibbe's-su'al mezbûr Seyyid Hasan Çelebi cevabında... merkûm Murad Beğın zıkr olunan menzili ve levahıkını merkûm Minla Hüseyine Bey eylediği mahallinde mezbûr Abdullaha ve hemşiresi mezbûre Fatıma dahi hazıran olub menzil-i mezkûrun arsasında ve müştemilatında bizim dava ve nizamız yokdur deyû huzur-ı Müsliminde ikrar ve itiraf ve işhad dahi itmişlerdir didikde (silik) inkâr vekîl-i mezbûr Seyyid Hüseyin Çelebiden takrîr-i meşrûhuna mutâbık beyyine talep olundukda udûl-i ricâlden el-hâc Halil bin el-hâc Veli ve Minla Abdullah bin... virdi nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-hakîka müteveffâ-yı merkûm Murad Beğ mahdûd-ı mezkûrun mezbûr Minla (silik) bey ve teslim itdiği halde mezbûr Abdullah ve kız karındaşı mezbûre Fatıma hazırlar olub beyini tecviz ile menzil-i mezkûr arsasına müteallaka kat'adava ve nizamız yokdur deyû ikrar ve bizi işhad itdiler bu hususa bu vech üzre şâhidleriz şehâdet dahi ideriz deyû her biri eda-yı şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde

şehâdetleri makbûle olmağın mezbûr Abdullah bi vech-i davadan men-i birle mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fî evâhir-i Cemâziye'l-ûlâ sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Es-seyyid Abidin bin es-seyyid Hüseyin, Osman Çelebi bin Mehmed Ağa, Mustafa bin el-hâc Ali

S.180/Belge 169

Kayacık Mahallesi Ermeni tayfasından Arakil, Abraham ve Kirkor'un, Üveys'ten arsa talebi i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâbda Kayacık Mahallesinde sakin Ermeni tayfasından ashab-ı haze'l-kitâb Arakil veled-i Sıddık ve Abraham veled-i Maktar ve Kirkor veled-i Devlet nam zimmîler mahfil-i kazada Medîne-i mezbûreye tabi Orul nam karye sükkanından Üveys bin el-hâc Satılmış nâm kimesne mahzarında her biri üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüb karye-i mezbûrede vâki bir tarafı Ali Beğ nâm kimesne mülki ve bir tarafı diğerk Ali mülki ve bir tarafı nehir ve bir tarafı âmm ile mahdûd bir kıta arsa-i muskiye ceddimiz Abraham nam mülki olub tarih-i kitâbdan otuz sene mukaddem yine karye-i mezbûreden Göz veled-i Mertebed nam zimmî ile ancak eşcar ve esmarında bi'l-munasıfe müşterek olmak üzere akd-i müsakat-ı şer'i idüb ol dahi gars-ı eşcar-ı anar eyleyüb bir müddet müşarekete mutasarrıflar iken ceddimiz mürd olub babalarımıza intikal idüb ba'de helâkehüm ırsen bize intikal eyledikten sonra tarih-i kitâbdan on iki sene mukaddem afet-i semaviye vâki olub eşcarı bi'l-küllîye kuruyub münderes olmağla müsakat-ı mezkûrenin münfesiş olduğuna binâen hâliyâ arsa-i merkûme bize raci olmağın yine ol tarihte biz dahi Yasef nam zimmî ile akd-i müsakat idüb mahdûd-ı mezkûrı kendüye teslim eylediğimizde ol dahi vech-i muharrer üzere eşcar gars idüb ba'de'l-idrak mürd oldukdan sonra vereseşi ile ancak eşcar ve esmarından şirket ile mutasarrıf iken mezbûr Üveysin arsa-i mezkûrede alakası olmadığı yedinde olan hücçeti dahi natika iken fuzûlen nısf arsaya vaz'-ı yed ider su'al olunub şer'an kasr-ı yedine tenbih olunması matlubumuzdur didiklerinde gibbe's-su'al mezbûr Üveys cevabında arsa-i mahdûd mezkûr mesfûrların cedleri hâlik-i merkûm Abrahamın mülki olub hal-i hayutunda merkûm Karagöz ile minvâl-i mezkûr üzere akd-i müsakat-ı şer'i idüb ber-vech-i iştirak eşcar ve esmarında mutasarrıflar iken merkûm Karagöz mürd oldukdan sonra oğlı İbrahim nam mühtedi eşcar ve esmarda olan hissesini ahara bey' idüb ba'de şîrâ-i tedavül... ile nısf-ı mezkûr Nacar oğlı Mustafa nâm kimesneye intikal itmişidi ben dahi mezbûr Nacar oğlı Mustafadan iştirak ve def-i semen idüb bundan akdem gars olunan eşcardan bâki kalan eşcarın nısfı mülk-i müşrema olmak üzere tasarruf iderim halen müsakat-ı evvel ile gars olunan eşcardan ceviz eşcarı kalmışdır deyüb ânı dahi beyândan izhar-ı acz itmeğın arsa-i merkûmede alakası olmadığı zâhir ve nümayan olmağın mezbûr Üveyse arsa-i mezkûreden kasr-ı yedine ve müddeiyûn-ı mesfûruna teslimine tenbih-i birle mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fî evâsıt-ı Cemâziye'l-ûlâ sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Budak veled-i Mülak, Nersiz veled-i Allahvirdi, Toros veled-i Kirkor, Mehmed bin Mustafa, ... Bin Ali

S.180/Belge 170

Bey mahallesinden Hacı Abdullah'ın yanındaki katırın, Maraş ahalisinden Hacı Süleyman'a ait olduğunun belirlenmesi üzerine katırın Süleyman'a geri verilmesi hakkında i'lâm kaydı

Medîne-i Maraş sükkanından râfî-i hâze'l-kitâb el-hâc Süleyman bin Mustafa nâm kimesne meclis-i şer-i şerîf-i lâzîmü't-teşrifde Medîne-i Ayntâbda Beğ Mahallesi sükkanından el-hâc Abdullah bin Mehmed nâm kimesne mahzarında dava ve takrîr-i kelâm idüb işbu mevcud ve müşahede olan gök kır katır mülküm olub tarih-i kitâbdan altı ay mukaddem Maraş kurbında vâki Ahır dağı nam mahallde zay'î itmişidim halen mezbûrûn yedinde buldum su'al olunub bana hükm ve teslim olunması matlubumdur didikde gibbe's-su'al mezbûr el-hâc Abdullah cevabında zikr olunan katır Yağlıca Ova nam (silik) mütemekkin Seyyid Bektaş bin Seyyid Hüseyin nâm kimesneden şîrâ-ı şerî ile otuz beş guraşa iştira itdim mezbûrûn mülki olub (silik) itdiği malumûm değıldir didikde müddeî-i mezbûr el-hâc Süleymandan müddeâsını mübeyyine beyyine taleb olundukda udûl-i Müslimînden el-hâc (silik) ve Abdurrahman bin Ebi Bekir nâm kimesneler li-eclî's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki evsaf-ı mezkûre-i mevsufe müşahede itdiğimiz katır müddeî-i mezbûr el-hâc Süleymanın olub tarih-i mezkûrda olunan cebelde (çıkmamış) itmişdir biz bu hususa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahi ideriz deyû her biri eda-yı şehâdet-i şer'îye eylediklerinde ba'de riayete şerâiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle oldukdan sonra salifü'z-zikr katır bey' veya hibe itmeyüb bir vechle mülkünden ihrac itmediğine müddeî-i mezbûra yemin teklif olundukda ol dahi alâ vifku'l-mes'ûl hulfi billâhi a'lâ (silik) itmeğın mezbûr katır müddeî-i mezbûr el-hâc Süleymana teslim-i birle mâ vaka kayd şod fi evâhir-i Cemâziye'l-ülâ sene 104

Şuhûdü'l-hâl

El-hâc Ahmed bin Ahi Baba, Seydi bin ..., Hüseyin bin el-hâc Kasım, Ali bin Abdullah, Osman Çelebi Muhzırbaşı

S.181/Belge 171

Tevbe Mahallesinden Mehmed'in eşi Ayşe hatuna günlük dört akçe nafaka bağlanması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Tevbe Mahallesinde sakine râfiete hâze'l-kitâb Aişe binti Abdullah nam hatûn meclis-i şer-i şerîfde takrîr-i kelâm ve tabir-i ani'l-meram idüb zevcim Mehmed bin Ahmed nâm kimesne bundan akdem beni bila nafaka ve mevanet koyub diyar-ı ahara gitmekle zaruretim olduğuna binaen lede'z-zafer mezbûrdan rücu itmek üzere kıbel-i şerden mikdarü'l-kifaye nafaka-i baha takdir olunub istidane ve nefsim sarfa izin taleb

iderim didikde mahalle-i mezbûre sükkanından Mustafa bin Minla Mehmed ve İbrahim bin Hüseyin nam kimesneler mezbûre Aişe mezbûr Mehmedin taht-ı nikâhında zevcesi olduğuna ihbar itmeğin mezbûre Aişe vech-işer'i üzre tahalif olundukdan sonra nafaka-i bahasıçün küll-i yevm dört sağ akça k'arz ve takdir olunub vakt-i zaruretden istidane ve masrafına sarf idüb ve lede'z-zafer zevci mezbûr Mehmedden rücûa izin virilme ğin mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fî 28 min şehr-i Rebû'î'l-ahir sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Abdurrahman Çelebi bin Abdullah Efendi, Sarrac Mustafa bin Mehmed, Osman Çelebi bin Mehmed Ağa

S.181/Belge 172

Geneyik köyü ahalisinden mecrühen vefat eden Aşur'un keşfi hakkında i'lâm kaydı

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde keşf ve tahrîri iltimas olunmağın kîbel-i şeriat-ı mutahharadan Mevlânâ es-seyyid Osman Efendi bin Durmuş tayîn ve irsâl olundukda ol dahi Medîne-i Ayntâb mütesellimi tarafından Ebu Bekr bin Fazullah nâm kimesne ile ve sâyir zeyl-i vesikada resimleri mestur olan Müslimîn ile medîne-i mezbûreye tabi Geneyik nam karye sükkanından iken mecrûhen vefat iden Aşur bin Hüseyinin menziline meyyiti üzerine varub azasın keşf ve ilkâ-i nazar eylediklerinde fi'l-hakika mezbûr Aşurun sol dizi üzerinde alet-i câriha darbından cerahati olub tesiri sebebiyle fevt olduğun muayenete müşahede idüb ba'de'l-keşf ve'l-tahrîr müteveffâ-yı mezbûrun zevce-i metrukesi Aişe binti Dur Ali ve sulbiye-i kebîre kızları Aişe ve Fatıma nam hatûnlar ve li-ebeveyn er karındaşı Mehmed nâm kimesnelerden keyfiyet-i hali istihbar olundukda her biri cevabında tarih-i kitâbdab üç gün mukaddem mûrisimiz merkûm Aşur karye-i mezbûre mescidinin kapısı tahtasını tamire mübaşeret idüb keser tabir olunur nacar aletiyle müst'amel iken bi kazailâhi teâlâ kendi sun'ı ile zikir olunan keseri sol dizi üzerinden isabet idüb bu mertebe cerh hasıl olub üç gün sahib-î firaş olmağın cerh-i mezkûrun tesirinden vefat eyledi bu hususda karye-i mezbûre ahalisinden bir ferdle vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb dava ve nizamız yokdur zimmetlerini ibrâ ve ıskât itdike didiklerinde husus-ı mezbûr Mevlânâ-yı merkûm mahallinde tahrîr idüb ba'de ma'a irsâl olunan el-hâc Mustafa bin Abdullah nâm kimesne ile meclis-i şere gelüb alâ vukûa inhâ ve takrîr itmeleriyle mâ hüve'l-vâki ğibbe't-taleb ketb olundu fî el-yevmü'l-hamis ve'l-ışrîn min şehr-i rebû'î'l-ahir sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Mustafa bin el-hâc Hüseyin Ayntâbî, Mahmud bin Serhan ..., Nesimi bin Veli, el-hâc Ali bin el-hâc Ahmed, Derviş bin Hasan, Ali bin Himmet, Hızır bin Kasım

S.181/Belge 173

Aslen Rus olan Şahin'in kölelikten azat edildiğine dair iddiası hakkında i'lâm kaydı

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde keşf ve tahrîri iltimas olunmağın bu fakîr zeyl-i vesikada isimleri muharrer olan sikat-ı Müslimîn ile Medîne-i Ayntâbda Şhreküsti mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan Okcızâde Mehmed Ağabeğ menziline varılıb lede'l-ahali akd-i mezlis-i şer olundukda müteveffâ-yı merkûmun abd-i memlûki olub utkını iddia iden işbu râfiü'l-kitâb açık kaşlu uzun boylı sarışın rus el-asl Şahin bin Abdullah meclis-i makud-ı mezbûrda müteveffâ-yı mezbûrun eytam-ı sığârına vasi-i muhtar olan fahrü'l-akrân Kasım Ağa ibni Ebi Bekir Ağa muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb müteveffâ-yı merkûm Mehmed Ağa beni hal-i hayutunda malından itak ve zümre-i ... ve ilhak idüb üzerinde hakk-ı veladan gayrı medhali kalmış değil iken halen vasi-i mûmi-ileyh utkıma taarruz ider su'al olunub icra-yı hak olunmak matlubumdur didikde gıbbe'l-inkâr (çıkmamış) mezbûr Şahinden müddeâsını mübeyyine beyyine taleb olundukda udûl-i Müslimînden olub mahalle-i mezbûrede sakin el-hâc Ali bin Osman Ağa ve İsmail Beğ bin Yusuf nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olub istişhâd fi'l-vâki müteveffâ-yı merkûm Mehmed Ağa hal-i hayutunda bizim huzurumuzda mezbûr Şahini malından itak ve zümre-i ... aslına idrac ve ilhak idüb üzerinde hakk-ı veladan gayrı alaka ve medhalim yokdur deyû ikrar itdi biz bu hususa bu vech üzre şahidleriz şehâdet dahi ideriz deyû her biri eda-yı şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de riayete şeraiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın mezbûr Şahinin hürriyetine ba'de'l-hükm mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fi evâil-i şehr-i rebîü'l-ahir sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Ahmed Ağa bin Abdüsselam Çavuş, İbrahim Beğ bin Mustafa Ağa, Minla Mehmed bin Abdullah, el-hâc Mehmed bin el-hâc Hızır, Hasan bin Hacı Mehmed, Hasan bin Hasan, el-hâc Ali bin Mustafa, Abdullah bin Ali, el-hâc Kasım bin Hüseyin

S.182/Belge 174

Şhreküstü mahallesinden vefat eden Ömer'in oğlu Ahmet'e günlük dört akçe nafaka bağlanması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Şhreküsti Mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan Ömer bin Ahmedin sulbi sağır oğlı Ahmede babası müteveffâ-yı mezbûrdan irsen intikal iden malını zabt ve tesviye-i umûruna bir vasi lâzım ve mühimm olmağla kıbel-i şerden sağır-i mezbûrûn akrabasından işbu râfiü'l-kitâb Mehmed Ali bin Bayram nâm kimesne üzerine vasi nasb ve tayîn oldukda ol dahi vesayet-i merkûmeyi kabûl ve hidmet-i lâzimesin edaya ta'ahhüd ve iltizam eyledikten sonra vasi-i mezbûr talebi ile yüz otuz iki akça bir gurusı hesabı üzre hâkim-i muvakkı-i sadr-ı kitâb tûbâ lehû hüsn-meâb hazretleri dahi sağır-i mezbûrûn nafaka ve kisve-i bahâsıçün yevmi dört akça nafaka ve kisve-i bahâ k'arz ve takdir idüb vakt-i zaruretde istidane ve infaka ve lede'z-zafer sağır-i mezbûra irsâl iden intikal iden malından rücûa vasi-i mezbue izin virilme ğın mâ vaka kayd şd fi 27 Rebîü'l-evvel sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Hüseyn bin Abdülcelil, eş-şeyh Ömer eş-şâmi, Osman Beşe Muhzırbaşı, Ebu Bekr bin Mustafa

S.182/Belge 175

Şarkıyan Mahallesinden İsmail ve kızkardeşi Hatice'nin gayr-i menkullerini on üç kuruş karşılığında Hüseyin'e satmaları hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Şarkıyan Mahallesinde sakin İsmail bin Davud nâm kimesne ve li ümm kız karındaşı Hatice binti el-hâc İbrahim nam hatûn meclis-i şer-i şerîf-i lâzımü't-tevkîrde işbu sahibü'l-kitâb Hüseyin bin Yusuf nâm kimesne mahzarında her biri ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki bir tarafı Ahmed ve bir tarafı Bektaş nâm kimesneler mülkleri ve bir tarafını tarîk-i âmm ile mahdûd ulvi ve süfli iki bab beyt-i sağır ve tahtâni bir beyt ve bir tabaka ve bir kile ve havluyı müştemil menzil müşa ve müşterek mülk mevrûsumuz olmağla halen mahdûd-ı mezkûrı bey-i kati ile mezbûr Hüseyin on üç guruşa bey ve teslim idüb ol dahi işтира ve kabûl ve tesellüm eyledikten sonra semen-i merkûm on üç guruşu yedinden bi't-tamam ahz ve kabz itdik min ba'de mülk-i müşterasıdır keyfe mâ yeşa ve yahtar mutasarrıf olsun didiklerinde gıbbe't-tasdik-i şerî mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fi evâhir-i Şehr-i Rebü'l-ahir sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Minla Hüseyin bin Ömer, Mehmed bin Abdullah, Minla Mehmed bin Süleyman, Osman Çelebi bin Mehmed Ağa

S.182/Belge 176

Aslen Gürcü olan Mirza Abdullah'ın kölelikten azat edildiğini iddia etmesi hakkında i'lâm kaydı

Husus-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîri iltimas olunmağın bu fakîr zeyl-i sahifede isimleri muharrer olan Müslimîn ile Medîne-i Ayntâbda Şehreküsti Mahallesi sükkanından bundan akdem fevt olan Okcızâde Mehmed Ağanın menziline varılıb lede'l-ahali akd-i meclis-i şer-i hatır olundukda müteveffâ-yı merkûmun abd-i memlûki olub utkını iddia iden işbu râfîü'l-kitâb açık kaşlu orta boylu beyaz alun Gürci-i asl Mirza Abdullah meclis-i makud-ı mezbûrda müteveffâ-yı merkûmun eytam-ı sığârına vasi-i muhtar olan fahrü'l-akrân Kasım Ağalar Ebi Bekir Ağa muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb mevlam olan müteveffâ-yı merkûm Mehmed Ağa tarih-i kitâbdan dört sene mukaddem beni malından i'tâk ve zümre-i harayir-i asliye idrac ve ilhak idüb üzerimde hakk-ı veladan gayrı medhali kalmış değil iken halen vasi-i mûmi-ileyh utkıma ta'arruz ider su'al olunub icra-yı hak olunması matlubumdur didikde gıbbe'l-inkâr mezbûr Mirzadan müddeâsını mübeyyine beyyine talep olundukda udûl-i Müslimînden olub mahalle-i mezbûrede sakin İsmail Beğ bin Yusuf ve el-hâc Ali bin Osman Ağa nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki müteveffâ-yı merkûm Mehmed Ağa tarih-i mezkûrda

bizim huzurumuzda mezbûr Mirzayı malından i'tâk ve zümre-i harayire-i asliye idrac ve ilhak idüb mezbûr Mirzanın üzerinde hakk-ı veladan gayrı alaka ve medhali yokdur deyû ikrar itdi biz bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi ideriz deyû her biri eda-yı şehâdet-i şer'iyeyeylediklerinde ba'de riayete şeraiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın mezbûr Mirzanın hürriyetine hükm-i birle mâ vaka kayd şod fi evâil-i rebû'l-âhir sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Ahmed Ağa bin Abdüsselam ..., el-hâc Mehmed bin el-hâc Hızır, el-hâc Ebu DERda bin el-hâc Ahmed, Minla Mehmed bin Abdullah, el-hâc Ali bin Mustafa, el-hâc Kasım bin Hüseyin, el-hâc Mustafa bin Musa, Hasan bin Hüseyin, Hasan bin el-hâc Mehmed

S.182/Belge 177

Aslen Rus olan Avaz bin Abdullah'ın kölelikten azat edildiği iddiası hakkında verilen i'lâm kaydı

(Belge eksik bırakılıp devamı S.185/Belge 185'e yazılmıştır)

Husus-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîri iltimas olunmağın bu fakîr zeyl-i sahifede isimleri muharrer olan sikât-ı Müslimîn ile Medîne-i Ayntâbda Şehreküsti Mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan Okcızâde Mehmed Ağanın menziline varılıb lede'l-ahali akd-i meclis-i şer-i âli olundukda müteveffâ-yı merkûmun abd-i memlûki olub utkını iddia iden işbu râfiû'l-kitâb açık kaşlu uzun boylu esmerü'l-levn Rus el-asl Avza bin Abdullah meclis-i makud-ı mezbûrda müteveffâ-yı mezbûrûn eytam-ı sığârına vasi-i muhtar olan fahrü'l-akrân Kasım Ağalar Ebi Bekir Ağa muvâcehesinde takrîr-i kelâm

S.183/Belge 178

Kızılca Mescid Mahallesinden vefat eden Seyyid Ahmet'in eşi Fatma'nın nafaka ve kisveye ihtiyacı olması nedeniyle Seyyid'in menzilinin yetmiş kuruş karşılığında Seyyid Abdi'ye satılması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Kızılca Mescid Mahallesiinde sakin iken bundan akdem vefat iden es-seyyid Ahmed bin Cumanın zevce-i metrukesi Fatıma binti Osman nam hatûn asalet ve sadriye-i sağîre kızı Aişenin kibel-i şerden masube vasisi olmağla vesâyete ve müteveffâ-yı mezbûrun ahar zevcesinden kebîre kızı Leyla nam hatûn dahi kendi tarafından asl olub ve li ebeveyn er karındaşı Mustafa nam gayibin eşyasını hıfza savb-ı şerden vekîli nasb ve tayîn olunmağla vekâlete mahfil-i kazada işbu sahibü'l-kitâb es-seyyid Abdi ibni Hasan nâm kimesne mahzarında her biri ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki bir tarafı Hüseyin Beşe ve bir tarafı Cuma nâm kimesneler menzilleri ve iki tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd menzilin nısfı benim mülküm ve nısf-ı şayii zevcim müteveffâ-yı mezbûrun mülki olub ırs-ışer'i ile mezbûrûn Mustafa ve Leyla ve Aişeye intikal idüb nısfı mezkûr dört sehim itibar olunub iki sehimi gayib-i mezbûr Mustafa ve birer sehimi dahi mezbûretân Leyla ve Aişenin hissesine isabet itmeğın sağîre-i mezbûrenin nafaka ve kisveye zarureti olduğundan gayrı mahdûd-ı mezkûr atık olub yevmen kayumen müşerref' harab olursa

gayib-i mezbûre gadr olmak ihtimali ile hissesi bey olunmak enfe olduğu ecilden cümlesi yetmiş guruşa merkûm es-seyyid Abdiye Bey-i bât-ı sahîh-i şerî ile bey ve teslim idüb ol dahi iştirâ ve kabûl ve tesellüm eyledikten sonra semen-i merkûm yetmiş guruşu yedinden bi't-tamam ve'l-kemal ahz ve kabz itdik min ba'de mahdûd-ı mezkûr müşteri-i merkûmun mülk-i müşterâsıdır hasbe mâ yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didiklerinde sıhhat-i bey ve şîrâya ba'de'l-hüküm mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fî evâsıt-ı Şehr-i Rebû'l-ahir sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Minla Ebu Bekr bin Minla Ali, İbrahim bin Hac İbrahim, el-hâc Ömer bin Abdürrezzak, el-hâc Mustafa bin Ömer, el-hâc Zeynel bin Ahmed

S.183/Belge 179

Abdullah'ın Yeniçeri tayfasından Hasan Beşe'nin kendisini hançerle yaralaması nedeniyle hak talebi hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Kayacık Mahallesiinde sakın işbu râfiü'l-kitâb Abdullah bin Mehmed nam şab-ı emred meclis-i şer-i şerîf-i lâzîmü't-tevkîrde yeniçeri tayfasından Hasan Beşe bin Mehmed nam racil mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüb tarih-i kitâbdan bir gün mukaddem ba'de'l-asr Seng-i Hoşkadem Mahallesiinde Karagöz bazarında vâki etmekci dükkânından etmek almağa varmışdım mezbûr Hasan Beşe bi gayr-ı vechi bir siyah kabzalı hançer ile sol ayağımın kaba etinden darb ve mecrûh olmuşdur su'al olunub ihkâk-ı hak olunmak matlubumdur didikde gıbbe'l-inkâr müddeî-i mezbûrdan müddeâsını mübeyyine beyyine taleb olundukda udûl-i Müslimînden zikr olunan Hoşkadem Mahallesiinde sakın Mehmed bin Ahmed Tarla-yı Atîk Mahallesi sükkanından Mehmed bin Ebu Bekr nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olub eserü'l-istişhâd fî'l-vakika tarih-i kitâbdann bir gün mukaddem vakt-i mezkûrda ve zikr olunan etmekci dükkânı önünde müdde-î mezbûr Abdullah etmek alurken mezbûr Hasan Beşe mezbûr Abdullah ile gavga idüb bir siyah kabzalı hançer ile bizim huzurumuzda mezbûr Abdullahı sol ayağımın kaba etinden darb ve mecrûh itdi biz bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi ideriz deyû her biri eda-yı şehâdet-i şer'îye eylediklerinde ba'de't-tadil ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mâ vaka bi't-taleb kayd şod fî 24 Rebû'l-âhir sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Ali Beğ bin Ahmed, İshak Beğ bin Mehmed Beşe, Osman Beğ bin Abdülkâdir, Mehmed Beşe bin Vekîl-i Serdar, Mustafa bin Ali, Ali bin Abdullah

S.183/Belge 180

Tarla-yı Cedid Mahallesi kurbundan Mehmet'e validesi Rukiye binti Mehmet'in vâsi tayin edilmesi hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Tarla-yı Cedid Mahallesi kurbında sakın iken bundan akdem fevt olan ... binti Abdinin sadir sağır oğlı Mehmede validesi müteveffiyeye-i merkûmeden

intikal iden hisse-i irsiyyesini zabt ve rabt ve tesviye-i umûruna bir vasi lâzım ve mühimm olmağla babası işbu râfîü'l-kitâb Mustafa bin Mehmed Beşe nâm kimesne vesâyet-i merkûmeye ... olmağla mezbûr üzerine vasi nasb ve tayîn olundukda ol dahi vesâyet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesin edâya ta'ahhüd eyledikten sonra sağîr-i mezbûrûn ceddesi Rukiye binti Mehmed nam hatûn def-i vasi mezbûr Mustafa üzerine nasız nasb ve tayîn olundukda ol dahi nezaret-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesin edaya ta'ahhüd ve iltizam itmeğın mâ vaka kayd şod fî evâhir-i rebü'l-âhir sene 104

Şuhûdü'l-hâl

(silik), Mustafa Beğ timarı, Mustafa bin Ali, Ebu Bekr bin Mustafa

S.184/Belge 181

Ammu mahallesinden Fatma'ya günlük beş akçe nafaka bağlanması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Ammu mahallesinde sakine Fatıma binti el-hâc Kurd nam hatûn meclis-i şer-i şerîfde zevc-i mutallakı es-seyyid Ahmed bin es-seyyid Mehmed nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm ve tabir-i ani'l-meram idüb tarih-i kitâbdan bir gün mukaddem mezbûr beni mübaneten tatlik olmuşidi mezbûrûn firaşından hasıl olan işbu sağîr oğlum Mehmed... Hicrimde olmağla nafaka ve kisveye ihtiyacına binaen babamız mezbûr es-seyyid Ahmedden rücu itmek üzere mikdarü'l-kifaye sağîre-i mezbûra nafaka ve kisve-i bahâ k'arz ve takdir olunub ve bana istidaneye izin taleb iderim didikde hâkim-i muvakkı-i sadr-ı kitâb tûbâ lehû hüsn-meâb ve sağîr-i mezbûrûn nafaka ve kisve-i bahâsiçün küll-i yevm bei sağ akça k'arz ve takdir idüb vakt-i zarûretde istidâne ve infaka ba'de babası mezbûr es-seyyid Ahmede rücuâ izin virmeğın mâ vaka kayd şod fî 25 şehr-i Rebü'l-âhir sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Molla Yusuf İmam-ı Mescid-i Hacı Nasır, İsmail Ağa el-zaim, el-hâc Mehmed bin İlyas, Mustafa bin Ali

S.184/Belge 182

Tevbe mahallesi Cevilli Hanesine tabir olunan iki bölüğün vakıf nakdine Hacı Osman idareci olmasına dair i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâbda Tevbe Mahallesinin Cevilli Hanesi tabir olunan İki Bölüğünün 'avârızına mahsus nü kud-ı mevkufesi umûruna bir mütevellî nasb ve tayîn olunmak lâzım ve mühimm olmağın mahalle-i mezbûre sükkanından zeyl-i vesikada isimleri muharrer olan kimesneler talebiyle yine mahalle-i merkûmeden sahib-î haze'l-kitâb el-hâc Osman bin Ali nâm kimesne kibel-i şeriat-ı merğûbeden nü kud-ı mezkûre üzerine mütevellî nasb ve tayîn olundukda ol dahi ber-vech-i hasbî tevliyet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesin edaya müteahhid olmağın mâ vaka bi't-taleb kayd şod fî evâhir-i şehr-i rebü'l-ahir sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed bin Hasan, Bektaş bin Hasan, Hamza bin Mehmed, el-hâc İbrahim bin Hüseyin

S.184/Belge 183

Çukur mahallesinden mecrühen vefat eden Ohan için sulh bedeli olan yüzyirmi kuruşun Abraham'dan alındığına dair hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Çukur Mahallede sakin iken bundan akdem mecrühen hâlik olan Ohan veled-i Caran nam zımmînin veraseti validesi Mahseri binti Caran nam nasraniye ile bülüğünü muterif bülüğuna tahammüli olan karındaşı kebîr ve sağîr karındaşı Nanes ve kebîre kız karındaşı Hac Hatûna münhasıran oldukdan sonra mersume mehri ve mezbûr ... ve merkûme Hac Hatûn tarafından zikr-i âti sulh ve ibrâyı ikrara vekîl olub Hacador veled-i Melekon ve Manik veled-i Allahverdi şehâdetleriyle vekâleti sâbite olan Ohan veled-i Allahvirdi nam zımmî mahfil-i kazada hâlik-i mesfûr Ohanın carih olan Abraham veled-i Nasîf mihrine her biri asalet ve vekâlete ikrar ve takrîr-i kelâm idüb mûrisimiz hâlik-i merkûm Ohanın mesfûr Abraham darb ve cerh idüb darb ve cerhini şuhûd-ı udûl ile üzerine isbat ve hüccet-i şer'îye olundukdan sonra cerh-i mezkûrun tesirinden mesfûr Ohan hâlik oldukda merkûm Abrahamdan demm ü diyetini talep ve dava eylediğimizde (silik) Müslimûn-ı müslihûn tavassut idüb hâlik-i mesfûrun bize aid olan diyeti davasında olan yüz yigirmi guruş merkûm Abraham yedinden her birimiz asalet ve vekâlete ahz ve kabz ve hâlik-i mesfûrun demm ü diyeti davasından zimmetini ibrâ ve iskât itdik min ba'de hâlik-i merkûmun demm ü diyetine müteallaka merkûm Abraham ile dava ve nizam ve alakam ve medhalim kalmadı didiklerinde gıbbe't-tasdik-i şerî mâ vaka kayd şod mâ vaka bi't-taleb kayd şod fi evâhir-i şehri rebû'l-ahir sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Abdülgani Efendi bin İbrahim, Ağya veled-i Tomacyan, Nersiz veled-i Sefer, Nersiz veled-i Anek, Ohan veled-i Lobed, Hacador veled-i Serkiz, Vartan veled-i Karnek, Kirkor veled-i Vanes, Abraham veled-i Makdar

S.184/Belge 184

Ehl-i Cefa mahallesinden vefat eden Abdullah'ın oğulları İsmail ve Mustafanın validesi ve vâsisi olan Ayşe hatunun nafaka ve kisvesinin karşılanması amacıyla Abdullah'ın terekesinden kalan tarlanın Veli'ye onbeş kuruşa satılması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Ehl-i Cefa Mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan Abdullah bin Kadem nâm kimesnenin zevce-i metrukesi olub (silik) oğulları İsmail ve Mustafanın valideleri ve kıbel-i şerden mansûbe vasîleri olan Aişe binti Hasan nam hatûn asalet ve vesâyete mahfil-i kazada râfi-i hâze'l-kitâb Veli bin el-hâc Ali nâm kimesne mahzarında ikrar ve takrîr-i kelâm idüb Medîne-i mezbûreye tabi Mazmahor nam karyede

vâki bir tarafı (silik) el-hâc Arab tarlaları ve bir tarafı Hasan nâm kimesne bağı ve bir tarafı Mustafa nâm kimesne bağı ve bir tarafı tarîk-i salik ile mahdûd üç yüz teğek bağı müteveffâ-yı mezbûrdan müntakil sağîran-ı mezbûrân ile müşa ve müştrek mülk-i mevrûsumuz olub lakin bağı mezkûrun galesi (silik) itmediğinden maada sağîran-ı mezbûrânın nafaka ve kisveye zarureti olub bey olunmak lâzım gelmeğin bi'l-izni'ş-şeri mahdûd-ı mezkûr (silik) olmak üzere mezbûr Veliye bey-i kati ile on beş guruşa bey ve teslim idüb ol dahi işтира ve kabûl ve tesellüm ile (silik) semen-i merkûm on beş guruşı yedinden bi't-tamam ve'l-kemal ahz ve kabz itdim ba'de'l-yevm mülk-i müştêrâsıdır hasbe mâ yeşâ' ve yahtar mutasarıf olsun didikde gıbbe't-tasdik-i şerî mâ vaka fî 26 Rebû'l-ahir sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Minla İshak bin el-hâc Külabi, Halil bin Minla İshak, Derviş Mustafa bin Himmet, Mehmed bin Hasan

S.185/Belge 185

(S.182/ Belge 177'deki Aslen Rus olan Avaz'ın kölelikten azat edildiği iddiası hakkında verilen i'lâm kaydı'nın devamıdır)

İdüb müteveffâ-yı mezbûr Mehmed Ağa tarih-i kitâbdan on beş gün mukaddem beni malından itak ve zümre-i harayir aslına idrac ve ilhak idüb üzerinde hakk-ı veladan gayrı medhali kalmış değil iken halen vasi-i mûmi-ileyh utkıma ta'arruz ider su'al olunub icra-yı hak olunmak matlubumdur didikde gıbbe'l-inkâr mezbûr Avza dan müddeâsını mübeyyine beyyine talep olundukda udûl-i Müslimînden olub mahalle-i mezbûrede sakin el-hâc Mustafa bin Musa ve el-hâc Kasım bin Hüseyin nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki müteveffâ-yı merkûm Mehmed Ağa tarih-i mezkûrda bizim huzurumuzda mezbûr Avza malında itak ve zümre-i harayir aslına ilhak ve idrac idüb mezbûr Avza üzerinde hakk-ı veladan gayrı alaka ve medhali yokdur deyû ikrar itdi biz bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi ideriz deyû her biri eda-yı şehâdet-i şer'îye eylediklerinde ba'de riayete şeraiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle oldukdan sonra mezbûr Avza'nın hürriyetine hükm-i birle mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fî evâil-i Şehr-i Rebû'l-âhir sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Es-sâbıkûn

S.185/Belge 186

Hayik-ı Müslüman Mahallesinden vefat eden Hatice'den intikal eden bostanın hissesine Osman Ağa'nın müdahale etmekten men edilmesi hakkında i'lâm kaydı

Medfîne-i Ayntâbda Hayik-ı Müslüman Mahallesinde sakineler iken bundan akdem vefat iden Hatice ibnite Ahmed Ağan ceddesi Mühni binti Rustem Beğ nam hatûn tarafından dava-yı atü'z-zikre vekîl olub mezbûrenin zürriyetini ilm-i şer ile arifan olan Cuma bin Ahmed ve İbrahim bin Ali nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Ömer

bin Osman nâm kimesne mahfil-i kazada müteveffîye-i mezbûrenin li-ebevn kız karındaşı Üveş Melek nam hatûnun zevci ve sağîr oğlu Mehmed tarafından velayete zikr-i âti bostanın nısfına vazîi'l-yed olan râfi-i hâze'l-kitâb Elbeğizade Osman Ağa ibni Ali Ağa mahzarında bi'l-vekâle üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüb medîne-i mezbûre fenasında Çakır Bucağı nam mevzîde vâki bir tarafı Osman Efendi mülki ve bir tarafı Sinek oğlu vakfı ve bir tarafı değirmen harkı ve bir tarafı nehr-i sacur ile mahdûd bir kıta hazervat bostanının nısfı mezbûre Üveş Melek Hatûnun ve nısf-ı şayi'i mezbûre Hatice Hatûnun mevrûsları olub ba'de vefâtihâ südüs hissesi ceddesi mezbûre Mühni Hatûna isabet itmişiken halen mezbûr Osman Ağa hisse-i irsiyesini tasarrufa mani olur su'al olunub şer'an kasr-ı yedine tenbih olunması matlubumdur didikde gıbbe's-su'al mezbûr Osman Ağa cevabında mahdûd-ı mezkûr nısfı müteveffîye-i mezbûrenin mülki olmağla tarih-i kitâbdan sekiz ay mukaddem hal-i hayutunda nısf-ı mezkûrı ifraz ve tayîn idüb hibe-i sahiha-i şer'îye ile oğlum sağîr-i mezbûr Mehmede hibe ve temlik ve bana teslim itmekle ben dahi velayeten kabz ve tesellüm itmişidim âna binaen tasarruf iderim didikde gıbbe'l-inkâr mezbûr Osman Ağadan müddeâsını mübeyyine beyyine talep olundukda udûl-i Müslimînden Mirza bin Abdullah ve Ebu Bekr bin Süleyman nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-hakîka müteveffîye-i mezbûre Hatice Hatûn hal-i hayutunda tarih-i kitâbdan sekiz ay mukaddem mârû'z-zikr hazervat bostanından nısf hissesini ba'de'l-ifraz tayîn bizim huzurumuzda mezbûr Osman Ağanın sağîr oğlu Mehmede hibe ve temlik ve mezbûr Osmana teslim itmekle ol dahi velayeten kabz ve tesellüm eyledi biz bu hususa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahi ideriz deyû her biri eda-yı şehâdet-i şer'îye eylediklerinde ba'de riayete şerâti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın hibe-i mezkûre-i sahiha ve tâmme olmağla vekîl-i mezbûrı mu'arazadan men-i birle mâ vaka bi't-taleb kayd şod fî evâhir-i Rebû'l-ahir sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Ali Çelebi bin Ahmed Çelebi, el-hâc Ömer el-İmam, Osman Çelebi bin Mehmed Ağa, Mehmed bin Mehmed, Ömer Çelebi el-mütevellî

S.186/Belge 187

Zincirlikuyu mahallesi ahalisinden vefat eden Ahmet'in eşi Hatice'nin, Ahmet'in terekesinden mehrini alması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Zincirlikuyu kurbı nam mahalde sakin iken bundan akdem fevt olan Ahmed bin Mehmedin veraseti zevce-i metrukesi Hatice ibnite es-seyyid İbrahim ile sulbî sağîr oğlu Mehmed ve sağîre kızı Sakineye münhasıran olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra sağîr-i mezbûr Mehmedin kibel-i şerden vasi olan Mustafa Beşe bin Mehmed nam racil mahfil-i kazada işbu sahibete'l-kitâb kendi tarafından asıl ve sağîre-i mezbûre sakinenin vasisi olan mezbûre Hatice tarafından tasdike vekîl olub nehc-işer'i üzere vekâleti sâbite olan babası mezbûr Seyyid İbrahim mahzarında bi'l-vesâye ikrar ve takrîr-i

kelâm idüb müvekkile-i mezbûre Hatice'nin müteveffâ-yı mezbûr zimmetinde mukarrer ve makud-ı aleyh olan kırk guruş mehr-i müeccelini şuhûd-ı udûl ile isbat idüb ba'de't-tahâlîf ben dahi sağır-i mezbur Mehmed'in müteveffâ-yı merkûmun taht-ı nikahında iken fevt olan validesi Sultanın müteveffâ-yı mezbûr zimmetinde mukarrer ve makdu-ı aleyh olan otuz iki guruş mehrleri tereke-i müteveffâ-yı merkûmdan edaya savb-ı şerden tenbih olundukda müteveffâ-yı merkûmun terekesi marifet-i şer'le tahrîr olunub mecmu-ı muhallefât yetmiş iki guruşa baliğ olmakla ancak müteveffâ-yı mezbûr zimmetinde sabit olan yetmiş iki guruş mehr-i müeccel zimmetine vefa idüb bir akça ve bir habbe vereseye isabet ider terekesi kalmamağla muhallefât-ı müteveffâ-yı mezbûr mahalle-i mezbûrede vâki bir tarafı Mehmed ve bir tarafı Minla Mehmed ve bir tarafı Zimmî Veled mülkleri ve bir tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd menzilinini ba'de'l-müzayede mezbûre Haticeye kırk guruşa vesâyeten bey ve teslim semeni mezbûre Hatice'nin kırk guruş mehrine nikas idüb ol dahi mukasa ve kabûl eyledikten sonra bâki kalan tecemmülât-ı hane ve ... yüz elli teğek bağ ve Karye-i Sükünlüce yüz yigirmi teğek bağı dahi sağır-i mezbûrün validesinin otuz iki guruş mehri için ben vesâyeten ahz ve kabz eyledim min ba'de müteveffâ-yı merkûmun muhallefâtından mezbure Hatice'nin zimmetinde sağır-i mezburun alaka ve medhali kalmayub mezbure Hatice'nin dahi sağır-i mezbûrda alaka ve medhalim kalmadı didikde gibbe't-tasdik-i şerî mâ vaka kayd şod fi evâhir-i rebû'l-âhir sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Hacı Mustafa, Hacı Mehmed bin Çorlı, Seyyid Ahmed bin Seyyid Mehmed, Seyyid Hüseyin Birader, Mehmed bin ..., Hacı Ebu Bekr bin Kürd, Seyyid Ali bin Hasan

S.186/Belge 188

Kızılca Mescit mahallesinden Hacı Zemzem Hatun'a günlük altı akçe nafaka bağlanması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Kızılca mescid Mahallesinde sakine râfia haze'l-kitâb el-hâce Zemzem binti nam Hatûn meclis-i şer-i hatır-ı lâzımü't-tevkîrde takrîr-i kelâm ve tabir-i ani'l-meram idüb işbu hazıra bi'l-meclis Hatice nam sağıre bî kes olub ... muhtace olduğu ecilden li-ecli't-terbi yanıma ahz itmişdim kibel-i şerden mikdarü'l-kifaye sağıre-i mezbûreye nafaka ve kisve-i bahâ k'arz ve takdir olunub bana istidane ve infaka izin talep iderim didikde hâkim-i muvakkı-i sadr-ı kitâb tûbâ lehû hüsn-meâb dahi yüz otuz iki akça bir guruşa rayic olduğu üzre sağıre-i mezbûrenin nafaka ve kisve-i bahâsı ve sâyir havâyc-i zarûriyesine yevmi altı akça karez ve takdir idüb vakt-i zaruretden istidane ve infaka ve lede'z-zafer rücûa mezbûre el-hâce Zemzeme izin virmeğın mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fi el-yevmü'l-hamis aşer min şehr-i rebû'l- ahir sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Minla Mehmed bin el-hâc İsmail, el-hâc İsmail bin el-hâc Musa, Abdülhalim bin Mustafa, Minla Hüseyin bin Abdülhalim Çelebi

S.186/Belge 189***Hayik-ı Müslüman Mahallesinden Sarabon'ın miras davasında tarafların yirmi kuruluş karşılığında sulh etmeleri hakkında hüccet kaydı***

Medîne-i Ayntâbda Hayik-ı Müslüman Mahallesinde sakin Asador veled-i Nersiz nam zımmî mahfil-i kazada mahalle-i mezbûre sükkanından işbu râfî'î-kitâb Sarabon veled-i Vanes nam zımmî ve li ebeveyn kız karındaşı oğlu Kirkor veled-i Kirkor zımmî mahzarında ikrar ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem hâlike olan validem Hurum Semi ve Sara merkûm Sarabon ve mersum Kirkor babası Kirkor karındaşları olub babaları Vanes nam zımmî hâlik oldukda mesfûran Sarabon ver Kirkor muhallelâtını zabt-ı rabt eylediklerinde validem mesfûr Hurum Semiye ırsen intikal iden hisse-i ırsiyesini kable'l-ahz mersume Hurum Semi hâlike olmuşdur deyû hâkim-i muvakkı-i kitâb huzurunda taleb ve dava ve mürafa'a-i şer olub merkûmân Sarabon ve Kirkor dahi mesfûr Hurum Semi ve Sara mukaddemâ hisse-i ırsiyeleri davasından bir altun tavk ve yigirmi gurus üzerine alâ sebîlü't-tehâriic sulh olub bedel-i sulhı ahz ve kabz ve babası mirasına müteallaka davadan zimmetimizi ibrâ ve ıskât eylemişdir deyû cevaba tasaddi olub beynimizde münâziât-ı kesîre cereyan itmekle el-hâlete hâzihî beynimizde müslihûn tavassut idüb dava-yı merkûmeden on beş gurus üzerine sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezburı kabûl ve bedel-i sulh olan on beş gurusı mersûmân Sarabon ve Kirkor yedlerinden ahz ve kabz idüb validem hâlik-i mesfûrenin babası merkûm Vanesin muhallelâtından hissesi davasından merkûmân Sarabon ve Kirkorun zimmetlerini ibrâ ve ıskât itdim min ba'de mesfûrlar ile mirasa müteallaka dava ve nizam ve alaka ve medhalim yokdur didikde gibbe't-tesâdik-i şerî mâ vaka kayd şod fî evâhir-i şehr-i Rebîü'l-ahir sene 104

Şuhûdü'l-hâl

El-hâc Ali Efendi bin Mehmed Efendi, İsa Çelebi bin İbrahim, Seyyid Mehmed Dürzi, Osman Bakkal, İsmail bin Mahmud, Yeğen Mehmed Bakkal, el-hâc Yusuf

S.186/Belge 190***Çukur Mahallesinden vefat eden Mehmet'in çocuklarına Elif'in vâsi tayin edilmesi hakkında hüccet kaydı***

Medîne-i Ayntâbda Çukur Mahalde sakin iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin Ahmedin sulbiye-i sağîre kızı Sultana babası müteveffâ-yı mezbûrdan ırsen malını zabt ve tesviye-i umuruna vasi lâzım ve mühimm olmağla kıbel-i şerden sağîre-i mezbûrenin... si râfi-i hâze'l-kitâb Elife binti Ahmed nam hatûn üzerine vasi nasb ve tayîn olundukda ol dahi vesâyet-i merkûmeyi kabûl ve hidmet-i lâzimesin edâya ta'ahhüd iltizam itmeğın mâ vakâ' kayd şod fî evâil-i Cemâziye'l-ülâ sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Abdülğani Efendi bin İbrahim, Şaban bin Koca, el-hâc bin Ramazan Küçük Sipahi, Mehmed bin Arab

S.187/Belge 191

Kale komutanı Ali Ağa'nın eski kale komutanı Abdurrahman Ağa'dan alacağı olan otuz dört buçuk keyl talebi hakkında i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâb Kal'ası dizdarı olan râfî-i hâze'l-kitâb Ali Ağa bin el-hâc Bayram Ağa meclis-i şer hatır-ı lâzımü't-tevkîrde dizdar-ı sâbık Abdurrahman Ağa bin Ahmed nâm kimesne mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüb zikr olunan dizdarlık berât-ı âli şânla bana tevcîh olunub kal'a-i mezbûrenincebehane olan ve alat-ı mevcudesini mezbûr Abdurrahman Ağa teslimi ile ben kabz eyledim lakin mîrî hıntadan mezbûrûn zimmetinde otuz dört buçuk keyl Ayntâbî hınta olmağla su'al olunub malumü'l ... hıntayı dahi bana teslimi tenbih-i şer'i olunması murâdımdır didikde gıbbe'l-istintak mezbûr Abdurrahman Ağa cevabında zimmetimde mikdar-ı mezkûr hınta vardır deyû ikrar ve itiraf idüb edasına tenbih-işer'i olundukdan sonra medîne-i mezbûre sükkanından es-seyyid Mehmed bin Abdülkâdir ve Hamza bin Mehmed ve Mustafa bin İbrahim ve Kasab Mustafa bin Hasan ve Osman bin Receb ve Osman bin Halil ve Ali bin Receb nâm kimesneler meclis-i şerde mezbûr Abdurrahman Ağa zimmetinde edası lazım gelen sâlifü'z-zikr hıntadan beşer keyl hıntaya kefil ve zamin oldukdan sonra her biri ahârın zimmetine lâzım gelen... dahi kefalet-i sahiha ile kefil olub atiyede vakt-i hasada kefalete eda ve teslimi her biri istimhâl itmeleriyle ba'de'l-imhal mâ hüve'l-vâki gıbbe't-taleb ketb olundu fî evâhir-i şehr-i rebû'l-âhir sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Üstad Osman bin Hüseyin, Abdullah bin Mahmud Kebabcı, Mehmed bin Ali an Tevbe-i Mahalle

S.187/Belge 192

Ali Nacar Mahallesinden Hatice'nin gayr-i menzkullerini otuzaltı kuruş karşılığında Fatma'ya satması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Ali Nacar Mahallesinde sakine Hatice ibnite es-seyyid İbrahim nam hatûn tarafından bey-i âti'l-beyânı ikrara vekîl olub nehc-işer'i üzre vekâleti sâbite olan babası mezbûr es-Seyyid İbrahim mahfil-i kazada işbu râfiü'l-kitâb Fatıma binti Osman nam hatûn mahzarında bi'l-vekâle ikrar ve takrîr-i kelâm idüb medîne-i mezbûrede Zencirli kuyu kurbı nam mahallde vâki bir tarafı Minla Mehmed mülki ve bir tarafı Zımmî veled mülki ve bir tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd bir fevkâni ve iki tahtâni beyt ve bi'r-i ma ve havluyı müştemil menzilin binası müvekkilelerim mezbûre Haticenin mülk-i müşterası olub arsasının senede Ali Nacar Cami-i şerîfine iki sülüs gurusu maktu olmağla halen mahdûd-ı mezkûrun binası sene cânib-i vakfa maktunı eda itmek üzre mezbûre Fatıma otuz altı gurusu bâten bey ve teslim ol dahi iştirâ ve kabûl ve tesellüm eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı merkûm otuz altı gurusu mezbûre Fatıma yedinden bi't-tamam ahz ve kabz eyledi ba'de'l-yevm menzil-i mezbûr mezbûre Fatımanın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ' ve yahtar

mutasarıf olsun didikde gıbbe't-tasdık-i şerî mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fî evâil-i cemâziye'l-ûlâ sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Minla Ebu Bekr bin Ali, Abdülvahab bin Abdürrezzak, Mehmed bin Abdülhadi, Osman bin Halil, Seyyid Mustafa bin Ebu Bekr, Ebu Bekr bin Hasan, Minla Mehmed bin Abdullah

S.187/Belge 193

İbni Kör Mahallesinden olup vefat eden Minla Ali'nin çocuğuna Meryem Hatun'un vâsi tayin edilmesi hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda İbn-i Kör Mahallesinde sakin iken bundan fevt olan Minla Ali bin Muradın sulbî sağır oğlu validesinden intikal iden malını zabt ve tesviye-i umûruna kibel-i şerden validesi Meryem binti ... Hatûn vasi nasb ol dahi kabûl kayd şod fî evâsıt-i Cemâziye'l-ûlâ sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Mehmed Efendi, Minla Halil el-imam, Ali bin Hızır, eş-şeyh Ömer

S.187/Belge 194

İbni Kör Mahallesinden vefat eden Minla Ali'nin eşine günlük beş akçe nafaka bağlanması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda İbn-i Kör Mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan Minla Ali bin Muradın zevce-i metrukesi ve sulbî sağır oğlu Velinin validesi ve kibel-i şerden mansûbe vasisi olan bâis-i hâze'l-kitâb... nam Hatûn mahfil-i kazada takrîr-i kelâm idüb sağır-i mezbûr nafaka ve kisveye eşedd ihtiyacı olmağla savb-ı şerden mikdarü'l-kifaye nafaka ve kisve-i bahâ k'arz ve takdir olunub istidane ve infaka ba'de mâl-ı mevrûsundan rücûa bana izin virilme si matlubumdur didikde sağır-i mezbûrûn nafaka ve kisvesi ve sâyir havâyic-i zarûriyesine küll-i yevm beş sağ akça k'arz ve takdir olunub vakt- izaruretden istidane ve infaka sağır-i mezbûrûn malından rücûa mezbûreye izin virilme ğin mâ vaka kayd şod fî 18 Cemâziye'l-ûlâ

Şuhûdü'l-hâl

Es-sâbıkûn

S.188/Belge 195

Tıslaki Mahallesi mescidi vakfının mütevellisi olan Mevlana Mehmet Efendi'nin harabe olan evkafın menzil ve eklerinin istibdaline izin talep etmesi hakkında i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâbda Tıslaki Mahallesinde vâki mescid-i şerîfin evkâfi mütevellisi olan Mevlânâ Mehmed Efendi bin merhum Mustafa Efendi meclis-i şer' hatır-ı lazımu't-tevkîrde râfi-i hâze'l-kitâb Abraham veled-i nam zımmî muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb evkâf-ı merkûmeden olub mahalle-i mezbûrede vâki bir taraf- el-hâc Abdullah ve bir tarafı

Ali anm kimesneler mülkleri ve bir tarafı tarîk-i âmm ve bir tarafı tarîk-i has ile mahdûd menzil mülhakâtının sükuful ve cidarını mürur-ı eyyâm ile münhedim ve münderis ve bi'l-küllîye intifadan hâli olmağla mesfûr Abraham mahdûd-ı mezkûra mülâsak olub bir tarafı mescid-i şerîf ve bir tarafı mescid-i mezkûr vakfi ve bir tarafı Ömer beşe nâm kimesne mülki ve bir tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd mülki olan nisf keçeci dükkânı ile istibdal murad ider halen mülk olan nisf dükkân rub-ı vakfiyet ve rağbet cihetinden vakf haraba müşerref menzilden ekser ve evfer olduğın işbu hâzırûn-ı bi'l-meclis el-hâc Hüseyin bin Hasan ve Şeyh Ebu Bekr bin el-hâc Hüseyin ve Ramazan bin Allâhvirdi ve Mehmed bin Yusuf nam bî garaz kimesnelerden ba'de'l-istihbar istibdale izin virilme k matlubumdur didikde gıbbe'l-istihbar vech-i meşrûh üzre istibdal vakfa enfa ve evlâdır deyû her biri alâ tarîkü's-şehâde haber virdiklerinden sonra muvakkı-i kitâb olanb hâkim-i hâsem dahi istibdal-i vakfi tecviz iden fukahâ-yı ûlâ el-bâb kavlı-i şerîfleri üzre istibdale izin virüb ba'de riayete şerâiti'l-istibdal ve istecviz-i vakf olan menzil-i mevkufun mülkiyetine ve mülk olub bedel virilen nisf keçeci dükkânının vakfiyetine ve sıhhat-i istibdale ba'de'l-hükm mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fî evâil-i Cemaziye'l-ula sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

El-hâc Mehmed Yazıcı, Avza bin Abdullah, Minla Vei bin Süleyman, Mehmed bin Osman, Minla Abdullah Maraşî, es-seyyid Ali bin es-seyyid Mehmed, Ramazan bin Allâhvirdi, Şeyh Bekir bin Hac Hüseyin, mâ fihî Hasbemâ... nemekahü'l-fakîr ileyhi sübhânehu ve teâlâ Mustafa el-kâdı-i asker es-sultânî 'ufiye 'anh

S.188/Belge 196

Ali Ağa'nın arsasını otuz kuruş karşılığında Mehmet Beşe'ye satması hakkında hüccet kaydı

Fi'l-asl Vilayet-i Anadolu'da Ayntâb ahâlisinden olub dergâh-ı âli dâme... âli yeniçerilerinin altmış birinci bölüğe mahsus oda neferâtının halen çorbacısı olan Ali Ağa bin Halil... ve Medîne-i Belgrad sahrasında ordu-yı hümâyûn nusret-makrûnda makud-ı meclis-i hatır-ı lâzımü't-tevkîrde yine dergâh-ı ali yeniçerilerinin birinci ağa bölüğüne mahsus oda neferâtında Sakızcı oğlı dimekle şöhet-bâis hâze'l-kitâb Mehmed Beşe ibni Mustafa nâm kimesne mahzarında bi't-tavi's-sâf ikrar ve itiraf idüb akd-i âti süduruna değin mahsus ve müstakil mülk-i mevrûsum olub sâlifü'z-zkir Ayntâbda Hacı Babaöni nam mevzîde vâki bir tarafı Abdullah Efendi mülküne ve bir tarafı Emdem oğlı mülküne ve tarafeyni tarîk-i âmme münheni mülk harabe cevizlik... arsasının nisf-ı şayiî mezbûr Mehmed Beşeye otuz guruşa bâten bey ol dahi vech-i muharrer üzre ba'de'l-iştira semeni olan meblağ-ı mezkûr otuz guruşu mezbûr Mehmed Beşe yedinden tamamen ahz ve kabz ve meblağ-ı mezkûr mahallinde kabzına müşteri-i mezbûr taslit eyledim fî mâ ba'de arsa-i mezkûrenin nisf-ı şayi'i merkûm Mehmed Beşenin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ' ve yerîr mutasarrıf

olsun didikde gibbe't-tasdîk-i şerî mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fî el-yevmü's-sâdis ve'l-ısrîn mine'l-Muharremü'l-haram sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Mustafa Beşe bini Ahmed 87, Mehmed Beşe bin Bektaş 87, Mehmed Beşe bin Mustafa 53, Hüseyin Beş bin Veli 26, Mustafa Beş bin el-hâc Himmet, Osman Beşe bin Mehmed, Meded bin Beş bin Himmet

S.188/Belge 197

Bostancı Mahallesinden vefat eden Hasan'ın küçük oğlu Abdurrahmana Mehmet'in vâsi tayin edilmesi hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Bostancı Mahallesi kurbında sakin iken bundan akdem fevt olan Hasan bin Abdinin sulbî sağır oğlu Abdurrahmana babası müteveffâ-yı mezbûrdan intikal iden malını zabt ve tesviye-i umûruna bir vasi nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühimm olmağın kibel-i şerden mezkûrun akrabası Mehmed bin Abdülkâdir vasi nasb olundukda ol dahi vesâyet-i merkûmeyi kabûl ve hidmet-i lâzimesin edaya ta'ahhüd ve iltizam itmeğın mâ vaka kayd şod fî evâil-i Cemâziye'l-ûlâ sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed bin el-hâc Hüseyin, Mustafa bin Hacı Kasım, Minla Osman bin Cevyeli, Minla Halil el-imam

S.189/Belge 198

Güreniz köyünden Süleyman'ın Osman'dan hisse talebi hakkında i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâba tabi Güreniz nam karye sükkanından Süleyman bin Mehmed nâm kimesne mahfil-i kazada işbu râfiü'l-kitâb Osman bin Ömer nâm kimesne mahzarında dava ve takrîr-i kelâm idüb Karye-i Arıl'da vâki bir tarafı Kara Mustafa mülki ve iki tarafı Halil nâm kimesne mülki ve bir tarafı cebel ile mahdûd beş yüz teğek bağ karındaşım gâib-i ani'l-meclis Bayram ve kız karındaşım Yüzi kutlı ile müşa ve müştrek mülk-i mevrûsumuz olub mahdûd-ı mezkûrı karındaşım mezbûr Bayram merkûm Osman... bey itmekle hisse-i şer'iyemi talep iderim sula olunub hissemden kasr-ı yedine tenbih olunmak matlubumdur didikde gibbe's-su'al mezbûr Osman cevabında tarih-i kitâbdan on yedi sene mukaddem mezbûrdan Süleyman ve Bayram ve ... üçer dahi bir meclisde mahdûd-ı mezkûrı bana yigirmi beş guruşa bâten bey ve teslim ve her biri hisselerini ahz ve kabz itmişlerdir didikde gibbe'l-inkâr mezbûr Osmandan sıdk-ı makalini mübeyyine beyyine talep olundukda udul-i Müslimînden el-hâc Bektaş bin Mehmed ve İbrahim bin el-hâc Ali nâm kimesneler li-eclî's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olub eserü'l-istişhâd fî'l-vâki mezbûrûn Süleyman ve Bayram ve Yüzi Kutlı tarih-i mezkûrda bizim huzurumuzda meclis-i ... mahdûd-ı mezkûrı merkûm Osmana yigirmi beş guruşa bâten teslim semeni mezkûrdan her biri hisse-i şer'iyelerini ahz ve kabz itdiler biz şâhidleriz şehâdet dahi ideriz deyû her biri eda-yı şehâdet-i şer'iyeye

eylediklerinde ba'de riayete şerai'ti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın mezbûr Süleyman bi vech-i mu'arazadan men-i birle mâ vaka bi't-taleb ketb olundı

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Beşe bin el-hâc Kaya, Seyyid Mustafa Çelebi bin Hacı Nasır, Mustafa bin Ali, Osman Beşe Muhzırbaşı

S.189/Belge 199

Boyacı Mahallesinden Cennet'in, Durmuş Beyden eksik aldığı sulh bedelini talep etmesi hakkında i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâbda Boyacı Mahallesinde sakine Cennet binti Numan nam hatûn zevci tarafından husus-ı âti'l-beyâna vekîli olup Ali bin Abdülkâdir ve el-hâc Ahmed bin Musa nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Ahmed Beşe ibni Mahfil-i kazada işbu râfiü'l-kitâb Durmuş Beğ ibni Ali nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüb müvekkilem mezbûre Cennetin mülki olan bir re's kırsağını akrabasında el-hâc Yusuf nâm kimesne mezbûr Durmuş Beğin bundan akdem fevt olan babası mezbûr Ali Beşe fuzûlen bey itmekle zikr oluna kırsağı mezbûr Durmuş Beğden talep ve dava eylediğimde beynimize Müslimûn ve muslihûn tavassut idüb dava-yı merkûmeden beni yigirmi beş gurusu üzerine sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezbûrî kabûl ve bedel-i sulhi yedinde ahz ve kabz ve dava-yı merkûmeden zimmetini ibrâ ve ıskât itmişidim ve lakin mezbûr Durmuş Beğ yedinden ahz ve kabz eylediğim bedel-i sulh kırsağı mezbûrenin semeninden noksan ... ile noksan olmağla sulh-ı mezbûrdan rücu murad iderim su'al olunub icra-yı hak olunmak matlubumdur didikde müdde-i mezbûr Ahmed Beşenin iddiası üzre kütüb-i mutebereye tetebbü olundukda ve ezkâne nuslehu aynı istifâi'l-kabz ve ıskâtü'l-kabz lâ ... bi nakzuhâ deyû kitâb-ı fikiyyede musarrah olup mezbûr Ahmed Beşe sulh-ı mezbûrî şer'an nakz ve rücûa kâdir olmayub mezbûr Durmuş Beşe su'al dahi teveccüh itmeğın müdde-i mezbûr Ahmed Beşe bi vech-i mu'arazadan men-i birle mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fi evâil-i Cemâziye'l-ülâ sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Seyyid Osman Çelebi Durmuş, Mustafa bin Ali, Osman Çelebi bin Mehmed Beşe, Ali bin Abdullah, Ahmed bin Ramazan

S.189/Belge 200

Şehreküstü Mahallesinden Mustafa'nın babası Halil'den kendilerine kalan mallara vâsi olan Abdurrahman ile zimmet ibrası hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Şehreküstü Mahallesi sükkanından buluşını muterif olan Mustafa bin Halil asalete ve kız karındaşı Elife nam hatûn tarafından zikr-i âti ibrâyı ikrara vekîl olup Hasan bin Ramazan ve Şaban bin Alaeddin şehâdetleriyle vekâleti sâbite olan Mustafa bin Mehmed nâm kimesne vekâleten mahfil-i kazada işbu râfiü'l-kitâb Abdurrahman bin Ahmed nâm kimesne mahzarında her biri ikrar ve takrîr-i kelâm idüb babamız merkûm Halil fevt

oldukda ben saġır ve kasır bulunub mezbûr Abdurrahmanın babası merkûm Ahmed üzerimize vasi nasb ve tayîn olunmakla babamızdan bize intikal iden menzil ve tecemmûlât-ı hane ve akar her ne ise vesâyeten zabt olundu malından zabt idüb... fevt olmaġla halen oġlı mezbûr Abdurrahmandan talep ve dava idüb hesablaşub babamızdan bize intikal iden hisse-i irsiyemiz her ne ise bi't-tamam ahz ve kabz eyledikten sonra babamız müteveffâ-yı merkûm Halilin muhallelfâtından mezbûr Abdurrahmanın babasının vesâyeten kabz eylediġi hisse-i irsiyelerimize müteallaka davadan mezbûr

Sayfa 190/Belge 200'ün devamı

Abdurrahmanın zimmetini ibrâ ve ıskât itdik min ba'de mezbûr ile mirasa müteallaka dava ve nizamız ve alaka ve medhalimiz kalmadı didklerinde ġibbe't-tasdîk-i şerî mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fi evâil-i cemâziye'l-ûlâ sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Minla Mehmed Attar, el-hâc Ali Attar, Seyyid Süleyman Attar, Seyyid Abdullah bin, Şaban bin Alaeddin, el-hâc Mustafa an Sazgın, el-hâc Abdullah an Nurvana, Küçük Mehmed an Nurvana, Boşnak Mehmed an Nurvana, Halil bin Mehmed an Nurvana, Mahmud bin Mahmud, Minla Mehmed bin Minla Ali, el-hâc Mehmed Attar, Bektaş bin Mehmed

S.190/Belge 201

Tışlaki Mahallesinden Emine'nin tarladaki hissesinden Minla Abdullah, Minla Himmet, Minla Mustafa ve Mehmet kişileri lehine otuz kuruş karşuğında feragat etmesi hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Tışlaki Mahallesinde sakine Emine binti Halil Çavuş nam hatûn mahfil-i kazada ashab-ı haze'l-kitâb Minla Abdullah bin Mehmed ve Minla Himmet bin Mehmed ve Minla Mustafa bin Murad ve Mehmed bin el-hâc Hanifi na kimesneler mahzarlarında ikrar ve takrîr-i kelâm Medîne-i mezbûrede Emin Baba zaviyesi kurbında vâki bir tarafı el-hâc Osman ve bir tarafı Bozoġlı mülkleri ve iki tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd üç keyl bezr istiab ider bir kıta deşti tarlanın sülüs hisse-i şayii benim taht-ı tasarrfumda olub ve sülüsani gâib-i ani'l-meclis karındaşım Ali Çavuş tasarrufunda olmaġla ben zikr olunan sülüs şayiin hakk-ı tasarrufunu bundan akdem mezbûrûn Minla Abdullah ve Minla Himmet ve Minla Mustafa ve Mehmede iştiraken beş guruş bir sülüse feraġ ve tefviz idüb mezkûr sülüs şayii mülk-i mevzileridir didikde ġibbe't-tasdîk-i şerî yeniçeri tafesinden Mehmed Beşe bin Mustafa meclis-i mezbûrda mezbûrûn Minla Abdullah ve Minla Himmet ve Minla Mustafa ve Mehmed muvâcehelerinde ikrar ve takrîr-i kelâm idüb mahdûd-ı mezkûrdan mezbûre Eminenin karındaşı gâib-i mezbûr Ali Çavuş mahrûse-i Belgradda otuz guruşa feraġ ve tefiz idüb bedel-i tefviz olan otuz guruş ba'de'l-ahz mezkûr mahallinde kabza beni taslit ve yedime hüccet-i şer'iyeye virmele ben dahi gelüb hissesini bundan akdem mezbûr Ali Çavuşun tarafından vekîlleri olan yeġeni Mehmed nâm kimesne vekâleten bize feraġ ve teb'iz itdi deyû mu'ar'aza itmekle el-haletü hazihi mahdûd-ı mezkûrdan yedimde olan

hüccet-i şer'îye ile tefvizimde olan nısf-ı mezkûrî hüsn-i rızam ile mezbûrûn Minla Abdullah ve Minla Himmət ve Minla Mustafa ve Mehmed otuz guruşa ferağ ve tefviz idüb ânlar dahi ba'de'l-kabûl meblağ-ı mezbûr otuz guruşu yedlerinde ahz ve kabz itdim mahdûd-ı mezkûrda alaka medhalim yokdur didikde gıbbe't-tesâdik-i şerî mâ vaka kayd fî evâil-i cemâziye'l-ûlâ sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Osman Efendizade Müftizâde, Kasım Çelebi bin İbrahim çelebi, Seyyid Hanîfi bin Mehmed, Ahmed bin Ömer Çelebi, Minla İsmail bin Mehmed Çelebi, Seyyid Yusuf bin Seyyid Hüseyin

S.190/Belge 202

Kale askerlerinin, kale komutanı Ali Ağa'nın kendilerine eziyet ve kötülük etmediğine dair şahadetleri hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâb kal'ası neferâtından Kethüda el-hâc Abbas bin Mehmed ve Katib Ramazan Çelebi bin Osman ve es-seyyid Ebi Bekir bin es-seyyid Mehmed ve el-hâc Mehmed Ali bin el-hâc Ahmed Çelebi ve el-hâc Abdullah bin el-hâc Ali ve Mehmed bin Ali ve es-seyyid Mehmed bin Hüsameddin ve Mehmed bin Yusuf ve Mehmed bin el-hâc Mustafa ve Ömer bin Pir Mehmed ve el-hâc bin Mustafa ve es-seyyid Mehmed bin Seyyid Üveys ve Hüseyin bin el-hâc Halil ve Ramazan bin el-hâc Osman ve Mehmed bin el-hâc Ömer ve Hasan bin el-hâc Ahmed ve el-hâc Mehmed bin Hasan ve Mehmed bin el-hâc Abbas ve Ahmed bin Durmuş ve Mustafa bin Ali ve Mehmed bin Hasan ve Mehmed bin Abdullah nâm kimesneler bâ cemihim meclis-i şer hatır-ı lâzımü't-tevkîrde kal'a-i mezbûre dizdarı olan fahrü'l-akrân Ali Ağa bin el-hâc Bayram Ağa mahzarında her biri takrîr-i kelâm ve bast-ı ani'l-meram idüb mûmi-ileyh Ali Ağa on beş seneden mütecavizdir ki dizdarlık hizmeti ile bu âna gelince üzerimize zabıt olub birimize sû-i kasd ve eziyet itmeyüb mâlen ve lisânen bir ferde zarar ve teaddisi vâki olmamışdır beher hal... ve etvarından razı ve şakirdleriz deyû her biri dizdar-ı merkûmun hüsn-i halinden haber virmeğın mâ hüve'l-vâki gıbbe't-taleb ketb kayd şod fî evâil-i cemâziye'l-evvel sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Mustafa Efendi bin İbrahim Çelebi, es-seyyid Efendi bin Durmuş, el-hâc Abdullah Çukadar, Osman Çelebi Muhzırbaşı

S.190/Belge 203

Kilis ahalisinden kayıp olan Hüseyin'in vefat eden babasının terekesinden kendisine intikal eden hisseye amcaoğlu Mehmet'in kaim tayin edilmesi hakkında i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâba tabi Kilis nam karyede sakin iken bundan akdem vefat iden ... oğlı olub gaybet-i münkatia ile gâib olan Hüseyin nâm kimesneye babası müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden hisse-i irsiyesin zabıt ve rabta bir kayyim nasb olunmak lâzım ve

mühimm olmağla hâkim-i muvakkı-i kitâb dahi müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtından gâib-i mezbûra isabet iden hissesin zabt ve rabta râfi-i hâze'l-kitâb gâib-i mezbûrûn ibn-i ammi Mehmed nâm kimesneye kibel-i şerden kayyim nasb eylediğinde ol dahi kabûl ve hidmet-i lâzimesin edaya ta'ahhüd ve iltizam itmeğın mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fi evâil-i cemâziye'l-ûlâ sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Seyyid Ahmed bin Abdülkâdir, Seyyid Mehmed bin Seyyid Derviş, Osman Çelebi bin Mehmed Ağa

S.191/Belge 204

Çukur Mahallesinden vefat eden Mehmet'in küçük kızı Sultanenin nafaka ve kisveye fazlaca ihtiyacı olması nedeniyle günlük beş akçe nafaka bağlanması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Çukur Mahallesinde sakin iken bundan akdem vefat iden Mehmed bin Ahmedin sulbiye-i sağîre kızı Sultanenin... ve tesviye-i umûruna kibel-i şerden mansûbe vasisi olan Elife binti Ahmed nam hatûn meclis-i şer hatır-ı lâzımü't-tevkîrde takrîr-i kelâm ve tabir-i ani'l-merâm idüb sağîre-i mezbûre taht-ı terbiyemde olub nafaka ve kisveye eşedd ihtiyacı olmağla kibel-i şerden kadri'l-kifaye nafaka ve kisve-i bahâ k'arz ve takdir olunub ve bana istidaneye izin talep iderim didikde yüz otuz iki akça bir guruşa rayiç olduğu üzre sağîre-i mezbûrenin nafaka ve kisve-i nahasıçün küll yevm beş akça k'arz ve takdir olunub vakti zaruretde istidane ve infaka ba'de sağîre-i mezbûrenin mâl-i mevrûsundan rücûa mezbûre Elifeye izin virmeğın mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fi gurre-i cemâziye'l-ûlâ sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Minla Abdülğani bin İbrahim, el-hâc Kasım bin Asaf, Mustafa bin İsmail Efendi, Mehmed bin Kalaycı

S.191/Belge 205

Lala Mustafa Paşa Vakfı mütevellisi olan Ahmet Ağa'nın yangın sonrası yanan kısmın yeniden inşa edilmesi sonrasında vaki olan masrafların keşfi talebi hakkında i'lâm kaydı

Fâtih-i Kıbrıs merhum Lala Mustafa Paşa evkâfına mütevellî olub Şam-ı Şerîfde mütemekkin olan fahrü'l-akrân Mehmed Beğ bin tarafından yedine Ayntâbda vâki evkâfi umûruna vekîl nasb ve tayîn eylediği işbu râfiü'l-kitâb Ahmed Ağa bin Yusuf mahfil-i kazada takrîr-i kelâm idüb evkâf-ı merkûme cümlesinden olub medîne-i mezbûrede vâki bezzazistanın cânib-i şimalisinde kendi dıvarına muttasıl keresteci dükkânlarına gece ile ateş isabet idüb ihrak vâki olmağla şiddet-i harkdan zikr olunan bezzazistanın şimal tarafi divarı yanub müceddeden bina ve tamiri ehem olmağın kendi talebim ile bundan akdem savb-ı şeriat-ı merğûbeden üzerine keşşaf tayîn olunub ebniye ve sükûfa vukûf ve şuur olan

Müslimîn ile üzerine varılıb keşfü tahrîr ve tahmin-i sahih ile levazımını tahrîr eylediklerinden sonra evkâf-ı merkûme... müceddeden bina ve tamire izin virilme kle ben dahi vekâletim hasebiyle tamiri ehem olan mahalli müceddeden tamir itdim üzerine varılıb vâki olan mesarifim tekraren keşf ve tahrîr olunmak matlubumdur didikde savb-ı şer'den Mevlânâ Abdullah Efendi tayîn ve irsâl olunub ol dahi bina tayfasından el-hâc Mehmed bin Ebi Bekir ve sâyir ehl-i vukûfdan zeyl-i vesikada muharrerü'l-esâmi Müslimîn ile mahall-i mezbûra varub ba'de'n-nazar dıvar-ı mezkûrun müceddeden bina olunan mevziini musaha idüb zira-ı bina ile tûlen yüz altmış zira ve kaden otuz dört zira ki bi hesab-ı terbiî ceman beş bin dört yüz kırk zira olmağla vâki olan mesarifini tahmin-i sahih ile tahmin idüb altmış guruş kıymetli bin aded... taş ve yigirmi guruş hamam küli ve sekiz guruş beyaz toprak ve üç guruş zenbil ve külek ve otuz beş guruş ücret-i bina ve taamiye ve yigirmi guruş ücret-i ırgad ve taamiye ve yedi guruş ücret-i saka mecmu-ı mesarif yüz elli üç guruşa baliğ olmağın Mevlânâ-yı merkûm vâki-i hali mahallinde tahrîr ma'a irsâl olunan çukadar el-hâc Abdullah ile gelüb meclis-i şerde alâ vukûa inhâ ve takrîr itmeğın mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fi evâhir-i şehri rebû'l-âhir sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

(silik) *Çelebi bin Seyyid İsmail bin Abdullah, Seyyid İsmail bin Seyyid Mustafa, el-hâc Mehmed bin Abdülbâki, Ahmed bin Abdülbâki, el-hâc Ebu Derda bin el-hâc Ahmed, el-hâc Mustafa bin Badi Çavuş ve gayrühüm*

S.192/Belge 206

Hatice hatunun yirmi seneden beri tasarrufunda olan menzilin babasının malı olduğunu iddia eden Mümine'nin menzilin hazineye devrinin engellenmesi talebi hakkında verilen i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâbda Hayik-ı Müslüman Mahallesinde sakine Mümine binti Hasan nam hatûn mahfil-i kazada râfi-i hâze'l-kitâb halen Medîne-i mezbûrede (çıkmamış) emini olan Ali Beğ bin Mustafa nâm kimesne mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede sakine iken bundan akdem fevt olan Hatice binti Cuma nam hatûnun yigirmi seneden mütecaviz mutasarrıfa olduğu lede'l-ahali ve'l-cîrân menzil babam mülki iken mezbûre fevt olub zâhirde varis-i malumu olmamağla mezbûr Ali Beğ menzil-i mezbûrda beytü'l-mal cânibine racidir deyû zabt murad ider su'al olunub şer'an kasr-ı yedine tenbih olunmak murâdıdır didikde mezbûre Müminenin iddiası üzre seneyn-i mezkûreden beri vefat mahalline değın mezbûr Haticenin tasarrufını görüb terk-i dava itmekle dava-yı mezkûreden sakıt olmağın ba'de'l-men mahalle-i mezbûre sükkanından el-hâc İsa bin İbrahim ve el-hâc Yusuf bin Mustafa Seyyid Osman Çelebi bin Seyyid Ali nâm kimesneler li-ecli'l-ihbar meclis-i şere hazırun olub gıbbe'l-istihbar müteveffiye-i mezbûrenin mülki olub ba'de vefate halen mefkud-ı gâib olan oğulları Mahmed ve Mustafa nâm kimesnelere intikal itmiş mülkleridir deyû haber virmeleriyle gâibân-ı merkûmânın

halleri zâhir oluncaya deĝin menzil-i mezkûrı zabt ve rabt için emaneten vekîl-i mezbura teslim-birle mâ vaka kayd şod fî evâil-i Cemâziye'l-ûlâ sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Minla Ömer bin İsmail, Mustafa bin el-hâc Ali, Mehmed bin Mehmed, Ebu Bekr bin Mustafa

S.192/Belge 207

Şehreküstü Mahallesinden Seyyid Mustafa'nın bostanının yarısını Hacı Hasan'a ikiyüz otuzbeş kuruş karşılığında Hacı Hasan'a satması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Şehreküsti Mahallesi sükkanından es-seyyid Mustafa ibni el-hâc Osman nâm kimesne mahfil-i kazada işbu râfiü'l-kitâb el-hâc Hasan ibni el-hâc Mehmed Efendi mahzarında tava ikrar ve takrîr-i kelâm idüb medîne-i mezbûrede Cevizlice Mahallesi kurbında vâki iki tarafı kurb-ı mezbûrda olan menâzil ve iki tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd dört keyl bezr istiab ider bir kıta hadravat zira'ât olunur bostanın nısf-ı şayi'i benim mülk-i müşteram olub ve nısf-ı aharı Hafize nam hatûnun mülki olmağla bir sene mukaddem iki yüz otuz beş guruşa bey-i bāt-ı sahîh-i şerî ile bey' ve teslim ol dahi iştira ve kabûl ve tesellüm eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki yüz otuz beş guruş yedinden tamamen ahz ve kabz eyledim bostan-ı mezkûrun nısf-ı şayii mezbûr el-hâc Hasanın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didikde gibbe't-tasdik-i şerî mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fî evâil-i Cemâziye'l-ûlâ sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Mustafa bin el-hâc Mustafa, Ebu Bekr birader, Abdullah birader, Derviş bin Kara Hasan, Mehmed bin Kara Hasan, Mehmed bin Mustafa, Hüseyin bin Mustafa, Baytar el-hâc Mehmed bin Mehmed, el-hâc İsmail Hayarlı, Abdullah Çelebi bin Hac İsmail

S.192/Belge 208

Nurvana köyü ahalisinden vefat eden İsmail'in varisi olduğunu iddia eden Ali Kaya'nın İsmail'in terekesinden el çektirme talebine dair i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâbda Nurvana nam karyede sakin iken bundan akdem fevt olan İsmail bin Hüseyin bin Ahmedin min cihet-i (silik) varisi olduğunu iddia iden râfi-i hâze'l-kitâb Ali Kaya bin İbrahim nâm kimesne mahfil-i kazada Medîne-i mezbûrede halen beytü'l-mal emini vekîli olan Ali Çelebi bin Ahmed nâm kimesne mahzarında bi'l-verase üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüb ben müteveffâ-yı mezbûr İsmailin validesi Hatice binti Ahmedin ammisi Hamza bin Mahallînin kızı Emine nam hatûnun Sadri oğlı olub min cihet-i zât-ı ... varisi bana münhasıran iken vekîl-i mezbûr mu'ar'aza ve terekesine vaz'-ı yed murad ider su'al olunub şer'an men' olunması matlubumdur didikde gibbe's-su'al vekîl-i mezbûr cevabında müdde-i mezbûr Ali Kayanın müteveffâ-yı mezbûre cihet-i merkûmeden hasran varis olduğu malumûm değildir didikde mezbûr Ali Kayadan müddeâsını mübeyyine beyyine talep olundukda udûl-i Müslimînden Mustafa bin Mehmed ve Mehmed bin Halil nam

kimasneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-hakîka müdde-i mezbûr Kaya müteveffâ-yı mezbûrun validesi merkûme Haticenin ammisi mezbûr Hamza bin Mahallînin sulbiye kızı Eminenin Sadri sahih oğlu olub zâtü'r-rahm cihetinden veraseti mersum İsmâile münhasıran mezbûrdan gayrı varis-i ma'rufi olduğu dahi malumumuz değildir biz bu hususa bu vech üzere şahidleriz şehâdet dahi ideriz deyû her biri eda-yı şehâdet-i şer'îye eylediklerinde ba'de riayete şerâiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın vekîl-i mezbûrı mu'arazadan men-i birle mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fi evâil-i cemâziye'l-ûlâ sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Osman Çelebi bin Mehmed Ağa, Ali bin Abdullah, Mustafa bin Ali, Mehmed bin Mehmed (silik) Mustafa

Sayfa 193/Belge 208'nin devamı

<i>Küp 2.1 rub, devlib hissesi dükkan hissesi 55 guruş, yün misl 1 guruş, mahrama 4-1 guruş, sanduka 2-3 rub, menzil der-mahalle-i mezbûre 200 guruş</i>
<i>Ceman yekûn 398 guruş</i>
<i>Minhâ'l-ihracât</i>
<i>Techiz ve tekfin ma'a 'l-vasiyyete bâ sülüs (silik), resm-i adi ma'a 'l-mesârif 10 guruş, Kâtibiye hüddâmiye 2,5 guruş</i>
<i>Sahhü'l-bâki li't-taksim (silik) guruş</i>
<i>Hisse-i ah li-ümm 43 guruş</i>
<i>(silik) li-ümm Miyase 43 guruş</i>
<i>Hisse-i ibn-i am el-hâc Ömer 72 guruş</i>

S.193/Belge 209

Yusuf 'un vefatının keşfi'ne Mevlana Abdurrahman Efendi'nin tayin edilmesi hakkında i'lâm kaydı

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde keşf ve tahrîri iltimas olunmağın savb-ı şeriat-ı mergûbeden (silik) Mevlânâ Abdurrahman Efendi tayîn ve irsâl ol dahi Medîne-i (silik) sancağında malikane mutasarrıf olan muhterem Mustafa Beğ tarafından Mustafa bin Muhsin ve sâyir zeyl-i vesikada muharrerü'l-esâmi olan bî garaz-ı Müslimîn ile medîne-i mezbûreye tabi Sitti mezrasında sakin iken mecrûhan fevt olan Yusuf bin Ebu Bekrin meyyiti üzerine varub lede'l-ahali akd-i meclis-i şer-i âlî eyledikde müteveffâ-yı mezbûrun zevcesi Döndi binti Abbas ile sulbiye-i kebîre kızı Halime nam hatûnlar meclis-i mezbûrda her biri takrîr-i kelâm idüb mûrisimiz müteveffâ-yı merkûm Yusufun başının sağ tarafından (silik) olunur maraz hasıl olmağla tarih-i kitâbdan yigirmi gün mukaddem (silik) mezbûr Yusufun karındaşı (silik) hazır-ı bi'l-meclis Hatice binti Ahmed nam hatûn zikr olunan (silik) bıçak

ile (silik) ve ihrac ve muallaca ile deyû emr idüb mezbûre Hatice dahi mezbûr Yusufun emri ile şakk ve ahzabda idüb muallaca mahallinde tasirinden bi emrillâhi teâlâ ecel isabet idüb fevt olmağla ba'de'n-nazar keşf ve tahrîri olunmak matlubumuzdur didiklerinde müteveffâ-yı merkûmun fevt olduğunu muayene ve müşahede eylediklerinden sonra husus-ı mezbûrî Mevlânâ-yı merkûm mahallinde keşf ve tahrîr ba'de ma'an irsâl olunan Mehmed bin el-hâc Ali ile meclis-i şer'e gelüb alâ vukû'a inhâ itmeğın mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fî el-yevmü's-sabi aşer min saferü'l-hayr sene semane aşer ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Kara Osman bin Mahmud Karye-i Nurvana, Mahmud bin Hasan Karye-i Baradın, Musa bin Üveys Şehreküsti, Ahmed bin Satılmış Karye-i Harar, Receb bin İbrahim Ağçaburun, Mustafa bin Ömer Karye-i...

S.193/Belge 210

Vefat eden Yusuf varislerinin kimseden davacı olmadıklarına dair i'lâm kaydı

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde keşf ve tahrîri iltimas olunmağın savb-ı şerden Mevlânâ Abdurrahman Efendi tayîn ve irsâl ol dahi zeyl-i vesikada muharrerü'l-esâmî olan Müslimîn ile Medîne-i Ayntâba tabi Sitti mezrası nam karyede mecrûhen fevt olan Yusuf bin Ebu Bekrin karye-i mezbûrede vâki menziline varub ind-i meclis-i şer-i âlî eyledikde müteveffâ-yı merkûm Yusufun zevce-i metrukesi Döndi binti Abbas ile sulbiye-i kebîre kızı Halime nam hatûnlar meclis-i makud-ı mezkûrda karye-i mezbûre sükkanından ashâb-ı haze'l-kitâb Hüseyin ibni el-hâc Mahmud ve Ebu Bekr bin Ahmed ve Mehmed ibni Minla Ali ve Süleyman ibni el-hâc İbrahim ve İsmail bin Himmet nâm kimesneler ve sâyirleri mahzarlarında her biri ikrar ve takrîr-i kelâm idüb mûrisimiz müteveffâ-yı merkûm Yusufun belinin sağ tarafında ur tabir olunur maraz hasıl olmağla tarih-i kitâbdan yigirmi gün mukaddem müteveffâ-yı mezbûr Yusuf karındaşı kızı Hatice binti Ahmed nam hatûn zikr olunan urı bıçak ile şakk ve ihrac ve mualece ve emr itmekle ol dahi müteveffâ-yı merkûmun emriyle şakk ve ihrac ve mualece

Sayfa 194/Belge 210'nun devamı

(silik) tesirinden bi emrillâhi teâlâ ecel isabet idüb fevt olmuşdur müteveffâ-yı mezbûrun demm ve diyetine müte'allaka karye-i mezbûre ahalisinden bir vechle dava ve nizamız ve alaka ve medhalimiz yokdur didiklerinde husus-ı mezbûrî mevlânâ-yı merkûm mahallinde keşf ve tahrîr ba'de ma'an irsâl olunan Mehmed ibni el-hâc Ali ile meclis-i şere gelüb alâ vukûa inhâ ve takrîr itmeğın mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fî el-yevmü's-sabi aşer (silik) sene semane ve aşer ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Osman bin Mahmud an karye-i ..., Mahmud bin Hasan an karye-i mezbûre, (silik) Üveys an Şehreküsti, Ahmed bin Satılmış Karye-i Hisar, Receb bin İbrahim Karye-i Ağçakend, Mustafa bin Ömer ...

S.194/Belge 211

Kürkcüyan Mahallesinden vefat eden Hacı Bali'nin vâsisi olduğunu iddia eden Hacı Ahmet'in, Hacı Bali'nin vefatından önce malının üçtebirini suyolu tamiri yol döşemeleri işlerine ayırdığı iddiası ile gerekli miktarı talep etmesi hakkında i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâbda Kürkcüyan Mahallesinde sakin iken bundan akdem vefat iden el-hâc Bali bin İsmailin veraseti zevce-i metrukesi Aîşe binti Mustafa ve Fatıma binti el-hâc Ali Kaya ile li ümm kız karındaşı Hatice binti Mehmed ve li beveyn er karındaşı Murad ve kız karındaşı diğeri Aîşeye münhasıran olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrun vasi-i muhtarı olduğu iddia iden işbu râfiü'l-kitâb el-hâc Ahmed bin el-hâc Mehmed nâm kimesne mahfil-i kazada mezbûrât Fatıma ve Hatice ve diğeri Aîşe taraflarından zik-ri âti davaya husumet ve redd-i cevaba vekîlleri olub Ahmed bin Hüseyin ve el-hâc Mehmed ibni el-hâc Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Hamza Ağa ibni Melik Efendi mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâ-yı merkûm el-hâc Bali maraz-ı mevtinde cem'i malının sülüsünden otuz guruş Ebu Bekr Beğ kastelin su yolu tamirine ve on guruş kendü sakin olduğu hanenin... ve yigirmi guruş ... Beğ kız Fatımaya (silik) taşra kapısı önünde olan tarîk-i âmmin döşemesine sarf oluna (silik) ve ... beni vasi-i muhtar nasb ve tayîn idüb ... olmakla cem'i malının sülüsünü talep iderim su'al olunub alıvirilme k matlubumdur didikde gibbe's-su'al ve akibü'l-inkâr mezbûr el-hâc Ahmedden müddeâsını mübeyyine beyyine talep olundukda udûl-i Müslimînden el-hâc Yusuf bin Hüseyin ve el-hâc Mehmed ibni el-hâc Mehmed nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki ... merkûm el-hâc Bali maraz-ı mevtinden cem'i malının sülüsünden otuz guruş techiz ve tekfîn ve ıskât-ı salat ve kefareti yemin ve on guruş helvaya ve on guruş Bekir Beğ kastelinin su yolu tamirine ve on guruş kendü sakin olduğu hanenin 'avârızına ve yigirmi guruş kızının kızı Fatımaya ve ... taşra kapısı önünde olan tarîk-i âmmin döşemesine sarf oluna deyû vasiyet idüb tenfizine mezbûr el-hâc Ahmedî vasi-i muhtar nasb ve tayîn idüb mesârifün oldı biz bu hususa bu vech üzre şâhidleriz şehâdet dahi ideriz deyû her biri eda-yı şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de riayete şeraiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın müteveffâ-yı mezbûrun cem'i malının sülüsünü vasi-i mezbûr el-hâc Ahmede eda ve teslime vekîl-i merkûm Hamza Ağaya tenbih-i birle mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fi el-yevmü's-samin aşer min saferü'l-haye sene semâne aşer ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Mustafa bin Ahmed, Ahmed bin Hüseyin, Abdülkâdir bin el-hâc Ali, Ali bin...

S.195/Belge 212

Vefat eden Mehmet'in küçük oğlu Mehmet'e, Kerime'nin vâsi tayin edilerek günlük 4 akçe nafaka bağlanamsı hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda... nam karyede sakin iken bundan akdem Mehmed bin Hüseyin sulbî sağır oğlu Mehmede babasından intikal iden malını hıfz ve tesviye-i umûruna bir vasi lâzım ve mühimm olmağla sağır-i mezbûrûn validesi işbu râfîü'l-kitâb Kerime binti Ömer nam hatûn savb-ı şeriat-ı merkûmeden sağır-i mezbûr üzerine vasi nasb ve tayîn olundukda ol dahi vesâyet-i merkûmeyi kabûl ve hidmet-i lâzimesin edaya ta'ahhüd ve iltizam eyledikden sonra sağır-i mezbûr nafaka ve kisveye muhtac olmağla vasi-i mezbûre talebiyle yüz otuz üç akça bir guruşa olmak üzere sağır-i mezbûra dörder akça nafaka ve kisve-i bahâ k'arz ve takdir olunub vakt-i zaruretde istidane ve lede'z-zafer sağır-i mezbûrûn malından rücûa vasi-i mezbûre Kerimeye izin virilme ğin mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fî el-yevmü'l-âşir min cemâziye'l-ûlâ sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Ahmed bin Abdurrahman, İbrahim bin Ömer, Muslı Beğ ibni Abdullah, Osman Beşe bin Mehmed

Şu mazmûn-ı ali vasiye el-hasme şehâdetleriyle âlemîn el-kâmilin ve hüma Ömer Efendi ibni Mehmed Mikdad Efendi ibni Hüseyin hurire el-fakîr ileyhi teâlâ el-hâc Receb el-mevla bi Medîne-i Ayntâb el-mahmiyetü'l-mahrûse gufire lehu el-emr-i hasbemâ hurire fihi nemekahü'l-fakîr ileyhi sübhane ve teâlâ e-seyyid Mehmed el-mevla hilâfe gufire lehu bi Medîne-i Ayntâb el-mahmiye

S.195/Belge 213

Mehmet Efendi'nin sanduk arsasını 1663 yılı Kasım ayından başlamak üzere senelik üç kuruşa Mehmet'e mukataa vermesi hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda İbn-i Şeker Mahallesinde sakin fahrü'l-müderresin el-kirâm Mehmed Efendi ibni Abdülcelil Efendi meclis-i şer hatır-ı lâzımü't-tevkîrde işbu hafizü'l-kitâb İdris Beğ bin Dilaver Beğ nâm kimesne mahzarında ikrar ve takrîr-i kelâm idüb merhum Handan Ağa itkası olan meşrutasından olub Medîne-i merkûmede vâki vakf-ı saraçhanenin garb tarafına feth olunan kapısı kemerinden suk-i tavile çıkan köşeye varınca benim mülk dükkanın kible dıvarı olub bundan akdem vakf-ı mezbûra mütevellî olanlar zikr olan duvara mülâhık sarachane vakfindan olmak üzere dört aded sarac sandukı vaz idüb birinci eyyâm-ı vakfiyet üzere tasarrufların sonra mersum İdris Beğ mütevellî olub ben dahi tarih-i mukaddem üç ay mukeddem zikr olunan sandukların arsası benim dükkanımdır deyû fer idüb arsa-i mezkûreye vaz-ı bina idüb salifüzikr tavile çıkan köşeye varınca zabt itmişdim halen mârû'z-zikr dört aded sandukun arsası sarachane vakfi olduğuna binaen bana ilm-i lâhık olmağla kasr-ı yed idüb mütevellî-i mezbûra teslim ol dahi tesellüm eyledi didikde mütevellî-i merkûm İdris Beğ dahi mûmi-ileyh Mehmed Efendi tarih-i mezbûrda zikr olunan arsaya vaz'-ı yed eyledikde vaz-ı bina idüb halen kasr-ı yed itmekle binasını kaldırmak lâzım gelüb vakfa gadr olduğu ecilden zikr olunan sanduku arsasını tevliyetim hasebiyle mûmi-ileyh Mehmed Efendiye bin yetmiş dört senesi zi'l-ka'desinin guresinden beher sene üç

guruşa mukataalık üzere teslim ve yedine memhur temessük vaz eyledim didikde gıbbe't-tasdîki'l-muteber mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fi el-yevmü't-tasi min zilkade-i şerîfe sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Receb Efendi el-müderriş, el-hâc Bayram Ağa bin Ali, Mehmed Çelebi bin el-hâc Muhsin, el-hâc Ali bin Bahar, Mehmed Çelebi Ganizade, Ömer Çelebi bin el-hâc Mehmed, Mehmed Çelebi Mezîdzade

S.195/Belge 214

Boyacı Mahallesinden Fatma'nın, eşi Mehmet Beşe'nin sefer halindeyken nehirde boğularak vefat etmesi üzere evlenme isteği hakkında i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâbda Boyacı Mahallesinde sakine râfiate hâze'l-kitâb Fatıma binti Mehmed nam hatûn mahfil-i kazada takrîr-i kelâm idüb zevcim olub tarih-i kitâbdan dört sene mukaddem sefer-i hümâyûna giden Mehmed Beşe ibni Ali nam racil Kasaba-i Beneş muharebesinde iken bi kazâallâhi teâlâ kasaba-i merkûme kurbında (silik) olan nehirde garken fevt olub haber-i vâhid-i 'adlle bana tasdik hasıl olmağın âhara tezvic murad iderim istihbar olunub (silik) şerden izin virilmesi matlubumdur didikde medîne-i mezbûre sükkânından olub dergâh-ı âli yeniçerilerinde Osman Beşe bin Osman nâm kimesne li-ecli'l-ihbar meclis-i şere hazır olub istihbar olundukda fi'l-vâki mezbûrenin zevci merkûm Mehmed Beşe tarih- mezbûrda kasaba-i merkûme kurbında vâki nehr-i caride garkan fevt olub ben mevti... müşahede itdim deyû alâ tarîkü'ş-şehade haber virdikden sonra zeyli sahifede isimleri muharrer olan sikatdan dahi mezbûr Osman Beşenin... haber virmeleriyle... .. üzere mezbûrenin tezevvüci haiz ve iddeti dahi münkaza (silik) tezevvücüne izn-i birle mâ vaka kayd şod fi evâsıt-ı cemâziye'l-ûlâ sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Abdullah bin Ali, eş-şeyh Ömer bin İsmail, Osman Çelebi bin Bekir Ağa, Mehmed bin Mehmed

S.196/Belge 215

Şehreküstü Mahallesinden vefat eden Hacı Mehmet'in oğlu Yusuf'un, babasının kendisine hibe ettiği menzile Hasan'ın müdahalesinin men edilmesi talebi hakkında i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâbda Şehreküsti Mahallesi kurbında sakın iken bundan akdem fevt olan el-hâc Mehmed bin oğlunun oğlı işbu râfiü'l-kitâb Yusuf bin Ali nam şâb mahfil-i kazada müteveffâ-yı mezbûrun sulbi kebîr oğlı Hasan nâm kimesne mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüb ceddîm müteveffâ-yı merkûm el-hâc Mehmed tarih-i kitâbdan üç sene mukaddem hal-i sıhhatinde kurb-ı mezbûrda vâki bir tarafı Mustafa nâm kimesne ve bir tarafı Ömer nâm kimesne ve bir tarafı Ahmed nâm kimesne mülkleri ve bir tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd mülk menzili dâhilinde kıbleye nâzır bir bâb beyt tahtâniyi bana ba'de't-

tahâliyetü'ş-şer'îye hibe-i sahiha-i şer'îye ile hibe ve temlik ve teslim idüb ben dahi meclis-i hibede ittihad ve kabz ve kabûl idüb ilâ el ân zabt ve tasarrufumda iken oğlu mezbûr Hasan tasarrufuma mani olur su'al olunub men ve ref' olunmasını talep iderim didikde gibbe's-su'al mezbûr Hasan hibe-i merkûmeyi inkâr idicek müddeî-i mezbûr Yusufdan müddeâsını mübeyyine beyyine talep olundukda udûl-i Müslimînden İbrahim bin İsmail ve İsa bin Abdullah nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olub istişhâd olundukda eserü'l-istişhâd fi'l-vâki müteveffâ-yı merkûm el-hâc Mehmed tarih-i mezkûrda hal-i sıhhatde bizim huzurumuzda menzili dahilinde vâki salîf'üz-zikr kıbleye nazır beyt-i tahtâniyi müddeî-i mezbûr Yusufu hibe-i sahiha-i şer'îye ile hibe ve temlik ve teslim idüb ol dahi meclis-i hibede ittihad ve kabz ve kabûl ve temellük itdi biz bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi ideriz deyû her biri eda-yı şehâdet-i şer'îye eylediklerinde ba'de riayete şeraiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın mezbûr Hasan bi vech-i mu'arazadan men-i birle mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fi evâil-i cemâziye'l-ülâ sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

El-hâc Ali bin Osman Ağa, Mustafa bin Abdülhalim, Mustafa bin İbrahim, Ebu Bekr bin Mustafa

S.196/Belge 216

Belge Eksik

(Kürkci mahallesinden vefat eden Hacı Ali'nin kızı Ayşe hatunun babasından kalan hissesini talep etmesi)

Medîne-i Aynâtâbda Kürkci Mahallesinde sakine iken bundan akdem fevt olan el-hâc Ali bin Boyrazın veraseti zevce-i metrukesi Hatice binti Muhyiddin ve sulbî sağır oğlu Ömer ve sulbiye-i sağıre kızları Aişe ve Ümmühani ve Elife nâm kimesnelere münhasıran olduğu şer'an zâhir ve bütebeyyin oldukdan sonra mezbûre Aişe tarafından vekîl olub nehc-işer'i üzere vekâleti sâbite olan Minla Abdurrahman bin Osman Çelebi nâm kimesne meclis-i şer hatır-ı lâzımü't-tevkîrde sığâr-ı mezbûrünün valideleri ve savb-ı şer'den mansûbe vasîleri olan mezkûre Hatice mahzarında bi'l-vekâle üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâ-yı mezbûrun evladı mezbûrun sığâr oldukları halde mezbûre Hatice tereke-i müteveffâ-yı mezbûra bi'l-vesâye vaziyetü'l-yed olmağla müvekkilem mezbûre Aişe kebîre ve tasarrufa mâdere olmağın hisse-i irsiyesin talep ider didikde gibbe's-su'al mezbûre cevabında fi'l-vâki müteveffâ-yı mezbûrun eşya-i menkulesinden ve menzilinden defter-i kâssam mücebince mezbûre Aişeye on üç guruş bir rub hisse isabet idüb ben vesâyeten kabz itdim deyû ikrar lakin mezbûre Aişenin nafaka-i mefruzasına harc ve sarfım hesab olunsun ma'a dâyı eda iderim didikde meblağ-ı merkûm on üç guruş bir rubdan mezbûre Aişenin nafaka-i mefruzasına dokuz guruş nikas olunub bâki dört guruş bir rub'ı eda ve teslim ve vekîl-i mezbûr dahi ahz ve kabz itdikden sonra müteveffâ-yı merkûmun akarından müşâ' ve gayr-ı maksum bağlarından dahi hissesin ifraz ve mezbûre Aişeye teslime savb-ı şeriat-ı

mergûbeden es-seyyid Osman Efendi bin Durmuş tayîn olundukda ol dahi bî garaz-ı Müslimîn ile karye-i Atabeğ turabından bir tarafı Halil mülki ve bir tarafı tarîk-i âmm ve bir tarafı ‘arz-ı hâliye ve bir tarafı Sacur ile mahdûd bir kıta beş yüz elli teğek bağdan doksan desti teğek yine karye-i mezbûrede vâki bir tarafı Ahi Ömer Çelebi mülki ve iki tarafı ‘arz-ı hâliye ve bir tarafı

S.197/Belge 217

Kethüdazade Vakfı mütevellisi Mehmet Çelebi'nin, Durmuş Bey'in vakfa ait olan iki bab dükkândan el çektilmesi yönünde tenbih edilmesi talebi hakkında i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâbda vâki Kethüdâzâde evkâfı dimekle ma'ruf evlad-ı meşruta evkâfın mütevellisi olan Mehmed Çelebi bin Ömer Efendi mahfil-i kazada zikr-i âti dükkânında mülkiyet üzre mutasarrıf olan râfi-i hâze'l-kitâb Durmuş bin ibni Ali Beğ nâm kimesne mahzarında bi't-tevliye üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüb medîne-i mezbûrede sük-i tavilde vâki bir tarafı Vehbizade dükkânı ve bir tarafı Senbek vakfı ve bir tarafı Tarla-yı Cedîd Mahallesi ve bir tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd iki bab dükkân evkâf-ı merkûme müzâfâtından iken mezbûr zabt ider su'al olunub işbu vakfiye-i mamul-i baha mûcebince şer'an kasr-ı yedine tenbih olunması matlubumdur didikde gıbbe's-su'al mezbûr Durmuş Beğ cevabında zikr olunan dükkânlar Musa Çelebi nâm kimesnenin mülkiyet üzre tasarrufunda olub ba'de vefate irsen oğlu Abdülkâdir nâm kimesneye ve kızları Zeyneb ve İsmihan nam hatûnlara intikal itmekle ânlar dahi bir müddet tasarruflarından sonra babam mezbûr Ali Beğ mezbûrûndan şirâ-işer'i ile iştira ve def-i semen idüb mülk-i müşterâsı olmağla ba'de'l-fevt irsen bana ve sair vereseye isabet itmişdir evkâf-ı merkûmeden olduğu malumûm değildir didikde mütevellî-i mezbûrûn ibrâz eylediği vakfiye-i atikaya nazar olundukda hudud-ı mezkûre ile mahdûd dükkânlar tastîr olunmayub ancak arsa tasrih olunmağla mütevellî-i mezbûrdan müddeâsını mübeyyine beyyine talep olundukda ityan-ı beyyineden izhar-ı acz idicek mârû'z-zikr dükkânlar mezbûr Durmuş Beğ yedinde ibkâ olunmağın mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fî evâil-i cemâziye'l-ûlâ sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Eşe-şeyh Ömer bin İsmail, Osman Çelebi bin Mehmed Ağa, Mustafa bin el-hâc Ali, Ali bin Abdullah

S.197/Belge 218

Kürkciyan Mahallesinden vefat eden Ali Bey'in küçük çocuklarına günlük on iki akçe nafaka bağlanması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Kürkciyan Mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan Ali Beğ ibni Mahmudun sulbî sağîr oğlu Mahmudun karındaşı ve kıbel-i şerden mansub vasisi olan işbu râfiü'l-kitâb Durmuş Beğ mahfil-i kazada takrîr-i kelâm idüb sağîr-i mezbûr nafaka ve kisveye muhtac olmağla savb-ı şerden kadr-i ma'ruf nafaka ve kisve-i bahâ k'arz ve takdir olunmasını talep iderim didikde hâkim-i muvakkı-i kitâb tûbâ lehû ve hüsn-meâb yüz

otuz üç akça bir guruşa olmak üzere on ikişer akça k'arz ve takdir idüb vakt-i zarûretde istidâne ve lede'z-zafer sağır-i mezbûra babasından intikal iden malından rücu vasi-i mezbûra izin virmeğin mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fî el-yevmü'l-âşir min cemâziye'l-ûlâ sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Osman Beşe ibni Mehmed Beşe, Mustafa bin Ali, Ali bin Abdullah, Ahmed bin Ramazan

S.197/Belge 219

Emine'nin, Ömer üzerinde 30 kuruşluk mehir talebi hakkında i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâbda Akyol mahallesinde sakine sahibete haze'l-kitâb Emine binti Cuma nam hatûn mahfil-i kazada zevc-i mutallakı Ömer bin Cafer nâm kimesne mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem mezbûr Ömer beni mübâneten tatlik itmekle zimmetinde mütekarrir ve makud-ı aleyh otuz guruş mehr-i muaccelle ve otuz guruş mehr-i müeccelim olmağın su'al olunub şer'an alivirilme si matlubumdur didikde gibbe's-su'al mezbûr Ömer cevabında mezbûreyi mübâneten tatlikini ve muaccel ve müeccel altmış guruş mehrini ikrar ve itiraf idüb lakin otuz guruş mehr-i muacceli teslim itmişdim halen zimmetinde otuz guruş mehr-i müecceli bâkidir didikde gibbe'l-istintak mezbûre Emine münkire olıcak mezbûr Ömerden teslimine mübeyyine beyyine talep olundukda ityan-ı beyyineden acz ve kasır olub istihlaf itmeğin meblağ-ı merkûm otuz guruş mehr-i muaccelinin mezbûr Ömerden istifa ve ahz ve kabz itmediğine merkûme Emineye yemin teklif olundukda ol dahi alâ vifku'l-mesul hulfi billâhi'l-'aliyyü'l-a'lâ itdikden sonra meblağ-ı merkûm altmış guruş edaya mezbûr Ömere tenbih-i birle mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fî evâil-i cemâziye'l-ûlâ sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Eş-şeyh Ömer Efendi eş-Şâmî, Osman Beşe Muhzırbaşı, Mustafa bin Ali, Ali bin Abdullah

S.197/Belge 220

Ammu Mahallesinden vefat eden Hasan'ın kızına Elif'in vâsi tayin edilmesi hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Ammu mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan el-Hasan bin el-hâc Alinin sulbiye-i sağîre kızı Emineye kibel-i şerden (silik) Elife binti Ömer vasi nasb ol dahi kabûli kayd şod fî evâhir-i cemâziye'l-ûlâ sene 104

Şuhûdü'l-hâl

(silik) Muhzırbaşı, Ahmed bin Ramazan, Hacı Mehmed bin Mustafa, Ebu Bekr bin Mustafa

S.198/Belge 221

Kayacık Mahallesinden Ramazan'ın, Ali Nacar mahallesinden vefat eden Mehmet'ten kalan yirmibir kuruşluk hakkını Mehmet'in kardeşi ve vâsisi olan İsmail'den talep etmesi hakkında i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâbda Kayacık Mahallesinde sakin sahibi hâze'l-kitâb el-hâc Ramazan bin Mehmed nâm kimesne mahfil-i kazada Medîne-i mezbûrede Ali Nacar mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin Şabanın karındaşı ve kibel-i şerden mansub eytamı vasi olan İsmail nâm kimesne mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm... ve makbuzı sağîr bahasından müteveffâ-yı mezbûre zimmetinde yigirmi bir guruş hakkım olub kable'l-istifa fevt olmağın su'al olunub şer'an terekesinden alıvirilme si matlubumdur didikde gıbbe's-su'al ve akîbü'l-inkâr müddeî-i mezbûr el-hâc Ramazandan müddeâsını mübeyyine beyyine talep olundukda udûl-i Müslimînden Abdülaziz bin Ali ve el-hâc Ömer bin Hasan nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olub istişhâd olundukda eserü'l-istişhâd fi'l-hakîka ... mezbûrûn müteveffâ-yı mezbûr Mehmed zimmetinde sığır bahasından yigirmi bir guruş vardır biz bu hususa bu vech üzre şahidleriz şehâdet dahi ideriz deyû her biri eda-yı şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de riayete şeraiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın meblağ-ı merkûmdan küllen ve bazen istifa ve ahz ve kabz ve hibe ve ahara havale itmeyüb ve taraf-ı şer'iyeden bir tarikle müteveffâ-yı mezbûrun zimmetini ibrâ ve ıskât itmediğine mezbûr el-hâc Ramazana yemin teklif olundukda ol dahi âlâ vifku'l-mesul hulfî billâhi'l-aliyyü'l-a'lâ itmeğın terekesi müteveffâ-yı mezbûrdan meblağ-ı merkûme yigirmi bir guruşu edaya vasi-i mezbûre tenbih-i birle mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fi evâil-i cemâziye'l-ûlâ sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Ömer Efendi bin el-hâc Mehmed, Osman Beşe Muhzırbaşı, eş-şeyh Ömer eş-Şâmi, Mustafa bin el-hâc Ali

S.198/Belge 222

Çukur Mahallesinden vefat eden Mehmet'in varislerinin Hasan'dan hisse talebi hakkında i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâbda Çukur Mahallesinde sakin iken bundan akdem vefat iden Mehmed bin Ahmedin sulbiye-i sağîre kızı olub kendiden sonra fevt olan Hünsaya ibn-i am cihetinden varisleri olan Mustafa ve Ömer ve Ali ebnâ-i Cuma nâm kimesneler mahfil-i kazada sağîre-i mezbûrenin akrabasından olub şirâ-i şerî tarikle zikr-i âti menzile malik olan sahib-i hâze'l-kitâb Hasan bin nâm kimesne mahzarında her biri üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki bir tarafı Ömer nâm kimesne mülki ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd menzil ve tevabii ibni Ömer müteveffâ-yı mezbûr Mehmedin mülki olub ba'de vefate kızı sağîre-i mezbûre Hünsaya isabet iden hisse-i irsiyesi min ciheti'l-asvabeü'n-nesebiye bizim ile ahar varisine intikal itmişken halen mezbûr Hasan menzil-i

mezkûrdan hisse-i şayiamızı tasarrufa mani olur su'al olunub şer'an ihkâk-ı hak olunması matlubumuzdur didiklerinde gıbbe's-su'al mezbûr Hasan cevabında menzil-i mezkûrî âhardan Minla Abdülgani bin İbrahim ve Minla Ebu Bekrden huzurumuzda seksen esedî guruşa işтира ve def-i semen idüb müstakiken mülk-i müşterasıdır biz bu hususa bu vech üzre şâhidleriz şehâdet dahi ideriz deyû her biri eda-yı şehâdet-i şer'ıye eylediklerinde ba'de riayete şeraiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın mezbûrûn Mustafa ve Ömer ve Aliyi dava-yı mezkûreden men-i birle mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fi evâil-i cemâziye'l-ülâ sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Abdülğani Efendi el-imam, el-hâc Ahmed bin Seydi, el-hâc Kasım Bakkal, Mustafa bin Minla İsmail

S.198/Belge 223

Sefer dönüşü vefat eden İbrahim'in eşyasını almak için Osman'ın kayyım tayin edilmesi hakkında verilen i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâbda erbâb-ı timardan olub sefer-i hümâyûndan gelürken Eskişehir nam mahallde misafiren mariz olan İbrahim Beğ bin Osmanın emvâl ve eşyasını zabtâ ver hıfza bir kayyım lâzım ve mühimm olub mezbûr İbrahim sulbî kebîr oğlı işbu râfiü'l-kitâb Osman nâm kimesne kayyımlığa rüşdi olduğunu mahallesi ahalisi ihbarından sonra hâkim-i muvakkı-i sadr-ı kitâb tûbâ lehû ve hüsn-meâb mezbûr Osmanı babası merkûm İbrahim Beğın emvâl ve eşyasını zabt ve hıfza kayyım nasb ve tayîn eyledikde mezbûr Osman dahi kabûl ve hizmet-i lâzimesin edaya ta'ahhüd ve iltizam itmeğın mâ vaka bi't-taleb kayd şod fi evâil-i cemâziye'l-ülâ sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Minla Halil bin Minla Ahmed, Minla İbrahim birader, Mehmed bin Ahmed, Mehmed bin Cuma, el-hâc Ramazan bin Himami, Ebu Bekr bin Mustafa, Mustafa bin Ali, Osman bin Ahmed

S.198/Belge 224

Tarla-yı Atık Mahallesinden Mustafa'nın himayesinde olan Osman için günlük beş akçe nafaka bağlanması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Tarla-yı Atık Mahallesi sükkanından râfi-i hâze'l-kitâb el-hâc Mustafa bin Çavuş nâm kimesne meclis-i şer hatır-ı lâzımü't-tevkîrde takrîr-i kelâm ve tabir-i ani'l-meram idüb Cevizlice Mahallesi sükkanından iken bundan akdem fevt olan el-hâc Hüseyin bin Mustafanın sulbî sağîr oğlı Osmanı karındaşı işbu hâzır-ı bi'l-meclis Ömer nâm kimesne fakrına binaen li-ecli't-terbiye bana teslim itmekle ben dahi ahz itdim lakin kıbel-i şerden kadrü'l-kifaye nafaka ve kisve-i bahâ k'arz ve takdir olunub ve bana istidane ve infaka izin virilme sini taleb iderim didikde hâkim-i muvakkı-i sadr-ı kitâb tûbâ lehû ve hüsn-meâb dahi sağîr-i mezbûrûn nafaka ve kisve-i bahâşçün râyic-i fi'l-vakt yevmi beş

akça k'arz ve takdir idüb vakt-i zaruretden istidane ve infaka lede'z-zafer rücuâ mezbûr el-hâc Mustafaya izin virilme ğin mâ vaka kayd şod fi 11 Cemâziye'l-ûlâ sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Mustafa Beğ bin Abdullah, el-hâc Ali Bekmezzâde, el-hâc Ebu Derda bin el-hâc Ahmed, el-hâc Veli bin Piri, Muslı bin el-hâc Mehmed

S.199/Belge 225

Ammu Mahallesinden Seyyid Ali'nin tuzcu dükkânını ondokuz kuruş karşılığında Süleyman'a satması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Ammu Mahallesi sükkânından es-seyyid Ali bin es-seyyid Mustafa nâm kimesne mahfil-i kazada işbu râfiü'l-kitâb Süleyman bin Hasan nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb taht-ı kal'ada vâki bir tarafı debbağhane cami-i şerîfi vakfı ve bir tarafı (silik) ve bir tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd bir bab duzcı dükkânının rub-ı şayii mülk-i mevrûsum olub halen mezbûr Süleymana rub-ı mezkûrı on dokuz guruşa bâten bey ve teslim ol dahi iştirâ ve kabûl ve tesellüm eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr on dokuz guruş yedinden bi't-tamam ahz ve kabz eyledim dükkân-ı mezkûrun rub-ı şayii mezbûr Süleymanın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didikde ğibbe't-tasdîk-i şerî mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fi evâhir-i cemâziye'l-âhire sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

İshak Efendi bin Külabi, el-hâc Zeynel bin Ahmed, Mustafa bin el-hâc İsmail, Ali bin Veli, el-hâc Hasan bin Osman, Mehmed bin Ahmed

S.199/Belge 226

Kürkciyan mahallesinden Seydi İshak'ın Beneş Muharebesinde şehit olduğunun şahitler tarafından tasdiki hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Kürkciyan Mahallesinde sakine işbu râfietü'l-kitâb 'arzu binti Mehmed nam hatûn mahfil-i kazada takrîr-i kelâm idüb tarih-i kitâbdan dört sene mukaddem zevci Seydi İshak nâm kimesne nefîr-i âmm askeriyle sefere gitmişidi Kasaba-i Beneşde muharebesinde küffar yedinde şehiden fevt olub işbu hâzırân-ı bi'l-meclis İbrahim Beşe bin Ali ve Cuma bin Receb nâm kimesne mezbûr Seyyid İshakın meyyiti müşahede itdiklerini gelüb haber virmekle su'al olunub ihbarları tahrîr olunmak matlubumdur didikde mezbûrân İbrahim Beşe ve Cumadan istihbar olundukda cevablarında fi'l-vâki tarih-i mezbûrda mezkûr Seyyid İshak kasaba-i merkûmede muharebesinde bizim huzurumuzda küffar yedinde şehiden fevt olub mezbûr es-seyyid İshakın meyyitini muayene ve müşahede itdik deyû her biri âlâ tarîkü'ş-şehâde haber virmeğın ketb... tettebbü olundukda... .. deyû musarrah bulunmağın mâ hüve'l-vâki ğibbe't-taleb ketb olundu fi evâhir-i cemâziye'l-âhire sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Ali Ağa Dizdar, Ramazan Çelebi Kâtib-i kal'a, el-hâc Ahmed bin Seydi, Hüseyin bin Hasan Çelebi

S.199/Belge 227

İbn-i Şeker Mahallesinden vefat eden Yusuf Bey'den kalan malların varisleri tarafından ikiyüz kırkbeş kuruş karşılığında Mehmet Çelebiye satılması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda İbni Şeker Mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan Yusuf Beğ ibni Rıza Beğın veraseti sulbi kebîr oğlu Ali ve kebîre kızları Kerime ve Haticeye münhasıran olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra mezbûr Ali ve sin ve cüssesinin bülûğa tahmili olub bülüğün muterife olan mezbûre Haticeye mahfil-i kazada işbu râfiü'l-kitâb Mustafa Çelebi ibni İsmail nâm kimesne mahzarında her biri ikrar ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki bir tarafı es-seyyid Hüseyin Çelebi mülki ve üç tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd bir fevkâni iki tahtâni beyt ve bir matbah ve bir mağara ve bi'r-i mâ' ve havluyı müştemil menzil mevrûsumuz müteveffâ-yı merkûm Yusuf Beğden ırs-ışer'i ile bize intikal itmekle halen mezbûr Mustafa Çelebiye iki yüz kırk beş guruşa bey-i bât-ı sahîh-i şerî ile bey ve teslim ol dahi iştira ve kabûl ve tesellüm eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı merkûm iki yüz kırk beş guruşu yedinden bi't-tamam ve'l-kemal ahz ve kabz eyledik ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr merkûm Mustafa Çelebinin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didiklerinde mezbûre Kerime tarafından dahi bey-i mezkûrı tecviz ve ikrara vekîl olub el-hâc Mehmed bin Ebi Bekir ve Abdullah bin Hüseyin nâm kimesneler şehâdetleriyle vekâleti sâbite olan Hızır bin Ali nâm kimesne meclis-i mezbûrda ikrar idüb müvekkilem mezbûre Kerime mukaddemân babası muhallefâtından hisse-i irsiyesini ahz ve kabz idüb on iki guruşu bâki kalmışdır halen bey-i mezkûrı tecviz ve kabûl idüb bâki kalan on iki guruşu tamamen semen-i mezkûrdan ahz ve kabz idüb menzil-i mezbûr ve semenine müteallaka dava ve nizamız kalmadı didikde gıbbe't-tasdik-i şerî mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fî evâhir-i cemâziye'l-âhire sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Reisü'l-ulemâ' el-hâc Mehmed Efendi Debbağ Efendizade, Fahrü's-sulehâ Mahmud Efendi biraderiş, İbrahim Efendi el-hâc Abdüllatif, Minla İbrahim merdemnigeli, el-hâc Mustafa bin el-hâc Osman, Mehmed Emin Çelebi ibni Derviş Mehmed, Minla Ömer el-müezzîn, Mehmed Çelebi ibni Oruc, el-hâc Abdullah bin Dellak, Mehmed Efendi bin Arablarlı, Kasım Çelebi bin hac Yusuf, Tat Ahmed Sabuncı, Köse İbrahim ...

S.200/Belge 228

Sengi Nakkaş Mahallesinden Yemen'in mülkü olan bağı ondört kuruş karşılığında Fatma'ya satması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Seng-i Nakkaş Mahallesiinde sakine Yemen binti el-hâc Ahmed nam hatûn mahfil-i kazada işbu râfiü'l-kitâb Fatıma binti el-hâc Hasan nam hatûn mahzarında ikrar ve takrîr-i kelam idüb medîne-i mezbûre kurbında sarı... nam mahallde vâki bir tarafı Seyyid Mehmed bağı ve bir tarafı İshak nâm kimesne bağı ve iki tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd yüz altmış teğek bir kıta bağı mukaddemâ karındaşım Recebden şirâ-i şer'i ile iştira itmişdim halen mezbûre Fatımaya on dört guruşa bâten bey ve teslim ve kabz-ı semen eyledim ba'de'l-yevm bağı mezkûr mezbûre Fatımanın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didikde gibbe't-tasdîk-i şerî mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fî gurre-i Recebü'l-ferd sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Ali Ağa dizdar, Ali Receb bin Ahmed, Hüseyin bin Hacı Ali, Abdülgani bin Şaban, Mehmed ibni el-hâc Hüseyin, Bektaş bin hac İsmail

S.200/Belge 229

İbni Eyüb mahallesinden öldürülen Hacı Hüseyin'in eşi Sitti ve kızkardeşi Huma'nın Hacı Hüseyin'in katilleriyle olan davada Ebu Bekir Çelebiyi vekil tayin etiklerine dair hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda İbni Eyyüb Mahallesiinde sakin iken bundan akdem mecrûhin maktul olan el-hâc Hüseyin bin İbrahimın zevce-i metrukesi Sitti Hatûn binti Mustafa ile li-ebeveyn kız karındaşı Huma nam hatûnlar meclis-i şer hatır-ı lâzımü't-tevkîrde işbu râfiü'l-kitâb Ebu Bekr Çelebi bin İbrahim Çelebi muvâcehesinde her biri takrîr-i kelâm idüb mûrisimiz maktul-i mezbûrun katilleriyle husumet ve dava ve ba'de'l-isbat müceb-i şerisini icra itdirmeğe ve sâyir umûrumuzun küllîsine tarafımızdan mezbûr Ebu Bekr Çelebiyi vekil ve naib-i menab nasb ve tayîn itdik savb-ı şerden yedine hüccet-i şer'îye virilsin didiklerinde mezbûr Ebu Bekr Çelebi dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hidmet-i lâzimesin edaya ta'ahhüd ve iltizam itmeğin mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fî gurre-i Recebü'l-mürecceb sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin el-hâc Mustafa, Hüseyin bin Hasan Çelebi, Osman Çelebi bin Mehmed Beşe, Mustafa bin Ali

S.200/Belge 230

Şehreküstü Mahallesinden vefat eden Mehmet'in çocuklarına Hüseyin'in vâsi tayin edilmesi hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Şehreküsti Mahallesiinde sakin iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin Ebu Bekrin sulbî sağır oğulları Mehmed ve Hasan ve sağire kızları Fatıma ve Ümmühaniye babaları müteveffâ-yı merkûmeden intikal iden mallarını zabt ve tesviye-i umûrlarına bir vasi lâzım ve mühimm olmağla savb-ı şeriat-ı merğûbeden sığâr-ı merkûmenin emmizadeleri işbu râfiü'l-kitâb Hüseyin bin Hasan nâm kimesne sığâr-ı

merkûmun üzerlerine vasi nasb ve tayîn olundukda ol dahi vesâyet-i merkûmeyi kabûl ve hidmet-i lâzimesin edâya ta'ahhüd iltizam eyledikten sonra sağîretan-ı mezbûretân Fatıma ve Ümmühani aharın taht-ı terbiyesinde olub sağîran-ı mezbûrân Mehmed ve Hasan nafaka ve kisveye muhtac olmağla vasi-i mezbûr talebiyle yüz otuz üç akça bir guruşa olmak üzere mezbûrân Mehmed ve Hasana yevmi her birine dörder akça nafaka ve kisve-i bahâ k'arz ve takdir olunub vakt-i zarûretde istidâne ve lede'z-zafer mallarından rücûa vasi-i mezbûreye izin virilüb mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fî gurre-i recebü'l-ferd sene 104

Şuhûdü'l-hâl

El-hâc Yusuf ..., es-seyyid Osman Şeyh Bostanı, Musa bin Cuma, Osman Çelebi Muhzırbaşı

S.200/Belge 231

Kanalıcı Mahallesinden mecruhen ölen Abdülkadir'in eşi Emine'nin katiller ile ikiyüz kuruş karşılığında sulh olduğu hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Kanalıcı Mahallesinde sakin iken bundan akdem mecrûhan maktul olan Abdülkâdir bin Ömerin veraseti zevce-i metrukesi Emine ibnite el-hâc Hanifi ile sulbî sağîr oğulları Ömer ve Mehmed Hanifi ile babası ve mezbûr Ömere münhasıran olduğu şer'an zâhir ve müteayyin oldukdan sonra mezbûr Ömerin oğlu tarafından zik-ri ati sulh ve ira-yı ikrara vekîli olan Süleyman nâm kimesne ve mezbûre Emine tarafından dahi husus-ı mezkûre hüccet-i şer'îye ile vekîli olan el-hâc Yusuf ibni el-hâc Mehmed nâm kimesne mahfil-i kazada maktul-i mezkûrun katili olan râfi-i hâze'l-kitâb Ömer ibni el-hâc Mehmed nam şab-ı emred muvâcehesinde her biri bi'l-vekâle ikrar ve takrîr-i kelâm idüb şab-ı mezbûr Ömer müvekkillerimizin mûrisi mezbûr Abdülkâdirin zuhrundan amden hançer ile darb ve mecrûh idüb bir gün sahib-î firaş olub darb-ı mezkûrun te'sirinden fevt olduğunu bundan akdem huzur-ı şerde üzerine isbat ve hüccet-i şer'îye oldukdan sonra mücebin icraya hükm-i şer'i lahik olub katl-i amdin müceb-i kısas olduğuna binaen mezbûrân Ömer ve Emine kısas murad itmeleriyle kâtil-i mezbûr dahi kısasından sulha râğib olmağla beynlerine Müslimûn-ı müslihûn tavassut idüb dava-yı kısasdan mezbûrân Ömer ve Emineyi iki yüz guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh-ı şer'î eylediklerinde ânlar sulh-ı mezbûrî kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı merkûmdan yüz guruşını kâtil-i mezbûr Ömer

Sayfa 201/Belge 231'nin devamı

nakd ahz ve kabz idüb yüz guruşuna bir (silik) dorı erkek at ve iki kara kılıc ve beş guruş kıymetli üç sahan ve on beş guruş kıymetli bir altun tavk ve altı guruş kıymetli bir don kaftanı ve bir hamam leğeni ve üç zili dahi ba'de'l-ahz ve'l-kabz kâtil-i mezbûr Ömeri kısasdan fariğ olub min ba'de husus-ı mezbûra müteallaka davadan her biri zimmetini ibrâ ve ıskât itdiler kıbel-i şerden yedine hüccet-i şer'îye ita olunsun didiklerinde gibbe't-tasdîk-i şer'i mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fî gurre-i Recebü'l-ferd sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Fahrü'l-sulehâ Mahmud Efendi debbağ efendizâde, Fahrü's-sâdât es-seyyid Ahmed Çelebi Şeyhzâde, es-seyyid Hüseyin Çelebi ibni es-seyyid Hamza, es-seyyid Abdullah Çelebi en-nakib, es-seyyid Hasan Çelebi ahi-i sâbık, es-seyyid Ömer Çelebi Ahi-i sâbık, Ahmed Çelebi bin hac Osman, Seyyid Mustafa bin Seyyid Nasır, Minla Mehmed bin Halil Efendi, el-hâc Arab bazarbaşı, Seyyid Mehmed bin Seyyid Mehmed, el-hâc Ebu Bekr bin Avza , Bayezid bin Hacı Ahmed

S.201/Belge 232

Boyacı Mahallesinden Mehmet'in menzil meselesinde Seyyid Ahmet ile ikibuçuk kuruluş karşılığında sulh etmesi hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Boyacı Mahallesi sükkanından Mehmed bin el-hâc Cuma nâm kimesne mahfil-i kazada işbu râfiü'l-kitâb es-seyyid Ahmed bin es-seyyid Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrar ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki iki tarafı el-hâc Şaban mülki ve bir tarafı el-hâc Murad mülki ve bir tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd menzil bundan akdem fevt olan babam mezbûr el-hâc Cumanın mülki olup hayatunda mezbûr Seyyid Ahmede Bey itmişidi halen ben mahdûd-ı mezkûrı babam bana bey-i bi'l-vefâ tarîki ile bey itmişidi deyû davaya mübaşeret eyledikde beynimize Müslimûn-ı müslihûn tavassut idüb dava-yı merkûmeden beni iki buçuk gurusu üzerine sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezbûr kabûl ve bedel-i sulh olan iki buçuk gurusu mezbûr Seyyid Ahmed yedinden ahz ve kabz ve dava-yı merkûmeden zimmetini ibrâ ve ıskât itdim menzil-i mahdûd-ı mezkûr mülki-i müşterasıdır kat'â alaka ve medhalim ve dava ve nizam yokdur savb-ı şerden yedine hüccet-i şer'îye virilsün didikde gıbbe't-tasdik-i şerî mâ vaka kayd şod fî evâil-i receb sene 104

Şuhûdü'l-hâl

El-hâc Şaban bin Receb, Mehmed Efendi bin Hamza Efendi, Minla Osman ..., Seyyid Mustafa bin İsmail Beğ

S.201/Belge 233

Körkün köyü ahalisinden Rahime'nin babasından kalan bağı Mehmet'in fuzulü olarak kullanmaktan men edilmesine dair talebi hakkında i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâba tabi Körkün nam karyede sakine Rahime binti Salihin zevci ve tarafından zik-ri ati davaya vekîli olup nehc-işer'i üzre vekâleti sâbite olan Mehmed bin Hamza nâm kimesne mahfil-i kazada karye-i mezbûre sükkanından işbu râfiü'l-kitâb Ahmed bin Fakiye nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüb karye-i mezbûrede vâki bir tarafı Yusuf ve bir tarafı Ali nâm kimesneler mülkleri ve bir tarafı tarîk-i âmm ve bir tarafı ... ile mahdûd beş keyl bezr istiab ider bir kıta bağ arsası müvekkilem mezbûre Rahimenin babası tasarrufunda olup ba'de vefate hakk-ı tasarrufi müvekkileme intikal itmişiken mezbûr Mehmed fuzülen mahdûd-ı mezkûre bağ gars itmekle su'al olunub

ihkâk-ı hak olunmak matlubumdur didikde gıbbe's-su'al mezbûr Mehmed cevabında mahdûd-ı mezkûr mukaddemâ hâli ve muattal olub müstehak-ı tapu olmağla tarih-i kitâbdan yigirmi bir sene mukaddem karındaşım Murad nâm kimesne iken sipahi Receb Ağadan kanun üzre tapu alub mezbûr Receb Ağa hatt ve hatemini havi temesski virüb mahdûd-ı mezkûra bağ gars itmeğe izin virmekle mezbûr Murad ile mahdûd-ı mezkûra bağ gars idüb mezbûre Rahimenin babası merkûm Salih muvâcehesinde on sene malikane zabt ve tasarruf itdik deyû mezbûr Receb Ağa hatt ve hatemini hâvi ve tarih-i mezkûr ile müverrah tapu temessüki ibrâz eyledikde mezbûr Mehmedden müddeâsını mübeyyine beyyine talep olundukda udûl-i Müslimînden Mehmed bin Cebrail ve Veli bin Mehmed nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki mahdûd-ı mezkûr mukaddemâ hâli ve muattal olub mütehakk-ı tapu olmağla tarih-i mezbûrda sipahi mezbûr Receb Ağa mezbûrân ve Mehmed ve Murad bağ gars itmek üzre tapu virüb ânlar dahi ba'de'l-gars on sene mezbûrenin babası muvâcehesinde malikane tasarruf itdiler biz bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi ideriz deyû her biri eda-yı şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de't-tadil ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın vekîl-i mezbûr bi vech-i mu'arazadan men-i birle mâ vaka bi't-taleb kayd şod fi evâil-i recebü'l-ferd sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Ali Ağa (silik), Abdülkâdir Beğ bin Elvend, Hasan bin Hasan Çelebi, Osman Çelebi Muhzırbaşı, Mustafa bin Ali

S.202/Belge 234

Ammu mahallesinden Yusuf Beşe ile Hacı Süleymanın kırkiki kuruş karşılığında sulh etmeleri hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Ammu Mahallesi sükkanından Yusuf Beşe bin Süleyman nam racil mahfil-i kazada el-hâc Süleyman bin el-hâc Mehmed nâm kimesne tarafından zik-ri ati sulh ve ibrâya vekîl olub Ömer (silik) bin Şükür ve Seyyid Mehmed bin Seyyid Yusuf şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Mustafa bin Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrar ve takrîr-i kelâm idüb müvekkil-i mezbûr el-hâc Süleyman ile bundan akdem akd-i şirket idüb mahrûse-i Belgradda... ahz ve ita (silik) olub medîne-i mezbûre dahi ze'amet karyeleri isticar ve zabt itmişdik el-haletü hazihi müvekkile-i mezbûre el-hâc Süleyman ile mukaddemâ beynimizde olan ahz ve itayı hesablaşub zimmetinde zuhur iden hakkımı alâ tarîkü'l-musalaha elinden ba'de'l-eda zimmetini ibrâ ve ıskâta tarafından mezbûr Mustafayı vekîl ve naib-i menab nasb ve tayîn itmekle mezbûr Mustafa ile muhasebe gördükden sonra beynimize Müslimûn-ı müslihûn tavassut idüb mezbûr el-hâc Süleymandan kalîl ve kesîr mutalebem idd'iasından beni kırk iki guruş üzerine sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezbûrî kabûl sulh-ı mezbûrî kabûl ve bedel-i sulh olan kırk iki guruşun otuz iki guruşını nakden ve on iki guruşa bir siyah kılıc mezbûr Hacı Süleymanın elinden vekîl-i mezbûrûn yedinden ahz ve kabz idüb salifüzzikr mahrûse-i merkûmede ahz ve ita ve ze'amet-i

merkûme karyeleri şirketine müteallaka âmme-i deâvi ve mutâlibâtdan mezbûr el-hâc Süleymanın zimmetini ibrâ ve ıskât itdim min ba'de dava ve nizam ve alakam ve medhalim kalmadı savb-ı şerden yedine hûccet-i şer'îye virilsün didikkde gıbbe't-tasdîk-i şerî mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fî evâil-i recebü'l-ferd sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Seyyid Mustafa bin Seyyid Nasır, Abdülhalim bin Hacı Mustafa, Hasan bin Hali, Mustafa bin el-hâc Mehmed, el-hâc Hüseyin bin Muzaffer, el-hâc Mehmed bin Hasan Beşe, Cuma Beşe bin Hacı İbrahim, Kara Mehmed bin Ali, Mehmed bin Düğmeci, Ahmed bin am Karye-i Kızılhisar

S.202/Belge 235

Tarla-yı Atık Mahallesinden vefat eden Hacı Mansur'un meyve bostanı ve ağaçlarının yüzelli kuruş karşılığında Hacı Ahmet'e satılması hakkında huccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Tarla-yı Atık Mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan el-hâc Mansur bin Satılmışın veraseti zevce-i metrukesi Âmine binti Mehmed nam hatûn ile sulbi kebîr oğulları Mehmed ve Mustafa ve kebîre kızları Hatice ve Fatımaya münhasıran olduğu şer'an zâhir ve müteayyin oldukdan sonra mezbûre Emine asâleten ve mezbûr Mehmed kendi asâleten karındaşları mezbûrûn Mustafa ve Hatice ve Fatıma taraflarından bey-i âti'l-beyânı ikrara vekîl olub el-hâc Kasım bin Asıf ve Mustafa bin İbrahim şehâdetleriyle vekâleti sâbite oldukdan sonra vekâleten mahfil-i kazada işbu râfiü'l-kitâb el-hâc Ahmed bin Seydi mahzarında her biri asâleten ve vekâleten ikrar ve takrîr-i kelâm idüb Karye-i Nurvanada vâki bir tarafı Şaban veresesi ve bir tarafı Mehmed nâm kimesne mülkleri ve bir tarafı Sacur ve bir tarafı değirmen harkı ile mahdûd on bir baran meyve bostanını etrafında olan yalakoz ve söğüt ve kavak eşcarı bi cümleti't-tevâbi mülk-i mevrûsumuz olub halen mezbûr el-hâc Ahmede yüz elli guruşa bey-i bât-ı sahîh-i şerî ile bey ve teslim ol dahi iştira ve kabûl ve tesellüm eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz elli guruş mezbûr el-hâc Ahmed yedinden her birimiz bi't-tamam ahz ve kabz eyledik ba'de'l-yevm bostan-ı mezkûr bi cümleti't-tevâbi mezbûr el-hâc Ahmedin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didiklerinde gıbbe't-tasdîk-i şerî mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fî evâil-i recebü'l-mürecceb sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Abdülgani Efendi bin İbrahim, İsmail bin Ali, Mehmed bin Yağmur, Ebu Bekr bin Hacı Ahmed, Mustafa bin Minla İsmail, Mustafa bin İbrahim, Mehmed Çelebi bin Mehmed Efendi, (silik) Çelebi

S.202/Belge 236

Zincirli kurbu mahallesinden vefat eden Dursun'dan kalan malların sekiz kuruş Mehmet'e satılması hakkında huccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Zincirli kurbu nam mahallde sakine iken bundan akdem fevt olan Dursun Kaya binti Mehmedin zevc-i metruki Mehmed bin Abdülgani ile Sadri kebîr oğlu Abdülgani ve Bektaş mahfil-i kazada işbu râfiü'l-kitâb Mehmed bin Kenan nâm kimesne mahzarında her biri ikrar ve takrîr-i kelâm idüb Medîne-i mezbûreye tabi Nurvana nam karyede vâki bir tarafi Abdülkâdir ve bir tarafi Mustafa nâm kimesneler mülkleri ve diğêr tarafi tarîk-i âmm ile mahdûd üç beyt ve bir matbah ve bir tabaka ve devlib ve hariciye devlûb müştemil haraba müşerref menzil-i mevrûsumuz müteveffiye-i mezbûre Dursun Kayadan ırsen bize intikal idüb halen mezbûr Mehmede sekiz gurusâ baten bey ve teslim ol dahi işтира ve kabûl ve tesellüm eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr sekiz gurusı her birimiz tamamen ahz ve kabz eyledik ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr merkûm Mehmedin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ' ve yahtar mutasarıf olsun didikde gıbbe't-tasdîk-i şerî mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fî evâil-i recebü'l-mürecceb sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Es-seyyid Abdullah Çelebi en-nakib, el-hâc Osman bin Ömer, Mehmed bin Halil, Mehmed bin Ahmed, el-hâc Hasan bin Mehmed, Mehmed bin Süleyman, Abdurrahman bin Minla Hasan, el-hâc Mustafa bin Hüseyin, Mustafa Beşe bin Derseti, Minnet bin Ahmed

S.202/Belge 237

Kanalıcı Mahallesinden Ömer'in oğlu Abdülkadir'in öldürülmesi ve keşif talebi hakkında i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâbda Kanalıcı Mahallesi sükkânından Ömer bin nâm kimesne meclis-i şerde takrîr-i kelâm idüb tarih-i kitâb Gün Ali es-sâc taht-ı kal'ada vâki sığırcı bazarında sulbi sağır oğlum Abdülkâdiri Ömer bin el-hâc Mehmed nam şab-ı emred hançer ile zuhrundan darb ve cerh eyledi (silik) keşf ve tahrîr olunmak matlubumdur didikde savb-ı şerden Mevlânâ es-seyyid Osman Efendi tayîn ve irsâl olunub ol dahi zeyl-i sahifede olan Müslimîn ile mahall-i mezbûrede mecrûh-ı mezbûrûn üzerine varub azasına ilka-i nazar eylediklerinde fî'l-hakika mecrûh-ı mezbûrûn hançer cerhi muayene ve müşahede idüb mecrûh-ı mezbûrdan su'al eylediklerinde beni mahall-i mezbûrda merkûm hançer ile darb ve mecrûh cârihim mezbûr Ömerdir didikde Mevlânâ-yı merkûm vâki-i hâli mahallinde tahrîr ba'de cerh-i mezbûrdan fevtini gelüb meclis-i şerde âlâ vukûa inhâ ve takrîr itmeğın mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fî evâhir-i cemâziye'l-âhire sene hamse ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Seyyid Yusuf bin Seyyid Ahmed, Ali bin Abdullah, Mustafa bin Ali

S.203/Belge 238

Nurvana köyünden Kenan'ın tarlasını oğlu Mehmet'e hibe etmesi hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâba tabi Nurvana nam karye sükkânından Kenan bin Ahmed nâm kimesne mahfil-i kazada işbu râfiü'l-kitâb sulbî oğlu Mehmed nâm kimesne ikrar ve takrîr-i kelâm idüb karye-i merkûmede vâki bir bab değirmenin yigirmi dört kıratından kendi mülküm olan iki kıratı ve oluk okı dimekle ma'ruf mahallde vâki bir tarafı Haremeyn-i şerîfeyn vakfi ve bir tarafı el-hâc Hüseyin mülki ve tarafeyni tarîk-i salik ile mahdûd dört baran meyve (silik) dimekle ma'ruf bir tarafı el-hâc Mustafa ve bir tarafı Minnet nâm kimesneler mülkleri ve tarafeyni tarîk-i salik ile mahdûd (silik) istiab ider üç dib ceviz eşçarını müstemil bir kıta muskıye tarlamı oğlum mezbûr Mehmede hibe-i sahiha-i şer'îye ile hibe ve teslim idüb ol dahi ittihad ve kabz ve temellük eyledikten sonra halen taht-ı tasarrufunda mülk-i mevhubıdır savb-ı şerden yedine hûccet-i şer'îye virilsün didikde mezbûr Mehmede dahi mukırr-ı merkûm... ikrar-ı meşrûhda tasdik ve tahkik itmeğin mâ vaka bi't-taleb kayd şod fi evâil-i receb sene 104

Şuhûdü'l-hâl

El-hâc Osman bin Ömer, Mehmed bin Halil, Hac Hasan bin Mehmed, Mehmed bin Süleyman, ... bin Ahmed, Musrafa bin Hac Hüseyin

S.203/Belge 239

İbni Eyüp Mahallesi ahalisinden Hacı Hüseyin'in vefatının keşfi hakkında i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâbda İbni Eyüp Mahallesi sükkânından el-hâc Halil bin el-hâc Şahin nâm kimesne mahfil-i kazada takrîr-i kelâm idüb tarih-i kitâb günü safha-i kübrada mahalle-i mezbûrede sakine Hatice ibnite el-hâc Ali nam hatûn tarafından vekîli olan el-hâc Mehmed bin Abdülkâdir nâm kimesne karındaşım oğlu el-hâc Hüseyin bin İbrahim mukaddemân kable'l-aşâ müvekkilemin taşra oda havlusunda vâki kenifde bulunub mezbûr ile dava-yı şer'iyem var deyû meclis-i şer'e ihzar itdirüb ba'de'l-mürafa'a-i şer'îye mezbûr el-hâc Hüseyin mahkeme-i şerîfeden çıkub giderken baz adamı nam mahallde oğlu Mustafa Beşenin abd-i mutıkı Abdullah nam siyah arab ile yeniçeri tayfası içinden beş altı nefer kimesneler mezbûr el-hâc Hüseyinin üzerine hücum idüb ve her biri müteakiben hançer ve bıçak ile aza-yı müteaddidesinden darb ve mecrûh ve ol anda mezbûr el-hâc Hüseyini katl itmeleriyle vakiü'l-hali keşf ve tahrîr için meyyiti mahkeme-i şerîfe havlısına vaz itdim nazar olunub keşf ve tahrîr olunmasını talep iderim didikde fi'l-hakika mezbûr el-hâc Hüseyinin ber-vech-i meşrûh inde katl olunduğı muhakkak olmağın mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fi evâhir-i cemâziye'l-âhire sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Ahmed Efendi bin Hamza Efendi, İbrahim Çelebi bin Abdülhalil Efendi, Seyyid İsmail bin el-hâc Yakub, Mehmed bin el-hâc Mustafa

S.203/Belge 240

İsmihan hatunun Kilisecik köyü Kacı değirmenindeki üç kırat hissesini yetmiş kuruş karşılığında Hamza Ağa'ya satması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâb kal'asında sakine İsmihan Hatûn ibnite Şaban Çelebinin oğlu ve tarafından bey-i âti'l-beyâna vekîli olub el-hâc Abbas bin Mehmed ve el-hâc Mehmed Ali bin Ahmed şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Hasan Çelebi bin Ali Ağa meclis-i şer hatır-ı lâzımü't-tevkîrde (silik) Ağa ibni el-hâc İsmail tarafından tasdike vekîl olub neh-işer'i üzre vekâleti sâbite olan işbu râfiü'l-kitâb Dilaver Beğ ibni Abdullah nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrar ve takrîr-i kelâm idüb medîne-i mezbûreye tabi Kilisecik nam karye turabında vâki Kacı değirmeni dimekle ma'ruf tahdid ve tavza ifden müstağni bir bab değirmenin yigirmi dört kıratdan üç kırat müvekkilemin mülk-i mevrûsı olub halen mûmi-ileyh Hamza Ağaya bey ve teslim ve semenini kabza tarafından beni vekîl nasb ve tayîn itmekle halen vekâletim hasebiyle zikr olunan üç kıratı mûmi-ileyhe Hamza Ağaya yetmiş guruşa bâten bey ve teslim ve semen-i mezkûr yetmiş guruşu tamamen ahz ve kabz itdim ba'de'l-yevm değirmen mezkûrun yigirmi dört kıratdan üç kıratı mûmi-ileyhe Hamza Ağanın mülk-i müştêrâsıdır keyfe mâ yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didikte gıbbe't-tasdîk-i şerî mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fi evâil-i recebü'l-mürecceb sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Seyyid Hüseyin Ağa zâbit-i evvel, el-hâc Abbas bin Mehmed, el-hâc Mehmed Ali bin Ahmed, Mehmed bin Mustafa, Mustafa bin Mehmed, Mustafa bin Ali, Mustafa Beğ bin Ahmed, Hüseyin ibni Hasan Çelebi, Osman Çelebi bin Mehmed

S.203/Belge 241

Ammu Mahallesinden vefat eden Mehmet'in çocuklarına Hüseyin'in vâsi tayin edilmesi hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Ammu Mahallesi sükkanından iken akdem mahrûse-i Belgradda fevt olan Mehmed Ali bin Hüseyinin sulbî sağîr oğulları Mehmed ve Mustafa ve Ahmed ve sulbiye-i sağîre kızı Elifeye babaları müteveffâ-yı mezbûrdan ırs-i şer'i ile intikal iden mallarını zabt ve tesviye-i umûrlarına bir vasi nasb ve tayîn olmak lâzım ve mühimm olmağla savb-ı şerden sığâr-ı merkûmunun kebîr karındaşları işbu râfiü'l-kitâb Hüseyin nam şâb-ı mezbûrların üzerlerine vasi nasb ve tayîn olundukda ol dahi vesâyet-i merkûmeyi kabûl ve hidmet-i lâzimesin edâya ta'ahhüd iltizam itmeğın mâ vakâ' bi't-taleb kayd şod fi 6 receb sene 104

S.204/Belge 242

Kürkcian Mahallesinden Hacı Bali kaybettiği merkebinin, Koca'dan talep etmesi hakkında i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâbda Kürkciyan Mahallesi sükkanından işbu râfiü'l-kitâb el-hâc Bali bin İsmail nâm kimesne mahfil-i kazada Koca bin Hüseyin nâm kimesne mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüb işbu meclisde mevcut ve müşahede olunan bir re's matukü'l-izn siyah erkek merkeb mülk-i müşteram olub tarih-i kitâbdan iki sene mukaddem Mevdüd nam karye tarîkinde kitâû't-tarik eşkiyası gasb itmişidi halen mezbûr Koca Beğin yedinde buldum taleb iderim su'al olunub alivirilmek matlubumdur didikde gıbbe's-su'al mezbûr Koca cevabında ben zikr olunan merkebi altı ay mukaddem Karye-i Sevindi sükkanından Hasan nâm kimesneden altı guruşa iştira itdim müdde-i mezbûrûn mülki olduğu malumûm değildir didikde müdde-i mezbûr el-hâc Baliden müddeâsını mübeyyine beyyine taleb olundukda udûl-i Müslimînden el-hâc Alizade ... ve Ali bin Cuma nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki zikr olunan mrkeb müdde-i merkûm el-hâc Balinin mülk-i müşterâsıdır tarih dahl ideriz deyû her biri eda-yı şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de riayete şeraiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle oldukdan sonra zikr olunan merkebi ahara bey veya hibe itmeyüb bir tarikle mülkünden ihrac itmediğine mezbûr el-hâc Baliye yemin teklif olundukda ol dahi hulfi billâhi'l-aliyyü'l-azim itmeğin zikr olunan merkeb mezbûr Koca yedinden nez olunub mâ vaka bi't-taleb kayd şod fi evâil-i receb sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Ali bin Hacı Mehmed, Mehmed bin Mehmed, Ali bin Abdullah, Mustafa bin Ali, Osman Çelebi Muhzırbaşı

S.204/Belge 243

Mehri binti İbrahim vefat eden İbrahim'den intikal eden menzilden hisselerini Seyyit Ahmet Çelebi'ye satması hakkında i'lâm kaydı

Husus-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîri iltimas olunmağın savb-ı şer'den Mevlânâ Seyyid Osman Efendi tayîn ve irsâl olunub ol dahi zeyl-i sahifede muharrerü'l-esâmi olan Müslimîn ile Medîne-i Ayntâbda Şehreküsti Mahallesi kurbında Mehri binti İbrahim nam hatûnun menziline varub lede'l-ahali ind-i meclis-i şer' olundukda mezbûr Mehri meclis-i makud-ı mezbûrda işbu râfiü'l-kitâb fahrü's-sâdâtü'l-kirâm es-seyyid Ahmed Çelebi ibni eş-şeyh Ramazan Efendi muvâcehesinde tayin-i ikrar ve takrîr-i kelâm idüb işbu bir tarafı mezbûr es-seyyid Ahmed Çelebi mülki ve bir tarafı cami-i şerîf ve bir tarafı Ramazan nâm kimesne mülki ve bir tarafı tarîk-i has ile mahdûd menzil bundan akdem fevt olan babam mezbûr İbrahimden bana ve babamdan sonra fevt olan karındaşım Aliye ve sâyir vereseye intikal idüb mukaddemâ sâyir verese menzil-i mezbûrdan hisselerini mezbûr Seyyid Ahmed Çelebiye bey' ve teslim ve kabz-ı semen itmişleridi halen ben dahi babam mezbûr İbrahim ve karındaşım merkûm Aliden isabet iden hisse-i şer'iyeyi mezbûr es-seyyid Ahmed Çelebiye beş guruşa bey-i kat'i ile bey ve teslim ol dahi iştira ve kabûl ve tesellüm eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr beş guruşu yedinden tamamen ahz ve kabz

eyledim ba'de'l-yevm menzil-i mezkûr mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didikde husus-ı mezbûrî Mevlânâ-yı merkûm mahallinde tahrîr ba'de ma'a irsâl olunan Ebu Bekr bin Mustafa ile gelüb meclis-i şerde âlâ vukûa inhâ ve takrîr itmeğın mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fi evâil-i recebü'l-ferd sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Es-seyyid Hüseyin Çelebi bin Seyyid Hamza, es-seyyid Abdullah Çelebi en nakib, Minla Mehmed bin Halil Efendi, Salih bin Hac Hasan, Kara Ahmed bin Cuma, Minla Mustafa bin Ali, Minla Abdullah bin Mustafa, Minla Hamed bin el-hâc Mehmed, eş-şeyh Mehmed Efendi eş-Şâmi

S.204/Belge 244

Tevbe Mahallesinde ahalisinden vefat eden Hacı Mehmet'in küçük kızına Minla Mehmed'in vasi tayin edilmesi hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Tevbe Mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan el-hâc Mehmed bin el-hâc Halilin sulbiye-i sağîre kızı Rahimeye validesi müteveffıye Rukiyeden intikal iden malını hıfz ve tesviye-i umûruna hüccet-i şer'ıye ile vasi olan Emine binti Rukiye nam hatûn fevt olub sağîre-i mezbûreye bir vasi lâzım ve mühimm olmağla savb-ı şeriat-ı merğûbeden sağîre-i mezbûrenin dayısı işbu râfıü'l-kitâb Minla Mehmed bin Minla Hasan nâm kimesne sağîre-i mezbûreye vasi nasb ve tayîn olundukda ol dahi vesâyet-i merkûmeyi kabûl ve hidmet-i lâzımesin edâya ta'ahhüd iltizam itmeğın mâ vakâ' bi't-taleb kayd şod fi evâil-i receb sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Osman Çelebi bin Mehmed Beşe, Mustafa bin Ali, Ali bin Abdullah

S.204/Belge 245

Boyacı Mahallesinden vefat eden Elif'in varislerinin Hasan'ın zimmetini ibra etmesi hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Boyacı Mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan Elife binti Şabanın veraseti li-ebeveyn karındaşları İsmail ve Mehmed ve kız karındaşı Aışeye münhasıran olub ba'de mezbûr Mehmed dahi fevt olub veraseti zevce-i metrukesi Ümmetullâh binti Ali ile sulbî sağîr oğlı Mehmede münhasıran olduğu şer'an zâhir ve müteayyen oldukdan sonra mezbûr İsmail kendi asâleten ve sağîr-i mezbûrûn kibel-i şerden mansûbe vasisi olmağla vesâyeten mahfil-i kazada müteveffıye-i merkûme Elifenin muhallefâtından vazıü'l-yed olan işbu râfıü'l-kitâb Hasan bin Satılmış mahzarında asâleten ve vesâyeten ikrar ve takrîr-i kelâm idüb müteveffıye-i mezbûrenin muhallefâtı marifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese taksim ve tevzi' olundukda seksen guruş dahi karındaşım müteveffâ-yı merkûm Mehmede isabet itmekle ben hisse-i irsiyem ile seksen guruş asâleten ve karındaşım müteveffâ-yı mezbûra isabet iden seksen guruş hissesini vesâyeten mezbûr Hasan yedinden tamamen ahz ve kabz idüb mezbûr Hasanın zimmetini ibrâ ve ıskât itdim

savb-ı şerden yedine hüccet-i şer'ıye virilsün didikde gibbe't-tasdik-işer'i mâ vakâ' kayd şod fî evâil-i receb sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Ahmed Çelebi bin Hac Ali, el-hâc İsmail ..., Minla Mehmed bin Minla Ahmed, Minla Kasım Merdmengeli, Minla Hüseyin bin Minla Mehmed, Seyyid Nurullâh bin Kara Hasan, Seyyid Mehmed bin Biraderiş, İbrahim bin Mehmed Çelebi, el-hâc Mehmed bin el-hâc Ali

S.205/Belge 246

Tarla-yı Cedîd Mahallesinden vefat eden Fatma'nın küçük oğlu Mehmet'e Ömer'in vâsi tayin edilmesi hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Tarla-yı Cedîd Mahallesinde sakine iken bundan akdem fevt olan Fatıma binti Ömerin Sadri sağır oğlu Mehmede validesi müteveffıye-i mezbûrdan ırs-i şer'i ile intikal iden malını hıfz ve tesviye-i umûruna bir vasi lâzım ve mühimm olmağla savb-ı şeriat-ı merğûbeden sağır-i mezbûrûn cediti işbu râfiü'l-kitâb mezbûr Ömer sağır-i mezbûr Mehmed üzerine vasi nasb ve tayîn olundukda ol dahi vesâyet-i merkûmeyi kabûl ve hidmet-i lâzımesin edâya ta'ahhüd iltizam itmeğın mâ vakâ' bi't-taleb ketb olundu fî evâil-i recebü'l-ferd sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Seyyid Hüseyin Çelebi Hamami, Bakkal Ali bin el-hâc Mehmed, Hüseyin bin Hasan Çelebi, Mustafa bin Ali

S.205/Belge 247

Şehreküstü Mahallesinden Fatma'nın, Ebu Derda'ya mülk satışı hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Şehreküstü Mahallesinde sakine Fatıma ibnite el-hâc Ömer Şah nam hatûn tarafından bey-i âti'l-beyânı ikrara vekîl olub el-hâc Berekât bin Muhyiddin ve el-hâc Hızır bin Ebu Bekr şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan el-hâc Mehmed ibni el-hâc Fazıl nâm kimesne mahfil-i kazada işbu râfiü'l-kitâb Ebu derda bin Kalender nâm kimesne mahzarında bi'l-veakle ikrar ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki bir tarafı el-hâc Habib menzili ve bir tarafı Hatice nam hatûn menzili ve iki tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd bir fevkâni ve bir tahtâni beyt ve bir matbah ve bi'r-i mâ' ve havluyı müştemil menzil müvekkilemin mülk-i mevrûsı olub mezbûr Ebu Derdaya yüz guruşa bey-i bât-ı sahîh-i şerî ile bey ve teslim ol dahi işıra ve kabûl ve tesellüm eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz guruşu yedinden bi't-tamam ve'l-kemal ahz ve kabz eyledi ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr mezbûr Ebu Derdanın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ' ve yahtar mutasarraf olsun didikde gibbe't-tasdîk-i şerî mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fî evâil-i recebü'l-ferd sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Osman Efendi Güncizade, Halid Çelebi Şeyhzade, Abdal Ağa Şeyhzade, Ahmed Ağa İsmail Ağa, Minla Hüseyin İmam-ı kal'a, Seyyid Haydar bin Seyyid Kasım, Üstad Abdullah ..., Hayreddin Çavuş İbrahim Ağa

S.205/Belge 248

Kürkciyan Mahallesinden Muhsin'in Tutluca mezraasında bulunan iki kıta bağ arsasının tasarrufunu 5 kuruş karşılığında Ali ve Sadık'a bırakması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Kürkciyan Mahallesinde sakin Muhsin bin Receb nâm kimesne mahfil-i kazada bâis-i hâze'l-kitâb Ali ve Sadık bin Ahmed nâm kimesneler mahzarında ikrar ve takrîr-i kelâm idüb Medîne-i mezbûreye tabi Tutluca Mezrasında vâki iki tarafı cebel ve iki tarafı 'arz-ı hâliye ile mahdûd bir kıta bağ arsası mukaddemâ babam mezbûr Recebin taht-ı tasarrufunda olub vefate hakk-ı tasarrufı intikal-i âdi ile bana intikal itmişidi halen mahdûd-ı mezkûrun hakk-ı tasarrufını mezbûrân Ali ve Sadıka beş guruş bedel mukabelesi fariğ olub bedel-i ferağ olan mezkûrda kat'â alaka ve medhalim dava ve nizam yokdur savb-ı şerden yedlerine hüccet-i şer'iyeye virilsün didikde gibbe't-tasdîk-i şerî mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fi evâil-i recebü'l-mürecceb sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Minla Ebu Bekr bin Ali, Ahmed Beğ ibni Hasan, el-hâc Osman bin İbrahim, Ahmed Beşe ibni Mehmed, İmam Hüseyin Beşe bin Ömer, İbrahim bin Hasan, Mehmed bin Hüseyin Çelebi, el-hâc İbrahim bin Ali

S.205/Belge 249

Sarıboğsuk köyü ahalisinden vefat eden Hasan'ın çocuklarına Mehmet'in vâsi tayin edilmesi hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâba tabi Sarıboğsuk nam karyede sakin iken bundan akdem fevt olan Hasan bin Alinin sulbî sağîr oğlu Mehmed ve sağîre kızı Zeynebe babaları müteveffâ-yı mezbûrdan ırsen intikal iden mallarını zabt ve tesviye-i umûrlarına bir vasi lâzım ve mühimm olmağla kıbel-i şer-i şerîfden sağîran-ı mezbûrânın ibn-i ammileri işbu râfiü'l-kitâb Mehmed bin Ahmed nâm kimesne sağîran-ı mezbûrân üzerlerine vasi nasb ve tayîn olundukda ol dahi vesâyet-i merkûmeyi kabûl ve hidmet-i lâzimesin edâya ta'ahhüd iltizam itmeğın mâ vakâ' bi't-taleb ketb olundu fi el-yevmü't-tasi min şehr-i recebü'l-ferd sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Zeynelabidin bin Eyyüb, Hasan bin Mahmud, Ahmed bin Külabi, Osman Beşe Muhzırbaşı

S.206/Belge 250***Şehreküstü Mahallesinden vefat eden Abdurrahman'ın küçük kızı için günlük üç akçe nafaka bağlanması hakkında hüccet kaydı***

Medîne-i Ayntâbda Şehreküsti Mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan Abdurrahman ibni el-hâc Mustafanın sulbiye-i sağîre kızı Fatımanın validesi işbu râfietü'l-kitâb Aişe ibnite el-hâc Osman nam hatûnun meclis-i şer-i şerîf-i hatır-ı lâzımü't-tevkîrde takrîr-i kelâm idüb sağîre-i mezbûre Hacer hazinemde olub nafaka ve kisveye ihtiyacı olmağla kıbel-i şer-i şerîfden âlâ kadri'l-kifaye nafaka ve kisve-i bahâ takdir olunub bana istidane ve infaka lede'z-zafer sağîre-i mezbûrenin malından rüzua izin taleb iderim didikde hâkim-i muvakkı-i sadr-ı kitâb dahi yüz otuz iki akça bir guruşa olmak üzre sağîre-i mezbûrenin nafaka ve kisve-i bahâsıçün yevmi üçer akça k'arz ve takdir istidane ve infaka ve lede'z-zafer sağîre-i mezbûreye ırsle intikal iden malından rücûa mezbûre Aişeye izin virilme ğin mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fî el-yevmü't-tasi min receb sene semâne aşer ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Ali Çelebi bin Ahmed Çelebi, Seyyid Mehmed Berber, Osman Beşe Muhzırbaşı, Mustafa bin Ali

S.206/Belge 251***Seng-i Tavil Mahallesinden Elif'in menzilini ondört kuruş karşılığında Ahmet'e satması hakkında hüccet kaydı***

Medîne-i Ayntâbda Seng-i Tavil mahallesinde sakine Elife binti Mehmed hatûn tarafından bey-i âti'l-beyân ikrâra vekîl olub el-hâc Ramazan bin Hasan ve el-hâc Hasan bin Receb nâm kimesneler şahadetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Seydi bin Hacı Halil nâm kimesne mahfil-i kazada işbu râfîü'l-kitâb Ahmed bin Mustafa nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrar ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki bi't-taleb el-hâc Mehmed nâm kimesne mülk ve bir tarafı Huri nam hatûn mülki ve bir tarafı Vanes mülki ve bir tarafı tarîk-i haz ile mahdûd bir tahtâni beyt ve bir matbah ve bi'r-i mâ' ve havluyı müştemil haraba müşerref menzil müvekkilem mezbûre Elifenin mülki olub mezbûr Ahmede on dört guruşa bey-i bât-ı sahîh-i şerî ile bey ve teslim ol dahi iştira ve kabûl ve tesllüm eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr on dört guruşu yedinden tamamen ahz ve kabz itdi ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr merkûm Ahmedin mülk-i müşerâsıdır keyfe mâ yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didikde ğebbe't-tasdîk-i şerî mâ vaka kayd şod fî evâil-i şehri-i recebü'l-mürecceb sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Hasan bin Çöker Ali, Mehmed bin Ali, el-hâc Hasan bin Habib, Mehmed bin Mehmed, el-hâc Ramazan bin Mehmed, Nalband İbrahim, Seydi bin ..., Helvacı Ebu Bekr

S.206/Belge 252***Ehl-i Cefa Mahallesinden Abdurrahman ve Mehmet valideleri Hatice'den kalan menzilin hisselerini Hüseyin'den talepleri hakkında i'lâm kaydı***

Medîne-i Ayntâbda Ehl-i Cefa Mahallesinde sakin Abdurrahman ve Mehmed bin Hasan nâm kimesneler mahfil-i kazada işbu râfiü'l-kitâb Hüseyin bin Bektaş nâm kimesne mahzarında her biri üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki bir tarafı Bayram ve bir tarafı Ali Kaya ve bir tarafı Mehmed nâm kimesneler mülkleri ve bir tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd menzil bundan akdem fevt olan ceddemiz Aişenin mülki olup vefatından sonra kızları Ümmühani ve validemiz Haticeye intikal itmişken mezbûre Ümmühani menzil-i mezbûrı fuzûlen merkûm Hasana Bey idüb validemiz mezbûre Hatice hissesini kable'l-ahz fevt olup hissesi bize intikal itmekle taleb ideriz su'al olunub alıvrılme k matlubumuzdur didiklerinde gıbbe's-su'al mezbûr Hüseyin cevabında mezbûre Ümmühani menzil-i mezbûrı bana bey ve teslim ve kabz-ı semen eyledikde mezbûrân Abdurrahman ve Mehmedin valideleri mezbûre Hatice hayutda olup meclis-i bey'de hazır olmağla menzil-i mezbûrda benim alaka ve medhalim yokdur deyû ikrar idüb nefy-i mül itmişdir didikde gıbbe'l-inkâr mezbûr Hüseyinden müddeâsını mübeyyine beyyine taleb olundukda udûl-i Müslimînden Dede bin Mehmed ve Yusuf ibni Ali nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup eserü'l-istişhâd fi'l-vâki mezbûrân Abdurrahman ve Mehmedin valideleri mezbûre Hatice mezbûre Ümmühani menzil-i mezbûrı merkûm Hüsniye Bey eylediği meclisde hazır olub bizim huzurumuzda menzil-i mezbûrede benim alaka ve medhalim yokdur deyû ikrar ve nefy-i mülk itdi biz bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi ideriz deyû her biri eda-yı şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de riayete şeraiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın mezbûrân Abdurrahman ve Mehmedî mu'arazadan men-i birle mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fi evâhir-i cemâziye'l-âhire sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Avza Ağa bin Abdullah, Ali Çelebi bin Ahmed Çelebi, Osman Beşe bin Mehmed Çelebi, Mustafa bin Ali

S.207/Belge 253***Şehreküstü Mahallesinden vefat eden Mahmut Beşe'nin menzilini yirmibir kuruş karşılığında Halil'e satması hakkında hüccet kaydı***

Medîne-i Ayntâbda Şehreküsti Mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan Mahmud Beşe bin İbrahimin veraseti zevce-i metrukesi Mühni binti Ali Kaya ile sul ikebîr oğlu Mehmed Beşe ve kebîre kızı Halimeye ve babası mezbûr İbrahime münhasıran olduğu şer'an zâhir ve müteayyen oldukdan sonra mezbûr Mehmed Beşe asâleten ve mezbûretân Mühni ve Halime taraflarından zik-ri bey-i âti'l-beyânı ikrara vekîl olub Mehmed bin Ali ve Yusuf Beşe bin Osman şehâdetleriyle vekâleti sâbite olan Derviş bin Mehmed nâm kimesne vekâleten mahfil-i kazada işbu râfiü'l-kitâb Halil bin İbrahim nam mahzarında her biri

asâleten ve vekâleten ikrar ve takrîr-i kelâm idüb mûrisimiz müteveffâ-yı merkûmun muhallelâtından menkûlat kısmını beynimizde taksim ve her birimiz hisselerimizi ahz ve kabzdan sonra mahalle-i mezbûrede vâki bir tarafı el-hâc Mustafa mülki ve bir tarafı mağara havlısı ve bir tarafı Hasan nâm kimesne mülki ve bir tarafı tarîk-i has ile mahdûd menzilden dahi hisse-i irsiyemizi mezbûr Halil yigirmi bir guruşa bâten bey ve teslim ol dahi iştirâ ve kabûl ve tesellüm eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yigirmi bir guruşu her birimiz yedinden bi't-tamam ve'l-kemal ahz ve kabz eyledik ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûrdan bize aid olan hisse-i irsiyemizi merkûm Halilin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didikde gibbe't-tasdîk-i şerî mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fi evâil-i receb sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Hamza bin Hac Mehmed, Mehmed bin Hasan, Selman Beş bin Hasan Beşe, Mahmud Beş bin Mehmed, Yusuf Beşe bin Osman, el-hâc Mustafa bin Ağrı, Musa bin Hac Mustafa, el-hâc Mustafa bin Musa, Seyyid Mehmed bin Seyyid Osman, Yahya bin Mustafa, Mebla Kaya bin Mehmed, Abdullah bin İskender

S.207/Belge 254

Zincirli Kurbu Mahallesinden Fatma'nın, Abdullah ile nikâhının fesh edilmesi talebi hakkında i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâbda Zincirli kurbu nam mahallde sakine Fatıma binti Mehmed nam bîkr-i baliğe zevci Abdullah bin Halil nâm kimesne mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüb validem Aişe binti Himmet hal-i sağîrimde beni mezbûr... inkah ve tezvic itmekle tarih-i kitâbdan üç gün mukaddem vakt-i zuhurda hadd-i bülüğa irişüb dem müşahede eylediğim anda... buluğ ile nefsimi ihtiyar idüb mezbûr Abdullah ile beynimizde olan akd-i nikahı fesh ve ânda mevcut olan Müslimîni işhad itdim su'al olunub akd-i feshine hükm taleb iderim didikde gibbe's-su'al mezbûr Abdullah cevabında mezbûre Fatıma menkuhesini olduğunu ikrar ve lakin minvâl-i meşrûh üzre feshini inkâr idicek mezbûre Fatımadan müddeâsını mübeyyine beyyine taleb olundukda udûl-i Müslimînden el-hâc Ahmed bin Hüseyin nâm kimesne ile nisa taifesinden Aişe binti Yahya ve Leyli ibnite Ömer nam hatûnlar li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki tarih-i mezkûr günü vakt-i mezbûrede mezbûre Fatıma ben bu anda hadd-i bülüğa irişüb nefsimi... buluğ ihtiyar mezbûr Abdullah ile beynimizde olan akd-i nikahı fesh itdim deyû bizi işhad itdi biz bu hususa bu vech üzre şâhidleriz şehâdet dahi ideriz deyû her biri eda-yı şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de riâyete şerâiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle oldukdan sonra ba'de't-tahalîf-i şerîf akd-i mezkûrun feshine hükm-i birle mâ vaka bi't-taleb kayd şod fi 10 min recebü'l-ferd sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Mustafa bin Mehmed, Hamza bin Mehmed, Mehmed bin Hacı, Abdurrahman Çelebi bin Abdullah Efendi, Hüseyin bin Hasan Çelebi

S.207/Belge 255

Beylerbeyi ahalisinden Mustafa'nın rahat durması için tenbih talebi hakkında i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâba tabi Beğlerbeği ahalisinden Ömer ibni el-hâc Osman ve el-hâc Ahmed bin Hüseyin ve Mehmed bin İbrahim ve Ebu Bekr bin İsmail nâm kimesneler ve sâyirleri mahfil-i kazada yine karye-i merkûme sükkânından Mustafa bin Musa nâm kimesne mahzarında her biri takrîr-i kelâm idüb merkûm Mustafa daima karye-i mezbûrenin salyanesine karışub fukaraya gadr ve ta'âddiden hâlî olmayub mezbûrûn müteezzi ve mutazarrır olmağla min ba'de karye-i merkûmenin vâki olan salyane umûruna karışmamak üzere mezbûr Mustafaya tenbih olunmasını talep ideriz didiklerinde vech-i muharrer üzere merkûme Mustafaya tenbih olundukda ol dahi mütebeyyine olub min ba'de karye-i merkûmenin vâki olan salyane ve sâyir umûruna karşı vilayet teftişine memur olan hükkama ânlar mevcut bulunmadıkları mahallde Medîne-i mezbûrede sakin olan talebe-i uluma elli guruş nezrim olsun didikde gibbe't-tasdîki'l-muteber vaka kayd şod fî evâil-i Receb sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Seyyid Mehmed bin Ramazan Çelebi, Ali Ağa Dizdar, el-hâc Araba Bezzazbaşı, el-hâc Halil bin Hac Şahin, Mehmed bin Minla Ali, Osman Çelebi Muhzirbaşı

S.207/Belge 256

Kızılca Mescit Mahallesinden vefat eden Minla Ali'nin oğullarının tereke üzerinde onbeş kuruş üzerinde sulh etmeleri hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Kızılca Mescid Mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan Minla Ali bin hamisin zevce-i metrukesi Hatice binti Ramazan nam hatûnun oğlu ve tarafından sulh-ı ati ibrâyı ikrara vekîl olub el-hâc Hüseyin bin Hüseyin Seyyid Ukkâşe bin Ali şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Osman Beşe bin Mustafa nam racil mahfil-i kazada müteveffâ-yı mezbûrun sulbî oğulları muhalledfâtına mütekarrir ve muteber-i aleyh olan on beş guruş mehr-i müeccel ile terekesinden hisse-i semeniyesini mezbûrlardan talep ve dava eylediğimde beynelerine muslûhun tavassut idüb dava-yı mezbûreden mezbûreyi âlâ sebilü't-teharücü'ş-şeri yigirmi guruş üzerine sulh eylediklerinde ol dahi sulh-ı mezbûri kabûl ve bedel-i sulh olan yigirmi guruş yedlerinden ahz ve kabz idüb zikr olunan mehr-i müeccel ve hisse-i semeniye ve zevciyete müteallaka sâyir deâviden mezbûrûn zimmetini ibrâ ve ıskât itdik didikde gibbe't-tasdîk-i şerî mâ vaka kayd şod fî evâil-i receb sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Seyyid Mehmed Çelebi bin Seyyid Ramazan, Hac Hasan bib Hüseyin, İsmail bin Hüseyin, Receb bin Salih, Abdullah bin Hac Mehmed, Osman Muhzırbaşı

S.207/Belge 257

Hızır Çavuş bostanı ahalisinden vefat eden Davut'un küçük kızı Selür'a Emine'nin vâsi tayin edilmesi hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâba tabi Hızır Çavuş bostanı kurbında sakın iken bundan akdem fevt olan Davud bin Abdullahın sulbiye-i sağîre kızı Selür Baba müteveffâ-yı mezbûrdan irsen intikal iden malını zabt ve tesviye-i umûruna bir vasi lâzım ve mühimm olmağla sağîre-i mezbûrenin validesi Emine binti Hamza nam hatûn kibel-i şerden sağîre-i mezbûre üzerine vasi nasb ve tayîn olundukda ol dahi vesâyet-i merkûmeyi kabûl ve hidmet-i lâzimesin edâya ta'ahhüd iltizam itmeğın mâ vakâ' kayd şod fi evâil-i receb sene 104

Şuhûdü'l-hâl

El-hâc Arab Bezzazbaşı, el-hâc İmam bin Ahmed Çelebi, Osman Beşe Muhzırbaşı, Mehmed imam

S.208/Belge 258

Mizar köyü ahalisinden yaralı ve hasta olan Mehmet'in vefatı halinde davacı olmayacağına dair hekimle anlaşması hakkında i'lâm kaydı

Husus-ı âti'l-beyânın mahallinde tahrîr ve iltimaz olunmağın kibel-i şerden Mevlânâ es-seyyid Osman Efendi tayîn ve irsâl olundukda ol dahi Medîne-i Ayntâbda Şehreküsti Mahallesinde vâki Nushizade İbrahim Çelebi nâm kimesnenin menziline varub zeyl-i sahifede muharrerü'l-esâmi olan Müslimîn ile akd-i meclis-i şer-i hatır eylediklerinde Beyrut el-fırat kazasına tabi Mizar nam karye sükkanından olub mecrûh ve sahib-î fıraş olan Mehmed bin Süleyman nâm kimesne meclis-i makud-ı mezbûrda bekmez hanında mütemekkin cerrah tayfasından râfi-i hâze'l-kitâb Mustafa bin Abdullah mahzarında takrîr-i kelâm idüb tarih-i kitâbdan beş ay mukaddem karye-i mezbûreye rişvan ekradı... gavgaları mahallinde... ahrarı't-tarîk ... sol cânibine sehim isabet idüb mecrûh eylediğinden gayrı demiri içeri nüfuz idüb ihracı hususunda musalaha ve şakka muhtac olmağın mezbûr cerrah Mustafa ile on guruş ücret kavlı idüb ol dahi vech-i muharrer üzre mualeceye müteahhid olmuşdur hîn-i mualecede bi emrillâhi teâlâ bana ecel idüb fevt olursam dava ve nizam yokdur demm ü diyetime müteallaka veresem mezbûr ile dava ve nizamım ve kat'a ta'arruz itmesünler kibel-i şerden hüccet-i şer'ıye virilsün didikde husus-ı mezbûrı Mevlânâ-yı merkûm mahallinde tahrîr ba'de ma'an irsâl olunan Mehmed Çelebi bin Abdurrahman nâm kimesne ile meclis-i şere gelüb alâ vukûa haber virmeleriyle mâ vaka bi't-taleb kayd fi evâil-i receb sene 104

Şuhûdü'l-hâl

El-hâc Hüseyin bin Mehmed, Minla Abdullah İmam, Ahmed bin Ali, İbrahim Çelebi bin Nushi, Mehmed Çelebi bin Abdurrahman

S.208/Belge 259

Kürkciyan Mahallesinden vefat eden Ebu Bekir'in terekesinden yüz teğeklik bağın Ömer'den teslim talebi hakkında i'lâm kaydı

Medîne-i Aynâtâbda Kürkciyan Mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan Ebu Bekr bin Alinin zevce-i metrukesi ve sulbi sağîr oğlu Ebu Bekr ve sağîre kızı Ümmühanînin kıbel-i şerden mansûbe vasîleri olan Ümmühanî binti Hüseyin nam hatûn mahfil-i kazada işbu râfiü'l-kitâb el-hâc Ömer ibni el-hâc Ahmed nâm kimesne mahzarında asâleten ve vesâyeten üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüb Medîne-i mezbûreye tabi Hayrin nam mezrada vâki bir tarafı Sadık ve bir tarafı Minla Ömer ve bir tarafı Minla Mehmed nâm kimesneler mülkleri ve bir tarafı tarîk-i salik ile mahdûd dört yüz teğek bir kıta bağ mûrisimiz müteveffâ-yı merkûmdan ırs-işer'i ile bize intikal itmişiken mezbûr el-hâc Ömer zabt ve tasarruf ider su'al olunub kasr-ı yedine tenbih olunmak matlubumdur didikde gıbbe's-su'al mezbûr el-hâc Ömer cevabında müteveffâ-yı merkûm Ebu Bekr hal-i hayutunda tarih-i kitâbdan üç sene mukaddem mahdûd-ı mezkûrı bana elli iki guruşa bey-i kati ile bey ve teslim ve kabz-ı semen idüb mülk-i müşteramdır didikde gıbbe'l-inkâr mezbûr el-hâc Ömerden müddeâsını mübeyyine beyyine talep olundukda udûl-i Müslimînden Fethullah bin Mehmed ve Derviş bin Ahmed nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olub istişhâd olundukda fi'l-vâki mahdûd-ı mezkûrı müteveffâ-yı mezbûr hal-i hayutunda tarih-i mezkûrda bizim huzurmuzda mezbûr el-hâc Ömere elli iki guruşa bey-i kati ile bey ve kabz-ı semen eyledi biz bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi ideriz deyû her biri eda-yı şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de riayete şerâiti'l-kabûl şehâdetleri makbûla olmağın mezbûre Ümmühanî bi vech-i mu'arazadan men-i birle mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fi evâil-i recebü'l-ferd sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Ali Çelebi ibni Ahmed Çelebi, Osman Beşe ibni Mehmed, Mehmed bin Pir Veli, Hüseyin bin Hasan Çelebi, Mustafa bin Ali

S.208/Belge 260

Boyacı mahallesinden vefat eden Numan Çelebi'den kalan bostanı eşi Hatun ve kızı Cennet Hatun'un dört yüz kırk kuruş karşılığında Hacı Şaban'a satmaları hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Aynâtâbda Boyacı Mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan Numan Çelebi bin Ukkâşe Çelebinin zevce-i metrukesi Hatûn ibnite Yusuf ile sulbiye-i kebîre kızı Cennet Hatûn taraflarından bey-i âti'l-beyânı ikrara vekîl olub Ahmed Çelebi bin Mehmed ve Hasan bin Ali şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olub ve mezbûre Kaya Hatûnun sadri

sağır oğlu Abdurrahmanın hüccet-i şer'îye ile vasisi olan Ahmed Beşe vekâleten ve vesâyeten ve yine mezbûre Hatûnun sadri oğlu olup sinn-i cüssesinin buluğa tahmili ve buluşunu muterif olan Mehmed bin el-hâc Yusuf nam şab-ı emred asâleten mahfil-i kazada işbu bâisü'l-kitâb es-seyyid Kasım Çelebi bin es-seyyid Ramazan ve el-hâc Şaban bin Receb nâm kimesneler mahzarlarında her biri ikrar ve takrîr-i kelâm idüb Medîne-i mezbûre fenâsında Kôr oğlu kuyusu kurbında Sakız Ağacı nam mahalde vâki bir tarafı Boyacı oğlu vakfi ve bir tarafı Ömer Çelebi mülki ve bir tarafı mezbûrân es-seyyid Kasım ve el-hâc Şaban mülkleri ve bir tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd bir kıta hadravat bostanı bi cümleti't-tevabi müvekkillerim ile sağır-i mezbûr Abdurrahman ve merkûm Mehmedin müşâ' ve müşterek mülk-i mevrûsları olup tarih-i kitâbdan sekiz ay mukaddem mezbûrân es-seyyid Kasım Çelebi ve el-hâc Şabana kırk guruşa bey-i bât-ı sahîh-i şerî ile bey ve teslim ânlar dahi iştirâ ve kabûl ve tesellüm eylediklerinden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr dört yüz kırk guruşu her biri mezbûrân es-seyyid Kasım Çelebi ve el-hâc Şaban yedlerinden bi't-tamam ve'l-kemal ahz ve kabz eylediler bostan-ı mezkûr mülk-i müşteralardır keyfe mâ yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsunlar semen-i mezkûr dört yüz kırk guruşdan zimmetlerini ibrâ itdiler didikde gibbe't-tasdik-i şerî mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fi evâil-i recebü'l-ferd sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Es-seyyidi Ömer Çelebi müteveffâzade, Minla Hüseyin bin Minla Mehmed, es-seyyid Mehmed Çelebi Hekimzade, el-hâc Ahmed bin Yusuf, Mehmed bin Yusuf, Şeyh Ömer Şâmi, Osman Beğ bin Abdülkâdir, Cebeci Mehmed Keşşger, Mehmed Şerbetci, Mustafa (silik), el-hâc Ahmed (silik)

S.208/Belge 261

Tevbe Mahallesinden Mustafa'nın yüzonsekiz teğeki yirmüç kuruş karşılığında Ahmet'e satması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Tevbe Mahallesinde sakin Mustafa bin Ebi Bekir ve yeğeni Osman bin Mehmed nâm kimesne mahfil-i kazada işbu râfiü'l-kitâb Ahmed bin Hüseyin nâm kimesne mahzarında her biri ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm idüb Medîne-i mezbûre fenâsında Meydan başı nam mahalde vâki bir tarafı Ali ve bir tarafı Abdülkâdir ve bir tarafı diğer Abdülkâdir mülkleri ve bir tarafı tarîk-i salik ile mahdûd yüz on sekiz teğek bağın altmış sekzi teğeki benim mülküm elli teğeki mezbûr Osmanın mülki olup halen zikr olunan yüz on sekiz teğeki defa mezbûra bi'l-küllîye Ahmede yigirmi üç guruşa bey-i kati ile bey ve teslim ol dahi iştirâ ve kabûl

Sayfa 209/Belge 261'in devamı

ve tesellüm eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yigirmi üç guruşu yedinden bi't-tamam ve'l-kemal ahz ve kabz eyledik ba'de'l-yevm zikr olunan yüz on sekiz teğek bağ

mezbûr Ahmedin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdîk-i şerî mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fî evâil-i receb sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Minla Ahmed bin, el-hâc Abbas bin Mehmed, Mehmed bin Hac Ramazan, el-hâc Hasan şehr-i kethüda, Mustafa Beğ bin Minla Mehmed, İbrahim bin Ramazan, Osman Çelebi Muhzirbaşı

S.209/Belge 262

Bostancı Mahallesinden Şaban Beşe'nin kendisine yaralayanlar ile yirmibeş kuruş karşılığında sulh etmesi hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Bostancı Mahallesi sükkanından Şaban Beşe bin Osman nam mecrûh tarafından zıkr-i âti sulhı ibrâyı ikrara vekîl olub Osman Beşe bin Abdürrezzak ve Abdullah Beşe bin Cuma şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Musa Beşe bin el-hâc Kasım nam racil mahfil-i kazada ashâb-ı haze'l-kitâb Mehmed Beşe bin Mustafa ve Mehmed Beşe bin Kurd Çavuş ve Bektaş Beşe bin Bektaş mahzarında bi'l-vekâle ikrar ve takrîr-i kelâm idüb tarih-i kitâbdan dört gün mukaddem mezbûrûn Mehmed Beşe ve diğere Mehmed Beşe ve Bektaş ve gâibân-ı ani'l-meclis Mehmed Beşe bin Hasan Beşe ve Hasan Beşe bin Mir nâm kimesneler ba'de'l-aşâ' Medîne-i mezbûrede bazadamı nam mahallde alet-i harble müvekkilim mezbûr Şaban Beşenin üzerine hücum idüb kılıç ile sol eli arkası ile dirseğinden darb ve mecrûh ve bir mikdar eşyasını gasb ve garet itmeleriyle üzerlerine dava ve isbat sadedinde iken beynlerine Müslimûn-ı müslihûn tavassut idüb cerh-i mezkûrdan südur iden cibayeti davasından müvekkilim mezbûr Şaban Beşeyi yigirmi beş guruş ile beş guruş ücret-i cerh üzerine sulh eylediklerinde ol dahi sulh-ı mezbûrî kabûl ve bedeli mezbûrlar yedinden ahz ve kabz idüb dava-yı merkûmdan min küll'l-vücuha mezbûrûn Mehmed Beşe ve diğere Mehmed Beşe ve Bektaş ve gâibân-ı mezbûrân Mehmed Beşe ve Hasan Beşenin zimmetlerini ibrâ ve ıskât itdi didklerinden gıbbe't-tasdîk-i şerî mâ vaka kayd şod fî 12 receb sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Murad Ağa Serdar, el-hâc Mehmed bin Hacı Kaya, Osman Beşe Çavuş-ı serdar, Hamza bin Osman, Mehmed bin Ali, Durmuş Ağa bin Ali Beğ, Mustafa Beşe bin Mehmed, Mustafa Beşe bin Deresti, Mehmed Ağa bin Ahmed Ağa, Yusuf Beşe bin Süleyman, Ali Beşe bin Abdullah

S.209/Belge 263

Hacer köyü ahalisinden darb sonrası vefat eden Ali'nin eşi ve oğullarının Mustafa ve Mehmet'i affetmesi etmesi hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayıntaba tabi Hacer nam karyede sakin iken bundan akdem vefat iden Ali bin Tanrıvirdinin zevce-i metrukesi Sitti Şah binti Mustafa ile sulbi kebîr oğulları Tanrıvirdi ve Mehmed mahfil-i kazada işbu râfîü'l-kitâb Mustafa ibni el-hâc Mehmed nâm kimesne

mahzarında her biri ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm idüb mûrisimiz müteveffâ-yı merkûmı mukaddemâ mezbûr Mustafa ile karındaşı Mehmed değnek ile darb idüb darb-ı mezkûrun tesirinden fevt olmuş idi deyû dava idüb müddeamızı isbatdan acz ve kasır olmağla dava-yı merkûmeden mezbûrân Mustafa ve Mehmedi afv idüb zimmetlerini ibrâ ve ıskât itdik min ba'de mezbûrân Mustafa ve Mehmed ile mûrisimiz müteveffâ-yı merkûmun demm ü diyeti hususunda vechen mine'l-vücûh dava ve nizamız ve alaka ve medhalimiz yokdur didiklerinde gibbe't-tasdîk-i şerî mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fî evâsıt-ı recebû'l-ferd sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Seyyid Hüseyin Çelebi ibni Seyyid Hamza, es-seyyid Ahmed Çelebi Şeyhzade, Minla Mehmed Efendi bin Müfti eş-şâfi, Ali Efendi ibni İbrahim, Seyyid Hüseyin ibni Seyyid İbrahim, el-hâc Ahmed Beşe Cersinzade

S.209/Belge 264

Hızır Çavuş Bostanı köyü ahalisinden Emine'nin menzîlini on iki kuruş karşılığında Ali'ye satması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Hızır Çavuş bostanı dimekle ma'ruf karyede sakine Emine binti Hamza nam hatûn kendi tarafından asâleten ve sadriye-i sağîre kızı Selürenin kibel-i şerden mansûbe vasisi olmağla vesâyeten ve kebîre kızı Fatıma tarafından bey-iâtî'l-beyâna vekîl olub Süleyman bin Mustafa ve Hüseyin bin Hasan nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olduktan sonra vekâleten mahfil-i kazada işbu râfiû'l-kitâb Ali ibni el-hâc Kasım nâm kimesne mahzarında asâleten ve vesâyeten ve vekâleten ikrar ve takrîr-i kelâm idüb kurb-ı mezbûrda vâki bir tarafı cami-i şerîfi ve bir tarafı mezbûr Ali mülki ve iki tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd bir tahtâni beyt ve bir matbah ve bi'r-i mâ ve havluyı müştemil menzîl müşâ' ve müşterek mülk-i mevrûsumuz olub halen sağîre-i mezbûrenin zaruret-i nafakası için bey lâzım gelmekle mezbûr Aliye on iki guruşa bey-i kati ile bey ve teslim ol dahi işтира ve kabûl ve tesellüm eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr on iki guruşa her birimiz yedinde bi't-tamam ve'l-kemal ahz ve kabz eyledik ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr mezbûr Alinin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ' ve yahtar mutasarıf olsun didikde

Sayfa 210/Belge 264'ün devamı

gibbe't-tasdîk-i şerî mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fî evâsıt-ı recebû'l-mürecceb sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Süleyman bin Mustafa, Hüseyin bin Hasan, Abdurrahman Çelebi Abdullah Efendi, Hüseyin bin Hasan Çelebi, Kalalı Mehmed bin Mehmed, Mehmed bin İmam, Ali bin Abdullah, Osman Çelebi Muhzirbaşı

S.210/Belge 265

Ali Nacar mahallesinden vefat eden Mehmet'in kızı Emine'ye amcası Hacı Derviş'in vâsi tayin edilmesi hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Aynâtâbda Ali Nacar Mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin Mustafanın sulbiye-i sağîre kızı Emineye babası müteveffâ-yı mezbûrdan ırsen intikal malını zabt ve tesviye-i umuruna bir vasi lâzım ve mühimm olmağla sağîre-i mezbûrenin ammisi işbu râfiü'l-kitâb el-hâc Derviş bin Mustafa nâm kimesne sağîre-i mezbûre üzerine kıbel-i şerden vasi nasb ve tayîn olundukda ol dahi vesâyet-i merkûmei kabûl ve hizmet-i lâzimesin edaya ta'ahhüd ve iltizam itmeğın mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fî el-yevmü's-sani aşer min şehri-i recebü'l-ferd sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Ali Beğ bin Ahmed Beğ, el-hâc İmam bin Ahmed, Osman Beşe Muhzır, Mehmed bin Mehmed

S.210/Belge 266

Kürkciyan Mahallesinden Halime ve Hatice hatunların hadravat bostanındaki iki sehim hisselerinin on yedi kuruş karşılığında Mehmed Efendi'ye satılması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Aynâtâbda Kürkciyan Mahallesinde sakine Halime ve Hatice binti Muhyiddin Çelebi nam hatûnlar taraflarından bey-i âti'l-beyânı ikrara vekîl olub Minla Osman bin Minla Ebu Bekr ve Mehmed Dede bin Abdülkâdir şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Mustafa bin Mehmed nâm kimesne mahfil-i kazada işbu râfiü'l-kitâb Mehmed Efendi bin Hamza Çelebi mahzarında bi'l-vekâle ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm idüb Medîne-i mezbûre fenasında Tekfin nam mahallde vâki bir tarafı el-hâc Mustafa mülki ve bir tarafı kürkci cami-i şerîfi vakfi... ve bir tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd iki dib ceviz ve bir dib armud eşcarını müştemil bir keyl bezr istiab ider bir kıta hadravat bostanının beş sehinden iki sehim müvekkilelerimin mülk-i mevrûsı ve iki sehim gâib-i ani'l-meclis Mehmed nâm kimesne ve bir sehim Safiye nam hatûnun mülk-i mevrûsları olub mukaddemâ mezbûr Mehmed ve Safiye hisselerini mezbûr Mehmed Efendiye bâten bey ve teslim ve kabz-ı semen itmekle müvekkilelerim dahi iki sehim hisselerini tarih-i kitâbdan yedi ay mukaddem mezbûr Mehmed Efendiye on yedi guruşa bey-i kati ile bey ve teslim ve kabz-ı semen itmişlerdir mahdûd-ı mezkûrun tamamı mezbûr Mehmed Efendinin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didikde gibbe't-tasdik-i şerî mâ vaka kayd şod fî evâil-i receb sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Minla Osman bin Minla Ebu Bekr, Seyyid Mehmed Dede bin Seyyid Abdülkâdir, Derviş Mehmed ferraş, el-hâc Ahmed bin Mehmed, Seyyid Mehmed Bakkal, Seyyid Mustafa bin Kör İsmail, Zaranbulı Ahmed bin Mehmed, Musa bin Ahmed

S.210/Belge 267

Ammu mahallesinden Ali'nin kardeşi Hacı Mehmed'den, vefat eden babaları Hüseyin'den kalan ve bir eşşek, bir meyve bostanı ve bir dib cevizi talebi ve Ali'nin malları kardeşinin zimmetine bıraktığının şahitlerce tasdiki üzerinde davadan men edilmesine dair i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâbda Ammu Mahallesi sükkanından Ali bin Hüseyin nâm kimesne mahfil-i kazada karındaşı işbu râfîü'l-kitâb el-hâc Mehmed nâm kimesne mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüb mukaddemâ fevt olan babamız merkûm Hüseyinden ırs-ışer'i ile intikal idüb müşa ve müşterek tasarrufumuzda olan bir re's merkeb ile Karye-i Kürde vâki bir baran meyve bostanı ve bir dib ceviz şecerinden hisse-i şer'iyeme ta'allül ider su'al olunub hisse-i şer'iyem alıvirilme k matlubumdur didikde gıbbe's-su'al mezbûr el-hâc Mehmed cevabında bundan akdem müddeî-i mezbûr ile beynimizde hesablaşub zikr olunan bostan ve merkeb ve babamız muhallefâtından kendüye isabet iden hisse-i şer'iyesini tamamen kendüye eda ve teslimden sonra babası muhallefâtından ve sâyir ahz ve itaya müteallaka âmme-i deâviden huzur-ı Müslimînden zimmetimi ibrâ ve ıskât itmişdir didikde gıbbe'l-inkâr mezbûr el-hâc Mehmedden müddeâsını mübeyyine beyyine taleb olundukda udûl-i Müslimînden Ali Efendi ibni İbrahim ve Mehmed bin Allahvirdi nâm kimesneler liecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân eserü'l-istişhâd fi'l-vâki müddeî-i mezbûr Ali mezbûr el-hâc Mehmed ile beynlerinde hesablaşub hisse-i şer'iyesin bizim huzurumuzda tamamen ahz ve kabzdan sonra babaları muhallefâtından ve sâyir ahz ve itaya müteallaka âmme-i deâviden merkûm el-hâc Mehmedin zimmetini ibrâ ve ıskât itdi biz bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi ideriz deyû her biri eda-yı şehâdet-i şer'ie eylediklerinde ba'de't-tadil ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mezbûr Ali mu'arazadan men-i birle mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fi evâil-i recebü'l-ferd sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Seyyid Hüseyin bin Seyyid İbrahim, Mustafa bin Ali, Ali bin Abdullah, Mehmed bin Mehmed, Osman Çelebi muhızırbaşı

S.211/Belge 268

Tarla-yı Cedid Mahallesinden Abdullah'ın, yiğeni Ali tarafından hançerle yaralanması hakkında i'lâm kaydı

Husus-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîri iltimas olunmağın savb-ı şerden Mevlânâ Seyyid Osman Efendi tayîn ve ırsâl olunub ol dahi zeyl-i sahifede muharrerü'l-esâmi olan Müslimîn ile Medîne-i Ayntâbda Tarla-yı Cedid mahallesinde el-hâc Abdüllah ibni el-hâc Osman nam mecrûhun menziline varub keyfiyet-i cerhden su'al olundukda mezbûr el-hâc Abdullah cevabında tarih-i kitâb günü... kübrada arsa kurbında el-hâc Nasır çeşmesi önünde karındaşım oğlı Ali bin Mehmed Beşe beni bi gayr-ı vech sağ küreğimin altından hançer ile iki mevziden darb ve mecrûh itdi cârihim merkûm Alidir ahali-i mahalle-i

merkûme ve gayrıdan dava ve nizam yokdur didikde fi'l-hakika mezbûr el-hâc Abdullahın sağ küreği altında iki mevzîde hançer cerhi muayene ve müşahede olunub husus-ı mezbûrı Mevlânâ-yı merkûm mahallinde tahrîr ba'de ma'a n irsâl olunan Hüseyin ibni Hasan Çelebi nâm kimesne gelüb meclis-i şerde alâ vukûa inhâ ve takrîr itmeğın mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fi evâil-i recebü'l-ferd sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Cafer Çelebi ibni Mehmed, Ali bin Ali, Seyyid Mehmed Çavuş nakib, Mehmed Çelebi ibni el-hâc Mustafa, es-seyyid Hasan Çelebi Ahi Baba

S.211/Belge 269

Şarkıyan Mahallesinden Ebubekir ve Mehmet'in menzillerini yirmi bir kuruş karşılığında Abdi'ye satmaları hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Şarkıyan Mahallesi sükkanından Ebu Bekr ve Mehmed ibni Mustafa nâm kimesneler meclis-i şer hatır-ı lâzımü't-tevkîrde işbu baisü'l-kitâb Abd bin Hasan nâm kimesne mahzarında her biri ikrar ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki bir tarafı Köse Ebu Bekr ve bir tarafı Ramazan ve bir tarafı Hacı Musa nâm kimesneler mülkleri ve bir tarafı tarîk-i has ile mahdûd bir tahtâni beyt ve bir hazine ve bir mağara ve bi'r-i mâ'yı müştemil mülk menzilizini bey-i bât-ı sahîh-i şerî ile yigirmi bir guruşa mezbûre bey ve teslim ol dahi iştıra ve kabûl ve tesellüm eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yigirmi bir guruşu yedinden bi't-tamam ve'l-kemal ahz ve kabz eyledik ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr merkûm Abdinin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didikde gibbe't-tasdîk-i şerî mâ vaka bi't-taleb kayd şod fi evâil-i receb sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Mustafa Beğ bin Muhsin Beğ, Minla Abdurrahman bin Hacı İbrahim, Minla Ahmed biraderiş, Hüseyin bin Köse Osman, Ramazan Culah, Satılmış Culah, İbrahim bin Üveys, Kara Mustafa Mızızlı, Mustafa bin Mansur, Mehmed Taşcı, el-hâc Musa Culah, Veli bin Hacı Yusuf, Ali bin Hacı Mehmed, Mustafa birader-i ev, Veli Beşe er-râcil

S.211/Belge 270

Tarla-yı Atik mahallesinden Mehmed Beşe'nin mülki olan dükkan ve fırını doksan üç kuruş karşılığında Hasan'a satması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Tarla-yı Atik mahallesinde sakin Mehmed Beşe bin Mustafa nam racil mahfil-i kazada el-hâc Hasan bin el-hâc Mehmed mahzarında ikrar ve takrîr-i kelâm idüb arsa kurbında Hacı Nasır çeşmesine muttasıl bir tarafı el-hâc Abdullah mülki ve bir tarafı Manik nam zimmî dükkânı ve bir tarafı Tarla-yı Cedîd Mahallesi ve bir tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd bir baba etmekci furununun sülüs hisse-i şayii benim mülk-i mevrûsum olub halen mezbûr el-hâc Hasana sülüs-i mezkûrı doksan üç esedî guruşa bey-i bât-ı sahîh-i şerî ile bey ve teslim ol dahi iştıra ve kabûl ve tesellüm eyledikten sonra semeni olan

meblağ-ı mezbûr doksan üç guruşı yedinden bi't-tamam ahz ve kabz eyledim ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûriun sülûs hisse-i şayii mezbûr el-hâc Hasanın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdik-i şerî mâ vaka kayd şod fi evâsıt-ı receb sene 104

Şuhûdü'l-hâl

El-hâc Abdurrahman Kamalakzâde, el-hâc Hüseyin bin Rumkalalı, Mustafa biraderiş, Ebu Bekr birederiş, Seydi Ahmed bin Hacı Yahya, Ahmed bin Süleyman, Hasan bin Ebu Bekr, el-hâc Cafer bin Ebu Bekr Çelebi

(Arapça metin)

Sayfa 212/Belge 269'un devamı

Hüseyin el-fakîr el-Abbas, el-fakîr Hilm Subaşı ibni Mansur, el-fakîr Musa ed-diyab, el-fakîr ... Hasan, el-fakîr ..., el-fakîr Hüseyin el-gâfur, el-fakîr Hasan el-Mehmed, el-fakîr Ebu Bekr el-haluli, el-fakîr Derviş, el-fakîr azaz İsa, el-fakîr Abdullah es-selam, el-fakîr Hamdi ..., el-fakîr Hüseyin el-acar, el-fakîr Ebu Bekr el-..., el-fakîr Zâhir el-haşr, el-fakîr ... Ebu Süveyd, el-fakîr ...

S.212/Belge 271

Araban halkı emiri Hüseyin'in halktan kanuna aykırı şekilde vergi almadığına dair Mevlânâ Atâullâh Efendi'nin ifadesi hakkında takrir kaydı

Sebeb-i tahrîr-i kitâb ve marazü'l-hitab oldur ki;

Husus-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrir için savb-ı şeriat-ı garrâdan Mevlânâ Atâullâh Efendi bin el-hâc Muharrem irsâl olunub ol dahi Haleb kazasında vâki Cevir nam karyeye varub zeyl-i kitâbda mesturü'l-esâmi olan ekâbir ve ayan mahzarında akd-i meclis-i şer-i nebevî olundukda halen Araban tayfasında emir olan umdetü'l-ümerâi'l-kirâm el-emir Hüseyin el-Abbas meclis-i makud-ı mezkûrda halen Rakka eyâletine mutasarrıf olan Emîrü'l-ümerâi'l-kirâm kebîrü'l-küberâi'l-fihâm zülkadr ve'l-ihtiram sahibü'l-'izz ve'l-ihtişam izzetli Hüseyin Paşa yüsirullâhi lehû mâ yeşâ' hazretlerinin taraf-ı âlilerinden husus-ı âti'l-beyâna vekîl olub vekâleti nehc-işer'i üzere sâbite olan bi'l-fiil eyâletine mutasarrıf olan Düstûr-ı mükerrem müşîr-i müfehham nizâmü'l-âlem Vezir Derviş zamir saâdetlü Cafer Paşa yüsirullâhi teâlâ lehû mine'l-hayr mâ yeşâ' hazretlerinin medîne-i celile kaim makâmları olan iftihârü'l-emâcid ve'l-akârim Yusuf Ağa zîde mecdihûhû mahzarında bi't-tavi's-sâf ikrar ve itiraf idüb Haleb Eyâleti kurâsından berây-ı aşiret alınan remye namında olan rüsûmı hazine-i celile mahfuz olan merhum İbşir Mustafa Paşanın defteri mûcebince alub ziyâde taleb itmeyüb ve defter-i mezkûrda dahil olmayan kuradan bir akça almayub ve aşiret beği kendü nefsi için aşiret namına mutad-ı kadîm üzere beher sene Haleb mütesellimleri yedlerinden dört yüz esedî guruş alub kurâ ahalisinden aşrât namında bir akça almayub ve remye zamanı geldikde defter-i mezkûrda mesturü'l-esâmi olan kuradan remye akçası cem've tahsili için on nefer atludan ziyâde göndermeyüb memur olduğu

sancakda haric yere çıkmayub ve te'addive tecavüz itmeyüb ve taht-ı zabtında olan araban mevali arasında mevcut olan Kays arablarına Haleb eyâletinden ve azazından asla have namıyla bir akça aldirmayub ve kendüleri sâyir Araban Rakka eyâletinde ve Rakka ve Ruha câniblerinde vâki olan kabâilden ve aşayirden ve şavi

Sayfa 213/Belge 271'in devamı

... tayfasından asla bir akça almayub ve aldirmayub ve Ayntâb ve Azaz ve Menbic nahiyelerinden kadîmü'l-eyyâmdan bir nesne alınmamağla halen halen dahi alınmayub ve aldirmayub ve kavm-i Arabandan iki yüz üç yüz beş yüz bin atlu bilâd-ı mezkûreye çıkarmayub ve kendi karındaşlarına ve sâyir Araban ... zabt ve bilad-ı mezbûreden hazretlerini ref' eyleyüb meşye namıdan karındaşlarına bir akça bilad-ı mezbûreden aldirmayub ve Rakkada ve Hama ve Humus beyninde iskânı fermân olunan Türkman tayfalarının nefslerine ve mallarına kendüsünden ve kavm-i Arabdan zarar terettüb itdirmeyüb ve yine kendüsünden ve sâyir Arabdan misafirin ve ebnâ-i sebil ve kârbânlara zarar isabet itdirmeyüb daima ibâdullâhın emvâl ve arazalarını sıyânet idüb hizmetlerinde ber-vech-i kusur etmeğe kavl ve ittifak ve ahd ü misak idüb minvâl-i muharrer üzre şürut ve kuyûdun hilâfı sudur iderse devlet-i aliyyeye hıyanet ve itaat -i sultânîde huruc itmiş olurum didikden sonra ve Araban mevali tayfasından el-hâc Dünder bin Mehmed el-necm ve Hasan bin Fuad ve Durdı bin Kalız ve Rebi bin Vasi ve Ebnarik bin Mehmed ve Hüseyin bin Hamdan ve Burak ibni Raid ... ağaç ve bakıyyeler süveyd ve ... nâm kimesneler minvâl-i meşrûh üzre olmasına tekeffül idüb hilâf olur biz dahi hilâf olur biz dahi devlet-i aliyyeye hıyanet ve itaat -i sultânîyede huruc itmiş oluruz didiklerinde vakiü'l-hal mevlânâ-yı mezbûr mahallinde ketb ve tahrîr idüb ba'de ma'a n irsâl olunan Ataullah Beşe bin Ömer ve Yusuf bin Abdullah nâm kimesneler ile meclis-i şera gelüb alâ vukûa ihbar itmeğin mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fi el-yevmü'l-hamis min recebü'l-ferd sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Fahrü's-sâdât ve'l-işrâfü'l-kirâm Es-seyyid Mehmed Efendi bin el-hâc Osman nakibü'l-eşrâf-ı sâbık, fahrü'l-emâcid ve'l-ekârim Ali Ağa bin Ömer kethüdayeri-i Haleb halen, Fahrü'l-emâcid Abaza Mehmed Ağa zabıt-i Kilis Sâbık, Fahrü'l-ekârim Osman Ağa bin Mehmed Kethüdayeri Haleb sâbık, Fahrü'l-akrân Ahmed Ağa Bağdadizâde, Fahrü'l-işbâh el-hâc Hasan Ağa emir-i çavuşân-ı Haleb, fahrü'l-kitâb Mustafa Efendi Nurizade, Fahrü'l-eşrâf es-seyyid Esad Çelebi bin es-seyyid İbrahim, fahrü's-sâdât es-seyyid Hasan Çelebi bin es-seyyid Taceddin Efendi, Fahrü'l-emâsil Hasan Ağa dizdar-ı akal hanuman, es-seyyid Asur bin es-seyyid Cafer kethüda-yı kal'a-i mezbûre

S.213/Belge 272

Ammu mahallesi halkından olup vefat eden Osman'ın kızları Emine ve Ayşe'ye amcaları Hacı Mehmed'in vasi tayîn edilme si hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Ammu mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan Osman bin Ahmedin sulbiye kızları Emine ve Aîşeye babaları müteveffâ-yı merkûmdan intikal iden mallarını zabt ve tesviye-i umûrlarına bir vasi lâzım ve mühimm olmağla savb-ı şeriat-ı mergûbeden sağîretan-ı mezbûretânın ammileri işbu râfiü'l-kitâb el-hâc Mehmed nâm kimesne sağîretan-ı mezbûretân üzerlerine vasi nasb ve tayîn olundukda ol dahi vesâyet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesin edâya ta'ahhüd iltizam itmeğın mâ vakâ' bi't-taleb kayd şod fî evâhir-i receb sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Ali beğ bin Mehmed, Muslı beğ bin Abdullah, el-hâc Mehmed bin Hacı Budak, Osman Çelebi bin Mehmed Beşe

S.214/Belge 273

Kızılca Mescid Mahallesinden vefat eden Hacı Hüseyin'in oğlu Mehmed'e vâsi olan Cuma'nın azledilip yerine Osman'ın vâsi tayin edilmesi hakkında hüccet kaydı

Kızılca Mescid Mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan el-hâc Hüseyin bin Bektaşın sulbî sağîr oğlu Mehmede vasi-i muhtar olan Cuma bin (silik) nâm kimesnenin vesâyet-i merkûmeden aczi olduğundan ma'a dâ üzerine nasır tayîn olan Hasan Beşe bin nam racil marifetiyle tayîn ve tefahhus olundukda vasi-i mezbûr Cumanın umûr-ı vesâyete hıyaneti zâhir olub şer'an azli lâzım gelmekle mezbûr Cuma vesâyet-i merkûmeden azl olunub işbu râfiü'l-kitâb Osman bin el-hâc Ali nâm kimesne vesâyet-i merkûmeye ehil olub dindar ve müstakim âdem olduğım mahallesi sükkanından bî garaz Müslimîn ihbarından sonra mezbûr Osman sağîr-i mezbûr Mehmed üzerine vasi nasb ve tayîn olundukda ol dahi vesâyet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesin edâya ta'ahhüd iltizam itmeğın mâ vakâ' bi't-taleb ketb olundı fî evâsıt-ı receb sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Osman Beşe bin Mehmed Beşe, el-hâc Mustafa bin Mehmed Çelebi, Mustafa bin Bektaş, Seyyid Mehmed bin Hacı Kasım, Murtaza bin Selim

S.214/Belge 274

Kanalıcı Mahallesinden Ahmed Beşe'nin menzilini doksanbeş kuruş karşılığında Cuma Beğ'e satması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Kanalıcı Mahallesi sükkanından Ahmed Beşe ibni el-hâc Ebu Bekr nam racil mahfil-i kazada işbu râfiü'l-kitâb Cuma Beğ ibni haydar nâm kimesne mahzarında ikrar ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki bir tarafı el-hâc Veli ve bir tarafı Mehmed Beşe ve bir tarafı Seyyid Mehmed mülkleri ve bir tarafı mescid-i şerîf ile mahdûd iki bab tahtâni beyt ve bir tabaka ve bir matbah ve bir ahur ve bi'r-i mâ' havluyu müştemil mülk-i menzilimi tarih-i kitâbdna bir sene mukaddem mezbûr Cuma bin doksan guruşa bey-i bât-ı sahîh-i şerî ile bey ve teslim ol dahi iştırâ ve kabûl ve tesellüm eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr doksan guruşu yedinden bi't-tamam ahz ve kabz eyledim

menzil-i mahdûd-ı mezkûr merkûm Cuma Beğın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didikde gibbe't-tasdîk-i şerî mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fî evâsıt-ı recebü'l-ferd sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Minla Mustafa bin Ali Dede, Seyyid Mehmed bin Mehmed Çavuş, Seyyid Mansur bin Seyyid Ali, Ali Beğ timarı, Arab Mehmed Attar, Seyyid Mehmed bin Seyyid Ebu Bekr, el-hâc Veli bin Musa

S.214/Belge 275

Bostancı mahallesinden vefat eden Hacı Ali'nin Eş-şehr-i Babek adlı vâkıfın mütevellisi olan Ali'nin vefat etmesi nedeniyle Hanifi Beğ'in vakfın mütevellisi olması hakkında i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâbda Bostancı Mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan el-hâc Ali eş-şehr-i Babek nam vâkıfın evladına evlad-ı evlad-ı evladına vakf eylediği evkâfına yine evlad-ı vâkıfdan mütevellî olan Ali bin Ahmed fevt olub evkâf-ı merkûmeye bir mütevellî lâzım ve mühimm olmağla savb-ı şeriat-ı mergûbeden evlad-ı vâkıfdan işbu râfiü'l-kitâb Hanifi Beğ ibni Mehmed Efendi nâm kimesne evkâf-ı merkûme üzerine mütevellî nasb ve tayîn olundukda ol dahi vesâyet-i merkûmeyi kabûl ve hidmet-i lâzimesin edâya ta'ahhüd iltizam itmeğın mâ vakâ' bi't-taleb ketb olundı fî evâsıt-ı recebü'l-ferd sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Osman Efendi Müftizade, Minla Ahmed bin Mehmed, Ahmed bin Mehmed Efendi, Abdullah bin Mustafa, Mustafa bin Osman

S.214/Belge 276

Ammu mahallesinden Emine hatun'nun, menzil ve iki dükkânının altmış kuruş karşılığında Fatma hatuna satılması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Ammu mahallesinde sakine Emine ibnite Ömer nam hatûn mahfil-i kazada sadriye-i kebîre kızı sahibete hâze'l-kitâb Fatıma nam hatûnun zevci ve tarafından bey-i âti'l-beyânı tasdike vekîl olub Seyyid Hüseyin bin Muslı ve Seyyid Mehmed bin Seyyid Mehmed şehâdetletiyile şer'an vekâleti sâbite olan Osman Beğ bin el-hâc Ahmed mahzarında ikrar ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki bir tarafı Seyyid Hüseyin mülki ve üç tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd bir fevkâni bir tahtâni beyt ve bir matbah ve bi'r-i mâ' ve havluyı müştemil mülk menzili müvekkile-i mezbûreye altmış guruşa ve Karagöz bazarında vâki iki tarafı el-hâc Hüseyin veresesi mülki ve iki tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd iki bâb dükkânın dahi arsası benim mülküm binası müvekkile-i mezbûrenin mülki olmağla arsa-i mezkûreyi yigirmi guruşa bey-i bât-ı sahîh-i şerî ile bey ve teslim ol dahi işтира ve kabûl ve tesellüm eyledikten sonra semenleri olan meblağeyn-i mezkûreyin altmış guruşu yedinden tamamen ahz ve kabz eyledim ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr ve iki bâb

dükkân mezbûre Fatımanın mülkidir keyfe mâ yeşâ' ve yahtar mutasarraf olsun didikde gibbe't-tasdîk-i şerî mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fî evâsıt-ı recebü'l-ferd sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Minla Abdullah bin Mehmed, Seyyid Hasan bin Hac Muslı, Seyyid Mehmed bin Hüseyin, Seyyid İbrahim biraderiş, Seyyid Mehmed bin Seyyid Mehmed, el-hâc Veli bin Mustafa, el-hâc Mehmed bin Kurd

S.214/Belge 277

Eblehan mahallesinden Ahmet'in kendisini darp ettiklerine yönelik şikâyeti ve şahitlerinde olayı doğrulamasıyla Kanalcı Mahallesi'nden Süleyman'ın mütesellim İbrahim Ağa'ya, Ahmed Beşe, Ali Beşe, Mustafa Beşe ve Ali Kaya Beşe'nin de serdarları Murad Ağa'ya teslim edilmeleri hakkında i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâbda Eblehan Mahallesinde sakin iken râfi-i hâze'l-kitâb Ahmed bin Abdülkâdir nam şab-ı emred Medîne-i mezbûrede vâki Kanalcı Mahallesinde sakin Süleyman bin Ömer nâm kimesne medîne-i mezbûre sükkanından olub serdengeçdi tahrîr olunan Ahmed Beşe ibni Abbas ve Ali Beşe ibni Ahmed ve Mustafa Beşe ibni Veli ve Ali Kaya Beşe ibni Hasan nâm kimesneleri meclis-i şere ihzar ve mahzarlarında her biri üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüb tarih-i kitâbdan bir gün mukaddem vakt-i zuhâda tere bazarda babuç bey itmek üzre taht-ı kal'ada dururken mezbûr Ali Beş bir çift babucuma müşteri olub kıymetini vireyim deyû benî Ammu mahallesinde vâki el-hâc Bayram Ağa odası kurbında bir hâli menzile getirüb gâfiken içeri dâhil olduğumda mezbûr Süleyman ve sâyirleri ittifakıyla anda cem' olmalarıyla cümlesi üzerime hücum ve boğazımdan yapışub

Sayfa 215/Belge 277'nin devamı

fiil-i şeni kasd (silik) mahallinde taşrada halime haberdar olanlar gelüb menzil-i mezbûrûn havlusunda benî ellerinden halas itdiler bu vechle heng-i ırz itmeleriyle su'al olunub müceb-i şerisi icra olunması matlubumdur didikde gibbe's-su'al mezbûrlar husus-ı mezbûrî bi'l-küllîye inkâr itmeğin müdde-i mezbûr Ahmedden takrîr-i meşrûhını mübeyyine beyyine taleb olundukda udûl-i ricâlden Ali bin Abdülkâdir ve Mehmed Beşe bin Adülkâdir nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki tarih-i mezkûr ve vakt-i merkûmda mezbûrûnun menzil-i mezkûrda mezbûr Ahmede minvâl-i muharrer üzre eziyet ve fiil-i şeni kasd eylediklerinden haberdar olduğumuzda varub feth-i bâb idüb şâb-ı merkûm ahmedi yedlerinden tahalîs itdik biz bu hususa bu vech üzre şâhidleriz şehâdet dahi ideriz deyû her biri eda-yı şehâdet-i şer'îye eylediklerinde şehâdetleri makbûle olmağın mücebiyle ba'de'l-hükm mezbûr Süleymanı mütesellim İbrahim Ağaya ve mezbûrûn Ahmed Beşe ve Ali Beşe ve Mustafa Beşe ve Ali Kaya Beşeyi serdarları Murad Ağaya teslim birle mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fî evâsıt-ı recebü'l-mürecceb sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Beşe ibni el-hâc Kaya, Ali Beşe ibni Mehmed, Seyyid Mehmed bin Üveys, es-seyyid Cuma bin İbrahim, el-hâc Abbas kethda-yı kal'a, Mustafa Beşe ibni hac Cuma, Kara Osman Beğ bin Abdükâdir, el-hâc Arab bazarbaşı, Osman Beşe Çavuş-ı serdar

S.215/Belge 278

Ali Halife'nin yüz elli adet incir ağacı ve bir bostanını on kuruş karşılığında Halime hatuna satması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda mahallesi sükkânında Ali Halife nâm kimesne mahfil-i kazada sahib-î haze'l-kitâb Halime binti Ahmed nam hatûn tarafından bey-i âti'l-beyânı tasdike vekîl olub nehc-i şer'i üzre vekâleti sâbite olan el-hâc Veli bin Ali nâm kimesne mahzarında ikrar ve takrîr-i kelâm idüb Kasaba-i Kilise tabi Hacer nam karye sunurı dâhilinde vâki bir tarafı Mehmed nâm kimesne ve bir tarafı Fatıma nam hatûn mülki ve bir tarafı tarîk-i âmm ve bir tarafı 'arz-ı hâliye ile mahdûd yüz elli aded incir eşçarını müştemil bir kıta bostan kendi mülküm olub müvekkile-i mezbûre Halimeye on guruşa bey-i kati ile bey ve teslim ol dahi işтира ve kabûl ve tesellüm eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr on guruşu mezbûre Halime yedinden ahz ve teslit eyledim ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr müvekkile-i mezbûrenin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdîk-i şer'i mâ vaka kayd şod fî evâhir-i receb sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Hüseyin Çelebi Ömerzade?, Seyyid Ebu Bekr bin Hasan Keçeli, el-hâc İsmail Haffaf, Mehmed bin Çavuş, Osman Çelebi bin Mehmed Beşe, Hasan bin Hasan Çelebi

S.215/Belge 279

Kızılca Mescid mahallesinden vefat eden Hacı Hüseyin'in oğlu Mehmed'in vâsisi olan Osman'a günlük dört akçe nafaka bağlanması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Kızılca Mescid Mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan el-hâc Hüseyin bin Bektaşın sulbî sağır oğlu Mehmedin kibel-i şer-i şerîfden mansub vasisi olan işbu râfiü'l-kitâb Osman ibni el-hâc Ali anm kimesne mahfil-i kazada takrîr-i kelâm idüb sağır-i mezbûrûn nafaka ve kisveye ihtiyacı olmağla savb-ı şerden kadr-i ma'ruf nafaka ve kisve-i bahâ takdir olunub bana istidane ve ba'de'z-zafer sağır-i mezbûrûn malından rücûa izin taleb iderim didikde hâkim-i muvakkı-i kitâb yüz otuz iki akça bir guruş üzerine sağır-i mezbûrûn nafaka ve kisve-i bahâsişün yevmi dört akça k'arz ev takdir idüb vakt-i zaruretde istidane ve infaka ve lede'z-zafer sağır-i mezbûrûn malından rücûa vasi-i mezbûrûn Osmana izin virilme ğin mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fî el-yevmü't-tasi ve'l-ışrin min şehr-i recebü'l-ferd sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Minla Abdülğani bin Minla İbrahim, Minla Mustafa bin Ali Dede, Abdurrahman Çelebi bin Abdullah Efendi, Osman Çelebi Muhzırbaşı

S.215/Belge 280

Nurvana köyü ahalisinden vefat eden Ali'nin eşi Askalan ile oğlu Mustafa ve kızları Emine ile Ayşe'nin, Ali'den kalan tarlayı yirmi kuruş karşılığında Hacı Mustafa'ya satmaları hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâba tabi Nurvana karyede sakin iken bundan akdem fevt olan Ali bin Mahmudun veraseti zevce-i metrukesi Askalan binti Himmet ile sulbî kebîr oğlu Mustafa ve kebîre kızı Emine ve sağîre kızı Aişeye münhasıran olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra mezbûr Mustafa asâleten kız karındaşı mezbûre Emine tarafından bey-i âti'l-beyânı ikrara vekîl olub Mehmed bin Halil ve diğêr Mehmed bin Ahmed nâm kimesneler şêhâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite oldukdan sonra vekâleten mezbûre Askalan asâleten sağîre-i mezbûrenin kibel-i şerden mansûbe vasisi olmağla vesâyeten mahfil-i kazada işbu râfiü'l-kitâb el-hâc Mustafa bin Minla Mehmed nâm kimesne mahzarında her biri asâleten ve vekâleten ikrar ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâ-yı merkûmun muhalledâtından olub karye-i mezbûrede vâki Acemyeri dimekle ma'ruf iki tarafı yine mezbûr el-hâc Mustafa mülki ve bir tarafı Ahmed Beşe mülki ve bir tarafı değirmen harkı ile mahdûd tahminen üç sümün bezr istiab ider dâhilinde bir kavak ve bir çınar eşcarını müştemil bir kıta müskiye tarla müşâ-ı müşterek mülk-i mevrûsumuz olub halen sağîre-i mezbûrenin zaruret-i nafakası için bey'î lâzım gelmeğın ba'de'l-müzayede rağbat münkatiâ oldukdan sonra mezbûr el-hâc Mustafa üzerinde yigirmi guruşda karar idüb ziyâde ile taleb ve râğibi olmadığına binaen mezbûr el-hâc Mustafaya yigirmi guruşa bey-i bât-ı sahîh-i şerî ile bey ve teslim idüb ol dahi işтира ve kabûl ve tesellüm olunduğundan sonra semen-i mezkûr yigirmi guruşu yedinden bi't-tamam ve'l-kemal ahz ve kabz eyledik ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr zıkr olunan eşcar ile merkûm el-hâc Mustafanın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didikde gibbe't-tasdîk-i şerî mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fi evâil-i receb sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

El-hâc Hasan bin Osman, el-hâc Hüseyin bin el-hâc Abdi, Mehmed Çelebi bin Hacı İbrahim, Cuma bin Himmet, Mustafa bin Abdullah

S.216/Belge 281

Kürkcıyan mahallesinden Halil'in kızları Asuman, Züleyha ve Fatma'nın, İbrahim ve Mehmed'den babaları Halil'e ait tarlayı talep etmeleri hakkında i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâbda Kürkcıyan Mahallesinde sakine Fatıma ve Züleyha ve Asuman benât Halil nam hatûnlar mahfil-i kazada işbu râfiü'l-kitâb (silik) İbrahim ve Mehmed bin Ukayl nâm kimesneler mahzarlarında üzerlerine dava ve takrîr-i kelâm idüb Medîne-i mezbûreye tabi Karye-i Babelgede vâki beş keyl bezr alur bir kıta tarla ile yine mahall-i mezbûrede on beş keyl bezr alur bir kıta tarla tarih-i kitâbdan on sekiz sene mukaddem fevt olan babamız merkûm Halilin taht-ı tasarrufunda iken fevt oldukda bize intikal itmişken zıkr

olunan tarlalardan beş keyl bezr alur tarlayı on dört sene mukaddem Ammimiz Hüseyin nâm kimesne mezbûr Murada ferağ ve tefviz ve on beş keyl bezr alur tarla-yı merkûm Mehmede ferağ ve tefviz idüb bu âna gelince fuzûlen zabt ve tasarruf itmeleriyle su'al olunub kasr-ı yedlerine tenbih olunması matlubumuzdur didiklerinde mezbûrât Fatıma ve Züleyha ve Asumanın ikrarları mücebince evvela zikr olunan tarlaların hududlarına âlime olmayub tashih-i dava idemediklerinden ma'dâ on dört sene bilâ öZR-işer'i terk-i dava ve sükût itmeleriyle arazi-i emriyede on sene devr iden davanın şer'an istimâi caiz olmayub bu vechle mezbûrân Murad ve Mehmede su'al dahi tevcîh itmeğın mezbûrân Fatıma ve Züleyha ve Asuman ber vech-i mu'arazadan men-i birle mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fî evâhir-i recebü'l-mürecceb sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

El-hâc Hasan bin el-hâc Mehmed, el-hâc Abdullah Şecâ, Mehmed bin Ahmed, Ahmed bin Mustafa, Mehmed bin Hamza

S.216/Belge 282

Fatma hatunun Hüseyin'e nefsinı teslim ettiğıne dair şahitlerin ifadesi hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Beğ Mahallesinde sakin el-hâc Hüseyin bin el-hâc Ömer nâm kimesnenin karındaşı ve tarafından husus-ı 'âti'l-beyâna vekili nehc-işer'i üzre vekâleti sâbite olan işbu râfiü'l-kitâb Abdurrahman nâm kimesne mahfil-i kazada Fatıma binti Ramazan nam hatûn mahzarında bi'l-vekâle üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüb tarih-i kitâbdan beş gün mukaddem mezbûre Fatıma nefsinı müvekkilim mezbûr el-hâc Hüseyine inkah ve tezvic velisi olan işbu hazır-ı bi'l-meclis ammi Ömer bin el-hâc Ahmed nâm kimesneye izin virüb tevkîl itmekle ol dahi vekâlete mezbûreyi tayîn idüb huzur-ı Müslimînde müvekkilim el-hâc Hüseyine akd-i nikâh itmişiken halen mezbûre Fatıma mezbûr el-hâc Hüseyine nefsinı teslimden imtina ider su'al olunub icra-yı şer olunmasını talep iderim didikde gıbbe'l-inkâr vekil-i mezbûr Abdurrahmandan müddeâsını mübeyyine beyyine talep olundukda udul-i Müslimînden el-hâc Mehmed bin Ebu Bekr ve diğeri el-hâc Mehmed bin Osman nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki tarih-i mezkûrda mezbûre Fatıma bizim huzurumuzda nefsinı müvekkil-i mezbûr el-hâc Hüseyine akd-i nikâh itdi biz bu hususa bu vech üzre şahidleriz şehâdet dahi ideriz deyû her biri eda-yı şehâdet-i şer'ıye eylediklerinde ba'de riayete şeraiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın mücebiyle ba'de'l-hükm mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fî el-yevmü'l-hamis ve'l-işrin min recebü'l-nürecceb sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Seyyid Abdullah Çelebi nakib-i sâbık, Seyyid Ebu Bekr bin Seyyid Ahmed, Seyyid Mustafa bin Seyyid Mehmed, Hasan bin Hasan Çelebi, Mustafa bin Ali

S.216/Belge 283

Ammu mahallesinden vefat eden Hacı Mehmet'in kızları Asiye ve Ümmühan'a vâsi olan amcası Hüseyin'in, Mehmed'den kalan menzili kırk kuruş karşılığında Mahmut'a satması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Ammu mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan el-hâc Mehmed bin Abdülcelilin sulbiye-i sağîre kızları Asiye ve Ümmühaninin kibel-i şerden mansub vasîleri olan ammileri Hüseyin nâm kimesne mahfil-i kazada işbu râfîü'l-kitâb Mahmud bin el-hâc Ahmed mahzarında bi'l-vesâyeye ikrar ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâ-yı mezbûrun duyûn-ı kesîresi sabit ve zâhir olub terekesinde edaya savb-ı şerden tenbih olunmağla müteveffâ-yı merkûmun mahalle-i mezbûrede vâki bir tarafı Mahallî ve bir tarafı Hasan ve bir tarafı Osman nâm kimesneler mülkleri ve bir tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd bir fevkâni ve iki tahtâni beyt ve havluyu müştemil menzilinden geyri bey olunub duyûnı ifa olunacak resm-i mâl-ı tîlak olunur eşyası olmamağla mahdûd-ı mezkûr beyne'l-Müslimîn müzayede olunub rağbât-ı nâs münkatıa oldukdan sonra mezbûr Mahmud üzerinde kırk guruşda karar idüb ziyâde ile tâlib ve râğibi olmamağla menzil-i mezbûrî merkûm Mahmud kırk guruşa bâten bey ve teslim ol dahi iştirâ ve kabûl ve tesellüm eyledikten sonra semeni olan mezblağ-ı mezbûr kırk guruşu vesâyeten ahz ve kabz eyledim menzil-i mahdûd-ı mezkûr mezbûr Mahmudun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdik-i şerî mâ vaka bi't-taleb kayd şod fi evâhir-i receb sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Minla Abdullah bin Mehmed, Ömer Ağa bin Şükr, Neccar Mehmed bin Osman, Ali bin Zekeriya, Mehmed Çelebi bin Hac Mustafa, Osman bn Osman, el-hâc Mustafa bin Abdülcelil, Şeyh Ömer Şâmi, Seyyid Hüseyin Hamami

S.216/Belge 284

Ali Nacar mahallesinden vefat eden Mehmed bin Mustafa'nın kızı Emine'ye vâsi olan Derviş'in, Ali'nin eşi Elif'e olan yirmi kuruşluk borcu ödemek amacıyla menzilini elli kuruş karşılığında Ali Beğ'e satması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Ali Nacar mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin Mustafanın sulbiye-i sağîre kızı Eminenin ammi ve kibel-i şerden mansub vasisi olan el-hâc Derviş bin Mustafa nâm kimesne mahfil-i kazada işbu râfîü'l-kitâb Ali Beğ bin Ahmed Ağa mahzarında bi'l-vesâyeye ikrar ve takrîr-i kelâm idün müteveffâ-yı mezbûr Mehmedin zevcesi Elife binti Mustafa nam hatûna yigirmi guruş deyni zâhir olub huzur-ı şerde şuhûd-ı udûl ile isbatdan sonra deyn-i mezkûrî terekesinden edaya savb-ı şerden bana tenbih olunub müteveffâ-yı mezbûrun mahalle-i merkûmede vâki bir tarafı Medîne-i mezbûre musallası bir tarafı el-hâc Osman menzili ve bir tarafı Minla Kasım menzili ve bir tarafı benim menzirim ile mahdûd bir beyt tahtâni ve bir matbah ve bi'r-i mâ' ve havluyu müştemil menzilinden gayri bey olunub deyni mezkûr eda olunacak ism-i mâl-ı tîlak olunur

eşyası olmamağla mahdûd-ı mezkûr dellala virilüb on günden mütecaviz müzayede olundukda rağbat-ı nas münkatia oldukdan sonra mezbûr Ali Beğ üzerinde elli iki guruşda karar idüb ziyâde ile tâlib ve râğibi olmayub ma'dâ mezbûr Ali Beğ sağîre-i mezbûreye (silik) için (silik)

Sayfa 217/Belge 284'ün devamı

Guruş edaya ile altmış guruş kabul itmekle mahdûd-ı mezkûr altmış guruşa mezbûr Ali Beğ bey ve teslim (silik) olan meblağ-ı mezbûr altmış guruş yedinden bi't-tamam ve'l-kemal ahz ve kabz eyledim ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr merkûm Ali Beğin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdîk-i şerî mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fî evâhir-i tahrîren fî evâhir-i recebü'l-ferd sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

El-hâc Arab bazarbaşı, Abdurrahman Beğ bin el-hâc Ömer, Osman Çelebi bin Mehmed Beşe, Mustafa bin Ali

S.217/Belge 285

Şhreküstü mahallesinden Seyyid Ebubekir'in dükkanını ellibeş kuruş karşılığında Seyyid Ahmet Çelebi'ye satması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Şhreküsti Mahallesi sükkanından es-seyyid Ebu Bekr ibni Abdurrahman nâm kimesne mahfil-i kazada işbu râfiü'l-kitâb fahrü's-sâdâtü'l-kirâm es-seyyid Ahmed Çelebi ibni eş-şeyh Ramazan Efendi mahzarında ikrar ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki bir tarafı yine mûmi-ileyh mülki ve bir tarafı Halil nâm kimesne mülki ve bir tarafı Hüseyin nâm kimesne mülki ve bir tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd bir bâb attar dükkanını kendi mülk-i sarıhim olmağla mûmi-ileyh es-seyyid Ahmed Çelebiye tarafeynden icab ev kabûli hâvi bey-i bât-ı sahîh-i şerî ile elli beş esedî guruşa bey ve teslim ol dahi iştirâ ve kabûl ve tesellüm eyledikten sonra semeni olan mezblağ-ı mezbûr elli beş guruş yedinden bi't-tamam ve'l-kemal ahz ve kabz eyledim ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr mûmi-ileyh es-seyyid Ahmed Çelebinin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdîk-i şerî mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fî el-yevmü't-tâsi ve'l-'ışrin min recebü'l-mürecceb sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Fahrü's-sulehâ Mahmud Efendi el-merhum debbağ Efendi, es-seyyid Hüseyin Çelebi ibni es-seyyid Hamza Çelebi, es-seyyid Abdullah Çelebi en-nakib, eş-şeyh Mehmed Efendi müfti eş-Şâmi, es-seyyid Mustaf Çelebi ibni el-hâc Osman, Ahmed Çelebi ibni el-hâc Osman, Ali Ağa ibni el-hâc Bayram Ağa, Minla Mehmed bin Halil Efendi

S.217/Belge 286

Tevbe mahallesinden vefat eden Mehmet'in, seferde vefat eden Halil'den doksan kuruş karşılığında aldığı ve Ömer tarafından zapt edilen tarlanın Mehmed'in miraçılarına ait olduğunun şahitlerce tasdiki hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Tevbe Mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin el-hâc Halilin veraseti zevce-i metrukesi Rabia binti Yusuf ile sulbî kebîr oğlu Mehmed ve kebîre kızı Ümmühani ve sağîre kızı Şehrbanuya münhasıran olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık olduktan sonra mezbûr Mehmed kendi asâleten ve sağîre-i mezbûrenin kibel-i şerden mansub vasisi olmağla vesâyeten ve mezbûretân Rabia ve ümmühani taraflarından dahi husumet ve davaya vekîl olub şer'an vekâleti sâbite olmağla vekâleten mahfil-i kazada el-hâc Ömer bin İbrahim nâm kimesne mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüb medîne-i mezbûre kurbında Suyukarı nam mahallde vâki bir tarafı bizim mülkümüz ve bir tarafı el-hâc Halil veresesi mülkleri ve bir tarafı değirmen harkı ve bir tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd ve bir kıta tarladan iki keyl bezr istiab ider hisse-i muayyene bundan akdem seferde fevt olan ammim oğlu el-hâc Halilin mülk-i mevrûsı olub hayutunda tarih-i kitâbdan yedi buçuk sene mukaddem babam mezbûr Mehmede doksan üç guruşa bey ve teslim ve kabz-ı semen idüb ırs-ı şer'i ile bize intikal itmişiken mezbûr el-hâc Ömer mülk-i müşterâm deyû zapt ider su'al olunub ihkâk-ı hak olunmak matlubumdur didikde gibbe's-su'al mezbûr el-hâc Ömer cevabında fi'l-vâki zikr olunan iki keyl bezr alur hisse-i muayeneyi müteveffâ-yı mezbûr el-hâc Halilin mülki olub kendi seferde iken ahara bey ve semenini deynine edaya Osman Beşe nâm kimesneyi tevkîl itmekle ol dahi bin yüz bir senesinde gelüb vekâletini ba'de'l-isbat kırk guruşa bana bâten bey ve kabz-ı semen itmişdir âna binaen zapt iderim yedi buçuk sene mukaddem müdde-i mezbûrûn babasına bey'i malumûm değildir didikde müdde-i mezbûr Mehmed mukaddem tarih beyân itmekle müddeâsını mübeyyine beyyine talep olundukda udûl-i Müslimînden Seyyid Mustafa bin Seyyid Nasır ve Ömer bin Mehmed nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi müteveffâ-yı mezbûr el-hâc Halil yedi buçuk sene mukaddem bizim huzurumuzda mârû'z-zikr iki keyl bezr alur tarla hissesini müdde-i mezbûrûn babasına doksan üç guruşa bâten bey ve teslim ve kabz-ı semen eyledi biz bu hususa bu vech üzre şâhidleriz şehâdet dahi ideriz deyû her biri eda-yı şehâdet-i şer'îye eylediklerinde ba'de riayete şeraiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın mücebiyle mezbûr el-hâc Ömer kasr-ı yedine tenbih olunub kasr-ı yed eyledikten sonra mezbûr el-hâc Ömer meclis-i aharda mezbûr Mehmed muvâcehesinde ikrar ve itiraf idüb mezbûr Mehmed müteveffâ-yı merkûm el-hâc Halilin terekesine vâziü'l-yed olmağla tarla-yı merkûmenin semeni olan kırk guruş müteveffâ-yı mezbûr Hacı Halil terekesine müracaat idüb mezbûr Mehmed yedinden tamamen ahz ve kabz itdim bir akça ve bir habbe alakam kalmadı didikde gibbe't-tasdik-i şerî mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fi evâhir-i recebü'l-mürecceb sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Ahmed bin el-hâc İbrahim, Mehmed bin Mehmed, Mustafa bin Ali, Osman Çelebi bin Mehmed Beşe, Ali bin Abdullah, Hüseyin bin Hasan Çelebi

S.218/Belge 287

Bostancı mahallesinden vefat eden Ebubekir'in kızı Rahimenin vâsisi olan Hasan Beşe'nin, Ebubekir'den kalan malları yirmiyedi kuruş karşılığında Hacı Mehmed'e satması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Bostancı Mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan Ebu Bekr bin el-hâc Ahmedin sulbiye-i sağîre kızı Rahimenin kıbel-i şerden mansub vasisi olan Hasan Beşe bin el-hâc Ahmed nâm kimesne mahfil-i kazada işbu râfiü'l-kitâb el-hâc Mehmed bin (silik) vesâyeten ikrar ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâ-yı merkûm Ebu Bekrin duyûn-ı müteferrikası zâhir olup her biri huzur-ı şerde şuhûd-ı udûl ile isbatdan sonra tereke-i mevcudesinden edaya savb-ı şerden tenbih olmakla halen müteveffâ-yı mezbûr ve mahalle-i mezbûrede vâki sülûsan hisse on guruş kıymetli harabe menzili ile Karye-i Dülükde altı yüz teğek bağdan dimos bey olunub duyûn-ı merkûme ifa olunacak ism-i mal ıtlak olunur eşyası olmamağla bi'l-izni'ş-şeri zikr olunan Karye-i Dülükde (silik) nam mahalde vâki bir tarafı el-hâc Şaban ve bir tarafı el-hâc Ali ve bir tarafı Hüseyin nâm kimesneler mülkleri ve bir tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd altı yüz teğek bağdan beş yüz elli teğek ile bir buçuk hisse-i şeceri dellala virilüb on gün mikdarı beyne'l-Müslimîn müzayedede olundukda mezbûr el-hâc Mehmed üzerinde rağbat-ı nas münkatia oldukdan sonra yigirmi yedi guruş ile bir rubda karar düb ziyâde ile taleb ve râğibi olmayub bî garaz ehl-i vukûf Müslimîn değer-i bahası olduğunu ihbardan sonra zikr olunan beş yüz elli teğek bağ ile bir buçuk (silik) ceviz şecerini mezbûr el-hâc Mehmede yigirmi yedi guruş ile bir ruba bâten bey ve teslim ve kabz-ı semen itdim ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr merkûm el-hâc Mehmedin müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didikde gibbe't-tasdîk-i şerî mâ vaka kayd şod fî evâhir-i receb sene 104

Şuhûdü'l-hâl

El-hâc Ali bin Gözi küçük, İbrahim bin Hacı Musa, Ahmed bin Abdullah, Mustafa bin Himmet, Ömer bin Ali, Mehmed bin Mezîd

S.218/Belge 288

Ammu mahallesinden Cemile hatunun babasından kalan malların kendisine verilmesini istemesi ve şahitlerin ifadesiyle bu hakkından vakti zamanda vazgeçtiğinin belirlenmesi üzerine Cemile'nin davadan men edilmesine dair i'lâm kaydı

Medîne-i Ayntâbda Ammu mahallesinde sakine Cemile binti Ali nam hatûn mahfil-i kazada Şehreküsti Mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan Ömer Beşe bin Ahmedin sulbî sağîr oğlu Ahmede kıbel-i şerden mansub vasisi olan işbu râfiü'l-kitâb Hüseyin bin Abdülcelil mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüb zikr olunan Şehreküsti

Mahallesinde vâki bir tarafı Ahmed ve bir tarafı el-hâc Mehmed ve bir tarafı İbrahim nâm kimesneler mülkleri ve bir tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd menzil dâhilinde bir bet-i sağır babam mezbûr Alinin mülki (silik) ba'de vefâte ırs-ışer'i ile bana intikal itmişken vasi-i mezbûr ahara bey ve kabz-ı semen itmekle semenini talep iderim su'al olunub alıvirilme k matlubumdur didikde gıbbe's-su'al vasi-i mezbûr cevabında menzil-i mezbûrı bey eylediğimde mezbûre Cemile menzil-i mezbûr tamamen sağır-i mezbûrûn mülk-i mevrûsıdır kat'â alaka ve medhalim yokdur deyû ikrar idüb nefy-i mülk itmişdir didikde gıbbe'l-inkâr vasi-i mezbûrdan sıdk-ı makalini mübeyyine beyyine talep olundukda udûl-i Müslimînden el-hâc Mehmed bin Mehmed ve Mehmed Ali bin Bayram nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olub eserü'l-istişhâd fî'l-vâki vasi-i mezbûr Hüseyin menzil-i mezbûrı ahara bey eyledikten sonra mezbûre Cemile menzil-i mezbûrı tamamen sağır-i mezbûrûn mülk-i mevrûsıdır kat'â alaka ve medhalim yokdur deyû ikrar ve nefy-i mülk itdi biz bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi ideriz deyû her biri eda-yı şehâdet-i şer'ıye eylediklerinde ba'de riayete şerâiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın mezbûre Cemile mu'arazadan men-i birle mâ vaka bi't-taleb kayd şod fî evâhir-i receb sene 104

Şuhûdü'l-hâl

Şeyh Ömer Şâmi, el-hâc Ömer Buzarbaşı, el-hâc Hüseyin kethüda-yı şehr, Osman Beşe bin Mehmed Beşe, Ali bin Abdullah

S.218/Belge 289

Tarla-yı Atik Mahallesinden vefat eden Hacı Yusuf'dan kalan malların mirasçıları tarafından, Yusuf'un eşi Cemile hatundan tahsil ettiklerine dair hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Tarla-yı Atik Mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan el-hâc Yusuf ibni Abdullahın veraseti zevce-i metrukesi Cemile binti Dilaver nam hatûn ile kız karındaşı oğlı Hüseyin Beğ ibni Kenan Beğ ve ahar kız karındaşı oğulları Hüseyin ve Abdurrahman ve kızları Sara ve Elife evlad-ı Hasan Çelebiye ve ahar kız karındaşı oğlı Ömer Beşe kızları Aişe ve Ahsen ve Zemzem evlad-ı el-hâc Aliye münhasıran olduğu şer'an zâhir ve müteayyen oldukdan sonra mezbûr Hüseyin beğ asâleten ve mezbûr Hüseyin asaleten ve mezbûr Abdurrahman kendi asâleten ve kız karındaşları Sara ve Elife taraflarından zikr-i âti ibrâyı ikrara vekîl olub şer'an vekâleti sâbite oldukdan sonra vekâleten ve mezbûr Ömer Beşe kendi asâleten ve kız karındaşları mezbûrât Aişe ve Ahsen ve Zemzem taraflarından kezalik vekîl olub şer'an vekâleti sâbite oldukdan sonra vekâleten meclis-i şer hatır-ı lâzımü't-tevkîrde bâis-i hâze'l-kitâb mezbûre Cemile tarafından vekîl-i şerîsi olan Ahmed Çelebi bin el-hâc İbrahim nâm kimesne mahzarında her biri asâleten ve vekâleten ikrar ve takrîr-i kelâm mûrisimiz müteveffâ-yı merkûm el-hâc Yusufun mahalle-i mezbûrede vâki menzil ve oda ve tecemmülât-ı hane ve akarını kalîl ve kesîr defter idüb bi'l-farizatü's-şer'ıye beynimizde taksim ve tevzi ve her birimiz hisse-i irsiyelerimizi mezbûre Cemile yedinden tamamen ahz ve kabz eyledikten sonra müteveffâ-yı mezbûrun mahalle-i

mezbûrede vâki menzil ve oda ve tecemmülât-ı hane ve (silik) evani ve Karye-i Kelpende? vâki bir kıta bağdan hisse-i irsiyemize müteallaka âmme-i deâvi ve mutâlibâtıdan ve iman-ı muhasematdan mezbûre Cemile zimmetini ibrâ-i âmm kâtiü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât itdik vechen mine'l-vücûh alaka ve medhalimiz ve dava ve nizâmımız didiklerinde gibbe't-tasdik-i şerî mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fî evâhir-i recebü'l-ferd sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Seyyid Osman Çelebi bin Durmuş, Mehmed Çelebi bin Mehmed Efendi, Minla Ebu Bekr bin, Ali Ağa Dizdar, Kalalı Mehmed bin Mehmed, Kalalı Mustafa, Küçük Mehmed İmam

S.218/Belge 290

Ammu mahallesinden Seyyid Hüseyin'in şer'an vekili olduğu Seyyid ve Halime'ye ait olan mülki altmış kuruş karşılığında Hasan Ağa adlı kişiye satması hakkında hüccet kaydı

Medîne-i Ayntâbda Ammu mahallesinde sakin Seyyid Hüseyin bin el-hâc Muslı asâleten ve Seyyid Ali bin el-hâc İsmail kendi asâleten ve Halime binti Mehmed nam hatûn tarafından bey-i âti'l-beyânı ikrara vekil olub Seyyid Mehmed bin Seyyid Mehmed ve el-hâc Abdullah bin Abdullah şehâdetleriyle vekâleti sâbite oldukdan sonra vekâleten mahfil-i kazada işbu râfiü'l-kitâb Hüseyin Ağa bin Yusuf Beşe mahzarında her biri asâleten ve vekâleten ikrar ve takrîr-i kelâm idüb Medîne-i mezbûrede... hizasında vâki bir tarafı... şerîf vakfî ve bir tarafı Senbek mescid-i şerif vakfî ve bir tarafı hafaf bazarı ve bir tarafı (silik) ile mahdûd bir bâb takyeci dükkânı ber vech-i ... müşterek mülkimiz olub mezbûr Hasan Ağaya altmış guruşa bey-i bât-ı sahîh-i şerî ile bey ve teslim ol dahi iştirâ ve kabûl ve tesellüm eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr altmış guruşu her birimiz sülüs hisselerimizi mezbûr Hasan Ağa yedinden tamamen ahz ve kabz itdik ba'de'l-yevm dükkân-ı mezkûr mezbûr (silik) mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didikde gibbe't-tasdik-i şerî mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fî evâsıt-ı recebü'l-ferd sene erba'a ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Seyyid Mehmed bin Seyyid Mehmed, Ahmed Çelebi bin Ömer Çelebi, Seyyid Hanefi bin Mehmed, Seyyid Mehmed bin Murad, Halil Beğ bin Ağacıklı, Mehmed bin Boşnak, Abdullah bin Abdullah

S.219/Belge 291

Ayntâb bölgesi cizye vergilerinin cizyedara teslim edilerek merkeze gönderilmesine dair fermân kaydı

(silik) selâtîn vüzerâ-yı izâm ve mîr-i mîrân ve mir liva ve sâyirleri ve ocaklık ve muhassıllıklar voyvodalıklara dahil olan ve bazı esbaba binaen maktu olanların gerek rahib ve gerek patrik ve keşif ve gerek bir tarikle ellerine berât alub tercümanlık ve mütesellimlik

ve muafiyet idd'iasında olanlar madem ki iktisab-ı amele kâdir olub iltisabda mani oluruz mande ve zaruret ve mefluc olmak gibi ve yahud ekser amende mariz olmaklık gibi azar-ı sahihası olmaya sâyir ehl-i zimmetden istisna olunmayub âmmenin beyninde şâyi ve meşhur ve elsine-i nâsda mezkûr olan kavlı ile ruhbandan cizye alınmaz deyû teallül ve eda-i cizyeden imtina itdirmeyüb bu makûle cizyeleri dahi vech-i sâbık üzre amil-i mezbûr cibayet idüb ba'de vakfın defterde tahsil olunur ... cizyesi ... vakfa alınageldüğü cizye hesabı üzre evkâf mütevellîlerinin taraf-ı miriden teslim olunan ve bazı cizyeleri gayr-ı mahsura olan evkâfın dahi seneyn-i mazîde cizyeden vakfa ne mikdar mahsul alınagelmiş ise senelerinin hilâfına göre gâyet ve tastîr itibar olunub ol vechle taraf-ı vakfa aid olduğı cizyeleri miriden mütevellîlerine teslim olunmak üzre (silik) cümlesi ale't-tesviye yed-i vahidden cem' ve tahsil olunmak bâbında Fermân-ı âli şânım sâdır olmağın bu berât-ı hümâyûn saâdet-makrûnı virdüm ve siz ki kadılar ve ayan-ı vilayetin iş erlerisiz himaye tarîki ile ehl-i zimmete bir vechle sahib çıkmayub zikr olunan (silik) sancaklarda vâki kadılıklarda sakin ve mevcud bulunan ehl-i zimmet ve nasara ve yahud tayfalarının cizyeleri cibayetine memur ve mübâşir-i mûmi-ileysin sene-i mezbûre mahsub olmak üzre üzerlerine edası lâzım gelen cizyeleri minvâl-i meşrûh üzre ale's-seviye her bir neferinden ikişer şerîfi olmak üzre âmîl mezbûre cübayet itdirüb gerek bağ ve bağçe ve değirmende çiftlik ve sâyir alakaları olan ehl-i zimmetin ve cümlesinin ale's-seviye cizyelerin aldirub bir ferde himaye ve ketm ve ihtifâyı ihtiyar iderler ise mesul ve mu'atab olmaları mukarrerdir sen ki zikr olunan kadılıklarda vâki ehl-i zimmet nasara ve yahud tayfalarının cizyeleri cibayetine memur olan mübâşir-i mûmi-ileysin sene-i mezbûra mahsub olmak üzre fermân olunduğı üzre cizyeleri malını tahsile mübâşeret eyledikde başka başka defter tutub kasabada olanları mahallesi ve babaları ve kendülerinin isim ve resimleriyle ve karyede olanları dahi ... karyesi ve babalarının isimleri ve şöhretleri ile ale'l-esâmi-i defter idüb hîn-i muhasebede cizye muhasebesi kalemine teslim itmek üzre zabt idüb getüresin ve derun-ı berâtda mestur olan şurût ve kuyûdun icrasına ihtimam idüb hilâfından bi gâyet ihtirâz eylesin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılasın tahrîren fî el-eyvmü'r-rabi aşer cemâziye'l-âhire sene erba'a ve mie ve elf kayd şod fî 20 Şaban sene 104

Be-makâm-ı Edrene el-mahrûsa

Der-Eyâlet-i Ayntâb

Kasaba-i Ayntâb

Kazâ-i Telbaşer

Mutâbıku'l-aslehü'l-mahtûm

nemekahü'l-fakîr ileyhi teâlâ

Abdülhalim el-kâdı-i be-medîne-i Haleb 'ufiye 'anh

S.220/Belge 292

Kızılca Mescid Mahallesi'ne ait avarız vergisi muhasebe defteri kaydı

Oldur ki;

Medîne-i Ayntâbda Kızılca Mescid Mahallesinin hane-i 'avârizına vakf olan nukûdun mütevellîsi olan yedinde olan defter mücebince ahali-i mahalle marifetleriyle mahallinden teftiş ve tefahhus olunur ahali-i mahalle-i mezbûre mütevellî-i mezbûrdan razı ve şakir olmağla mezbûr müvekkil-i evvel mütevellî ihtiyar idüb üslub-ı sâbık üzre ashab-ı zimme rehni kavi ve kefil... İle... mütevellî-i mezbûre ba'de't-tenbih yedine virilen defter dir ki zikir olunur tahrîren fî evâhir-i zi'-kade-i şerîfe sene selâse ve mie ve elf

Der-zimmet Abdullah 6 guruş, der-zimmet Nihad Mehmed 5 guruş, der-zimmet ... Ali 6 guruş, der-zimmet... Hasan 12 guruş, der-zimmet sağîr... Hüseyin 3 guruş 3 ... rub, der-zimmet Külâbi oğlı 6 guruş, der-zimmet Keçeci Hacı Ali 36 guruş, der-zimmet Culah Mehmed 12 guruş, der-zimmet Şeyh Mehmed 12 guruş, der-zimmet Culah Yusuf 6 guruş, der-zimmet Mutaf Hızır 12 guruş, der-zimmet Kalaycı Cuma 6 guruş, der-zimmet Nihad Şaban 12 guruş, der-zimmet Zimmî Nersis 6 guruş, der-zimmet Minla Osman 3 guruş 3 ... rub, der-zimmet Hacı Süleyman 24 guruş, der-zimmet Mutaf Osman 6 guruş, der-zimmet Canbaz Ali 6 guruş, der-zimmet Kezir İbrahim 3 guruş 3 ... rub, der-zimmet Kürd Seydi 12 guruş, der-zimmet Semerci Mehmed 18 guruş, der-zimmet Sefer 12 guruş, der-zimmet Bıyık Mehmed 6 guruş, der-zimmet Karakaf oğlı 12 guruş, der-zimmet Zimmî Bedr 3 guruş, der-zimmet Hac Latif oğlı 12 guruş, der-zimmet Fermân oğlı 12 guruş, der-zimmet Halim oğlı 15 guruş 3 ... rub, der-zimmet Kanar 6 guruş, der-zimmet Çevik Ali oğlı 18 guruş, der-zimmet Penyeci Hacı Mehmed 26 guruş, der-zimmet Minla Mustafa 12 guruş, der-zimmet Karakaş Ahmed 6 guruş, der-zimmet Çankal oğlı Abdullah 6 guruş, der-zimmet Topuz 30 guruş, der-zimmet Hac Hüseyin 24 guruş, der-zimmet Kürd Seyyid 1 guruş, der-zimmet Abdullah 0,5 guruş, der-zimmet Halim oğlı Mehmed 2 sülüs, der-zimmet Karakaş Ahmed 2 guruş 4 ... rub, der-zimmet Kirişçi Ahmed 6,5 guruş, der-zimmet Sağîrcı Hüseyin 3 ... rub, ceman 427 dört yüz yigirmi yedi guruşdur 2 sümün

Meblağ-ı mezbûrdan kırk guruş ... olmağla bin yüz dört senesi 'avârizına ifraz olunub bâki kalan üç yüz seksen bir guruş asıl mal olmak üzre ... mütevellî-i mezbûra tenbih olundu

Şuhûdü'l-hâl

Es-seyyid Ali Çelebi Tokatîzâde, el-hâc Ali Ağa Kamalakzâde, el-hâc Receb bin Rûstem, Kara Mehmed Tarakçı, Hüseyin yaycı, el-hâc Süleyman Tacir, Mehmed Ali lazzâde, el-hâc Hüseyin birader-i ev, el-hâc Mustafa Hancîzâde, Abdülmuttâlib Kazzaz, Musa Haffaf, Minla Osman Kızık

S.220/Belge 293

Kürkciyan Mahallesi'ne ait avarız vergisi muhasebe defteri kaydı

Oldur ki;

Medîne-i Ayntâbda Kürkciyan Mahallesinin hane-i 'avârizına vakf olan nukûdun mütevellîsi olan el-hâc Bali yedinde olan defter mücebince ahali-i mahalle marifetleriyle

mahallinden teftiş ve tefahhus olunub üslub-ı sâbık üzre ashab-ı zimme rehn-i milli kefil ve kavi ile meblağ-ı merkûmı irbaha mütevellî-i mebzure ba'de (silik) virilen defterdir ki zıkr olunur tahrîren fî evâhir-i zi'l-kade-i şerîfe sene selâse ve mie ve elf

Der-zimmet el-hâc Ömer 40 guruş, der-zimmet Ebu Bekr 10 guruş, der-zimmet Arslan 20 guruşi der-zimmet Ebu Bekr el-kürdi 10 guruş, der-zimmet Ahmed 8 guruş, der-zimmet bektaş 32 guruş, der-zimmet Hacı Mehmed 10 guruş, der-zimmet Köse oğlı Ahmed 5 guruş, der-zimmet İbrahim 5 guruş, der-zimmet Musa 10 guruş, der-zimmet Kürdi Ali 5 guruş, der-zimmet Hayamlı İbrahim 5 guruş

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

MATERYAL VE YÖNTEM

4.1.MATERYAL VE YÖNTEM

Çalışmaya tabi tutulan ve 1692-1693 yılları arasındaki Osmanlı Padişahı II. Ahmet, dönemine denk gelen 40 numaralı Ayntâb Şer'iyeye Sicili, toplamda 220 sayfa olup sicilin,110-220 sayfalık dilimi çalışılmıştır. Fotokopileri Ankara Milli Kütüphane'sinden temin edilen sicil sayesinde, 1692 ve 1693 yılları Ayntâb Sancağının sosyo-ekonomik ve kültürel yaşamı hakkında bilgi sahibi olunabilir.

Kâtip yazısı ve belge mikrofilmlerinin düzgün ve net olması belgelerin birkaçı dışında¹⁰⁰ çoğunluğunun tahrip olmaması çalışmayı kolaylaştırıcı etkenler arasında yer almıştır.

Belgelerde genel itibariyle tarihler Hicri takvim'e dayalı olarak yazılıp bazı belgelerde tarihler rakamla ifade edilirken bazı belgelerde arapça ifadeler kullanılmıştır¹⁰¹.Sicilin üzerinde orjinal numaralarında bulunmayıp mevcut numaralar sonradan eklenmiş belgelerin transkripsiyonu da bu sıralamaya göre düzenlenmiştir.

Belgelerin giriş, gelişme ve sonuç bölümleri paragraflara ayrılıp her belgenin başına belgenin türü ve içeriğine dair kısa bilgilerin yer aldığı özet kısmı eklenmiştir.

Transkripsiyon yapılırken uzatmalar (^) işareti ile Ayn harfi (‘) işareti ile Hemze ise (') işareti ile gösterilmiştir. Okunamayan kısımlar üç nokta(...) ile doğru okunduğundan emin olunmayan okumalar (?) ile orjinal belgede boş bırakılan yerler (***) ile tahribattan dolayı okunamayan yerler ise (silik) şeklinde gösterilmiştir.

Sicil'in Transkripsiyon'u yapılırken daha önceden yapılan çalışmalardan faydalanılmıştır. Ayrıca Sicilde yer alan belgelerin türlerini tespit etmek amacıyla Mübahat S. Kütükoğlu'nun “ Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik)¹⁰² adlı eserinden, Necdet Gök'ün “Osmanlı Diplomatikasında Fermân ve Berât arasında Benzerlikler ve Farklılıklar”adlı makalesinden¹⁰³ ve Ahmet Akgündüz'ün “İslam Hukukunun Osmanlı

¹⁰⁰ A.Ş.S.nr 40 belge 97,99,193,194,218,219

¹⁰¹ “fî evâsıt-ı şehri-i Rebîü'l-âhir sene erbaa ve mi eve elf” ,“fî el-yevmi'l-âşir min Cemâziye'l-âhir sene”, “fî el-yevmi'l-ışrin min şehri-i Rebîü'l-âhir sene erba'a ve mi eve elf”,“ fî evâil-i recebü'l-ferd sene erba'a ve mie ve elf”.A.Ş.S nr 40 belge 54,57,61,247

¹⁰² Mübahat S. Kütükoğlu (1998). *Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik)*, Kubbealtı Neşriyatı. No:35 İstanbul.

¹⁰³ Gök, a.g.m

Devleti'nde Tatbiki: Şer'iyye Mahkemeleri ve Şer'iyye Sicilleri¹⁰⁴ adlı makalesinden yararlanılmıştır. Sicillerde geçen kelimelerin anlamlarını bulmak için Mehmet Zeki Pakalın'ın "Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü, C. I, II, III"¹⁰⁵ adlı eserinden ve kelimelerin doğru okunuşlarını tespit etmek amacıyla Şemseddin Sami'nin "Kâmus-ı Türki"¹⁰⁶ adlı eserinden faydalanılmıştır.

¹⁰⁴ Ahmet Akgündüz. (2002). "İslâm Hukukunun Osmanlı Devleti'nde Tatbiki: Şer'iyye Mahkemeleri ve Şer'iyye Sicilleri, *Türkler Ansiklopedisi*, Yeni Türkiye Yayınları, c.X, Ankara

¹⁰⁵ M. Zeki Pakalın. (1993). *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü I-II-III*, MEB Yayınları, İstanbul.

¹⁰⁶ Şemseddin Sami (2002). *Kâmus-ı Türki*, Çağrı Yayınları, 12. Baskı, İstanbul

BEŞİNCİ BÖLÜM

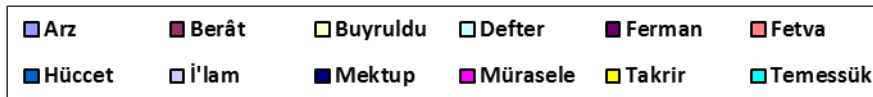
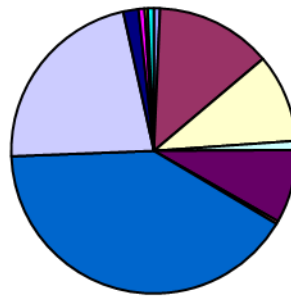
BULGULAR VE TARTIŞMA

5.1. 40 NUMARALI AYNTÂB ŞER'İYYE SİCİLİNİN DEĞERLENDİRMESİ (S.110-220)

Şer'iyeye Sicilleri yazıldıkları dönemin ve yerin, sosyal, ekonomik, kültürel ve idari yapısını genel olarak yansıtır. Şehir tarihi araştırmalarında ana kaynak konumunda olan siciller yöresel çalışma yapacak olanlar için ilk başvurulacak kaynak olma niteliğindedir.

Siciller, şehir tarihi araştırmalarına kaynak oluşturmasının yanısıra Osmanlı idari teşkilatlanmasının öğrenilmesi bakımından da son derece öneme sahip bilgiler barındırmaktadır. Özellikle; kaza, sancak, eyâlet taksimi, beylerbeyilik, sancak beyliği, voyvodalık gibi idari yapıların, kâdılık, nâiblik, muhızrlık, bostanbaşılık, subaşılık gibi müesseselerin idari yapılarını ve yerine getirdikleri görevlerin araştırılması ve harp tarihi açısından da son derece öneme sahiptir.

40 Numaralı Ayntâb Şer'iyeye Sicili bu anlamda XVII. yüzyılda, Osmanlı Devleti ve Ayntâb yöresi hakkında önemli bilgiler ihtiva eden hükümler barındırmaktadır. Sicilde merkez-taşra münasebetlerinin ve dönemin siyasi konjoktürü'nün öğrenilmesinde önemli bir veri kaynağı teşkil eden Arz, Berât, Buyruldu, Mektup ve Fermân belgelerinin yanında Osmanlı hukuk sisteminin yansıtıcısı olarak görülen ve daha çok yerel adli dava kayıtlarının tutulduğu Hücjet, İ'lâm, Fetva Mürâsele, Takrir ve Temessük kayıtları bulunmaktadır.

Grafik 1:Şer'iyeye Sicilinde yer alan belge türleri

5.2.1 Fermân ve Berâtlar

Divân-ı Hümâyün veya Paşa kapısı'ndaki divânlarda alınan kararlara uygun olarak yazılan ve üzerlerinde Tuğra bulunan Padişah emirlerinin genel adı olan fermân¹⁰⁷, Osmanlı diplomatiğinde; *Her hangi bir iş hakkında ısdar olunan, Padişahın alamet-i şerife adı verilen tuğralı emri demektir.* Bu emre, sultandan sadır olduğu için genellikle, *ferman-ı hümayun ve emr-i şerif* denilmiştir. Osmanlı vesikalarında; *hüküm, biti, misal, teki', nişan, berat, menşur* ve yarılığ terimleri zaman zaman "sultanın yazılı ve tuğralı emri" olması noktasından hareket edilerek birbirlerinin yerine ve ferman-buyruk anlamında kullanılmıştır¹⁰⁸ Fermânlar;

Sefer açılması, Asker sevki, vergi toplanması ve buna benzer her türlü devlet işlerine dair doğrudan Divan-ı Hümayunda yazılıp Padişah emriyle yazılan fermânlar ve Beylerbeyi, Sancakbeyi ve Kadı gibi görevlilerin mektup veya 'arz-u hali ile halktan birinin şikâyeti üzerine yazılan fermânlar diye iki şekilde gruplandırılmaktadır.

Yazılı kâğıt ve mektup anlamına gelip arapça bir kelime olan Berât ise, Osmanlı Devlet teşkilatında bazı vazife, hizmet ve memuriyete tayin edilenlere görevlerini yapma yetkisi vermek üzere, Padişahın tuğrası ile verilen izin, mezuniyet ya da atama emirleri hakkında kullanılan bir terimdir. Beratlı, "Müsaadeli ve İmtiyazlı" demektir, Eli beratlı, "Salahiyetli" demektir¹⁰⁹.

Askeri, Maliye ve Divan makamlarından yazılan berâtlar, yükledikleri vazifeler bakımından şu şekilde nitelendirilebilirler;

a)Devlet'e ait herhangi bir memuriyete tayin için verilen beratlar (Vezirlik, Beylerbeylik vs. idarecilere verilen beratlar)

b)Devlet'e ait mal ve mülklerden faydalanma veya bu mallar üzerinde tasarrufta bulunabilme ve bunları mülkiyete geçirebilme amacıyla verilen beratlar (Temliknameler, Malikâne, Ocaklık vs. beratlar)

c)Vakıflar gibi kamu menfaatine kurulmuş bazı kuruluşlarda görev yapabilme yetkisi kazanmak amacıyla verilen berâtlar (ashab-ı cihat beratlar vs.)¹¹⁰.

Hükümlerden ilki olan fermânlar içerdiği emirler bakımından farklılıklar göstermektedir. Bir kısım fermân miriye ait olan muhallefatin tahsiline yönelik gönderilmiştir.

Geride kalan veya bırakılan anlamlarındaki muhallef'in çoğulu olan muhallefat, Osmanlı hukuk sistemine göre ölen birinin geride bıraktığı eşya ve malların tespit ve taksimi kadıların görevleri arasında yer almaktadır. Zamanla mirasın taksimi işi kadıların

¹⁰⁷ Mübahat Kütükoğlu(1995). "Ferman", *T.D.V.İ.A*, İstanbul. c.12.s.400

¹⁰⁸ Gök, a.g.m. ss.215

¹⁰⁹ M.Tayyib Gökbilgin,(1992),*Osmanlı Paleografya ve Diplomatik İlimi*, Enderun Kitabevi,2.Baskı. İstanbul. s.85

¹¹⁰ Gök. a.g.m. ss.218

maiyetindeki kâssam memurlarına bırakılmıştır. Sivil kesimin miras taksimini kadiya yaptırması isteğe bağlıdır. Ancak askeri sınıf mensuplarının terekesinin kayıt altına alınması zorunludur. Özellikle Askeri sınıfa mensup kişilerin muhalefatları ayrıntılı bir şekilde kayda geçirilmiştir. Bu sebeple Şer'iyye Sicillerinde görülen tereke kayıtlarının çoğu askeri zümreye ait muhalefatlardan meydana gelir. Kişinin vefatıyla hemen mal varlığının tespiti yapılır. Bu maldan techiz ve tekfin masrafları karşılır ölen kişinin borçları varsa bunlar ödenir. Ancak ölen kişinin devlete olan borçlarının ödenmesine öncelik verilir¹¹¹.

40 numaralı sicilde bu tarzda gönderilen üç adet fermân¹¹² bulunmaktadır. Haleb Kadısı ve Antakya Mütesellimine gönderilen hükümde, vefat eden defterdar Yusuf'un Haleb ve Antakya'da olan mallarının kimler tarafından zimmete geçirildiğinin tespiti ve devlete ait borcunun tahsil edilmesi emredilmiştir¹¹³. Hükümde görüldüğü üzere vefat eden şahsın mal taksiminden önce devlete ait borcunun tahsil edilmesi amaçlanmaktadır.

Muhalefatın tahsili dışında gönderilen fermânların bir kısmı da vergi tahsilinin yapılmasına yöneliktir. Maraş Kadısı, Mütesellimi ve bölgedeki Ayan ve İş erlerine yönelik gönderilen fermân hükmünde, Maraş Eyaletinin 1691 ve 1692 yıllarına ait ümenâ, avâriz, nüzül, zuemâ, tımar, emvâl ve mukâtaât bedellerinin tahsil edilip merkeze gönderilmesi

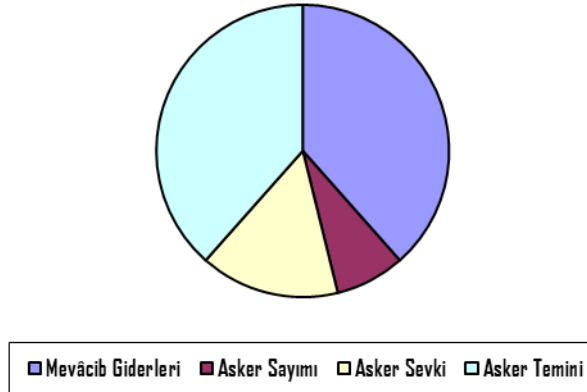
¹¹¹ Tahsin Özcan (2005). "Muhâllefat", *T.D.V.İ.A.*, İstanbul, c.30.s.406,407

¹¹² A.Ş.S.nr 40.belge.10.11.12

¹¹³ "Akzâ kuzâtî'l-Müslimîn evlâ vülâtü'l-muvahhidîn madinü'l-fazl ve'l-yakîn râfi-i ilâm-ı şeriate ve'd-din varis-i ulümü'l-enbiya ve'l-mürselin bi mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-muîn mevlânâ Haleb kadısı zîde fezaile ve kıdvetü'l-kuzât ve'l-hükkâm madinü'l-fazl ve'l-keâm mevlânâ Antakya kadısı zîde fezâlihû ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-ayan Haleb mütesellimi zîde mecdihû tevkî-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcak malum ola ki;

Sâbık defterdar-ı evvel olan Yusuf fevt olub zaman-ı emaneti ve kasab başılığından ve sâ-yir küllî ve cüz'î cânib-i mîrîye deyni olmağla eşyasının ekseri ve nukud ve emlakı Halebde ve Halebde olan vekîllerinden ve sâbık kendü tarafından Haleb mütesellimi olan Antakyalı Halil zimmetinde ve müteveffâ Ahmed Paşanın Bağdad ve mütesellimi olan Halebli Ali zimmetinde ve bazı kesân zimmetlerinde küllî akçası olmağla hâliyâ tayîn olunan dergâh-ı muallam kapucubaşlarından iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Mehmed dame mecdihû mübâşeretile ve marifet-i şer'le tahrîr ve kabz ve ale'l-acele defteri rikâb-ı hümâyûnuma irsâl olunak için hatt-ı hümâyûn saâdet-makrûn sâdir olmağın imdi vech-i meşrûh üzere Halebde müteveffâ-yı merkûmun nukûd ve eşyası her kimlerin zimmetlerinde ise Kemal-i takayyüd ve ihtimam ile kat'abir nesnesi ketm ve ihtifâ olunmamak üzere gereği gibi teftiş ve tefahhus nukudı gerek akâ ve ersak ve resm-i mâl-ı itlâk olunur küllî ve cüz'î ve Antakyada dahi her nesi var ise sahih ve hakikati üzere defter ve kabz idüb mühürlü ve imzalı defterin ale't-ta'cil rikâb-ı hümâyûnuma irsâl ve îsâl itdirmekde dikkat-ı tam eyleyesiz de-yü fermân-ı âli şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimde vardıkda bu bâbda sâdir olan emrim üzere 'amel idüb dahi vech-i meşrûh üzere müteveffâ-yı mezbûrûn Halebde ve gerek Antakyada nukud ve eşyası her kimlerin zimmetlerinde ise kemal-i takayyüd ve ihtimam ile kat'abir nesnesi ketm ve ihtifâ ve itlak olunmamak üzere mübâşir marifeti ile mübâşereti ve marifet-i şer'le muhkem teftiş ve tefahhus idüb gerek nukud ve akârın gerek erzak ve ism-i mâl itlâk olunur her ne var ise küllî ve cüz'î cümlesini sıhhat ve hakikati üzere defter ve kabz idüb defterin imzalıyub ve mühürleyüb ber vech-i ta'cil rikâb-ı hümâyûnuma irsâl ve îsâl itdirmekde dikkat ve ihtimam idüb vech-i meşrûh üzere sâdir olan emri şerîfimin mazmûn-ı münîfi ile âmil olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe itimad kılmasız tahrîren fi el-yevmü's-sâni ve'l-ışrîn şehri zi'l-hicce-i şerîfe sene selâse ve mie ve elf be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahmiye'.A.Ş.S.nr 40.belge 11

emredilmektedir¹¹⁴. Fermânlar'ın büyük bir kısmını ise sefer organizasyonu bağlamında ordunun ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla gönderilen hükümler teşkil etmektedir. Çalışmaya konu olan 40 numaralı sicilde sefer organizasyonu sağlamaya yönelik 12 adet fermân¹¹⁵ bulunmaktadır.

Grafik 2: Sefer Amaçlı Gönderilen Fermânların Konulara Göre Dağılımı

¹¹⁴ “Şerâyi-i fezâyil-visar Maraş eyâletinde vâki olan kuzât efendileri zîde fazlihû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân mahall-i mezbûrlarda mütesellimler ve ayan-ı vilayet ve bi'l-cümle iş erleri zîde kadrihûm inhâ olunur ki;

Bin yüz iki ve yüz üç senelerine mahsub olmak üzere eyâlet-i Maraşda olan voyvoda ve cizyedarlar ve ümenâ ve avâriz ve nüzül ve erbâb-ı zuemâ ve timarın mâl-ı bedelleri ve emvâl ve mukâtaât ve sâyir cüz'î ve küllî mâl-ı mîrî tahsildârları mâl-ı mîrî kabz ve re'aya ve ahali zimmetlerinde komayub kendüleri ahz idüb kendü zimmetlerinde kalmış tahsildârı ve mültezimi bir hoş muhasebeleri görilüb üzerlerinde olan cüz'î ve küllî mâl-ı mîrî tahsil itdirilüb kiseleyüb ve mühürlenüb ve yanına mutemed-aleyh ademler koşub teslim-i hazîne-i âmire itdiresiz mâl-ı mezbûrdan henüz re'aya ve ahali zimmetlerinde kalmış var ise cümleliz yek dil ve yek cihet îânet-i küllî ile cem-i tahsiline muavenet idüb olan yerlerden tahsil itdirdüb fermân olduğu üzere hazîne-i âmireye teslim itdirdesiz ve ahali-i re'aya zimmetlerinde kalub cizyedarlar ve voyvodalar ve ümena ve ... cemine memur olanlar ve 'avâriz ve bedel-i nüzül tahsil idenler zimmetlerine çıkub bu güne değin muhasebelerin görmeyüb henüz teslim-i hazine eylemeyenleri her kim olursa olsun bil aman ahz ve girift ve tayîn olunan mübâşir marifetiyle kal'abend ve rikâb-ı hümâyûba ihzar itdir ilme k bâbında tarafımıza hitaben mü'ekked ve müşedded hatt-ı hümâyûn celalet-makrûn ile dergâh-ı ali kapucubaşlarından iftiharü'l-emâcid ve'l-ekârim izzetli Halil Ağa zîde mecdihû tayîn olub husus-ı mezbûr tarafımıza sipariş olmağla mücebince tarafımızdan dahi buyruldu isdâr olundu kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ağa zîde kadrihû tayîn ve sûret-i hatt-ı hümâyûn 'amel olunub hilâfından ihtirâz idüb taht-ı eyâletinizde vâki gerek voyvodalar ve gerek ümena ve gerek ze'amet ve timarları mâl-ı bedelin cem'idenler ve gerek 'avâriz ve bedel-i nüzül ve sair küllî ve cüz'î emvâl-i mîrî tahsildârları üzerlerinde bu güne değin muhasebesin görmeyüb mâl-ı mîrî kalub teslim-i hazîne-i âmire eylemeyenleri her kim olur ise olsun bilâ aman ahz ve girift ve tayîn olunan mübâşir-i merkûm marifetiyle kal'abend ve husus-ı mezbûr için fermân-ı şerîf ile gelen kapucubaşı izzetlü Halil Ağa vardıkda âna teslim idüb kayd ve bend rikâb-ı hümâyûnuma ihzar itdirdüb muhasebesin görmek için irsâl eylesiz ve yedlerinde bulunan nukudı kabz eylesiz ve bi'l-cümle tahsil itmeyüb veya bir mikdarın tahsil olunub bâkileri var ise cümleliz yek dil ve yek cihet olub bi eyyi vech-i kân re'ayadan ve ahaliilerden bir gün mukaddem ve bir sa'at akdem tahsil ve mübâşir-i merkûm marifetiyle teslim-i hazine itdirüb bir kimesnede bir akça komayasız şöyleki hizmet-imezbûre ile an karib evvel taraflara vardığımızda mâl-ı mîrîden zimem-i nâsda bir akça kaldığı istima olunur ise hatt-ı hümâyûn mücebince kendümüze olan atab ve hitab sizlere olub çoklarımızın ... vir ilme ği mukarrer ve muhakkak bilüb âna göre hareket eylesiz ve mâl-ı mîrî tamamen tahsil idüb taraf-ı devlete giden erbâb-ı mültezimleri tarafımıza 'arz ve mâl-ı mezbûrî tamamen tahsil idüb ekel ve bey' idüb telef idenleri ol sa'at kal'abend idüb vukû üzere tarafımıza ilam ve ifade eylesiz deyû buyruldu 8 ra sene 1104 bâ hatem Hüseyin Paşa Vali-i Rakka'' A.Ş.S.nr.40,belge 15

¹¹⁵ A.Ş.S.nr 40 belge,14,18,19,49,63,65,77,89,92,9394,97

Osmanlı ordularının sefer öncesi ve sefer sırasındaki lojistik faaliyetleri ve sefer organizasyonları üç şekilde gerçekleşmiştir;

- 1) Ordu lâşe'sinin temin edilmesi
- 2) Savaş için gerekli mali kaynağın bulunması
- 3) Askeri organizasyon ve seferberlik

Osmanlı seferlerinin hazine masrafları kısmını genel olarak mevâcib, tayinat, mubayaa, inam, âdât, edâ-yı düyûn ve diğer harcamalar oluşturmuştur. Bu harcamalar içerisinde en büyük payı her zaman yeniçeri ve kapıkulu askerlerinin maaşları anlamına gelen mevâcibler teşkil etmektedir¹¹⁶. Yapılması, verilmesi gerekli olan anlamındaki ‘‘mâ’vecebeden’’ geldiği belirtilen mevâcib kelimesi, memur ve askerlere verilen maaş karşılığında kullanılmıştır. Ulûfe terimiyle aynı anlama gelmektedir. Osmanlılar’da devlet görevlilerinin mevâcibleri günlük yevmiye şekline hesaplanır ve üç ayda bir ödeme yapılırdı. Maaşların ödenmesinde zaman zaman aksaklıklar olurdu. Özellikle savaş zamanlarında yaşanan bu gecikmeler sebebiyle kapıkulu askerlerinin çeşitli karışıklıklara neden olduğu ve bu durumun büyük isyanlara dönüştüğü bilinmektedir¹¹⁷.

Bu sebeple sefer esnasında ordunun en önemli giderini yeniçeri ve diğer kapıkulu asker mevâcibleri oluşturmaktadır¹¹⁸.

Osmanlı Devleti sefer esnasında ordu içerisinde sorunlar yaşanmasını önlemek amacıyla asker mevâciblerinin ödenmesine ayrı bir önem vermiş ve bu eksikliği gidermek amacıyla çeşitli önlemler almıştır. Asker mevâciblerinin ödenmesinin yanı sıra bir diğer önemli sorun üç cephede verilen mücadele nedeniyle gerekli asker ihtiyacının karşılanması ve askerlerin savaş bölgelerine sorunsuz şekilde sevk edilmesi olmuştur.

İhtiyaçların en zarurisi olan mevâcib giderlerinin karşılanmasına yönelik beş adet ferman¹¹⁹ bulunmaktadır. Rakka Beylerbeyi Hüseyin Paşa’ya, seferden dönen askerlerin mevâciblerinin karşılanması amacıyla Sivas, Karaman, Kütahya ve Anadolu’daki tüm eyâletlere ait vergilerin toplanıp merkeze gönderilmesi emredilmiştir¹²⁰. Aynı şekilde Maraş kâdısı ve alaybeyine, seferden dönen asker mevâciblerinin karşılanması amacıyla Maraş Eyâleti 1692 ve 1693 yıllarına ait vergi gelirinin merkeze gönderilmesi emredilmiştir¹²¹.

Keza Maraş kâdısına, seferden dönen askerlerin mevâciblerinin ödenmesi amacıyla Maraş eyâleti 1692 ve 1693 yıllarına ait otuz beş bin kuruşluk vergi gelirinin ve Maraş

¹¹⁶Uğur Kurtaran,(2012). ‘‘Osmanlı Seferlerinde Organizasyon ve Lojistik’’, *Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, Ankara, Volume 7/4, s.2270-2279

¹¹⁷ Erhan Afyoncu,(2013). ‘‘Mevacib’’, *T.D.V.İ.A.*, İstanbul. c.29.say. 420

¹¹⁸ Uğur Kurtaran. a.g.e. ss.2276.

¹¹⁹ A.Ş.S.nr 40.belge,117.14.119.18.132.49.155.94

¹²⁰ A.Ş.S.nr 40.belge.14

¹²¹ A.Ş.S.nr 40.belge.18

Alaybeyinin zimmetinde bulunan miktarın merkeze gönderilmesi emredilmiştir¹²². Rakka eyâleti Valisi Kadızade Hüseyin'e gönderilen ferman hükmünde ise, Rakka'ya bağlı eyâlet ve sancaklardaki vergileri toplayan Mültezimlerin zimmetlerinde olan miktarı seferdeki ordunun mühimmat masrafları ve asker mevâciblerini karşılamak amacıyla merkeze göndermeleri emredilmiştir¹²³.

Osmanlı Devleti'nin Kutsal İttifak savaşlarında birden çok cephede birden çok devletle aynı anda savaşması beraberinde fazlasıyla asker ihtiyacını ortaya koymuştur. Sicilde asker ihtiyacını karşılamaya yönelik yedi adet ferman¹²⁴ bulunmaktadır. Hükümlerde Osmanlı Devleti'nin Kutsal savaşlardaki tüm olanaklarını kullanmaya çalıştığının görülmesi dikkat çekici bir nokta olmuştur.

Bu görüşe paralel olarak, Anadolu'nun orta kolundaki kadılar, yeniçeri serdarları ve ocak ihtiyarlarına gönderilen fermân hükmünde¹²⁵, Fetva-i Şerif ve Ferman-ı Şerif doğrultusunda Anadolu'nun orta kolunda bulunan kazalar ve kasabalarda ne kadar topçu, cebeci ve yeniçeri askeri varsa bunların sefer için hazır edilmesi emredilmiştir¹²⁶. Bu durum, Osmanlı Devleti'nin Kutsal İttifak savaşlarına verdiği önemi gözler önüne sermektedir.

¹²² “‘Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zülkadr ve'l-ihiram sahibû'l-'izz ve'l-ihtîşam el-muhtass bi mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-âlâ vilayet-i Anadolu müfettiş olan Hüseyin dâme ikbâlihû ve akzâ kuzâtî'l-Müslimîn evlâ vülâti'l-muvahhidîn madinü'l-fazl ve'l-yakin râfi-i ilam-ı şeriate ve'd-din varis-i ulum-i enbiya ve'l-mürselin el-muhtaz-ı bi mezîd-i inayeti'l-meliki'l-muîn Mevlânâ Maraş kadısı zîde fezâlihühû tevkî-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcak malum ola ki;

Halen sefer-i hümâyûnumdan avdet iden kapum kullarının ihraç olunacak mevâcibleri için ziyâde hazine tedariki lâzım ve mühimm olmağla bin yüz iki ve yüz üç senelerine mahsub olmak üzere Maraş eyâletinde vâki züema ve erbâb-ı timarın bedeliyesi tahsiline memur olan Maraş alaybeğlerinin zimmetlerine otuz beş bin guruş icab eylemeğin meblağ-ı mezbûr kapum kullarının mevâcibleri için tayîn olunmuşdur imdi işbu emr-i şerîfim vardıği gibi bi eyy-i hâl bi't-tamam tahsil ve bir gün evvel mevâcib-i merkûm için rikâb-ı hümâyûnum hazinesine teslim itdirilüb ta'allül üzere olurlar ise ordu-yı hümâyûnuma ... itdirilmek bâbında halen ordu-yı hümâyûn nusret-makrûnum tarafından emr-i şerîf-i âli şânım sâdır olmağla mücebince 'amel olunmak fermânım olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle emekdarlardan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Receb zîde kadrihû vardıkda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celilü'l-kadrim mücebince 'amel idüb dahi katâ te'hir ve tavakkuf ve bir vechle' öZR ve bahane itdirmeyüb meblağ-ı merkûm otuz beş bin guruşu işbu emr-i şerîfim vardıği gibi merkûmun alaybeylerden bi eyy-i hâl muaccelen bi't-tamam taleb ve tahsil idüb kiseleyüb ve mühürleyüb mübâşir-i mezbûr ve mutemed-aleyh ademlerin ile rikâb-ı hümâyûnum hazinesine irsâl ve teslim itdirmekden sen ki müfettiş-i mûma-ileyh dâme ikbâlihû sen gereği gibi takayyüd ve ihtimam idüb katâ teallül ve muhalefet itdirmeyesin şöyle ki edada ta'allül ve muhalefet iderler ise mübâşir-i mezbûr ile ordu-yı hümâyûnuma ihzar itdirüb sâdır olan emr-i şerîifmin mazmûn-ı müünifi ile âmil olasın şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe itimad kılasın tahrîren fi el-yevmi's-sani min şehri rebîü'l-evvel sene erba'a ve mie ve elf Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa". A.Ş.S.nr 40.belge 19.

¹²³ A.Ş.S.nr 40.belge. 49

¹²⁴ A.Ş.S.nr 40 belge. 63, 65,77, 89, 92, 93 97

¹²⁵ A.Ş.S.nr. 40 belge. 89

¹²⁶ “‘Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm meâdinü'l-fezâil ve'l-keâm Adolının orta kolunda vâki olan kadılar zîde fazlihû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân zikr olunan kazalarda vâki yeniçeri serdarları ve ocak ihtiyarları zîde kadrihû tevkî-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcak malum ola ki;

İnşâallâhu teâlâ işbu sâl-i meymenet iştimalde sefer-i hümâyûn nusret makrûnum mukarrer ve muhakkak teksir ve tevfir-i asâkir-i mansûre için takayyüd ve ihtimam ve ehemmi mühimmât-i dîn ü devlet-i aliyyemden olub adâ-yı din-i küffar-ı duzah-ı karin el küfri millete vahide muhtevâsi üzere birbirlerine mu'avin ve tezahür ile memâlik-i İslamiyeden bazı bilâda müztevli olmağla ila-i kelime-i dîn ve def-i muzırrat-ı muharibin için illâ kademe fe illa kademe bu cihada kudreti olanlardan âmme-i

Aynı şekilde, Asker ihtiyacını karşılamaya yönelik önemli bir belge olarak görülen ferman hükmünde¹²⁷,Diyarbakır Eyâleti valisi Vezir Mehmed Paşa asker toplamakla görevlendirilmiştir. Bu hüküm, Osmanlı Devleti'nin asker temini için üst düzey devlet görevlilerini dahi görevlendirdiğini göstermektedir.

müminin ve kâffe-i muvahhidin üzerine gaza f' arz-ı ayn olub ba husus taraf-ı hümâyûnumdan kefare-i mezbûre ile mukabele ve mukateleye memur olan tayfadan bazı ita'ât ve imtisal itmeyüb bila özrişer'i gitmeseler ol gitmeyenler ism-i azim ile âsim olub dünyada tazir-i şedid olurlar ve âhrette mazhar-ı ukûbât-ı ilâhiyeye müstehak olurlar deyû fetva-yı şerîfe vir ilme ğin siz ki mevlânâ-yı mûmi-ileyhimsiz taht-ı hükümetinizde vâki kasabat ve kurada sakin ve mukim ve misafir sahihü'l-esâmi ve esâmisi çalık yeniçeri ve korucu ve oturak ve tobcı ve cebeci ve kul oğlanlarından bir ferd kalmayub umûmen yerlerinde ihrac ve serdarları bayrağın açub önlerine düşüb nevrûz-ı firûzda Edrene sahrasında ordu-yı hümâyûn nusret makrûnumda isbat-ı vücud ve saye-i liva-i resul-i ekremde mevcut bulunmaları bâbında Fermân-ı âli şânım sâdir olmağın inşâallâhu teâlâ emr-i şerîfim her kangınızın taht-ı kazasına varub dahil olur ise mecma-ı nas olan mahallerde fetva-yı şerîfe ve fermân-ı münîfimin mazmûn-ı saâdet-makrûnumu ilan ve işaada ve cümle guzât-ı İslamî haber ve âğâh idüb ihya-yı din i mübin ve ika-ı şeriat-ı seniyye-i tavâif-i mezbûrünü bi'l-cümle yerlerinden ihrac ve serdarlarının bayrağı altına cem've vakt-ü zamanıyla memur oldukları sefer-i hümâyûnumda mevcut bulunmaları için herbiriniz ikdam ve eda-yı fariza-i cihad ve kıyam ile tahsil-i saâdet-i dareyne bezli-makdur eylesesiz ve siz ki serdarlırsız bu sene-i mübâreke musammem olan gazve-i meymun ve cihad-ı şâyir senelerden ziyâde asker tedariki fermânım olub ve sizler bu husus için mahsus ve mevzû kul tayfasından olub sizden bu sene-i mübâreke her vechle gayret ve hamiyet memul-i hümâyûnum olmağla virilen fetva-yı şerîfe mücebince sâdir olan fermân-ı âli şânımın mazmûn-ı münîfinden cümleiniz haberdar olub umûmen yoldaşlarınız ile maiyet ve mürafa'at ve bir gün mukaddem hareket ile bayraklarınız açub neferâtınızı cem've mükemmel ve müsellaah boylu tüfenkleriyle önlerine düşüb esna-yı tarîkde meks ü ârâm ve re'aya fukarasına rencide ve remide eylemeyüb ber vech-i müsaraada memur olduğunuz üzre nevrûz-ı firûzda Edrene sahrasında Resul-i hüddâ ve Habib-i Kebîr Yâ Hazret-i Muhammedü'l-Mustafa sallallâhu teâlâ aleyhi ve sellem hazretlerinin liva-i şerîfleri sayesinde mevcut bulunmağa ikdam-ı tam ve say-i ihtimam eylesesiz inşâallâhu teâlâ sahihiü'l-esâmi olanlar odasına esâmisi çalık olanlar tashih ve kul oğulları mücedde bedrgah ve korucu ve oturak olanlar dahi kanun-ı kadîm üzre memur oldukları Asitane-i Saâdetim muhafazasına ikamet idüb hizmet-i

lâzimesinde mecd-ü sâi olanlar şöyle ki virilen fetva-yı şerîfe ve Fermân-ı âli şânımın mazmûn-ı münîfini ilan ve işaada ve cümle yoldaşlar ile ma'an gelüb sebil-i cihadda mevcut bulunmayub bu emr-i celilde taksir ve tekâsül veyahud bir ferde müsamaha ve hin-i hareketinizde gerüye kalmalarında müsade eyleme ihtimaliniz olur ise 'adem-i ita'ât rızâullâha muhalif hareket itmeniz ile el-iyâzü billâh-i teâlâ âhrette eşedd-i ukûbât-ı ilâhiyeye mazhar olmağa müstehak olduğunuzdan ma'a dâ bundan sonra devlet-i aliyem tarafından müfettişler tayîn olunub ol makulleri buldukları mahallerde fetva-yı şerîfe mücebince haklarında tertib-i ceza olunmasın mukarrer ve muhakkakdır b ilme dik ve âğâh olmadık dimeyesiz encamkâri mülâhaza idüb âna göre hareket ve hilâfından ihtirâz eylesesiz ve sen ki süricilik hizmetine memur olan zîde kadresin tam-ı hama düşüb mücerred celb-i mal için ihracına memur olduğun tavâif-i mezbûrundan bir serdar vekili çavuş ve mumcı ve serdar velhasıl bir nefer kalmak ihtimali olur ise senin dahi 'adem-i tekayyüd ve tam-ı hamına h'amel olunmağla özr ve cevabın mesmû-ı hümâyûnum olmayub gedikli ahara vir ilme kle iktifa olunmayub mazhar-ı atab olmak mukarrerdir âna göre mülâhaza idüb fetvâ-yı şerîfe mücebince sâdir olan fermân-ı âli şânımın mazmûn-ı münîfiyle amil ve icrasında bezli-kudret idüb hilâfından bi gâyet ictinab eylesesin deyû bi'l-fiil dergâh-ı muallâm yeniçerilerim ağası olan düstûr-ı mükerrrem müşîr-i müfehham nizâmü'l-âlem vezirim İsmail Paşa edâmallâhu iclale tarafından mühürlü mektub-ı şerîf vir ilme kle mücebince 'amel olunmak bâbında Fermân-ı âli şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki hükmi-şerîfimle dergâh-ı muallâm yeniçerileri ocağının gedüklülerinden umdetü'l-emâcid ve'l-ayan hâliyâ baş yaya başı olan Receb zîde mecdihü sürici tayîn ve vusûl buldukda sâdir olan fermân-ı celilü'l-kadrim ve ağa-yı müşârü'n-ileyhe tarafından virilen mühürlü mektub mücebince 'amel idüb dahi min ba'de hilâfına rıza ve cevaz göstermeyesiz bu bâbda sâdir olan fermân-ı vacibü'l-ittibaimın mazmûn-ı münîfiyle âmil olası şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılâsın tahfîren fi evâhir-i cemâziye'l-ülâ sene erba'a ve mie ve elf '' .A.Ş.S.nr 40 belge 89

¹²⁷ A.Ş.S.nr 40.belge 92

Osmanlı Devleti, asker toplama işlevini bölgedeki görevliler dâhilinde gerçekleştirmenin yanısıra merkezden de görevliler tayin etmiştir. Tayinler, valiler aracılığıyla gönderilen buyrulduklar ve yeniçeri ağası tarafından gönderilen mektuplarla bölgedeki idari görevlilere duyurulmuştur. Rakka Valisi Hüseyin Paşa tarafından Ayntâb yeniçeri serdarı Davud Ağa'ya gönderilen buyruldu hükmünde, Yeniçeriler üzerine başbuğ tayin edilen Hasan Ağa gelinceye kadar sefer için belirlenen askerlerin hazır tutulması emredilmiştir¹²⁸. Yeniçeri Ağası İsmail tarafından sefer amacıyla Maraş Eyâletinde asker toplama görevinin Hasan aslı kimseye verildiği bölgedeki kadılar ve yeniçeri serdarlarına gönderilen mektupla bildirilmiştir.

Hükümlerden bazıları ise asker yoklamasının yapılmasına yöneliktir. Bu duruma örnek olan ferman hükmünde; Ruha, Haleb, Adana, Konya ve İznik'e varıncaya kadar yol üzerindeki kadılar, ayanlar, mütesellimler, kethudaerleri, yeniçeri serdarları, ayanlar ve iş erlerinin buldukları bölgedeki asker sayımlarını yapıp mevcut olanların bir an önce Edirne'de bulunmaları sağlamaları emredilmiştir¹²⁹.

Asker ihtiyacına yönelik ferman hükümlerinde dikkat çekici bir nokta ise Fermanların, Fetva-i Şerif doğrultusunda gönderilmesidir. Sefer hazırlıkları bağlamında kullanılan bir diğer yol olan fetva en az diğer argümanlar kadar önemlidir. Bu sebeple;

Clausewitz'in Harp üzerine adlı ünlü eserinde yer alan şu sözler oldukça önemlidir: "Moral değerler harbin en önemli unsurlarından birisidir". Bu sebeple tarih boyunca bütün ordularda olduğu gibi Osmanlı ordusunda da askerlerin savaşa katılımını sağlamak üzere çeşitli yollara başvurulmuştur. Bu yollardan en önemlisi, Osmanlı Devleti'nin hem kendi ideolojisine uygun olarak hem de faydacı kaygılarla savaşların dini boyutuna sık sık vurgu yapmasıdır. Bu durumun en önemli yansıması savaş başlangıçlarının vilayetlere duyurulmasında fetvalardan yararlanılması ve Ordu Şeyhi'nin sefere iştirakının sağlanması olmuştur. 1683-1699 yılları arasındaki uzun savaşlar döneminde de savaş başlangıçlarının vilayetlere duyurulmasında bu yol sıkça kullanılmış ve bu yıllarda sefer başlangıçları vilayetlere şu şekilde duyurulmuştur;

"Allah"ı ve O'nun peygamberini inkâr eden çeşitli Hıristiyan milletleri birkaç seneden beri tek bir millet gibi ittifak ederek her taraftan memâlik-i mahrûseme hücum etmeleriyle nice İslam beldelerini istila edip Allah'a ibadet edilip Kur'an okunan cami ve

¹²⁸ "Hâliyâ Ayntâbda dergâh-ı muallâ yeniçeri serdarı olan Davud Ağa zîde kadrihû inhâ olunur ki;

Fermân-ı şerif ile cümle üzerine baş ve buğ tayin buyrulan el-hâc Hasan Ağa zîde kadrihû gelince tahrîr olunan süvari serdengeçdiler ve piyade yeniçerileri zabt ve rabt idüb kimesneye rencide itdirmeyüb şekavet üzre olanları haklarından gelub zabt eylemek babından buyruldu tahrir olunub sana gönderilmiştir vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzre Hacı Hasan Ağa gelince cümle üzerine sen baş ve buğ olub süvari serdengeçdileri ve sâyir piyade yeniçerileri gereği gibi zabt idüb kimesneye te'addi itdirmeyesin bundan sonra ihmal ve müsamaha idüb tavâif-i mezbûri zabt eyleyüb kimesneye te'addive rencide iderler ise nedamet müşahadesinde olub müceb-i buyruldu ile âmil olasin deyû buyruldu fi 19 Receb sene 104 Bâ hatem Hüseyin Paşa". A.Ş.S.nr.40, belge 86

¹²⁹ A.Ş.S.nr 40, belge 93

mescitleri yıkıp sayısız Müslümanın kimini esir edip kimini de öldürüp mallarını yağmaladıktan başka Müslüman çocuklarını kendi batıl dinlerine çevirip emsali zulümlerini arttırarak nehir suyu gibi akarak Rumili'ndeki Belgrat'a saldırdıklarından yakın ve uzak bütün Müslümanların cihada katılarak Allah'ın yardımı ile ümmet-i Muhammed'in üzerinden düşmanın mazarratını def'e çalışmak dinimizin en önemli işlerinden iken aksine davrananlar kıyamet günü Allah'ın huzurunda verecek cevap bulamayacaklar; Belgrat üzerine cihad mal ve beden ile farz-ı ayn olup inkâr edenlerin kendileri kâfir ve avretleri boş olup ve tekâsül edenler dünyada ta'zîr-i şedîde müstehak olurlar deyü fetva verilmekle gaza için Peygamber sancağı açarak bizzat İstanbul'dan hareket ve Edirne'de kışlandıktan sonra inşallah evvel-bahar-ı haceste-âsarda hazret-i peygamberin ashab-ı kiramın ve evliyanın yardımı ile hareket-i hümayunum mukarrer olup fetva-yı şerife mucibince etfal ve sıbyandan gayri cihada kadir olan herkes peygamber sancağı altında toplanarak sefere memur olmağın...''

40 Numaralı sicilde bu amaçla gönderilen beş ferman¹³⁰ hükmü bulunmaktadır. Hükümlerin savaşa iştiraki arttırmak amacıyla ikna edici bir yol olarak kullanıldığı görülmektedir. Bu durum da Osmanlı Devleti'nin seferler için asker ihtiyacını karşılamak amacıyla tüm olanaklarını kullandığını göstermektedir. Bu amaçla gönderilen fermanlara, Edirne'den başlayıp Anadolu'nun sağ kolunu takip ederek Haleb'e varıncaya kadar ki yerlerde bulunan kadılar ve kethüda yerlerine gönderilen ve askerlerin sefer için hazır tutulup çağrıldıkları anda Edirne'de bulunmalarının sağlanmasının emredildiği hüküm örnek gösterilebilir¹³¹.

Hükümler değerlendirildiğinde sefer için belirlenen harekât merkezinin Edirne bölgesi olduğu anlaşılakta ve harekât zamanı olarak da Nevruz dönemi zikredilmektedir. Hükümlerde genel seferberliğin ilan edildiği belirtilmekte ve bazı hükümlerin¹³² fetva doğrultusunda gönderildiği özellikle belirtilmektedir. Hükümlerde emirlerin yerine getirilmesi için son derece sert ifadeler kullanılıp emirleri yerine getirmekle görevli kişilerin

¹³⁰ A.Ş.S.nr 40.belge,77.89.92.93.97

¹³¹“Emr-i şerîfim mücebince amel olunub hilâfından hazar idesiz ihmal ve müsamaha mesmûu olmaya sonra siz bilürsüz sûret-i hatt-ı şerîf-i âli şândır

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm meâdinü'l-fezâil ve'l-keâm Edirnedan Adolunun sağ kolı nihayeti Halebe varınca üzerinde vâk'i olan kadılar zîde fazlihûhüm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân zikr olunan kazalarda vâk'i kethüda erleri zîde fazlihûhüm tevkî-i refî-i hümayûn vâsil olıcak malum ola ki;

A'dâ-yı din ve küffâr-ı düzah karin el-keferetü millet-i vahide muhtevası üzere birbirlerine teavün ve tezahür ile memâlik-i İslamiyeden bazı bilâda müstevli olmağla ila-i kelime-i din def-i muzırrat-ı muharibîn için işbu sene-i mübârekede sefer-i hümayûn nusret-makrûnum mukarrer ve muhakkak olub illâ kademe fe illa kademe bu vakitte cihada kudreti olan âmme-i mü'minîn ve kâffe-i muvahhidîn üzerlerine gazâ farz-ı ayn olub bâ husus harbi keferi bilâd-ı İslamiyeden bazı beldeye müstevli olmağla keferi-i mezbûre ile mukabele ve mukateleye memur olan tayfadan bazı itaatten imtisal itmeyüb bilâ özi-i şeri ... ol gitmeyenler ism-i azim ile asim olub dünyada tazir-i şedîd olunur ve âhiretde mazhar-ı eşedd-i ukûbât-ı ilâhiye müstehak olurlar deyü fetva-yı şerife virilüb....A.Ş.S.nr 40.belge 77

¹³² A.Ş.S.nr 40.belge,145.77.150.89.152.92.154.93.156.97

ihmal ve müsamahalarının asla kabul edilmeyeceği özellikle hükümlerin başında belirtilmiştir. Edirne'den başlayıp Anadolu'nun sağ kolundan Halep'e kadar olan yerlerdeki kadılar ve kethüda yerlerine gönderilen ve askerlerin hazır tutulup çağrıldıklarında Edirne'de bulunmalarının emredildiği hükmün ¹³³ başında yer alan ve görevlilere hitaben yazılan, “*Emr-i şerîfim mücebince amel olunub hilâfindan hazar idesiz ihmal ve müsamaha mesmûu olmaya sonra siz bilürsüz*” ifadesiyle emrin kattiyyen yerine getirilmesi hiçbir ihmal ve musamahanın kabul edilmeyeceği belirtilmektedir.

Yine aynı hükmün diğer bölümlerinde de oldukça sert ifadeler yer almaktadır. Sefere memur olan kişilerin sefere katılmamaları durumunda dünyada ve ahirette bunun hesabını veremeyecekleri ve şiddetli cezalar çekmelerinin müstahak olacağına dair fetva verildiği belirtilmekte ve askerlerin kısa sürede Edirne'de olacak şekilde hazırlanmaları emredilmiştir¹³⁴

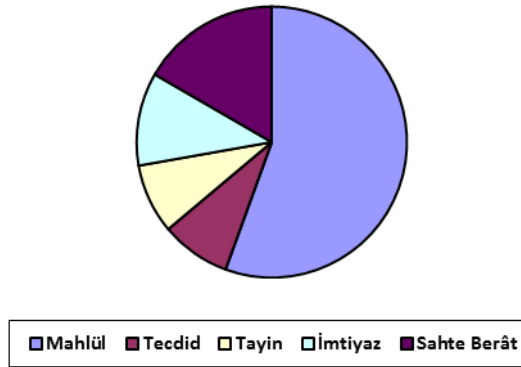
¹³³ A.Ş.S.nr:40 belge 77

¹³⁴ “Emr-i şerîfim mücebince ‘amel olunub hilâfindan hazar idesiz ihmal ve müsamaha mesmûu olmaya sonra siz bilürsüz sûret-i hatt-ı şerîf-i âli şândır

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm meâdinü'l-fezâil ve'l-keîâm Edreneden Anadolunun sağ kolı nihayeti Halebe varınca üzerinde vâki olan kadılar zîde fazlihû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân zıkr olunan kazalarda vâki kethüdayerleri zîde fazlihû tevki-i refi-i hümâyûn vâsil olıcak malum ola ki;

A'dâ-yı din ve küffâr-ı düzah karin el-keferetü millet-i vahide muhtevâsı üzre birbirlerine teavün ve tezahür ile memâlik-i İslamiyeden bazı bilâda müstevli olmağla ila-i kelime-i din def-i muzırrat-ı muharibîn için işbu sene-i mübâreke de sefer-i hümâyûn nusret-makrûnum mukarrer ve muhakkak olub illâ kademe fe illa kademe bu vakitte cihada kudreti olan âmme-i mü'minîn ve kâffe-i muvahhidîn üzerlerine gazâ f'arz-ı ayn olub bâ husus harbi keferâ bilâd-ı İslamiyeden bazı beldeye müstevli olmağla keferâ-i mezbur ile mukabele ve mukateleye memur olan tayfadan bazı ita'âden imtisal itmeyüb bilâ özi-i şer'i... ol gitmeyenler ism-i azim ile amim olub dünyada tazir-i şedid olunur ve âhirette mazhar-ı eşedd-i ukûbât-ı ilâhiye müstehak olurlar deyü fetva-yı şerife virilüb ve altı bölük halkı muharebîn ile mukatele için tayîn olunmuş devlet muvazzaf kullarından olmağla sefer-i hümâyûn nusret-makrûnuma memur ve nevrûz-ı firûzda âlâ eyyi hâl Edrene sahrasında ordu-yı hümâyûnumda... nusret-i eserde mevcut bulunmaları bâbında fermân-ı âlî şadım sâdir olmağla sipah ve silahdar çavuşlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân ve zîde kadrihümâ sürici tayîn ve ber-vech-i ta'cil irsâl olunmuşlardır siz ki kethüdayerleri ve siz vusûlünde gerekdir ki... olan mahallerde fetva-yı şerife ve fermân-ı şerîfimin mazmûnı saâdet-makrûnı ilâ ve işâat ve cümle yoldaşlarınızı haber ve âğâh idüb ihyâ-yı din-i mübin ve ibkâ-i şeriat-ı seyyid-i fahrü'l-mürselin için dâmen-i gayreti dermeyân idüb şimdiden tertib-i esliha-i harb ve tekmil-i âlât-ı darb ile tekayyüd ve ihtimam ve birbiriniz taht-ı hükümetinizde olan yoldaşlarınız hazır ve âmâde idüb inşaallâhu teâlâ vakt-ü zamanıyla cümle yoldaşlarınız ile ma'a esna-yı tarîkde meks ü ârâm eylemeyüb memur olduğunuz üzre nevrus-ı firuzda Edrene sahrasında Cenâb-ı Resul-i Ekrem sallallâhu teâlâ aleyhi vesellem hazretlerinin liva-i şerîfleri sayesinde mevcut bulunmağa ikdam eylesesiz ve siz ki altı bölük halkısız bu sene-i mübâreke de musammem olan gazve-i hümâyûn ve cihad-ı meymûneme sâyir senelerden ziyâde asker tedariki fermânım olub ve siz bu husus için mavzu kul tayfasından olub bi sene-i mübâreke de her vechle gayret ve hamiyet memur olmağla virilen fetva-yı şerife mücebince sâdir olan fermân-ı şerîfimin mazmûn-ı münifinden birbirinizi haberdar eyleyüb ve şimdiden hazır ve âmâde olub inşaallâhu'r-rahman vakt-ü zamanıyla hareket ve kethüda yerlerinizle ma'a mükemmel silah ve besat ile memur olduğunuz vakitte Edrene sahrasında ma'a asker nusret eserde mevcut ve seyl-i gazve-i cihadda mehud ile tahsil-i saâdetdârına ihtimam eyleyüb 'adem-i ita'ât ve... herbiriniz ihtirâz ve ictinab eylesesiz siz ki kethüda irlersiz şöyle ki bu bâbda virilen fetva-yı şerife ve fermân-ı şerîfimin mazmûn-ı münifi ilan ve işaatda ve yoldaşlarınızı haberdar eyleyüb sebil-i cihada tevhizde vakt-ü zamanıyla ihrac idüb mahall-i merkûmda gelüb mevcut bulunmayub bu emr-i celil ve hatırda tekâsül ve taksir ve yoldaşlarınızdan bir nefer müsamaha idüb hîn-i hareketinizde gerüye kalmalarına müsade eylemeyesiz hakkınızdan gelünür ve siz ki altı bölük halkısız bu vakti sâyir mahalle kıyas ile... her kim bu sene-i mübâreke de memur olduğu gazve-i hümâyûnuma gelmeyüb 'adem-i ita'ât ve

Fermânlar dışında merkezden gönderilen emirlerin yer aldığı bir belge olan berâtlar da içerdikleri hükümler bakımından farklılık göstermektedir.

Grafik 3: Sicilde Yer Alan Berâtların İçerdikleri Hükümlere Göre Dağılımı

Berat tasarruf eden kişinin ölümü halinde tasarrufunda bulunan şey mahlûl kaldığından o işin üstesinden gelecek liyakatli bir şahsa tevcih edilirdi. Ölen şahsın oğlu varsa tasarruf ettiği timar, tevliyyet ve ağalık gibi vazifeler tamamen veya kısmen oğluna tevcih edilip beratı verilirdi. Bu intikal bir nesilden diğerine devam edip giderdi. Böyle ölüm hali ile boş kalan yere yapılan berat tahsisine fevt ‘den veya fevtin ‘den berat denir¹³⁵.

İncelemeye konu olan sicilde on yedi adet bu tarz Berât¹³⁶ bulunmaktadır. Nitekim Seyyid Mehmed Şirvani’nin yaptırdığı camide vaiz olan Seyyid Mehmed’in ölümü üzerine yerine Mevlana Şeyh Mehmed Halife atanmıştır¹³⁷. Aynı şekilde Abacı Mescidinin İmam ve mütevellisi olan Abdullah’ın ölmesi üzerine yerine oğlu Abdullah atanmıştır¹³⁸.

Şahısların ölüm veya kendi arzularıyla işten el çekmeleri dolayısıyla yeniden verilen beratlardan başka, berat sahibini gördüğü vazifeden memnun kalınmayarak işine son verilmesi yahut mukataalarda daha yüksek ücret ödeyen çıkması gibi sebeplerle imtiyaz veya

rızâ-yı ilâhiye muhalefet vaz ü hareket ider ise virilen fetva-yı şerîfe mücebince iyâzü billâh-i teâlâ âhiretde eşedd-i ukûbât-ı ilâhiyeye mazhar olmağla müstehak olduğundan ma‘dâ bundan sonra taraf-ı devlet-i aliyemden müfettişler tayîn olunub ol makûleleri oldukları mahallerde fetva-yı şerîfe mücebince haklarında tertib-i ceza olması mukarrerdir b ilme dik ve âgâh olmadık dimeyesiz’’. A.Ş.S.nr:40 belge 77.

¹³⁵ Mübahat S.Kütükoğlu. a.g.e. ss.135

¹³⁶ A.Ş.S.nr 40.belge, 24,32,36,37,38,41,42, 44,45,55,62,73,81,81,88,91,99

¹³⁷ ‘Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki; Ayntâbda merkûm Seyyid Mehmed Şirvanî bina eylediği cami-i şerîfde vaz’ eylediği kürsi vaizi olan Seyyid Mehmed nam fevt olub yeri mahlûl olmağın yerine erbâb-ı istihkakdan ve sulehâdan işbu dârende-i fermân-ı hümâyûn kıdveti’s-sulehâ ve’s-sâlikin Mevlânâ Şeyh Mehmed Halife zîde salaha her vechle layık ve mahall ve müstehak olmağın mezbûra ber-vech-i hasbî tevcih olunub berât-ı şerîfim vir ilme k bâbında mezbûrûn kendi ‘arz-ı hâli mücebince inayet rica itmeğın mahlûl ise sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnı virdüm ve buyurdum ki ba’de’l-yevm mezbûr zikr olunan kürside fevt olan mezbûrûn yerine vazi olub hidmet-ilâzimesin merî ve mü’eddî kıldıktan sonra ber-vech-i hasbî mutasarrif olub vâkımın ruhi ve devam-ı ömr ü devlet rûz efzûnum ediyesine müdâvemet ve mülâzemet göstere ol bâbda taraf-ı âhardan bir ferd mani ve dafi olmayub mezbûra asla dahl ve ta’aruz kılmayalar şöyle bilüb alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahîren fi evâsıt-ı vasıt-ı muharrerm sene erba’a ve mie ve elf be-makâm-ı Edrene’’.A.Ş.S.nr 40.belge 32

¹³⁸ A.Ş.S.nr.40.belge 91

vazifenin geri alınarak daha uygun görülen başka bir şahsa verilmesi mümkündür buna ref' den mahlulen berat denirdi¹³⁹.

Çalışmaya konu olan sicilde bu tarzda üç adet Berat¹⁴⁰ mevcuttur. Kale muhafızı Abdi görevi ihmal ettiği gerekçesiyle azledilerek yerine Ömer adlı kimseye verildiği belirtilmektedir¹⁴¹.

Hükümlerden en ilgi çekici olanı ise; Sis, Adana, Halep ve Tevabii kazaları Ermeni halkı üzerine piskopos olan rahib Ohan'ın görevden görevden alınmasına yönelik gönderilen Berat kayıdır. Hükümde; İstanbul Patriği Mabtos Rahibin Patrikliğine dâhil olan Sis, Adana, Halep ve Tevabii kazalardaki Ermeni halkı üzerine piskopos olan rahib Ohan, şikâyetler üzerine görevden alınıp yerine rahib Kirkor atanmıştır¹⁴².

Aynı şekilde Telbaşer nahiyesine bağlı Ulu Masere köyünde tımar mutasarrıfı olan Şakird Mehmed'in sefere katılmaması üzerine tımar mutasarrıflığı Halil'e tevcih

¹³⁹ Mübahat S.Kütükoğlu. a.g.e. s.135

¹⁴⁰ A.Ş.S.nr 40.belge.46.48.100

¹⁴¹ A.Ş.S.nr 40.belge 48

¹⁴² “Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki;

Hâliyâ İstanbul ve tevâbi-i keferesi batrîği olan Mabtos nam rahib der-saâdetime ‘arz-ı hâl idüb bi’l-fiil batrikliğine dâhil vilayet-i Sis ve Adana ve Halep ve tevabii kazalarda sakin Ermeni keferesine tayfası üzerlerine murahhas olan Ohan nam rahibin re’aya ile hüsn-i zindikanesi olmayub ayinlerine muhalif vaz’ eyleyüb re’aya fukarası kendüden müteşekki oldukların ‘arz u mahzar eylemeleriyle mezbûr Ohan rahib ref’ olunub murahhaslığı ayin-i âtilaları muktezasınca mahall ve müstehak olan işbu dârende-i fermân-ı hümâyûn Kirkor nam rahibe tevcih olunub berât-ı al-i şânım vir ilme ricasına ilam eylemeğın adet-i pişkeşi için lâzım gelen altı bin akça bâ-fermân inâm olunmakla batrik-i mesfûrun ‘arz-ı mücebince tevcih idüb bin yüz dört saferü’l-hayrının on dördüncü gününden bu berât-ı hümâyûnı virdüm ve buyurdum ki mesfûr Kirkor nam rahib varub zikr olunan Sis ve Adana ve Halep ve Maraş ve Ayntâb ve Rumkal’ası ve tevabii kazalarda sakin Ermeni tayfası üzerlerine kadîmden olagelen adet ve kanun üzre ve ayinleri mücebince ref’ olunan mezbûr Ohan yerine murahhasa olub vech-i meşrûh üzre zikr olunan yerlerde ve tevabide olan Ermeni papasları ve keşişleri ve kaloğurları? ve sâyir Ermeni tayfasının evlisi ve ... rahib-i mezbûrî kendü üzerlerine murahhasa bilüb murahhasağına müteallik olan umûrlarına rahib-i mezkûra müracaatları olub doğru sözünden taşra tecavüz eylemeyeler ve itdir ilme ye ve rahib-i mezkûrun murahhasağına tabi azl ü nasba müstehak olan Ermeni papaslarını ve keşişlerin rahib ve mezbûr ayinleri üzre azl ve nasb eyledikde âhardan kimesneye müdahale ve mu’ar’aza eylemeyeler ve mezbûrûn marifeti yoğiken... Ermeni papasların ayinlerinde muhalif nikah caiz olmayan Ermeni keferesi nikah eylemeyeler ve itdir ilme ye ve mürd olan Ermeni papaslarının ve keşişlerinin ve kaloğurlarının mutad-ı kadîm üzre batriğe aid beş binden ekal olan metrukâtları ve kara kaftanları ve İncil kitâbların ve asaların rahib-i mezbûr ve yahut vekîlleri ahz ve kabz eyledükde hilâf-ı mutad ve beytü’l-mal ve kâssam ademleri ve aharı müdahale eylemeye (silik) kendü ayin-i batılları üzre kilisaları fukarasına ve patriğe her ne vasiyet iderlerse makbûl oluna Ermeni şâhidleri ile ‘amel oluna ve bir zimmîye avrat erinden kaçsa veya bir Ermeni zimmî avratın boşamalı olsa veyahut ... olsa aralarına murahhasadan gayrı kimesne girmeye ve karışmaya ve murahhasalara tabi olan yerlerde rahib-i mezbûrûn izni ve marifeti yoğiken ahârı diyardan bazı Ermeni papasları ve keşişleri gelüb hilâf-ı mutad rüsûmatına müdahale eylemeyeler ve itdir ilme ye ve bi’l-cümle kinisaya müteallik olan bağ ve bağçelerine ve çiftliklerine ve çayırlarına ve panayır ve ayazmalarına ve manastır ve tarlalarına ve sâyir kinisalarına vakf olanlar bundan evvel ya bunun emsalı olan murahhasa olanlar bu âna dek ne minvâl üzre zabt ve tasarruf ide gelmişler ise rahib-i mezbûr dahi ol minvâl üzre zabt ve tasarruf eylemeye ol bâbda ref’ olunan merkûm Ohan ve ahârı mani ve müzâhim olmayub dahl ve ta’aruz kılmayalar şöyle bileler alâmet-i şerife itimad kılalar tahîren fi el-yevmü’l-hamis ve’l-‘ışrin min saferü’l-hayr erba’a ve mie ve elf kayd fi 30 cemâziye’l-ülâ sene 104 Be-makâm-ı Edrene el-mahrûsa’’.A.Ş.S.nr 40.belge 46

edilmiştir¹⁴³. Bu tarzda gönderilen beratlarla hizmetin aksaması ve görevin ihmali önlenmeye çalışılmıştır.

Berat, ancak tuğrasını taşıdığı Padişah'ın saltanat süresince geçerli olduğundan, eski padişah zamanında verilen vazife veya imtiyazın devamı için yeni padişahın tuğrasını taşıyan berata ihtiyaç vardır ki buna tecdid-i berat adı veriliyordu¹⁴⁴.

40 Numaralı Sicilde bu tarzda gönderilen bir adet Berat¹⁴⁵ hükmüne rastlanmıştır Beratta; Timarlı Sipahi iken Dimos Ayntâb mukata'ası malından günlük sekiz akçe ile emekli olan Süleyman İbrahim Abdullah'ın ulûfesinin yenilenmesine yönelik olarak gönderilmiştir¹⁴⁶.

Berat yenilenmesi sebeplerinden biri de eski beratın kaybı dolayısıyla sahibi tarafından yenisinin istenmesiydi. Böyle durumlarda yenisinin verilebilmesi için ilgili kaleme müracaat edilir ve gerçekten müracaat sahibinin istediği berattaki şeyin üzerinde olduğu tespit edildikten sonra yenisinin verilmesi yoluna gidilirdi. Bu tarzdan verilen beratlarla zayi'inden berat denirdi ve yenilenmede de zayi'inden verildiği hususuna işaret olunurdu¹⁴⁷.

Çalışmaya konu olan sicilde iki adet Berat¹⁴⁸ hükmü bulunmaktadır. Telbeşer nahiyesine bağlı Hangerman köyü halkından beş bin dokuz yüz akça timara mutasarrıf olan Hüseyinin eşkiyalara esir düşüp beratını kaptırması sonucunda Hasan'ın beratı kendisine tahsis ettiğine dair şikâyeti üzerine timar mutasarrıflığı Hasan'dan alınarak Hüseyin'e verilmiştir¹⁴⁹.

¹⁴³ A.Ş.S.nr.40,belge 35

¹⁴⁴ Mübahat S.Kütükoğlu. a.g.e. s.136

¹⁴⁵ A.Ş.S.nr.40,belge 31

¹⁴⁶ “Nişân-ı şerîf-iâli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki;

Devlet ü ikbal ve saâdet-i İclal ile hâliyâ taht-ı âli baht-ı Osmanî üzre cülûs-ı hümâyûn saâdet-makrûn vâki olub umûmen tecdîd-i berât fermânım olmağın bundan akdem ebna-i sipâhiyândan iken dimos-ı Ayntâb mukata'âsı malından almak üzre yevmi sekiz akça ulufe ile tekaüd olan işbu dârende-i fermân-ı hümâyûn meserret-makrûn-i hâkânî Süleyman İbrahim Abdulah yedinde olan berâtın getirüb tecdîdin rica itmek hakkında mezîd-i inayet-i padişâhânem zuhura getirüb atîk berâtı mücebince bin yüz iki ramazanının yigirmi altıncı gününden müceddeden bu berât-ı hümâyûn saâdet-makrûn virdim ve buyurdum ki mezkûr varub tayîn olunan yevmi sekiz akça ulufesin üslub-ı sâbık üzre dimos-ı Ayntâb malı mukata'âsı malından emin olanlardan ber-vech-i tekaüd alub mutasarrıf ola ve resm-i berâtı emini yediyle teslim-i hazine oluna şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî el-yevmü's-sâdis işrin ramazanü'l-mübâreke sene selâse ve miete ve elf kayd fî 3 cemâziye'l-ülâ sene 104 Be-makâm-ı Edrene el-mahrûsa”.A.Ş.S.nr 40.belge 31

¹⁴⁷ Mübahat S.Kütükoğlu. a.g.e. s.137

¹⁴⁸ A.Ş.S.nr 40.belge,47.53

¹⁴⁹ “Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı Hâkânî hükmi oldur ki; Orta boylu ela gözlü açık kaşlu râfi-i tevkî-i refîü's-şân-ı hâkânî Hüseyin dergâh-ı muallâma gelüb Ayntâb sancağında Telbeşar nahiyesinde Hangerman nam karye ve gayırdan beş bin dokuz yüz altmış bir akça timara mutasarrıf iken küffâr-ı hâkesâra esir olub bahâ ile halas olub timar-ı mezbûrî âhardan Hasan alub berât itdirüb gadr itmekle ordu-yı hümâyûnum tarafından ibkâ ve mukarrer kılınub berât virilmişken yolda gelürken hudud eşkiyası berâtın alub zayi olmağla timar-ı mezbûr müceddeden kendüye vir ilme k bâbında inayet rica itmeğın mezbûr Hüseyin timar-ı mezbûr üzerinde iken esir olmuş ise timarı olduğu sancakda sakin olub alaybeyisi sefere eşmek şartıyla tevcîh olunağıçün sene erba'a ve mie ve elf Muharrreminin evâsıtında hükmi şerîfim virildikten sonra tezkeresi ihraç

Osmanlılarda herhangi bir vazife veya muafiyete sahip olabilmek için bir beratın mevcudiyetine gerek duyulması, bazı kimselerin gerçekte normal yollarla elde edemeyecekleri şeyleri maddi menfaat karşılığında sağlamaya çalışmalarına bu gibi yolsuzluklara açık olan kimselerin ise vazifelerini kötüye kullanmalarına dolayısıyla her devirde sahte beratların ortaya çıkmasına sebep olmuştur.

Berat sahtekârlıkları türlü şekillerde olabiliyordu. Ölen bir sipahinin sefere muktedir olmayan oğlu için onun yerine bir şahıs gönderilmek suretiyle berat almağa teşebbüs edebildiği gibi başka birinin beratını ele geçiren bir şahsın beratı kendi adına tecdid ettirmeğe çalışmasına da rastlanabiliyordu. Bazı hallerde sahte beratlar ancak ölüm vuku 'unda fark ediliyordu. Nitekim timar tasarruf eden bir şahsın ölümünde timarının oğullarına intikali için babalarının ibtida berat istendiğinde sahte olduğu anlaşılmıştır¹⁵⁰.

Beratların sahte olduğu anlaşıldığında ise bir araştırma yapılır ve sahte berat olaylarına karışanların berat kayıtlarının iptali ile yetinilmez bu kişiler, hapis ve bazı durumlarda da küreğe konulmakla cezalandırılır. Bununla da kalınmayarak fiillerin derecelerine göre medeni haklarını da kaybedip ömür boyu memuriyet yapmak, rütbe ve nişan takmaktan mahrum bırakılır¹⁵¹.

Çalışmaya konu olan Sicilde bu tarzda gönderilen altı Berat¹⁵² kaydı bulunmaktadır. Bu hükümlere Ayntâb'da Bostancı Cami-i Şerif'ine Mutasarrıf olan Ömer Ali adlı kimsenin yerine Halil adlı kimsenin usulsüzce geçtiğinin belirlenmesi üzerine görevin tekrardan Ömer Ali'ye verilmesine dair gönderilen Berat kaydı¹⁵³ örnek gösterilebilir. Aynı şekilde Ayntâb Kalesi kethüdası olup vefat eden Mustafa adlı kimsenin yerine oğlu Ömer adlı kimsenin

olunmak fermânım olmağın zikr olunan beş bin dokuz yüz altmış bir akça timar vech-i meşrûh üzere alub dahl iden Hasan tahvilinden mezkûr esir Hüseyine ibkâ ve mukarrer ve mücedde ve tevcîh olunub virdüm ki zikr olunur ve şery ve beyân kılınur Hangerman tabi-i mezbûr 5961 ve buyurdum ki ba'de'l-yevm taht-ı yedinde olub tasarruf kılub şöyleki vezâyif-i hidemât-ı mebrûre mevfüre mesai-i asâkir-i mansûredir bî kusur-ı merî ve mü'eddî kıla ol bâbda efrad-ı aferideden hiç ferd mani ve dafi olmayub dahl ve ta'arruz kılmaya şöyle bileler alâmet-i şerife itimad kılalar tarih-i zuhriye tahrîren fi 15 şehri muharremü'l-haram sene erba'a ve mie ve elf be-makâm-ı Edrene el-mahrûsa kayd fi 21 cemâziye'l-ülâ sene 104''..A.Ş.S.nr 40.belge.47

¹⁵⁰ Mübahat S.Kütükoğlu. a.g.e. ss.144-145

¹⁵¹ Mübahat S.Kütükoğlu. a.g.e. ss.135-137,144

¹⁵² A.Ş.S.nr 40.belge,16.25.39.40.79.98

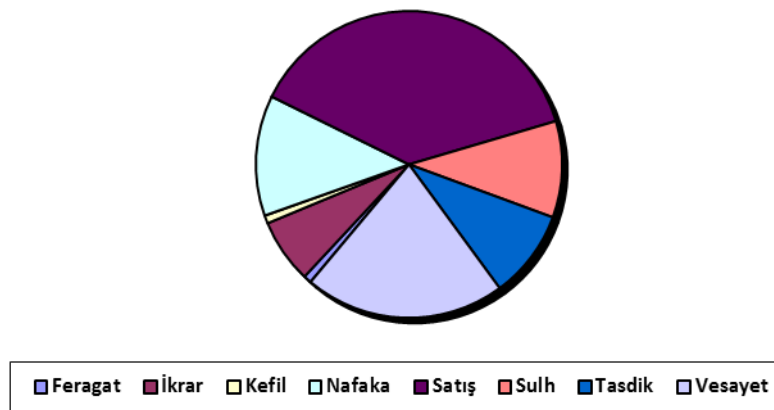
¹⁵³ "Nişân-ı şerif-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki;

Nefs-i Ayntâbda vâki Bostancı cami-i Şerifinin Ömer Ali nâm kimesne vakf eylediği ... şerifine mutasarrıf olan erbâb-ı istihkakdan işbu râfi-i tevkî-i refiü's-şân-ı hâkânî Ali Halife cihet-i mezbûreye mutasarrıf olub bir vechle hizmet-i lâzimesinde müceb-i azli yoğiken âhardan hilâf-ı inhâ ve bir tarikle Halil nâm kimesne alub mezbûr Ali Halifeye ziyâde gadr ve hayf itmekle ref' olunub gerü mezbûra kemakane ibkâ ve mukarrer kılınmak bâbında merkûmun kendi 'arz-ı hâli mücebince inayet rica itmeğın vâki ise sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnı virdüm ve buyurdum ki 'ba'de'l-yevm mezbûr varub zikr olunan ecza-i şerifeye kemakan ref' olunan mezbûrün yerine kir'aâti idüb hizmet-i lâzimesin merî ve mü'eddî kıldıktan sonra üslûb-ı sâbık üzere mutasarrıf olub vâkıfın ruhu ve devam-ı ömr ü devletimçün duaya müdâvemet ve milazemet göstere ol bâbda taraf-ı âhardan ferd mani ve dafi ve müzâhim olmayub mezbûra asla dahl ve ta'arruz kılmayalar şöyle bilüb alâmet-i şerife itimad kılalar tahrîren fi evsât-ı Muharremü'l-haram sene erba'a ve mie ve elf Be-makâm-ı Edrene el-mahrûsa kayd fi cemâziye'l-ülâ sene 104''..A.Ş.S.nr 40.belge 40

göreve gelmesi gerekirken Abbas adlı kimsenin usulsüzce berât ettirerek göreve geldiğinin belirlenmesi üzerine Abbas'ın azledilip görevin Ömer'e verilmesine yönelik gönderilen berât kaydı¹⁵⁴ örnek gösterilebilir.

5.2.2 Hücetler

Bugünkü noter kurumu işlevi görüp Kadı'nın hüküm ihtiva etmediği belgeler olan Hücetler, borç, feragat, alım-satım, vâsiyet ve nafaka gibi konularda tutulan kayıtları ihtiva etmektedir. Çalışmaya konu olan 40 numaralı Sicilde yer alan 118 Hücet kaydının çoğunluğu satış işlemlerinden oluşmaktadır. Bu durum 1692-1693 yılları arasında Ayntâb bölgesinde ekonomik hareketliliğin fazlaca olduğunu göstermektedir.

Grafik 4: Sicilde Yer Alan Hücetlerin konulara göre dağılımı

5.2.2.1 Satış İşlemleri

Mülk satışları ile ilgili belgeler, "sakk/sakk-ı şer'i" adı verilen, belirli bir usul içerisinde kaydedilirdi. Bu usul ile şer'îye sicillerine kaydedilen mülk satışları ile ilgili

¹⁵⁴ "Çün inayete aleyhü'l-mikdar-ı şâhâne ve himâyet-i seniyyetü'l-asar-ı padişâhânem müstehak irtifa-ı şân olanlar hakkında mezbûl ve bider... binaen aleyh zalike râfi-i tevkî-i refiü's-şân kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ömer zîde kadrihû dergâh-ı muallâma gelüb Ayntâb sancağında ve nahiyesinde aziret-i hali nam karye ve gayrıdan iki bin dokuz yüz akça ve gerek timar ile Ayntâb kal'ası kethüdalığı babası Mustafa fevtinden kendüye tevcîh olunub üzerinde olub ve azl icab ider hali yoğiken icabetindendir deyû âhardan Abbas alub berât itdirüb gadr itmekle babası etmeği olub ve mahall ve müstehak olduğuna kibel-i şerden hücet-i şer'îye virilüb ve kal'a-i mezbûr dizdarı Abdurrahman zîde hıfzihü ilamıyla sene erba'a ve mie ve elf rebü'l-evvelinin yigirmi yedinci gününden mîr-i mîrân tarafından kendüye tevcîh olunub berât vir ilme kle mücebince inayet rica itmeğin tarih-i mezbûrda tevcîh olunmağičün sene-i mezbûre rebü'l-âhîrinin evvelinde hükm-i şerîfim virildikten sonra tezkeresi ihraç olunmak fermânım olmağın zıkr olunan iki bin dokuz yüz akça gerek timar ile kal'a-i mezbûre kethüdalığı vech-i meşrûh üzre hilâf-ı inhâ olub dahl iden Abbas tahvilinden hizmet-i lâzimesin eda eylemek şartıyla mûmi-ileyhe Ömer zîde kadrihûye tevcîh ve ibkâ ve mukarrer olunub virildiği zıkr olunur ve şerh ve ayan kılınur... hali tabi mezbûr çift ma'a rüsûm 5000

... tabi-i mezbûr çift 900/5900/2900 ve buyurdum ki ba'de'l-yevm taht-ı yedinde olub tasarruf kılub şöyleki vezâif-i hizmet-i kal'a-i mezbûre kethüdalığıdır bî kusur-ı merî ve mü'eddî kıla ve kal'a-i mezbûre neferâtı mûmi-ileyhi kethüda bilüb kethüdalığa müteallik olan umürda müracaat ideler ol bâbda hiç ehad mani ve dafi olmayub dahl ve ta'aruz kılmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tarih-i zuhriye tahrîren fi 7 şehri reaiül ahir sene erba'a ve mie ve elf kayd fi el-yevmi't-tâsi aşer min cemâziye'l-ülâ sene 1104 Be-makâm-ı Edrene el-mahrûsa'. A.Ş.S.nr 40.belge 39

kayıtlara, sonraki dönemlerde herhangi bir anlaşmazlığa yer bırakmayacak şekilde, alışveriş muamelesi ile ilgili tüm ayrıntılar yazılıyordu. Bu amaçla bu belgelere; alışverişe konu olan mülkün bulunduğu yer, alışverişte bulunan tarafların durumu, satılan mülkün sınırları, müstemilatı, icâb, kabûl, mülkün değerinin ne olduğu, mülkün ne tür bir akitle satıldığı, ücretin alınıp alınmadığı, satışın gerçekleştiği tarih ve en sonda da mahkemede bu hadiseye şahit olan kişiler kaydedilmiştir.

Satış işlemlerinde, alışverişe konu olan mülkün bulunduğu muhid, tarafların durumu, satılan mülkün sınırları, müstemilatı, icâb, kabûl, mülkün değerininne olduğu, mülkün ne tür bir akitle satıldığı, ücretin alınıp alınmadığı, satışın gerçekleştiği tarih ve mahkemede bu hadiseye şahit olan kişiler kaydedildikten sonra kesinleşmiş olurdu¹⁵⁵.

İncelenen 40 numaralı sicilde genel itibariyle menzil, bağ, bahçe, bostan ve dükkân satışı şeklinde tezahür eden mülk alım ve satımlarında işlemler, mahkemede alıcı, satıcı veya vekil aracılığıyla hâkim ve şahitler huzurunda yapıлып belli bir düzen takip edilmiştir.

Hükümlerde, satışı yapılacak mülkün bağlı bulunduğu şehir, kaza veya köy ismi yazılarak, satıcının kimlik tespiti yapılmıştır¹⁵⁶. Satış işlemi kişi kendisi gerçekleştiriyorsa ‘‘asâleten’’¹⁵⁷, başkası gerçekleştiriyorsa ‘‘vekâleten’’¹⁵⁸, işlem kimsesiz çocuklar adına yapılıyorsa ‘‘vesâyeten’’¹⁵⁹ tabiri kullanılmıştır.

¹⁵⁵ Ramazan Günay (2012). ‘‘Şer’iye Sicillerinde Mülk Alışverişleri: Kullanılan Usul ve Dil’’, *SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*. say.27.ss.15.21

¹⁵⁶ ‘‘Medîne-i Ayntâbda Bostancı Mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan İbrahim bin Zekeriya ati hacı an el gayr için vasi-i muhtar nasb ve tayin eylediği zevcesi Hatice binti el-hâc Ali nam hatûn tarafından bey-i âti’l-beyânı ikrara vekil olub Minla Ali bin Abdülkâdir ve Minla Mustafa Minla Murad nâm kimesneler şehâdetleriyle şer’an vekâleti sâbite olan İsmail bin Abdurrahman nâm kimesne mahzarında işbu râfiü’l-kitâb el-hâc Ahmed nâm kimesne mahzarında bi’l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâ-yı merkûm İbrahim maraz-ı mevtinde Karye-i Dülükde Kebîr nam mahalde vâki bir tarafı el-hâc Mustafa ve bir tarafı diğer Mustafa ve bir tarafı Abdurrahman nâm kimesneler mülkleri ve bir tarafı yine kendi mülki ile mahdûd ikiyüz teğek mülk bağını hac an el-gayr için vasiyet idüb mezbûre Haticeyi vasi-i muhtar eyledikde vasiyet-i merkûme üzerine hasran fevt olmağla halen müteveffâ-yı merkûmun vasiyeti sülüs malına müsaid olub mahdûd-ı mezkûr beyne’l-Müslimîn müzayede olundukda merkûm Mehmed üzerinde yigirmi iki guruşa karar idüb ziyâde ile tâlib ve râğibi olmamağın mezbûr Mehmede bâten bey yigirmi iki guruşa bey ve teslim ol dahi ba’de’l-kabûl semen-i mezkur yigirmi iki guruş yedinden bi’t-tamam ahz ve kabz eyledi ba’de’l-yevm mahdûd-ı mezkûr mezbûr Mehmedin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve yahtar mutasarrıf olsun didikde gibbe’t-tasdik-i şerî mâ vaka kayd şod fi evâhir-i cemâziye’l-ülâ sene 104’’.A.Ş.S.nr.40,belge 109

¹⁵⁷ ‘‘Medîne-i Ayntâbda Seng-i Hoşkadem Mahallesi sükkanından Mustafa bin Ramazan nâm kimesne kendi asâleten karındaşı Mehmed nâm kimesne tarafından ma’a âti’l-beyân vekil olub nehc-i şer’i üzre vekâleti sâbite oldukdan sonra vekâleten mahfil-i kazada işbu râfiü’l-kitâb Yusuf bin Abdullah nâm kimesne mahzarında asâlete ve vekâlete ikrar ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki bir tarafı Seyydi Ali mülki ve bir tarafı Ramazan nâm kimesne mülki ve bir tarafı Emine nam hatûn mülki ve bir tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd ve iki tahtâni ve bir fevkâni beyt ve bir matbah ve havluyı müstemil karındaşım merkûm Mehmed ile müşa ve müşterek mülkümüz olub mezbûr Yusuf yetmiş iki guruşa bey-i bât-ı sahîh-i şerî ile bey ve teslim eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yetmiş iki guruş asâleten ve vekâlete yedinden ahz ve kabz eyledim mahdûd-ı mezkûr merkûm Yusufun mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ’ ve yahtar mutasarrıf olsun didikde gibbe’t-tasdik-i şerî mâ vaka bi’t-taleb ketb olundu fi evâsıt-ı Cemâziye’l-âhire sene 104’’.A.Ş.S.nr.40,belge 143

¹⁵⁸ ‘‘Medîne-i Ayntâbda Kızılca Mescid Mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan el-hâc Mehmed bin Mehmedin sulbî sağîr oğulları Ömer ve Ali ve Veli ve sağîre kızı Aişenin valideleri ve

İşlemlerde satışı yapılacak mülkün tam tarifi yapılarak ileride doğması muhtemel ihtilafların önüne geçilmeye çalışılmıştır. ‘ üç tarafı tarik-i âmm ile mahdûd bir fevkâni iki tahtâni beyt ve bir matbah ve bir mağara ve bi’r-i mâ’ ve havluyı müştemil menzil ’. ¹⁶⁰ ‘ iki tarafı tarik-i âmm ile mahdûd yüz altmış teğek bir kıta bağı ’ ¹⁶¹. ‘ bir tarafı Köse Ebu Bekir ve bir tarafı Ramazan ve bir tarafı Hacı Musa nâm kimesneler mülkleri ve bir tarafı tarik-i has ile mahdûd bir tahtâni beyt ve bir hazine ve bir mağara ve bi’r-i mâ’ yı müştemil mülk menzilizini ’ ¹⁶².

Satış bedeli nakdi olarak gerçekleşip temel birim olarak kuruluş kullanılmıştır. Bostancı mahallesinden vefat eden Zekeriya 200 teğek bağının yirmi iki kuruşa Mehmet’e satmıştır ¹⁶³. Yine Hayik-ı Müslüman Mahallesinden Mehmet Ağa gayr-i menkullerini Hatar

kibel-i şerden mansûbe vasîleri olan Sara ibnite el-hâc Ömer nam hatûn tarafından bey-i âti’l-beyânı ikrara vekîl olub Şeyh Ebu Bekr bin el-hâc Hüseyin ve Ebu Bekr bin Ahmed şehâdetleriyle şer’an vekâleti sâbite olan Minla Ebu Bekr bin Mustafa mahfil-i kazada işbu râfiü’l-kitâb es-seyyid Mehmed ibni es-seyyid Ali nâm kimesne mahzarında bi’l-vekâle ikrar ve takrîr-i kelâm idüb sığâr-ı merkûmunun nafaka ve kisveye eşedd ihtiyaçları olub Medîne-i mezbûreye tabi Karye-i Dülükde vâki bir tarafı Ahmed Beğ ve bir tarafı Ramazan nâm kimesne mülkleri ve iki tarafı tarik-i âmm ile mahdûd üç kile bezir istiab ider bir kıta ... tarlalarından gayrı bey olunub infak olunacak resm-i mâl itlâk olunur nesnelere olmamağla mahdûd-ı mezkûr beyne’l-Müslimîn müzayede olunub rağbat-ı nas münkata olduktan sonra mezbûr Seyyid Mehmed üzerinde on altı gurusda karar idüb ziyâde ile tâlib ve râğibi olmayub mahalle-i mezbûre sükkanından Muslı Beğ ibni Abdullah ve Mehmed bin Ebu Bekr sığâr-ı merkûmunun ... ve mahdûd-ı mezkûrdan gayrı menkûlat kısmından bir nesnelere olmadığına ve on altı gurus mahdûd-ı mezkûrun değeri bahası olduğunun haber virdiklerinden sonra vasi-i mezbûre Sara mahdûd-ı mezkûr mezbûr Seyyid Mehmede on altı gurus baten bey’ ve teslim ol dahi ba’de’l-kabûl semen-i mezkûr on altı gurus yedinden ahz ve kabz eyledi ba’de’l-yevm mahdûd-ı mezkûr on altı gurus yedinden ahz ve kabz eyledi ba’de’l-yevm mahdûd-ı mezkûr merkûm Seyyid Mehmedin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ’ ve yahtar mutasarrıf olsun didikde gibbe’t-tasdîk-i şerî mâ vaka bi’t-taleb ketb olundu fi evâsıt-ı Cemâziye’l-âhire sene erba’a ve mie ve elf’. A.Ş.S.nr.40, belge 139

¹⁵⁹ ‘Medîne-i Aynâbda Boyacı Mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan Numan Çelebi bin Ukkâşe Çelebinin zevce-i metrukesi Hatûn ibnite Yusuf ile sulbiye-i kebîre kızı Cennet Hatûn taraflarından bey-i âti’l-beyânı ikrara vekîl olub Ahmed Çelebi bin Mehmed ve Hasan bin Ali şehâdetleriyle şer’an vekâleti sâbite olub ve mezbûre Kaya Hatûnun sadri sağır oğlu Abdurrahmanın hüccet-i şer’iye ile vasisi olan Ahmed Beşe vekâleten ve vesâyeten ve yine mezbûre Hatûnun sadri oğlu olub sinn-i cüssesinin buluğa tahmîli ve buluğünü muterif olan Mehmed bin el-hâc Yusuf nam şab-ı emred asâleten mahfil-i kazada işbu bâisü’l-kitâb es-seyyid Kasım Çelebi bin es-seyyid Ramazan ve el-hâc Şaban bin Receb nâm kimesneler mahzarlarında her biri ikrar ve takrîr-i kelâm idüb Medîne-i mezbûre fenâsında Kôr oğlu kuyusu kurbında Sakız Ağacı nam mahallde vâki bir tarafı Boyacı oğlu vakfı ve bir tarafı Ömer Çelebi mülki ve bir tarafı mezbûrân es-seyyid Kasım ve el-hâc Şaban mülkleri ve bir tarafı tarik-i âmm ile mahdûd bir kıta hadravat bostanı bi cümleti’t-tevabi müvekkillerim ile sağır-i mezbûr Abdurrahman ve merkûm Mehmedin müşâ’ ve müşterek mülk-i mevrûsları olub tarih-i kitâbdan sekiz ay mukaddem mezbûrân es-seyyid Kasım Çelebi ve el-hâc Şabana kırk gurus bey-i bât-ı sahîh-i şerî ile bey ve teslim ânlar dahi işira ve kabûl ve tesellüm eylediklerinden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr dört yüz kırk gurus her biri mezbûrân es-seyyid Kasım Çelebi ve el-hâc Şaban yedlerinden bi’t-tamam ve’l-kemal ahz ve kabz eylediler bostan-ı mezkûr mülk-i müşterâlarıdır keyfe mâ yeşâ’ ve yahtar mutasarrıf olsunlar semen-i mezkûr dört yüz kırk gurusdan zimmetlerini ibrâ itdiler didikde gibbe’t-tasdîk-i şerî mâ vaka bi’t-taleb ketb olundu fi evâil-i recebü’l-ferd sene erba’a ve mie ve elf’. A.Ş.S.nr.40, belge 260

¹⁶⁰ A.Ş.S.nr.40, belge 227

¹⁶¹ A.Ş.S.nr.40, belge 228

¹⁶² A.Ş.S.nr.40, belge 269

¹⁶³ ‘Medîne-i Aynâbda Bostancı Mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan İbrahim bin Zekeriya ati hac an el gayr için vasi-i muhtar nasb ve tayin eylediği zevcesi Hatice binti el-hâc Ali nam hatun tarafından bey-i âti’l-beyânı ikrara vekîl olub Monla Ali bin Abdülkâdir ve Monla Mustafa

ve Abraham zimmlere ikiyüz elli kuruş karşılığında satmıştır¹⁶⁴.Değer biçilen meblanın tahsil edildiğine dair “*on dört guruşa bâten bey ve teslim ve kabz-ı semen eyledim mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ’ ve yahtar mutasarrıf olsun*”¹⁶⁵ ifade ve şahitlerin şehadetleriyle satış işlemi gerçekleştirilmiştir.

Satış işlemleri Müslüman ve Gayr-i müslim ahali arasında da vuku bulmaktadır. Hayik-ı Müslüman Mahallesinden Mehmet Ağa'nın gayrimenkullerini ikiyüz elli kuruş karşılığında Hatar ve Abraham zimmlere satmıştır¹⁶⁶. Satışlardan bir kısmı, hissenin veya mülkin belli bölümlerinin satılması şeklinde gerçekleşmektedir. Şehreküstü mahallesinden Mehri hatun, babasından kalan mallardaki hissesini beş kuruş karşılığında Seyyit Ahmet Çelebi'ye satmıştır¹⁶⁷.Kızılca Mescit Mahallesinden Şaban Çelebi ise mülkü olan evin, üst

Monla Murad nâm kimesneler şehâdetleriyle şeran vekâleti sâbite olan İsmail bin Abdurrahman nâm kimesne mahzarında işbu rafîü'l-kitâb el-hâc Ahmed nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâ-yı merkûm İbrahim maraz-ı mevtinde Karye-i Dülükde Kebîr nam mahallde vâki bir tarafı el-hâc Mustafa ve bir tarafı diğer Mustafa ve bir tarafı Abdurrahman nâm kimesneler mülkleri ve bir tarafı yine kendi mülki ile mahdûd ikiyüz teğek mülk bağını hac an el-gayr için vasiyet idüb mezbûre Haticeyi vasi-i muhtar eyledikde vasiyet-i merkûme üzerine hasran fevt olmağla halen müteveffâ-yı merkûmun vasiyeti sülûs malına müsaid olub mahdûd-ı mezkûr beyne'l-müslimîn müzayede olundukda merkûm Mehmed üzerinde yigirmi iki guruşa karar idüb ziyade ile tâlib ve râğibi olmamağın mezbûr Mehmede bâten bey yigirmi iki guruşa bey ve teslim ol dahi ba'de'l-kabûl semen-i mezkur yigirmi iki guruş yedinden bi't-tamam ahz ve kabz eyledi ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr mezbûr Mehmedin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve yahtar mutasarrıf olsun didikde gibbe't-tasdîk-i şerî mâ vaka kayd şod fi evâhir-i cemâziye'l-ûlâ sene 104'' A.Ş.S.nr.40, belge 109

¹⁶⁴ “Medîne-i Ayntâbda Hayik Müslüman Mahallesinde sakin Mehmed Ağa ibni Osman Çelebi mahfil-i kazada Hatar ve Abraham veledi Vanes Keşiş nam zimmler mahzarlarında ikrar ve takrîr-i kelam idüb Hayik Zimmiyan Mahallesinde vâki bir tarafı Cafer Ağa ve bir tarafı Şahin nâm kimesne ve bir tarafı Hatice Hatun mülkleri ile mahdûd bir beyt-i kebîr ve bir beyt-i sağır ve bir matbah ve bi'r-i mâ' ve mağara ve havluyu müştemil mülk menzilimi tarih-i kitâbdan beş sene mukaddem mesfûran Hatar ve Abrahamı iki yüz elli guruşa bey-i bât-ı sahîh-i şerî ile bey ve teslim ânlar dahi iştirâ ve kabûl ve tesellüm eylediklerinden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki yüz elli guruş yedlerinde bi't-tamam ve'l-kemal ahz ve kabz eyledim mahdûd-ı mezkûr mesfûran Hatar ve Abrahamın mülk-i müşterâlarıdır keyfe mâ yeşâ' mutasarrıf olsunlar didikde gibbe't-tasdîk-i şerî mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fi evâhir-i Cemâziye'l-âhire sene erbaa ve mie ve elf '' A.Ş.S.nr.40, belge 157

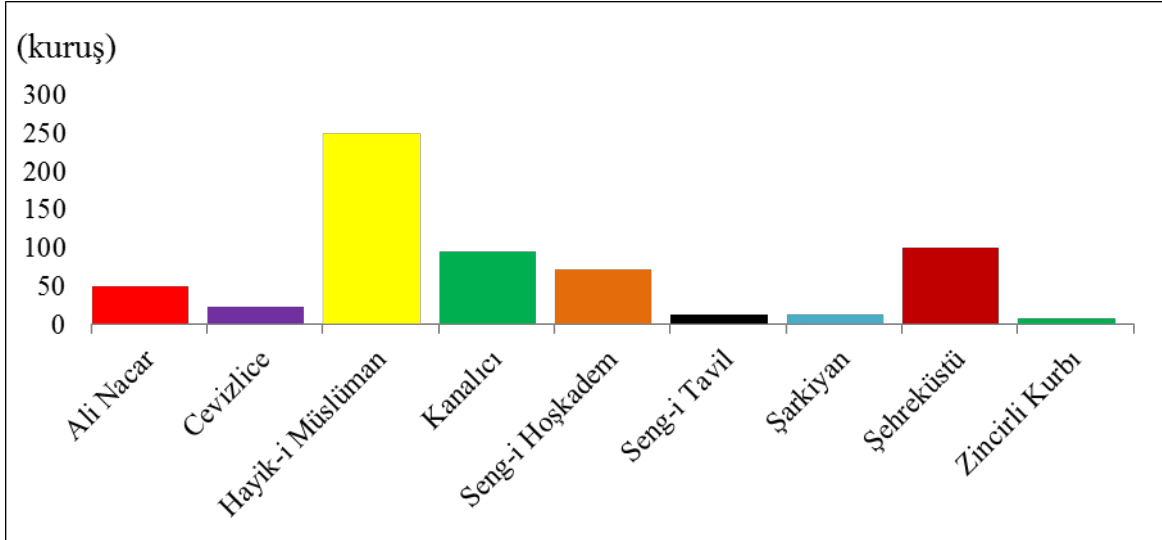
¹⁶⁵ A.Ş.S.nr.40, belge 228

¹⁶⁶ “Medîne-i Ayntâbda Hayik-i Müslüman Mahallesinde sakin Mehmed Ağa bin Osman Çelebi mahfil-i kazada validesi bâis-i hâze'l-kitâb Mühni Hatûn ibnite Rüstem Beğ tarafından tasdike vekîl olub Ebu Derda bin Tobrak Beğ ve Ebu Bekr bin Mustafa şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Mehmed Ağa bin Ebu Derda Çelebi mahzarında tavan ikrar ve takrîr-i kelâm idüb tarih-i kitâbdan bir sene mukaddem sük-i sultânide vâki yüzükci hanında mülk-i mevrûsumuz rub-ı şayi ile kazzaz bazarında vâki Çavdızade el-hâc Osman sakin olduğu kazzaz dükkânının nısf-ı şayiini ve yine Takyeci Ömer Beğ sakin olduğu takyeci dükkânının nısf-ı şayiini ve taht-ı kal'ada... ağzında vâki bir bab malumetü'l-hudud bakkal dükkânının tamamını validem müvekkile-i mezbûre Mühni Hatûn bi safkate vahide bin esedî guruşa bey-i bât-ı sahîh-i şerî ile bey ve teslim ol dahi iştirâ ve kabûl ve tesellüm eyledinden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr bin esedî guruş yedinden bi't-tamam ve'l-kemal ahz ve kabz eyledim emlak-ı merkûme müvekkile-i merkûmenin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun ve bundan maada üzerimde esvabımdan gayrı müvekkile-i merkûmenin taht-ı tasarrufunda olan emvâl ve erzak ve cümleten kendi malıdır kat'a alaka ve medhalim yokdur didikde gibbe't-tasdîk-i şerî mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fi evâhir-i Cemâziye'l-âhire sene 104'' A.Ş.S.nr.40, belge 156

¹⁶⁷ “Husus-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîri iltimas olunmağın savb-ı şer'den Mevlânâ Seyyid Osman Efendi tayîn ve irsâl olunub ol dahi zeyl-i sahifede muharrerü'l-esâmi olan Müslimîn ile Medîne-i Ayntâbda Şehreküsti Mahallesi kurbında Mehri binti İbrahim nam hatûnun menziline varub

tarafındaki oda, iki kahve odası, büyük salon, ahır ve havluyu otuz sekiz kuruş karşılığında Hacı Mehmed'e satmıştır¹⁶⁸.

Menzil, bağ ve bahçe satış fiyatları mahallelere göre farklılık göstermektedir. Menzil satışının yapıldığı Hayik-ı Müslüman mahallesinde 250 kuruşluk bir mebla ortaya çıkarken aynı satış Zincirli kurbu mahallesinde 8 kuruş olarak değer bulmaktadır. Bu oran mahalleler arası gelişmişlik farkını ortaya koyması bakımından önemlidir.

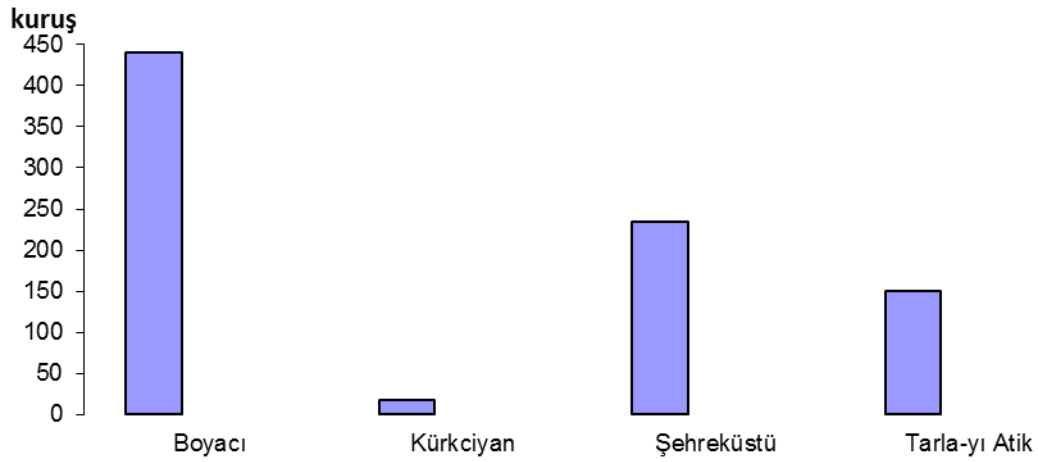

Grafik 5: Menzil Satışlarının Mahallelere Göre Fiyatı

lede'l-ahali ind-i meclis-i şer' olundukda mezbûr Mehri meclis-i makud-ı mezbûrda işbu râfiü'l-kitâb fahrü's-sâdâtü'l-kirâm es-seyyid Ahmed Çelebi ibni eş-şeyh Ramazan Efendi muvâcehesinde tayin-i ikrar ve takrîr-i kelâm idüb işbu bir tarafı mezbûr es-seyyid Ahmed Çelebi mülki ve bir tarafı cami-i şerîf ve bir tarafı Ramazan nâm kimesne mülki ve bir tarafı tarîk-i has ile mahdûd menzil bundan akdem fevt olan babam mezbûr İbrahimden bana ve babamdan sonra fevt olan karındaşım Aliye ve sâiyir vereseye intikal idüb mukaddemâ sâiyir verese menzil-i mezbûrdan hisselerini mezbûr Seyyid Ahmed Çelebiye bey' ve teslim ve kabz-ı semen itmişleridi halen ben dahi babam mezbûr İbrahim ve karındaşım merkûm Aliden isabet iden hisse-i şer'iyeyi mezbûr es-seyyid Ahmed Çelebiye beş guruşa bey-i kat'i ile bey ve teslim ol dahi iştırâ ve kabûl ve tesellüm eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr beş guruşu yedinden tamamen ahz ve kabz eyledim ba'de'l-yevm menzil-i mezkûr mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didikde husus-ı mezbûrî Mevlânâ-yı merkûm mahallinde tahrîr ba'de ma'a n irsâl olunan Ebu Bekr bin Mustafa ile gelüb meclis-i şerde alâ vukûa inhâ ve takrîr itmeğın mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fi evâil-i recebü'l-ferd sene erba'a ve mie ve elf'.A.Ş.S.nr.40, belge 243

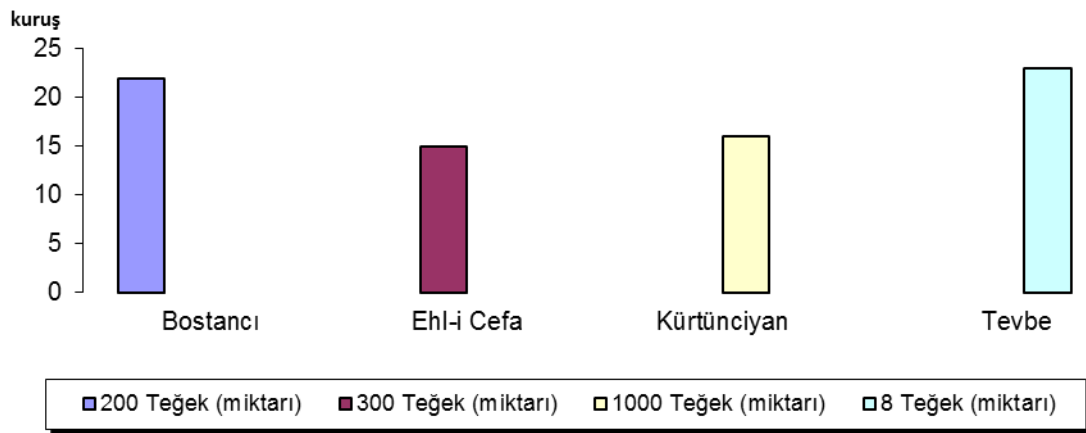
¹⁶⁸ "Medîne-i Ayntâbda Kızılca Mescid Mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan Şaban çelebi bin Osmanın sulbiye kızı İsmihan Hatûnun oğlı tarafından bey-i âti'l-beyânı ikrara vekîl olub Abdüssamed bin Receb Osman bin Süleyman şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Hasan Çelebi bin Ali Ağa meclis-i şer-i şerîf-i lâzımü't-tevkîrde işbu râfiü'l-kitâb el-hâc Mehmed bin Mustafa nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrar ve takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vâki bir tarafı Hacı Halil ve bir tarafı el-hâc Ali ve bir tarafı Mehmed Çelebi mülkleri ve bir tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd bir fevkâni oda ve iki kahve odası ve eyvan ve ahur ve havluyu müştemil menzilin nısf-ı şayini mezbûr el-hâc Mehmede otuz sekiz guruşa bey-i bât-ı sahîh-i şerî ile bey ve teslim ol dahi iştırâ ve kabûl ve tesellüm eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr otuz sekiz guruşu yedinden tamamen ahz ve kabz eyledi ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûrun nısf-ı şayii merkûm el-hâc Mehmedin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ' ve yahtar mutasarrıf olsun didikde gibbe't-tasdîk-i şerî mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fi evâhir-i Cemâziye'l-âhire sene erba'a ve mie ve elf''.A.Ş.S.nr.40, belge 155

Bostan satışlarında Boyacı mahallesinde 440 kuruş olarak gerçekleşen satış miktarı Kürkcıyan mahallesinde 17 kuruş şeklinde gerçekleşmektedir..

Grafik 6: Bostan Satışlarının Mahallelere Göre Fiyatı

Bağ satışlarında da mahalleler arası fiyat farklılıklarını görmek mümkündür. Kürtüncıyan mahallesinde 1000 teğek bağın satışı 16 kuruş olup Tevbe mahallesinde 8 teğek bağın satışı 23 kuruş olmaktadır.

Grafik 7: Bağ Satışlarının Mahallelere Göre Fiyat Dağılımı

5.2.2.2 Aile Yapısı

Osmanlı Devleti'nde evlilik müessesesinde önem verilen çocukların bakım ve terbiyesi konusu ebebeyinlerden birinin vefatıyla birlikte daha önemli hale gelmiştir. Eğer ki ölen kimse, anne ise baba kanuni vâsi olarak çocukların haklarını koruma görevini üstlenmektedir. Ölen, anne değil de baba ise ve baba tarafından önceden bir vâsi tayin edilmemişse mahkeme çocuk veya çocuklar için bir vâsi tayin etmektedir. Vâsi olan kişinin

çocuklara düşen mirası korumak ve idare etmek gibi çocuklar hakkında günlük nafaka talep etmek gibi hakkı da vardır¹⁶⁹.

Burada dikkat edilen ve üzerinde özenle durulan nokta, ebebeyinlerin ölümü sonrası çocukların ihtiyaçlarını giderebilecek, yaşamlarına rahat devam edebilecekleri iyi bir ahlaka sahip olabilecekleri ehliyetli kimselerin gözetimine bırakmaktır.

Çalışmaya konu olan sicilde vasi tayinlerine dair 25 adet Hüccet ¹⁷⁰ kaydına rastlanmıştır. Vasilerden 24'ü babanın ölümü üzerine mahkemenin takdiriyle 1'i ¹⁷¹ annenin ölümü üzerine babanın vâsi tayin edilmesiyle sonuçlanmıştır. Örnek olarak Tevbe Mahallesi halkından Mehmed Çavuş'un ölümü üzerine kızları Raziye, Ümmühan, Fahriye'ye anneanneleri Miyase'nin vâsi tayin edilmiştir¹⁷².

Belgede geçen “*tesviye-i umûrlarına*” ifadesiyle çocukların tüm işlerinin görülüp halledilmesi kastedilmektedir. Bu durum vâsiye yüklenen görevlerin açıkça belirtildiğini göstermektedir. Vâsi tayinleri sadece Müslüman halka dönük yapılmamış Gayr-i müslimler de bu uygulamaya tabi tutulmuştur. Hayik-ı Müslüman Mahallesi halkından Tavud'un ölümü üzerine kızı Semiye'ye amcası vâsi tayin edilmiştir¹⁷³. Vâsi tayinleri sadece vâsi olacak kişinin belirlenmesi ile sona ermemiş nafaka takdiriyle de karara bağlanmıştır. Mehmed'in oğlu Mehmed'e, Kerime vâsi tayin edilip günlük 4 akça nafaka bağlanmıştır¹⁷⁴.

İslam Hukukçuları, nafaka kavramını sadece aile hukukuyla sınırlandırmayıp sosyal adalet, hayvan hakları ve çevrenin korunması kavramlarını çağrıştıracak şekilde düzenlemeler yaparak kişinin sorumluluğu altında bulunan diğer canlıların ve hatta canlı

¹⁶⁹ Esra Yakut (2008).“XIX. Yüzyılda Orta Anadolu Bölgesi'nde Evliliğin Ortaya Çıkışı, Sona Ermesi Sonuçları”, *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*.c..XII, say.1-2.s.258,259

¹⁷⁰ A.Ş.S.nr.40 belge.103.105.111.113.121.123.129.147.149.158.180.190.193.197.212.20.230.241.244.246.249.257.265.273.

¹⁷¹ A.Ş.S.nr.40.belge 246

¹⁷² A.Ş.S.nr.40 belge 111

¹⁷³ “Medîne-i Ayntâbda Hâşik-ı Müslüman mahallesinde sakin iken bundan akdem hâlik olan Tavud veled-i Kirkor nam (çıkmamış) sulbiye-i sağîre kızı Hurum semiye babası hâlik-i mesfûrdan intikal iden malını hıfz ve tesviye-i umûruna vazi lâzım ve mühimm olmağla sağîre-i merkûmenin ammis işbu rafîü'l-kitâb Kirkor nam zımmî vesâyet (çıkmamış) ehil olmağın savb-ı şerden merkûm Kirkor sağîre-i mezbûre üzerine vasi nasb ve tayîn olundukda ol dahi vesâyet-i merkûmeyi kabûl ve hidmet-i lâzimesin edaya ta'ahhüd ve iltizam eyledikden sonra hâlik-i mesfûrun ammi Serabun nam zımmî dahi vasi-i mesfûr Kirkor üzerine nazır nasb ve tayîn olunub ol dahi ba'de'l-kabûl sağîre-i mezbûre nafaka ve kisveye muhtac olduğuna binaen hâlik-i mesfûr talebiyle hâkim-i muvakkî-i sadr-ı kitâb tûbâ lehû hüsn-meâb yüz otuz üç akça (çıkmamış) olmak üzere sağîre-i mezbûreye yevmi altışar akça nafaka ve kisve-i bahâ k'arz ve takdir idüb vakt-i zaruretde istidane ve lede'z-zafer sağîre-i mezbûrenin malından rücûa vasi (çıkmamış) Kirkora izin virilme ğin mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fi el-yevmü'l-ışrin min şehri rebîü'l-âhir sene erba'a ve mie ve elf “.A.Ş.S.nr 40.belge 103

¹⁷⁴ “Medîne-i Ayntâbda... nam karyede sakin iken bundan akdem Mehmed bin Hüseyin sulbî sağîr oğlu Mehmede babasından intikal iden malını hıfz ve tesviye-i umûruna bir vasi lâzım ve mühimm olmağla sağîr-i mezbûrün validesi işbu râfîü'l-kitâb Kerime binti Ömer nam hatûn savb-ı şeriat-ı merkûmeden sağîr-i mezbûr üzerine vasi nasb ve tayîn olundukda ol dahi vesâyet-i merkûmeyi kabûl ve hidmet-i lâzimesin edaya ta'ahhüd ve iltizam eyledikden sonra sağîr-i mezbûr nafaka ve kisveye muhtac olmağla vasi-i mezbûre talebiyle yüz otuz üç akça bir guruşa olmak üzere sağîr-i mezbûra dörder akça nafaka ve kisve-i bahâ k'arz ve takdir olunub vakt-i zaruretde istidane ve lede'z-zafer sağîr-i mezbûrün malından rücûa vasi-i mezbûre Kerimeye izin virilme ğin mâ vaka bi't-taleb ketb olundı fi el-yevmü'l-âşir min cemâziye'l-ülâ sene erba'a ve mie ve elf “.A.Ş.S.nr 40.belge 212

olmayanların varlık ve verimliliklerini devam ettirebilmeleri için yapılması gereken harcamalar şeklinde tanımlamışlardır¹⁷⁵. Bu sebeple, birtakım yükümlülük ve borç kişinin iradesi dışında kanundan doğar. Evli erkeğin zengin bile olsa zevcesine, bir kimsenin küçük veya sakat çocuklarına, evlenmemiş kızlarına, fakir anne ve babasına, çalışmayacak durumdaki fakir mahrem akrabasına, kölelerine, hayvanlarına nafaka vermesi de bu tarzda kanunî bir yükümlülüktür. Evlilik nafakası erkek tarafından kadına evlilik devam ettiği müddetçe ve boşanmada iddet sona erene kadar ödenir. Kadın, kocasından başka bir mal talep edemez¹⁷⁶.

Çalışmaya konu olan sicilde bu tarzda 15 adet¹⁷⁷ hüccet bulunmaktadır. Nafaka takdirleri ölen kişinin çocuklarına, çocukların vâsisine veya eşine bırakılması şeklinde gerçekleşmiştir. Kürktünciyen Mahallesi halkından vefat eden Seyyid Mustafa'nın kızı Ümmü Gülsüm'e günlük dört akçe nafaka takdir edilmiştir¹⁷⁸.

Tevbe Mahallesi halkından vefat eden Mehmed'in eşi Ayşe'ye günlük dört akçe nafaka bağlanmıştır¹⁷⁹. Seng-i Tavi mahallesi halkından vefat eden Ömer'in oğulları Yusuf ve İbrahim'in valideleri Emine'ye günlük dört akçe nafaka bağlanmıştır¹⁸⁰.

Belgeler değerlendirildiğinde nafaka takdirlerinin 3 ve 6 akçe arasında gerçekleştiği görülmüştür. Ancak istisnai olarak Kürkcüyen Mahallesi halkından vefat eden Ali Bey'in küçük çocuklarına verilmesi gereken nafaka miktarı günlük 12 kuruş olarak belirlenmiştir¹⁸¹.

Nafaka bağlanmasının yanında Aile yapısı bağlamında görülen bir diğer önemli durum ise "mehir" talebi olmuştur.

¹⁷⁵ Celal Erbay (2006). "Nafaka", *T.D.V.İ.A.* c.32.s.282

¹⁷⁶ Ekrem Buğra Ekinci (2010) *İslam Fıkıhında Alış-Veris Bilgileri*, Arı Sanat Yayınevi. İstanbul. s.35

¹⁷⁷ A.Ş.S.nr.40.belge 107.112.120.154.160.171.174.181.188.194.204.218.224.250.279

¹⁷⁸ "Medîne-i Ayntâbda Kürtünciyen Mahallesinde sakin iken bundan akdem fevt olan es-seyyid Mustafa bin Caferin sulbiye-i sağıre kızı Ümmü Gülsümün karındaşı ve kibel-i şerden tesviye-i umûruna vasi-i mansubı olan işbu râfiü'l-kitâb es-seyyid Mehmed nâm kimesne mahfel-i kazada takrîr-i kelma idüb sağıre-i mezbûrenin nafaka ve kisveye eşedd ihtiyacı olmağla kibel-i şerden mikdarü'l-kifaye nafaka ve kisve-i bahâ k'arz ve takdir olunub istidane ve infaka bana izin virilme si matlubumdur didikde hâkim-i muvakkı-i sadr-ı kitâb dahi yüz otuz iki akça bir gurusu rayiç olduğı üzre sağıre-i mezbûrenin nafaka ve kisve-i bahâşüçün yevmi dört akça k'arz ve takdir idüb vakt-i zaruretde istidane ve infaka ba'de sağıre-i mezbûrenin mâl-ı mevûsundan rücûa vasi-i mezbûr Seyyid Mehmede izin virmeğın mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fi gurre-i Cemâziye'l-âhire sene erba'a ve mie ve elf". A.Ş.S.nr.40.belge 120

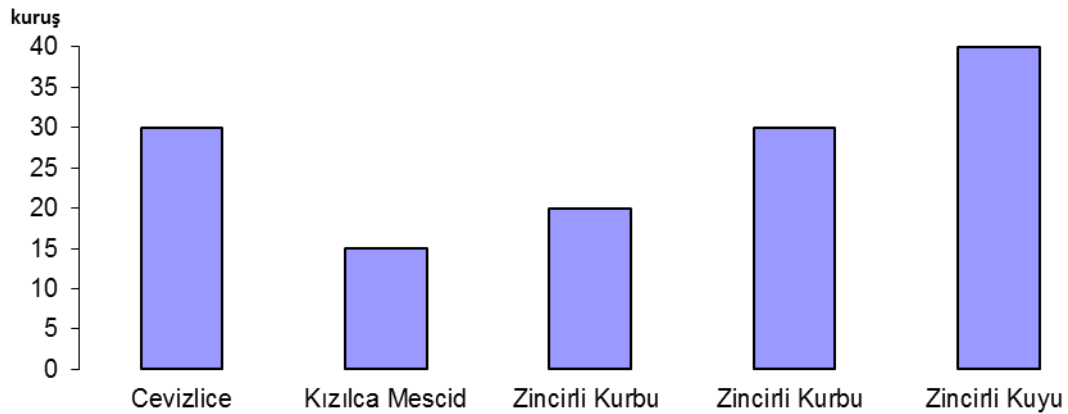
¹⁷⁹ "Medîne-i Ayntâbda Tevbe Mahallesinde sakine râfiete hâze'l-kitâb Aişe binti Abdullah nam hatûn meclis-i şer-i şerîfde takrîr-i kelâm ve tabir-i ani'l-meram idüb zevcim Mehmed bin Ahmed nâm kimesne bundan akdem beni bila nafaka ve mevanet koyub diyar-ı ahara gitmekle zaruretim olduğuna binaen lede'z-zafer mezbûrdan rücu itmek üzre kibel-i şerden mikdarü'l-kifaye nafaka-i baha takdir olunub istidane ve nefsim sarfa izin taleb iderim didikde mahalle-i mezbûre sükkânından Mustafa bin Minla Mehmed ve İbrahim bin Hüseyin nam kimesneler mezbûre Aişe mezbûr Mehmedin taht-ı nikâhında zevcesi olduğuna ihbar itmeğın mezbûre Aişe vech-işer'i üzre tahallif olundukdan sonra nafaka-i bahâşüçün küll-i yevm dört sağı akça k'arz ve takdir olunub vakt-i zaruretde istidane ve masrafına sarf idüb ve lede'z-zafer zevci mezbûr Mehmedden rücûa izin virilmeğın mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fi 28 min şehri Rebîü'l-ahir sene 104". A.Ş.S.nr.40.belge 171

¹⁸⁰ A.Ş.S.nr.40.belge 154

¹⁸¹ A.Ş.S.nr.40.belge 218

İslam hukukunda mehir, evlenecek kadının ailesine veya yakınlarına değil, bizzat kendisine yapılması gereken bir ödemedir. Bu yönüyle Eski Türklerdeki “kalın”dan ve günümüzde kırsal kesimlerde varlığını sürdüren “başlık”tan ayrılır. İslam Aile hukukunda mehir kadının hakkıdır ve bu hak, kadının rızası olmadan başka bir yakınına devredilemez. Söz konusu ödeme nakit olabileceği gibi mal da olabilmektedir¹⁸².

Kadınlara ödenen mehir miktarlarının bölgelere göre değişiklik arz ettiği anlaşılmaktadır. Mehir takdiri Zincirli Kuyu mahallesinde 40 kuruş olarak belirlenirken Kızılca Mescid mahallesinde bu miktar 15 kuruş olarak belirlenmiştir. Akyol, Cevizlice ve Zincirli Kurbu mahallesindeki mehir miktarı 30 kuruş olarak belirlenmiştir.

Grafik 8: Mehir Miktarının Mahallelere Göre Dağılımı

Kadınlara mehir takdirinin olarak kuruş dışında bağ, bahçe gibi taşınmazları şeklinde de takdir edildiği görülmektedir. Cevizlice Mahallesi civarı ahalisinden vefat eden Osman'ın eşi Ayşe hatunun otuz kuruşluk mehir hakkına karşılık Osman'nın yirmi dört kuruşluk menziline verilerek Ayşe hatunun kalan 6 kuruşluk kısımdan feragat ettiği görülmüştür¹⁸³.

¹⁸² Saliha O.Gümrükçüoğlu (2013).İslam Aile Hukukunda Kadının Mehir Hakkına Toplumun Bakış Açısı Üzerine Bir Değerlendirme, *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, c. XVII, say. 4.s.227-228

¹⁸³ “Medîne-i Ayntâbda Cevizlice Mahallesi kurbında sakin iken bundan akdem fevt olan Osman bin Mehmedin sulbiye-i sağîre kızları Âmine ve Haticenin li-ecli'l-musliha vasîleri olan el-hâc Mustafa bin Hâkim nâm kimesne mahfil-i kazada müteveffâ-yı mezbûrun zevce-i metrukesi işbu râfiü'l-kitâb Aişe binti Mehmed nam hatûn mahzarında bi'l-vesâye ikrar ve takrîr-i kelâm idüb mezbûre ve hâkim-i muvakkî-i kitâb huzurunda es-seyyid Ebu Bekr ibni es-seyyid Mehmed ve Ahmed bin İbrahim nâm kimesneler şehâdetleriyle otuz guruş... isbat ve ba'de't-tahalîf-işer'i meblağ-ı mezbûr otuz guruş tereke-i müteveffâ-yı merkûmdan edaya tenbih olunub müteveffâ-yı merkûm karye-i mezbûrda vâki bir tarafı el-hâc Hasan ve bir tarafı Yağmur ve bir tarafı Mahmud nâm kimesneler mülkleri ve bir tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd menziline gayrı menkûlat kısmından bir nesnesi olmamağla mahdûd-ı mezkûr ba'de'l-müzayede ve inkitâû'r-rağbât-ı nâs mezbûre Aişeye vesâyeten yigirmi dört guruş bâten bey ve teslim ol dahi iştirâ ve kabûl ve tesellüm eyledikten sonra semen-i mezkûr yigirmi dört guruş müteveffâ-yı mezbûr zimmetinde sâbit olan otuz guruş mehr-i müeccelinde yigirmi dört guruşuna mukas idüb ol dahi mukasa ve kabûl ve bâki kalan altı guruşundan fâriğa oldu ba'de'l-yevm

5.2.2.3 Asayiş

40 numaralı sicilde asayiş bağlamında en dikkat çekici nokta aşiretlerin Rakka bölgesine iskânları olmuştur. Osmanlı Devleti, savaşlar veya eşkıyalığın bir sonucu olarak topraklarını terk eden¹⁸⁴ aşiretleri, Arap aşiretlere karşı bir denge unsuru olarak görmüş ve bölgeyi Arap eşkıya aşiretlerinin tehdidinden kurtarıp, bölgedeki nüfuz ve otoritesini yeniden inşa ederken, son derece öneme sahip olan Fırat nehri yolunun güvenliğini sağlamayı amaçlamıştır¹⁸⁵.

40 numaralı sicil defterinde aşiretlerin Rakka bölgesine iskânlarına yönelik sekiz Buyruldu¹⁸⁶ ve bir Defter¹⁸⁷ kaydı mevcuttur.

Osmanlı Devleti, aşiretlerin Rakka bölgesine olan iskânlarına büyük önem vermiş ve bu amaçla her türlü tedbiri almaya özen göstermiştir. İskâna müfettiş tayin edilerek iskân esnasında başka hadiselerin yaşanmamasına özen gösterilmiş müfettişin çalışmaları bölgedeki idari görevliler tarafından yakından takip edilip iskân bölgeleri teftiş edilmiştir. Bu duruma Rakka Valisi Hüseyin Paşa tarafından iskâna müfettiş tayin edilen İslam Ağa'ya gönderilen ve İskânın sorunsuz bir şekilde yapılması ve iskâna tabi tutulan aşiret mensuplarından bir kişi dahi geride kalmayacak şekilde titizlikle sürdürülmesi emredilmiştir¹⁸⁸. Bununla birlikte, iskân esnasında firar edenlerinde titizlikle tespit edilip yakalanmasına önem verilmiş, Rakka Valisi Hüseyin Paşa tarafından Ayntâb Mütesellimine gönderilen ve Rakka bölgesine iskân edilen halk arasından firar edenlerin yakalanıp cezalandırılması emredilmiştir¹⁸⁹.

mahdûd-ı mezkûr mezbûre Aişe mülk-i müşterasıdır diidkde mezbûre Aişe dahi vasi-i mezbûri ikrar-ı meşrûhudna tasdik ve tahkik itmeğın mâ vaka bi't-taleb kayd şod fi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhire sene 104'' .A.Ş.S.nr.40,belge 142

¹⁸⁴ Caroline Finkel (2010). *Rüyadan İmparatorluğa Osmanlı*, Timaş Yayınları, s.274,276

¹⁸⁵ Murat Çelikdemir,(2003).“Osmanlı Devleti'nin Aşiretleri Rakka'ya İskân Etmek İstemesindeki Temel Sebepler”, *Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi*. s.145

¹⁸⁶ A.Ş.S.nr 40.belge.2.3.27.59.74.75.84. 90

¹⁸⁷ A.Ş.S.nr 40 belge.4

¹⁸⁸“Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân İslam Ağa zîde kadrihû inhâ olunur ki;

Nefs-i Ayntâbda ve Ayntâb karyelerinde tavâyif-i iskândan bir eve ve bir adam koymayub kaldırub herkesi aşireti tarafından vekîli olanlara teslim idüb birgün mukaddem ve bir saat akdem mahfil-i iskâna irsâl ve îsâl itdiresin şöyleki tavâyif-i iskândan ol havalilerde bir tarikle bir ev ve bir adam alıkoğduğunuz ve istima olunur ise bir vechle cevaba kâdir olmayub eşedd-i ukûbuna mazhar ve müstehak olursun ve hac... ve oğullarının evleri ve eşli bakar kurbunda... İleri dahi sürüb berü tarafa geçirüb ihmalden ziyade ihtirâz eyleyesiz Bâ hatem Hüseyin Paşa fi gurre-i ra sene 1104 kayd fi el-veyvü's-sâni rebû'l-evvel'' .A.Ş.S.nr 40.belge 3

¹⁸⁹“Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimi zîde kadrihû inhâ olunur ki;

Ber-müceb-i fermân-ı hümâyûn saâdet-makrûn Rakka havalilerinde tahrîr ve iskân olunan tavâyif-i türkman ve ekrâddan bazıları mahall-i iskândan firar idüb Ayntâbda ve kuralarında kendülerin ihtifâ idenler ve bu taraftan firar idüb semtinize varanları bir hoş gereği gibi teftiş ve tefahhus idüb bi eyyi hâl ele getirüb malların yağma ve başların kesüb tarafımıza irsâl eylemek bâbında buyruldu isdâr olunub irsâl olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere mahall-i iskândan firar idüb Ayntâbda ve kuralarında kendülerin bir tarikle ihtifâ ve semtinize varanları bi eyyi vech-i kân ele getirüb malların yağma ve başların kesüb tarafımıza irsâl eylemede mecd ü sâi idüb husus-ı mezbûrda müsamaha ile semtinizden bir an iskân adı geçdüğü istima olunur ise mesul ve

Aynı şekilde, Rakka Valisi Hüseyin Paşa tarafından Ayntâb Mutesellimine gönderilen ve iskân edilen Tohtemurlu Cemaatin'den Satılmış, Çopur oğlu, Süleyman oğlu, Hüseyin, Süleyman ve Ahmed adlı kişilerin Ayntâb'da olduğu ve bu kişilerin yakalanarak mübaşire teslim edilmesi emredilmiştir¹⁹⁰.

Rakka bölgesine yapılan iskân hükümlerini içeren belgelerden en dikkat çekici olan, Rakka Valisi Hüseyin Paşa tarafından iskân sonrası yapılan teftiş kaydının tutulduğu defterdir¹⁹¹. Defterde iskân edilen halkın hangi mahallelerden ve kimlerden oluştuğuna dair bilgiler yer alıp yoklama yapılarak firar olaylarının önüne geçilmeye çalışılmıştır. Defter incelendiğinde iskânın toplam 23 mahalle ve 172 kişi üzerinde gerçekleştiği görülmektedir. Teftiş kayıtlarına göre iskâna en çok tabi tutulan mahalle 92 kişi ile Kaya mahallesidir. Teftiş kayıtlarında ilgi çeken bir diğer önemli nokta ise Hayık Mahallesi halkından Gayr-i müslim olan Mikail adlı kişinin oğulları Mehmed ve Osman'ın da bu iskâna tabi tutulmasıdır. Bu kayıt iskânın sadece toplumun her kesimine uygulandığını göstermesi bakımından önemlidir.

Sonuç olarak, Rakka iskânının sorunsuz bir şekilde gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla bölge valisinin, tayin edilen mübaşirlerin ve yerel yöneticilerin iskânı oldukça titiz bir şekilde takip ettiği görülmektedir. Bu durum devletin üst üste yaşanan ve birden çok devlete karşı birden çok cephede verdiği mücadelenin yanında iç asayişini sağlamayı ihmal etmediğini göstermesi bakımından oldukça önemlidir.

Rakka bölgesine iskân edilen kişi sayısı ve aid oldukları mahalleler

<i>Mahalle Adı</i>	<i>İskân edilen kişi sayısı</i>
<i>Akyol</i>	3
<i>Ali Nacar</i>	3
<i>Cevizlice</i>	1

muatab olmanı mukarrer bilüb âna göre hareket ber-mûceb-i buyruldı âmil olasız deyû buyruldı fî 15 Receb sene 1104

Bâ hatem Hüseyin Paşa Vali-i Rakka''. A.Ş.S.nr 40.belge 84

¹⁹⁰.'Hâliyâ Ayntâbda seccade-nişin-i şeriat olan effendi zîde fazlihûhu ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimi zîde kadrihû inhâ olunur ki;

Tavâ-yif-i iskândan olub Tohtemürlü cemaatinden Satılmış ve Çopur oğlu ve Süleyman oğlu ve Hüseyin ve Süleyman ve Ahmed nâmûn kimesneler derûn-ı Ayntâbda olub bu âna dek memur oldukları mahalle gelmediklerinde ihrac ve mahallerine sürülüb iskân olunmaları bâbında buyruldı tahrîr ve tayin olunub gönderilmiştir vusûlünde gerekidir ki zikr olunan ademleri bila tevakkuf ihrac ve cümle evleri ve malları ile sürüb mübaşir-i merkûma teslim ve bir saat evvel memur oldukları mahalle irsâl ve iskân itdirmekde bezl-i makdûr eyleyesiz müceb-i buyruldı ile amil olub ... cevaz göstermeyesiz deyû buyruldı fî 16 S sene 104 bâ hatem Hüseyin Paşa kayd şod fî 20 S sene 104''. A.Ş.S.nr 40.belge 59

¹⁹¹.'Oldur ki;

Hatt-ı hümâyûn-ı saâdet-makrûn ile manun tuğralu ve nişanlı defter-i sultânî ile iskânları fermân olunan türkman tayfasını teftiş ve tefahus ve mahall-i iskâna irsâl için bi'l-fiil Rakka valisi olan mükerrermetli saâdetli Hüseyin Paşa hazretleri taraf-ı şeriflerinden buyruldı-i şerifleri ile mübaşir tayin buyrulan fahrü'l-akrân İslam Ağa marifetiyle medîne-i Ayntâb mahallâtından teftiş ve zuhur iden tavâ-yifin esâmileridir ki zikr olunur fî evâhir-i saferü'l-hayr sene erbaa ve mie ve elf''. A.Ş.S.nr 40. 4

<i>Çukur Kaçılı</i>	2
<i>Ehl-i Cefa</i>	3
<i>Hayık</i>	3
<i>Hayık Baba</i>	1
<i>İbn-i Boyacı</i>	1
<i>İbn-i Eyyüb</i>	1
<i>Kanalıcı</i>	4
<i>Kaya</i>	92
<i>Kozanlı</i>	5
<i>Kurb-ı Monla</i>	2
<i>Kürkiyan</i>	1
<i>Kürtünciyan</i>	1
<i>Seng-i Tavis</i>	1
<i>Şarkıyan</i>	7
<i>Şehreküstü</i>	23
<i>Tarla-i Cedîd</i>	1
<i>Tarla-yı Atik</i>	3
<i>Yahni</i>	5
<i>Yahni Tohtemurlu</i>	2
<i>Zincirli</i>	7
	Toplam: 172

Bu durum Çalışmaya konu olan Sicilin meydana getirildiği tarih olan 1692-1693 yılları arasında Asayiş sorunların fazlaca yaşanmadığını göstermektedir. Zira bu tarihlerde Ayntâb yöresinden Rakka bölgesine yapılan aşiretlerin iskânı düşünüldüğünde bu güven ve asayiş ortamına ne derece önem verildiğini görülmektedir.

Çalışmaya konu olan sicilde bu tarzda 1 Buyruldu¹⁹² İ'lâm¹⁹³ ve 3 Hücet¹⁹⁴ kaydı bulunmaktadır. Yaralama ve ölümle sonuçlanan vakaların kadı tarafından dikkatle dinlenildiği ve olayın tam olarak aydınlatılması amacıyla fiile maruz kalan kişi tarafından hadisenin meydana geldiği yer ve biçimi özenle kayıt altına alınıp şahitlerin ifadeleri ve yeminleri kayda geçirilmiştir. Bu duruma Kayacık Mahallesi halkından Abdullah'ın, Yeniçeri askeri Hasan Beşe'nin kendisini yaralandığına dair ifadesi örnek gösterilebilir¹⁹⁵.

¹⁹² A.Ş.S.nr.40 belge 71

¹⁹³ A.Ş.S.nr.40 belge 150

¹⁹⁴ A.Ş.S.nr.40 belge,179,229.231

¹⁹⁵ ‘Medîne-i Ayntâbda Kayacık Mahallesinde sakin işbu râfiü'l-kitâb Abdullah bin Mehmed nam şab-ı emred meclis-i şer-i şerîf-i lâzîmü't-tevkîrde yeniçeri tayfasından Hasan Beşe bin Mehmed nam

Sulh, dava vekilliği, yakalama ve yargılama konularını içeren belgelerde de yaralama olaylarında olduğu gibi son derece titiz bir şekilde takip ve yargılama yapılmıştır. Bu yöntem adaletin tam anlamıyla tecelli etmesine dair verilen önemi göstermektedir. Maraş Valisi Ebubekir Paşa tarafından Ayntâb Kadısı ve Yeniçeri Serdarına gönderilen ve mahkeme huzurunda öldürülen Âdem'in katillerinin yargılanıp haps edilmesine yönelik gönderilen buyruldu¹⁹⁶ kaydında, belgenin muhatabına karşı son derece sert mesajlar veren *"bu makûle fesada devletlü efendilerimizin rıza-yı şerifleri yokdur imdi mezbûr katilleri ahz ve habs idüb tarafımıza ilam eylesiz ve bundan sonra bu makûle fesad ve şekavet itdirmekden ziyade hazar eyleyüb buyrulduyla âmil olasız"* ifadesi son derecede önemlidir. Zira Maraş valisi gönderdiği buyruldu da yer alan ifadeleriyle zanlının yakalanıp cezalandırılmasının ne derece önemli görüldüğünü bölgedeki yöneticilere aksettirmektedir.

Asayiş bağlamında bir diğer örnek ise Kanalcı Mahallesinde halkından yaralanma sonucu vefat eden Abdülkadir'in eşi Emine'nin katiller ile iki yüz kuruş karşılığında sulh edip davadan vazgeçtiği ettiği hüccet kayıdır¹⁹⁷. Emine eşi Abdülkadir katilleriyle iki yüz kuruş karşılığında sulh edip davadan çekilmiştir.

racil mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüb tarih-i kitâbdan sual olunub ihkâk-ı hak olunmak matlubumdur didikde gıbbe'l-inkâr müdde-i mezbûrdan müddeâsını mübeyyine beyyine talep olundukda udûl-i müsliminden zikr olunan Hoşkadem Mahallesinde sakin Mehmed bin Ahmed Tarlayı Atık Mahallesi sükkânından Mehmed bin Ebu Bekir nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vakika tarih-i kitâbdann bir gün mukaddem vakt-i mezkûrda ve zikr olunan etmekci dükkânı önünde müddeî mezbûr Abdullah etmek alurken mezbûr Hasan Beşe mezbûr Abdullah ile gavga idüb bir siyah kabzalı hançer ile bizim huzurumuzda mezbûr Abdullahı sol ayağının kaba etinden darb ve mecrûh itdi biz bu hususa şahidleriz şehâdet dahi ideriz deyû her biri eda-yı şehâdet-i şeriye eylediklerinde bade't-tadil ve t-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mâ vaka bi't-taleb kayd şod fi 24 Rebû'l-âhir sene 104'.A.Ş.S.nr.40.belge 179

¹⁹⁶:"Ayntâb kadısı faziletlü efendi zîde fazlihûhu ve yeniçeri serdarı zîde kadrihû inhâ olunur ki;

Ayntâb içinde mahkeme huzurunda hilâf-ı şer-i şerîf Âdem paralanub otuz yedi yerde mecrûh eyledikden sonra maktul-i mezbûr katl eyleyenleri şerle ve yeniçeri zabitleri ve serdar marifetiyle bi eyyi hâl ahz ve habs idüb tarafımıza ilam itmenüz bâbında buyruldu isdâr kılınmışdır vusûlünde gerekdir ki bu makûle fesada devletlü efendilerimizin rıza-yı şerifleri yokdur imdi mezbûr katilleri ahz ve habs idüb tarafımıza ilam eylesiz ve bundan sonra bu makûle fesad ve şekavet itdirmekden ziyade hazar eyleyüb buyrulduyla âmil olasız deyû buyruldu fi 22 sene 104 be-hatem hazret-i Ebu Beki Paşa vali-i Maraş halen".A.Ş.S.nr.40 belge 71

¹⁹⁷:"Medîne-i Ayntâbda Kanalcı Mahallesinde sakin iken bundan akdem mecrûhan maktul olan Abdülkâdir bin Ömerin veraseti zevce-i metrukesi Emine ibnite el-hâc Hanifi ile sulbî sağır oğulları Ömer ve Mehmed Hanifi ile babası ve mezbûr Ömere münhasıra olduğu şeran zâhir ve müteayyin oldukdan sonra mezbûr Ömerin oğlu tarafından zikri ati sulh ve irayı ikrara vekili olan Süleyman nâm kimesne ve mezbûre Emine tarafından dahi husus-ı mezkûre hucet-i şeriye ile vekili olan el-hâc Yusuf ibni el-hâc Mehmed nâm kimesne mahfil-i kazada maktul-i mezkûrun katili olan râfi-i hâze'l-kitâb Ömer ibni el-hâc Mehmed nam şab-ı emred muvâcehesinde her biri bi'l-vekâle ikrar ve takrîr-i kelam idüb şab-ı mezbûr Ömer müvekkillerimizin mürisi mezbûr Abdülkâdirin zuhrundan amden hançer ile darb ve mecrûh idüb bir gün sahib-i firaş olub darb-ı mezkûrun te'sirinden fevt olduğını bundan akdem huzur-ı şerde üzerine isbat ve hucet-i şeriye olundukdan sonra mücebin icraya hükm-i şeri lahık olub katl-i amdin mücebi kısas olduğuna binaen mezbûrân Ömer ve Emine kısas murad itmeleriyle kâtil-i mezbûr dahi kisasından sulha râğib olmağla beynerline müslimûn-ı müslihûn tavassut idüb dava-yı kısasdan mezbûrân Ömer ve Emineyi iki yüz guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh-i şeri eylediklerinde ânlar sulh-ı mezbûrî kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı merkûmdan yüz guruşını kâtil-i mezbûr Ömer nakd ahz ve kabz idüb yüz guruşuna bir (silik) dorı erkek at ve iki kara kılıc ve beş guruş kıymetli üç sahan ve on beş guruş kıymetli bir altın tavr ve altı guruş kıymetli bir don

5.2.2.4 İdari Yapı

İdari olarak mutlak bir merkeziyetçilik yerine hâkimiyeti altındaki yerlerin özelliklerine göre farklı idare tarzları tatbik eden Osmanlı Devleti'nde bu geleneğin bir tezahürü olarak ortaya çıkan sancak, eyâlet idarelerinin bir alt birimi olup devlet teşkilatının temelini oluşturmaktadır¹⁹⁸. H.1103-1104 (M. 1692-1693) tarihli 40 Numaralı Ayntâb Şer'îye Siciline göre Ayntâb, merkezden gönderilen belgelerde "sancak" olarak ifade edilip yerel belgelerde ise "kazâ" olarak ifade edilmiştir.

5.2.2.4.1 Ayntâb ve Civarında Görev Yapan Şer-i Görevliler (1692-1693)

5.2.2.4.1.1 Kâdi

Ehl-i ilim sınıfından olan kâdının asıl görevi ahali arasındaki anlaşmazlıkları çözümlenektir. Kâdılar, şeriati uygulayarak anlaşmazlıkları çözümlenektir işi yanında, sultanın emrettiği her hususta hüküm vermekle yetkili kıldıklarından idarî, malî, askerî, beledi işlerle de uğraşmaktaydılar. Böylelikle Osmanlı Devleti'nde yargı ve yürütme yetkileri yan yana, bir bakıma ikincisi ilkinin kontrolü altında yürümüşür. Bu durum Osmanlı İmparatorluğu'nun siyasal hayatındaki devamlılığın belkemiğini teşkil etmiştir¹⁹⁹.

Şer'î hukukun uygulayıcısı olan kâdının yargı görevlerinin yanında naip, müteveli, imam, hatip vs. tayini, miras ve evlilik akdi tanzimi, noterlik görevleri, tapu sicil muhafızlığı, sanatkâr ve esnafın kontrolü, lonca düzeninin, yönetiminin ve bununla ilgili kuralların gözetimi, şehrin ekonomik hayatıyla yakından ilgili olarak fiyat tespit ve kontrolü, diğer yandan şehirlerin alt yapı tesislerinin denetimi, imar nizamının korunmasını gözetmek, vakıfların yöneticilerini denetlemek, bu konudaki atamalarla ilgili olarak arzda bulunmak gibi çeşitli görevleri vardı. Asayiş konusunda subaşı, asesbaşı gibi görevlilerle yakın işbirliği içindeydi. Bölgenin din işleri personelini ataması için ilgili merciye onun arzı gerekirdi²⁰⁰.

Sicilde kâdılık ünvanına dair 4 isme rastlanılmıştır. *Kilis Kadısı* olarak *Mevlana Abdurrahman*²⁰¹ ve *Haleb Kadısı Abdülhalim*²⁰²,dır. Ayntâb kadısının kim olduğuna dair net bir ifade bulunamamıştır. Sicilin bazı bölümlerinde kâdı olarak *Mevlana Ali Efendi*²⁰³ ve *Ömer Efendi*²⁰⁴ adları bulunmaktadır.

5.2.2.4.1.2 Na'ib

kaftanı ve bir hamam leğeni ve üç zili dahi bade'l-ahz ve'l-kabz kâtil-i mezbûr Ömeri kıyasdan fariğ olup min bade husus-ı mezbûra müteallaka davadan her biri zimmetini ibrâ ve ıskât itdiler kıbel-i şerden yedine huccet-i şeriye ita olunsun didiklerinde gıbbe't-tasdîk-i şerî mâ vaka bi't-taleb ketb olundu fı gurre-i Recebü'l-ferd sene erbaa ve mie ve elf'

¹⁹⁸ Orhan Kılıç (2001) .Ocaklık Sancaklarının Osmanlı Hukukunda ve İdari Tatbikattaki Yeri, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. c.11.say.1.s.1

¹⁹⁹ Ergenç, a.g.m. ss.81

²⁰⁰ İlber Ortaylı (1976). "Osmanlı Kadı'sının Taşra Yönetimindeki Rolü Üzerine", *Amme İdaresi Dergisi*, say. IX. s.95

²⁰¹ A.Ş.S.nr.40,belge 53

²⁰² A.Ş.S.nr.40,belge 46

²⁰³ A.Ş.S.nr.40,belge 130

²⁰⁴ A.Ş.S.nr.40,belge 11

Kâdiya muhakeme görevinde yardım eden görevlilerdir. Kadı, kendi hüküm bölgesindeki her olayı tek başına kovuşturamayacağı için emrinde yeteri kadar naip bulunurdu. Naipler, kazaya bağlı nahiyelerde oturdukları gibi, kaza merkezinde bulunup, olaylar meydana geldiğinde de görevlendirilebilirlerdi. Naipler ilmiye sınıfına mensup kimselerdi. Bunlar, ya doğrudan doğruya niyabet göreviyle kadının yanında bulunur veya şehrin medreselerinde ders okutmakta olan müderrislerden bu görev için yararlanılırdı²⁰⁵. Sicilde, 6 adet na'ib ünvanına rastlanılmıştır. Bunlar:

*El-Hac Receb*²⁰⁶-*Mevlana Abdüsselam*²⁰⁷-*Mevlana Hacı Receb*²⁰⁸-*Mevlana Osman Efendi*²⁰⁹-*Musa Şetimli*²¹⁰ ve *Musaşeyhli*²¹¹, dir.

5.2.2.4.1.3 Müftü

Osmanlı Devletinde dört ehl-i sünnet mezhebinden hanefî fıkı üzerine kendisine sorulan umumî ve hususî şer'î ve hukukî meselelere ait dinî hükümlere uygun karar veren kişiye Müftü, verdikleri kararlara da Fetva adı verilmiştir²¹². Sicilde Müftü olarak *Ömer Efendi*²¹³ adına rastlanılmıştır.

5.2.3.2.2 Ayntâb ve Civarında Görev Yapan Örf-i Görevliler (1692-1693)

5.2.3.2.2.1 Vali (Beylerbeyi)

Türk-İslam devletlerinde değişik isimler altında zikredilen yetkili, Osmanlı kaynaklarında beylerbeyi, mir-i miran, emirü'l-ümera ve vali adlarıyla geçmektedir.

Osmanlılar'da eyaletlerin askeri ve idari amirine beylerbeyi denilirdi. Aynı zamanda vali de denilmekle birlikte XVII. yüzyıldan itibaren kullanılmaya başlanan bu unvan, XIX. yüzyılda idari teşkilatta peş peşe yapılan değişiklikler sonunda vali kelimesi resmen kabul edilmiştir²¹⁴

Sicilde Ayntâb ve Civarında görev yapan dört Vali ünvanına rastlanmıştır. Bunlar;

- Ayntâb Valisi Abdulkadir Paşa²¹⁵
- Diyarbakır Valisi *Mehmed Paşa*²¹⁶
- Maraş Valisi *Ebubekir Paşa*²¹⁷
- Rakka Valisi *Hüseyn Paşa*²¹⁸, dir.

5.2.3.2.2.2 Mir-alay (Alaybeyi)

²⁰⁵ Ergenç, a.g.m. ss.85

²⁰⁶ A.Ş.S.nr.40, belge 100

²⁰⁷ A.Ş.S.nr.40, belge 73

²⁰⁸ A.Ş.S.nr.40, belge 79

²⁰⁹ A.Ş.S.nr.40, belge 126

²¹⁰ A.Ş.S.nr.40, belge 4

²¹¹ A.Ş.S.nr.40, belge 4

²¹² Uzunçarşılı, a.g.e. s.173

²¹³ A.Ş.S.nr.40, belge 130

²¹⁴ Mehmet İpşirli (1992), "Beylerbeyi", *T.D.V.I.A*, cilt 6.s.69

²¹⁵ A.Ş.S.nr.40, belge 21

²¹⁶ A.Ş.S.nr.40, belge 92

²¹⁷ A.Ş.S.nr.40, belge 57

²¹⁸ A.Ş.S.nr.40, belge 27

Sancaktaki tımarlı sipahilerin sancakbeyinden sonra en üst komutanı olan alaybeyi, askerî konularda sancakbeyinin en önemli yardımcısıydı. Miralay da denilen alaybeyi, serbest tımarlara sahipti. Alaybeyleri, sancak sipahilerinin arzuları göz önünde bulundurularak, beylerbeyi veya sancakbeyinin arzı üzerine tayin edilmekte, beylerbeyi veya kadı arzı ile de görevlerinden alınmaktaydılar²¹⁹. Sicilde Ayntâb Sancağı Mir-alayı olarak *Kasım Ağa*²²⁰ *Birecik Mir-Alayı olarak da Yusuf Ağa*²²¹ adı geçmektedir.

5.2.3.2.2.3 Dizdar

Kaleyi savunmakla görevli askerlerin başı olan dizdar kalenin sorumlusu ve kale erlerinin komutanıydı. Dizdarlar daima kalede bulunmaya ve geceleri orada kalmaya mecburdu. Dizdarlar genellikle kapıkulu askerleri arasından atanmaktaydı. Kapıkulu, bu göreve ya ulufesiyle getirilmekte ya da kendisine bulunduğu bölgede tımar tevcih edilmekteydi²²². Sicilde Ayntâb Kalesi Dizdarı olarak *Ali Ağa*²²³ geçmektedir.

5.2.3.2.2.4 Kethüda

Kethüda tabiri, Osmanlı devlet teşkilatında XV. yüzyıldan itibaren "bazı devlet görevlilerinin işlerini yürüten yardımcı" anlamın da kullanılmıştır. Devletin en üst kademesinde görev yapan sadrazamdan en alt seviyedekine kadar mülki ve askeri erkândan pek çok görevlinin kethüda unvanını taşıyan yardımcısı bulunmuştur²²⁴. Sicilde 5 Kethüdâ adına rastlanmıştır. Bunlar;

*Es-seyyid Cafer*²²⁵ -*El-hac Hüseyin*²²⁶ -*Ömer Beşe*²²⁷ -*El-hac Abbas*²²⁸ ve *El-hac Hasan*²²⁹ 'dır.

5.2.3.2.2.5 Kale Kethüdası

Kale kethüdası, devlete ait malların korunmasında ve kale hizmetlerinde kale dizdarının yardımcısıydı. Kale muhafızlarının dirlik ve düzeninin sağlanması ve diğer hizmetlerin görülmesinde dizdar ile birlikte sorumluydu²³⁰. Sicilde Ayntâb Kale Kethası olarak *Mustafa*²³¹ ve *Ömer*²³² adları geçmektedir.

5.2.3.2.2.6 Kale Muhafızı

²¹⁹ Abdüllatif Armağan (2011), ‘‘XVI. Yüzyılda Teke Sancağı’nın Yönetimi Ve Yöneticileri’’, *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Türkoloji Dergisi*, say.18.s.279

²²⁰ A.Ş.S.nr.40,belge 101

²²¹ A.Ş.S.nr.40,belge 5

²²² Armağan, a.g.m. ss.282

²²³ A.Ş.S.nr.40,belge 191

²²⁴ Mehmet Canatar (2002), ‘‘Kethüdâ’’, *T.D.V.İ.A, cilt 25. s.332*

²²⁵ A.Ş.S.nr.40,belge 271

²²⁶ A.Ş.S.nr.40,belge 288

²²⁷ A.Ş.S.nr.40,belge 6

²²⁸ A.Ş.S.nr.40,belge 150

²²⁹ A.Ş.S.nr.40,belge 261

²³⁰ Özer Ergenç. a.g.m. ss.79

²³¹ A.Ş.S.nr.40,belge 39

²³² A.Ş.S.nr.40,belge 39

Kale muhafızları gece gündüz kaleyi bekleyen kullar olup, görev yerleri olan kaleden hiç bir zaman ayrılamazlardı. Kaleye beratla tayin edilirler ve kendilerine görevleri karşılığı tımar tevcih edilirdi. Kale dizdarı ve kethüdasının emri altında görev yaparlardı, onların arzı ile atanırlardı ve azledilirlerdi²³³. Sicilde 8 Kale Muhafızı adın ratlanılmıştır. Bunlar;

*Abdi*²³⁴-*Abdurrahman*²³⁵-*Ali*²³⁶-*Allahvirdi*²³⁷-*Bayram*²³⁸-*Halil*²³⁹-*Mustafa*²⁴⁰ ve *Ömer*²⁴¹, dir.

5.2.3.2.2.7 Muhzır ve Muhzırbaşı

Muhzırbaşı, maiyyetindeki muhzırlarla birlikte, öldürme, yaralama ve topluma zarar veren diğer hareketler gibi kamu suçlarının dışında, alacakverecek gibi kişiler arası anlaşmazlıklarda, davalıları mahkemeye celp ve kadı hüküm verdikten sonra davalının hakkını teslim ederlerdi. Muhzırların gördüğü ve kanunnamelerde *ihzâriye* denilen bu görev, padişah tarafından muhzırbaşına verilirdi²⁴². Sicilde Muhzır olarak *Osman Beşe*²⁴³, Muhzırbaşı olarak ise *Osman Çelebi*²⁴⁴ adları geçmektedir.

5.2.3.2.2.8 Mütesellim

Mütesellim, Osmanlılar'da Beylerbeyinin veya sancak beyinin vekili olarak onların sefere gittiklerinde veya görev bölgelerine gitmedikleri zamanlarda yerlerine bakan, vergileri toplayan görevlidir²⁴⁵. Sicilde Mütesellim olarak *İbrahim Ağa*²⁴⁶ adı geçmektedir.

5.2.3.2.2.9 Sipahi

Asker manasına gelen Sipahi, Osmanlı askeri teşkilatında çeşitli gruplar için kullanılmıştır. Kapıkulu ocaklarının süvari kısmını teşkil eden bu ocağın dışında tımar tasarruf eden askeri zümrelere de sipahi adı verilir. Bunlar dirlik olarak kendilerine verilen arazilerden topladıkları vergiler karşılığında atı ve yardımcısıyla birlikte sefere katılır, "sahib-i arz" tabiriyle de anılırlardı²⁴⁷. Sicilde 2 yerde Sipahi ünvanına rastlanılmıştır. Bunlar: *Ebubekir Beğ*²⁴⁸ ve *Recep Ağa*²⁴⁹, dir.

5.2.3.2.2.10 Subaşı

²³³ Ergenç, a.g.m. ss.80

²³⁴ A.Ş.S.nr.40, belge 48

²³⁵ A.Ş.S.nr.40, belge 98

²³⁶ A.Ş.S.nr.40, belge 25

²³⁷ A.Ş.S.nr.40, belge 41

²³⁸ A.Ş.S.nr.40, belge 42

²³⁹ A.Ş.S.nr.40, belge 42

²⁴⁰ A.Ş.S.nr.40, belge 62

²⁴¹ A.Ş.S.nr.40, belge 48

²⁴² Armağan, a.g.m. ss.289

²⁴³ A.Ş.S.nr.40, belge 265

²⁴⁴ A.Ş.S.nr.40, belge 267

²⁴⁵ Yücel Özkaya (2006), "Mütesellim", *T.D.V.İ.A*, cilt 32.s.203

²⁴⁶ A.Ş.S.nr.40, belge 277

²⁴⁷ Erhan Afyoncu (2009), "Sipahi", *T.D.V.İ.A*, cilt 37.s.256

²⁴⁸ A.Ş.S.nr.40, belge 157

²⁴⁹ A.Ş.S.nr.40, belge 233

Osmanlı İmparatorluğunda sancakların subaşılıklara ayrıldığı Osmanlı Devlet'inde. Bu idarî birimin başında bulunan subaşı, beylerbeyi ve sancakbeyinin hâkimiyet bölgesinde güvenliği sağlamakla görevlendirdiği kişidir²⁵⁰. Sicilde Subaşı olarak *Hacı Mehmed Ağa*²⁵¹ adı geçmektedir.

5.2.3.2.2.11 Şehir Serdari

Şehirdeki askeri idarenin başıdır. Maiyetindeki askerle birlikte şehrin tüm bölgelerinin güvenliği sağlayan kişidir²⁵². Sicilde şehir serdari olarak *Murad*²⁵³ adına rastlanılmıştır.

5.2.3.2.3 İsimler ve Yer Adları

5.2.3.2.3.1 Mahalleler (1692-1693)

Şehirleri meydana getiren mahalleler sosyal yaşamın önemli unsurlarından birisidir²⁵⁴. Toplumsal ilişkilerin düzenlenişinde ve biçimlenişinde kişilerin bir arada yaşadıkları bu alanın etkisi büyüktür. Osmanlı şehrinde mahalle, birbirini tanıyan, bir ölçüde birbirlerinin davranışlarından sorumlu olup dayanışma içerisinde olan kişilerin yaşadığı yerdir²⁵⁵. Mahalleler bir Osmanlı kenti olan Ayntâb 'da da şehrin sosyo kültürel, ekonomik ve siyasi yaşamının şekillendiği önemli bir nokta haline gelmiştir.

Şehirde ilk yerleşmeler kale civarındadır. Mahallelerin kuruluşunda ve isim almalarında etkili olan ikinci unsur yerleşim yerinin yakınındaki camii ve mescitlerdir²⁵⁶.

40 numaralı Şer'iyeye Sicilinde 43 Mahalle adına rastlanmıştır.

<i>Akyol</i>	<i>Ali Nacar</i>	<i>Amu</i>	<i>Bey</i>	<i>Bostancı</i>
<i>Boyacı</i>	<i>Cabi</i>	<i>Cevizlice</i>	<i>Çukur</i>	<i>Çukur Kaçulu</i>
<i>Eblehan</i>	<i>Ehl-i Cefa</i>	<i>Hayık</i>	<i>Hayik-ı Müslüman</i>	<i>İbn-i Boyacı</i>
<i>İbn-i Eyyüb</i>	<i>İbn-i Kör</i>	<i>İbn-i Şeker</i>	<i>Kanalıcı</i>	<i>Karasakal</i>
<i>Kaya</i>	<i>Kayacık</i>	<i>Kızılca Mescid</i>	<i>Kozanlı</i>	<i>Kurb-ı Monla</i>
<i>Kürkci</i>	<i>Kürkciyan</i>	<i>Kürtünciyan</i>	<i>Seng-i Hoşkadem</i>	<i>Seng-i Karasakal</i>
<i>Seng-i</i>	<i>Seng-i Tavil</i>	<i>Şarkıyan</i>	<i>Şehreküstü</i>	<i>Tarla-yı Cedit</i>

²⁵⁰ Yaşar Yücel (1974).“Osmanlı İmparatorluğu’nda Desantralizasyona Dair Genel Gözlemler”, *Bellekten*, say.28.s.666

²⁵¹ A.Ş.S.nr.40, belge 1

²⁵² Sezgin Kaya (2005). Tanzimat Dönemi Osmanlı Ordusu. Yüksek Lisans Tezi, *Anadolu Üniv. Sosyal*

Bilimler Enstitüsü, Eskişehir, s.6

²⁵³ A.Ş.S.nr.40, belge 65

²⁵⁴ Hayri Erten(2008).“XVII-XVIII. yüzyıl Konya’da Sosyal Kontrol Mekanizması Olarak Mahalle Şuuru”, *Türk İslam Medeniyeti Akademik Araştırmalar Dergisi*. say.5.s.163

²⁵⁵ Özer Ergenç(1984).“Osmanlı Şehrindeki Mahallelerin İşlev ve Nitelikleri Üzerine”, *Osmanlı Araştırmaları IV*. s.69

²⁵⁶ İsmail Altınöz, (1999),“Dulkadir Eyaletinin Kuruluşunda Antep Şehri”, *Cumhuriyetin 75. Yılına Armağan Gaziantep*, Gaziantep, s.105.

<i>Nakkaş</i>				
<i>Tarla-yı Atık</i>	<i>Tevbe</i>	<i>Tıslaki</i>	<i>Yahni</i>	<i>Yahni</i> <i>Tohtemurlu</i>
<i>Yazıcık</i>	<i>Zincirli</i>	<i>Zincirli Kurbu</i>		

5.2.3.2.3.2 Nahiyeler ve Karyeler (Köyler) (1692-1693)

Osmanlı idarî sistemi içinde bir yönetim ünitesini ve bölgeyi ifade eden nahiye, Taşra teşkilâtında, livâ (sancak) adıyla bilinen askerî ve idarî birimlerin alt bölümünü ifade eden sancak beyinin yönetiminde bulunan ve kadının yetki sahasına inhisar eden kazalar idarî ve coğrafi açıdan içinde muhtelif sayıda köy, mezraa ve aşiret gruplarının bulunduğu bölgelere taksim edilen bölge olarak adlandırılmaktadır²⁵⁷.

İncelen Sicilde Ayntâb 3 Nahiye'den oluşmaktadır:

1-Ayntâb

2-Telbaşer

3-Nehrü'l Cevaz nahiyeleri

40 Numaralı Sicilde, Ayıntab Nahiyesi'nde 39, Telbaşar Nahiyesi'nde 6 ve Nehr' ü'l-Cevaz Nahiyesi'nde de 1 köy olmak üzere toplam 46 köyün adı yazılıdır.

Ayıntab Nahiyesine bağlı Köyler

Ağcakend	Arıl	Atabeğ	Azikumal	Aziret hali
Babelgede	Baradın	Çağdıgın	Çarıtlar	Dülük
Geneyik	Göcek	Güreniz	Hacer	Harar
Hisar	İki Ahur	İsbatrun	Kafirkendi	Kelpende
Kilis	Kilisecik	Kızılhisar	Körkün	Kürd
Kurtulmuş	Mazmahor	Mevdüd	Nurvana	Orul
Orul	Sam	Sarıboğsuk	Sevindi	Seylan
Sitti Mezrası	Sükünlüce	Tahtani	Telfarın	

Nehrü'l Cevaz Nahiyesine bağlı Köyler

Üç Kilise

Telbaşer Nahiyesine bağlı Köyler

Hangerman	Kantara	Karacvıran	Kurtulmuş	Seylan	Ulu Masere
-----------	---------	------------	-----------	--------	------------

5.2.3.2.3.3 Mezralar (1692-1693)

<i>Çaykuyı</i>	<i>Kararesul</i>	<i>Sitti</i>	<i>Tutluca</i>	<i>Hayrin</i>
----------------	------------------	--------------	----------------	---------------

²⁵⁷ İlhan Şahin (2006). 'Nahiye', *T.D.V.İ.A.*, c.32.s.307

5.2.3.2.3.4 Cemaatlar (1692-1693)

<i>Şeyhler</i>	<i>Tohtemürlü</i>	<i>Elbeğli</i>
----------------	-------------------	----------------

5.2.3.2.3.5 Vakıflar (1692-1693)

Uzun bir döneme damgasını vuran bir medeniyetin önemli parçalarını oluşturan şehirler, Osmanlı kültürünün bariz bir şekilde kendine has özellikleriyle bir sentez olma özelliğini taşımış ve yüzyıllar boyunca süren bir hükümlanlığın aynı zamanda yapı taşları olmuşlardır. Şüphesiz şehirleri de oluşturan bir sistemin mevcudiyeti söz konusudur. Şehirlerde mahallelere bölünmek suretiyle kurgulanmış olan bu sistemin temelinde, her biri önemli bir işlevsel grupta ele alınabilecek mekânsal yapılar yer almaktaydı. Bunların büyük kısmı vakıf anlayışıyla oluşturulmuş ve sürdürülebilirliğini vakıf sistemi içinde kazanmıştır. Osmanlı şehirlerinin gerek kuruluş ve gerekse gelişmesine büyük katkı sağlayan vakıflar, sosyal hayatın hemen hemen tamamına nüfuz etmiş, aynı zamanda şehirlerin silüetini ve mimarisini de oluşturmuştur²⁵⁸.

Vakıflar sadece Allah rızasını kazanmak için, zengin kimseler tarafından kurulan ve menfaati tamamıyla ihtiyaç içinde bulunanlara tahsis edilen müesseselerdir. Böyle bir müesseseyi kuran kimse, daha önce sahibi bulunduğu mülkü tamamıyla elden çıkarıyor, onu Allah'ın mülkü hâline getiriyor demektir. Aynı şekilde vakıflarda devamlı olma şartı da bulunmaktadır²⁵⁹.

40 Numaralı Sicilde 5 Vakıf adına rastlanmıştır.

<i>Haremeyn</i>	<i>Lala Mustafa Paşa</i>	<i>Şirahan</i>	<i>Kethüdağade</i>	<i>Esed Oğlu</i>
-----------------	--------------------------	----------------	--------------------	------------------

5.2.3.2.3.6 İmamlar ve Görev yaptıkları Camiler (1692-1693)

Türk-İslâm şehir anlayışına göre düzenlenen mahalleler, cami veya mescid etrafındaki evlerden meydana gelmekteydi. Camilerin merkez kabul edildiği mahallelerde (Altınöz) cemaatle kılınan namaza önderlik eden kimse olan²⁶⁰ İmamlar da önemli görevler üstlenmişlerdir. İmamlar, ikâmetgah, kimlik belgelerinin düzeni, doğum ve ölüm kayıtları, defin işlemleri, nikâh akdi ve boşanma gibi birçok işte kadınlara yardımcı olmuşlardır²⁶¹.

40 numaralı Sicilde 7 Cami ve 12 İmam ismine rastlanılmıştır.

<i>Abdulgani Efendi</i>	-
-------------------------	---

²⁵⁸ Mehmet Bayartan (2008), "Osmanlı Şehirlerinde Vakıflar Ve Vakıf Sisteminin Şehre Kattığı Değerler", *Osmanlı Bilim Araştırmaları*, İstanbul.X-1.s.157

²⁵⁹ Zemmem Yüçetürk (2014). "98/3 Numaralı Şer'iyye Siciline Göre Gaziantep'in Sosyal, Hukuki Durumu Ve Bu Dönem Gaziantep'teki Yer Adları", *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, Volume 9/4 Spring, Ankara, s.1220

²⁶⁰ Mustafa Sabri Küçükbaşçı. (2000). "İmam", *T.D.V.İ.A*, İstanbul, c.22, s.180.

²⁶¹ Kemal Beydilli.(2000). "İmam", *T.D.V.İ.A*, İstanbul, c.22, s.181.

<i>Abdullah</i>	<i>Abacı Camisi</i>
<i>El-hac Ömer</i>	-
<i>Es-seyyid Osman</i>	<i>Ömeriye Camisi</i>
<i>Mehmed Halife</i>	<i>Hacı Yusuf Camisi</i>
<i>Mehmed Halife</i>	<i>Seylan Köyü Camisi</i>
<i>Mehmed Halife</i>	<i>Nurvana Köyü Camisi</i>
<i>Monla Halil</i>	-
<i>Monla Hüseyin</i>	-
<i>Monla Hüseyin</i>	-
<i>Monla Mustafa</i>	<i>Sacur Köyü Camisi</i>
<i>Mustafa Halife</i>	<i>Sam Köyü Camisi</i>

5.2.3.2.3.7 Medreseler ve Müderrisleri (1692-1693)

İslâm tarihinin en dikkat çeken eğitim-öğretim kurumu medreselerdir. Bu müesseseler, başlangıçta genelde Türk-İslâm kültür çevrelerinde ortaya çıkıp gelişmesine karşın, zaman içinde her tarafa yayılmış ve ilköğretim üstündeki değişik eğitim kademelerini temsil etmiştir. Medrese, eğitim-öğretim faaliyetlerine tahsis edilen ve bu amaçla gerekli unsurların sağlandığı belirli mekânlara verilen özel bir anlamı ifade etmektedir.²⁶²

Osmanlı ilmî faaliyetlerinin en temel kaynağı ve eğitim kurumlarının belkemiğini oluşturan kurumlar medreselerdir. Medrese her ne kadar, daha ilk dönemlerden itibaren kuruluş biçimi itibarıyla devletin idarî mekanizmasıyla organik bir bağa sahip gözükmese de,⁹ yapısı ve işleyişi açısından vakıf sistemi içinde yer alan ve belli oranda bir özerkliğe sahip olan bir kurumdur. Bununla birlikte medreseler, verdikleri eğitim hizmetlerini yüzyıllar boyu devletin denetiminde sürdürdü.¹⁰ Bu bağlamda medreselere atanan müderrisler de devlet eliyle yetiştiriliyor ve yine merkezî yönetim tarafından belirlenen kurallar çerçevesinde atanıyordu. Şüphesiz müderris, medresedeki akademik faaliyetin yürütülmesinin en temel unsuruydu. Dersi veren kişi olarak, medresenin bir eğitim-öğretim kurumu hüviyeti kazanmasını sağlıyordu.²⁶³

40 numaralı Sicilde iki Medrese ve üç Müderris ismine rastlanmıştır.

<i>Medrese</i>	<i>Müderris</i>
<i>Mehmed Efendi Abdulcelil</i>	<i>Mevlana Müftizade Osman Efendi</i>
<i>Bali Paşa</i>	<i>Hacı Mehmed</i>

²⁶² Mefail Hızlı (2008), ‘‘Osmanlı Medreselerinde Okutulan Dersler ve Eserler’’, *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, cilt,17,say.1.s.26

²⁶³ Saadet Mayeder (2011), ‘‘XVI. Yüzyılda Bir Osmanlı Müderrisi: Mevlana Muslihuddin Efendi ve Mirası’’, *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, cilt,20,say.1.s.121

KAYNAKÇA

- AFYONCU, Erhan (2009),“Sipahi”,*T.D.V.İ.A*,cilt 37.s.256
- _____ (2013).“Mevcib”, T.D.V.İ.A, İstanbul. c. 29
- AHISKALI, Recep (2006) .“Muhzır”, *T.D.V.İ.A*. Cilt 31.ist.
- AKBULUT, İlhan (2000).“Osmanlı Devletinde Adalet Düzeni”, AÜEHFD. c.IV. S 1-2
- AKGÜNDÜZ, Ahmet (1988).Şer’iyye Sicilleri, I,İstanbul, s.15
- _____ (1998).*Şer’iyye Sicilleri, Mahiyeti, Toplu Kataloğu ve Seçme Hükümler*, İstanbul.
- _____ (2000).“İ’lâm”, *T.D.V.İ.A*. cilt. 32.İst.
- _____ (2009).İslâm Hukukunun Osmanlı Devleti’nde Tatbiki: Şer’iyye Mahkemeleri ve Şer’iyye Sicilleri, *Türkler Ansiklopedisi*, Yeni Türkiye Yayınları, Cilt. X. Ankara
- ALTINÖZ, İsmail (1999),“Dulkadir Eyaletinin Kuruluşunda Antep Şehri”, *Cumhuriyetin 75. Yılına Armağan Gaziantep*, Gaziantep.
- ALTUNEL, İbrahim. (2000), “Gaziantep ve Yöresi Halk Kültüründe Mahallî Fıkra Tipleri ve Bu Tiplere Bağlı Fıkra Örnekleri”, *Osmanlı Döneminde Gaziantep Sempozyumu (22 Ekim 1999)*,Gaziantep, s. 337-340.
- ARIK, F. Şamil (1997).“Osmanlılarda Kadılık Müessesesi I’”, Ankara *Üniversitesi, Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi*, say.8
- ARMAĞAN, Abdüllatif(2011),XVI. Yüzyılda Teke Sancağı’nın Yönetimi Ve Yöneticileri’’,Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Türkoloji Dergisi, say.18
- ARSLANTAŞ, Halis Adnan (2009).“Tarihsel Sosyoloji Araştırmaları İçin Önemli Bir Kaynak: Şer’iyye Sicilleri’’, *Hikmet Yurdu Dergisi*. yıl:2,say.3
- ASLAN, Nâsi (1999). *İslâm Yargılama Hukukunda “Şuhûdü’l-Hal” Jüri Osmanlı Devri Uygulaması*, İstanbul
- ASLAN, Taner (2010).“Osmanlı Devleti’nin Siyasi ve İdari Tarihinde Adalet ve Müsavat Meselesi’’, *Akademik Bakış Dergisi*. say.21.s.1
- ATALAR, Münir (1980).“Şer’iyye Mahkemelerine Dair Kısa Bir Tarihçe’’, *Ankara Üniv. İlahiyat Fak. İslâm İlimleri Enstitüsü Dergisi*. say.4.Ankara

- ATALAY, İbrahim Orkun (2007).“Osmanlı Ceza Yargılaması Usulü Hukuku Üzerine Bir Deneme”, *EÜHFD*. C.XI. S.3-4.
- ATAR, Fahrettin (2001). “Kâdı”, *T.D.V.İ.A.* cilt 24
- AVCI, Asım (2006).“Nâib”, *T.D.V.İ.A.* cilt 32 ist.
- AYDIN, M.Akif(2004).“Kanunnameler ve Osmanlı Hukuku’nun İşleyişindeki Yeri”, *Osmanlı Araştırmaları XXIV*.
- AYDINLI, Abdullah (2001).“Arz”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. İstanbul cilt 3
- BAYARTAN, Mehmet (2008),“Osmanlı Şehirlerinde Vakıflar Ve Vakıf Sisteminin Şehre Kattığı Değerler”,*Osmanlı Bilim Araştırmaları*, İstanbul. X-1
- BEYDİLLİ, Kemal (2000).“İmam”, *T.D.V.İ.A.* İstanbul, c.22
- CANATAR, Mehmet (2002),“Kethûdâ”, *T.D.V.İ.A.*,cilt 25.s.332
- CANBAKAL, Hülya (2009). *XVII. Yüzyılda Ayntâb Osmanlı Kentinde Toplum ve Siyaset*, İstanbul.
- CEYLAN, Erdal (1999), *Ayntâb Tarihi*, Ayntâb Ticaret Odası Yay. Ayntâb
- ÇAY, Abdülhaluk M.; KALAFAT, Yaşar. (1990), *Doğu ve Güneydoğu Anadolu’da Kuvay-ı Millîye Hareketleri*, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara.
- ÇELİKDEMİR, Murat (2003).“Osmanlı Devleti’nin Aşiretleri Rakka’ya İskân Etmek İstemesindeki Temel Sebepler”, *Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi*. Say.143
- ÇETİN, Osman (1987).“Bursa Şer’i Mahkeme Sicillerinden Notlar”, *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*. c.2,Say.2
- ÇINAR, Hüseyin (2000). 18. Yüzyılın İlk Yarısında Ayıntab Şehri’nin Sosyal ve Ekonomik Durumu. Doktora Tezi. İstanbul
- DUMAN, Ali (2007).“Kadı Defterleri(Şer’iyye Sicilleri),Mahiyetleri, Muhtevaları ve İslam Hukuku Açısından İncelenmelerinin Önemi”, *Ekev Akademi Dergisi*, yıl,11.say.33
- EKİNCİ, E.Buğra(2005).“Osmanlı Devlet’inde Mahkemeler ve Kadılık Müessesesi Literatürü”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, Cilt 3,say.5
- _____ (2010) ,İslam Fıkhdında Alış-Veris Bilgileri, Arı Sanat Yayınevi. İstanbul.
- ERBAY, Celal (2006).“Nafaka”, *T.D.V.İ.A.* c.32
- ERGENÇ, Özer (1984).“Osmanlı Şehrindeki Mahallelerin İşlev ve Nitelikleri Üzerine”, *Osmanlı Araştırmaları IV*. s.69
- _____ (1995). Osmanlı Klasik Dönemi Kent Tarihçiliğine Katkı, XVI. Yüzyılda Ankara ve Konya. Ankara: Ankara Enstitüsü Vakfı Yayınları. s.79
- _____ (1995). XVI. Yüzyılda Ankara ve Konya, Ankara, s.71-72

- ERTEN Hayri (2000).“Sosyolojik Veri Olarak Şer’iyye Sicillerinin Değerlendirilmesi”, *Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, say. X
- _____ (2008).“XVII-XVII. yüzyıl Konya’da Sosyal Kontrol Mekanizması Olarak Mahalle Şuuru”, *Türk İslam Medeniyeti Akademik Araştırmalar Dergisi*. say.5.s.163
- ERTUĞ, Nejdet (2004),“18. Asır İstanbul Şer’iyye Sicillerinde, Miras ve Satış Hüccetlerindeki, Sosyal Nitelikli Verilerin Değerlendirilmesi”, *Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi*, say. 11 İstanbul, s. 29
- FENDOĞLU, Hasan Tahsin (1999).“Osmanlı’da Kadılık Kurumu ve Yargının Bağlısızlığı”, *Osmanlı Ansiklopedisi (Teşkilât)*, c.VI, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara
- FİDAN, Murat (2013).“1714–1715 tarihleri arasında Ayntâb ’da sosyal, siyasi ve iktisadi yapı(65 numaralı Ayntâb Şer’iyye Sicili’ne göre)”, *AMS.cilt1.say:2*.
- GEDİKLİ, Fethi (2005).“Osmanlı Hukuk Tarihi Kaynağı Olarak Şer’iyye Sicilleri”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, cilt 3,say.5
- GÖĞÜŞ, M.Oğuz (1997). İlk İnsanlardan Bugüne Çeşitli Yönleriyle Ayntâb, Cihan Ofset, Ayntâb. t.y
- GÖK, Nejdet (2001).“Osmanlı Diplomatasında Fermân ve Berât Arasındaki Benzerlik ve Farklar”, *Ankara üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi dergisi*, say. XI
- GÖKBİLGİN, M.Tayyib(1992),*Osmanlı Paleografya ve Diplomatik İlmî*, Enderun Kitabevi,2.Baskı. İstanbul
- GÖKBUNUR, Ramazan, vd..(2010).“17.yüzyılda Osmanlı Devleti ve Batı Avrupa Devletleri’nde Mali Yapı Üzerine Savaşların Etkisi”,*Maliye Dergisi*. say.159
- GÖKÇE, Turan (1990).“Osmanlı Kanunnameleri ve Bir Kanunname Sureti Hakkında”, *Tarih İncelemeleri Dergisi* V,s.202,205
- GÖKHAN, İlyas (2000).“Ayntâb ve Yöresinin Osmanlı Hâkimiyetine Geçmesi”, *Osmanlı Döneminde Ayntâb Sempozyumu*, Küçükdağ Y. (Ed.), Ayntâb
- GÜMRÜKÇÜOĞLU, Saliha O.(2013).İslam Aile Hukukunda Kadının Mehir Hakkına Toplumun Bakış Açısı Üzerine Bir Değerlendirme, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, c. XVII, say. 4.s.227-228
- GÜNAY, Ramazan (2012).“Şer’iyye Sicillerinde Mülk Alışverişleri: Kullanılan Usul ve Dil”, *SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*. say.27
- GÜNAY, Vehbi (2003).“Balkan Şehir tarihleri kaynağı olarak Şer’iyye sicillerinin envanter ve kataloglarının tespiti hakkında”, *Tarih İncelemeleri Dergisi*. cilt XVIII. say.2
- GÜZELHAN, Mustafa (1959),*Ayntâb Tarihi’nden Notlar*, Ayntâb
- HIZLI, Mefail (2008),“Osmanlı Medreselerinde Okutulan Dersler ve Eserler”,*Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, cilt,17,say.1.s.26
- İNALCIK, Halil (1958), “Osmanlı Hukukuna Giriş: Örfî-Sultanî Hukuk ve Fatih’in Kanunları”, *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, c. XIII, Ankara

- _____ (1993).“Mahkeme”, *T.D.V.İ.A.* cilt. VII
- İPŞİRLİ, Mehmet (1992),“Beylerbeyi”,*T.D.V.İ.A.*,cilt 6.s.69
- _____ (2006).“Nâib”,*T.D.V.İ.A.* c.32.s.312
- KAYA, Sezgin (2005). *Tanzimat Dönemi Osmanlı Ordusu. Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir, s.6*
- KILIÇ, Orhan (2001).“Ocaklık Sancaklarının Osmanlı Hukukunda ve İdari Tatbikattaki Yeri”, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi.* c.11.say.1
- KOÇ, Yunus (2013).“Klasik Dönem Osmanlı Kanunnamelerinde Halk Algısı”, *Milli Folklor Dergisi.* yıl:25.say.98.
- KURTARAN, Uğur (2012).“Osmanlı Seferlerinde Organizasyon ve Lojistik”,*Turkish Studies-International Periodical Fort he Languages,Literature and History of Turkish or Turkic*,Ankara.Volume 7/4.
- KÜÇÜKAŞÇI Mustafa Sabri(2000).“İmam”, *T.D.V.İ.A.* İstanbul, c.22
- KÜTÜKOĞLU, Mübahat. S(1992).“Berât”, *T.D.V.İ.A.* İstanbul, cilt 5
- _____ (1994), *Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik)*,Kubbealtı Neşriyat, İstanbul
- _____ (1995).“Ferman”, *T.D.V.İ.A.* İstanbul. cilt 12
- _____ (2004).“Mektup”, *T.D.V.İ.A.* İstanbul, cilt 29
- _____ (2011).“Temessük”, *T.D.V.İ.A.* İstanbul. cilt 40
- MAYEDER, Saadet (2011), “XVI. Yüzyılda Bir Osmanlı Müderrisi: Mevlana Muslihuddin Efendi ve Mirası”, *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, cilt,20,say.1
- ORTAYLI, İlber (1968).“Osmanlı Kadısı, Tarihi Temeli ve Yargı Görevi”. *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, cilt 30
- _____ (1976). “Osmanlı Kadı’sının Taşra Yönetimindeki Rolü Üzerine”. *Amme İdaresi Dergisi*, say. IX. s.95
- _____ (2001). “Kâdı”,*T.D.V.İ.A.* c.24 İstanbul.
- ÖZCAN, Abdulkadir (1991).“Ases”, *T.D.V.İ.A.* ist.c.3
- ÖZCAN, Tahsin (2005).“Muhâllefat”, *T.D.V.İ.A.* İstanbul 2005,cilt 30
- ÖZDEĞER, Hüseyin (1996).“Ayntâb”, *T.D.V.İ.A.* c. XIII. İstanbul. s.466
- ÖZDEMİR, Rıfat (1986).“Şer’iyye Sicillerinin Sosyo-Ekonomik Tarihi ve Halk Kültürü Açısından Önemi”, *Battalgazi ve Malatya Çevresi Halk Kültürü Sempozyumu’na Sunulan Bildiriler*, Malatya, s.
- ÖZGÜDENLİ, Osman Gazi (2012).“Vakfiye”, *T.D.V.İ.A.* İstanbul, cilt 42
- ÖZKAYA, Yücel (2006), “Mütesellim”,*T.D.V.İ.A.*,cilt 32.s.203

- ÖZLÜ, Zeynel (2006).“XVIII. Yüzyılın ikinci yarısında Ayntâb Mutfağı”, *Millî Folklor Dergisi*, yıl 18, say. 72
- ÖZTÜRK, Ayhan. (1994), *Millî Mücadele’de Gaziantep*, Geçit Yayınları, Kayseri.
- ÖZTÜRK, Sait (2001).“Kâssam”, *T.D.V.İ.A.* cilt 24.
- PAKALIN, M. Zeki (1993), *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü I-II-III*, MEB Yayınları, İstanbul.
- PAMUK, Bilgehan (2009).*Bir Şehrin Direnişi “Ayntâb Savunması”*,IQ Kültür Sanat Yayıncılık, İstanbul. S.34
- SAMİ, Şemseddin (2002),*Kâmus-ı Türki*, Çağrı Yayınları, 12. Baskı. İstanbul say.44
- ŞAHİN, İ.Demirbaş (2005).“Şer’iyye Sicillerinin Önemi ve Çanakkale Şer’iyye Sicilleri”, *Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi Atatürk ve Çanakkale Savaşları Araştırma Merkezi*. say 3
- ŞAHİN, İlhan (2006).“Nahiye”, *T.D.V.İ.A.* c.32.
- ŞIVGIN, Hale. (1997), *19. Yüzyılda Gaziantep*, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Yayınları, Ankara.
- TAŞ, Hülya(2008),“Osmanlı Kadı Mahkemesindeki “Şuhûdü’l-Hal” Nasıl Değerlendirebilir”,*Bilig-Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi*. Say.44
- TURAN, Osman (1971), *Selçuklular Zamanında Türkiye*, İstanbul
- UZUNÇARŞILI, İ. Hakkı(1935).“*Şer’i Mahkeme Sicilleri V*” Ankara 1935
- _____ (1988),*Osmanlı Devleti’nin Saray Teşkilâtı*, TTK Basımevi. Ankara
- YAKUT Esra (2008).“XIX. Yüzyılda Orta Anadolu Bölgesi’nde Evliliğin Ortaya Çıkışı, Sona Ermesi Sonuçları”, *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*.c..XII, say.1-2
- YALÇIN, Semih, TURAN, Mustafa, EKİNCİKLİ, Mustafa ve Diğerleri (2003), *Türk İnkılap Tarihi ve Atatürk İlkeleri*, Siyasal Kitabevi, Ankara.
- YEDİYILDIZ, Bahaeddin (2012).“Vakıf”, *T.D.V.İ.A.* İstanbul, cilt 42
- YEDİYILDIZ, Bahaeddin (2012).“Vakıf”, *T.D.V.İ.A.* İstanbul, cilt 42
- YILMAZÇELİK, İbrahim (1998),“XVIII. Yüzyılda Ayntâb’ın İdari, Fiziki ve Sosyo-Ekonomik Durumu”,*Osmanlı Araştırmaları XVIII*. s.106
- YİĞİT, Ahmet (2007),*Ayntâb’dan Ayntâb’e: Bir Osmanlı Şehrinin Profili*, Ayntâb Dört Yanı Dağlar Bağlar, Özpallabıyıklar Selahaddin, (haz.),Yapı Kredi Yayınları, İstanbul
- YÜCEL, Yaşar (1974).“Osmanlı İmparatorluğu’nda Desantralizasyona Dair Genel Gözlemler”, *Belleten*, say.28.s.666
- YÜCETÜRK, Zemmeh(2014),“98/3 Numaralı Şer’iyye Siciline Göre Gaziantep’in Sosyal, Hukuki Durumu Ve Bu Dönem Gaziantep’teki Yer Adları”,*Turkish Studies* -

International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, Volume 9/4 Spring, Ankara

SONUÇ

Bugünün Dünyası'nın inşasında oldukça önemli bir paya sahip olan ve egemenlik kurduğu topraklar üzerinde adalet prensibi üzerinde merkezi bir yönetim inşa eden Osmanlı Devleti 600 yıllık ömrü süresince siyaseti düzeni belirleyen ya da üzerinden siyaset şekillendirilen bir İmparatorluk olarak varlığını devam ettirmiş geçmişten geleceğe doğru, uygulanan insan merkezli yaşam sahası, devletlerarası siyasetin incelikleri, yaşanan siyasi hadiseler, takip edilen ekonomik ve sosyal politikalar ile zengin bir İmparatorluk arşivi bırakarak tarih sahnesinden çekilmiştir.

600 yıllık bir dönemi kapsayan bu arşivin bir örneğini teşkil eden ve çalışmamıza konu olan H.1103-1104/M.1692-1693 yılları Osmanlı Padişahı II. Ahmed dönemine denk gelen ve toplamda 293 mahkeme kaydının yer aldığı 40 numaralı Ayntâb Şer'iyye Sicili'nin 110 ve 220 sayfalık diliminin değerlendirilmesi sonucunda, gerek dönemin siyasi yapısı gerekse Ayntâb bölgesinin sosyo-ekonomik ve kültürel yapısı hakkında oldukça önemli bilgilere ulaşılmıştır.

XVII. yüzyılın sonu itibariyle II. Viyana kuşatması sonrası başlayan Kutsal İttifak ülkeleriyle birçok cephede savaş halinde olan Osmanlı Devleti'nin savaşı devam ve finansman ettirebilmek amacıyla özellikle asker temini ve maaşlarının ödenmesine yönelik çeşitli çalışmalar yaptığı görülmüştür. Bu amaçla asker teminine yönelik sürücüler tayin edilip eyâletlerin yıllık vergi miktarlarının tahsil edilip bir an önce merkeze gönderilmesine yönelik sert ifadeler ve uyarılar içeren ferman örnekleri gönderilmiştir. Ferman örnekleri gönderilmekle kalınmamış bölgedeki idari görevliler aracılığıyla Buyrulduklar da gönderilerek ihtiyacın bir an önce giderilmesine oldukça önem verilmiştir. Bu amaçla gönderilen hükümlerde dikkat çeken bir nokta ise Osmanlı Devleti'nin savaşa olan katıllı arttırmak amacıyla Din olgusunu göndermiş olduğu Fetva-i Şeriflerle kulanmaya çalışmış olmasıdır. Bu durum devlet erkânının bu savaşları Osmanlı karşı yapılan bir saldırı olarak değil Müslüman dünyasına karşı girişilen yeni bir Haçlı saldırı olarak düşündüğü görülmüştür. Kutsal savaşlarla uğraşan Osmanlı Devleti bi yandan İç asayişini sağlamaya yönelik sert tedbirler almış ve Aşiretlerin bir kısmının Rakka bölgesine iskân edilmesini sağlamıştır. İskâna tabi tutulan halk iskân edildikleri bölgede bizzat bölge valisi tarafından tefişe tabi tutulup isimleri ve geldikleri mahalleler defter şeklinde kayıt altına alınmıştır. Bu sayede firar hadiselerinin önüne geçilmeye çalışılmıştır.

Bu dönemde Ayntâb bölgesinde yaşanan yerel hadiselerle bakıldığında en çok satış işleminin yapıldığı görülmüştür. Bağ, bahçe ve menzil satışı şeklinde gerçekleşen hadiseler de mahalleler arası fiyat farklılıklarının oldukça fazla olduğu görülmüştür. Örneğin Hayık-i Müslüman mahallesinde 250 kuruşa tekabül eden menzil satışı, Zincirli kurbu'nda 8 kuruş olarak gerçekleşmektedir. Boyacı mahallesinde 440 kuruş olarak gerçekleşen bostan satışı, Kürkciyan mahallesinde 17 kuruş şeklinde gerçekleşmiştir. Kürtünciyan mahallesinde 1000 teğek bağın satışı 16 kuruş olurken, Tevbe mahallesinde 8 teğek bağın satışı 23 kuruş olmaktadır. Ahali arasında meydana gelen önemli hadiselerden biri de vâsi tayinlerinin yanısıra nafaka bağlanması olmuştur. Boşanmalar veya ölüm sonrası gerçekleşen tayin işleminde takdir edilen nafaka miktarı günlük 3 veya 6 akça arasında bir miktar bağlanması şeklinde gerçekleşmiştir. Dönemin siyasi yapısı düşünüldüğünde ahali arasında meydana gelen yaralama ve cinayet hadiselerinin azlığı dikkat çekici olmuştur.

Eksiklikleriyle birlikte, 40 Numaralı Ayntâb Şer'iyye Sicili'ndeki belgeler aracılığıyla XVII. yüzyılın son çeyreğinde, Ayntâb bölgesinin idari ve sosyo-ekonomik yapısıyla birlikte Osmanlı Devleti'nin bu süreçte yaşadığı siyasi hadiseler ve Ayntâb bölgesine yönelik politikaları ve ilgili tespitler ortaya koymaya çalıştık.

EKLER

EK A. 40 Numaralı Ayntâb Şer'iyeye Siciline Ait Belge Listesi

S.110 /Belge 1	<i>Haleb muhasıllığına tabi Babullah subaşıtı olan Hacı Mehmed Ağa'nın Sacur nehri vergisini toplamaya yönelik talebi hakkında verilen berât kaydı</i>
S.110/Belge 2	<i>Ayntâb, Kilis ve Haleb'in Kadı ve Mütesellimleri'ne, Rakka bölgesine iskân edilecek halkı mallarıyla birlikte görevli mübaşire teslim etmelerine dair gönderilen buyruldu kaydı</i>
S.110/Belge 3	<i>Ayntâb ve köylerinde yapılacak iskâna müfettiş tayin edilen İslam Ağa'ya iskânın sorunsuz bir şekilde yapılmasını sağlaması yönünde gönderilen buyruldu kaydı</i>
S.111/Belge 4	<i>Rakka bögesine yapılan iskânın, teftişi ve iskân edilen halka ait bilgilerin yer aldığı defter kaydı</i>
S.112/Belge 5	<i>İslam Ağa tarafından haps edilen Mahmud'un Birecik kalesine getirilmesine yönelik Birecik Sancağı Alaybeyi Yusuf Ağa'ya gönderilen buyruldu kaydı</i>
S.112/Belge 6	<i>Minla Ahmet'in menzilini, Mustafa'nın imar edilmiş menziliyle değiştirilmesine yönelik talebi hakkında i'lâm kaydı</i>
S.113/Belge 7	<i>Acem tüccarlarından vefat edenlerin mallarının geri verilmesi hakkında berât kaydı</i>
S.114/Belge 8	<i>Acem tüccarlarından vefat edenlerin mallarına el konulmamasına yönelik gönderilen fermân kaydı</i>
S.114/Belge 9	<i>Hacı Musa'nın, Kara Musa tarafından el konulan ürürünün geri verilmesi hakkında gönderilen buyruldu kaydı</i>
S.115/Belge 10	<i>Vefat eden Defterdar Yusuf'un mîrîye olan borcunun ve Haleb'de yaşayan Kurd'a ait olan, bazı kişiler tarafından zimmetlerine geçirilen miktarın tahsil edilip merkeze gönderilmesine dair fermân kaydı</i>
S.115/Bege 11	<i>Vefat eden Defterdar Yusuf'un Haleb ve Antakya'da bulunan mallarının, kimler tarafından zimmete geçirildiğinin teftişi ve mîrîye olan borcunun tahsili için merkeze gönderilmesine yönelik fermân kaydı</i>
S.116/Belge 12	<i>Vefat eden Defterdar Yusuf'un Bagdad ve Haleb'de bulunan mallarının tespiti ve merkeze gönderilmesine dair fermân kaydı</i>
S.116/Belge 13	<i>Haleb ve Ayntâb'da bulunan Kafirkendi ve Telfar köylerinin mahsul gelirin bir yıllığına ikiyüz seksen kuruş karşılığında Osman Efendi'ye bırakıldığına dair temessük kaydı</i>
S.117/Belge 14	<i>Asker maaşlarının ödenmesi amacıyla Sivas, Karaman, Kütahya ve</i>

	<i>Anadolu'daki tüm eyâletlerin, vergilerinin toplanıp merkeze gönderilmesine dair fermân kaydı</i>
<i>S.118/Belge 15</i>	<i>Maraş Eyâletinin 1691 ve 1692 yıllarına ait vergi gelirinin, merkeze gönderilmesine dair fermân kaydı</i>
<i>S.119 /Belge 16</i>	<i>İmam Gazali Hazretleri ruhu için Kur'an-ı Kerim okumakla görevli Seyyid Hasan'ın yerine usulsüzce göreve gelen Veli'nin görevden alınarak görevin Seyyid Hasan'a iade edilmesine dair berât kaydı</i>
<i>S.119/Belge 17</i>	<i>Anadoludaki bazı kazaların vergilerini toplamakla görevli Kapıcıbaşı Mehmed'in vergileri toplayıp merkeze göndermesine dair fermân kaydı</i>
<i>S.119/Belge 18</i>	<i>Seferde halindeki askerlerin maaşlarının ödenmesi için gereken miktarın karşılanması amacıyla Maraş eyâleti 1692 ve 1693 yılları vergi gelirinin merkeze gönderilmesine dair fermân kaydı</i>
<i>S.120 /Belge 19</i>	<i>Seferden dönen askerlerin maaşlarının ödenmesi amacıyla Maraş eyâleti 1691-1692 yıllarına ait 35 bin kuruşluk vergi geliri ve Maraş Alaybeyi'nin zimmetinde bulunan miktarın merkeze gönderilmesine dair fermân kaydı</i>
<i>S.121/Belge 20</i>	<i>Ayntâb halkının arı kovanlarından bazı kişilerin şer-i kanun diye her yüz adet kovandan birer kurus alarak halkı rencide ettiği, bu durumun düzeltilmesi amacıyla gönderilen fermân kaydı</i>
<i>S.121/Belge 21</i>	<i>Has ve Tütün vergisi'ni toplama yetkisinin 1693 yılı nisan ayından başlamak üzere Hasan Ağa'ya verildiğine dair gönderilen buyruldu kaydı</i>
<i>S.122/Belge 22</i>	<i>Yeniçeri serdarlığına Murat adlı kişinin getirildiğine dair mektup kaydı</i>
<i>S.122/Belge 23</i>	<i>Ayntâb Kazası'nın kısmet-i askeriye vergisinin nâib'e teslim edilmesine dair mürâsele kaydı</i>
<i>S.122/Belge 24</i>	<i>Kale Ağa'sı Mehmed'in vefatı üzerine Mustafa'nın kale ağalığı'na getirildiğine dair berât kaydı</i>
<i>S.123/Belge 25</i>	<i>Telbaşer Kantara köyünde 50.000 akçe tumar ile kale muhafızı olan Ali'nin yerine sahte mütesellim arzıyla gelen Abdurrahman'ın görevden alınarak görevin Ali'ye iade edilmesine dair berât kaydı</i>
<i>S.123/Belge 26</i>	<i>Ayntâb kazası kısmet-i askeriyesi'nin teslim edilmesine dair mürâsele kaydı</i>
<i>S.124/Belge 27</i>	<i>Rakka bölgesine iskanları fermân olunan halkın, Kethudaları Mahmud Bey'e teslim edimesine dair gönderilen buyruldu kaydı</i>
<i>S.124/Belge 28</i>	<i>Orul ve Göcek köyleri vergi gelirlerinin, geliri iltizam eden Bosnevi Ahmed Ağa'ya teslim edilmesine dair temessük kaydı</i>

S.124/Belge 29	<i>1688 yılı vergi gelirlerini hesabında bulunduran Hacı Ahmed Ağa'nın, Kanalı, Yazıcık ve Cabi mahallelerinin de vergi gelirinin tahsiline yönelik görevlendirildiğine dair berât kaydı</i>
S.124/Belge 30	<i>Rahib Ohan'ın, Sis köyü Gayr-i müslim halkı üzerindeki aidatının devam ettiğine dair buyruldu kaydı</i>
S.125/Belge 31	<i>Tımarlı Sipahilikten günlük sekiz akçe ile emekli olan Süleyman'ın ulûfesinin yenilenmesine dair berât kaydı</i>
S.125/Belge 32	<i>Seyyid Mehmed Şirvani Camisi kürsi vaizi Seyyid Mehmed'in vefatı üzerine görevin Mevlana Şeyh Mehmed Halife'ye verildiğine dair berât kaydı</i>
S.125/Belge 33	<i>Vefat eden Okçızade Mehmed Ağa'nın miriye olan borcunun tahsiline kadar mallarına el konulmamasına yönelik gönderilen buyruldu kaydı</i>
S.125/Belge 34	<i>Seyyid Osman'ın, İbn-i Şeker mahallesindeki Ömeriye Mescidinin İmamı ve mütevellisi olmasına dair berât kaydı</i>
S.126/Belge 35	<i>Ulu Masere köyü tımar mutasarrıfı olan Şakird Mehmed'in sefere katılmaması üzerine tımarın Halil'e verildiğine dair berât kaydı</i>
S.127/Belge 36	<i>Yahni mahallesi, Hacı Yusuf Mescidi'nin İmamı Mehmed Halife'in vefatı üzerine görevin Mustafa Halife'ye verildiğine dair berât kaydı</i>
S.127/Belge 37	<i>Tevbe mahallesi, Esed Oğlu Vakfı'nın İmam ve mütevellisi olan Mehmed'in vefatı üzerine görevin Mustafa Halife'ye verildiğine dair berât kaydı</i>
S.127/Belge 38	<i>Sam köyü, Mescidi'nin İmam ve mütevellisi Mehmed'in vefatı ve naibi olan Mevlana Hacı Receb'in de vefatının yakın olması nedeniyle görevin Mustafa Halife'ye verildiğine dair berât kaydı</i>
S.128/Belge 39	<i>Vefat eden Kale kethüdası Mustafa'nın yerine oğlu Ömer'in yerine usulsüzce göreve gelen Abbas'ın görevden alınarak görevin Ömer'e verilmesine dair berât kaydı</i>
S.128/Belge 40	<i>Bostancı Camisi Mutasarrıfı Ali Halife'nin yerine usulsüzce gelen Halil'in görevden alınıp görevin Ali Halife'ye verilmesine dair berât kaydı</i>
S.129/Belge 41	<i>Kurtulmuş köyü kale muhafızı olan Allahvirdi'nin vefatı üzerine görevin Abdurrahman'a verilmesine dair berât kaydı</i>
S.129/Belge 42	<i>Kale muhafızı Ali'nin görevi ihmal etmesi üzerine görevin Bayram'a verildiğine dair berât kaydı</i>
S.129/Belge 43	<i>Kale muhafızı Ali'ye hacca gitmesi için verilmesi hakkında fermân kaydı</i>

S.130/Belge 44	<i>Mahmud Paşa Vakfı mütevellisi olan Mehmed'in vefatı üzerine görevin oğlu Mustafa'ya verildiğine dair berât kaydı</i>
S.130/Belge 45	<i>Mahmud Paşa vakfında bir cüz Kuran-ı Kerim okumakla görevli Mehmed'in vefatı üzerine görevin oğlu Mustafa'ya dair berât kaydı</i>
S.130/Belge 46	<i>İstanbul Patriği Mabtos Rahibin Patrikliğine dâhil olan Sis, Adana, Halep ve Tevabü kazalarındaki Ermeni halkı üzerlerine piskopos olan Ohan rahibin görevden alınıp görevin Kirkor'a verildiğine dair berât kaydı</i>
S.131/Belge 47	<i>Hangerman köyü tımar mutasarrıfı Hüseyin'in eşkiyaya kaptırıldığı berâtı,kendisine tahsis eden Hasan'ın yerine tımar'ın mutasarrıflığının Hüseyin'e verildiğine dair berât kaydı</i>
S.131/Belge 48	<i>Kale muhafızı Abdi'nin görevi ihmal etmesi nedeniyle görevin Ömer'e verildiğine dair berât kaydı</i>
S.132/Belge 49	<i>Rakka'ya bağlı eyâlet ve sancaklardaki vergileri toplayan görevlilerin zimmetlerinde olan miktarı sefer halindeki ordunun ihtiyacının karşılanması amacıyla Rakka Valisi Kadızade Hüseyin'e göndermelerine dair fermân kaydı</i>
S.132/Belge 50	<i>Zimem-i Nas defteri gereğince borçların tahsil edilip merkeze gönderilmesine dair buyruldu kaydı</i>
S.133/Belge 51	<i>Vefat eden Okçızade Mehmed Ağa'nın devlete olan borcunun tahsil edilmesine yönelik gönderilen buyruldu kaydı</i>
S.133/Belge 52	<i>Nehrü'l cevaz nahiyesine bağlı Üç Kilise Çay Kuyu bölgesinin, Kale muhafızı Ahmet bey'in mutasarrıflığına bırakılmasına dair berât kaydı</i>
S.134/Belge 53	<i>Eşkiyalar tarafından soyulan ve berâtının kaybolan Mustafa Yakup Kilis'in ulûfesinin yenilenmesine dair berât kaydı</i>
S.134/Belge 54	<i>Şehreküstü mahallesi Mehmed Efendi Abdulcelil Medresesinin Müderrisi olan Mevlana Müftüzade Osman Efendi'nin yerine usulsüzce gelen Ali'nin görevden alınarak görevin Osman Efendi'ye iade edilmesine dair buyruldu kaydı</i>
S.134/Belge 55	<i>Şeyh Camisinde, Bali Paşa tarafından yaptırılan Medrese'nin Müderrisi olan Hacı Mehmet'in vefatı üzerine yerine Ömer Efendi'nin müderris olarak atanmasına dair berât kaydı</i>
S.135/Belge 56	<i>Maraş Eyâleti, zuema ve tımarlıların sayılarak üzerlerindeki borç tahsil edilip bölgedeki eşkiyaların cezalandırılması ve eşkiyalıkla ilgisi olmayan halka kötü davranılmaması hakkında gönderilen fermân kaydı</i>
S.135/Belge 57	<i>Maraş Eyâleti, zuema ve tımarlıların sayımı esnasında Ayntâb Alaybeyisi</i>

	<i>Kasım 'ında hazır bulunması hakkında buyruldu kaydı</i>
<i>S.135/Belge 58</i>	<i>Ayntâb Kalesi'ndeki askerlerin sayımının yapılarak deftere kaydedilmesine dair gönderilen buyruldu kaydı</i>
<i>S.135/Belge 59</i>	<i>İskân edilen Tohtemürlü Cemaatine mensup olup halen Ayntâb'ta olan Satılmış ,Çopur Oğlu , Süleyman Oğlu , Hüseyin , Süleyman ve Ahmed'in yakalanıp Mübaşir'e teslim edilmelerine dair gönderilen buyruldu kaydı</i>
<i>S.136/Belge 60</i>	<i>Karasul bölgesi 21 bin akçe tımara mutasarrıf olan Kasım'ın vefatı üzerine İbrahim'in sefere katılmak şartıyla tımara mutasarrıf olmasına dair gönderilen fermân kaydı</i>
<i>S.136/Belge 61</i>	<i>Yeniçeri serdarlığına Murat'ın getirildiğine dair mektup kaydı</i>
<i>S.136/Belge 62</i>	<i>Telbaşer nahiyesine bağlı Kurtulmuş köyünde 1500 akçe tımar ve kale muhafızlığına mutasarrıfı olan Ali'nin vefatı üzerine görevin Mustafa'ya verildiğine dair berât kaydı</i>
<i>S.137/Belge 63</i>	<i>Sefer nedeniyle Maraş Eyâletinde asker toplama görevinin Hasan'a verildiğine dair gönderilen fermân kaydı</i>
<i>S.138/Belge 64</i>	<i>Sefer nedeniyle Maraş Eyâletinde asker toplama görevinin Hasan'a verildiğine dair gönderilen mektup kaydı</i>
<i>S.139/Belge 65</i>	<i>Sefer için gerekli 700 süvari askerin temin edilerek Hacı Hasan önderliğinde Edirne'ye gelmesi hakkında gönderilen fermân kaydı</i>
<i>S.140/Belge 66</i>	<i>Sefer için gerekli 700 süvari askerin Maraş, Malatya, Ayntâb ve Kars sancaklarından temin edilerek Hacı Hasan önderliğinde Edirne'ye gelmeleri hakkında gönderilen mektup kaydı</i>
<i>S.141/Belge 67</i>	<i>Hazine adına alınan muhalledatın teslim edilmesi hakkında gönderilen mektup kaydı</i>
<i>S.141/Belge 68</i>	<i>Maraş Eyâletinde sefere katılmak üzere hazır bulunan askerlerin Hasan Ağa önderliğinde Edirne'ye gelmesi hakkında gönderilen buyruldu kaydı</i>
<i>S.142/Belge 69</i>	<i>Birecik tımar halkının Ayntâb'da sakin olmaları konusunda izin talebi hakkında arz kaydı</i>
<i>S.142/Belge 70</i>	<i>Ayntâb mukataa emini olan Beşir Damadı Süleyman'ın 1692 yılına ait olan 10 bin 41 kuruşluk miktarı Mübaşire teslim etmesine dair gönderilen fermân kaydı</i>
<i>S.143/Belge 71</i>	<i>Mahkeme huzurunda öldürülen Âdem adlı kimsenin katillerinin yargılanıp haps edilmesine dair gönderilen buyruldu kaydı</i>

S.143/Belge 72	<i>Ayntâb eyaleti vergi toplama yetkisinin İbrahim Ağa'ya verildiğine dair buyruldu kaydı</i>
S.143/Belge 73	<i>Kilis... mezarına mutasarrıf olan Amâ Bektaş'ın vefatı üzerine mutasarrıflığın Yekdest Kasım'a verildiğine dair berât kaydı</i>
S.144/Belge 74	<i>Elbeğli Cemeati'nin Rakka bölgesine iskan ettirilmesi hakkında gönderilen buyruldu kaydı</i>
S.144/Belge 75	<i>Elbeğli cemeatinin Rakka'ya iskanları hususunda Ayntâb'daki devlet görevlilerinin hazır olmaları hakkında gönderilen buyruldu kaydı</i>
S.144/Belge 76	<i>Yevmiye defteri nedeniyle Üç günlük erzak temin edilmesi hususunda gönderilen buyruldu kaydı</i>
S.145/Belge 77	<i>Askerlerin sefer için hazır halde tutulması hakkında gönderilen fermân kaydı</i>
S. 146/Belge 78	<i>Askerlerin sefer için zamanında Edirne'de bulunmaları hakkında gönderilen buyruldu kaydı</i>
S. 146/Belge 79	<i>Şhreküstü mahallesi Abdülcelil Medrese'sinin Müderrisi Mevlana Osman'nın yerine usulsüzce göreve gelen Ali'nin yerine Mevlana Osman'ın görevlendirilmesine dair berât kaydı</i>
S. 146/Belge 80	<i>Dülük Baba mevkisinin Aşar ve Rüsûm vergisi ile Mahsulatından Şeyh Abdülkâdir Geylani tarikatına bağışlanan miktarın Hacı Şaban tarafından toplanacağına dair buyruldu kaydı</i>
S.147/Belge 81	<i>Murvane ve Telbaşer köylerine ait geliri hesabında bulunduran Ahızade Mehmed'in vefatı üzerine mukataa gelirinin Mustafa ve Yusuf'a verildiğine dair berât kaydı</i>
S.147/Belge 82	<i>Kararesul mezarı tımar mutasarrıfı olan Kasım'ın vefatı üzerinde yerine İbrahim'in tımar mutasarrıf olduğuna dair berât kaydı</i>
S.148/Belge 83	<i>Askerlerin sefere katılmak üzere bir an önce harekete geçirilmesine dair gönderilen buyruldu kaydı</i>
S.148/Belge 84	<i>Rakka bölgesine iskan edilen halk arasından firar edenlerin yakalanıp cezalandırılması hakkında gönderilen buyruldu kaydı</i>
S.149/Belge 85	<i>Nakibül Eşrâf kaymakamının gelinceye kadar Seyyid Abdullah Efendi'nin kaymakam olmasına dair buyruldu kaydı</i>
S.149/Belge 86	<i>Başbuğ Hasan Ağa gelinceye kadar sefere katılmak üzere belirlenen askerlerin hazır bulunması hakkında gönderilen buyruldu kaydı</i>
S.149/Belge 87	<i>Telbaşer nahiyesine bağlı Seylan köyü Mescidi'nin İmanı olmadığından Mehmed Halife'nin İmam olarak atanmasına dair berât</i>

	<i>kaydı</i>
<i>S.149/Belge 88</i>	<i>Telbaşer nahiyesine bağlı Karacaviran köyü tımar mutasarrıfı Musa ve oğlu Musa'nın vefatı üzerine tımarın Ahmed'e mutasarrıf kılındığına dair berât kaydı</i>
<i>S.150/Belge 89</i>	<i>Anadolu'nun orta kolunda bulunan Kazalar ve Kasabalardaki topçu, cebeci ve yeniçeri askerlerinin sefer için hazır tutulmasına dair gönderilen fermân kaydı</i>
<i>S.151/Belge 90</i>	<i>Elbeğli Cemaati'nin iskân edilecekleri bölgeye bir an önce gönderilmesine dair buyruldu kaydı</i>
<i>S.152/Belge 91</i>	<i>Seng-i Nakkaş mahallesinde Abacı Mescidi'nin imamı ve mütevellisi Abdullah'ın vefatı üzerine oğlu Abdullah'ın İmam ve İdareci olarak atandığına dair berât kaydı</i>
<i>S.152/Belge 92</i>	<i>Diyarbakır Eyâleti Valisi Vezir Mehmed Paşa'nın sefer için asker toplamakla görevlendirildiğine dair fermân kaydı</i>
<i>S.154/Belge 93</i>	<i>Bölgedeki asker sayımlarını yaparak mevcut olanların bir an önce Edirne'ye ulaşmalarını sağlamaları hususunda Ruha, Haleb, Adana, Konya ve İznik'e varıncaya kadar yol üzerindeki Kadılar, Ayanlar, Mütesellimler, Kethudayerleri, Yeniçeri Serdarları, Ayanlar ve İş erlerine gönderilen fermân kaydı</i>
<i>S.155/Belge 94</i>	<i>Asker maaşlarının ödenmesi amacıyla, Maraş Eyâleti'ne ait 1692 yılı 25 bin kuruş ve 1690 yılından kalan 10, 30 ve 35 bin kuruşluk vergi miktarının toplanıp merkeze gönderilmesine dair fermân kaydı</i>
<i>S.155/Belge 95</i>	<i>Asker maaşlarının ödenmesi hususunda Maraş Eyâleti'ne ait 1692 yılı 25 bin kuruş ve 1690 yılından kalan 10 bin kuruşluk vergi miktarının toplanıp Abdurrahman Ağa aracılığıyla merkeze gönderilmesine dair gönderilen buyruldu kaydı</i>
<i>S. 155/Belge 96</i>	<i>Ayntâb kulluğu'nun İsmail Beşe'ye verildiğine dair gönderilen buyruldu kaydı</i>
<i>S.156/Belge 97</i>	<i>Halebü'ş-şehba eyâleti, Maraş, Malatya ve Rakka sancağında bulunan Gayr-i müslümler üzerindeki cizyeleri toplamakla Türkmen Voyvodası Kara Ahmed'in görevlendirildiği, ayrıca bölgelerdeki askerlerin sefere katılması amacıyla yeniçeri ağaları tarafından mektup gönderileceğine dair fermân kaydı</i>
<i>S.157/Belge 98</i>	<i>Telbaşer nahiyesine bağlı Kantara köyü, 6 bin akçe tımar ve kale muhafızlığına mutasarrıf olan Abdurrahman'ın yerine usulsüzce göreve gelen Ali'nin yerine Abdurrahman'ın getirilmesine dair berât kaydı</i>

S.158/Belge 99	<i>Nurvana köyündeki Caminin İmamı olan Ali'nin vefatı üzerine Mehmed Salih Halife'nin İmam olarak atanmasına dair berât kaydı</i>
S.158/Belge 100	<i>Hacar köyü Caminin hatibi Mehmed'in yerine Abdurrahman'ın hatib olmasına dair berât kaydı</i>
S.158/Belge 101	<i>Telbaşer nahiyesi tumar mutasarrıfı Mustafa'nın sefere gitmemesi nedeniyle tumarın Avaz'a verildiğine dair arz kaydı</i>
S.159/ Belge 102	<i>Hayırlı'nın davasından altmış kuruş ve iki sülüs karşılığında vazgeçtiğine dair hüccet kaydı</i>
S.159/ Belge 103	<i>Hayik-ı Müslüman mahallesinden Kirkor Gayr-i müslimin vefat etmesi üzerine kızı Hurum'a amcasının vâsi tayin edilmesi ve günlük altı akçe nafaka bağlanması hakkında hüccet kaydı</i>
S.159/ Belge 104	<i>Ispatırın köyü ahalisinden Musa ve Salih'in, Hayık mahallesinde vefat eden Emine hatunun evlatlarına kalan tarlanın çeresinde bulunan yerlerle alakalarının olmadığına dair ifadeleri hakkında hüccet kaydı</i>
S.160/Belge 105	<i>Hayik-ı Müslüman Mahallesinden Kirkor ve kardeşi Adlob adlı zımmilerin vefat eden Tavud ile babaları Kirkor adlı zımmi'den kalan mülk üzerine vâsi tayin edildiklerine dair hüccet kaydı</i>
S.160/Belge 106	<i>Hacı Osman'ın Nurvana köyündeki mülklerinin elli dokuz kuruş karşılığında Hacı Mustafaya satıldığına dair hüccet kaydı</i>
S.161/Belge 107	<i>Kürtünciyan mahallesinden Tursun hatuna günlük altı akçe nafaka bağlanması hakkında hüccet kaydı</i>
S.161/Belge 108	<i>Kürtünciyan mahallesinden vefat eden Mahli'nin mallarının Mehmed Beşe'ye satılması hakkında hüccet kaydı</i>
S.161/Belge 109	<i>Bostancı mahallesinden vefat eden Zekeriya'nın 200 teğek bağının yirmi iki kuruşa Mehmet'e satışı hakkında hüccet kaydı</i>
S.161/Belge 110	<i>Seng-i Nakkaş mahallesinden Beyazıt'ın babasından kalan ve Hüsamettin, Ahmet ve Beyazıt'ın tasarrufunda olan menzilin geri verilmesi yönünde talebi hakkında i'lâm kaydı</i>
S.162/Belge 111	<i>Tevbe mahallesinden vefat eden Hacı Mustafa'nın kızları Ümmühan, Fahri ve Raziye'ye, Miyase hatunun vâsiye tayin edildiğine dair hüccet kaydı</i>
S.162/Belge 112	<i>Ali Nacar Mahallesinden vefat eden Abdulaziz'in oğlu Mehmed'in validesi Halime hatuna günlük beş akçe nafaka bağlanması hakkında hüccet kaydı</i>
S.162/Belge 113	<i>Ali Nacar Mahallesinden vefat eden Ali'nin oğlu Ali, kızları Safiye ve Fatma'ya valideleri Raziye hatunun vâsi tayin edildiğine dair hüccet kaydı</i>

	<i>kaydı</i>
<i>S.162/Belge 114</i>	<i>Haremeyn Vakfı mütevellisi Çelebi'nin vakfa yaptığı tamir masrafının icar meblağından karşılanması hakkında izin talebi üzerine verilen i'lâm kaydı</i>
<i>S.163/Belge 115</i>	<i>Ehl-i Cefa Mahallesinden Hacı Ebubekir'in mallarının kızı Ayşe hatunun oğulları Mehmed ve Ahmet'in mülki sayılması hakkında verilen i'lâm kaydı</i>
<i>S.163/Belge 116</i>	<i>Hoca Bahadır'a yirmi bir kuruş karşılığında satılan köle Şahin için Ahmet'in kefil olması hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.164/Belge 117</i>	<i>Belge Eksik (Zincirli kurbu mahalesi ahalisinden Fatma Hatun'un vefat eden babası Hacı Mehmed'in terekesinden kendisine kalan yirmibeş kuruşluk hisseyi kardeşi Mehmet'ten talebi)</i>
<i>S.164/Belge 118</i>	<i>Kozanlı Mahallesinden zımkiye Nersiz'in, zımki Tanel'in kendisine fül-i şeni uyguladığına dair şikâyeti ve şahitlerin ifadesi üzerine verilen hüccet kaydı</i>
<i>S.164/Belge 119</i>	<i>Beğ mahallesinden vefat eden Avaz'ın eşlerinden Gülfen, Avazın diğer eşleri Turfanda ve Nersiz üzerine dava ederek Avaz'dan kalan mallar üzerindeki hissesini talebi üzerine şahitlerin ifadesiyle malların Avaz hayatta iken Turfanda'nın tasarrufuna bırakıldığının belirlenmesiyle Nersiz'in davadan men edilmesine dair i'lâm kaydı</i>
<i>S.165/Belge 120</i>	<i>Kürtünciyan mahallesinden vefat eden Seyyid Caferin kızı Ümmü Gülsüm'e yevmi dört akçe nafaka bağlanması hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.165/Belge 121</i>	<i>Kürkciyan mahallesinden vefat eden Mahmut'un oğlu Mahmut'un büyük kardeşi ve vâsisi olan Durmuş beğ'in Hacca gidecek olması nedeniyle vâsillikten azledilip mahmuta validesi Mahbube hatunun vâsi tayin edilmesi hakkında i'lâm kaydı</i>
<i>S.165/Belge 122</i>	<i>Cevizlice mahallesinden vefat eden Derviş'in eşi ve oğlunun Muslu'nun zimmetini ibra etmesi hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.165/Belge 123</i>	<i>Sam köyü ahalisinden vefat eden Ömer'in oğlu Mehmed'e validesi Fatma'nın vâsi olması hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.166/Belge 124</i>	<i>Ammu mahallesinden Seyyid Ali Kaya'nın, Mehmet tarafından evinde yaralandığına dair şahitlerin ifadesi hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.166/Belge 125</i>	<i>Cağdıgın köyündeki bahçe ve bosta'nın Ahmet Çelebiye ait olduğu hakkında i'lâm kaydı</i>

S.166/Belge 126	<i>Hacı Ahmed Ağa'nın 1690 ve 1692 yılları arası Lala Mustafa Paşa Vakfı muhasebe defterlerinin kontrol edilmesi talebi hakkında verilen İ'lâm kaydı</i>
S.167/Belge 127	<i>Akyol mahallesinden Hacı Mehmet'in vefat eden Kirkor'dan kalan elli kuruşluk alacağıının Kirkor'un terekesinden karşılanması hususunda i'lâm kaydı</i>
S.166/Belge 128	<i>Ammu mahallesinden Hızır ve Mehmet Nebi Yusuf'un babaları Yusuf'tan kalan malların anneleri Züleyha ve kardeşleri Haticeye düşen hisseyi vererek kalan kısmını Hacı Medmed'e kırküş kuruşa sattıklarına dair hüccet kaydı</i>
S.166/Belge 129	<i>İbn-i Şeker mahallesinden vefat eden Bayram'ın kızı Askalana'ya Zümer hatununun vâsi tayin edildiğine dair hüccet kaydı</i>
S.168/Belge 130	<i>Ammu Mahallesinden Mehmet ve Şarkıyan Mahallesinden Kavlı'nın Tevbe Mahallesinden Osman, Seyyid Mehmet ve Hüseyinin mallarını çaldıklarına dair şikâyetleri üzerine Mehmet'in mütesellime teslim edilmesine dair i'lâm kaydı</i>
S.169/Belge 131	<i>Hırsızlık yapan Müslümanların ırzına musallat olan fesat ehlinin katlinin meşru olduğuna dair fetva kaydı</i>
S.169/Belge 132	<i>Tevbe Mahallesinden Osman, Seyyid Mustafa'nın, Ammu mahallesinden Mehmed ve Şarkıyan mahallesinden Kavli'nin eşkiyalarla işbirliği yaptıklarına dair şikâyetleri ve şahitlerin de bu durumu onaylamaları üzerine siyaseten katledilmeleri hakkında verilen i'lâm kaydı</i>
S.169/Belge 133	<i>Hayik-ı Müslüman Mahallesinden Kirkor Gayr-i müslim, vefat eden babası Kirkor'dan kalan iki yüz elli kuruşluk meblağı vefat eden kardeşi Tavud tarafından Kudüste harcanması nedeniyle meblağın Tavud'un terekesinden karşılanması talebi hakkında verilen i'lâm kaydı</i>
S.170/Belge 134	<i>Şhreküstü mahallesinden vefat eden Minla Mehmet'in oğlu Mehmet, kızları Fatma ve Hatice'ye günlük üç akçe nafaka bağlanması hakkında hüccet kaydı</i>
S.170/Belge 135	<i>Şhreküstü sakinlerinden Hacı Veli'nin on sene önce oğlu Hacı Halil'e hibe ettiği menzil ve dâhilindeki mallarla bir alakasının olmadığına dair hüccet kaydı</i>
S.170/Belge 136	<i>Hayik-ı Müslüman Mahallesinden vefat eden Hatice'nin validesi ve vâsisi olan Tatar hatunun, Hatice'nin oğlu Serabun ve Diveriş'in zimmetlerinde kalan yüz kuruşu teslim aldığına dair hüccet kaydı</i>

S.171/Belge 137	<i>Seng-i Karasakal mahallesi meskun iken vefat eden Mehmet'in oğlu Mehmet'e validesi Fatma hatunun vâsi tayin edilerek günlük dört akçe nafaka bağlanması hakkında hüccet kaydı</i>
S.171/Belge 138	<i>Ali Nacar Mahallesinden vefat eden Seyyid İsmail'in oğlu Ali ve kızları Ayşe ve Fatma'nın üzerlerine vâsi olan valideleri Arziye hatunun nafaka ve eşyaya fazlaca ihtiyacı olması sebebiyle Seyyid Ali'ye ait mülki Seyyid Mahmut'a on iki kuruş karşılığında satması hakkında hüccet kaydı</i>
S.171/Belge 139	<i>Kızılca Mescid Mahallesinden vefat eden Mehmed'in oğulları ve kızlarının vâsileri olan valideleri Sara hatunun nafaka ve kisveye fazlaca ihtiyaç olması nedeniyle Mehmet'in mülkünün on altı kuruş karşılığında Seyyid Mehmed'e satılması hakkında hüccet kaydı</i>
S.172/Belge 140	<i>Ammu mahallesinden vefat eden Hacı Ali'nin eşi ,oğlu Ahmet ve kızları Ayşe ve Elif'in validesi ve vâsileri olan Döne hatunun nafaka ve kisve ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla Hacı Ali'den kalan malları Seyyid Mehmed'e altı kuruş karşılığında satması hakkında hüccet kaydı</i>
S.172/Belge 141	<i>Seng-i Tavil mahallesinden vefat eden Hacı Ayşe hatunun, tüm malını Göğeri Camisinin tamiratına bıraktığının belirlenmesi üzerine verilen i'lâm kaydı</i>
S.172/Belge 142	<i>Cevizlice Mahallesi civarı ahalisinden vefat eden Osman'ın eşi Ayşe hatunun otuz kuruşluk mehir hakkına karşılık Osman'ın menzilinin yirmi dört kuruşa verilmesi ve Ayşe'nin kalan altı kuruştan feraget ettiğine dair hüccet kaydı</i>
S.172/Belge 143	<i>Ayntâb Seng-i Hoşkadem Mahallesi sakinlerinden Mustafa ve kardeşi Mehmed'in mülklerini yetmiş iki kuruş karşılığında Yusuf'a satması hakkında hüccet kaydı</i>
S.173/Belge 144	<i>Ehl-i Cefa Mahallesinden Mustafa Beşe'nin Osman Beğ'e yirmi beş kuruş karşılığında sattığı beygirin Mehmed Efendi'nin malı olduğunun ortaya çıkması üzerine Mustafa'nın Osman'dan aldığı yirmi beş kuruşu geri vermesi hakkında verilen i'lâm kaydı</i>
S.173/Belge 145	<i>Cabi Mahallesi sükkanından Hasan'ın eşkıyalar tarafından gasb edilen atının, Halil'de olduğunu ileri sürmesi üzerine atın Halil'den alınması hakkında i'lâm kaydı</i>
S.173/Belge 146	<i>Zincirli kurbu Mahallesinden Hatice'nin muhalaa yoluyla Mehmet'den yirmi kuruşluk mehir hakkını aldığına dair ifadesi hakkında hüccet kaydı</i>
S.173/Belge 147	<i>Ayntâb Beğ Mahallesinden vefat eden Hacı Mustafa'nın oğlu Ahmet,</i>

	<i>kızları Fatma ve Ümmühane'nin üzerlerine Ahmet'in vâsi tayin edilmesi ve her birine günlük dört akçe verilmesi hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.174/Belge 148</i>	<i>Kanalıcı Mahallesinden Hasan Beşe'nin, babası Mehmed Ağa tasarrufunda olan ve babasının vefatıyla Minla Abdullah'ın tasarrufuna geçen tarlanın kendi tasarrufuna verilmesi talebi üzerine Abdullah'ın tarladan el çektirilmesi hakkında verilen i'lâm kaydı</i>
<i>S.174/Belge 149</i>	<i>Kızılhisar köyünde vefat eden Ebu Derda'nın oğlu Mehmed'e akrabası Abdurrahman vâsi olması hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.174/Belge 150</i>	<i>Kanalıcı mahallesinden katledilen Abdulkadir'i katlettiği belirlenen Ömerin serdarı Murad Ağa'ya teslim edilmesine dair i'lâm kaydı</i>
<i>S.175/Belge 151</i>	<i>Kanalıcı mahallesinden Hasan Beşe'nin, vefat eden babası Mehmet Ağa tasarrufunda olan tarlanın kendisine verilmesi talebi hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.175/Belge 152</i>	<i>Zincirli Kurbu Mahallesinde yaşayan Elif'in, Mehmet'ten 30 kuruşluk mehir hakkını tahsil ettiğine dair i'lâm kaydı</i>
<i>S.175/Belge 153</i>	<i>Şhreküstü Mahallesinden vefat eden Mahmut Beşe'nin vefatından önce menzilin İbrahim'a hibe ettiğine dair i'lâm kaydı</i>
<i>S.175/Belge 154</i>	<i>Seng-i Tavail Mahallesinden vefat eden Ömer bin Yusufun oğulları Yusuf ve İbrahim'in valideleri Emine hatuna günlük dört akçe nafaka bağlanması hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.176/Belge 155</i>	<i>Kızılca Mescit Mahallesinden Şaban Çelebi'ye ait evin üst oda, iki kahve odası, eyvan, ahır ve havluyu otuz sekiz kuruş karşılığında Hacı Mehmed'e satması hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.176/Belge 156</i>	<i>Hayik-ı Müslüman mahallesinden Mehmet Ağa'nın Gayri menkullerinin validesi Mühni Hatun'a satışı hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.176/Belge 157</i>	<i>Hayik-ı Müslüman Mahallesinden Mehmet Ağa'nın gayrimenkullerinin Hatar ve Abraham adlı zimmilere ikiyüz elli kuruş karşılığında satışı hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.176/Belge 158</i>	<i>Kanalıcı Mahallesinden yaralanması sonrası vefat eden Abdülkadir'in çocuklarına Emine'nin vâsi tayin edilmesi hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.177/Belge 159</i>	<i>Belge Eksik (Bağ Satışı)</i>
<i>S.177/Belge 160</i>	<i>Seylan köyünde vefat eden Süleyman'ın kızı Emine'nin vâsileri olan validelerine günlük beş akçe nafaka bağlanması hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.177/Belge 161</i>	<i>İbni Kör Mahallesinden Ali Çelebi'ye ait bostandaki fidanlarının Ömer tarafından çalınarak şehirde satıldığının şahitlerce tasdiki hakkında</i>

	<i>hüccet kaydı</i>
<i>S.177/Belge 162</i>	<i>Kızılca Mescit Mahallesinden Mehmet ile Hüseyin arasındaki nizamın iki keyl buğday karşılığında sulh etmeleri hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.177/Belge 163</i>	<i>İbni Şeker Mahallesinden Fatma'nın Gayr-i menkulleri otuzbeş kuruş karşılığında Yahya'ya satması hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.178/Belge 164</i>	<i>Kayacık Mahallesinden Arkil, Abraham ve Kirkor zümmilerin Billur üzerine açtıkları davada mahkemenin Bakdesar ve Selur'un yarıya bölmek üzere ağaç ve meyveler üzerinde tasarruf etmeleri hakkında i'lâm kaydı</i>
<i>S.178/Belge 165</i>	<i>Şirahan Vakfı mütevellisi Ahmet Çelebi'nin on altı kırat hissesini, Beş Yaşar Hamamı müsteciri Ali Bey'e kırk beş kuruş karşılığında bırakması ve beş kuruşun hamamın tamirine sarf edilmesi hakkında i'lâm kaydı</i>
<i>S.179/Belge 166</i>	<i>Bayraktar Mustafa'nın arı kovanı ashabının kendisine vermesi gereken vergileri ödemesi talebi hakkında i'lâm kaydı</i>
<i>S.179/Belge 167</i>	<i>Muslu bin Derviş'in Cemile binti Mustafa'dan emanetlerini istemesi hakkında i'lâm kaydı</i>
<i>S.179/Belge 168</i>	<i>Şehreküstü Mahallesinde meskun Abdullah'ın Seng-i Nakkaş Mahallesinden müteveffiye Emine Hatun terekesinden ev arsası talebi hakkında i'lâm kaydı</i>
<i>S.180/Belge 169</i>	<i>Kayacık Mahallesi Ermeni tayfasından Arakil, Abraham ve Kirkor'un, Üveys'ten arsa talebi i'lâm kaydı</i>
<i>S.180/Belge 170</i>	<i>Bey mahallesinden Hacı Abdullah'ın yanındaki katırın, Maraş ahalisinden Hacı Süleyman'a ait olduğunun belirlenmesi üzerine katırın Süleyman'a geri verilmesi hakkında i'lâm kaydı</i>
<i>S.181/Belge 171</i>	<i>Tevbe Mahallesinden Mehmed'in eşi Ayşe hatuna günlük dört akçe nafaka bağlanması hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.181/Belge 172</i>	<i>Geneyik köyü ahalisinden mecruhen vefat eden Aşur'un keşfi hakkında i'lâm kaydı</i>
<i>S.181/Belge 173</i>	<i>Aslen Rus olan Şahin'in kölelikten azat edildiğine dair iddiası hakkında i'lâm kaydı</i>
<i>S.182/Belge 174</i>	<i>Şehreküstü mahallesinden vefat eden Ömer'in oğlu Ahmet'e günlük dört akçe nafaka bağlanması hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.182/Belge 175</i>	<i>Şarkıyan Mahallesinden İsmail ve kızkardeşi Hatice'nin gayr-i menkullerini on üç kuruş karşılığında Hüseyin'e satmaları hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.182/Belge 176</i>	<i>Aslen Gürcü olan Mirza Abdullah'ın kölelikten azat edildiğini iddia</i>

	<i>etmesi hakkında i'lâm kaydı</i>
<i>S.182/Belge 177</i>	<i>Aslen Rus olan Avaz bin Abdullah'ın kölelikten azat edildiği iddiası hakkında verilen i'lâm kaydı (Belge Eksik bırakılıp devamı S.185/Belge 185'e yazılmıştır)</i>
<i>S.183/Belge 178</i>	<i>Kızılca Mescid Mahallesinden vefat eden Seyyid Ahmet'in eşi Fatma'nın nafaka ve kisveye ihtiyacı olması nedeniyle Seyyid'in menziline yetmiş kuruş karşılığında Seyyid Abdi'ye satılması hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.183/Belge 179</i>	<i>Abdullah'ın Yeniçeri tayfasından Hasan Beşe'nin kendisini hançerle yaralaması nedeniyle hak talebi hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.183/Belge 180</i>	<i>Tarla-yı Cedid Mahallesi kurbundan Mehmet'e validesi Rukiye binti Mehmet'in vâsi tayin edilmesi hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.184/Belge 181</i>	<i>Ammu mahallesinden Fatma'ya günlük beş akçe nafaka bağlanması hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.184/Belge 182</i>	<i>Tevbe mahallesi Cevilli Hanesine tabir olunan iki bölüğün vakıf nakdine Hacı Osman idareci olmasına dair i'lâm kaydı</i>
<i>S.184/Belge 183</i>	<i>Çukur mahallesinden mecruhen vefat eden Ohan için sulh bedeli olan yüzyirmi kuruşun Abraham'dan alındığına dair hüccet kaydı</i>
<i>S.184/Belge 184</i>	<i>Ehl-i Cefa mahallesinden vefat eden Abdullah'ın oğulları İsmail ve Mustafanın validesi ve vâsisi olan Ayşe hatunun nafaka ve kisvesinin karşılanması amacıyla Abdullah'ın terekesinden kalan tarlanın Veli'ye onbeş kuruşa satılması hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.185/Belge 185</i>	<i>(S.182/ Belge 177'deki Aslen Rus olan Avaz'ın kölelikten azat edildiği iddiası hakkında verilen i'lâm kaydı'nın devamıdır)</i>
<i>S.185/Belge 186</i>	<i>Hayik-ı Müslüman Mahallesinden vefat eden Hatice'den intikal eden bostanın hissesine Osman Ağa'nın müdahale etmekten men edilmesi hakkında i'lâm kaydı</i>
<i>S.186/Belge 187</i>	<i>Zincirlikuyu mahallesinden ahalisinden vefat eden Ahmet'in eşi Hatice'nin, Ahmet'in terekesinden otuz iki kuruşluk mehrini alması hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.186/Belge 188</i>	<i>Kızılca Mescit mahallesinden Hacı Zenzem Hatun'a günlük altı akçe nafaka bağlanması hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.186/Belge 189</i>	<i>Hayik-ı Müslüman Mahallesinden Sarabon'ın miras davasında tarafların yirmi kuruş karşılığında sulh etmeleri hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.186/Belge 190</i>	<i>Çukur Mahallesinden vefat eden Mehmet'in çocuklarına Elif'in vâsi tayin edilmesi hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.187/Belge 191</i>	<i>Kale komutanı Ali Ağa'nın eski kale komutanı Abdurrahman Ağa'dan</i>

	<i>alacağı olan otuz dört buçuk keyl talebi hakkında i'lâm kaydı</i>
<i>S.187/Belge 192</i>	<i>Ali Nacar Mahallesinden Hatice'nin gayr-i menzkullerini otuzaltı kuruş karşılığında Fatma'ya satması hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.187/Belge 193</i>	<i>İbni Kör Mahallesinden olup vefat eden Minla Ali'nin çocuğuna Meryem Hatun'un vâsi tayin edilmesi hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.187/Belge 194</i>	<i>İbni Kör Mahallesinden vefat eden Minla Ali'nin eşine günlük beş akçe nafaka bağlanması hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.188/Belge 195</i>	<i>Tıslaki Mahallesi mescidi vakfının mütevellisi olan Mevlana Mehmet Efendi'nin harabe olan evkafın menzil ve eklerinin istibdaline izin talep etmesi hakkında i'lâm kaydı</i>
<i>S.188/Belge 196</i>	<i>Ali Ağa'nın arsasını otuz kuruş karşılığında Mehmet Beşe'ye satması hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.188/Belge 197</i>	<i>Bostancı Mahallesinden vefat eden Hasan'ın küçük oğlu Abdurrahmana Mehmet'in vâsi tayin edilmesi hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.189/Belge 198</i>	<i>Güreniz köyünden Süleyman'ın Osman'dan hisse talebi hakkında İ'lâm kaydı</i>
<i>S.189/Belge 199</i>	<i>Boyacı Mahallesinden Cennet'in, Durmuş Beyden eksik aldığı iddia ettiği sulh bedelini talep etmesi hakkında i'lâm kaydı</i>
<i>S.189/Belge 200</i>	<i>Şehreküstü Mahallesinden Mustafa'nın babası Halil'den kendilerine kalan mallara vâsi olan Abdurrahman ile zimmet ibrası hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.190/Belge 201</i>	<i>Tıslaki Mahallesinden Emine'nin tarladaki hissesinden Minla Abdullah, Minla Himmet, Minla Mustafa ve Mehmet kişileri lehine otuz kuruş karşılığında feragat etmesi hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.190/Belge 202</i>	<i>Kale askerlerinin, kale komutanı Ali Ağa'nın kendilerine eziyet ve kötülük etmediğine dair şهادetleri hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.190/Belge 203</i>	<i>Kilis ahalisinden kayıp olan Hüseyin'in vefat eden babasının terekesinden kendisine intikal eden hisseye amcaoğlu Mehmet'in kaim tayin edilmesi hakkında i'lâm kaydı</i>
<i>S.191/Belge 204</i>	<i>Çukur Mahallesinden vefat eden Mehmet'in küçük kızı Sultanenin nafaka ve kisveye fazlaca ihtiyacı olması nedeniyle günlük beş akçe nafaka bağlanması hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.191/Belge 205</i>	<i>Lala Mustafa Paşa Vakfı mütevellisi olan Ahmet Ağa'nın yangın sonrası yanan kısmın yeniden inşa edilmesi sonrasında vaki olan masrafların keşfi talebi hakkında i'lâm kaydı</i>
<i>S.192/Belge 206</i>	<i>Hatice hatunun yirmi seneden beri tasarrufunda olan menzilin</i>

	<i>babasının malı olduğunu iddia eden Mümine'nin menzilin hazineye devrinin engellenmesi talebi hakkında verilen i'lâm kaydı</i>
<i>S.192/Belge 207</i>	<i>Şhreküstü Mahallesinden Seyyid Mustafa'nın bostanının yarısını Hacı Hasan'a ikiyüz otuzbeş kuruş karşılığında Hacı Hasan'a satması hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.192/Belge 208</i>	<i>Nurvana köyü ahalisinden vefat eden İsmail'in varisi olduğunu iddia eden Ali Kaya'nın İsmail'in terekesinden el çektirme talebine dair i'lâm kaydı</i>
<i>S.193/Belge 209</i>	<i>Yusuf 'un vefatının keşfi'ne Mevlana Abdurrahman Efendi'nin tayin edilmesi hakkında i'lâm kaydı</i>
<i>S.193/Belge 210</i>	<i>Vefat eden Yusuf varislerinin kimseden davacı olmadıklarına dair İ'lâm kaydı</i>
<i>S.194/Belge 211</i>	<i>Kürkcüyan Mahallesinden vefat eden Hacı Bali'nin vâsisi olduğunu iddia eden Hacı Ahmet'in, Hacı Bali'nin vefatından önce malının üçtebirini suyolu tamiri yol döşemeleri işlerine ayırdığı iddiası ile gerekli miktarı talep etmesi hakkında i'lâm kaydı</i>
<i>S.195/Belge 212</i>	<i>Vefat eden Mehmet'in küçük oğlu Mehmet'e, Kerime'nin vâsi tayin edilerek günlük 4 akçe nafaka bağlanması hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.195/Belge 213</i>	<i>Mehmet Efendi'nin sanduk arsasını 1663 yılı Kasım ayından başlamak üzere senelik üç kuruşa Mehmet'e mukataa vermesi hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.195/Belge 214</i>	<i>Boyacı Mahallesinden Fatma'nın, eşi Mehmet Beşe'nin sefer halindeyken nehirde boğularak vefat etmesi üzere evlenme isteği hakkında i'lâm kaydı</i>
<i>S.196/Belge 215</i>	<i>Şhreküstü Mahallesinden vefat eden Hacı Mehmet'in oğlu Yusuf'un babasının kendisine hibe ettiği menzile Hasan'ın müdahalesinin men edilmesi talebi hakkında i'lâm kaydı</i>
<i>S.196/Belge 216</i>	<i>Belge Eksik (Kürkci mahallesinden vefat eden Hacı Ali'nin kızı Ayşe hatunun babasından kalan hissesini talep etmesi)</i>
<i>S.197/Belge 217</i>	<i>Kethüdazade Vakfı mütevellisi Mehmet Çelebi'nin, Durmuş Bey'in vakfa ait olan iki bab dükkândan el çektirilmesi yönünde tenbih edilmesi talebi hakkında İ'lâm kaydı</i>
<i>S.197/Belge 218</i>	<i>Kürkciyan Mahallesinden vefat eden Ali Bey'in küçük çocuklarına günlük on iki akçe nafaka bağlanması hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.197/Belge 219</i>	<i>Akyol mahallesinden Emine'nin, Ömer üzerinde 30 kuruşluk mehir</i>

	<i>talebi hakkında i'lâm kaydı</i>
<i>S.197/Belge 220</i>	<i>Ammu Mahallesinden vefat eden Hasan'ın kızına Elif'in vâsi tayin edilmesi hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.198/Belge 221</i>	<i>Kayacı Mahallesinden Ramazan'ın, Ali Nacar mahallesinden vefat eden Mehmet'ten kalan yirmibir kuruşluk hakkını Mehmet'in kardeşi ve vâsisi olan İsmail'den talep etmesi hakkında i'lâm kaydı</i>
<i>S.198/Belge 222</i>	<i>Çukur Mahallesinden vefat eden Mehmet'in varislerinin Hasan'dan hisse talebi hakkında i'lâm kaydı</i>
<i>S.198/Belge 223</i>	<i>Sefer dönüşü vefat eden İbrahim'in eşyasını almak için Osman'ın kayyim tayin edilmesi hakkında verilen i'lâm kaydı</i>
<i>S.198/Belge 224</i>	<i>Tarla-yı Atik Mahallesinden Mustafa'nın himayesinde olan Osman için günlük beş akçe nafaka bağlanması hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.199/Belge 225</i>	<i>Ammu Mahallesinden Seyyid Ali'nin tuzcu dükkânını ondokuz kuruş karşılığında Süleyman'a satması hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.199/Belge 226</i>	<i>Kürkciyan mahallesinden Seydi İshak'ın Beneş Muharebesinde şehit olduğunun şahitler tarafından tasdiki hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.199/Belge 227</i>	<i>İbn-i Şeker Mahallesinden vefat eden Yusuf Bey'den kalan malların varisleri tarafından ikiyüz kırkbeş kuruş karşılığında Mehmet Çelebiye satılması hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.200/Belge 228</i>	<i>Sengi Nakkaş Mahallesinden Yemen'in mülkü olan bağı ondört kuruş karşılığında Fatma'ya satması hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.200/Belge 229</i>	<i>İbni Eyüb mahallesinden öldürülen Hacı Hüseyin'in eşi Sitti ve kızkardeşi Huma'nın Hacı Hüseyin'in katilleriyle olan davada Ebu Bekir Çelebiyi vekil tayin etiklerine dair hüccet kaydı</i>
<i>S.200/Belge 230</i>	<i>Şehreküstü Mahallesinden vefat eden Mehmet'in çocuklarına Hüseyin'in vâsi tayin edilmesi hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.200/Belge 231</i>	<i>Kanalıcı Mahallesinden mecruhen ölen Abdülkadir'in eşi Emine'nin katiller ile ikiyüz kuruş karşılığında sulh olduğu hüccet kaydı</i>
<i>S.201/Belge 232</i>	<i>Boyacı Mahallesinden Mehmet'in menzil meselesinde Seyyid Ahmet ile ikibuçuk kuruş karşılığında sulh etmesi hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.201/Belge 233</i>	<i>Körkün köyü ahalisinden Rahime'nin babasından kalan bağı Mehmet'in fuzulü olarak kullanmaktan men edilmesine dair talebi hakkında i'lâm kaydı</i>
<i>S.202/Belge 234</i>	<i>Ammu mahallesinden Yusuf Beşe ile Hacı Süleymanın kırkiki kuruş karşılığında sulh etmeleri hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.202/Belge 235</i>	<i>Tarla-yı Atik Mahallesinden vefat eden Hacı Mansur'un meyve bostanı</i>

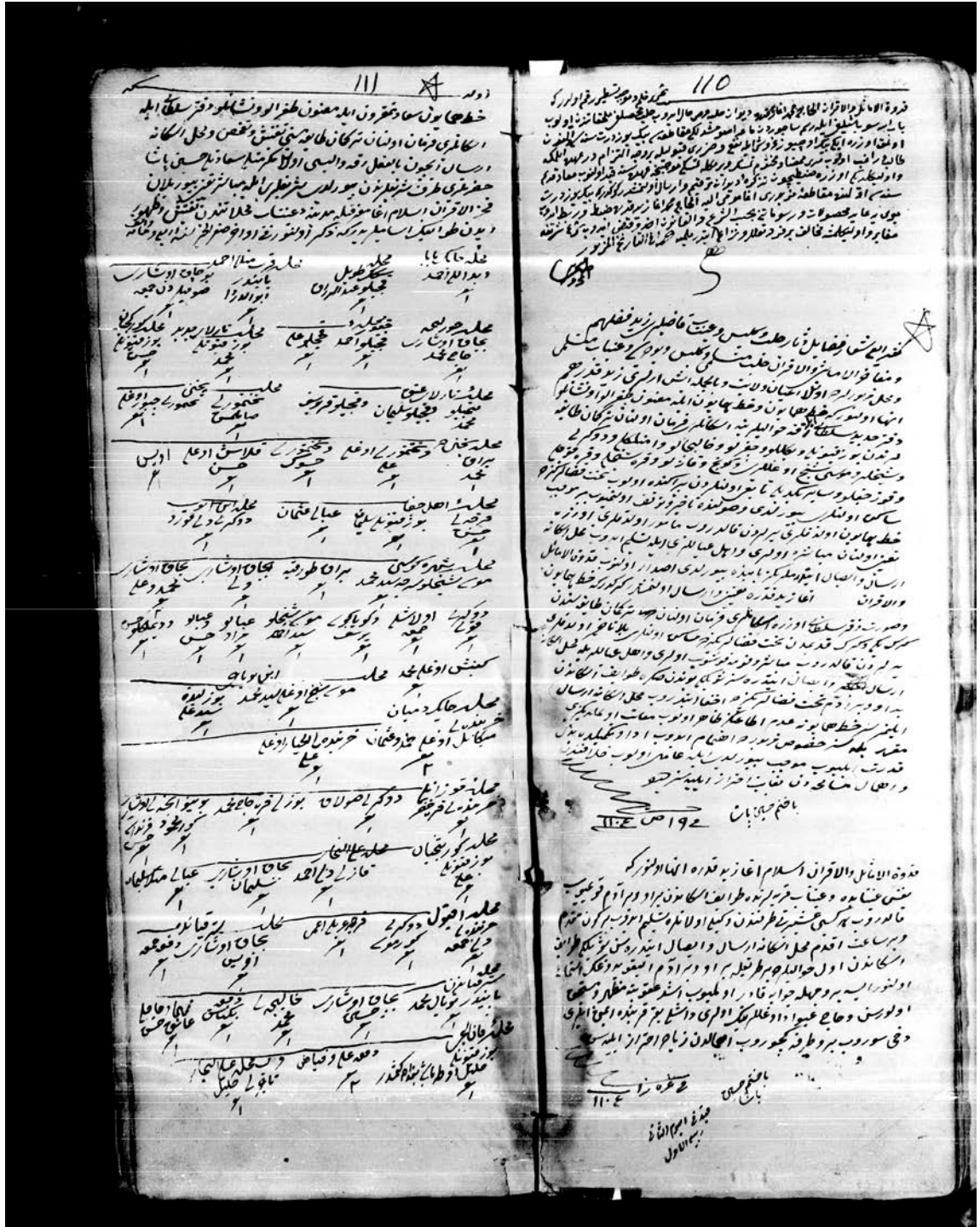
	<i>ve ağaçlarının yüzelli kuruş karşılığında Hacı Ahmet'e satılması hakkında huccet kaydı</i>
<i>S.202/Belge 236</i>	<i>Zincirli kurbu mahallesinden vefat eden Dursun'dan kalan malların sekiz kuruşa Mehmet'e satılması hakkında huccet kaydı</i>
<i>S.202/Belge 237</i>	<i>Kanalıcı Mahallesinden Ömer'in oğlu Abdülkadir'in öldürülmesi ve keşif talebi hakkında i'lâm kaydı</i>
<i>S.203/Belge 238</i>	<i>Nurvana köyünden Kenan'ın tarlasını oğlu Mehmet'e hibe etmesi hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.203/Belge 239</i>	<i>İbni Eyüp Mahellesi ahalisinden Hacı Hüseyin'in vefatının keşfi hakkında i'lâm kaydı</i>
<i>S.203/Belge 240</i>	<i>İsmihan hatunun Kilisecik köyü Kacı değirmenindeki üç kırat hissesini yetmiş kuruş karşılığında Hamza Ağa'ya satması hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.203/Belge 241</i>	<i>Ammu Mahallesinden vefat eden Mehmet'in çocuklarına Hüseyin'in vâsi tayin edilmesi hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.204/Belge 242</i>	<i>Kürkciyan Mahallesinden Hacı Bali kaybettiği merkebini, Koca'dan talep etmesi hakkında i'lâm kaydı</i>
<i>S.204/Belge 243</i>	<i>Mehri binti İbrahim vefat eden İbrahim'den intikal eden menzilden hisselerini Seyyit Ahmet Çelebi'ye satması hakkında i'lâm kaydı</i>
<i>S.204/Belge 244</i>	<i>Tevbe Mahallesinde ahalisinden vefat eden Hacı Mehmet'in küçük kızına Minla Mehmed'in vasi tayin edilmesi hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.204/Belge 245</i>	<i>Boyacı Mahallesinden vefat eden Elif'in varislerinin Hasan'ın zimmetini ibra etmesi hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.205/Belge 246</i>	<i>Tarla-yı Cedit Mahallesinden vefat eden Fatma'nın küçük oğlu Mehmet'e Ömer'in vâsi tayin edilmesi hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.205/Belge 247</i>	<i>Şehreküstü Mahallesinden Fatma'nın, Ebu Derda'ya mülk satışı hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.205/Belge 248</i>	<i>Kürkciyan Mahallesinden Muhsin'in Tutluca mezraasında bulunan iki kıta bağ arsasının tasarrufunu 5 kuruş karşılığında Ali ve Sadık'a bırakması hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.205/Belge 249</i>	<i>Sarıboğsuk köyü ahalisinden vefat eden Hasan'ın çocuklarına Mehmet'in vâsi tayin edilmesi hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.206/Belge 250</i>	<i>Şehreküstü Mahallesinden vefat eden Abdurrahman'ın küçük kızı için günlük üç akçe nafaka bağlanması hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.206/Belge 251</i>	<i>Seng-i Tavil Mahallesinden Elif'in menzilini ondört kuruş karşılığında Ahmet'e satması hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.206/Belge 252</i>	<i>Ehl-i Cefa Mahallesinden Abdurrahman ve Mehmet valideleri</i>

	<i>Hatice'den kalan menzilin hisselerini Hüseyin'den talepleri hakkında i'lâm kaydı</i>
<i>S.207/Belge 253</i>	<i>Şehreküstü Mahallesinden vefat eden Mahmut Beşe'nin menzilini yirmibir kuruş karşılığında Halil'e satması hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.207/Belge 254</i>	<i>Zincirli Kurbu Mahallesinden Fatma'nın, Abdullah ile nikâhının fesh edilmesi talebi hakkında i'lâm kaydı</i>
<i>S.207/Belge 255</i>	<i>Beylerbeyi ahalisinden Mustafa'nın rahat durması için tenbih talebi hakkında i'lâm kaydı</i>
<i>S.207/Belge 256</i>	<i>Kızılca Mescit Mahallesinden vefat eden Haticenin mehir bedeli için onbeş kuruş üzerinde sulh edilmesi hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.207/Belge 257</i>	<i>Hızır Çavuş bostanı ahalisinden vefat eden Davut'un küçük kızı Selür'a Emine'nin vâsi tayin edilmesi hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.208/Belge 258</i>	<i>Mizar köyü ahalisinden yaralı ve hasta olan Mehmet'in vefatı halinde davacı olmayacağına dair hekimle anlaşması hakkında i'lâm kaydı</i>
<i>S.208/Belge 259</i>	<i>Kürkciyan Mahallesinden vefat eden Ebu Bekir'in terekesinden yüz teğeklik bağın Ömer'den teslim talebi hakkında i'lâm kaydı</i>
<i>S.208/Belge 260</i>	<i>Boyacı mahallesinden vefat eden Numan Çelebi'den kalan bostanı eşi Hatun ve kızı Cennet Hatun'un dörtyüzkırk kuruş karşılığında Hacı Şaban'a satmaları hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.208/Belge 261</i>	<i>Tevbe Mahallesinden Mustafa'nın yüzonsekiz teğeki yirmüç kuruş karşılığında Ahmet'e satması hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.209/Belge 262</i>	<i>Bostancı Mahallesinden Şaban Beşe'nin kendisine yaralayanlar ile yirmibeş kuruş karşılığında sulh etmesi hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.209/Belge 263</i>	<i>Hacer köyü ahalisinden darb zonrası vefat eden Ali'nin eşi ve oğullarının Mustafa ve Mehmet'i affetmesi etmesi hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.209/Belge 264</i>	<i>Hızır Çavuş Bostanı köyü ahalisinden Emine'nin menzilini oniki kuruş karşılığında Ali'ye satması hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.210/Belge 265</i>	<i>Ali Nacar mahallesinden vefat eden Mehmet'in kızı Emine'ye amcası Hacı Derviş'in vâsi tayin edilmesi hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.210/Belge 266</i>	<i>Kürkciyan Mahallesinden Halime ve Hatice hatunların hadravat bostanındaki iki sehim hisselerinin on yedi kuruş karşılığında Mehmed Efendi'ye satılması hakkında hüccet kaydı</i>
<i>S.210/Belge 267</i>	<i>Ammu mahallesinden Ali'nin kardeşi Hacı Mehmed'den, vefat eden babaları Hüseyin'den kalan ve bir eşsek, bir meyve bostanı ve bir dib cevizi talebi ve Ali'nin malları kardeşinin zimmetine bıraktığının şahitlerce tasdiki üzerinde davadan men edilmesine dair i'lâm kaydı</i>

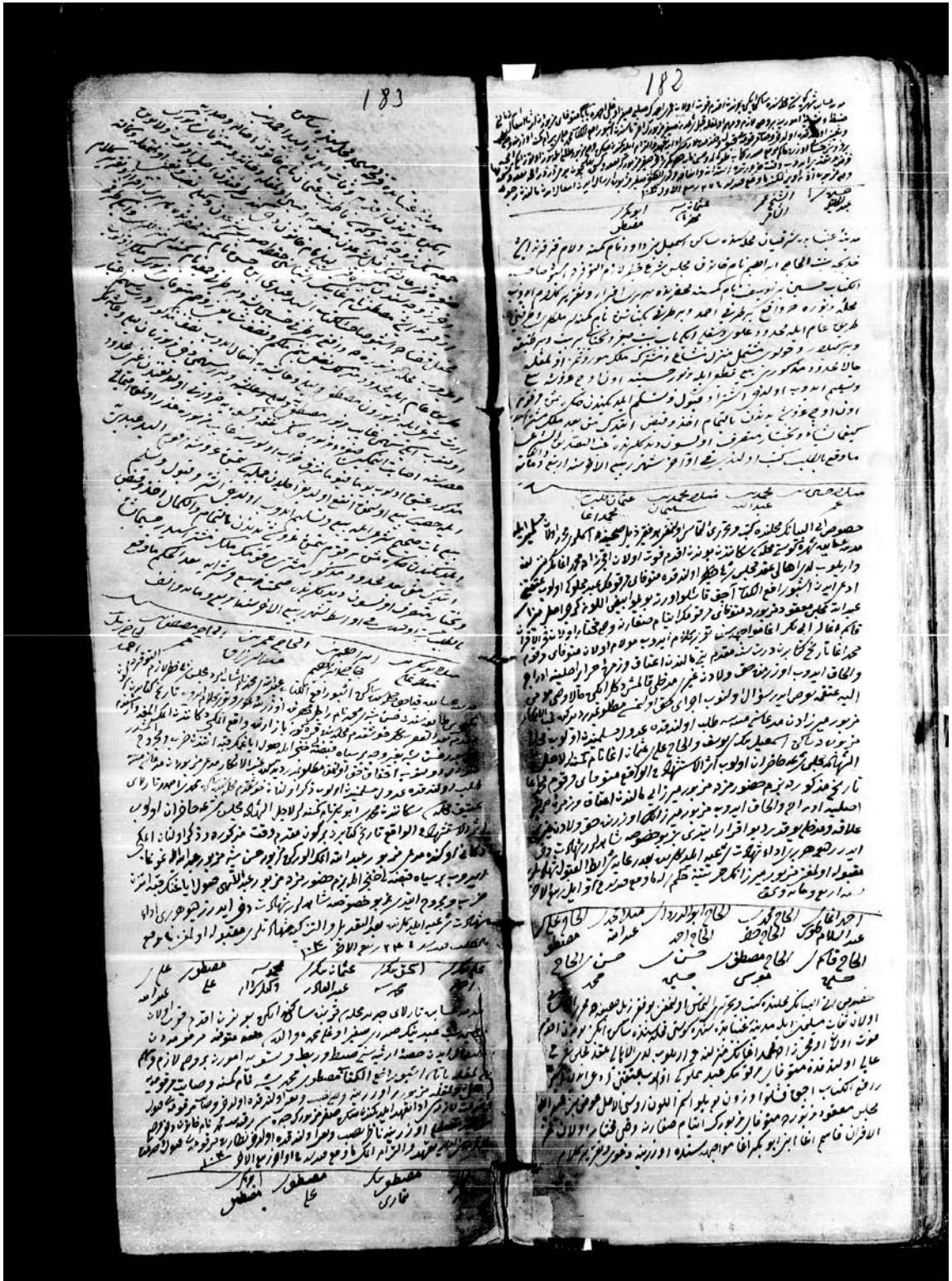
S.211/Belge 268	<i>Tarla-yı Cedid Mahallesinden Abdullah'ın, yiğeni Ali tarafından hançerle yaralanması hakkında i'lâm kaydı</i>
S.211/Belge 269	<i>Şarkıyan Mahallesinden Ebubekir ve Mehmet'in menzillerini yirmi bir kuruş karşılığında Abdi'ye satmaları hakkında hüccet kaydı</i>
S.211/Belge 270	<i>Tarla-yı Atik mahallesinden Mehmed Beşe'nin mülki olan dükkân ve fırını doksan üç kuruş karşılığında Hasan'a satması hakkında hüccet kaydı</i>
S.212/Belge 271	<i>Arabân halkı emiri Hüseyin'in halktan kanuna aykırı şekilde vergi almadığına dair Mevlânâ Atâullâh Efendi'nin ifadesi hakkında takrir kaydı</i>
S.213/Belge 272	<i>Ammu mahallesinden vefat eden Osman'ın kızları Emine ve Ayşe'ye amcaları Hacı Mehmed'in vâsi tayin edilmesi hakkında hüccet kaydı</i>
S.214/Belge 273	<i>Kızılca Mescid Mahallesinden vefat eden Hacı Hüseyin'in oğlu Mehmed'e vâsi olan Cuma'nın azledilip yerine Osman'ın vâsi tayin edilmesi hakkında hüccet kaydı</i>
S.214/Belge 274	<i>Kanalıcı Mahallesinden Ahmed Beşe'nin menzilini doksanbeş kuruş karşılığında Cuma Beğ'e satması hakkında hüccet kaydı</i>
S.214/Belge 275	<i>Bostancı mahallesinden vefat eden Hacı Ali'nin Eş-şehr-i Babek adlı vâkfın mütevellisi olan Ali'nin vefat etmesi nedeniyle Hanifi Beğ'in vakfın mütevellisi olması hakkında i'lâm kaydı</i>
S.214/Belge 276	<i>Ammu mahallesinden Emine hatun'nun, menzil ve iki dükkânının altmış kuruş karşılığında Fatma hatuna satılması hakkında hüccet kaydı</i>
S.214/Belge 277	<i>Eblehan mahallesinden Ahmet'in kendisini darp ettiklerine yönelik şikâyeti ve şahitlerinde olayı doğrulamasıyla Kanalıcı Mahallesi'nden Süleyman'ın mütesellim İbrahim Ağa'ya, Ahmed Beşe, Ali Beşe, Mustafa Beşe ve Ali Kaya Beşe'nin de serdarları Murad Ağa'ya teslim edilmeleri hakkında i'lâm kaydı</i>
S.215/Belge 278	<i>Ali Halife'nin yüz elli adet incir ağacı ve bir bostanını on kuruş karşılığında Halime hatuna satması hakkında hüccet kaydı</i>
S.215/Belge 279	<i>Kızılca Mescid mahallesinden vefat eden Hacı Hüseyin'in oğlu Mehmed'in vâsisi olan Osman'a günlük dört akçe nafaka bağlanması hakkında hüccet kaydı</i>
S.215/Belge 280	<i>Nurvana köyü ahalisinden vefat eden Ali'nin eşi Askalan ile oğlu Mustafa ve kızları Emine ile Ayşe'nin, Ali'den kalan tarlayı yirmi kuruş karşılığında Hacı Mustafa'ya satmaları hakkında hüccet kaydı</i>
S.216/Belge 281	<i>Kürkcıyan mahallesinden Halil'in kızları Asuman, Züleyha ve</i>

	<i>Fatma'nın, İbrahim ve Mehmed'den babaları Halil'e ait tarlayı talep etmeleri hakkında i'lâm kaydı</i>
S.216/Belge 282	<i>Fatma hatunun Hüseyin'e nefsinin teslim ettiğine dair şahitlerin ifadesi hakkında hüccet kaydı</i>
S.216/Belge 283	<i>Ammu mahallesinden vefat eden Hacı Mehmet'in kızları Asiye ve Ümmühan'a vâsi olan amcası Hüseyin'in, Mehmed'den kalan menzili kırk kuruş karşılığında Mahmut'a satması hakkında hüccet kaydı</i>
S.216/Belge 284	<i>Ali Nacar mahallesinden vefat eden Mehmed bin Mustafa'nın kızı Emine'ye vâsi olan Derviş'in, Ali'nin eşi Elif'e olan yirmi kuruşluk borcu ödemek amacıyla menzilin elli kuruş karşılığında Ali Beğ'e satması hakkında hüccet kaydı</i>
S.217/Belge 285	<i>Şhreküstü mahallesinden Seyyid Ebubekir'in dükkanını ellibeş kuruş karşılığında Seyyid Ahmet Çelebi'ye satması hakkında hüccet kaydı</i>
S.217/Belge 286	<i>Tevbe mahallesinden vefat eden Mehmet'in, seferde vefat eden Halil'den doksan kuruş karşılığında aldığı ve Ömer tarafından zapt edilen tarlanın Mehmed'in miraçılarına ait olduğunun şahitlerce tasdiki hakkında hüccet kaydı</i>
S.218/Belge 287	<i>Bostancı mahallesinden vefat eden Ebubekir'in kızı Rahimenin vâsisi olan Hasan Beşe'nin, Ebubekir'den kalan malları yirmiyedi kuruş karşılığında Hacı Mehmed'e satması hakkında hüccet kaydı</i>
S.218/Belge 288	<i>Ammu mahallesinden Cemile hatunun babasından kalan malların kendisine verilmesini istemesi ve şahitlerin ifadesiyle bu hakkından vakti zamanda vazgeçtiğinin belirlenmesi üzerine Cemile'nin davadan men edilmesine dair i'lâm kaydı</i>
S.218/Belge 289	<i>Tarla-yı Atik Mahallesinden vefat eden Hacı Yusuf'dan kalan malların mirasçıları tarafından, Yusuf'un eşi Cemile hatundan tahsil ettiklerine dair hüccet kaydı</i>
S.218/Belge 290	<i>Ammu mahallesinden Seyyid Hüseyin'in şer'an vekili olduğu Seyyid ve Halime'ye ait olan mülki altmış kuruş karşılığında Hasan Ağa adlı kişiye satması hakkında hüccet kaydı</i>
S.219/Belge 291	<i>Ayntâb bölgesi cizye vergilerinin cizyedara teslim edilerek merkeze gönderilmesine dair fermân kaydı</i>
S.220/Belge 292	<i>Kızılca Mescid Mahallesi'ne ait avarız vergisi muhasebe defteri kaydı</i>
S.220/Belge 293	<i>Kürkciyan Mahallesi'ne ait avarız vergisi muhasebe defteri kaydı</i>

EK B. 40 Numaralı Ayntâb Şer'iyye Siciline Ait Belge Örnekleri

Resim 1: A.Ş.S 40 sayfa 110-111

Resim 6: A.Ş.S 40 sayfa 182-183

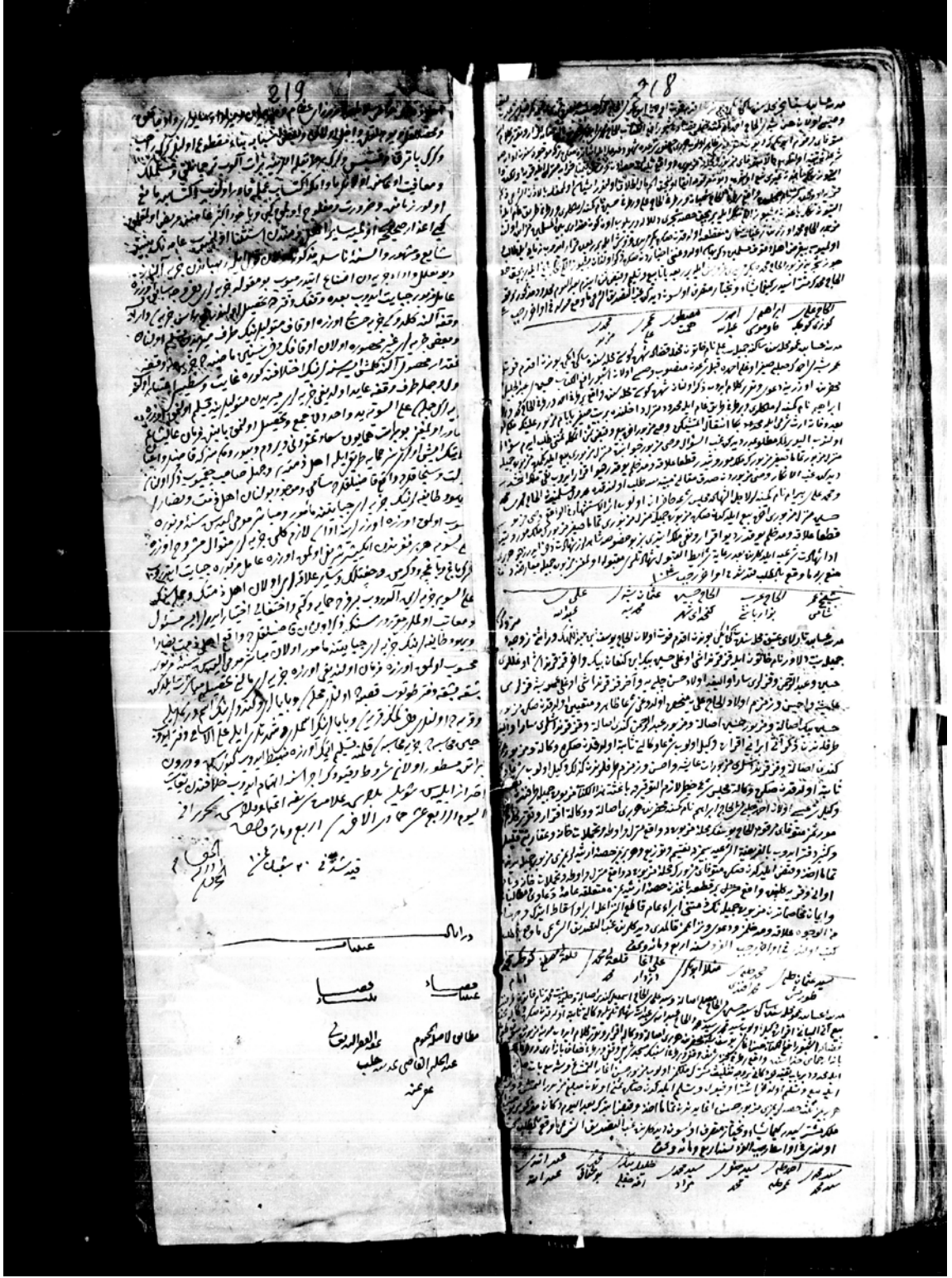
200

201

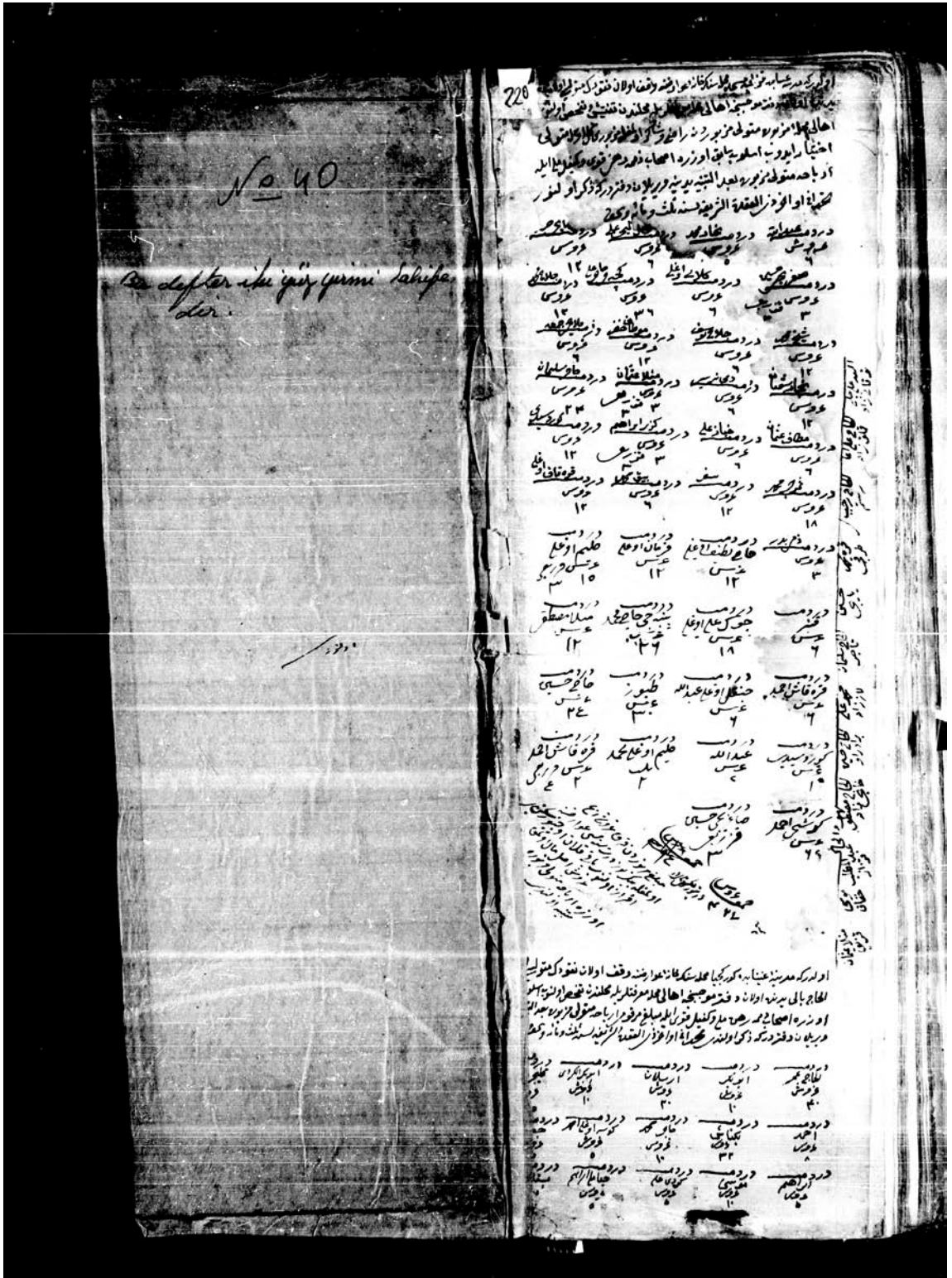
Handwritten text in Ottoman Turkish script, including a list of names and titles at the bottom of each page.

Handwritten text in Ottoman Turkish script, including a list of names and titles at the bottom of each page.

Resim 8: A.Ş.S 40 sayfa 200-201

Resim 11: A.Ş.S 40 sayfa 218-219

۴۰

۴۰ defter iki yüz yirmi sahife dir.

220

اور که در سینه خود میسازد...
 احادیث را از موروثی که در آن...
 احتیاطاً را بویست...
 درود حضرت علی...
 درود حضرت فاطمه...
 درود حضرت زینب...
 درود حضرت سجاد...
 درود حضرت حسین...
 درود حضرت علی...
 درود حضرت فاطمه...
 درود حضرت زینب...
 درود حضرت سجاد...
 درود حضرت حسین...
 درود حضرت علی...
 درود حضرت فاطمه...
 درود حضرت زینب...
 درود حضرت سجاد...
 درود حضرت حسین...

اور که در سینه خود میسازد...
 احادیث را از موروثی که در آن...
 احتیاطاً را بویست...
 درود حضرت علی...
 درود حضرت فاطمه...
 درود حضرت زینب...
 درود حضرت سجاد...
 درود حضرت حسین...
 درود حضرت علی...
 درود حضرت فاطمه...
 درود حضرت زینب...
 درود حضرت سجاد...
 درود حضرت حسین...

Resim 4: A.Ş.S 40 sayfa 220

ÖZGEÇMİŞ

Yılmaz Deniz Ateş 1986 yılında Felahiye’de doğdu. Gaziantep Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih bölümünden 2011 yılında mezun oldu. 2011 yılında Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı’nda yüksek lisans eğitimine başladı. 2011 yılından itibaren Gaziantep Final Dergisi Dershanelerinde Tarih Öğretmeni olarak görev yapmaktadır.

VITAE

Yılmaz Deniz Ateş was born in Kayseri in 1986. He graduated from department of history of faculty of science and literature of Gaziantep University in 2011. He started his postgraduate education at department of History of Institute of Social Sciences of Gaziantep University in 2011. He has been working as a history teacher at Gaziantep Final Private Teaching Institution since 2011,